

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

105'inci Birleşim
17 Temmuz 2021 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- BU BİRLEŞİM TUTANAK ÖZETİ

III.- GELEN KÂĞITLAR

IV.- YOKLAMALAR

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, adalet sisteminde yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kurban Bayramı'na ilişkin gündem dışı konuşması

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin Aydıncık'taki orman yangınına ilişkin açıklaması
- 2.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 47'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, depreme karşı alınabilecek tedbirlerle ilgili kurulan araştırma komisyonu raporuna ilişkin açıklaması
- 4.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, ulaştırma ve savunma sanayisi yatırımlarına ilişkin açıklaması
- 5.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, Ankara'daki raylı ulaşımına ilişkin açıklaması
- 6.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla Milas İkizköy'de kömür madeni için kesilen ağaçlara ilişkin açıklaması
- 7.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, toplu sözleşme görüşmelerine ilişkin açıklaması
- 8.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, kredi kartına taksitli cep telefonu satış yasağına ilişkin açıklaması
- 9.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması
- 10.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, küçük esnaf ve yerli üreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 11.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, emeklilerin bayram ikramiyelerine ilişkin açıklaması
- 12.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması
- 13.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'deki elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması
- 14.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas Kongresi'nin 102'nci yıl dönümüne, Demir Grup Sivasspor'a başarılar dilediğine ve Kurban Bayramı'nı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, esnaf, çiftçi, emekli ve memurun sorunlarına ilişkin açıklaması
- 16.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, gözetiminde kayıplar için Galatasaray'da yapılan buluşmanın yasaklandığına ilişkin açıklaması
- 17.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'ın Hamidiye-Alaca beldesindeki kadastro çalışmalarına ilişkin açıklaması
- 18.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Kurban Bayramı'nı kutladığına, Mersin Toroslar'daki iş yeri yangınına ve sınırlarımızı korumamız gerektiğine ilişkin açıklaması
- 19.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Cumartesi İnsanlarına ilişkin açıklaması
- 20.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması
- 21.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'a yapılan turizm yatırımlarına ilişkin açıklaması
- 22.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, I. Maarif Kongresi'nin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kurban Bayramı'nı kutladığına, I. Maarif Kongresi'nin yıl dönümüne, TÜRK EĞİTİM-SEN tarafından düzenlenen II. Maarif Kongresi'ne, Ümit ve Genç Milli Takım'da yer alan judocular ile 32'nci Yaz Olimpiyat Oyunları'nda mücadele edecek millî sporcularımıza başarılar dilediklerine ve Mimar Sinan'ın vefatının 433'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, KKTC Başbakan Yardımcısı, Ekonomi ve Enerji Bakanı Erhan Arıkl'ın başkanlık sisteme geçmeyi planladıklarıyla ilgili sözlerine, Yunanistan'ın Doğu Ege adalarının silahsızlandırılmış statüsünü ihlal ettiğini belirten eylemleriyle ilgili Türkiye'nin Birleşmiş Milletlere gönderdiği mektuba, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Suudi mevkidaşı Faysal bin Ferhan'la görüşmesinde salona Türk Bayrağı asılmamasına, Kurban Bayramı'nı kutladığına, Uşak'ın sorunlarına ve eksik okunan önergelerinin tekrar okunarak görüşülmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması
- 25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İnsan Hakları Derneğinin 35'inci kuruluş yıl dönümüne, Muğla Milas İkizköy'de kömür madeni için kesilen ağaçlara, 83 yaşındaki ağır hasta tutuklu Mehmet Emin Özkan'ın durumuna ve radyoloji çalışanlarının sorunlarına ilişkin açıklaması

- 26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclisin gündeminde olan Turizmi Teşvik Kanunu'yla ilgili teklife ve torba kanun teklifine muhalefet etmeye devam edeceklerine, torba kanun teklifine Uyar Madenciliğin mağdur ettiği madencilerle ilgili bir maddenin eklenmesini talep ettiklerine, Mimar Sinan'ın vefatının 433'üncü yıl dönümüne, İnsan Hakları Derneğinin 35'inci kuruluş yıl dönümüne ve Muğla Milas İkizköy'de kömür madeni için kesilen ağaçlara ilişkin açıklaması
- 27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, madencilerle ilgili konunun takiplerinde olduğuna, görüşülen torba kanun teklifine "olağanüstü hâl kanunu" denilmesinin doğru olmadığına, memuriyetten men konusundaki usulle ilgili mahkeme yolunun açık olduğuna, gözaltı süresine, Çanakkale'deki ormanlaştırma çalışmalarına ve Mimar Sinan'ın vefatının 433'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 32.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 36.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Milletvekili Fatma Aksal'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 37.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Ayca'nın, aşılama çalışmalarına ilişkin açıklaması
- 38.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ilindeki sağlık hizmetlerine ilişkin açıklaması
- 39.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Antakya ilçesinin Serinyol Mahallesi'nin ilçe yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 40.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Türkiye-Gana ilişkilerine ilişkin açıklaması
- 41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 42.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 43.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 44.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, engellilerin toplu taşıma araçlarına erişebilirliğinin sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 45.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle ilgili önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 47.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 48.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili beş yüz kelimeden fazla olan önergelerinin özütünün eksik okunduğuna ve maddenin tekrar görüşülerek tekrar oylanması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, verilen değişiklik önergesinin eksik okunmasının yapılan işlemi sakatlayacak nitelikte olabileceğine ve bu durumu Genel Kurulun tartışması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 50.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün, depremle ilgili önlemlere ilişkin açıklaması
- 51.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van'da meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması
- 52.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'da yaşanan silahlı kavgalara ilişkin açıklaması
- 53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, engellilerin toplu taşıma araçlarına erişebilirliğinin sağlanmasıyla ilgili tüm kurumları yükümlülüklerini yerine getirmeye davet ettiklerine ilişkin açıklaması
- 54.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesiyle ilgili önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 55.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, madencilerle ilgili verdikleri önergeye ilişkin açıklaması
- 56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in oyunun rengini belirtmek için lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 57.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 58.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 59.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı'ya yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması
- 60.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu Doğanyurt'un yol sorununa ilişkin açıklaması

- 61.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açanal'ın, Kurban Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması
- 62.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'nın yol sorununa ilişkin açıklaması
- 63.- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanı Tahir Akyürek'in, yasama çalışmasına katkı yapan Başkanlık Divanı ve milletvekillerine teşekkür ettiğine ve hayırlı bayramlar dilediğine ilişkin açıklaması
- 64.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kurban Bayramı'nı kutladığına ve babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması
- 65.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediğine, 255 ve 277 sıra sayılı Kanun Tekliflerine MHP Grubu olarak tam destek verdiklerine ve Kurban Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması
- 66.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediğine ve Kurban Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması
- 67.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediğine, görev yapan herkese iyi bir yaz dönemi çalışması dilediğine ve Kurban Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması
- 68.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediğine, tüm vekillere ve çalışanlara teşekkür ettiğine, tek dertlerinin ülkenin ekonomisini ve turizmini büyütmek olduğuna ve Kurban Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- İYİ Parti Grubunun, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır ve arkadaşları tarafından, OYAK'ın Demirören Holdinge ait "Total" isimli firmayı siyasi baskıyla zarar etme pahasına satın alması iddialarının araştırılması, siyasi baskı iddialarının incelenmesi, varsa usulsüzlüklerin tespit edilmesi amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından, şehir hastanelerinin sağlık sistemi üzerindeki etkilerinin araştırılarak kapatılan hastanelerin yerlerinde yeniden açılmaları için yapılması gerekenlerin araştırılması amacıyla 12/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Saros Körfezi'ne yapılması planlanan FSRU Limanı'nın olası etkilerinin ve körfezin karşılaştığı diğer risklerin belirlenerek alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4458) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

- 1.- Danışma Kurulunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 2'nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sıralamasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması
- 4.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 5.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması
- 6.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması
- 7.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277)
- 2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255)

X.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş'ın Meclis Başkan Vekilini İç Tüzük'le ilgili aydınlatmaya ve göreve davet etmeye hakkı olduğuna ama milletvekillerine ders verme konusunda böyle bir kelime kullanmaktan ve böyle bir üsluptan teeddüp etmediğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Başkanlık Divanı olarak, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediklerine, Kurban Bayramı'nı kutladıklarına ve Dördüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiklerine ilişkin konuşması

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerenin sehven eksik okunması nedeniyle maddenin oylanmasına dair esaslı bir hata olmadığı yönündeki Başkanın tutumunun uygun olup olmadığı hakkında

XII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 277) Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

2.- (S. Sayısı: 255) Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

17 Temmuz 2021 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ
KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, adalet sisteminde yaşanan sorunlar hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, adalet sisteminde yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve sevgili halkımız; ben, en başta, nerede kalmıştık diye sormak istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar) En son, 17 Mart günü burada hukuksuz, siyasi bir karara karşı direniyorduk, arkadaşlarımızla beraber direniyorduk. Çok net hukuksuz bir karar vardı karşımızda ve biz de Meclisin onurunu korumak, halkın iradesini korumak için burada adalet nöbetine başlamıştık. Bizi engellemeye çalışıyorlardı ama biz kuşatıcı ve sabır dolu sloganları haykırıyorduk. “Yaşasın halkların kardeşliği!” diyorduk. “...” (x) “Direnmek yaşamaktır!” diyorduk. “...” (xx)

Şimdi, bu kelimelerin Türkçesi de Kürtçesi de çok güzeldir arkadaşlar. Ben Kürtçesini öğrendim, size de tavsiye ederim, hem öğrenin hem de yaşayın. Ben halkın vekiliyim, beni bu kararlar vekilliğimden aldı, zindana attı. Tam doksan altı gün ben Sincan 2 No.lu F Tipi Cezaevinin zindanındaydım, tecrit altındaydım ama asıl cezalandırılan halktı, ben vekilim, asıl olan halktı. O zindanda ben bu baskılara ve hukuksuzluğa yenilmedim. O zindanı ben bir “Yusuf okulu” olarak gördüm, “Medrese-i Yusufiye” olarak gördüm, bir “Yusuf okulu”, bir “Yunus okulu”, bir “direniş okulu” olarak gördüm. Çok makaleler yazdım orada, biliyor musunuz? Onlardan birinin adı “Zindanda Özgürleşmek”ti. Neden? Çünkü ben hak, hukuk ve adalet peşindeysen zindanda olsam bile özgürüm ama siz hırs, gurur, kibir ve iktidar peşinde ve mafyayla kol kolaysanız dışarıda olsanız bile zindandasınız; bunu unutmayın.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu tarihî bir hadisedir, tarihî bir yanıltır ve halkın gücüyle ben tekrar geri döndüm. Şimdi, bakınız, öyle bir şey oldu ki, 90 bin kişinin oyunu Kocaeli'den geldim ve 84 milyon vekili oldum. Biz bu yanıltıya karşı direndik, direndikçe diriliyoruz. Burada da söylemiştik; haklıyız, bundan dolayı güçlüyüz, bundan dolayı kazanacağız ve bundan dolayı da korkmuyorum demiştik. İstedığınız kadar zindanlara atın, başka şeyler yapın, sonuna kadar da bu yolda yürümeye devam edeceğiz. Benim cezalandırılmamın nedeni T24'teki bir yazıydı, bir haber sitesinde herkesin gördüğü, hâlen de yayında olan bir haberi ben “retweet” ettim diye cezalandırıldım ama bakın, başkası cezalandırılmadı ve yerel mahkeme iki buçuk yıl bana ceza verdi. Akıl alacak bir karar değildi, zerre kadar hukuk varsa istinafta bozulur dedim ama o zerre de yokmuş, istinaf da onadı. Ya, herhâlde bir küçücük zerre vardır, Yargıtaya bir bakalım dedik. Yargıtayda da 1'e karşı 4 oyla onandı karar. Yargıtayın bir hâkimi - hakkını yemeyelim, 16 sayfalık bir hukuk manifestosu yazdı, müthiş bir metindir; okuyun lütfen, her okuyan hukukçu böyle söyledi- “Bu karar yanıltır, bu kişinin hiçbir suçu yok.” diyordu. O hâkim Enis Berberoğlu kararına da itiraz eden hâkimdi çünkü bu karar siyasi bir karardı, yargıyı etkileyen siyasi bir durum vardı ortada. Neden? Çünkü ben birçok ihlale karşı çıkmıştım bu Mecliste; Kürt meselesine, helikopterden atılan Kürtlere, KHK'lilere yapılan soykırıma, cezaevi ihlallerine, işkencelere, insan kaçırımlarına. Ve en son, hepiniz biliyorsunuz, aralık ayında bir konuşma yapmıştım, çıplak aramayı anlatmıştım; Türkiye gündemi olmuştu, iktidar tüm gücüyle bana hakaretler yağdırmıştı ama başaramamıştı. Herkes burada gelip “Çıplak aramayı ben de yaşadım.” diye anlatmıştı ve sonrasında ne oldu? Aradan sadece bir ay sonra Yargıtay cezası onadı. İki üç yılda ancak Yargıtayda sırası gelecek ceza bir yıl içinde onanıverdi. Ardından, burada biz adalet nöbetine başladık, çıktık partimizin grup toplantı odasına, dört gün orada nöbetimize devam ettik. Ben bir sabah namazı vakti -namazını kılan bir insanım, saatimi kurdum- lavaboya gittim ve WC'den çıktım ki ne göreyim? Onlarca Meclis polisi beni kamerayla çekiyor. Ben abdest alacağım, pijamalı, terlikliyim; onlarca polis beni çekiyor. Yani ne yapıyorum?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – O an, işin doğrusu şöyle bir şey oldu, bakın, benim açımdan önemli; polislere baktım ve dedim ki: Ya, acaba namazımı iptal mi etsem? Sonra içimdeki ses dedi ki: Hayır, sen namazını kılan bir insansın, polis gördün diye namazını bırakma. Abdestimi aldım; müsaade edin, iki dakika namazımı kılayım, sonra sizinle birlikte

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

(x) (xx) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

gidelim dedim ama o Meclis polisleri kolumdan tutarak, beni çekştirerek götürdüler, darbettiler. Bilmiyorum nasıl yüzüme bakacaklar? O Meclis Başkanı nasıl böyle bir emir verdi? Ve biz karakola gittik ki bizi oraya götürme gerekçesi olan sahte bir video vardı, güya ben bazı sloganlar atmışım. Bir saat içinde o videonun sahte olduğu ortaya çıktı ama koca Meclis Başkanlığı 10 polise imza attırdığı bir tutanakla, sahte bir videoyla hakkı yenilmiş bir vekili derdest edip karakola götürmüştü; üç saat orada pijamayla kaldım ben, terlik ve pijamayla. Bu Meclisin vekiline yapılıyor bu arkadaşlar ve ardından Genel Merkezimizde devam ettim; on beş gün adalet nöbetine devam ettim ve evimde beklemeye başladım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Selamlama yapsın Başkanım.

BAŞKAN – Cezaevi hakkında bir dakika süre daha veriyorum.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Evime gelen polis, bakın, daha önce işkencesini burada anlattığım, ifşa ettiğim bir polis, Abdülkadir Türkylmaz -153482 sicil numaralı bir polisi evime yollamışlar beni gözaltına almak için- bana darp, hakaret, küfür yaptı. Polis arabasında ona dedim ki: Bakın, ben haramilikle halkın vekilliği elinden alınmış bir kişiyim, yarın öbür gün hukuk önünde bunun hesabını sorarım. “Bizi tehdit mi ediyorsun?” diye sorduklarında; evet, o iktidarın yok ettiği hukukla sizi tehdit ediyorum, ben mutlaka bir gün bu Meclise döneceğim ve bunların hesabını soracağım dedim. Cezaevine girdiğimde ne gördüm biliyor musunuz? Çok önemli bir şey, hani, o çıplak aramayı anlatıyordum ya, mahkûm yardım kitapçığı verdiler bana, daha 1’inci sayfasında “Çıplak aramada iç çamaşırınız indirilip aranabilirsiniz.” yazıyordu. İktidarın o kadar inkâr ettiği çıplak arama orada yazıyordu. Değerli arkadaşlar, bakın, çok önemlidir bu. Ben ne kadar haklı olduğumu cezaevine girdiğim günde gördüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha çok önemli bir şey anlatacağım.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Yeter Başkan, bu ne ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ve sonrasında, ben...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yeter Başkan, on dakika oldu. Sonra söz alsın, konuşsun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ve sonrasında, halkımızdan birçok mektup aldım efendim, yüzlerce mektup aldım.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Ya, bir gün de polis şehidinde, asker şehidinde bulun. Ayıptır!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, onların içinden çok önemli bir mektubu size okuyacağım.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Ne lüzumu var!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yüzlerce destek, sevgi ve umut geldi; onların içinde sevgili Başkan Selahattin Demirtaş’ın mektubu geldi.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Şov yapma, şov yapma!

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Biz sizin ne olduğunuzu biliyoruz!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bahar çiçekleriyle yazmıştı bir kartta bana ve şunu söylüyordu.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Başkanım, nasıl olduğunu biliyoruz onun. Kes artık!

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Abdesti nasıl istismar ediyorsun! Yalan söylüyorsun! İn aşağıya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Diyordu ki: “Merhaba, Değerli Vekilim, tüm kalbimizle yanınızdayız, geçer bugünler de geriye onurlu duruş kalır. Milyonların yüreği sizinle atıyor. Bir an dahi bunu unutma, sağlığına dikkat et, hep moralli ol lütfen...”

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – “...Özgür yarınlarda görüşeceğiz.”

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Şov yapma, şov yapma!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Başkana diyorum ki: Sen haklısın milyonlar seninle, canını sıkma. Mutlaka sen ve arkadaşlarımız da buraya geleceksiniz.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Şov yapma!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Hepinize teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Şehitlerin iki eli yakanda olacak senin!

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Ne olduğunu biz biliyoruz!

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz Ankara’nın sorunları hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya’ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya’nın, Ankara’nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cezaevinde tek kişilik hücrede kalırsanız, hiç kimseyle konuşamazsanız konuşma fırsatınız geldiğinde de yaşadığınız sıkıntıları anlatırsınız.

Hoş geldin Sayın Gergerlioğlu. Cezaevinde de ziyaret etmiştim, buraya yeniden döneceğini de söylemiştim. Hoş geldin aramıza. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Ankara yirmi beş yıl Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı tarafından yönetildi, yirmi yıldır da yine Adalet ve Kalkınma Partisinin siyasal iktidarı tarafından yönetiliyor. Dünyanın bir başkenti düşünün ki havaalanında metrosu olmasın, dünyanın bir başkenti düşünün ki kendi içinde yaşadığı sorunları çözemesin. İşte, Ankara’nın yirmi beş yıl yerel yönetimlerde yaşadığı sorunların en büyüğü, 750 milyon dolar harcayarak çöp olan bir ANKAPARK var. Bu ANKAPARK hâlâ çöp olmaya devam ediyor. ANKAPARK’ın bugünkü değeri 6 milyar 330 milyon lira. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş seçildikten sonra ANKAPARK’ın 750 milyon dolarının akıbetini aramaya başladığında ne akıbetini bulabildi ne de parkta yapılanların hesabını sorabildi. Mahkemeye müracaat etti, tespit yapılınsı istedi çünkü ANKAPARK günde 1 milyon lira ile 1,5 milyon lira arasında zarar ediyordu. Mahkeme tutanakları, tespit tutanaklarında bugüne kadar 111 milyon 210 bin liralık zarar oluşturulduğu tespit edildi. Ankara Büyükşehir Belediyesi mahkemeye müracaat etti. Mahkeme 50 milyon lira tazminatla davayı durdurdu yani Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığının talebi olan, ne yazık ki şu anda günde 1 milyon lira ile 1,5 milyon lira arasında zarar eden işletme Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilmiyor. Bırakın mahkemelerin elini, özgürce karar versinler. Ankara halkının gasbedilen haklarını lütfen iade edin.

Ankara Havaalanı’na birçok arkadaşımız gidiyor, ya özel taksiyle gidiyorsunuz ya araçlarınızla. Metroya binip gitmek istemez misiniz? Yok metro. İzmir’de var, İstanbul’da var, dünya başkentlerinin tamamında var ama Ankara’da yok. Yirmi beş yıldır yapılmayan metroyu -Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek yapamadı, EGO yapamadı fakat- siyasal iktidar “Biz yapacağız.” dedi. İki yıldır buraya bir tek çivi çakılmadı, 1,5 milyon dolar para bulunamadığı için adım atılmıyor. Elini kolunu bağlamayın Ankara Büyükşehir Belediyesinin, bırakın Ankara Büyükşehir Belediyesi bu sorunu çözsün. Gar-Etlük-Ovacık metrosu duruyor, bir çivi çakılmadı, Kuru-Bağlıca-Sincan metrosuna bir tek çivi çakılmadı, yapılmıyor.

19 Mayıs Stadyumu iki yıl önce yıkıldı, çürük raporu verilerek yıkıldı; iki yıl içinde yapılacağı söylendi, yapılmadı. Şimdi de Cebeci İnönü Stadyumu kendi kaderine terk edildi, orası da yıkılma bekliyor. Şimdi, Ankara'nın 2 güzide takımı vardı Süper Lig'de: Gençlerbirliği ve Ankaragücü; ikisi de düştü. Stadı olmayan bir takımın ayakta kalma şansı var mı? Amatör sporcuların spor yapabilecekleri alan yok.

Anıtkabir, Ata'mızın, cumhuriyetimizin timsali. Atatürk'ün yattığı yer ne yazık ki şu anda otomatlarla, yiyecek otomatlarıyla donatılıp orayı bir parka dönüştürmeye çalışıyorlar. Ne yaparsanız yapın, cumhuriyeti kuranlar, cumhuriyetin başkentini Ankara yapanlar Ankara'ya sahip çıkacak, Ata'mızın Anıtkabir'ine de sahip çıkmaya devam edecek.

Bir başkent düşünün, fuar alanı yok. Akyurt'ta bir fuar alanı yapılacaktı, mahkeme fuar alanının yapımını durdurdu. Ankara Büyükşehir Belediyesi "Verin, fuar alanını yapalım, başkentimize bir fuar alanı kazandıralım, yirmi beş yıldır yapmadığınızı biz yapalım." diyor ama ne yazık ki buna da izin verilmiyor.

Şehir Hastanesini kurdunuz. Yolları kim yaptı? Ankara Büyükşehir Belediyesi. 365 milyon alacağı var, "Ya paramı ver ya da karşılığında arsa ver." diyor, ikisini de yapmıyorlar. Borcunuzu ödeyin. Biz borcumuzu ödüyoruz, siz de borcunuzu lütfen ödeyin, halka hizmetin önüne geçmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Ankara'da Kalecik'te bir baraj yapıldı, Koyunbaba Barajı. Bu baraj, Kalecik köylülerinin arazisi istimlak edilerek yapıldı ama bu barajın yüzde 30'undan Kalecik halkı, yüzde 70'inden Çankırı halkı yararlanıyor. Peki, niye Çankırı'ya yapmadınız da Kalecik'e yaptınız? Kalecik'te istimlak edilen arazilerin... Köylüler şimdi perişan, hangi hâldeler biliyor musunuz? Dün 200 dekarlık arazi yandı, kül oldu. Bu çiftçilerin hâlini hiç kimse bilmiyor.

Medisten baktığınızda Dikmen yokuşunda Keklikpınarı'nda ucubeler görürsünüz, baz istasyonları görürsünüz; 3 mahalleyi ilgilendiriyor. Daha önce kenarda bir yerdi, şimdi şehrin ortasında kaldı. "Gelin, kaldırın bunları." diyoruz, bunlar da kaldırılmıyor.

Siteler esnafı kan ağlıyor. Bilirsiniz, Türkiye'nin göz bebeği idi, Ankara'nın da göz bebeği idi. Siteler'de yangında esnaf zararını alamıyor, neden biliyor musunuz? Sigorta yapılmıyor. Sigorta şirketleri diyor ki: "Burada risk yüksek, sigorta yapamayız." Zaten risk yüksek olmasa niye sigorta primi ödesin ki vatandaş?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Son, bir okulla ilgili bir tek cümle söyleyeceğim, otuz saniye.

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen selamlayın.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bundan dört ay önce, Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından, yapımı tamamlanmayan okullar açıldı ama Ankara'da yaklaşık 156 okulun teslim edilme dönemi geçti, hâlâ teslim edilmedi. Eylülde yüz yüze eğitim öğretim yapacaksınız, hangi yüzle yapacaksınız? Okul yok, derslik yok. Gelin, zaman varken okulları tamamlayın, eğitim öğretime açın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Kaya.

Gündem dışı üçüncü söz Kurban Bayramı münasebetiyle söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'a aittir.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kurban Bayramı'na ilişkin gündem dışı konuşması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Salı günü ilk gününü idrak edeceğimiz Kurban Bayramı'mızı tebrik ediyor, bayramın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Neşe, sürür, birlik günü
Tarihlere iner dünü
Âlemin büyük düğünü
İşte geldi, bayramımız
Gitsin tasamız, gamımız

Gönlümüze verdi sefâ
Gösterelim, biz de vefâ
Yıldı gelir, iki defa
İşte geldi, bayramımız
Gitsin tasamız, gamımız

O'nu bildirendir Resûl
Hak'tan bize çifte ödül
Mevlâ'nın boyadığı gül
İşte geldi, bayramımız
Gitsin tasamız, gamımız

Gökten melekler inerler
Tâatimizi anarlar
Ecr-i atâya banarlar
İşte geldi, bayramımız
Gitsin tasamız, gamımız

Gecesini ihyâ edin
Kalbinize mahyâ edin
Ukbâya ölmeden gidin
İşte geldi, bayramımız
Gitsin tasamız, gamımız

Sevinin ve sevindirin
Sevgiyi gönle indirin
Dostluk bahçesine girin

İşte geldi, bayramımız
Gitsin tasamız, gamımız.

Sevgi, saygı, bir sel olsun
Acılar, tatlı-bal olsun
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Helal olsun.
İMRAN KILIÇ (Devamla) – Her günümüz seyransın
İşte geldi, bayramımız
Gitsin tasamız, gamımız

Ey kardeşim, kıymetin bil
Bu günler, başka gün değil
Rahmet coşup, olmuş sebil
İşte geldi, bayramımız
Gitsin tasamız, gamımız

İşte geldi, bayramımız
Bu en büyük seyranımsın

Bayramlar, topyekûn, büyük küçük, kadın-erkek el birliğiyle kutladığımız mübarek günlerdir. Bayramlarda birlik, kardeşlik, yardımlaşma, dayanışma, sevgi, saygı, barış esastır; kin, nefrete yer yoktur.

Yılda 2 dinî bayramımız aynı zamanda 2 millî bayramlarımızdandır. Ramazan Bayramı üç gün, Kurban Bayramı dört gündür. Kurban Bayramı aynı zamanda hac ibadetinin de eda edildiği günlerdir, o yüzden bu günlere “teşrik günleri” denilir. Kurbanımızı Allah için kesmeli ve paylaşmalıyız. Kurbanımızı paylaşalım ki kardeşliğimiz artsın. Netice itibarıyla kurbanlar aynı zamanda besicilik, vesaire silsileyle iktisadi bir hareketliliğe de neden olmaktadır.

Bayram günlerinde ziyaretleşmeye giderken trafik kurallarına riayet etmeli, bayram günlerimiz figan günlerine dönüşmemelidir çünkü bu kurallara riayet etmediğimizde bunda kul hakkı da vardır.

Yine, bayram günlerinde ziyaretleşmelerimizde bulaşıcı hastalığın geçmediğini, hâlâ kapımızda olduğunu bilerek ve düşünerek bilim adamlarının ve uzmanların belirlediği kurallar çerçevesinde bayramlaşmalıyız ve o kuralları asla ihmal etmemeliyiz.

Bu duyularla Kurban Bayramı’nızı tebrik ediyor, bayramın hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Taşkın...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın’ın, Mersin Aydıncık’taki orman yangınına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Mersin Aydıncık ilçemizde, 15 Temmuz sabah saatlerinde henüz bilinmeyen nedenlerle orman yangını çıkmıştır. Kötü hava şartları, nemin yüzde 20’nin altına inmesi, sıcaklığın 35 derecenin üzerine çıkması, rüzgârın şiddetli esmesi ve arazinin kırık olması nedeniyle yangın kısa sürede yayılmıştır ancak yangına kısa sürede ulaşılmasıyla yangına erken müdahale edilmiştir. Bu olumsuzluklara rağmen çok şükür bir can kaybı olmamıştır, yangın bugün kontrol altına alınarak soğutma işlemleri devam etmektedir.

Yangınla mücadelede çok büyük özveriyle çalışan orman işçilerimize, orman mühendislerimize, Orman teşkilatımıza, yangına müdahalede destek veren vatandaşlarımıza teşekkür ediyorum. Mersinli hemşehrilerimize, Orman teşkilatımıza ve milletimize geçmiş olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

2.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu’nun, Kıbrıs Barış Harekâtı’nın 47’nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kıbrıs Barış Harekâtı’nın 47’nci yıl dönümünde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı’nı kutluyorum.

Tarihten silinmek istenen bir halkın yeniden doğuşunun, yeniden şahlanması adı olan Kıbrıs Barış Harekâtı bir dönüm noktasıdır. Elli yılı aşkın bir süredir eşitlik mücadelesi veren Kıbrıs Türkünün sabır ve dirayetinin dünyada bir başka örneği yoktur. Hiçbir güç Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bayrağı’nın adada ebediyen dalgalanmasına engel olamayacaktır. Asırlara dayanan tarihî bu dava uğrunda atılacak tüm adımlarda bir an dahi olsun tereddüt etmeyiz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, kendi haklarımızı nasıl savunuyorsak Kıbrıs Türklerinin de adadaki ve bölgedeki çıkarlarını aynı kararlılıkla savunmaya devam edeceğiz.

Sözlerime son verirken başta tüm şehitlerimiz olmak üzere dönemin Başbakanı Bülent Ecevit’i, Başbakan Yardımcısı Sayın Necmettin Erbakan’ı, Kıbrıs’ın kurucu lideri Sayın Fazıl Küçük’ü ve Rauf Denktaş’ı rahmetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’in, depreme karşı alınabilecek tedbirlerle ilgili kurulan araştırma komisyonu raporuna ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun hazırladığı rapor dün Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunuldu. Yüz yirmi sekiz saat süren 18 toplantıyla Komisyon ilgili kurum yetkilileri, STK temsilcileri ve akademisyenlerden oluşan 98 kişiyi dinledi, 1.916 sayfa tutanak tutuldu, ilgili kurum ve kuruluşlardan 80 rapor alındı. İzmir ve Elâzığ illerinde yaşanan deprem sonrası yapılan çalışmalar ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığında yürütülen projeler yerinde incelendi. Bu çalışmalara katkı veren Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarımıza konuyu partilerüstü görerek verdikleri katkılardan dolayı teşekkür ediyorum. Hazırlanan raporun yaşanacak depremlerden önce alınacak önlemlere katkı

sağlayacağını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

4.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, ulaştırma ve savunma sanayisi yatırımlarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Dünyadaki tüm ülkelerde muhalefet partileri "Neden yapmadın?" diye iktidarları eleştirirler; bizim ülkemizde tam tersi, "Niye yapıyorsun? Yapma, yıkarız, durdururuz." diye müteahhitleri tehdit ediyorlar. Müteahhit cevap veriyor: "Çok da tın." Double yollardan yolları kısaltan, konfor sunan tünellere; havalimanlarından şehir hastanelerine, KYK yurtlarından adliye saraylarına, hızlı trenlerden metrolara, Marmaray'ından Avrasya Tüneli'ne kadar yap; dünyanın en görkemli köprüleri Yavuz Sultan Selim, Osmangazi, Çanakkale köprülerini yap, hizmete sok; muhalefetten karşılık "Niye yapıyorsun?"

Bir muhalefet düşünün ki, savunma sanayisini yüzde 20'lerden yüzde 75'lere çıkarmış Hükûmeti eleştiriyor, küçük görüyor. Kendi savaş uçağını, kendi helikopterini ve bunların motorlarını yapıyor, geliştiriyorsun, dünyanın ilk SUV otomobilini yapıyorsun; muhalefet bunları bir türlü görmüyor, 10 ton saman, 20 ton...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşlıçay...

5.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, Ankara'daki raylı ulaşımına ilişkin açıklaması

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Sayın Başkan, şehirlerin gelişmişlik düzeyini gösteren önemli faktörlerden biri de toplu taşıma sisteminin gelişmiş olmasıdır. Toplu taşıma ağının yaygınlığı, bu ağlarda hizmet veren araçların konforu şehir hayatını kolaylaştıran, bu hayata kalite katan ve ekonomik gelişmeyi hızlandıran unsurlardır. Garları, havaalanlarını, limanları şehir merkezine bağlayan güzergâhlarda toplu taşıma araçlarının yaygın olması bir şehrin ekonomisini ve turizmini de olumlu yönde etkileyecektir. Avrupa'da pek çok şehrin merkezi havaalanına raylı toplu taşıma sistemiyle bağlanırken başkentimiz Ankara'da böyle bir hizmet maalesef henüz hayata geçirilememiştir. Bu hizmet Ankara'mızın prestiji açısından önemli olduğu gibi 2021 Avrupa Raylı Sistemler Yılı'nda bu projenin ivedilikle hayata geçirilmesi ise ayrıca anlamlı olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

6.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla Milas İkizköy'de kömür madeni için kesilen ağaçlara ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Muğla Milas'ta İkizköylüler bu sabaha ağaçlarının kesilmesiyle uyandılar. Muğla ili Milas ilçesi İkizköy Mahallesi'nin Akbelen mevkiisindeki 740 dönümlük ormanlık alandaki ağaçlar İkizköy halkının tüm itirazına rağmen kesilmeye başlandı. En az yüz yıllık kızılçam ağaçlarının bulunduğu bölgede 30 ağaç kesildi. Köylülerimiz 2 dava açarak yaşam alanlarını koruma mücadelesi veriyorlar. Davalarda bilirkişi keşif kararı verilmesine ve İkizköy halkının iki yıldır mücadele etmesine rağmen Orman Genel Müdürlüğü yetkililerinin ormana kesim için girmeleri hukuksuzdur, kabul edilemez. Ağaçların kesilmesi, ne ahlaka ne vicdana ne de hukuka uygundur. Eski bir maden işçisi olarak söylüyorum: Bölge halkına, doğaya, sağlığa rağmen madencilik yapılamaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

7.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, toplu sözleşme görüşmelerine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tüm kamu emekçilerini doğrudan, ülkedeki diğer çalışanları ve emeklileri ise dolaylı olarak ilgilendiren 2022-2023 yıllarına ilişkin toplu sözleşme görüşmeleri 2 Ağustos 2021'de başlayacak. Yandaş sendika ile Hükûmet arasında birinin çalıp birinin oynayacağı görüşmelerin kamu emekçilerinin gözünde bir değeri yoktur. Daha önce olduğu gibi göstermelik enflasyon rakamları üzerinden yapılan pazarlıklar ve anlaşmalar geçersizdir. Onurlu sendikalar ve sendikacılar bu orta oyununda figüran olmak yerine emekçilerin sendika özgürlüğü, grev ve toplu sözleşme hakkı, mali ve sosyal hakları için verdiği mücadelesini tüm baskılara rağmen sürdürecektir. Türkiye'de AKP'li yıllarda çalışanlar hak kaybına uğradı, yoksullaştı, iş kazalarında öldürüldü; vahşi kapitalizmin zirvesi AKP'dir. Şimdi, önümüzde başlayacak görüşmelerde kamu emekçilerine ve emeklilere hak ettikleri, geçmiş yıllardaki kayıplarını ortadan kaldıracak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

8.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, kredi kartına taksitli cep telefonu satış yasağına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sözüm ona cari açığı azaltma ve tasarrufları artırma gerekçesiyle başlatılan kredi kartına taksitli cep telefonu satış yasağı küçük esnafı perişan etti. Yasağa rağmen talep artarak devam ederken büyük elektronik mağazaları internet mağazacılığı üstünden kredi kartına taksitli satış yapıyor, GSM operatörleri faturaya yansıtarak taksitlendirmeye devam ediyor, bazı AVM'lerse mobil banka şubeleriyle vatandaşları kredi kullanmaya yönlendiriyor. Yüksek faizle tüketici kredisi kullandırılan vatandaş ve iş yerinde bu olanağa sahip olamayan küçük esnaf bu uygulama nedeniyle mağdur ediliyor. Sonuçta, esnafın işleri yasağın ilk uygulandığı günden bu yana yüzde 50 azalmış durumda. Kazanan bankalar ve sektörün devleri, kaybedense tüketiciler ve esnafımızdır. Sorun, 2 Temmuzda yayınlanan yönetmelikteki gibi 3 taksitle çözülemez, yeni bir düzenleme yapılması şarttır.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

9.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Dostluğu, selvgiyi ve geleceği, aşımızı, ekmeğimizi, soframızı, hüznümüzü, acımızı, yalnızlığımızı paylaştığımız, birlik ve beraberliğimizi, kardeşlik ve dostluğumuzu en sıcak şekilde hissedeceğimiz bu mübarek Kurban Bayramı'nda kâinatın yaratıcısı ve âlemlerin Rabb'i, bağışlayıcı ve acıyıcı Yüce Allah tüm dualarınızı kabul etsin. Mübarek Kurban Bayramı'nızı tebrik eder, kayısı tadında mutluluklar dilerim.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bereketli olsun.

Sayın Göker...

10.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, küçük esnaf ve yerli üreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, herkesin malumu olduğu üzere, küçük esnaf ve yerli üretici ciddi ekonomik sıkıntılar yaşamakta. Girdi maliyetlerinde, özellikle de yem fiyatlarındaki artış sebebiyle ekonomik dengesini buzağı

desteklemelerine bağlayan çiftçimiz yayımlanan tebligatla bir kez daha mağdur edilmiştir. Buzağların küpeletilmesi, ıslah sistemine kaydı, programlı aşılama gibi işlemlerden yetiştiricilerin sorumlu tutulduğu tebliğ, Bakanlıkça acilen üreticilerimizin lehine güncellenmeli ve üreticilerimizin buzağı desteklemelerinden faydalanması sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

11.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, emeklilerin bayram ikramiyelerine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkan.

Emeklilerimizin bayram ikramiyelerinin 2 bin TL'ye çıkarılmasına yönelik partimizin teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunda torba kanun görüşmeleri esnasında iktidar tarafından reddedildi. Sabit gelirleri yüksek enflasyon karşısında her geçen gün daha fazla eriyen emeklilerimizin, bırakın bayram öncesi bayram hazırlığı yapmalarını normal zamanda dahi artık mutfak masraflarını kısmak zorunda kaldıkları bir ortamda vatandaşlarımızla dalga geçer gibi porsiyonlarını küçülterek tasarruf yapmaları önerilebiliyor. İktidarın görevi, vatandaşın daha bankadan çekerken eriyen maaşından nasıl tasarruf edeceğini önermek değil onları enflasyona ezdirmeyecek politikaları hayata geçirmektir. Tasarruf söz konusu olacaksa kendileri için yaptırdıkları saraylardaki lükslerinden tasarruf etseler emeklilerimiz için ikramiye zammını ödeyecek para da bulunabilir.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

12.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, kurban, hem maddi hem manevi olarak yakınlığı, yakınlaşmayı ifade etmektedir. İnanç dünyamız, Hazreti İbrahim ile oğlu İsmail arasındaki itaat ve teslimiyeti anlatırken kurbanın sembolize bir yanını dile getirir. Kurban, sadece Allah'a ve onun adına kurban olmanın, kurban etmenin ifadesi olarak belirlenmiş bir zaman diliminde bayram coşkusu, kardeşlik havası, dayanışma kültürünün yaygınlaştırılmasına zemin hazırlayarak duygu dünyamıza canlılık getirir. Bütün varlığını gerektiğinde Allah için feda etmeye hazır olduğunun bir nişanesi olarak arife günü teşrik tekbirleriyle başlayan hazırlık bayram namazıyla kalplerin sürur bulduğu, kesilen kurbanların ardından bayram neşesi ve coşkusuyla kardeşliğin zirve yaptığı bir heyecan, kabir ziyaretleriyle yaşam ile ölüm arasındaki yakınlığın tefekkürüyle hayata bakışın şekillendiği günlerdir bayram günleri.

Milletimizin ve İslam âleminin bayramını tebrik ediyor, insanlığa hayırlar getirmesi temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tarhan...

13.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'deki elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, üretimin ve teknolojinin merkezi Kocaeli'de bu çağda elektrik kesintisi yaşanıyor. Kocaeli'nin ilçelerinde elektrikler kesiliyor, saatlerce gelmiyor. Sanayide üretim saatlerce duruyor, hem üretici hem vatandaş mağdur oluyor. İktidar "Uçan araba yapacağız." diyor, Kocaeli'de sürekli elektrikler kesiliyor. Yıllardır elektrik kesintileri sorunu çözülmedi. "Uzaya gideceğiz, uçan araba yapacağız." hayalleri satacağınıza önce vatandaşın elektrik sorununu çözün. Bu mağduriyet bir an önce giderilmeli ve bu bölgenin elektrik kesintisi sorunu acil olarak çözülmelidir.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

14.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas Kongresi'nin 102'nci yıl dönümüne, Demir Grup Sivasspor'a başarılar dilediğine ve Kurban Bayramı'nı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Selçuklu'nun kalbi, Osmanlı'nın vicdanı, cumhuriyetin akli, Millî Mücadele'ye yüz sekiz gün ev sahipliği yapan sultan şehrimiz Sivas'ımızda, 4 Eylül 1919'da Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Başkanlığında toplanılarak "Millî sınırlar içinde vatan bölünmez bir bütündür, parçalanamaz. Manda ve himaye kabul edilemez." gibi önemli kararların alındığı Sivas Kongresi'nin 102'nci yıl dönümünü kutlayacağız. Bu vesileyle, 4 Eylül 2021 tarihinde, Sivas Kongresi'nin 102'nci yılında tüm vatandaşlarımızı ve kıymetli milletvekillerimizi sultan şehrimiz Sivas'ta ağırlamaktan onur duyacağız.

Ayrıca, 20 Temmuzda Moldova temsilcisi Petrocub'la UEFA Avrupa Konferans Ligi'nde karşılaşacak olan Sivas'ımızın göz bebeği Demir Grup Sivasspor'umuza da başarılar diliyor, tüm vatandaşlarımızın Kurban Bayramı'nı tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

15.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, esnaf, çiftçi, emekli ve memurun sorunlarına ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önce, kürsüde, AK PARTİ'li hatip Sayın İmran Kılıç çocukken okuduğumuz bir şiiri okudu, hatta dedi ki: "İşte geldi bayramımız/Gitsin tasamız, gamımız." "İşte" demekle gitmiyor Sayın Kılıç. Bakın, sayenizde esnaf kredisini ödeyemiyor; çiftçi elektriğini ödeyemiyor, mazotunu alamıyor; memur kredi kartını ödeyemiyor; emekli bu bayramda torununa harçlık veremeyecek, veremiyor; işsiz iş bulamıyor iktidar sayesinde; atanamayanlar intihar ediyor; vatandaş evine ekmek götüremiyor; siz de temennide bulunuyorsunuz. Sayenizde şu anda bayram gamsız geçmiyor, tasasız geçmiyor, maalesef hüznünlü geçiyor. Gelin, birlikte bayramda emeklimizi sevindirelim, memurumuzu sevindirelim diyoruz ama siz hep reddediyorsunuz. Diğer AK PARTİ'li milletvekili duble yollardan bahsediyor, vatandaş evine ekmek götüremiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

16.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, gözaltında kayıplar için Galatasaray'da yapılan buluşmanın yasaklandığına ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bugün cumartesi. Bir cumartesi insanı olarak sesleniyorum: Kayıplarımızı istiyoruz.

Gözaltında kaybetme suçuyla yüzleşilmesi, hesaplaşılması ve adaletin sağlanması için yürüttüğümüz mücadele bugün 851'inci haftasında. Bilindiği gibi, 700'üncü haftasında "Beni bul anne." diyerek her zamanki rutinimizde yaptığımız Galatasaray'daki buluşmamız, İçişleri Bakanının talimatı ve Beyoğlu Kaymakamının hukuka aykırı kararıyla engellendi, belgelenmiş kötü muamele ve işkenceye maruz kaldık, kayıplarımızla buluşma mekânımız Galatasaray bize yasaklandı; yetmedi, 700'üncü haftamızda "Beni bul anne." demek iki buçuk yıl sonra suç sayılarak hakkımızda dava açıldı. Davanın ilk duruşması 25 Mart 2021 tarihinde görüldü. 12 Temmuz 2021 tarihinde görülen ikinci duruşmada davaya yeni atanan hâkim vardı. Hâkimin sanıklara ve savunma avukatlarına yönelik tutumu, davanın hukuka uygun yürümeyeceği konusunda şüphelerimize neden oldu. 851'inci haftamızda, gözaltında kaybedilen evlatlarımızı, kardeşlerimizi, annelerimizi, babalarımızı ararken karşılaştığımız hukuksuzluk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erel...

17.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'ın Hamidiye-Alaca beldesindeki kadastro çalışmalarına ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

Aksaray ilimizin Hamidiye-Alaca beldesi, belde statüsü kaldırılarak 2009'da Aksaray mahallesi hâline gelmiştir. 93 Harbi'nde topraklarından kopan Kırımlı soydaşlarımız Abdülhamit Han tarafından buraya yerleştirilmiş ve yerleşim yerine Abdülhamit Han'dan dolayı "Hamidiye" adı verilmiştir. Bu tarihten itibaren bu insanlar vatanına, bayrağına sevdalı, kanunlara saygılı bir şekilde hayatlarını devam ettiriyorlar. Bu vatandaşlarımız yıllardır kullandıkları arazilerin bir kısmını kadastro uygulaması sırasında adlarına tapuya kayıt yaptırmamışlardır ancak bunlar yıllardır zilyetliğinde olup evlerinin müstemilatları o arazilerin üzerindedir. Şimdi ise bu taşınmazlar ihale yoluyla satışa çıkarılmıştır. Hamidiye-Alacalı hemşehrilerimizin bu bedelle bu taşınmazları alma imkânları yoktur. İlgili kurumları vatandaşlarımızın mağdur olmaması için göreve davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

18.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Kurban Bayramı'nı kutladığına, Mersin Toroslar'daki iş yeri yangınına ve sınırlarımızı korumamız gerektiğine ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle salı günü idrak edeceğimiz Kurban Bayramı Mersin ve tüm halkımıza kutlu olsun diyorum.

Bu arada, bugün Mersin'de Toroslar ilçemizde bir iş yerinde yangın çıktı ve 2 Suriye vatandaşı yanarak maalesef hayatını kaybetti. Allah rahmet eylesin dileklerimi iletiyorum ama şu var önemli olarak: Milyonlarca kayıtlı, kayıtsız Suriyeli Türkiye'de hiçbir kısıtlama olmadan dolaşırken şimdi de sınırlarımız açıldı; Afganlar oluk oluk, öbek öbek Türkiye'ye giriyorlar. Sınırlarımızı korumamız gerekiyor, vatandaşımızı korumamız gerekiyor. İddia odur ki aynı zamanda birçok Suriyeli şimdiden Türk vatandaşlığına geçiriliyor. Ben tüm sorumluları daha duyarlı olmaya, vatanımıza, ülkemize ve vatandaşlığımıza sahip çıkmaya çağırıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

19.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Cumartesi İnsanlarına ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Cumartesi İnsanları yıllardır kayıpları için, faili belli cinayetlerin aydınlatılması için, yakınlarının kemiklerini bulmak için, bir mezar taşı için mücadele ediyor. Cumartesi İnsanlarının mücadelesi bu ülkenin demokrasisi için, özgürlüğü için. Katliamlarla, faili belli cinayetlerle yüzleşmeyen, hakikatleri açığa çıkarmayan bir ülkenin geleceğinin aydınlık olması da mümkün değil. Buna rağmen katilleri yargılamayanlar, faili belli cinayetleri açığa çıkarmayanlar Cumartesi İnsanlarının mücadelesini yargılamak istiyor. Cumartesi insanların mücadelesi yargılamaz, mücadeleleri mücadelemizdir.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

20.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milletimizi manevi iklimiyle saran, ortak bir ruh olan, kaynaştıran ve kucaklaştıran bir Kurban Bayramı'nı daha hep birlikte karşılamamızın mutluluğu ve heyecanı içindeyiz. Bu anlamlı günlerde küskünlükleri ve kırgınlıkları bir kenara bırakıp kucaklaşmalı, yardımlaşma ve dayanışmayı artırarak kardeşlik duygularımızı güçlendirmeli, bayramımızı manevi ruhuna uygun olarak yaşamalıyız. Bu bayramda nasıl ki ailemizin yanında olacak isek aynı şekilde eşsiz fedakârlıklarını daima hissettiğimiz aziz şehitlerimizin ailelerini ve çocuklarını ve kahraman gazilerimizi hatırlayarak onların yanında olmalıyız. Bu duygularla aziz milletimizin ve İslam âleminin Kurban Bayramı'nı en içten dileklerle kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

21.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'a yapılan turizm yatırımlarına ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Başkanım.

Dünyanın 8'inci harikası Nemrut Dağı Millî Parkı başta olmak üzere çok sayıda tarihî ve doğal güzelliğe ev sahipliği yapan Adıyaman on dokuz yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde turizm yatırımlarından hak ettiği desteği görmedi. İktidar diğer konularda olduğu gibi turizm konusunda da ilimize verdiği sözleri yerine getirmedi. İlimizin en önemli turizm yatırımlarından biri olan Panorama Müzesi 2018 yılında yatırım programına alınmış olmasına rağmen bir türlü yapılamadı. Yakın zamanda kamuoyuna açıklanan Adıyaman detaylı yatırım programına baktığımızda müze için ödenek ayrılmadığını görmekteyiz. Buradan, Turizm Bakanlığına unuttukları müzeyi hatırlatmak istiyorum: Sayın Bakan, Adıyaman'da Panorama Müzesi yapılmadan GAP bölgesi turizm tanıtım projesi olan Mezopotamya Projesi'nin başarılı olma ihtimali yoktur. Bakanlığı göreve davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Klavuz...

22.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, I. Maarif Kongresi'nin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Büyük Türk milletinin geleceğini sağlam eğitim temelleri üzerinde gören Gazi Atatürk, 15-21 Temmuz 1921 tarihinde Ankara'da, Millî Mücadele'nin zorlu şartları altında eğitim neferleriyle birlikte Maarif Kongresi'ni icra etmiş, Kongre'deki konuların mihverini millîlik duygusu oluşturmuştur. Bu duygu yüz yıl sonra aynı ruh ve heyecanla TÜRK EĞİTİM-SEN tarafından tekrar yaşatılmıştır. 100'üncü yılında II. Maarif Kongresi, Türk eğitiminin ihtiyaçlarıyla küresel ve bölgesel gelişmeler dâhilinde Türk aslının gereği olan eğitilmiş insan hedefinin nasıl yakalanacağına dair yol haritası hazırlamayı, 2023'e doğru devletimize ve milletimize hizmet yolunda Türk tarihine not düşmeyi amaçlamıştır. Maarif ordusu olarak Başöğretmen Atatürk'ün mirasına sahip çıkan TÜRK EĞİTİM-SEN Genel Başkanımız Talip Geylan'a, şahsında kongreye değerli görüşünü sunan akademisyen, öğretmen ve eğitim çalışanlarına teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Akçay.

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kurban Bayramı'nı kutladığına, I. Maarif Kongresi'nin yıl dönümüne, TÜRK EĞİTİM-SEN tarafından düzenlenen II. Maarif Kongresi'ne, Ümit ve Genç Millî Takım'da yer alan judocular ile 32'nci Yaz Olimpiyat Oyunları'nda mücadele edecek millî sporcularımıza başarılar dilediklerine ve Mimar Sinan'ın vefatının 433'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önümüzdeki hafta 20 Temmuz Salı günü mübarek Kurban Bayramı'nı idrak edeceğiz. Kurban Bayramı'nın bütün milletvekillerimize, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışanlarına, aziz milletimize, İslam âlemine mübarek olmasını diliyorum ve

kutluyorum. Mübarek Kurban Bayramı'nın kardeşliğimizi, dostluğumuzu tazelemesini diliyorum.

Sayın Başkan, bundan yüz yıl önce 15-21 Temmuz 1921 tarihleri arasında Ankara'da tertip edilen I. Maarif Kongresi'nin tarihimizde çok önemli bir yeri vardır. I. Maarif Kongresi, okul ve öğrenci mevcudunu tespit etmek, bu konuda yapılması gereken çalışmaları belirlemek ve eğitime millî bir yön vermek maksadıyla toplanmıştır. Kongre, işgalci Yunan kuvvetleriyle yapılan Eskişehir-Kütahya Muharebeleri sürerken zor savaş koşullarına rağmen toplanmıştır. I. Maarif Kongresi, istikbalin istiklal kadar önemli olduğunun ispatıdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk bir günlüğüne dahi olsa cepheden gelmiş, Kongre'nin açılış konuşmasını yaparak cumhuriyetin eğitim politikalarının ufkunu çizmiştir. Atatürk'ün gözünde Türk Millî Mücadelesi, sırf askerî mahiyette, düşmanı vatan topraklarından kovmayı tek amaç bilen bir hareket değildi; zaferden sonra yapılması gereken işler, bağımsızlık savaşı kadar önemliydi.

Türk Eğitim Sendikası, I. Maarif Kongresi'nin 100'üncü yılında, 14-16 Temmuz 2021 tarihlerinde II. Maarif Kongresi'ni düzenlemiştir. I. Maarif Kongresi'nin 100'üncü yılında aynı ruh ve heyecanla İkinci Mecliste toplanan Kongre'de, Türk eğitiminin ve bilim hayatının yol haritası çizilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan Vekili.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – II. Maarif Kongresi'nde farklı konu başlıklarında 12 tematik panel düzenlenmiş, eğitim sistemimizin dünü, bugünü ve yarının muhasebesi ve muhakemesi yapılmıştır. Millî Eğitim Bakanı Sayın Ziya Selçuk'un da Kongre'ye katılımı gerçekleşmiştir. Kongre'nin düzenlenmesinde emeği geçen, başta Türk Eğitim Sendikası Başkanı Sayın Talip Geylan olmak üzere, organizasyonda emeği geçenleri, kıymetli fikirleriyle katılım sağlayan konuşmacıları tebrik ediyor, benzer etkinliklerin yaygınlaştırılmasını temenni ediyoruz.

Sayın Başkan, Judo Millî Takımı'nda yer alan Manisa Büyükşehir Belediyesporlu sporcularımız 17 Temmuz-18 Temmuz 2021 tarihlerinde uluslararası organizasyonlarda mücadele edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ümit Millî Takımı'nda yer alan millî sporcularımız Zilan Ertem ve Mehmet Şahin Ertem Romanya'nın başkenti Bükreş'te, Genç Millî Takımı'nda yer alan millî sporcumuz Berke Çırpan da Çekya'nın başkenti Prag'da ülkemizi temsil edecektir. Millî judocularımıza ve uluslararası müsabakalarda mücadele verecek olan tüm sporcularımıza şimdiden başarılar diliyoruz.

Ayrıca, Japonya'nın başkenti Tokyo'da 23 Temmuz-8 Ağustos tarihlerinde düzenlenecek 32'nci Yaz Olimpiyat Oyunları'nda mücadele edecek millî sporcularımız, antrenörler ve yöneticilerden oluşan kafil 16 Temmuz 2021'de Japonya'ya gitmiştir. Ülkemiz 18 branşta toplam 108 sporcuyla temsil edilecek. Türkiye 2012'den bu yana 108 sporcuyla tarihinin en fazla olimpiyat katılımını gerçekleştirecektir. Millî sporcularımıza, yönetim ve teknik ekibe şimdiden başarılar diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlayayım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, bugün Türk dünya mimarlık tarihinin en büyük isimlerinden birisi olan Mimar Sinan'ın vefatının 433'üncü yıl dönümüdür. Mimar Sinan, doksan dokuz yıllık ömründe 81 cami, 51 mescit, 55 medrese, 26 darülcürre, 17 türbe, 17 imarethane, 3 hastane, 5 su yolu, 8 köprü, 20 kervansaray, 36 saray, 8 mahzen ve 48 hamam olmak üzere 375 eser inşa etmiştir. Mimar Sinan, mesleğindeki ilerlemeyi çıraklık, kalfalık ve ustalık olmak üzere 3 döneme ayırmış; çıraklık döneminde Şehzade Camisi'ni, kalfalık döneminde Süleymaniye Camisi'ni, ustalık döneminde ise Selimiye Camisi'ni inşa etmiştir. Mimar Sinan, sadece inşa ve imar etmemiş, taşın ve toprağın ruhuyla bütünleşerek bir sanat icra etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sinan, atalarımızın estetik kabiliyetlerinin en güzel örneği Türk kültür mirasını günümüze taşıyan muhteşem bir köprüdür. Mimari, bir medeniyetin zenginliğinin en temel göstergelerinden biridir. Asırlar boyunca büyük medeniyetler inşa eden, devletler kuran Türk milleti bağrından Koca Sinan, Sedefkâr Mehmed Ağa, Mimar Kemaleddin gibi çok sayıda usta mimarlar çıkarmış ve çıkarmaya devam edecektir. Bu sebeple bugün "Mimar Sinan" ismi sadece fakülte, okul, cadde, mahalle ismi olarak kalmamalı, Türk mimarisinin pusulası ve mühendislerin hocası olarak istifade edilmelidir. Bu vesileyle vefatının yıl dönümünde eserleriyle kültür ve medeniyetimizin yükselmesine katkı sunan Mimar Sinan'ı rahmet ve şükranla anıyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili, Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Türkkan.

24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, KKTC Başbakan Yardımcısı, Ekonomi ve Enerji Bakanı Erhan Arıklı'nın başkanlık sistemine geçmeyi planladıklarıyla ilgili sözlerine, Yunanistan'ın Doğu Ege adalarının silahsızlandırılmış statüsünü ihlal ettiğini belirten eylemleriyle ilgili Türkiye'nin Birleşmiş Milletlere gönderdiği mektuba, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Suudi mevkidaşı Faysal bin Ferhan'la görüşmesinde salona Türk Bayrağı asılmamasına, Kurban Bayramı'nı kutladığına, Uşak'ın sorunlarına ve eksik okunan önergelerin tekrar okunarak görüşülmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı, Ekonomi ve Enerji Bakanı Erhan Arıklı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ismiyle birlikte Anayasa'yı da değiştirip başkanlık sistemine geçmeyi planladıklarını ifade etmiş. Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'a Lefkoşa'da bir saray yaptırmayı için birtakım tavsiyelerde bulunuyordu, nedeni ortaya çıktı. Başkanlık sisteminin olmazsa olmazı saray çünkü "Önce sarayı yapalım, sonra başkanlık sistemine geçeriz." demiş. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin adı değişecek, başkanlık sistemi gelecek.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için ömrünü Kıbrıs Türk halkına ve davasına adanmış merhum Rauf Denktaş'ın ve Küçük'ün kemikleri sızlıyordur. Kudreti varken rahmetli Denktaş devlet başkanı olabilirdi, kendisine Lefkoşa ya da Girne'de manzaralı bir saray da yaptırabilirdi. Türkiye'de tek adam sisteminin ülkeyi getirdiği nokta ortada, şimdi bu kez de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, yavru vatanda yavru tek adam sistemine geçiliyor. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde mafyanın ne kadar etkili olduğunu biliyoruz. Yarın o suç örgütleri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde koltuğa otursa ne olacak, o tek adam sisteminde? Ya da bir gün bir çığırın gece yarısı kararnamesiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkiye'yle ilgili Türkiye'yle ipleri koparırsa ne olacak? Bu yüzden tek adam sistemi, Kıbrıs Türküne çok çektiren o Enosis sapkınlığı kadar tehlikelidir. Umarım, böyle bir hatadan bir an önce dönülür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türkiye, Yunanistan'ın Doğu Ege adalarının silahsızlandırılmış statüsünü ihlal ettiğini belirten eylemler hakkında Birleşmiş Milletlere mektup göndererek şikâyetle bulundu. Türkiye'nin Birleşmiş Milletler nezdindeki daimî temsilcisi Feridun Sinirlioğlu imzasıyla Genel Sekreter Guterres'e hitaben bir mektup yazılmış, o mektupta diyor ki: "Bir kez daha dikkatinize getirmek isteriz ki Yunanistan, Ege ve Akdeniz'deki adaların silahsızlandırılması konusunda ilgili anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini yerine getirmemektedir." Bakın, söz konusu Ege'deki millî menfaatlerimiz ve mavi vatansa Türk milletinin, hakkı olanı söküp alacak dirayeti vardır. Dirayeti olmayan, Birleşmiş Milletler duvarında ağlayan iktidarın kendisidir; Türk milletinin bizatihi kendisi değildir, iktidardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ege'deki Türk adalarına sahip çıkamayan ve Yunanistan'ın 18 tane adamızı işgaline seyirci kalan iktidarın Birleşmiş Milletler kapısında sızlanmaya hakkı yoktur. Yunanistan'ı yeterince şımartan bu iktidar artık Ege'deki gaflet uykusundan uyanmalıdır. Yunan sınırında, hemen Dedeağaç'ta kurulan ABD üslerini görmezlikten gelmek, burnumuzun dibindeki silahlandırılan adaları yok saymak Türkiye'yi hazırlıksız yakalanacağı bir mecraya sürüklemek demektir. Bunun adı "dış politika" değildir arkadaşlar; bu, ihanettir. Bu konuda bu gaflet uykusundan bir an önce uyanmaya davet ediyorum iktidarı.

Özbekistan'da Suudi mevkidaşı Faysal Bin Ferhan'la bir araya gelen Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun görüşmesinde Türk Bayrağı detayları dikkati çekti, ben size de göstereyim. Mayıs ayındaki görüşmede toplantı salonunda iki ülkenin de büyük bayrağı bulunurken dün yapılan görüşmede -eğer bu bir "photoshop" değilse, bunu da özellikle parantez açıp söylüyorum- salonda yalnızca büyük bir Suudi Arabistan bayrağı var, küçük bir Türk Bayrağı'nın sehpa yerleştirildiğini gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya arkadaşlar, dış politikadaki başarısızlığınız ve ülkeyi her geçen gün daha da kötüye götürmeniz nedeniyle artık saygı duyulmamayı geçtik, şehit kanlarıyla boyanmış bayrağımız yok sayılma noktasına geldi. Gerçekten çok üzücü, gerçekten Türk milletinin sınırlarını çok bozacak. Türk milletini gerçek anlamda üzecek bir durum yaratanlara buradan sesleniyorum: Aklınızı başınıza devşirin.

Meclis tatile girmese de vatandaşlarımız için dokuz günlük Kurban Bayramı tatili başladı. Dolayısıyla, yine trafik yoğunluğu yaşanıyor. Bayram tatilinde memleketlerine ve tatil bölgelerine gitmek için yola çıkanlar nedeniyle şehirler arası yollarda yoğunluklar yaşanıyor. Her bayram tatilinde üzücü haberler alıyoruz trafik kazaları nedeniyle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Vatandaşlarımız dikkat etsin, gidecekleri yere geç gitsin ama dikkatli gitsin, bayram tatili zehir olmasın.

Biz burada çalışmaya devam edeceğiz, muhtemelen kurbanlarımızı buraya getireceğiz, bahçede hep beraber bayram günü kurban keseceğiz gibi görünüyor. Bu vesileyle, şimdiden vatandaşlarımızın Kurban Bayramı'nı kutluyorum.

Son olarak, Uşak'tan söz etmek istiyorum müsaadenizle Sayın Başkanım. On beş yıldır açık altın madeni işletmeciliği yapılan Uşak'ta, Uşak Kışla Dağı'ndaki ÇED raporlarında öngörülmeven çevre kirliliği yaşanıyor. Ciddi büyüklükte bir alanın tahrip edildiği bölgede 1 kilometre genişliğinde, 350-400 metre derinliğinde bir çukur oluşmuş vaziyette. Tahrip edilen bölge Uşak merkez yerleşiminin dörtte 1'i kadar büyük. Altın madeni işletmesi bölgede ekolojik dengeyi ciddi anlamda bozmuş. Kansere vakaları ve hayvan ölümleri dikkate değer bir şekilde de artmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu olumsuzluklar göz önündeyken bir de Uşak'ın akciğerleri konumundaki Murat Dağı'nda maden işletmeciliği hayalleriyle doğa katliamına zemin hazırlanmaktadır. Kışla Dağı'ndan yıllık yaklaşık 13 ton altın üretiliyor. Bu altın madeni işletmesi istihdam dışında Uşak'a bir gram katma değer sağlamıyor.

İktidar Uşak'ı gözden çıkarmış. 3 trilyonluk Uşak Havalimanı hazine garantili yap-işlet-devret mantığıyla yapılan Zafer Havalimanı'na kurban edilmiş. Havaalanının atıl hâle gelmesi, hem Uşak halkına hem de Uşak ticaretine olumsuz etki yapmış.

Uşak yöresinde oluşturulan sanayi sitelerinin sıvı atıklar için kurulan arıtma tesisleri verimli değil, çevre kirliliği o yüzden çok fazla. Gediz ve Menderes havzaları giderek aşırı derecede kirlenmekte. Yaklaşık 3 milyon insanımız bu olumsuzluklardan etkilenmektedir. Uşak'la ilgili bu konularda Hükümetin dikkatini çekmek istiyorum.

Sayın Başkan, bir sözüm de size, Divanınıza.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Dün önergelerimizin okunması esnasında önergelerimizi buradan takip eden arkadaşlarımız önergelerimiz okunurken paragraf atılarak birkaç defa okunduğunu tespit etti. Bu konuda, Tutanak Hizmetleri Başkanlığından tutanakları istedik ama gördük ki Tutanak Hizmetleri Başkanlığı bizim verdiğimiz önergelerin aynısını "copy paste" yapıp virgülüne dahi dokunmadan tutanaklara geçirmiş. Burada böyle bir hadise ilk defa olmuyor, daha önce olanlar ciddi anlamda tartışılabilir vesile oldu. Biz, bu tutanakların düzeltilmesini, eksik okunan tutanaklardaki önergelerimizin tekrar okunarak tekrar görüşülmesini talep ediyoruz; bu konunun değerlendirilmesi konusunda Divanı göreve davet ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de izninizle konuyu yeniden bir gözden geçireyim ve inşallah, size izahatını da yapacağım.

Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç.

25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İnsan Hakları Derneğinin 35'inci kuruluş yıl dönümüne, Muğla Milas İkizköy'de kömür madeni için kesilen ağaçlara, 83 yaşındaki ağır hasta tutuklu Mehmet Emin Özkan'ın durumuna ve radyoloji çalışanlarının sorunlarına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; Türkiye'de insan hakları ve demokrasi mücadelesinin önemli kuruluşlarından biri olan İnsan Hakları Derneğinin 35'inci kuruluş yıl dönümünü kutluyoruz bugün. İnsan Hakları Derneği, 17 Temmuz 1986 tarihinde, sıkıyönetim koşulları altında kurulmuştu; 12 Eylül askerî cuntasının ağır insan hakları ihlalleri ve hukuk ihlalleri karşısında insanların haklarını savunmak, işkence gören, faili meçhullere kurban giden, gözaltında kaybedilen insanların bunları yaşamaması

için mücadele etmek üzere kurulmuştu. Gerçekten İHD, 12 Eylülün o zor koşullarında demokrasi ve insan hakları mücadelesini çok layıkıyla sürdürdü, hepimiz açısından hem hakların kazanılması için hem insanların korunması için bir onur ve gurur mücadelesini de başarılı bir şekilde verdi. Kurulduğu andan bu yana, her dönemde iktidarların hedefinde oldu İnsan Hakları Derneği, bugün de iktidarın hedefindedir maalesef. Ama İnsan Hakları Derneği, bütün tehditlere rağmen, bütün zorluklara rağmen insan hakları ve demokrasi mücadelesini sürdürmeye devam ediyor; otoriter ve baskıcı rejimlere karşı evrensel insan haklarını savunmaya devam ediyor.

İnsan Hakları Derneğinin 35'inci kuruluş yıl dönümünü bir kez daha kutluyoruz ve tüm halkların, kimliklerin, kültürlerin, inançların özgür olduğu demokratik bir cumhuriyeti hep birlikte inşa etme mücadelesinde İHD'nin de çok önemli bir rolü olduğunu bir kez daha vurguluyoruz.

Sayın vekiller, Milas Orman İşletme Müdürlüğü'nün 15 Temmuzda Akbelen Ormanı'nda kesim yapacağı iddiası üzerine suç duyurusunda bulunup nöbet tutmaya başlayan İki köylüler, bu sabah ağaç kesim sesleriyle uyandılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İki köylüler, kesimi durdurmak için alana gittiler ve şu anda da o alandalar. 740 dönümlük Akbelen Ormanı'nın kesilmemesi için aylardır ormanda nöbet tutan İki köylüler, ormanın YK Enerji AŞ'ye Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verildiğini o günlerde öğrenmişlerdi.

Milas'taki termik santrale kömür temin etmek için maden yapılmak istenen ormanda ekolojik denge de altüst ediliyor, geçim kaynakları yok ediliyor. Doğa savunucuları, yaşam alanı savunucuları aynı zamanda idare mahkemesinde de bir dava açmıştı, henüz o dava da sonuçlanmadı, hukuki süreç devam ediyor ama dediğim gibi, bugün ağaç kesimine başlandı.

Kömür için ormanlar talan ediliyor, ağaçlar kesiliyor. Ormanların aynı zamanda su açısından da ne kadar önemli olduğunu biliyoruz. Bu, hiç kabul edilebilir bir durum değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bakın, Muğla ili, yapılan araştırmalara ve ortaya çıkan raporlara göre -ki TEMA Vakfının da bu konuda araştırmaları ve raporları var- tam bir talana uğruyor. Tüm Muğla ilinin yüzde 59'u, ormanların yüzde 65'i, tarım alanlarının yüzde 48'i, millî parkların yüzde 55'i -Muğla'dan bahsediyorum- kültür varlıklarının yüzde 66'sı maden için ruhsatlandırılmış vaziyette. Ya, böyle bir talan olabilir mi? Bu iktidarın Muğla iliyle alıp veremediği nedir? Yani Muğla'daki bütün yeşili ortadan kaldıracak bir adımla karşı karşıyayız. Yani Sayın Grup Başkan Vekili Bülent Turan, Çanakkale Vekilidir aynı zamanda kendisi, Çanakkale'de Kaz Dağları ve doğa tahrip edildi, hani Çanakkale için bir şeyler yapamadı ama belki Muğla için bir şeyler yapabilir. İktidara bir kez daha bunu hatırlatmış olalım.

Şimdi, sayın vekiller, bir konu var, sık sık dile getiriyoruz bunu, bir kez daha söyleyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Neden bir kez daha söylüyoruz? Bayrama birkaç gün kaldı ve bakın, Mehmet Emin Özkan, 83 yaşındaki ağır hasta tutukludan bahsediyorum; defalarca bu konuyu burada konuştuk, Adalet Bakanlığına çağrı yaptık, iktidara çağrı yaptık ama henüz bir sonuç elde edemedik. Şimdi, son bir ayda 7 kez Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırıldı elleri kelepçeli bir şekilde. 83 yaşındaki ağır hasta bir tutukludan söz ediyoruz ve bu yetmedi, arada Elâzığ'daki hastaneye getirilip götürüldü, "Yetkili hastane Elâzığ'da." dendi -hâlbuki Diyarbakır'da da olabiliyormuş- götürüldü, getirildi. Daha sonra sağlık raporu için 23 Haziranda Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırıldı. Ağır sağlık sorunları var, ruh sağlığı değerlendirilmesine tabi tutuldu. Daha önce yüzde 87 engel ve cezaevinde kalamaz raporu var, kalp sorunları var, ruh sağlığını değerlendirdi doktorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – O doktorlara da ne diyelim, onlara da diyecek bir laf yok, Allahlarından bulsunlar demek lazım. Psikiyatrist tedavisi önerdiler ya, 83 yaşındaki ağır hasta tutukluya psikiyatrist tedavisi önerdiler. Şimdi, yetmedi, İstanbul'a Adli Tıp Kurumuna uçakla götürülüp getirildi; uçakta sağlık sorunları yaşadı, fenalaştı, hastaneye kaldırıldı. Ya, bu işkencedir, insanlık dışı bir durumdur. 83 yaşındaki ağır hasta tutuklunun, hiç olmazsa bayramını ailesiyle birlikte geçirmesi sağlanmalıdır. Bir kez daha çağrıda bulunuyoruz: Bu insanlık dışı tutumu, bu iktidarın, Adalet Bakanlığının daha fazla sürdürmemesi gerekir, gerçekten kabul edilebilir bir şey değil.

Sayın Başkan, değinmek istediğim son bir konu var. Geçen gün Mecliste de ziyaretimize geldi TÜMRAD-DER. Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Radyoloji çalışanlarının sorunları ve çözüm önerilerini değerlendiren ve bunun için mücadele eden bir dernek, bir rapor sundular bize. Gerçekten ciddi bir durumla karşı karşıyalar. Radyoloji teknisyenleri ve teknikerleri diyorlar ki: "Görev yetki ve sorumlulukları düzenleyen yönetmelik Cumhurbaşkanlığı tarafından kaldırıldı." Doğru, 24 Martta kaldırılmış ve bu adımı doğru buluyorlar, eleştirmiyorlar ama diyorlar ki: "Sağlık Bakanlığı tarafından radyoloji teknisyenleri görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen bir yönetmelik hazırlanması gerekirken henüz hazırlanmadı o tarihten bugüne kadar ve ciddi bir belirsizlik var ve ciddi sorunlar yaşıyoruz." Yani bir an evvel Sağlık Bakanlığının bu yönetmeliği hazırlaması gerektiğini söylüyorlar. "Bu mevzuat düzenlemesi için de Sağlık Bakanlığı alandaki meslek örgütleriyle birlikte istişare ederek yeni bir mevzuat hazırlamalıdır." diyorlar.

Yetmedi, ama daha fazla talepleri de var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...radyoloji alanında yine önemli bir mevzuat düzenleyicisi olan bir nizamnamenin yani bir tüzüğün kaldırıldığını söylüyorlar. Evet, doğru, o da 25 Haziran tarihinde kaldırılmış vaziyette, Resmî Gazete'de de yayımlanmış ama o konuda da yeni bir nizamname, bir tüzük hazırlanmadığı için sorunlar yaşanıyor ve hızla bu düzenlemenin yapılması gerektiğine işaret ediyorlar, acilen bunun bir ihtiyaç olduğuna işaret ediyorlar.

Ciddi başka bir sorun var, radyoloji ve laboratuvar teknisyenlerinin acil serviste tuttukları nöbet ücretleri geçmişe dönük faiziyle birlikte geri isteniyor. Bu konuda ciddi bir mağduriyet yaşıyorlar. Mahkemeye gitmişler, süreç tamamlanmış değil Danıştayda ama buna rağmen 5 bin lira ile 40 bin lira arasında değişen meblağlarla borçlandırılmaya çalışılıyor teknisyenler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Son cümlem efendim.
BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Üstelik de pandemi sürecinde gerçekten canla başla çalışmış olan teknisyenlerden söz ediyoruz, radyoloji teknisyenlerinden ve laboratuvar teknisyenlerinden. Bu da çok büyük bir mağduriyet yaratmış vaziyette, bunun da durdurulması gerektiğini önemle söylüyorlar. Sağlık Bakanlığına bu konuda biz de bir kez daha çağrı yapıyoruz.

Başka sorunları da var elbette -sorunlu bir alan- istihdam sorunları var, eğitim sorunları var. Radyolojinin riskli birim kapsamına alınması gerekiyor özellikle kanser tehlikesi açısından baktığımızda. Bu sorunların hepsinin Sağlık Bakanlığıyla görüşülmesi talepleri var. Biz de bunu buradan dillendirmiş olalım ve Sağlık Bakanlığının gereken adımları bir an evvel atması için biz de çağrıda bulunmuş olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel.

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclisin gündeminde olan Turizmi Teşvik Kanunu'yla ilgili teklife ve torba kanun teklifine muhalefet etmeye devam edeceklerine, torba kanun teklifine Uyar Madenciliğin mağdur ettiği madencilerle ilgili bir maddenin eklenmesini talep ettiklerine, Mimar Sinan'ın vefatının 433'üncü yıl dönümüne, İnsan Hakları Derneğinin 35'inci kuruluş yıl dönümüne ve Muğla Milas İkizköy'de kömür madeni için kesilen ağaçlara ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bütçe dönemleri dışında pek olağan olmayan bir şekilde bir cumartesi günü çalışıyoruz. Toplumda birtakım, süre uzatımına ilişkin beklentiler vardı, bunları destekliyoruz elbette; çoktandır yapılması gerekip son ana bırakılmış birçok düzenleme var, bunları destekliyoruz ama bu şeker kaplamanın içinde 3 tane OHAL maddesi zehri var, bunu reddediyoruz ve bu sebepten de hafta başından itibaren Meclisin gündeminde olan gerek Turizm Kanunu Teklifi'nde gerekse de bu kanun teklifinde mücadele etmeye, direnmeye, muhalefetimizi yapmaya devam ediyoruz, bunu da sürdüreceğiz.

Torba yasada her şey var ama çok uzun yıllardır verilmiş bir sözün tutulma imkânı varken o yok. Soma faciasından önce kapanmış bir maden, o madende hayatını kaybedenler, 888 işçi, bu işçilerin kıdem ve ihbar tazminatları, 2 gözünü birden patlamada kaybetmiş Ali Kandemir'in tazminatı, 2 ayağını birden kaybetmiş İdris'in tazminatı ve Soma'daki sarı sendikaya alternatif olarak kurulmuş, o mücadeleyi sürdüren ve mücadele azmi dışında hiçbir mal varlığı olmayan, ayaklarında neredeyse ayakkabıları olmayan BAĞIMSIZ MADEN-İŞ Sendikasının mücadelesi var. Başbakan olduğu dönemde Recep Tayyip Erdoğan'ın yanına götürülmüşlerdi, Soma'da oturma eylemi yapıyorlardı, bundan altı yıl önce, söz verildi "Bu mağduriyet çözülecek." diye. O gün, bugün mücadeleleri... En son geçen ekim ayında yollara düşmesiyle Türkiye'nin gündemine geldi. Hani karşlarına karanlıkta çıkan alay komutanına "Sen patrondan hesap sormuyorsun da bizden mi soruyorsun alay komutanı?" diyen madenciler, bu madenciler Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu madencilerin mağduriyetlerini biz altı, yedi yıldır dile getiririz. Sayın Özlem Zengin "Bu işte vebal var. Ben bu işi çözeceğim." dedi, samimi gayret sarf etti, partisinin tüm kademelerinde bunu dile getirdi, çözüm sözü aldı; "İlk torbaya koyacağız." dendi. Madenciler sevindiler, mutlu oldular ama o ilk torba gelmeden Özlem Hanım görevi bırakmak zorunda kaldı. Ayrıca, madencilerin yolda yürüyüşünü durdursunlar diye İçişleri Bakanı Soylu yanlarına vardı, Manisa Valisinin odasına çağırdı, orada da namus sözü verdi: "15 Ocağa kadar almazsanız ben bunu kendi yöntemlerimle hallededeceğim. 15 Ocağa kadar çözülmezse çıkan yürüyün." dedi. Yine yürüdüklerinde karşısına namus sözü veren Süleyman Soylu yine jandarmayı dikti, yine polisi dikti, birlikteydik. Dört gün boyunca mücadele ettiler ve içlerinden 5 kişi buraya geldi, gitti; geldi, gitti ve 4 günlük uykusuzluğun sonunda, çünkü şehrin dışında, otobüste ve beton üstünde yattılar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...uykusuzlukla ve hayal kırıklığıyla buradan dönerlerken BAĞIMSIZ MADEN-İŞ Sendikasının Genel Başkanı, dünyanın en gariban Sendika Genel Başkanı Tahir Çetin ve babası da o madende ölen ve kendisi madenci olan Ali Faik kardeşimiz, 25 yaşında, hayatını kaybettiler. Onlara verilen sözün bini bir para, söz vermeyen yok ve hep "Torbaya koyacağız..." Sonra bir inat hasıl oldu "Torbaya koymayız, örnek teşkil eder." dediler ve şimdi, o torba, bu torba; Tahir Çetin ve Ali Faik hâlâ, ben biliyorum ki ömürlerini verdiler bu işe, bir yerlerden bu torbaya bir umutla "Özgür Başkan bunu dile getirecek mi? Manisa Milletvekilleri sahip çıkacak mı? Verilen sözler tutulacak mı?" diye bakıyorlar. Biz son ana kadar bu torbaya Uyar Madenciliğin mağdur ettiklerinin mağduriyetlerinin giderileceği bir maddenin eklenmesini talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Plan ve Bütçe Komisyonunda önergeler reddedildi ancak burada 5 partinin imzalarıyla yapabileceğimiz bir önerge, bir katkı hem bu bayramı ilk kez bir bayram gibi geçirtir bu ailelere -çok yoksullar çünkü- hem de bizim, Tahir Çetin ve Ali Faik'e karşı birazcık olsun vicdan acımızı, vicdan azabımızı hafifletebilir diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, bugün 1588 yılında hayatını kaybeden Mimar Sinan'ın ölüm yıl dönümü. Selimiye'nin, Süleymaniye'nin, Mihrimah Sultan Camilerinin mimarı; Kanuni Sultan Süleyman'ın, II. Selim'in, III. Murat'ın başmimarı; Ege'deki tek eserini bize, Manisa'ya emanet etmiş, Muradiye Camisi'nin mimarı Mimar Sinan'ı ölümünün yıl dönümünde rahmetle, minnetle anıyoruz.

İnsan Hakları Derneğinin 35'inci kuruluş yıl dönümü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – En başta Leman anneyi anıyoruz. Altı yıl önce aramızdan ayrılmıştı Leman Fırtına. 12 Martta cuntacılar tarafından oğlu alındığında Leman anne bir 12 Mart annesi olarak ortaya çıktı; 12 Martta, 12 Eylülde direndi. Nevzat Helvacı'yla birlikte 1986'da İnsan Hakları Derneğini kurdular. Onlar hep insan haklarının arkasında oldular, işkenceye karşı oldular, kötü muameleye karşı oldular. Elbette İHD dönem dönem çok eleştirildi, hep yönetimlerin hedefi oldu, hedef gösterildi, bedeller ödedi, yöneticileri hayatlarını kaybetti ama İnsan Hakları Derneğinin varlığı ve mücadelesi bir ülkenin demokrasisi açısından son derece kıymetlidir. Kuruluş yıl dönümlerini bir kez daha kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, Rize'nin İkizdere ilçesindeki İşkencedere'de taşocağı yapılsın diye derenin dolduruluşunu izleyenler, ona şaşırmayanlar Rize'deki sel görüntülerine şaşıyor. Mantık aynı mantık. Rize'deki Yeşil Yol,

doldurulan dereler, derecikleri kurutan HES'ler, plansız yapılaşma, dereleri kesen yollar, taş ocakları, maden ocakları bu acıyı yaşattı ve bugün geldiğimiz noktada, Muğla Akbelen İkizköy'den bir feryat yükseliyor, bu kez de bir kömür madeni için ağaçlar kesiliyor. Bir tarafta Limak var Muğla'da, Rize İkizdere'de Cengiz var yani 5'li çete var. Aslında konuşulan soruyu Recep Tayyip Erdoğan sordu, cevabı da İlham Aliyev verdi otobüste, kamera kayıttaymış; "Ya, burada da mı var onlar?" diye sordu, Aliyev de "Onlar her yerde, her yerde." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

Onlar her yerde, doymuyorlar, durmuyorlar, bir bitmiyorlar ama hayatlar kararıyor, seller oluyor, canlar çamurların altında kalıyor ve işte, çaylık açılın diye kesilen ağaçlara ses çıkarmayınca, kaçak yapılaşmalara ses çıkarmayınca, işte "Yol böyle olsun da, buradan yol geçsin." deyince, derenin kararını mühendisler değiştirmeye çalışınca böyle sonuçlar oluyor.

Yani son ırmağ kurduğunda, son ağaç yok olduğunda, son balık öldüğünde, uzun adam paranın yenmeyen bir şey olduğunu ve 5'li çetenin yemesiyle de bir şey olmadığını anlayacak ama her şey çoktan geçmiş olacak.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Turan.

Buyurunuz Sayın Başkan.

27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, madencilerle ilgili konunun takiplerinde olduğuna, görüşülen torba kanun teklifine "olağanüstü hâl kanunu" denilmesinin doğru olmadığına, memuriyetten men konusundaki usulle ilgili mahkeme yolunun açık olduğuna, gözaltı süresine, Çanakkale'deki ormanlaştırma çalışmalarına ve Mimar Sinan'ın vefatının 433'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Özgür Bey'in ifade ettiği madencilerle ilgili meselede cevabımızı geçen hafta vermiştik; konu takibimizde, tekrar bilgi veririm ben bir gelişme olduğu zaman arkadaşlarımıza.

Onun dışında, Sayın Başkan, ısrarla bazı arkadaşlarımız görüştüğümüz kanun teklifiyle ilgili "olağanüstü hâl kanunu" dediler; bakınız, bunu ben doğru bulmuyorum. Teknik ifadelerin, kavramların çok kıymetli olduğunu düşünen bir insanım. "Torba yasa" diye ifade edilen bu yasa teklifinin içerisinde çekten tütüne, depremde birçok desteğe çok farklı konular var. Bu kadar farklı konunun olduğu yerde sadece içerisindeki birkaç maddeden yola çıkarak "olağanüstü hâl kanunu" demek hem Türkiye demokrasisine hem bizlere haksızlık diye düşünüyorum. Pandemiden kaynaklı gecikmeler ve benzer gerekçelerle iki konudaki sürenin uzatılması gündemde; asla olağanüstü hâl değil, asla temeli, niteliği olağanüstü hâli andıran bir mesele değil. "Olağanüstü hâl" dediğiniz, bu 26 madde içerisinde 1-2 maddenin ithamıyla ilgili bir şey. Bu haksızlık diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, bununla ilgili eleştirilen iki konu var: Bir tanesi memuriyetten men konusundaki usulle ilgili bir tartışma. Buna ilişkin zaten mahkeme yolu açık ancak malum örgütün sinsiliğinden kaynaklı daha pratik iş yapmak için ve pandemiden kaynaklı gecikmeden dolayı bir yılı aşmayan bir süre talep edilmekte.

İkincisi, gözaltı süresi; kural dört gün, bu değişmiyor ancak terör iltisaklı olan konularda, yoğunluk, çok sayıda insan vesaire olduğunda mahkeme kararıyla –yasa bu hakkı direkt savcıya veya Emniyete vermiyor- bu dört günlük sürenin en fazla 2 kez uzatılması imkânı veriyor, ihtiyaç olduğu takdirde. Dolayısıyla, olağanüstü hâli kaldıran Meclisimize bu kanunla ilgili ifadenin doğru olmadığını ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, aslında daha önce de ifade etmiştim, Grup Başkan Vekillerinin bu konuşmalarının uzamasını doğru bulmuyorum, gündemimizden çıkmayı doğru bulmuyorum ancak Kıymetli Grup Başkan Vekili "Çanakkale ormanlarına sahip çıkmadı." gibi ağır bir ithamda bulundu, bunu da külliye reddediyorum. Birçok ilde bir tek haslet vardır, örneğin bazı illerimizin sahili vardır, başka bir özelliği olmayabilir; bazısında orman vardır, başka bir özelliği olmayabilir; bazısında sanayi vardır, başka bir şey olmayabilir ama Çanakkale'mizde Türkiye'de ne varsa –hamdolsun- var. Orman da çok kıymetli Çanakkale'de; orman köylümüzün çalışması, emeği çok özel. Uzamasın diye, sadece birkaç şey söylemek isterim. Çanakkale Köprüsü'nün planında Sayın Başkan, Kilitbahir hattı var, orman hattı; Kilitbahir'den Çanakkale'ye geçilecekti –küçük bir alandır orası- çok daha büyük masraflar yapılarak, sadece ormana, tabiata, doğal güzelliğe zarar vermesin diye 30 kilometre daha geniş bir yere alınarak Lapseki-Gelibolu hattına alındı. Sırf ormana, tabiata zarar vermeyelim diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bu hassasiyetimizi lütfen anlayın artık.

Onun dışında, Sayın Başkan, nerede yanan bir tek ağacımız varsa mutlaka hemen, derhâl orayı ormanlaştırıyoruz, ağaç dikimine başlıyoruz. Sadece son yılda Orman Bölge Müdürlüğümüz -omuz verdik, destek olduk- 6 milyon fidan yetiştirdi. Bu 6 milyonun 3 milyonunu köylüye dağıttık, köylülerimiz diktiler; 3 milyonu için de ilgili kamu kurumları adım attı.

Türkiye'de özel bir proje, bal ormanı kuruyoruz. Çanakkale küçük bir ilimizdir, biliyorsunuz; buna rağmen şu an Çanakkale'de 15 tane bal ormanımız oldu, bunu da artıracamız. Türkiye'nin gelecek dönemde en kıymetli ballarından bir tanesinin de Çanakkale'de üretildiğini görme imkânı bulacağız.

Tıbbi aromatik bitki bahçeleri kurmaya başladık, bunları artırıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Türkiye'de yangın helikopterleri ortalama 2-3 ton su taşır. En büyüklerden bir tanesi olan, 10 ton su deposu olan özel bir helikopteri yangınla mücadele için Çanakkale'ye konuşlandırdık gibi sayfalarca not aktarabilirim. Ben Sayın Başkan'ın bu konuda insafa davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün çağları aşan büyük deha Mimar Sinan'ın vefatının 433'üncü yılı. Mimar Sinan'ın yaptığı Selimiye Camisi, Kuşkonmaz Camisi, Süleymaniye Camisi gibi eşsiz eserler, köprüler, külliye hâlen tüm heybetleriyle zamana meydan okuyor; âdeta tarihi selamlıyor, bizleri selamlıyor.

Mimarlık tarihine damga vurmuş büyük usta "Koca Sinan" olarak anılan Mimar Sinan'ı rahmetle, minnetle yâd ediyoruz.

Başarılı bir yasama günü olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.24

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır ve arkadaşları tarafından, OYAK'ın Demirören Holdinge ait "Total" isimli firmayı siyasi baskıyla zarar etme pahasına satın alması iddialarının araştırılması, siyasi baskı iddialarının incelenmesi, varsa usulsüzlüklerin tespit edilmesi amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/7/2021 Cumartesi günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır ve 19 milletvekili tarafından OYAK'ın Demirören Holdinge ait "Total" isimli firmayı siyasi baskıyla zarar etme pahasına satın alması iddialarının araştırılması, siyasi baskı iddialarının incelenmesi, varsa usulsüzlüklerin tespit edilmesi amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 17/7/2021 Cumartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Demirören Holdinge ait Total'in OYAK tarafından zarar etme pahasına satın alınmasına ilişkin iddialarla ilgili olarak partimizin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

OYAK, hepimizin bildiği üzere Türk Silahlı Kuvvetlerinin üyelerine destek sağlamak, astından üstüne askerlerimizin yaşam standartlarını ve refah seviyelerini yükseltmek amacıyla 1961 yılında Türkiye'mizin ilk kurulan emeklilik fonu. Askerlerimizin maaşlarının bir bölümü kesilerek fona doğrudan aktarılıyor yani fonun mali kaynağının temelinde askerlerimizin alın teri var. OYAK, fonda toplanan bu paralarla yatırım yapıyor ve kararlarını üyeleriyle paylaşıyor.

Kurulduğu günden bu yana OYAK Renault, OYAK Çimento, Ereğli Demir Çelik gibi büyük şirketlere sahip olan OYAK'ın toplam varlıkları 2020 yılı itibarıyla 157 milyar lira, 2020 hasılatı 73 milyar lira yani dev bir kuruluş. Tabii, yapılan her yatırım bugünkü ekonomik koşullarda kâr getirecek değil ama OYAK Total'i Demirören'den bile bile piyasa değerinin çok üzerinde fahiş bir fiyata satın almış. Demirören, Güzel Enerji Şirketinin hisselerinin tamamını OYAK'a satarak kendince güzel bir ticaret yaptı ama OYAK'a bu güzellik pahalıya patladı, bu konudaki iddialar çok vahim.

Demirören 2016 yılında 358 milyon dolara Total'i Fransızlardan satın aldı. Demirören'in bu alımı gerçekleştirdiği sırada Total'in akaryakıttaki pazar payı yüzde 5,62. Şirket, 2016 yılı için kendince pazarda iyi bir yere konuşlandığını düşünmüş ama işler öyle gitmemiş. Sonucunda ise sadece pazar payı değil, kârı da piyasa değeri de düşmüş. Total'de istediği verimi alamasa da iktidarla yakınlaşmanın yolunu bulan Demirören, medya pastasından önemli bir pay satın aldı. 2018 yılında 1,2 milyar dolara Doğan Grubunun elinde bulunan yayın organlarını satın aldı. Traktör satın almak için başvururken çiftçinin şeceresini, yedi ceddini araştıran Ziraat Bankası, Demirören'e 675 milyon dolar -kimine göre 916 milyon dolar- tutarında, iki yıl geri ödemesiz, on yıl vadeli kredi açtı. Demirören, medyadan para kazanamayacağını bile bile bu krediyi çekti çünkü yandaş olmanın getireceği kâr, medya yatırımdan doğan zararı fazlasıyla karşılayabilirdi. El değiştirmesinden itibaren şanslı rakamların tamamı bulunmadığı için sürekli devreden çılgın sayısallı, Süper Lotolu Millî Piyango, bu ilişkiler sayesinde Demirören'in yatırım çeşitliliği içine aktarıldı.

Gelelim tekrar Total'in OYAK'a satılışına. Demirören'in Ziraat Bankasından çektiği kredinin geri ödeme döneminin bitmesine kısa bir süre kala banka yetkilileri tedirgin olmaya başladı ve Demirören'e uyarı yapıldı: "Bir şeyler sat ve ödememizi yap." Demirören kâr getirmese de medya gücünden vazgeçmek istemedi ve elindeki kâr marjı her geçen gün azalan Total'i satabileceğini banka yetkililerine bildirdi ama şirket 2016'daki ederini, pazar payını kaybetmişti. Pazar payı daralan bir şirketi alacak kimse bulunmayınca üst akıl devreye girdi. Demirören'in Total'ine 360 milyon dolar, kendisine ait küçük akaryakıt şirketi M Oil'e de ederi en fazla 50 milyon dolar etmesine rağmen 90 milyon dolar fiyat biçilerek OYAK'ın kapısına dayanıldı.

OYAK yönetiminde emekli askerler kadar muvazzaf subaylar da var. Şu an bir sivil Bakan da olsa emekli olduğunda OYAK'tan Genelkurmay Başkanı sıfatıyla yüklü bir ikramiye alan Hulusi Akar da bu kuruluştaki en yetkin isim, başka bir açıdan bakılırsa Onursal Yönetim Kurulu Başkanı sayılır. Ve OYAK hem zarar eden hem içi boşaltılan Total'i satın alma kararını teamüllere aykırı olarak Yönetim Kurulu kararıyla onayladı, hem de generallere baskı yapılarak, istifaya zorlanarak bu karar alındı. Nereden öğreniyoruz? Toplantıya katılan Yönetim Kurulu üyesi bazı generallerin tanıklıklarından. Generaller OYAK'ı ve dolayısıyla ordumuzu yıpratmamak adına ortalık yerde konuşmuyorlar ama toplantının kamera kayıtları var, hem de gizli falan değil; aleni, belgeli, ispatlı. Gündeme ise yeniden bir kamera, bir tripot sayesinde tekrar geldi.

Arkadaşlar, OYAK müflis bir tüccarı, uçkağıtçı bir tüccarı kurtaracak hayır kurumu değildir. Masumane düşünmeye çalışıyorum, ya OYAK'ın askerlerimizin alın terinden toplanan paraları riske atacak kadar çok parası var ya da bu işin içinde başka bir iş var. Toplumun her kesimi üzerinde hissedilen siyasi baskı ne yazık ki ordu kuruluşlarımızı da yormaya başladı. OYAK'a FETÖ çökmek istedi beceremedi, siz çöktünüz ve ne yazık ki siyasi baskı Total'in OYAK tarafından alım sürecinde vücut buldu.

Sayın milletvekilleri, şimdi gelelim işin Ziraat Bankası kısmına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan, toparlayabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Ziraat Bankası, Demirören'in kredisiyle ilgili bilgiyi müşteri sırrı kapsamında açıklamıyor.

Bir bakkalın bin liralık borcuna bile esnafın elini kolunu bağlayanlar, konu Demirören olunca milyarlarca alacağına yeterli teminat bile alamamış. Ziraat Bankası, Demirören'den alacağını tahsil edemeyince çareler arıyor ve yukarıdan ettirdiği bir telefonla Total, OYAK'a satılıyor ancak Demirören'in yıllardır biriken vergi borcu da var, üst üste yapılan yapılandırmalarla vergi borcunun miktarı düşüyor ama alacak baki. Böyle olunca da Total'in satışından gelen paraya Maliye el koyuyor, Ziraat Bankası da avucunu yalıyor.

Söz, Ziraat Bankası-Demirören ilişkisinden açılmışken Demirören, 10 milyon dolara aldığı Kemer Country Golf Kulübü'ne ait golf sahasını 320 milyon dolara Ziraat Bankasına satmış ve banka, işletsin diye tekrar golf sahasını Demirören'e vermiş. Ne güzel değil mi? Ne diyelim: Soygunun adı satış olmuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu Demirören Holdingin yaşadıkları ilginç yani böyle bir "tüpçü" olarak bilinen bir holding, şimdi medya patronu ve neredeyse her sektörde kolu var. Tabii, medya... Ve bu süreçte yeni bir şey olmaya başladı: Zorla sattırma, zorla satın alma. Sipariş verip "Sen şurayı alacaksın, sen burayı alacaksın." ya da "Bu burayı satacak, sen de onu alacaksın." filan, alıcı satıcı işin içinde yok, birileri bu alış satış işini organize ediyor. Para mı yok? Para yoksa kredi veriliyor. Ziraat Bankası, tarımı desteklemek için, çiftçiyi korumak kollamak için kurulmuş bir banka ancak işte, bu tüpçüye para veriyor, kredi veriyor 750 milyon dolar, o gidiyor bir medya satın alıyor, daha doğrusu, ona "Al." diyorlar, "Aha burada da para var." diyorlar, parayı da veriyorlar, orayı da ona teslim ediyorlar fakat para filan ödenmiyor. Şimdi, bu durum böyle.

Şimdi, başka ne oluyor? Bu tüpçü Millî Piyangoyu satın alıyor ve orada ilginç bir şey oluyor, devletteyken Millî Piyangonun KDV'si yüzde 18'ken tüpçüye geçince KDV yüzde sıfır oluyor. Ekmekte şöyle bir şey var: Ekmek eğer buğday unundan yapılmışsa KDV'si yüzde 1, farklı un kullanılmışsa ve içeriğindeki katkı maddeleri yüzde 5'in üzerindeyse o yapılan ekmekte bu sefer KDV yüzde 8 yani ekmekteki KDV yüzde 8'e çıkıyor. Ancak Millî Piyangoda ve işte bu tür şans oyunlarında KDV yüzde sıfır. Niye? Tüpçü kazanacak çünkü o yanda ve onun para kazanması gerekiyor. Şimdi de aynı oyun Total üzerinden, M Oil üzerinden yürütülüyor. Beceriksiz bir işletmeciyi 2015'te burayı almış fakat aldığından bu tarafa sürekli kâr edemeyen ve küçülen bir şirket var dolayısıyla elinde kalmış, satması gerekiyor; zora düşmüş, satması gerekiyor. Nereye satacak? Alıcı da yok. Hemen OYAK'ı çağırmışlar "Sen burayı alacaksın." ve şimdi OYAK'a aldırıyorlar.

Bazen düşünüyorum, diyorum ki: Acaba, bu iktidar, bunlar bu ülkede yaşayamayacaklar mı? Bu iktidar değişecek nasıl olsa, sizin ömür boyu sürekli, bir yüz yıl daha, bir elli yıl daha, bir on yıl daha, kaldı ki bir iki yıl daha iktidar olabileceğiniz meçhul artık. Siz, iktidar elinizden gittikten sonra bu ülkeyi terk mi edeceksiniz, bunu çok merak ediyorum çünkü bu ülkede yaşayacak olan bir insanın, yaşayacak olan insanların en azından çoluğunu çocuğunu düşünerek bu ülkenin kaynaklarını yandaşa bu kadar yağmalatmaması gerekir. Moğol istilacıları gibi bir talan söz konusu yani. Timur'un filleri vardı yani gittiği her tarafı talan eden – tarihte anlatılır böyle- Timur'un filleri gibi, Moğol istilacıları gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - ...bu ülkenin bütün kaynaklarını, ülkenin bütün yer altı, yer üstü zenginliklerini, kaynaklarını talan eden bir anlayış var. Zannediyorsunuz ki herhâlde "Biz, bu iktidar bittikten sonra –ya da öyle olacak, bilemiyorum- nasıl olsa çoluğumuz çocuğumuzla bu ülkede kalmayacağız, bizi de ilgilendirmiyor, ondan sonra da gideceğiz." Böyle bir bakış açısı var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp bir şey bu Sayın Vekilim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bu bakış açısı olmasa en azından şu 750 milyon doları Ziraat Bankasından alıp... Çiftçinin traktörüne haciz getirirken Demirören'in bu parayı geri ödememesi karşısında bir şeyler yapmanız lazım. Bütün bunlar ortaya böyle bir sonuç çıkarıyor. Dolayısıyla bütün bu iddiaların araştırılması gerekiyor. Bu anlamıyla da bu araştırma önergesini desteklediğimizi belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık.

Buyurunuz Sayın Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İYİ Partinin Mehmetçik'in parasıyla yandaşların nasıl finanse edildiğinin araştırılması için verdiği önerge üzerine partim adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye tam on dokuz yıldır "Söz konusu doların yeşiliyse gerisi teferruattır." diyen bir iktidar tarafından yönetiliyor. Hiçbir hak, hukuk, vicdan tanımadan bu ülkenin kaynakları yandaşlara hayırsız evlat gibi bir bir satılıyor. Olmadı, bugün İYİ Parti grup önerisinde de olduğu gibi yandaşların batık şirketlerini kurtarmak için kimi zaman kamu bankalarını kimi zaman da bu milletin evlatlarının dişinden tırnağından artırarak kurduğu kurum ve kuruluşları devreye sokuyor.

Sayın milletvekilleri, bakınız "Yeter Yıldırım Demirören, yeter!" tezahüratlarıyla Beşiktaş taraftarlarının da illallah ettiği Yıldırım Demirören Total'i Fransa'dan 358 milyon dolara satın alıyor. Satın aldıktan sonra istasyon sayısında azalma oluyor, kriz nedeniyle toplam pazarda büyüme olmuyor ancak dört yıl sonra bu Demirören zarar eden Total'i Mehmetçik'in alın teriyle kurulmuş olan OYAK'a yaklaşık 100 milyon dolar kârla satıyor. Bu nasıl vicdan, bu nasıl ahlak, bu nasıl yerlilik, bu nasıl millîlik? Bu Gazi Meclis bunu araştırmayıp da neyi araştıracak?

Sayın milletvekilleri, bugün, köylünün, çiftçinin yanında olması gereken Ziraat Bankası sermayeye peşkeş çekilmiş, soygun düzenine hizmet ediyor, borcunu ödemeyen çiftçiye de haciz gönderiyor. Çiftçiye bin lira borcunu ödemedi diye haciz gönderen Ziraat Bankası Demirören'e 750 milyon dolarlık kredi açıyor. Demirören de 750 milyon dolarlık krediye karşılık, bankaya 10 milyon dolara satın aldığı Kemer Country golf sahasını gösteriyor. Bu zalim iktidar da Demirören'e 10 milyon dolara aldığı bu araziye imar değişikliği yaparak yeni bir rant kazandırmak istiyor ancak mahkemeden geri dönüyor. Peki, Demirören durur mu? Durmuyor. O da 10 milyon dolara aldığı bu golf sahasını 320 milyon dolara Ziraat Bankasına satıyor. Burada vicdan var mı sayın milletvekilleri? Peki, Ziraat Bankası ne yapıyor? "Biz işletemiyoruz; al, sen işlet." diyerek yeniden Demirören'e veriyor sayın milletvekilleri. Yani bu millet çapı 11, derinliği 10 santimetre olan, toplam 18 deliği bulunan bir golf sahası sahibi oluyor. Bakın sayın milletvekilleri, bu deliklerin her birinin maliyeti millete 17,7 milyon dolar. Haftaya Kurban Bayramı. Vatandaşımız "Kurban'da ne keseceğiz?" diye kara kara düşünürken bu beyler de 1 tanesinin maliyeti millete 17,7 milyon dolar olan bu deliğe top girecek mi diye büyük bir merakla bakıyorlar; Dışişleri Bakanı, Nihat Özdemir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bakınız sayın milletvekilleri, haftaya Kurban Bayramı, Kurban Bayramı'nız mübarek olsun. Milletimiz "Kurban'da ne keseceğiz?" diye kara kara düşünüyor; bu beyler de millete tanesi 17,7 milyon dolara mal olan deliklere top girecek mi diye büyük bir keyifle, büyük bir heyecanla bekliyorlar. Kim var? Dışişleri Bakanı, Nihat Özdemir, bu da Demirören.

Bu da kim onu da bilmiyorum sayın milletvekilleri.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Rönesans'tır o, Rönesans!

ÇETİN ARIK (Devamla) – Top girince de deliğe çok mutlu oluyorlar bu beyler. Maşallah, keyifleri de yerinde.

Demirören'e kıyak, Cengiz'e kıyak, Limak'a kıyak, Kolin'e kıyak; ben bu milletin evladı olarak merak ediyorum, gerçekten bu paralar bunlara mı gidiyor yoksa büyük ağabeye mi gidiyor? Onun için mi araştırma önergelerimiz reddediliyor, onun için mi sorularımız "Ticari sır." denilerek geçiştiriliyor.

Önergeyi desteklediğimizi belirtiyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Tan.

Buyurunuz Sayın Tan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET TAN (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun OYAK'ın

Total isimli firmayı siyasi baskıyla satın alması iddialarının araştırılması hakkında Meclis araştırması açılması için vermiş olduğu grup önerisi hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle önümüzdeki hafta idrak edeceğimiz, kutlayacağımız Kurban Bayramı'nın tüm dünya insanlarına, gönül coğrafyamıza ve tüm İslam âlemine hayırlar getirmesini yüce Rabb'imden niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin en büyük emeklilik fonu olan OYAK, bünyesinde barındırdığı Erdemir Enerji, OYAK Enerji, İSKEN ve Ayas Enerji isimli 4 ayrı firmayla enerji yatırımlarına devam etmekte iken 30'un üzerinde ana sektörü doğrudan etkileyen, yaklaşık 150 bin kişiye de doğrudan istihdam sağlayan akaryakıt sektöründe de faaliyet göstermek amacıyla Güzel Enerji ve Milangazı bünyesine 2020 yılında katmıştır. Zaten 1990 yılında Elf markasıyla akaryakıt sektöründe faaliyet göstermiş olan OYAK, 2002 yılında çekildiği akaryakıt piyasasına bu satın alma işlemiyle tekrar geri dönmüştür.

Total firması, İYİ Parti'nin iddialarını dayandırdığı bir gazetecinin ifadelerinin aksine devletin resmî kurumu EPDK'nin 2015 yılı verilerine göre yüzde 5,5 olan pazar payını EPDK'nin 2020 yılı raporuna göre 5,88'e çıkarmıştır. Aslında bu satın alma işlemiyle OYAK akaryakıt pazarında yüzde 100 yerli bir firma olarak faaliyet gösterecektir. Bu sayede OYAK'ın akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren en büyük ilk 5 firma içerisinde OPET'ten sonra ikinci yerli firma olarak yerini alacak olması da millî ekonomimiz açısından oldukça önem arz etmektedir.

Sayın milletvekilleri, sonuçta bu bir ticari alışveriş; taraflar ise ülkemizde faaliyet gösteren binlerce özel sektör firmalarından 2 tanesidir. Taraflar yıllarca sanayinin, üretimin ve istihdamın içerisinde yer almakta, özellikle OYAK Grubu, OYAK Renault, OYAK Çimento, Ereğli Demir ve Çelik gibi kritik sektörlerde faaliyet göstermektedir. 2020 yılı rakamları itibarıyla 73 milyar Türk liralık bir hasılatla, 157 milyar Türk liralık bir varlığa sahip olan OYAK Grubunun, bütün hamlelerini kısa ve uzun vadeli ticari kurallara göre yapmaları gerektiğini bilen profesyonel bir ekiple çalıştığına inanıyor; bu vesileyle İYİ Partinin Meclis araştırması açılması teklifine aleyhte oy kullanacağımızı belirtiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunacağım.

IV.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Kaya, Sayın Özer, Sayın Emre, Sayın Bülbül, Sayın Özdemir, Sayın Şahin, Sayın Arık, Sayın Budak, Sayın Sarıbal, Sayın Yıldız, Sayın Şeker, Sayın Serter, Sayın Kılınç, Sayın Başevirgen, Sayın Berberoğlu, Sayın Tutdere, Sayın Antmen.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.04

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

IV.- YOKLAMA

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır ve arkadaşları tarafından, OYAK'ın Demirören Holdinge ait "Total" isimli firmayı siyasi baskıyla zarar etme pahasına satın alması iddialarının araştırılması, siyasi baskı iddialarının incelenmesi, varsa usulsüzlüklerin tespit edilmesi amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından, şehir hastanelerinin sağlık sistemi üzerindeki etkilerinin araştırılarak kapatılan hastanelerin yerlerinde yeniden açılmaları için yapılması gerekenlerin araştırılması amacıyla 12/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/7/2021 Cumartesi günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

12 Temmuz 2021 tarihinde, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından (13.564 grup numaralı) şehir hastanelerinin sağlık sistemi üzerindeki etkilerinin araştırılarak kapatılan hastanelerin yerlerinde yeniden açılmaları için yapılması gerekenlerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 17/7/2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlıkta dönüşüm ve dönüşüm derken aslında yapılan işlem tümüyle bir ranta dönüşüm. Neden? Sağlığın tanımı sadece hastalanma değil, bir engellilik hâli değil, sosyal, ruhsal, bedensel tam iyilik hâli ama aynı zamanda dünya şunu tartışıyor: Siyasal anlamda da tam iyilik hâli. Niçin? Siz sağlıkta siyasi olarak tercihinizi yurttaştan yana koyarsanız iyilik hâli, koymazsanız ranta dönük bir işlem olur.

Neydi? Dönüşümle beraber büyük büyük hastaneler yapılacak ve en başta entegre deniyordu, sonra şehir hastanelerine dönüştü. Neydi? İlk entegre denildiğinde, özelleştirilme olduğunda, dönemin Başbakanı İstanbul'da bir özel hastanenin açılışında şöyle konuştu: "Bize hastane yapın, Şişli Etfali size verelim, orayı AVM yapın." Oradan buraya geldik. Nedir? Hastaneleri ranta dönüştürdük. Ne oldu? Şehir hastaneleri açılmaya başlandı ve 2020 yılında Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca dedi ki: "Biz bunu bütçemizden yapalım." Niye bunu yapıyoruz? İngilizler yaptılar, başarılı olamadılar. Neden başarılı olamadılar? Çünkü para yetiştirmiyordu. Şehir hastanesi denilen şey, yap-işlet denilen şey, kamu-özel iş birliği denilen bir ortaklık ve şirketlere devirdir.

Türkiye'deki şu anda açılan 10 tane şehir hastanesinin yüzde 70'ini 4 tane şirket yönetiyor. Geçenlerde ne oldu? Rönesans firması, Danimarkalı bir şirkete işletme haklarını devretti; hiç kimsenin bilgisi yok. Ne diyorlardı? "Siz ne dersiniz deyin söke söke alırlar." ama söke söke almak bu değil, yurttaş sizin yüzünüzden çatır çatır ödemiş oluyor ve borçlanıyor.

Öyle bir hâle geldi ki "şehir hastanesi" dediğiniz yerler; şehrin dışında, yoksul gidemiyor, yurttaş gidemiyor, emekçi gidemiyor, çalışan gidemiyor. Öyle bir yere yapmışsınız ki binası var, yemeğini, temizliğini, temizlik dışında otoparkını, laboratuvarını, görüntü hizmetlerini kiraya vermişsiniz ama nasıl? Döviz üzerinden ve defalarca istememize rağmen sözleşmeyi bilemiyoruz, söylemiyorsunuz ve bu devirlerle beraber vatandaş giderek yoksullaşıyor, hastaneye gidemiyor ve ne oldu? Arkadaşlar, birçok kez burada, şehir hastanelerinin geçirdiği aşamalar dile getirilirken hiç dikkate alınmadı ve pandemide şunu gördük: Bütün hizmetler şehir hastanelerine devredildi. Niçin? Garanti verilmişti, hasta sayısı artsın diye ama pandemi dediğiniz yataklı hizmet değil, hastane hizmeti değil birinci basamak sağlık hizmetidir; önlemektir, epidemiyolojidir, filyasyondur; sonra günaydın der gibi bu keşfedilmiş oldu, bu hizmete dönüldü. Önemli olan insanların hastalanmaması ve hastaneye gitmemesidir. Birçok hastane atıl durumda kaldı ve neye dönüştü? "O zaman kapatalım." Neden? Kapatmazsak şehir hastanelerine gidilemeyecek. Türkiye'nin bir taraftan nüfusu artıyor, hastanelere ulaşım çok önemli çünkü sağlığın erişilebilir olması lazım. Sağlıkta ulaşım olmazsa bir sıkıntı çıkar. Arkadaşlar, Ankara'da 6 hastanenin yeri dışında Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi 2004 yılında açılmıştı, şu anda -VIP hizmeti için düşünülmüştü- depreme dayanıksız diye kapatılıyor, yıkılıyor. Yüksek İhtisas Hastanesi, Dışkapı Hastanesi, Ankara Numune Hastanesi yok. Ankara'da "HAP" diye "Hastanemi Açın Platformu" oluşturuldu, 121 tane sivil toplum örgütü çalışıyor, dikkate alınmıyor, hiçbir şey yapılmıyor ama kapatmak için ellerinden gelen çaba harcanıyor. Orası da şirketlere devredilmek isteniyordu, ticari alana dönüştürülmek isteniyordu. Erişim olmadığı gibi bilgi de yok.

Bizim geldiğimiz aşamada, bir de İstanbul'da bir yerden söz etmek istiyorum; Şişli Etfal Hastanesi. "Şişli Etfal Hastanesi" dediğinizde, sadece ismi "Şişli Etfal" diye geçmiyor "Şişli Hamidiye Etfal Hastanesi" diye geçiyor. "Etfal" ne demek arkadaşlar? "Etfal" çocuk demek. Şişli Etfal Hastanesi niçin açılıyor? II. Abdülhamit'in 7 aylık kızı Hatice Sultan kuşpalazından, differiden yaşamını yitiriyor ve diyor ki: "Ne yapalım?" O dönem rant için değil; padişahlar, eşleri, çocukları vakfetmek için, kendi ceplerinden, gelirlerinden, sarayın sermayesinden verip almak için değil, vermek için, ücretsiz yararlanılsın diye hizmet veriliyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bazen çeşme, bazen cami, bazen okul gibi hizmetler... Ve diyorlar ki: "Madem kuşpalazından yaşamını yitirdi, çocuk hastanesi olsun, Hamidiye Etfal Hastanesi olsun." ve yıllarca çocuk yanığı konusunda, çocuk cerrahisi konusunda, sonra kanser cerrahisi konusunda sadece İstanbul için, Şişli için değil, Türkiye'nin birçok ilinden hasta gidiyordu. O dönem ne demişti, 2004'te? "Kapatalım, AVM yapın." Şu anda Şişli Etfal Platformu, bisiklet turnuvasından, resim sergisinden, basın açıklamalarından, sivil toplum örgütü ziyaretlerinden, siyasi parti ziyaretlerinden buraya kadar geldiler; hiç kimse bir açıklama yapmıyor hastanenin ne olacağı konusunda. Şeffaflıksa, gelin, orayı beraber düzeltin. Zamanında yapılan, yüz yirmi iki yıl önce yapılan, hayır için yapılan, yurttaşların ücretsiz hizmet alması için yapılan bir yeri siz kapatıyorsunuz; bir tarafını Sarıyer'e, bir tarafını Seyrantepe'ye gönderiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Son bir selamlama...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bitiriyorum.

Böyle yaptığınız sürece siz hiçbir zaman... "Sağlıktan tasarruf" diye baktığınızda -özgürlükleri kestiğiniz gibi- sağlığı da şirkete dönüştürmüş olursunuz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şehir hastaneleri konusunu ve uyguladığınız sağlık politikanızın yanlışlıklarını daha önce pek çok defa bu kürsüde anlattık, farklı şekillerde dile getirdik. Aslında dünya diyor ki: En verimli hastane modeli 200 ila 600 yatak, siz yatak sayısı 1.300'e varan hastaneler yaptınız. Ankara Şehir Hastanesinde bir poliklinikten diğerine gitmek aslında neredeyse yarım saat sürüyor, düşünün geri kalanını. Şehir merkezlerinden uzaktalar, ulaşım ayrı bir sorun; bunları hep defalarca dile getirdik. Mesela Bursa Şehir Hastanesi bir dağın tepesinde, hani Mudanya'ya Bursa'nın bazı mahallelerinden daha yakın. Ankara Numune Hastanesi

kapandı, Keçiören'deki meslek hastalıkları hastanesine gitmeye başladı hastalar; hâlbuki oranın amacı meslek hastalıklarına yönelikti, başka bir şekilde hizmet vermeye başladı, amacından saptı hastane mecburen açığı kapatmak için. Çoğu hastaneye vakalar çok geç kalıyor, acillere çok geç ulaşıyor ve şehir hastaneleri kurulurken aslında kapatılan hastanelerin kapatılmasının ne kadar yanlış olduğunu, Numune Hastanesinin kapatılmasının ne kadar yanlış olduğunu defalarca burada söyledik. Ben de Numune Hastanesinde çalışmış bir hekim olarak gerçekten çok üzülüyorum. Sonra mecbur kaldınız, yeniden açtınız hastaneyi.

Etlik ve Bilkent Şehir Hastaneleri için Ankara'da 11 tane hastane kapatılıyor değerli arkadaşlar yani durumun vahametini görün diye söylüyorum. Şimdi, bu 2 hastanenin sağladığı yatak sayısı 7.300 ama kapatılan hastanelerin yatak sayısı 7.150 yani bu kadar eziyete ve bütçeye katlanarak bu kadar çok hadiseye 150 yatak için mi başvuruldu? Bu da akıl alır bir şey değil. Şimdi, hastanelerin doktorları başka yerlere çekildi, ilçelerden doktorlar oralara gitti, şehir hastanelerine; ilçeler doktorsuz kaldı. İlçelerdeki insanlar merkeze gidip orada tedavi olmak, rapor çıkarmak, otellerde kalmak zorunda kaldılar. Var, var, var; o kadar çok handikabı var ki ve salgında pandemi hastaneleri ilan ettiğiniz birimler birbirine karıştı, birçok yanlış üst üste geldi, domino taşları gibi arka arkaya dizildi hepsi. Acil ameliyatlara, önemli sağlık sorunları ertelendi. Aslında daha fazla sayıda küçük hastanelerimiz olsaydı hastaneler ihtiyaca göre bölünebilirdi mesela, tam tersini yaptınız siz.

Şimdi, buraya kadar "sizin beceriksiz sağlık yönetiminiz" diyelim ama bundan sonra söyleyeceklerim –hadisenin- neden yaptığınızla alakalı, işte, bütçe kısmı geliyor burada. Şimdi, gelecek nesillerin bütçe hakkını ipotek altına alan bir projedir şehir hastanesi ve burada İngiliz mahkemelerini önce yetkili kıldınız, sonra "hasta garantisi" adı altında bir kılıf icat ettiniz ve bu hastanelere sürekli para ödemenin yolunu açtınız. "Şartları görmek istiyoruz, devletin kaynağını hesapsız harcayamazsınız." dedik, "ticari sır" dediniz. "Devleti tüccar yapmışlar, vatandaşın parasını yandaşa peşkeş çeker olmuşlar." dedik. "Bu yıl hastaneler için öngörülen bütçe 16 milyar 392 milyon lira" dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYLİN CESUR (Devamla) - Sağlık bütçesinin yüzde 21'i bu ve salgının ortasında bütçemizin beşte 5'ini kira ve hasta garantisi ödemeye ayırdınız. Önümüzdeki yıl bu pay daha da artacak, şimdi kasada para bitti.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı -Yatırım Programı'nda- genel bütçeden 10 tane daha yeni şehir hastanesi yapma kararı aldı, bunların toplam maliyeti 10 milyar 104 milyon lira yani 11 şehir hastanesinin bir yıllık kira ve hasta garantisi bedelinden ucuz. Kendiniz yapabiliyorsanız o zaman neden bunları bu şekilde yaptınız değerli arkadaşlar?

Şimdi, Danimarkalılara sattığınız bu hastanelerden 5 tanesini... Yani artık devlet hazinesi bir yerde Danimarkalılara gitti. "Biz bunu ödeyemeyiz." deyince "İngiliz mahkemeleri var." dediniz. Ee, şimdi bağımsızlığımızı kazandık, yüz yıl sonra yine kapitülasyonlar karşımızda. Ama biz size rağmen, bütün yanlışlara rağmen siz bu işi beceremezsiniz de biz yürümeye devam ediyoruz. Biz yürüyoruz karanlıkları aydınlatır gibi. Kulaklarımızı Anadolu ezgilerinin uğultusu, arkamıza bakmadan kararlı yürüyoruz. Yolun başındayız, biliyoruz, biz yürürken çocuklar ağlıyor, anneler kaygılı uyanıyor sabahlara. Kararan yarınları aydınlatmak için hiç durmadan yürüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Ruhumuzda gülümseyen çocukların mırıltısı, biraz daha azalıyor yürüdükçe...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – ...umutsuz insanların yüreğimizdeki sızısı. Ve yolun başındayız, biliyoruz, sonunda iyilik olan her yol gibi bir bardak çay içimi geçecek yorgunluğumuz, bunu da biliyoruz. Bizimle gülümseyecek bir göz için, bu toprakları vatan yapan bir çift mavi gözün yolunda, önümüzde göğsünü siper etmiş yürüyen bir cesur kadın, iyilik yolunda yürüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi bayramlar diliyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin.

Buyurunuz Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada, modası geçmiş bir yatırım modeli üzerinde konuşmak açıkçası bana büyük bir acı veriyor. Şöyle ki: Avrupa ülkelerinin denediği ve sakıncalarını görüp vazgeçtiği bir modeli, ülkemiz bir laboratuvar olarak, şu anda deneme tahtası noktasında... Bakınız, bu modeli ilk olarak İngilizler 1990'lı yılların sonunda çıkartıyor ve 2000'li yılların başında da terk ediyor. Şu elimde gördüğünüz grafik, İngiltere'nin yatırım olarak, kamu-özel iş birliği modeline sağlık alanında yaptığı yatırımları gösteriyor. Bakınız, 2007 yılından itibaren İngiltere'nin artık hiçbir yatırımı yok ama Türkiye'de tam tersi; İngiltere vazgeçiyor, bu modeli tutuyor, Türkiye'ye ihraç ediyor ve biz de onlara kanarak bu modeli almış ve Türkiye'ye getirmiş bulunuyoruz. Hatta 2018 yılında -bakın, elimde yine Avrupa Birliği Sayıştayının raporu var- Avrupa Sayıştayı "Teknolojinin hızla değiştiği alanlarda -sağlık da böyle bir alandır- kamu-özel iş birliği modeline yatırım yapmayın." diyor ama maalesef, işte, AK PARTİ iktidarı bunu yaptı ve hatta yine bakın, Almanya bizim onda 1'imiz oranında yatırım yapmış ve vazgeçmiş ama siz ne yaptınız? Yabancıları kandınız, getirdiniz bu sistemi harika bir modelmiş gibi bize dayattınız ve şimdi ayağımıza prangayı vurdunuz, yirmi beş yıl boyunca da çoluğun çocuğun gelecek, sağlık hakkını yabancılar döviz bazında aktarıyorsunuz. Yani bir hortumlama sistemidir, bir kapitülasyondur ve gelecek nesillerin de üzerinde vebaliniz var; onu da bilmenizi istiyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Adana sahra hastanesi ne oldu?

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bakınız, şöyle: Sayıştay dahi bunu tespit ediyor. Ben söylemiyorum -Sayıştay 2018-2019 raporlarını açın- Sayıştay "Hiçbir muhasebat yönetmeliğine, hiçbirine uymuyor." diyor. Yani hesabı kitabı belli değil; kime ne ödediğiniz, ne aldığınız, nasıl olduğu belli değil. Kendi rakamlarınızla söyleyeceğim, çok fazla rakama boğmayacağım: Sadece bir yıllık kira ve hizmet ödemesiyle o hastaneyi yapıyorsunuz, bir yıllık... Bakın, kendi hesabınızla söylüyorum: Sağlık Bakanlığının yayımlamış olduğu mali tablolara göre, sadece bir yıllık kira ve hizmet ödemesiyle hastaneyi yapıyorsunuz. Şimdi hepinize soruyorum: Neden yirmi beş yıl ödeme yapıyorsunuz? Neden yirmi beş yıl ödeme yapıyorsunuz? Yazık değil mi çoluk çocuğa? "Döviz bulamıyoruz." diyorsunuz ama yirmi beş yıl boyunca bu çoluk çocuğun hakkını götürüp elin İngilizine teslim ediyorsunuz. Zaten doğru bir yatırım modeli olmuş olsaydı Sağlık Bakanı tutup da 2019 bütçesinde açıklamazdı. "Efendim, bu finansman modelinin de ayrı bir yükü var, o yüzden biz vazgeçtik. 10 tanesini genel bütçeden yapacağız." diyor. Hangisi doğru? Genel bütçeden yapacağınız mı doğru, yoksa kamu-özel iş birliği modeliyle yapacağınız mı doğru? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Şahin.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bu yıl da üstelik, bir hastaneyi daha genel bütçeye aldınız.

Arkadaşlar, siyasi olarak söylemiyorum; 2 çocuk babasıyım, çocuklarımin geleceği için söylüyorum, üzerimde vebal var: Çoluğumuzun çocuğumuzun hakkını götürüp teslim ediyorsunuz, gözünüzü seveyim vazgeçin.

Bakın, şu anda bir mücbir sebebiz var -biraz sonra maddede de konuşacağım, ayrıntısını aktaracağım- mücbir sebep pandemidir. Gelin, "mücbir sebep" sebebiyle bu sözleşmeleri, vazgeçirelim, yenileyelim ve döviz ödemesini de bırakalım.

Bakın, elimde "ticari sır" diye sakladığınız belge var, birazdan ayrıntısını söyleyeceğim. Necdet Bey, işte, ticari sır burada kardeşim. Nedir biliyor musun? Sağlığı tutup şirketlere teslim etmişsiniz, yabancılar sömürüyor; burada, burada, ayrıntılarını anlatacağım. (CHP sıralarından alkışlar) Ama bakın, Dünya Sağlık Örgütü "Pandemi bitti." dediği an bu fırsatı kaçırmış olacağız ve bu hastanelerin yükü yirmi beş yıl üzerimizde kalacak. Hepinize söylüyorum: Hepinizin üzerinde çoluğunuzun çocuğunuzun vebali var.

Bu sistem sürdürülebilir değil ve bizim iliklerimizi sömürüyor sevgili arkadaşlar. Siyasi olarak söylemiyorum. Bakın, uzun zamandır çalışıyorum, inanın, ben depresyona gireceğim bu kadar hesaptan. Hepinize tek tek hesapları verebilirim; getirin; kendi hesaplarınızı üstelik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Sağlık Bakanlığının yayımladığı mali tablolar ile Cumhurbaşkanlığının yatırım programında yayımladığı rakamları yan yana koyalım, bakın, siz de göreceksiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sahra hastanesi ya, Adana sahra hastanesi ne oldu?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sevgili kardeşim, söylüyorum, siyasi konuşmadım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, sen siyasi konuştun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Yaşarcığım, bak, siyasi konuşmadım diyorum. İstersen dur, beş dakika sonra konuşacağım.

ORHAN SÜMER (Adana) – İsmail Bey cevap verecek şimdi, sen söyleme. Sen oradan niye... İsmail Bey konuşacak sizin adınıza.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Biraz sonra kanun maddesi konuşulurken ayrıntısını söyleyeceğim. Bak, siyasi konuşmuyorum diyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya ne konuşuyorsun?

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Tamer.

Buyurunuz Sayın Tamer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi aleyhinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, aslında, hafızayıbeşer nisan ile malûdür. 2002 yılı öncesini siz unutsanız da ben size yine hatırlatacağım. Sağlıktaki o günkü durumu tekrar göz önüne sermem lazım ki bugünlere nasıl geldik, şehir hastaneleri ne diye kuruldu... Ve bugün için sağlıktaki Dünya Sağlık Örgütünün son dönemde pandemiye gıptaıyla baktığı, tüm ülkelere örnek gösterdiği bir Türkiye'ye tu kaka yapmanızı, şehir hastanelerine tu kaka yapmanızı hakikaten hayretle karşılıyorum.

AYLİN CESUR (Isparta) – Pandemiye en kötü yöneten ülke seçti Dünya Sağlık Örgütü, ne diyorsunuz ya?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bunu savunan, burada konuşan arkadaşlarım doktor arkadaşlarım; onlar, 2002 yılı öncesinde de doktorluk yaptılar. Hastanelerde koğu sistemini hatırlayın; 6 kişilik yataklar, refakatçi yok. Bakın, bugün şehir hastaneleri nitelikli yataklar hâline geldi. 13 tane şehir hastanesi yaptık; bugün, yaklaşık 18 bin tane nitelikli yatak... Yapılan her şehir hastanesinde yüzde 70 1 kişilik yataklar. Yani bu nedir? 30 metrekafe içerisinde hasta başı monitör, yataklar, refakatçi yatakları, televizyonu, banyosu, tuvaletiyle hastanın insan gibi yatabileceği bir konumdayken siz neyi söylüyorsunuz? Yazıklar olsun! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2002 yılı öncesindeki o durumu bilmeden bugünkü şehir hastanelerine laf atmak bana göre anlamsızdır; doktor olarak ben size bir şey diyemiyorum. Ben 1 yatakta 2 kişi yatırdığımı çok iyi hatırlıyorum değerli arkadaşlar, cerrah olarak çalıştığım dönemde 1 yatakta 2 kişi yatırıyordum. Niye? Yer yok. Hasta refakatçileri rezalet durumdaydı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hastane yoktu.

İSMAİL TAMER (Devamla) – O açıdan, Cumhurbaşkanımızın önderliğinde "hayalim" dediği "aşkım" dediği hastaneleri hizmete soktuk, sokmaya devam edeceğiz. Hiç kimse bunun aksini iddia etmesin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Ömrünüz yetmez, ömrünüz.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Burada bazı arkadaşlarımız klinisyen, onlar hasta bakmamış olabilirler ama hasta bakan her doktor 2002 yılı öncesini bilmeli.

AYHAN EREL (Aksaray) – İsmail Bey, hayallerinizi niye sattınız?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Hastanelerin, SSK hastanelerinin durumunu hepimiz çok iyi biliyorsunuz; geceden hasta kuyrukları olurdu ki muayene olalım diye, geceden hasta kuyruklarına 3 kişi gelirdi ki biri röntgen sırasına, diğeri ilaç sırasına girecek, öbürü de doktorların sırasına girecekti.

O zaman doktorlar ne yapıyordu biliyor musunuz Aylin Hanım? Bakarak reçete yazıyordu; muayene yok, muayene yapamıyorlardı. Neden? Ortam yetersizdi, fiziki şartlar yetersizdi. Onun için şehir hastaneleri bizim baş tacımızdır.

AYLİN CESUR (Isparta) – Hepsi rant kaynağı sizin için, iyi bir rant kaynağı.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Evet, o gün için kamu-özel ortaklığı ön plandaydı, bugün itibarıyla de kamu-özel ortaklığını bir tarafa bıraktık, kendi genel bütçemizden hastanelerimizi yapmaya çalışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Isparta) – İyi bir rant kaynağı yaptınız.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bakın, kesinlikle şunu ifade etmek istiyorum: Bir kere, eskiden doktorluk yapan bir arkadaşımızın özellikle de şu pandemi döneminde şehir hastanelerinin önemini görüp... İtalya iflas etti -Almanya hariç, doğru, onlar biraz daha iyiydi- İngiltere iflas etti, Fransa iflas etti, İspanya iflas etti.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Amerika iflas etti.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Ama Türkiye'de hiçbir hasta dışarıda bırakılmadı; hepsi adam gibi, pandemi dolayısıyla da yapıldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – En kötü vaka bizdeydi, en kötü vaka.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Ankara'daki hastanelerin kapatıldığını ifade ediyorsunuz. Buradaki şehir hastanesinde 5 tane transplantasyon ameliyatı aynı anda yapılıyor. Nerede, hangi ülkede var böyle bir imkân? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Numuneyi neden açtınız?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Çalışan doktorlar için söylüyorum: Doktorlar bizim baş tacımız, sağlık çalışanları bizim baş tacımız. Onlara pandemi döneminde vermiş oldukları emekler için ayrıca teşekkür ediyorum, hepsine buradan saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TAMER (Devamla) – O açıdan, şunu ifade etmek lazımsa, siyasi olarak bir şeyler söyleyebilirsiniz ama görüp de görmezlikten gelmek bana göre yanlıştır; kesinlikle karşıyız.

Bu önerenin aleyhinde oy vereceğimizi ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tamer.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

SALİH CORA (Trabzon) – Bu kadar güzel konuşmanın ardından ne diyeceksiniz Sayın Özel?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, iki yönlü talebim var; bir tanesi, hatibime karşı "O dönemlerde doktorluk yapıyordunuz, bir de bunları söylemiyorsunuz." deyip "Yazıklar olsun!" diye bitirdiği kısmı. Kendisinin doğrudan şahsına sataşılmıştır, o hakkı kullanacak.

Ben bir tek şeyi söyleyeceğim Sayın Cora, hiç tartışmasız. Sayın İsmail Tamer'i dinledik; Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Genel Başkanı, Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanını, Genel Başkanımızı, kendisinin bürokrat olduğu bir dönemde, Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarda olmadığı bir dönemde SSK'nın açıklarından sorumlu tutarak bir siyaset yürütüyor, hepimiz biliyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Şimdi, Sayın İsmail Tamer kürsüye geldi, 2002 öncesi dönemde Kayseri'de gördüğü hastanelerden ve sağlık sisteminden şikâyet etti; kendisinin dönemin Kayseri Sağlık Müdürü olduğunu hatırlatırım. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkan, sataşma var.

SALİH CORA (Trabzon) – İsmail ağabey müdür olmasa daha kötü olacaktı.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, İç Tüzük 69'a göre şahsına açıkça saldırılan milletvekilimin kürsüden cevap hakkını talep ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, yirmi yedi yıl, şerefli bir şekilde, hekim olarak devletimize hizmet ettim; aynı zamanda da döneminde Balıkesir Tabip Odası Başkanlığı da yaptım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğruları söyle ama.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Şimdi, tabii, ben hiçbir zaman özel hastane patronu olmadığım için İsmail Bey gibi konuşamayacağım; kendisi özel hastane patronu olduğu için böyle konuşuyor tabii ki, mecbur olduğundan dolayı. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, kendisine söylüyorum; bakın, 13 tane şehir hastanesiyle 6.117 tane yatak kazandınız, 6.117

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ama nitelikli yatak hepsi.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – İsmail Bey, bakın, sizin istediğiniz bir kanalda buyurun program yapalım. Hodri meydan! Bakanınız da gelsin, Sağlık Bakanı ve siz gelin, ben de orada... (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Her zaman, açık açık. Seninle değil, Genel Başkanınızla da yaparım ben.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bakın, siz vatandaşları burada kandırıyorsunuz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Genel Başkanınız da gelsin, Genel Başkanınız...

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bir dakika, söyleyeceğim, söyleyeceğim.

Siz üç yıllık kirayla... Tam 55 tane 500 yataklı devlet hastanesinin parasını üç yıllık kira olarak verdiniz. Bakın, hesap burada.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – O yatak sayılarını izah et, nitelikli yatağı izah et.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Üç yıllık kirayla ve elinizde 6.117 yatak var. Eğer ki bu kira yerine siz devlet hastanesi yapmış olsaydınız, 27.750 tane yatağınız olurdu ve pandemiyle çok daha iyi mücadele ederiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Çok iyi mücadele ettik biz.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Siz hesap falan bilmiyorsunuz, vatandaşın parasını sömürüyorsunuz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Biz ettik, çok iyi mücadele ettik.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Evet, çok çok...

Bakın, yaptığınız hastanelerin mesafeleri bir saat uzaklıkta; vatandaş yolda ölüyor, haberiniz yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hiç alakası yok!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru değil, yanlış söylüyorsunuz!

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Böyle hekimlik mi olur ya!

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hiç alakası yok!

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Sen cerrahsın, bak, ben de cerrahım; dakikaların önemi var.

Benim doktor arkadaşlarım diyor ki: "Ben acile gidene kadar yirmi dakika sürüyor, hasta ölüyor." (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Evet, 3.700 yataklı hastane olur mu ya? 3.700 yataklı hastane...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Her hastane kendine has özellikli.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – İnsanlar birbirini bulamıyor, hastanede konum atıyorlar birbirlerine.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hiç alakası yok!

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bak, İngiltere burada. Bak, İngiltere ne yapmış? Diyor ki: "Hastanelerimizi verin bize." Vatandaş iki gün sonra sokağa dönecek böyle ve diyecek ki: "Hastanemizi verin." (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Var mı bir yatırımıınız?

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Hiç söylemeyin.

Bakın, on gün önce -bakın, hekim ve milletvekiliyim- bir yakınım, evet, bir kanser cerrahisi olacak, yaptıramadı devlet

hastanesinde Beyefendi, yaptıramadı. Özel hastanenin faturasını vereceğim. Sistem bu, sistem bu! Yazık ya! Evet, faturayı vereceğim, faturayı vereceğim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Şahin.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ama tabii, siz patron olduğunuz için böyle konuşmak zorundasınız, başka şey yok.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Erzurum da aynı, Erzurum; hepsi aynı!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Oluç.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, iki konuya çok kısa değineceğim. Tartışma neden şehir hastanesi yapıyorsunuz tartışması değil sadece, neden dolar ve euroyla bu iş için borçlanıyorsunuz? Neden 10 liraya yapılacak işi bin liraya yaptırıyorsunuz? Neden halkın sağlık ihtiyacını şirketlere peşkeş çekiyorsunuz? Tartışılan konu bu. Dolayısıyla geleceğimizi ipotek altına alıyorsunuz. Yani tartıştığımız konu bu. Yoksa ya niye hastaneler yapıldı, yataklar yapıldı, insanlar sağlık hizmeti almasın diye bir şeyi tartışmıyoruz. Hamaset yapıyorsunuz, onu bir kenara bırakalım.

İkincisi: Ya, burada bir soru sorduk, Şişli Etfal Hastanesi. Şişli Etfal Hastanesi onlarca yıldır İstanbul'da hizmet veren, sadece Şişli ilçesine değil İstanbul'un her yerine hizmet veren, ayrıca Türkiye'nin de her yerinden insanların geldiği, tedavi olduğu çok önemli kamu kurumu. Şimdi, bu kamu kurumu binası deprem açısından riskli.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Aynen öyle.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Aynen öyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Binası riskli, bu binanın yenilenmesi gerekiyor. Peki, Taksim'de de İlyaydım Hastanesi vardı; bina yenilendi, tekrar hastane olarak açıldı. Şimdi, soruyoruz. Şişli'de, Şişli ilçesinde binlerce insan imza toplamış, Sağlık Bakanlığına getirip verdiler ve soruyorlar, diyorlar ki: "Ya, bu araziye ne yapılacak, ne? Biz arazide Şişli Etfal'in yeniden yapılmasını istiyoruz ve bir kamu hastanesi olarak hizmet vermesini istiyoruz." Soruyorlar, hiçbir yerden cevap alamıyorlar. Sağlık Bakanlığına gelip soruyorlar, alamıyorlar; başkalarına soruyorlar, alamıyorlar; iktidara soruyorlar, alamıyorlar. Cevap yok. Neden? Bir vakfa peşkeş çekilmiş, ne yapılacağı belli değil. Bunun cevabını verebiliyor musunuz? Yok. Susuyorsunuz; hamaset, hamaset... Ne yapılacak Şişli Etfal'in yerine? Hastane mi, AVM mi? Hastane kamu hastanesi mi olacak, özel mi olacak? Bunun cevabını verin.

BAŞKAN – Sayın Tamer, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

30.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Bir kere şunu ifade edeyim: Özellikle Değerli Özgür kardeşim, benim Başhekimlik yaptığım dönemde Kayseri'deki sıkıntılı hastaneleri en iyi Çetin kardeşim bilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Hangi yıllar?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Ben, 2003 ile 2009 yılları arasında yaptım ve o dönemde Kayseri'de sağlığı on adım daha ileriye götürdüm. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hiç kimsenin yapmadığı, hâlâ Türkiye'de örneği olmayan bir geriatri hastanesi açtım. Yine, 100 yataklı psikiyatri hastanesi açtım.

SALİH CORA (Trabzon) – Kemal Bey'e rağmen.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Orada AMATEM yoktu, gönderdim hastaları yatıramadılar, bir hafta içinde AMATEM'i kurdum. Onun için sen Kayseri'deki sağlık... Bakın, 18 bin metrekaare kapalı alanı olan, üzerine helikopter inen, Türkiye'de örneği olmayan bir acil yaptım; hâlâ çalışıyor.

AYLİN CESUR (İsparta) – İyi de konu siz değilsiniz, soru başka.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Onun için Kayseri ve benimle ilgili biraz daha araştırırsan çok daha iyi olur değerli kardeşim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Eleştirdiğin dönemdeki görevin ne?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Ama şunu ifade edeyim: Bakın, şehir hastanelerine karar verdiğimiz dönemde ben de o zaman Sağlık Bakanlığının içerisinde yakın çalışıyordum. 7 ilin koordinatör başhekimiydim. O zaman bu hastaneleri yapacak maddi imkânı yoktu ülkenin. O yüzden böyle bir sisteme gidildi, kamu-özel ortaklığı o zaman tercih edildi; şimdi de -Bakanlığımızın açıkladığı gibi- artık genel bütçeye kaydırıldı.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – 5 tanesi devam ediyor Kayseri'de, 5 tanesi devam ediyor.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bizim amacımız sadece neydi, biliyor musunuz? Türk halkına, Türk hastalarına, bu insanlara en iyi sağlık hizmetini vermektir; onu da veriyoruz zaten.

Pandemi döneminde tüm dünya gördü ki Türkiye'de hiçbir hasta dışarıda kalmadı, hiçbir hasta banklarda ölmedi, çöp tenekelerinden cesetler toplanmadı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için size şunu ifade ediyorum: Kesinlikle, şehir hastanelerini de biz yapmaya devam edeceğiz. Bu ülkenin insanlarına hizmet etmeye devam edeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Arkadaşlar, sağlık konusunda konuşunca ayıplıyor vatandaş, yapmayın bari.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, bir daha bir daha aynı şeyleri söylüyor.

Birincisi, sorulan net sorulara net cevap verilmedi, Şişli Etfal'e ilgili soruya. İki: Zaman treninin içinde bir geriye gitme var, indiği istasyonda da zamanın getirdiği yerle övünme var; bunu görmek lazım.

Üçüncü husus şu: Çok basit bir şey söylüyoruz, bürokrasi eğer açıktan -bürokrasi kötü yönetimden, ondan bundan, bürokrasi yaşanan kötü şeylerle ilgili- hesap verecekse hesabını ver. Eğer sorulmayacaksa bize de sormayın. Buradaki çelişkiyi

vurguluyoruz.

İsmail Bey'in devamlı yapılan işlerle ilgili övgü dolu sözler söylemesini anlıyorum iktidar refleksiyle ama o zaman SSK'deki açıkların hesabını Genel Başkanımıza soranları alkışlarken avuçlarınız patlamayacak.

Teşekkür ederim efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İpekyüz, 60'a göre size yerinizden söz veriyorum.

Buyurunuz efendim.

32.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Yani aslında bizim anlatmak istediğimiz "Niçin hastane yapıyorsunuz?" değil; hastane yapılsın. Bir: Hastalığı önlemek için birinci basamağı unutmayın. İki: Sağlıkla ilgili finansmanı, parayı nasıl çözüyorsunuz? Bakan bile dedi ki: "Artık vazgeçiyoruz, bütçeden..." Bunun kirasını dövizle kim veriyor? Siz mi veriyorsunuz, biz mi veriyoruz?

Bir diğeri, Şişli Etfali örnek gösterdik. Şişli Etfalde padişahlar bile kendi bütçelerinden hayır için veriyorlardı. Şimdi diyorlar ki: "Biz size verelim, AVM yapın, ticari alan yapın." Orayı onarmak varken, orayı düzeltmek varken... Niçin açıklamıyorsunuz? Para pul işlerini saklıyorsunuz ama hastalık için otelcilik gibi hizmetler söylüyorsunuz. Otelleri kimlerin yaptığı da belli, nasıl çıktığı da belli. Finansmanı nasıl çözüyorsunuz, bize açıklayın. Bu paraları kim ödüyor, bize açıklayın. Bunu açıklamadığınız sürece geleceğimizi tehdit ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Demir...

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, bu, Şişli Etfalle ilgili görüşmeler bana yaklaşık on yıl önce Çapa ve Cerrahpaşayla ilgili yapılan konuşmaların aynısını hatırlatıyor. O dönemde de Çapa ve Cerrahpaşa yerine Hasdal'da yapılacak muazzam bir üniversite hastanesi yapıldıktan sonra "Çapa ve Cerrahpaşa AVM olacak." veya işte "Özel şirketlere peşkeş çekilecek." diye çok konuşulmuştu. Hatta üniversitenin kendi içinde de bu tür şeyler konuşuldu ama şimdi, hem Hasdal'da muhteşem bir hastane yapılıyor hem Çapa ve Cerrahpaşa yine fonksiyonunu koruyacak. İnşaatlar devam ediyor yani Cerrahpaşa'da da hastane devam ediyor, Çapa'da da şu anda o projeler devam ediyor.

Aynı şekilde, Şişli Etfal Hastanesi de şu anda bulunduğu yerde sağlık alanı olarak devam edecek. Etfal için başka yerde hastane yapılsa bile Şişli'nin bulunduğu yerde aynı fonksiyonda devam edecek.

Biz şuna inanıyoruz: Aslında bunlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Demir.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Topal, aynı konuyla mı ilgili?

SERKAN TOPAL (Hatay) – Evet efendim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, böyle bir metot mu var?

BAŞKAN – Buyurun.

34.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkanım...

Sayın Tamer, siz 18 bin metrekairelik hastane yaptınız. Nasıl yaptınız? Ben on sekiz yıllık memurum, daha bir ev yapamadım.

Onu geçtik, 150 bin nüfuslu Defne'de hastane yok da...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Git Kayseri'ye. Kayseri'ye git, gör orada, bu ne be! Hodri meydan, orada, Kayseri'de.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Ya, 150 bin nüfuslu Defne'de, 120 bin nüfuslu Arsuz'da daha hastane yok. Ya, daha siz bizim ilçelerimizde hastane yapamıyorsunuz; bizim itirazımız onadır.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Beceriksizsiniz, o kadar!

SERKAN TOPAL (Hatay) – Beceriksiz olan sizsiniz! Siz yapamadınız, siz! Biz istiyoruz yapalım; biz istiyoruz Defne'de, Arsuz'da...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Serkan Bey, nerede yapılmadı, nerede?

SERKAN TOPAL (Hatay) – 18 bin metrekairelik bir alan yapıyorsunuz, övünüyorsunuz; Defne'de hastane yapamıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Nerede yapılmadı, nerede? Hatay'da mı yapılmadı?

SERKAN TOPAL (Hatay) – Ayrıca, 18 bin metrekairelik...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Başkanım, böyle bir usul var mı ya?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Topal.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kayseri'ye gel de incele. Seni davet ediyoruz Kayseri'ye.

BAŞKAN - Sayın Oluç, buyurun.

35.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir cümle söylemek istiyorum. Sayın Vekil, sizin yaptığınız açıklama çok önemli fakat sorun şu: Şişli Etfalin ne yapılacağına dair yurttaşlar Şişli'den bilgi almaya çalışıyorlar. En son, Sağlık Bakanlığına da götürdüler, topladıkları imzaları verdiler fakat sizin söylediğiniz kadarıyla bile cevap verilmedi onlara. Biz zaten cevabın verilmesini istiyoruz, yurttaşlar istiyor yani; bunu iletiyoruz. Yani "Evet, oraya sağlık kurumu yapılacak ve şu şekilde, bir kamu hastanesi olarak çalışacak." dense yurttaşların istediği cevap çıkmış olacak ama bu söylenmiyor. Keşke sizin söylediğiniz kadarını Sağlık Bakanı da onlara söylese.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından, şehir hastanelerinin sağlık sistemi üzerindeki etkilerinin araştırılarak kapatılan hastanelerin yerlerinde yeniden açılmaları için yapılması gerekenlerin araştırılması amacıyla 12/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir de şey... Ya, şöyle bir şey olabilir mi: Sayın Erkan Akçay'ın ışıktaki bir arıza olabilir, yanmıyor olabilir. Osman Durmuş dönemiyle ilgili çok itham oldu ya, belki cevap için söz istediniz...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çok teşekkür ederim(!) İstemedim. Afiyet olsun!

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Saros Körfezi'ne yapılması planlanan FSRU Limanı'nın olası etkilerinin ve körfezin karşılaştığı diğer risklerin belirlenerek alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4458) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/7/2021 Cumartesi günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Saros Körfezi'ne yapılması planlanan FSRU Limanı'nın olası etkilerinin ve körfezin karşılaştığı diğer risklerin belirlenerek alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan (10/4458) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin Genel Kurulun 17/7/2021 Cumartesi günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Edirne Milletvekili Sayın Okan Gaytancıoğlu.

Buyurunuz Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, bakın bu görüntüye, buraya gitmediyseniz gidin. Burası dünyanın kendi kendini temizleyebilen ender körfezlerinden bir tanesi. Gerçi şimdi ocağına incir ağacı dikiyorsunuz ama burası için Kaptan Cousteau ne demiş biliyor musunuz? “Kızıldeniz'in kuzey versiyonu.” Burada 144 çeşit balık var, 78 tür deniz bitkisi var, 34 tür deniz süngeri var. 2010 yılında da Bakanlar Kurulu -gerçi şimdi Bakanlar Kurulu memurlardan oluşuyor- “özel çevre koruma bölgesi” ilan etmiş, şimdi de burada bakın greyderler çalışıyor. Bir liman yapılıyor, bu liman neden yapılıyor? Çünkü buraya bir doğal gaz limanı projesi çizilmiş, planlanmış. İşte, tek adam rejimiyle yönetilen ülkede geline nokta budur. Yani Bakanlar Kurulu “özel koruma bölgesi” ilan ediyor, doğal SİT alanı ama bir kişi diyor ki: “Biz orayı söz verdik, bir ülke var finansör, Katar ülkesi, onun gazını biz gemilerle buraya getireceğiz.” Gemilerin ismi de FSRU. Yani FSRU gemilerine gaz dolduruluyor, gaz İskenderun'a getiriliyordu, şimdi Saros'a da getirilecek. Yani bu kendi kendini temizleyebilen bölgedeki kumsal yağma ediliyor şu anda, talan ediliyor.

Peki, bölge halkı ne yapıyor? Bölge halkı -bakın, göresiniz diye söylüyorum- 170 bin tane imza topluyor. Yani “olmaz” diyor ve bakın, pandemi koşullarında yapıldı bu, herkeste 1,5 metre mesafe, 170 bin tane imza böyle sergilendi. Yani biz, kurallara uyarak bir eylem yaptık. Buraya yüz binleri yığabildik. Geçen hafta da Keşan'da bir eylem yaptık, fazla kalabalık tutmadık, ona rağmen ses... Bulamadık değil, getirebildik, getirmedik.

Ama karşı tarafta, tam 7 kilometre ilerisinde bir fay hattı var. Yani fay hattının olduğu yere siz liman yapmaya çalışıyorsunuz. Deprem bilimciler diyor ki: “Ya, olmaz bu proje, fay hattı var. Yazık, günah.” İklim bilimciler “olmaz” diyor, ziraat mühendisleri “olmaz” diyor, hukukçular “olmaz” diyor, 11 farklı bilim uzmanı “olmaz” diyor, ÇED raporu olumsuz ama siz Katar'a söz vermişsiniz ya, Katar'a söz verdiğiniz için -Katar'ın gazı Avrupa'ya satılacak ya- bu güzelim doğayı katlediyorsunuz. 10 bin tane ağaç kestiniz, 10 bin tane. Hani siz her yeri yeşillendiriyordunuz?

FATMA AKSAL (Edirne) – Kaç tane diktik orada.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Dikilen mikilen bir şey yok.

FATMA AKSAL (Edirne) – Vallahi yalan, ayıp ayıp!

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Burada cevap verirsiniz, oradan sataşma yapmayın.

Şimdi, biz ne istiyoruz? “ÇED Olumsuz” raporu çıktıysa hukuk görevini yapsın. Hukuk ne yapıyor? Görevini yapmıyor. Bakın, birini yakaladığınızda, hırsızlık yaparken yakaladığınızda savcı ne diyor: “Evet, suçu sabittir, tutuklansın.” Polisler gidiyor, ne yapıyorlar? Yakalıyorlar, içeri tikiyorlar. Şimdi, yargı ne demiş? “Olmaz” demiş “ÇED Olumsuz” demiş. Halk “Olmaz.” diyor ama siz gereğini yapmıyorsunuz. Yürütmeyi durdurma kararı bir türlü çıkmıyor yani hukuk işlemiyor, adalet yok. Burada usulsüzlük var, bu usulsüzlüğü yapan herkes sorumludur arkadaşlar. Merak etmeyin, CHP iktidarında hukuk sonuna kadar işleyecek ve bu yapılanlar, bölgeye yapılan ihanetlerin her birinin hesabı yöneticilerden ve herkesten sorulacak çünkü bu doğa kendi kendini temizleyebilen bir yer burası.

Bakın, müsilaj neden oluyor, neden böyle doğa olayları oluyor, neden siz bu şekilde doğayı tahrip ediyorsunuz?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Temel atmama töreninden olabilir mi?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Biz bunu çok iyi anlıyoruz çünkü doların yeşilini anlıyorsunuz, sizin doğanın yeşiliyle ilginiz yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Temel atmamadan olabilir mi?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Bakın, BOTAŞ yetkililerine özellikle sordum: Ya, dedim, bizim İskenderun'da bir limanımız yok mu? “Var.” dediler. Buraya bu gemiler yanaşmıyor mu? “Evet.” dediler. Bir de Aliağa'ya yaptınız “Evet.” dediler. Neden buraya yapıyorsunuz? Cevap yok. Cevap, ileriki yıllarda belki de... Hayır, arkadaşlar, cevabı belli çünkü bunun taşeronu da inşaatı yapan da sizin 5'li çeteden birisi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Yani çok güzel bir ortaklık kurulmuş, bölge halkı ihmal ediliyor, 170 bin tane imza

görmezden geliniyor, hukuk çiğneniyor. Ya, yapmayın, gelecek nesillere yazık. Orada insanlar denize girecekler, o doğayı katlettikten sonra, o doğayı kirlettikten sonra orada yaşam nasıl olacak? 144 tane balık çeşidi var.

Şunu da anlıyoruz: Projenin değiştirilmesi de şu anda gündemde, değiştiriyorlar. Yani hiçbir şekilde hukuk işlemiyor ama bölge halkı ciddi bir şekilde tepki veriyor.

Buradan Keşan Kent Konseyi yöneticilerine çok teşekkür ediyorum, Saros çevre gönüllülerine teşekkür ediyorum. Bölge halkına rağmen siz bunu yapmaya çalışıyorsunuz, bir süre başarılı olursunuz ama sonunda, doğruyu söyleyen, doğruyu yapan her zaman başarılı olur. Siz kısa günde bir şeyler yapmaya çalışıyorsunuz, çevreye yazık ediyorsunuz, gelecek nesillere yazık ediyorsunuz; buradan dönün diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurunuz Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Edirne Keşan'da Saros Körfezi'ne BOTAŞ'ın "Yapacağım." diye tutturduğu Doğal Gaz Limanı ve Kara Boru Hattı Projesi'nin sebep olduğu ve olacağı yıkımı yakından takip ediyoruz.

Biz Ankara'da oturup ahkâm kesmiyoruz. Mart ayında İYİ Parti heyeti olarak yaptığımız Edirne ziyaretinde projenin vahameti, yaratacağı tahribat hakkında yerinde bilgi aldık, Keşan Kent Konseyiyle görüştük. İYİ Parti Keşan İlçe Başkanımız Zafer Sarıkeçe ve teşkilatı projeyi durdurmak için mücadele ediyorlar, etmeye de devam edecekler ancak konu doğa ve çevre olunca bir anda gözler kör, kulaklar sağır. Maviyle, yeşille, İstanbul'la, Saros'la ne hesabınız var sizin, gerçekten anlamak mümkün değil. Saros Körfezi, dünyanın, kendini temizleme kabiliyetine sahip 3 denizinden 1'i; çok nadide bir hazine, dünyada sadece 3 tane var, 3.

Saros Gemi İskelesi, müsilağa da tecrübe ettiğimiz gibi telafisi imkânsız bir felaket yaratacak. Bunu yalnızca biz söylemiyoruz; bilirkişi raporları, akademik çalışmalar da aynısını söylüyor. Keşanlıların yıllarca mücadelesinden sonra 1'inci ÇED raporunu iptal eden Edirne mahkemesi de söylüyor. Bakın, iptalin ardından on beş gün geçti, hâlâ inşaat devam ediyor yani adalet tecelli etti ama devletin kurumları Türk milleti adına verilen kararı uygulamada dahi maalesef yetersiz kalıyor. Nerede kaldı hukukun üstünlüğü? Sonra hukuka güven kalmıyor, şaşıyorsunuz; reform üstüne reform yapmaya çalışıyorsunuz ama sizin için ilk reform mahkeme kararlarına uymak olur. Marmara'yı, Dipsiz Gölü, Kaz Dağları'nı, Cehennem Deresi'ni öldüren kirli eller şimdi de gözlerini maalesef Saros'a diktiler. Yine, halkın ve bilimin itirazları yok, yargı kararları ise hükümsüz sayılıyor. Boru hattı denize gelene kadar önüne gelen ağaç, tarım arazisi ne varsa biçti, yeşili yok ettiler, şimdi sıra maviye geldi. 400 metrelik devasa gemilerin siğ körfez ekosisteminde yaratacağı tahribatın hiçbir şekilde geri dönüşü yok. Bu projenin bir ucundan tutanlar yarın çocuklarının, torunlarının yüzüne nasıl bakacaklar merak ediyorum. Korusanız maviyi, yeşili.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir yandan "Avrupa'yla uyum." deyip Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nı hazırlarsanız, diğer yandan da fosil enerji için doğanın katledilmesine göz yumuyorsanız kim inanır sizin planınıza? Hele bir de bunu özel koruma bölgesinde yapıyorsanız. Buradan bir kez daha, iktidarı çevreye hassasiyet göstermeye, vatandaşın samimi talebine kulak vermeye ve bizlere miras değil emanet olan doğaya saygı göstermeye davet ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Ama biliyorum ki siz, yine, bu davete icabet etmeyeceksiniz. Birkaç yıl sonra Saros Körfezi acil eylem planı hazırlamak zorunda kalacağız biz. İnanın önlemek kurtarmaktan daha az maliyetli. Bir kez daha, Saros Körfezi'ni yok edecek projeden bir an önce vazgeçilerek acilen rehabilitasyon çalışmalarının başlatılması gerektiğini dile getiriyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Marmara Bölgesi'ne bütün sanayinin yığılması ve bunun sürdürülebilirliği için yeni projeler yapılması başlı başına bir hata. Bölgesel eşitsizlikleri artırdığı için ve aynı zamanda ekolojik krizi tetiklediği için bu, büyük bir sorun. Fakat şöyle bir soruyla başlayayım sözlerime: Saros Körfezi gibi bir doğa harikasını, bir ekosistemi bir şirket yaratabilir mi, yoktan var edebilir mi? Fakat şirketler doğamızı yok ediyorlar ve toplumdan alıyorlar. Bakın, İzmit Körfezi'nin hâli ortada, Saros'un kaderinin İzmit Körfezi gibi olmasını sağlamaya ne hakkınız var?

Saros Körfezi ekolojik, doğal ve tarihî özellikleriyle korunması gereken bir değer. Bu bölge doğal bir alan. Buraya doğal gaz hattı yapmak demek o bölgede yapılacak bütün santrallerin ve sanayinin orada sayıca artması demek. Sadece Saros bölgesinde değil, yapılaşmanın bütün bu doğal bölgede artması anlamına geliyor. Kıyıda 500 metreye kadar olan mesafe deniz ekosisteminin en güçlü olduğu alanlar, buradaki ekosistemi öldürmek anlamına geliyor. Bu projeye sadece kıyı doldurulup yapılaşma olmayacak, aynı zamanda kıyıda üreyen balıklardan mikrocanlılara kadar biyoçeşitlilik ortadan kaldırılacak. Saros Körfezi'nde yapılan bu proje bir bütün olarak tüm kıyıların marina ve liman inşaatlarına açılması, yapılaşması ve bu alanların ticarileşmesi projesinin bir parçası olarak düşünülüyor ve o yüzden burası BOTAŞ'a veriliyor. Kıyının içinin, denizin içinin yapılaşmaya açılması ve tüm kıyıların doldurulması bir ticarileşme projesi.

Saros Körfezi Liman Projesi'nde Edirne İdare Mahkemesi "ÇED Olumlu" kararının iptaline karar verdi, bu uygulanmıyor. Burada hukukun arkasından dolaşılıyor, hukuk çiğneniyor, inşaatın hız kesmeden devam etmesi hukukun öldürülmesi anlamına geliyor. Hukuka rağmen her şeye normalmiş gibi devam edilmesi hukukun üstünlüğünün olmadığını bir kez daha gösteriyor. Liman inşaatı şu anda iptal edilse bile hafriyat, yol bağlantıları, kıyının tamamen dolgulandırılması, kazılması o bölgenin tamamen yapılaşmaya açılması demektir. O yüzden, bunların derhâl durdurulması gerekiyor, kazık çakmadan sonra denize atılan çamur görünümü şeyin ne olduğunun halka açıklanması gerekiyor ve burada inceleme yapılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) - Halkın itirazı var -ben geçen hafta mitingdeydim, Keşan'daydım- 170 bin imza toplanmış ve halk diyor ki, Saros Gönüllüleri diyor ki: "Saros Körfezi'nde tankerler değil balıklar olsun. Sazlıdere, gazlıdere olmasın. Saros'uma dokunma. BOTAŞ, Saros'tan ellerini çek." Halkın burada dinlenmesi gerekiyor, halka hesap verilmesi gerekiyor, hukuka uyulması gerekiyor.

Teşekkürler. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Fatma Aksal.

Buyurunuz Sayın Aksal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA AKSAL (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi aleyhine söz almış bulunuyorum. Sizleri ve yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Hiç şüphesiz Saros Körfezi, ekolojik, doğal ve tarihî özellikleriyle ülkemizin ve dünyanın en özel deniz alanlarından bir tanesidir. Doğduğum ve yaşadığım yer olan Keşan ilçe sınırları içinde yer alan Saros Körfezi, hiç şüphesiz hepimiz için çok kıymetli ve değerlidir. Projeyi her aşamasında yakından takip ediyoruz. Hiç şüphesiz olmasın ki Saros Körfezi'ne zarar verecek bir projenin karşısında ilk önce Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, partimiz ve Edirneliler olur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ama Saros FSRU Projesi'ni konuşacaksa gerçekler üzerinden konuşmamız gerekir. Bir defa Saros FSRU Projesi, iddia edildiği gibi bir liman projesi değil bir iskele yapım projesidir. "FSRU" denilen şey, sıvılaştırılmış doğal gazın muhafaza edildiği, yeniden gazlaştırma ünitesine alındığı bir yüzer depolama tesisidir. Stratejik önemdeki enerji arz güvenliği, bütün gelişmiş ülkelerde bu tesislerle sağlanmaktadır. Yani başımızdaki Yunanistan, Avrupa Birliği'nin desteğiyle, ülkemize 70 kilometre mesafedeki Dedeoğlu'na bir FSRU inşa etmektedir. Nedense kimsenin sesi bu projeye çıkmıyor ama herkes Türkiye'deki projeye sesini çıkartıyor, maalesef, ilimizin vekili de dâhil olmak üzere. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saros Körfezi'ne yapılan FSRU Projesi'yle ülkemizin doğal gazı dayalı enerji üretim ve sanayi tesislerinin ve konut doğal gaz tüketiminin en fazla olduğu Trakya'nın doğal gaz arz güvenliği sağlanacak ve enerjiye yeni bir giriş noktası oluşturulacaktır. Çanakkale ve İstanbul Boğazlarındaki gemi trafiğinden kaynaklanan kısmi kısıntı, kesinti durumları ortadan kalkacaktır. Saros FSRU Projesi'nin yapımının tamamlanması, ülkemizi, Balkanlar ve dünya doğal gaz ticaretinde etkin olma hedefine bir adım daha yaklaştıracaktır.

ARSLAN KABUKÇUOĞLU (Eskişehir) – Karadeniz'de var...

FATMA AKSAL (Devamla) - Saros FSRU İskelesi Projesi'nin inşaat işlemlerinin dayanağı 25 Haziran 2020 tarihli ve 5922 Karar sayılı "ÇED Olumlu" kararıdır. Edirne İdare Mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararı, 15 Haziran 2021 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı lehine Danıştay tarafından oy birliğiyle reddedilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

FATMA AKSAL (Devamla) - Doğal gaz boru hattı güzergâhına dair 38 genel müdürlük düzeyinde ve 30 yerel idare düzeyinde olmak üzere toplam 68 kamu kurum ve kuruluşunun görüş, öneri ve izni proje sürecinde alınmıştır. Yapım sürecinin deniz ekosistemine olası etkileri hidrobiyologlar tarafından izlenmekte ve işletme sürecinde de bu izlemler devam edecektir. Çevreci bir perspektifle yürütülmekte olan proje kapsamında 5 bin ağaç taşınmış, 100 bin orman fidanı ve 100 bin zeytin fidanı bölgeye dikilmiştir. Görmeyen vekillerimiz varsa kendilerine bölgeye gidip görmelerini tavsiye ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Projenin, başta bölgemiz olmak üzere, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben Keşan'da yaşıyorum, sadece bir gösteri için Keşan'a gitmiyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tam oylamaya geçtiğiniz sırada sayın hatip -tabii, konuşmasında kendi görüşlerini, düşüncelerini söyledi, bir sataşma yoktu, söz istemedik ama- yerine geçerken, tutanaklara da geçecek, yayına da yansiyacak şekilde "Keşan'da yaşıyorum, sizin gibi gösteriş için gitmiyorum." diyerek milletvekilimizi seçmenleri önünde mahcup edecek bir tutum takındı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Ya, yapmayın!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, arkadaşlar, ben Manisa milletvekiline "Sen Manisa'ya gösteriş için geliyorsun." desem fırlayıp gelmeyecek mi şimdi Manisa milletvekili?

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Keşan'da yaşıyor, doğru söyledi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle bir şey yok, ilin milletvekilleri birbirine bunu yapamaz, çok ayıp bir şey bu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Daha geçen hafta oradaydı, ben de oradaydım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapmamak lazım.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu, lütfen, yerinizden 60'a göre söz veriyorum.

Buyurunuz efendim.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Milletvekili Fatma Aksal'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, ben altı yıllık Vekilim, tecrübeliyim. Benim de ailemin yarısı Keşanlı Sayın Vekilim, sizin olduğunuz gibi. Ben bölgeyi karış karış geziyorum, 170 bin imzanın da çoğunluğu Keşan'dan, Gelibolu'dan yani Saros'a kıyısı olan yerlerden geldi. Bizim burada istediğimiz, hukukun uygulanması. Siz 1'inci ÇED raporundan bahsettiniz, niye 2'nci ÇED raporundan bahsetmediniz? 2'nci ÇED raporu da olumsuz çıktı.

FATMA AKSAL (Edirne) – Bahsettim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Yani hukukta 2 tane uygulama var mıdır; biri suçludur, biri suçsuzdur? Suçlu, suçludur; 2 tane şey olmaz. Yani burada, siz, tamamen, Katar'ın gazını satabilmek için uğraşıyorsunuz. Katar, gazını zaten bize İskenderun üzerinden satıyor, Aliağa üzerinden satıyor. Neden Trakya'yı buna alet ediyorsunuz? Bir Trakya vekili olarak ben buna karşıyım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

("Oyladık Başkanım" sesleri)

BAŞKAN – Oylamıştık efendim, pardon.

Sayın milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bazı yanlışlarda bir mesaj vardır. Belki, tabii dalgınlıkla oldu ama sizin bile gönlünüz bu önerenin reddedilmiş olmasını kabul edemedi efendim.

BAŞKAN – Beni başışlayın efendim.

Sayın milletvekilleri, şimdi, 4 sayın milletvekilimize yerlerinden 60'a göre söz vereceğim, sonra bir ara vereceğiz, ondan sonra da görüşmelerimize devam edeceğiz.

Sayın Aycan...

37.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, aşılama çalışmalarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Çin'de üretilen, Sinovac aşısı olarak bilinen aşının faz 3 çalışması Türkiye'de yaygın olarak yapılmıştı. Faz 3 çalışmasının sonuçları yayımlandı. Buna göre Sinovac aşısının Türkiye'deki 2 doz

uygulamadan sonraki etkinliği yüzde 83 olarak bulunmuştur. Sinovac aşısına benzer olan, ülkemizde geliştirilen Turkovac aşısının da faz 3 çalışması başlamıştır. Faz 3 çalışması için gönüllü olacak kişiler aranmaktadır. Turkovac aşısının da benzer etkinliğe ulaşacağını bekliyoruz. 18 yaş üstü herkesi aşı yaptırmaya davet ediyoruz. Aşı yapmak için yoğun çaba gösteren sağlık personeline lütfen yardımcı olalım.

Diğer taraftan, aşımız olsa da maske ve mesafe kuralına hepimiz uyalım, en azından kapalı ve kalabalık ortamlarda mutlaka maske takalım. Unutmayalım ki virüs hâlâ aramızda dolaşıyor. Vaka sayısı Avrupa'da tekrar hızlı bir şekilde artmaya başladı. Bayram yapalım derken hasta olmayalım.

Saygılarımla. Hayırlı bayramlar.

BAŞKAN – Sayın Koç...

38.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ilindeki sağlık hizmetlerine ilişkin açıklaması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem olan Ağrı ili Covid salgınında maalesef pik yapmış durumdadır. Sağlık hizmetleri son derece yetersiz ve hastanelerin altyapısı içler acısıdır. Ağrı Araştırma Hastanesinin yoğun bakım ünitesi yetersiz ve ne yazık ki birçok ölüm, altyapı yetersizliğinden kaynaklanmaktadır. Öncelikle Sağlık Bakanlığı tarafından gerekli önlemlerin alınmasını talep ediyoruz.

Tüm halkımıza çağrımızdır: "...^(x) Aşı olalım, kendimizi koruyalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

39.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Antakya ilçesinin Serinyol Mahallesi'nin ilçe yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay'ın Antakya ilçesine bağlı Serinyol, Hatay'ın en büyük mahallesi ve nüfusu 30 binin üstünde, nüfusu Hatay'ın 4 ilçesinden bile daha fazla ama gelin görün ki sadece Serinyolluların siyasi tercihleri yüzünden, ilçe olmasına hakkı olurken ilçe yapılmıyor. Mustafa Kemal Üniversitesi Serinyol'da, Hatay Havalimanı Serinyol'da, askerî tugayımız Serinyol'da, Hatay Polis Okulu Serinyol'da ama Serinyol ilçe değil.

Buradan, İçişleri Bakanına sesleniyorum: Serinyol'un hak ettiği ilçe statüsünü bir an önce verin. 30 bin nüfuslu Serinyol'un kamu hizmeti alması için Antakya'ya 20 kilometre uzaklıkta gidiş geliş çilesini sona erdirin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çilez...

40.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Türkiye-Gana ilişkilerine ilişkin açıklaması

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dostluk Grubu Başkanlığını yaptığım Gana Cumhuriyeti'nde Türkiye tarafından yapılan Gana Millet Camisi ve Külliyesi 16 Temmuz 2021 Cuma günü Diyanet İşleri Başkanımız Profesör Doktor Ali Erbaş ve Gana Devlet Başkanı Nana Addo Dankwa Akufo-Addo'nun katılımıyla açılmıştır. Ganalı kardeşlerimize ve tüm insanlığa hayırlı olsun. Hızla gelişen Türkiye-Gana ilişkilerinin bir göstergesi olan bu eser Ganalılar tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanmış ve "İslam'ın sembolü olarak ülkeyi güzelleştirmiştir." diyerek Türkiye'nin bu emanetine iyi bakacaklarını söylemişlerdir.

Olmamız gereken her yerde, olmamız gereken şekliyle varız ve olacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.21

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) ^(x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan 6'ncı maddesi kabul edilmişti.

7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 7- 4/1/1961 tarihli 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 5- Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak için kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokol imzalamaya, kamu kurum ve kuruluşları da söz konusu protokoller doğrultusunda götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti bedeli ödemeye yetkilidir. Bu şekilde hizmet verilmesine ve götürü bedelin tespit edilmesine ilişkin usul ve esaslar

^(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

^(x) 277 S. Sayılı Basmayazı 16/7/2021 tarihli 104'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle yapılacak protokollerde belirlenir. Götürü bedel üzerinden sunulan hizmetler için ilgili kurumlara ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.

Söz konusu protokolde aşağıdaki hususlara yer verilir;

Protokolde yer alan taraflar açıkça belirtilir.

Protokolün konusu kısmında; ilişkin usul ve esaslar ile karşılıklı hak ve yükümlülükler belirlenir.

Protokolün dayanak kısmında ilgili tüzükler, yönetmelikler, cumhurbaşkanlığı kararnameleri, tebliğler, cumhurbaşkanı kararları, cumhurbaşkanlığı genelgeleri, kanun hükmünde kararnameler belirtilir.

Protokolün tanımlar kısmında kurum adı, kurum taşra teşkilatı, mevzuat belirtilir.

Protokole göre hizmet alacak kişiler belirtilir.

Protokole göre uygulanacak usul ve esaslar belirtilir.

Protokole göre ödeme şartları ve zamanı belirtilir.

Protokolde faturaların düzenlenmesi şekli, ilgili çıktılarının fatura ekine konması gerektiği, kişilerin T.C. Kimlik Numarasının kaydının sağlanması gerektiği belirtilir.

Protokole göre faturaların nasıl teslim edilmesi gerektiği, dönem sonlandırması yapılan ayı takip eden ayın ilk 15 (onbeş) günü içinde teslim edilmesi gerektiği, her ayın ilk 15 (onbeş) günü içerisinde teslim edilen faturaların teslim tarihi o ayın 15 (onbeş) inci günü olarak kabul edileceği, 15 (onbeş) inci günün tatil gününe gelmesi durumunda takip eden ilk iş günü teslim edileceği, teslimat sırasında Kurumca evrak tarih ve numarası verileceği belirtilir.

Zamanında teslim edilmeyen faturaların inceleme ve ödeme süreci, teslim edildiği tarihten sonraki ay döneminde teslim alınmış gibi kabul edilerek bu tarihten itibaren başlayacağı, zamanında teslim edildiği halde taraflarca hatalı kayıt yapılması ya da kayıt altına alınamama gibi nedenlerle ödeme geciktirilemeyeceği belirtilir.

Faturaların ve fatura eki listelerin sorumluluğu taraflarca teslim alınıncaya kadar (kimin tarafından teslim edildiğine bakılmaksızın) kime ait olacağı belirtilir.

Protokolde fatura inceleme ve ödemenin nasıl yapılacağı belirtilir.

Protokolde sözleşmenin feshi ve cezai şartlar belirtilir.

Protokolde cezai şart uygulanacak fiiller, fesih nedeni fiiller ve sözleşme yapılmayacak süreler belirtilir.

Protokolde cezai şart, uyarı ve feshe ilişkin genel hükümler belirtilir.

Protokolde yetkili mahkeme belirtilir.

Protokolde yürürlük belirtilir.

Protokolde yürütme belirtilir."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Yasin Öztürk
Denizli

Fahrettin Yokuş
Konya

Ayhan Erel
Aksaray
Arslan Kabukcuoğlu
Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

İki gün önce 15 Temmuz darbe girişiminin 5'inci yılını geride bıraktık. Yıllar içerisinde örgütlenen ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da reddetmeyip kabul ettiği gibi AK PARTİ hükümetleri zamanında büyüyen ihanet şebekesi millî iradeye darbe vurmak istedi. Hükümet, bu darbe girişimini kendi çıkarlarına kullanıp 20 Temmuz 2016'da 1982 Anayasası'nın 119-122'nci maddelerine dayanarak Türkiye'de olağanüstü hâl ilan etti. Devletin OHAL uygulamalarıyla terörle mücadelede güç kazanma çabaları anlaşılabilir bir durumdur. İYİ Parti olarak FETÖ ve PKK başta olmak üzere her türlü terör örgütüyle mücadele konusunda desteğimizi her anlamda ve her mecrada ifade ettik, ifade etmeye de devam ediyoruz. Ancak, bu mücadele sele dönüşüp sadece iktidara karşı düşüncelere sahip olan, iktidarın tabiriyle "makul görünmeyen" vatandaşlarımızı önüne katmamalı. Demokrasinin olmazsa olmazı çoğulculuk ilkesine sadık kalınmalıdır. Terörle mücadelede prensiplere bağlı kalınması, toplumda değişik mağduriyetlere sebep olunmaması ve Türkiye'nin hukuk kimliğine hâle getirilmemesi son derece önemlidir. İYİ Parti, Hükümetin bu prensipler dışına çıkmasına izin vermez. Vatandaşlarımız haklı olarak AK PARTİ iktidarlarına şu soruyu da sormaktadır: Üç aylık sürelerle 7 kez uzatılan, 728 günden fazla süren OHAL dönemi geçirdik. Arada, bir torba yasayla OHAL uygulamaları üç kez uzatıldı, şimdi de hükümet temmuz ayı sonu itibarıyla yeniden uzatmak istemektedir. O zaman terörle mücadelede kamu idaresine kolaylık sağlamak amacıyla getirilen düzenlemeleri, 15 Temmuz hain darbe girişiminden bugüne kadar geçen zaman içerisinde neden amacına ulaştıramadınız? İşte, iktidar, bu uygulamaları uzatma isteğinden önce bu soruya cevap vermelidir. AK PARTİ maddi ve manevi olarak FETÖ kalıntılarını temizleme derdinde değildir.

Değerli milletvekilleri, 2011-2015 yılları arasında ÖSYM Başkanlığı yapan, yaptığı sınav yolsuzluklarıyla bilinen, FETÖ'cülükten tutuklanan ÖSYM Başkanıyla ilgili Millî Eğitim Bakanlığına soru önergesi verdim, "Bu dönemde yani 2011'den 2015'e kadar ÖSYM'ye kaç kişi sınava girdi?" diye sordum. Buna gelen cevap da şudur: Bu dönem zarfında 34 milyon 999 bin 570 kişi bu şahsın kontrolü altındaki kurumda sınava girmiştir. Bu haksızlığın ne olacağına dair soru önergeme cevaben, sınavın tekrarının mümkün olmadığını bildirdiler. Burada olayın kusurlusu devletin bakanıdır, Başbakanıdır, Cumhurbaşkanıdır. Siz bir sınavı düzgün yapamıyorsunuz; gençlerin, yalnız gençlerin değil, ailelerinin de hayallerini yıkıyorsunuz, istikballerini karartıyorsunuz. Maktulü kusurlu, faili kusursuz gösteriyorsunuz. Sizin beceriksizliğinizin cezasını zerre kadar kusurlu olmayanlara çektiyorsunuz. Böyle bir dünya, böyle bir adalet, böyle bir görev sorumluluğu olabilir mi?

Değerli milletvekilleri, dikkatinizi çekmek istiyorum, 34 milyon 999 bin 570 Türk insanını ilgilendiren bir olaydır bu. Bu, apaçık bir kul hakkıdır. Bu denli büyük haksızlık ancak savaş ortamında yaşanabilir. Makul bir devlette, kuralları çalışan bir devlette bu denli büyük bir yolsuzluk düşünülemez. Genç, hak zayine uğramış, kazanacağı sınavı kazanamamış. "Bu çocukların hiç olmazsa sınav harçlarını iade edin." dediğim vakit, 2016 yılında yayınlanan 657 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yi bize gerekçe gösterip bunu da kabul etmediler. Devlet, haksız yere sınavı kaybeden çocukların harçları üzerine oturmuştur.

Bir milletin temeline, bir ülkenin temeline daha nasıl dinamit konulabilir; bravo size!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – İstikbali peşinde koşan bunca insanı hayata ve devletine küstürmek de AK PARTİ'ye nasip oldu. Ülkenin temellerini sarsan pek çok icraatınız var. Bu çok büyük haksızlıktır, adaletsizliktir. Takdir yüce Türk milletindir.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 7- 209 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde ilave edilmiştir.

“EK MADDE 5- Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmaya, kamu kurum ve kuruluşları da söz konusu protokoller doğrultusunda götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti bedeli ödemeye yetkilidir. Bu şekilde hizmet verilmesine ve götürü bedelin tespit edilmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak yapılacak protokollerde belirlenir. Götürü bedel üzerinden sunulan hizmetler için ilgili kurumlara ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.”

Fikret Şahin
Balıkesir
Alpay Antmen
Mersin
Kamil Okyay Sındır
İzmir

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

Cavit Arı
Antalya
Mustafa Sezgin Tanrikulu
İstanbul
Mehmet Akif Hamzaçebi
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Balıkesir Milletvekili Sayın Fikret Şahin.

Buyurunuz Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, gönül isterdi ki bu konuşma esnasında Sağlık Bakanlığı yetkilileri de bizi dinlemiş olsalardı. İşte, sistemin geldiği çarpık noktayı hep birlikte burada görüyoruz. Konuşacağımız kanun maddesi Sağlık Bakanlığıyla ilgili ama hiçbir yetkili burada yok.

Biraz önce şehir hastaneleriyle ilgili konuşmuştuk, konuşmamı oradan devam ettireceğim.

Bakınız, şehir hastaneleri sözleşmelerini yıllardır soruyoruz Bakanlığa, milletvekili olarak soruyoruz. “Nedir bunların içeriği?” dediğimiz zaman hiçbir cevap alamadık, daha doğrusu “Ticari sır, size veremeyiz.” diyorlar ve iktidar partisi milletvekili arkadaşlar da ticari sır olarak karşılışıp bu açıklamaları alamadılar şu ana kadar. Bakın, ticari sır ilgili elimde, İngiltere'deki bir sivil toplum kuruluşu, “Jubilee Debt” ismi yani “borca son” denilen bir sivil toplum kuruluşu -yine kamu özel iş birliği modeline karşı çıkan bir grup bu- 2017 Ağustos ayında yayınladığı raporda İngiltere'deki hastanelerle ilgili aynen diyor ki: “Ticari sır” denilen kavramın -5'inci sayfada Başkanım- arkasında yolsuzluk ve rant arayışı vardır.” Bakın, biz de evet, bu Meclis çatısı altında “Şehir hastanelerinin sözleşmeleri nedir, milletvekili olarak görmek istiyoruz.” dediğimiz zaman “İşte, ticari sır.” deniliyor ve arkasında yolsuzluk ve rant olduğu burada, raporda sunulmuş.

Şimdi, bakın, şu elimdeki işte “ticari sır” denilen hizmet sözleşmesi arkadaşlar; iktidar partisindeki arkadaşlar, isteyene de verebilirim. Bakın, burada ne var, ne var? Bir tarafta Sağlık Bakanlığı var, altında da şirket var; Sağlık Bakanlığı ve şirket. Şimdi, şirket nedir? Ticari amaçla kurulmuş, amacı para kazanmak olan bir organizasyondur. Yani şehir hastaneleri modeliyle sağlığın içine şirketler girmiştir dolayısıyla bu raporda söylenilen rant ve yolsuzluk işte, bunun içinde, bunun içinde. Peki, bunun içinde başka neler var? Efendim, dediğim gibi, sizler tutmuşsunuz şirketleri sağlığa ortak etmişsiniz, hatta ortağın da ötesinde patron konumuna taşımışsınız.

Yine, diğer bir “ticari sır” olarak saklanılan “ek 17” dediğimiz “pazarlık prosedürü” denilen yani beş yılda bir yenilenen şehir hastaneleri hizmet sözleşmelerinin prosedürü. İnanın, çevirisi falan berbat, “Google Çeviri”ye koymuşlar, almışlar, buraya yapıştırmışlar, ne olduğu anlaşılmıyor. Ama bir nokta var, diyor ki: “Sağlık Bakanlığı inşaatı yapan şirketle ihaleyi kime vereceği konusunda mutabakat arar.” Yani Sağlık Bakanlığı şirketi kendine ortak etmiş, hatta şirketleri de patron noktasına taşımış. Burada, bakın, resmî evrak bu. Şu an inşaatı yapan şirketler “Siz, bu ihaleleri, hizmet ihalelerini bize vermezseniz biz de hizmetleri durdururuz ve bundan sonra da bize vermek zorundasınız.” diye Sağlık Bakanını tehdit ediyor. Özünde, “ticari sır” olarak saklanılan bu sözleşmeler Anayasa'nın 56'ncı maddesi olan sağlık maddesine de aykırı çünkü diyor ki Anayasa'nın 56'ncı maddesi: “Sağlık hizmetleri devlet tarafından verilir ve tek elden yürütülür.” Burada, tek el yok bakın, sevgili arkadaşlarım; burada Sağlık Bakanlığı var, şirket var, iki el var hatta çok el var. Yani sonuç itibarıyla şehir hastaneleri modeli Anayasa'mıza da aykırı.

En son geldiğimiz nokta şu: Efendim, hizmetlerin bir kısmı Danimarkalı şirketlere teslim edildi, değil mi? Sağlık Bakanı, bu işin neresinde? Neden Sağlık Bakanı çıkıp hiçbir yorum yapmadı, hiç konuşmadı bu konuda? Soruldu Sayın Bakana, dedi ki: “Efendim, şehir hastanelerinin arsaları ve binaları devlettir.” Buradan söylüyorum: Sayın Sağlık Bakanı, bazı gerçekleri ya bilmiyor ya bilerek yanlış ifade ediyor veyahut da yanlış bilgilendiriyor. Sayın Bakana buradan, Meclis kürsüsünden ifade ediyorum: Şehir hastanelerinin arsaları hazinenindir, devlettir, binaları şirkettir. Binalar şirketin olduğu için zaten Sağlık Bakanlığı -mali tablolarında- bu binalara kira ödüyor. Siz, mal sahibi olduğunuz mülke kira verir misiniz? Şu an kira veriyorsunuz. Sayın Bakan bilsin ki şu anda binalar şirketlerindir ve devletin değildir; yirmi beş yıl ödeme yaptıktan sonra o binaları köhne vaziyette alacaksınız.

Bir örnek vereyim, bakın, şurada Çam ve Sakura Hastanesi. Arsa kimin? Bizim, hazinenin. Para kimin? Japonların. Zaten o yüzden “Sakura” ismini koydunuz, başlangıçta Başakşehir Hastanesiydi; Japonlar “Parayı biz veriyoruz, adını ‘Sakura’ koyacaksınız.” dedi. Parayı veren düdüğü çaldı, bakın, Sakura. Burada doğan bazı çocuklara da “Sakura” ismi konuldu; bakın, Türk kültürüyle uyuyor mu, gözünüzü seveyim söyleyin bana. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bu hastanede şimdi kim hizmet verecek biliyor musunuz? Danimarkalılar. Bakın, parayı Japonlar veriyor, hizmeti Danimarkalılar veriyor; benim Türk insanımın alacağı sağlık hizmeti üzerinden de elin yabancıları para kazanıyor. Ya, vicdanınıza sesleniyorum, gözünüzü seveyim ya! Bir yılda ödediğimiz parayla bu hastaneyi yapıyoruz, yirmi beş yıl niye ödüyorsunuz diyorum, burada İsmail Bey gelmiş bana diyor ki: “Hastaneler şöyle...” Tamam, güzel oldu; parayı çok fazla harcıyorsunuz diyoruz, asıl sebep bu. Bakın, burada da zarar ediyoruz.

Şimdi, ne yaptınız? Özel bir kanun çıkardınız, başlangıçta dediniz ki: “Türk mahkemeleri yetkili.” İki yıl sonra aldınız, değiştirdiniz. Ne yaptınız? İngiliz mahkemelerini yetkili kıldınız. Sayıştaya da bunun sebebi olarak diyorsunuz ki: “Finansör şirketler istediği için biz bunu yaptık.” Bakın, sevgili arkadaşlar, yerli ve millî olduğunuzu iddia ediyorsunuz. Yerli ve millî olmak bakın neyi gerektirir: Evet, bakın, Cumhuriyet Halk Partisi olarak kanun teklifi verdik, “Tekrar Türk mahkemeleri yetkili olsun tahkim

konusunda” dedik. (CHP sıralarından alkışlar) Hepinize söylüyorum, yerli ve millî olmak neyi gerektirir, biliyor musunuz? “Gelin, bu hastaneleri kamulaştıralım, yabancılardan alalım, devlet hastanesi gibi çalışsın, Türk hastaneleri olsun, Türk insanına hizmet etsin.” dedik, bakın bunu da Cumhuriyet Halk Partisi verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Başkanım, çok önemli, çok önemli, çok önemli... Çok az bir şey istiyorum, bir dakikanızı rica ediyorum, çok önemli.

BAŞKAN – Daha önce de zaten izah ettiniz.

Buyurunuz efendim.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bakınız, yerli ve millî olmak şunu gerektirir: “Dövizle o kadar sıkıntımız var, hâlâ dövizle buraya para harcıyorsunuz. Gelin, Türk lirasına çevirelim.” dedik bunu. Bakın, burada da Cumhuriyet Halk Partisinin bu kamu-özel iş birliği modellerinin Türk lirasıyla ödenmesine dair kanun teklifi var. Sevgili arkadaşlar, işte yerli ve millî olmak bunu gerektirir. Gelin, bunu yapmayın. Bakın, önümüzde bir mücbir sebep var, biraz önce söyledim, pandemi var; gelin, bu sözleşmeleri biz pandemi gerekçesiyle revize edelim, yenileyelim, Türk lirasına çevirelim, kamulaştıralım, şirketlere parasını verelim ve Türk insanını bu yükten kurtaralım.

Evet, hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılar sunarım, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

Başkanım, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Murat Sarısaç

Van

Abdullah Koç

Ağrı

Nuran İmir

Şırnak

Hasan Özgüneş

Şırnak

BAŞKAN – Sayın Komisyon, katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Sayın Hasan Özgüneş.

Buyurunuz Sayın Özgüneş. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bir torba yasayı tartışıyoruz. “Milletvekilleri de bir şeyle meşgul oluyorlar.” diye halkımızı kandırmak için torba yasa etrafında gürültü koparıyoruz öbür taraftan da torbayı doldurup doldurup götürülenler köprüyü geçtiler bile.

Şimdi, OHAL Yasası’na dayalı birkaç madde üzerinde bir gündür sohbet ediyoruz; bunlar aslında bize yabancı şeyler değil. OHAL’i de biliyoruz, sıkıyönetimler, darbeler, muhtıralar, bölge valilikleri, çatışmalar, idamlar, işkenceler vesaire... Niye hep böyle, niye böyle acaba hiç sorduk mu? Zihinde problem var. Zihinde problemi olan bir toplum ya da onların öncüleri demokrasiden anlamazlar, hukuktan da anlamazlar, yönetemezler de. Yönetim krizi olduğu için Türkiye’de yüz yıldır bu darbeleri, bu muhtıraları, bu şeyleri yaşıyoruz. Şimdi, siz “yasa” diyorsunuz, yasayı tanımıyorsunuz, ne yapacaksınız? En güzelini yaz, ne işe yarayacak tanımadıktan sonra? “Anayasa da kim oluyor?” diyorsunuz. Şimdi, diktatörlüğün, faşizmin olduğu bir yerde, sopanın toplum üzerinde terbiye aracı olduğu bir yerde Anayasa’nın da hükmü yok, kanunların da hükmü yok. Onun için, benim açımdan bunlar zaman kaybetmenin göstergeleridir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye’de demokrasi olmadığı için; bakın, etnik kimliklerin sorununu çözemiyoruz, inanç sorununu çözemiyoruz, kadın-erkek eşitliği sorununu çözemiyoruz, millî gelirden emekçilere, yoksul halk kitlelerine daha çok pay vermeyi beceremiyoruz, doğayı koruyamadığımız gibi talan ediyoruz. Şimdi, bu çatışmacı, demokrasi dışı zihniyet, hukuku da tanımıyor, özgürlükleri de tanımıyor, eşitliği de tanımıyor, sosyal devleti de tanımıyor; tanınan bir şey yok, oyalama var. Peki, biz ne kaybettik bu kırk yıldır? 17.500 faili meçhul, bunu Meclisin tutanakları söylüyor, 4 bin köy yıkıldı. AKP’li bir vekil söyledi: “500 milyar dolar savaş harcaması.” Bir o kadar da zararı. Şimdi, 435 milyar dolar dış borç, hazine dibe vurmuş. Bugün itibarıyla geniş anlamda işsizlik yüzde 20’yi geçti, 10 milyon işsiz var. Yoksulluk sınırı 10 bin, açlık sınırı 3 bini geçmiş. Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca kadın tacizleri ve kadın katliamı hiçbir dönem AKP dönemi kadar olmadı, 7 bine yakın kadın öldürüldü; bu, bir savaşta kaybedilecek sayı ya.

İntiharlar... Şimdi, arkadaşlar çıkıyorlar burada cenneti gösteriyorlar. E, bu intiharlar niye? Çöpten beslenme niye? Psikolojik bunalım niye? Eğitimin dibe vurma meselesi neyin nesi? Yönetemiyorsunuz arkadaşlar. Çocuk istismarları, tarihin hiçbir döneminde bu kadar olmamıştır. Mafya-çete-siyaset hâkimiyeti tarihin hiçbir döneminde bu kadar olmamıştır. Toplum bölünmüş, ahlaki çöküntü, dış ilişkilerde itibar yok, neredeyse herkes düşman. Şimdi, bunun sebebi şu: Orta Doğu’da BOP diye bir proje var, İslam ülkelerine karşı savaş açılmış, ülkeler bölünecek, inançlar çarpıştırılacak, kimlikler çarpıştırılacak; her gün bunları televizyonlarda söylüyorsunuz ama gereğini yapmıyorsunuz.

Bakın, Misakımillî’den bahsettim. Rojava ve güney Kürdistan Misakımillî içindeydi; Lozan’da ve öncesinde Fransa ve İngiltere’ye verildi. Peki, şimdi Devlet Bahçeli kalkıyor, diyor ki: “Orayı 82, orayı 83, orayı 84 yapacağım.” Sanki babasının tapulu malı da kendilerine yeni tapu yaptıracaklar.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) - Yapacağız, yapacağız.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Orası Kürt halkının, Arapların, Türkmenlerin yurdu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Bizim yurdumuz, bizim yurdumuz.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Siz savaşla yapamazsınız. 40 milyon Kürt, 4 parçada da, Kürdistan’ın tümünde de özgürlüğünü, kimliğini istiyor. “Gelin.” diyoruz, demokratik ulus temelinde yerel yönetimleri güçlendirerek kimlikleri, inançları, kadını, emekçiyi özgürleştirerek Türkiye’yi demokratik, laik, çağdaş bir ülkeye taşıyalım; öylesine bir zihniyetle toplumu eğitelim, sevgiyi ekelim, kardeşliği ekelim, adaleti ekelim. “Biz bölücü değiliz.” diyoruz, bölücü olana lanet okuyoruz, lanet. Kim “bölücülük” lafını bizim ağzımıza söylüyorsa o lanetlidir, bölen odur. Biz Türkiye’yi küçültmekten yana değiliz, büyütmekten yanayız. En böyle

düşmanca gördüğünüz "..."^(x) Öcalan ne dedi? "Gelin, Misakımillî'yi demokratik temelde yenileyelim." Biz buna varız. Sizin cesaretiniz varsa buyurun.

Saygılar, selamlar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 8- 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun Ek 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Üniversitelerin yönetim kurulunda üye bulundurma hakkı

Ek Madde 4 — Üniversiteler bu Kanunun 9 uncu maddesi kapsamında düzenlenen; kamu ve özel hukuk tüzel kişileri amaçları bakımından ilgilendikleri kooperatiflerin kuruluşlarına yardımcı olabileceği, önderlik edebileceği ve ortak olabileceği kooperatiflerin yönetim kurullarında üye tam sayısının çoğunluğunu geçmeyecek şekilde üye bulundurulabilirler. Bu hakkını kullanmak isteyen üniversiteler, yönetim kurulu üyelerinin seçileceği genel kurula adaylarını önerir. Anasözleşmeyi değiştirmek, Yönetim Kurulu ve Denetçiler Kurulu üyeleriyle gerektiğinde tasfiye kurulunu seçmek, işletme hesabı ile bilanço ve gerektiğinde gelir gider farkının bölüşülmesi hakkında karar almak, yönetim ve denetçiler kurullarını ibra etmek, kanun veya anasözleşme ile Genel Kurula tanınmış olan konular hakkında karar vermek, gayrimenkul alımında ve satımında takip edilecek usul ile alınacak gayrimenkulün niteliğini, yerine ve azami fiyatını, satılacak gayrimenkulün asgari fiyatını belirlemek, imalat ve inşaat işlerinin yaptırılma yöntemini belirlemek ve yapı kooperatiflerinde; kooperatifin ortak sayısı ile yapılacak konut veya işyeri sayısını tesbit etmek yetkilerine sahip genel kurul; bu şekilde seçilecek üyeleri üniversiteler tarafından önerilen adaylar arasından seçer. Üniversitenin önermiş olduğu adaylarda kooperatife ortaklık şartı aranmaz.

Maddede belirtilen anasözleşmede;

1. Kooperatifin adı ve merkezi,
 2. Kooperatifin amacı ve çalışma konuları,
 3. Ortaklık sıfatını kazandıran ve kaybettiren hal ve şartlar,
 4. Ortakların pay tutarı ve kooperatif sermayesinin ödenme şekli, nakdi sermayenin en az 1/4'ünün peşin ödenmesi,
 5. Ortakların aynı sermaye koyup koymayacakları,
 6. Kooperatiflerin yükümlülüklerinden dolayı ortakların sorumluluk durumu ve derecesi,
 7. Kooperatifin yönetici ve denetleyici organlarının görev ve yetki ve sorumlulukları ve seçim tarzları,
 8. Kooperatifin temsiline ait hükümler,
 9. Yıllık gelir gider farklarının, hesaplama ve kullanma şekilleri,
 10. Kurucuların adı, soyadı iş ve konut adresleri
- hususlarına ait hükümlerin yer alması zorunludur.

Maddede düzenlenen kooperatifin tescilinde;

1. Ana sözleşme tarihi,
 2. Kooperatifin amacı, konusu ve varsa süresi,
 3. Kooperatifin unvanı ve merkezi,
 4. Kooperatifin sermayesi ve bunun nakdi kısmına karşılık olarak ödenen en az miktar ve her ortaklık payının değeri,
 5. Ortaklık payı belgelerinin ada yazılı olduğu,
 6. Aynı sermaye ve devralınan akçalı kıymetlerle işletmelerin neden ibaret oldukları ve bunlara biçilen değerler,
 7. Kooperatifin ne suretle temsil olunacağı ve denetleneceği,
 8. Yönetim Kurulu üyeleriyle kooperatifi temsile yetkili kimselerin ad ve soyadları,
 9. Kooperatifin yapacağı ilanların şekli ve anasözleşmede de bu hususta bir hüküm varsa yönetim kurulu kararlarının pay sahiplerine ne suretle bildirileceği,
- hususları ilan edilir.

Bu şekilde seçilen yönetim kurulu üyeleri, genel kurul tarafından seçilen diğer üyelerin hak, yetki ve görevlerini haizdir. Üniversiteler, bu üyelerin kooperatif yönetim kurulu üyesi sıfatıyla işledikleri fiillerden ve yaptıkları işlemlerden dolayı kooperatife ve onun alacaklılarıyla ortaklarına karşı sorumludur. Üniversitenin rücu hakkı saklıdır.

Bu madde de düzenlenen olmuş olan tüm hükümler 1/8/2021 tarihinden sonra uygulanmaz."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Ayhan Erel

Adana

Eskişehir

Aksaray

Fahrettin Yokuş

Ahmet Kamil Erozan

Konya

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kamil Erozan.

Buyurun Sayın Erozan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, izin verirseniz, önümüzdeki yasa teklifinin özüne girmeden evvel Afganistan meselesine de değinmek isterim. Çünkü araya tatil giriyor, o tatilden sonra "Niye söylemedin bize?" demeyin diye söylüyorum; bunu özellikle iktidara söylüyorum çünkü bunun işlemini siz yapacaksınız.

Biliyorsunuz, biz, 22 Aralık tarihinde bir tezkere çıkardık, Afganistan tezkeresi. Ve bu tezkereyi "Kararlı Destek Misyonu" adı altında NATO'ya ait bir misyon için çıkardık. Bu misyon bitti, tezkere düştü; tezkere bugün kadüktür. Dolayısıyla, bugün Türk Silahlı Kuvvetlerinin Afganistan'daki mevcudiyetinin ulusal ve uluslararası meşruiyeti, hukuki zemini yoktur. "Orada vuku bulacak her türlü vukuatın sorumluluğu kime aittir?" sorusunu soruyorum; bunun cevabını sizin bulmanızı istiyorum. Bugün tezkeresiz bir Türk Silahlı Kuvvetleri var Afganistan'da.

Gelelim önümüzdeki çuval kanun teklifine. Ben geçmişte "torba" kelimelerini çok duydum burada ama bu maalesef çuval vasfını taşıyor çünkü içine ne bulursanız tikiyorsunuz. Bu çuvala -tiktığınız gibi, maddelerin sırası değiştiği için onlara

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

değirmeyeceğim ama- en azından 3 maddeyi serpiştirdiniz ve bu serpiştirme suretiyle âdeta bizden mal kaçırmaya madde kaçırmaya çalıştınız ama bu mümkün değil. Keşke bunları ayrı bir kanun olarak 3 madde hâlinde getirseydiniz veya en azından bu yasanın içine arka arkaya 3 madde hâlinde koysaydınız ve biz de bunu dobra dobra tartışabilseydik; bunu yapmadınız. Ama sizin yaklaşımınız şunu ortaya koyuyor: Siz, OHAL kararının alınmasını gerektirecek fiillerin ötesine gittiniz ve temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına yönelik bir çerçeveyi uygulamaya koymaya çalışıyorsunuz. Bunu yaparken de “Üç sene değil, artık bir sene oldu.” diye de bir mazeret ortaya koymanızın anlamı yok. Bundan ben bir şey çıkarabilirim, “Ha, bunlar bir sene içinde erken seçime gidiyorlar herhâlde, onun için üçten bire çektiler.” diye varsayabilirim. Ama “Yok zamanında olacak.” diyorsanız bir sene sonra bu teklifi yeniden getireceksiniz bize. Eğer arada bir şey değişecekse onu da bilmek isteriz tabii ki. Ama sonunda varmak istediğiniz, dikensiz bir gül misali bir Türkiye istiyorsunuz. Yani ne demek istiyorsunuz? “Herkes susacak, herkes -sindirilmiş- itaat edecek, gözaltına istediklerimizi alacağız, herkesi işinden gücünden edebileceğiz, malına mülküne çökebileceğiz.” Böyle bir Türkiye yok, olmayacaktır da.

Ayrıca, bunun yasalaştırılma sürecinde de birtakım sakatlıklar olduğunu biliyorsunuz hepiniz. İhtisas komisyonlarına gelmemiştir bu, gelmiş olması gerekirdi. Dolayısıyla, süreçte bir hata var ama bunu böyle palas pandiras getirmenizin bir başka sonucu da -parlamento işi değil- aynı zamanda sonunda bu yasa birilerine uygulanacak, vatandaşa uygulanacak, sivil toplum örgütlerine uygulayacak; kişiler var arkasında, onların, kitlelerin tepkilerini zamanlıca ortaya koymalarını engellemeye çalıştınız. Yani kısaca bir keyfilik içinde hareket ettiniz.

Ortada gözaltı süreleriyle ilgili bir hüküm var, biliyorsunuz. Siz her ne kadar “dört gün” deseniz de bu dört, dört, dört oluyor, maalesef, on iki güne kadar çıkıyor ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bunun, maalesef, uluslararası normlar çerçevesinde kabul edilmez olduğunu pek çok defa söylemiş olmasına rağmen bunu getirmeye çalışıyorsunuz. “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi” diyorum ben, siz de “Geleceğimiz Avrupa’da.” diyorsunuz, demek ki geleceğimiz Avrupa’da değil sizin tarifinize göre.

OHAL yasaları çerçevesinde 140 bin kişi işinden oldu. Bunların bir kısmı mahkemeye gitti, aklandı. Aklanmak ne sonucunu doğuruyor? Bunlara pasaport verilmesi gerekiyor. Benim bildiğim, 26 bin kişi hâlâ pasaportunu alamadı. Sayın Süleyman Soylu bu konuda şöyle bir cümle sarf etti: “Mahkeme kararları değil, benim kanaatim esastır.” Şimdi, mahkeme kararı var, bir de İçişleri Bakanının kanaati var. Ben şu anda Sayın Süleyman Soylu’ya bir çağrıda bulunuyorum: 26 bin kişiyle uğraşmasın, 260 kişiyle uğraşsın. Hangi 260 kişiyle? Geçen akşam -geçen akşam derken, bundan bir buçuk ay evvel- bir televizyon programına çıktı ve “Türkiye’de 260 terörist kalmıştır.” dedi. Ben o günden beri çetele tutuyorum “Etkisiz kılınmıştır.” diye haberlerde yer alanları sayıyorum, sayıyorum, sayıyorum ve rakamın ne zaman sıfıra geleceğini de merakla bekliyorum. O gün acaba Süleyman Soylu çıkıp “PKK terörü bitti.” diyecek mi? Ben 260’ı tamamlayınca size haber vereceğim.

Dolayısıyla bunun ötesine gideyim, OHAL olan bir yerde... OHAL sadece siyasi bir konu değil, OHAL aynı zamanda bir ekonomik konu çünkü hukuku parantez içine aldığınız bir ülkede ekonomiyi de geliştiremezsiniz, kalkınmayı da sağlayamazsınız dolayısıyla bunun pek çok riski var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bunun yine OHAL çerçevesinde müsadereye giden boyutları var; bunu da kınıyorum, o müsadereye gitmenin altında FETÖ borsaları olduğunu da hatırlatıyorum.

Bayramınız mübarek olsun, -bitirirken- önümüzdeki kırk sekiz saat içinde hepimiz analarımızla, babalarımızla, kardeşlerimizle, çocuklarımızla, ailelerimizle buluşacağız; bayramlaşacağız. Ben üç dört bayramdır burada bir hatırlatma yapıyorum: Libya’da olan, tutuklu bulunan vatandaşlarımız ne zaman analarına, babalarına, kardeşlerine, çocuklarına kavuşacaklar? Bu, iktidarın vebalidir; bu insanlar aylardır, yıllardır oradalar; günahı boynunuza.

Saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 8 – 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununda bulunan ek 4 üncü madde yürürlükten kaldırılmıştır.

İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ
Mehmet Akif Hamzaçebi
İstanbul
Faruk Sariaslan
Nevşehir

Cavit Arı
Antalya
Mustafa Sezgin Tanrikelu
İstanbul

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Alpay Antmen
Mersin
Kamil Okyay Sındır
İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan’ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, tutanaklara girmesi bakımından ifade ediyorum: Biraz önce kürsüde konuşan sayın konuşmacı, Afganistan tezkeresinin düştüğü anlamını taşıyan bir ifadede bulundu.

Şimdi, malumunuz, Afganistan tezkeresi 6 Ocak 2021’den itibaren on sekiz ay uzatıldı. O nedenle Afganistan tezkeresinin hukuki dayanağı devam etmektedir ve bu tezkerenin statüsünde de herhangi bir değişiklik söz konusu değildir; onu da bir görüş olarak ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAşKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Nevşehir Milletvekili Sayın Faruk Sariaslan.

Buyurunuz Sayın Sariaslan. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşölmekte olan yasa teklifi Hükümetin, AK PARTİ zihniyetinin, baskıcı rejimini kanunlaştırarak meşrulaştırma çabasıdır.

Dün kol kola gezdığınız FETÖ terör örgütüyle Türk Silahlı Kuvvetlerine, Türk yargısına, hukuk sistemine ortak operasyonlar yaptınız. Kendisini güçlü hissedenden FETÖ terör örgütünün Türk devletine ve milletine yaptığı darbe girişimi, Türk milletinin canı pahasına direnişi karşısında yenilmiş, hak ettiği cezayı almıştır. Bu halkın, FETÖ terör örgütüne karşı sokağa çıkıp onlarca ders verirken amacı, ülkeye yeniden demokrasiyi getirmek, hukukun üstünlüğünü kılmaktır. Ancak siz, bu halkın başarısını kendi otoriter rejiminizi kurtarmak için kullandınız ve kullanmaya devam ediyorsunuz. Hata üstüne hata yapıyorsunuz, ülkenin geleceğini hiç düşünmüyorsunuz; günlük düşünüyor, günlük yaşıyorsunuz. Ülkenin geleceğini daha da karanlık günlere sürüklüyorsunuz. Sadece baktığınızı görüyorsunuz; oysa akıl geleceği görür. Eleřtirilerden ve yaşananlardan hiç ders çıkarmıyorsunuz. Yapılacak ilk seçimlerde halk gereken dersi size verecek.

İktidara geldiğiniz günden itibaren Millî Güvenlik Kurulu “FETÖ terör örgütü” dedi, dinlemediniz. Emniyetten vatansever Emniyet müdürleri rapor verdi, anlamadınız. Savcı Mete Yüksel uzun bir raporla uyardı, uyanmadınız. Bu Meclisin kürsüsünden Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri “FETÖ terör örgütü devleti ele geçirdi.” dedi, kaba kuvvet kullanmaya kalktınız. Siz FETÖ’ye “efendi” derken onu eleştiren aydınlarımızı cezaevine gönderdiniz. O tarihlerde bu uyarıları dinleyip ona göre davranıyordunuz 2021 yılının Türkiye’si borç batağında olmaz, milyonlarca gencimiz işsiz kalmazdı. Aynı hataları değişik versiyonlarla yine yapıyorsunuz, yine tarikatlarla kol kolasınız, hukuk devletinden uzaklaşıyorsunuz. Tarikat evinde üniforması üzerinde cübbe giyen Mehmet Sarı hakkında hangi işlemi yaptınız? Hiçbir işlem yapmadınız çünkü aynı tabaktan yemek yediniz, yemek yemektesiniz.

Buradan uyarıyorum, bu ülkede herkes dinî inancını özgürce yaşıyor ve yaşamalı. Ancak devleti de tarikatlar, şeyhler, müritler yönetmemeli. Bunun ön koşulu da devletin hukuk devleti olmasıdır. Hukuk devletinde kimse kendi hayat tarzını devletin gücü marifetiyle dayatamaz, kendi inanç anlayışını başkalarına zorla kabul ettiremez. Hukuk devletinin temeli kuvvetler ayrılığıdır, yürütmenin yargıyı ve yasamayı yuttuğu bir ortamda kuvvetler ayrılığından bahsedilemez. Kuvvetler ayrılığı yoksa hukuk devleti, yargı bağımsızlığı ve demokrasi bir hayaldir. Türkiye’nin varlığını, bütünlüğünü, birliğini ve dirliğini istiyor isek hukuk devleti olmak zorundayız. řu an ülkemizde ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel kriz yaşıyorsak, laiklikten ve bilimsellikten uzaklaşıyorsak temel nedeni adalet ve özgürlükten, hukuk devletinden uzaklaşmamızdır. Türkiye bir adalet ve özgürlük krizi yaşıyorsa bunun doğal sonucu ekonomik krizdir.

Hukuk güvenliğinin olduğu yere para gelir, yatırım gelir; ekonomi gelişir, ülke kalkınır. Mahkemelerin adalet arayışına cevap veremediği, bağımsız ve tarafsız yargılamanın olmadığı bir yerde hukuk dışı arayışlar ortaya çıkar. Son dönemlerde ortaya çıkan mafyatik, kara para, bakan ilişkileri bunun sonucudur. Milletın kürsüsünden cumhuriyet savcılarına buradan sesleniyorum: “Ayda 10 bin dolar rüşvet alan siyasetçiyi biliyorum.” diyen İçişleri Bakanını sorguya çağıldınız mı, sizi bilgilendirmeye çağıldınız mı? Merkez Bankasından yok olan 128 milyar doların kimler tarafından, kimlere dağıtıldığını konusunda bir işlem başlattınız mı? Sezgin Baran Korkmaz hakkında verilen yurt dışı yasağını kaldıran, řu an Adalet Bakan Yardımcısı olan Hasan Yılmaz hakkında soruşturma başlattınız mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN – Buyurunuz efendim.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Kendi şirketinden Bakanlığa usulsüz alımlar dolayısıyla görev yaptığı Bakanlıktan ayrılmak zorunda kalan Ruhsar Pekcan hakkında herhangi bir işlem yaptınız mı? -Zaman yok, çok sıralayabilirim- Sayın savcılarımızın vermediği cevabı ben buradan vereyim: Hiçbir işlem yapmadınız, yapamazsınız; bunu ben de biliyorum, milletvekilleri sizler de biliyorsunuz, Türk milleti de biliyor. Nedeni gayet açık: Bir kişinin ağzından çıkacak söze bakıyorsunuz. Tek adam rejiminde, tek kişinin parmağıyla gösterdiği ya da söylediği işlemleri yapıyorsanız bunun adına diktatörlük denir. Diktatörlüğün olduğu hiçbir ülke gelişmemiş ve kalkınmamıştır. Diktatörlüğün olduğu ülkelerde göçler başlar, Suriye’de olduğu gibi, Irak’ta olduğu gibi. Üzölerek söylüyorum ki: Türkiye Cumhuriyeti devletinde de gençlerimiz, okumuşlar, aydınlar yurt dışına göç ediyor. Yapılan bütün kamuoyu araştırmalarında, eğer olanağı olursa Türkiye’de yaşayan Türk milletinin gençleri yurt dışına gitmek istiyor. Bunu hepimizin düşünüp değerlendirmesi kanaatindeyim.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAşKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Sariaslan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinde yer alan “4 üncü” ibaresinin “4.” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Abdullah Koç

Ağrı

Züleyha Gülüm

İstanbul

Garı Paylan

Dişarbakır

Murat Sarısaç

Van

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAşKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAşKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAşKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurunuz Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – 2016 yılından bu yana peş peşe darbeleri yaşamaya devam ediyoruz. Maşallah, darbe konusunda çok yeteneklisiniz. “Sivil darbeye -illa askerî olması gerekmiyor- askerî darbelerle ya da FETÖ darbesine karşıyız.” derken kendi sivil darbesini sürekleştiren bir iktidar var önümüzde. Ne güzel, Allah’ın lütfu olarak gördünüz, her şeyi öyle görüyorsunuz, her belayı öyle görüyorsunuz. Pandemi oluyor, yasak getirmenin yolu ve yöntemi olarak görüyorsunuz; darbe oluyor, yeni kurallarınızı, faşizminizi kurumsallaştırmanın malzemesi olarak görüyorsunuz; adını “OHAL” koymuyorsunuz, başka isimler getiriyorsunuz, “yasal düzenleme” diyorsunuz. Aslında, ülkeyi bir OHAL’le yürütmeye devam ediyorsunuz. Her türlü baskı aracını, zor aygıtını kullanmaktan asla geri durmuyorsunuz. KHK’lerle insanlara sivil ölümü dayattınız, 140 bin insana sivil ölümü dayattınız; yetmemiş olacak ki “Yeni insanlara da sivil ölümü nasıl dayatabiliriz?” bunun yasal düzenlemeleri için uğraşıyorsunuz.

KHK ne demek, biliyor musunuz? Bazı insanlar açısından hayat hakkının elinden alınması demek. Oyalama taktikleriyle

o OHAL komisyonlarını kurdunuz ya, güya adaleti sağlayacak o OHAL komisyonlarını; hepsi, oyalama komisyonlarına dönmüş durumda. Sonuçta, verdikleri kararlar da zaten, çoğu kez aleyhe. Zira, zaten sizin, adaletli yargı gibi, adalet sağlama gibi derdiniz yok; o yüzden o komisyonlardan da bir şey beklemiyoruz.

İnsanların ekmekleriyle, gelecekleriyle oynuyorsunuz. Tüm çalışma alanlarından sizin gibi olmayanların tasfiye edildiği bir anlayışı yerleştirmeye çalışıyorsunuz "Ya bize itaat edersiniz ya da çalışma hakkınızı dahi, ekmeğinizi kazanma hakkınızı dahi ortadan kaldırıyorum." diyorsunuz. Zulmünüz bitmiyor. Zulmünüzle birçok insanın hayatına, hayatlarının sönmeye mal olmanızın yanında, geleceklerini de ipotek altına alıyorsunuz; çocuklarına, akrabasına varana kadar "İrtibatlıdır, iltisaklıdır." deyip insanların gelecekteki hayatlarını da ipotek altına almaya çalışıyorsunuz.

"Gözetli sürelerini uzatmak." Çok basitmiş gibi cümlelerle anlatıyorsunuz da siz, gidin bir bakalım, bu Emniyetlerde on iki gün boyunca gözaltında kalın, bu kadar basit ifade edebilecek misiniz görelim? O gözaltılarda ne oluyor biliyor musunuz? İnsanlar işkenceye maruz kalıyor, baskıya maruz kalıyor. Polis operasyonları, gizli dosyalarda -nasıl oluyorsa- basına sızan bilgilerle insanların haklarında olup olmadık, gerçeğe aykırı beyanlarla yaşam haklarını ihlal eden, aslında kişisel haklarını ihlal eden basın sonuçlarıyla karşı karşıya kalıyor bu insanlar.

Şimdi size bir iki örnek: İdlib'de bir ev baskını yapıldı. Ev baskınında sekiz aylık hamile bir kadın silahın dipçikleriyle darbe aldı, hastaneye kaldırıldı. Arama kararı olmayan bir kişiden bahsediyorum. Arama kararları olup da yakalama kararları olanlara ne yaptıklarını zaten siz de benden daha iyi biliyorsunuz. Köpekli işkenceyi unutmayalım. Bir insanın gözaltına alınırken nasıl köpeklerle işkence edildiğini de size hatırlatalım. Şimdi göz göre göre bunları herkesin gözü önünde yapabilen bir polis acaba on iki gün gözaltı boyunca hangi işkenceleri yapıyor? Yapmadığını iddia edebilir misiniz? Çok net, raporlarla sabit bir durum varken şimdi siz hiçbir şey olmamış gibi "Ne var canım, on iki gün gözaltı, bir şey de değil." hikâyesini anlatıyorsunuz.

Yine "TMSF" diye bir uygulamanız var. Vallahi çökme yöntemleriniz çok. Bir öyle uyguluyorsunuz, mafya-siyaset düzeninizle çöküyorsunuz insanların mal varlığına, yetmiyor yasal kılıflar uyduruyorsunuz, "Yasal kılıflarla çökeceğim." diyorsunuz. OHAL sürecini sermayenin el değiştirme sürecine çeviriniz. Birtakım sermaye gruplarından mal varlıklarını, mülkiyetlerini, binalarını, yerlerini alıp kendi yandaşlarına, kendinize aktarmanın mekanizması hâline getirdiniz. Yetmiyor ya, yetmiyor; gerçekten yiyorsunuz, yiyorsunuz yetmiyor. Hâlâ yenilerini istiyorsunuz, hâlâ yeni paralar istiyorsunuz, yeni mallar istiyorsunuz, yeni menkuller istiyorsunuz.

Doğayı talan ettiniz, yer bırakmadınız ya! Her yeri, her ağacı, her araziye, her arsaya bir rant alanı olarak gördünüz; kendinize ve yandaşlarınıza, 5'li çetenize peşkeş çektiniz; yetmedi, bulduğunuz her kamu arazisini satışa çıkarıyorsunuz, ihaleler yoluyla ceplerinizi dolduruyorsunuz, sermaye gruplarınızı zenginleştiriyorsunuz. Hâlen doymamışsınız, yeni yerler istiyorsunuz; diyorsunuz ki: "TMSF görevde kalacak, TMSF üç yıl daha, aynı şekilde kayyum olarak atanacak ve insanların, -tırmak içinde- terör bahanesiyle -çünkü size göre herkes 'terörist' zaten- mal varlıklarına ben el koyacağım." Bir tehdit, bir baskı aracı olarak kullanıyorsunuz, insanlara diyorsunuz ki: "Ya benim istediğim gibi olursunuz, itaat edersiniz, faşizme boyun eğersiniz ya da size hayat hakkı hiçbir şekilde tanımam." Bu yasa teklifinin anlamı budur, bu yasa teklifinin başka bir anlamı yoktur. Bize hikâyeler yazmayın; yok, efendim, işte, "terörle mücadele"ymiş, efendim, "delil toplama"ymiş, efendim, "şuymuş, buymuş. O on iki günlük gözaltılarda biz delil falan aranmadığını çok iyi biliyoruz, hiçbir işlem yapılmadığını da çok iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Sadece baskı uygulamak için o on iki gün gözaltı süresini gerçekleştirdiğinizi de biliyoruz. Ha, gerçekten bir mücadele derdiniz varsa FETÖ'yle, cemaatle -bilmem- darbe yapanlarla, önce şunun hesabını verin: Beraber yürümüştünüz ya bu yollarda, ne istedilerse vermiştiniz ya, o zaman kendinizden başlayın, kendinizi önce yargılayın da ondan sonra başkalarına laf söyleyin.

Diğer bir mesele, engelliler. Ya, engellilerin yaşam hakkını ellerinden almaya ne hakkınız var ya! Nasıl ertellersiniz, engellilerin çalışma yaşamına, normal hayata katılımını sağlayacak düzenlemeyi üç yıl boyunca ya da kaç yıl boyunca? Bu hakkı kendinizde nasıl görüyorsunuz? Engelliler zaten pandemi sürecinde en fazla hak gasbına uğrayan, yaşam koşulları en fazla zorlaşan insanlar değil miydi? Pandemi diğerlerine var da engellilere yok muydu? Tam aksine, engelliler en çok zorluğu bu dönemde yaşadılar. Hangi hakla ertelemeyi önümüze getirebiliyorsunuz, hangi hakla haklarını ellerinden alıyorsunuz?

Tam aksine, engellilerin birçok talebi var. Yaşama eşit katılabilmeleri için pozitif ayrımcılık ilkelerinin uygulanmasını istiyorlar. İnsan olduklarının, eşit vatandaş olduklarının görülmesini istiyorlar ama tabii, siz hiçbir zaman ezilenin, ötekileştirilenin yanında olmadığınız ki engellilerin yanında olarsınız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gülüm.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hatip konuşmasında, kürsüden, AK PARTİ Grubu milletvekillerini ceplerini doldurmakla, hırsızlıkla itham etti. İzin verirsiniz cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Başkanlık Divanını İç Tüzük'ü uygulamaya davet ediyorum. 66'ncı maddede konuyla ilgili konuşmak esastır. Konu dışına çıkıldığı takdirde, Meclis Başkan Vekili, konuya davet eder, 2 kere konuya gelmeyen milletvekilinin sözünü keser.

Diğer bir madde konuşma üslubu. Burada milletvekili, dört dakikadır, beş dakikadır AK PARTİ'li milletvekillerini "Hırsızlıkla, ceplerini doldurmakla." itham ediyor ama Başkanlık makamı maalesef buna gerekli dersi vermiyor ve gerekli cevabı vermiyor. Yapmanız gereken...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yapmayın.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ama aylardır bunlar bu kürsüden konuşuluyor ki.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, konuşanlara bakıyorum, biraz önce...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Aylardır aynı şeyleri bu kürsüden herkes söylüyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – ...HDP milletvekilinin birisi burada kürsüye çıktı "faşist" diye söyledi, "demokrasi" diye ifade etmeye çalıştı... Ya, Allah aşkına, dinlerken bakıyorum, bunlar öylesine bir demokratik ortam içerisinde gelmişler ki sanki Kandil'i hükümleri altına almışlar, burada gelip millet adına konuşuyorlar. Kandil'in sözcüsü olan, Kandil'in sözünü dile getirmeye çalışanların demokrasiden söz etmeye hakları yok. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Kandil'le bağını kurar mısın bu konuşmanın?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Faşizm varsa en büyük faşizm sizdedir, diktatörlük varsa en büyük diktatörlük sizdedir.
TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Bu konuşmanın Kandil’le bağıını kurar mısınız?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Ama burada Türk milletinin bağrından çıkmış, sadece milletten emir alan, milletin istediğini...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Şu an kendi itham ediyor. Yeni galiba arkadaşımız!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - ...yapmaya çalışan milletvekillerini “Faşizmle, diktatöre boyun eğmekle.” suçlamak maalesef içinizde hissettiğiniz zulmün dışı vurmasıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Olmadı bu konuşma.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Sayın Başkan, burada böyle fütursuzca, milletin iradesini diktatörlükle ve burada milletin vekillerini hırsızlıkla suçlamaya müsaade edemezsiniz.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Bunu herkes söylüyor, herkes, bir tek biz söylemiyoruz ki.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Tutanaklara bakın, AK PARTİ milletvekillerini hırsızlıkla, ceplerini doldurmakla itham eden milletvekilleri varsa onlara gerekli cezayı vermenizi tavsiye ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Gündemi takip etmiyorsunuz. Bunu, bütün dünya konuşuyor, bir tek bizim vekilimiz konuşmuyor, kaçırdınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Aksi hâlde, bütün milletvekilleri bu konuda gereğini yapacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, İç Tüzük’e uymaya davet ediyorum.

MURAT SARISAÇ (Van) – Ne yaparsın? Mafyaya mı teslim edeceksin bizi? Ne yapacaksın?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Kandil’le bağıını kurar mısınız Sayın Hatip? Olmadı bu konuşma, bize iyi bir cevap olmadı.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sen, teslim olmuşsun zaten. Sen, PKK’ya teslim olmuşsun, kölesin sen, köle, köle!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Oya Hanım, neredeydin ya, vallahi özledik senin bağırmaclarını! Vekilin seni özledi Oya Hanım!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerimiz şu anda söz aldılar.

X.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan’ın, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş’ın Meclis Başkan Vekilini İç Tüzük’le ilgili aydınlatmaya ve göreve davet etmeye hakkı olduğuna ama milletvekillerine ders verme konusunda böyle bir kelime kullanmaktan ve böyle bir üsluptan teeddüp edeceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Elitaş, tabii ki İç Tüzük’le ilgili bizi de hem aydınlatmaya hem göreve davet etmeye hem hakkınız var hem o konuda katkı sunuyorsunuz ama bir ifade kullandınız, “Meclis Başkan Vekili ders versin.” gibi bir şey söylediniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Ders” demedim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Müsaade eder misiniz efendim.

Yani ben teeddüp ederim burada böyle bir kelimeyi kullanmayı veya milletvekilleriyle ilgili, böyle bir üslupla ilgili ilk defa...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, dersle ilgili bir şey söylemedim, “Uyarın.” diye söyledim.

BAŞKAN - Müsaade eder misiniz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demediğini söylüyor Başkanım.

BAŞKAN - Ama sözüm bitmedi ki efendim. Müsaade edin efendim, sözümü tamamlayayım.

Ben şahsım için söylüyorum. Ben burada kime ders vereceğim ki? Ben, burada bana tanınan, bana verilen yetkileri kullanabilecek kadar gücüm nispetinde kullanmaya çalışan birisiyim. Yani ben o ders konusunu anlayamadım, lütfen siz de o konuda bakınız, böyle bir görevimiz varsa biz de o dersimizi çalışalım efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Sayın Başkan, sataşma olduğu için kürsüden cevap hakkı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın vekiller...

Sayın Elitaş, siz, hakikaten haddinizi aştınız.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Siz “diktatör” diyorsunuz, haddinizi aşmıyorsunuz, biz aşıyoruz, öyle mi?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Bakın, ben size bir şey söyleyeyim mi? Ben sizin suçlamalarınıza pabuç bırakmam; kesinlikle bundan emin olun, hepsinin hesabını teker teker sorarım, anlaşıldı mı? (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öyle bir şey yok! Öyle bir şey yok!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Bize “Kandil’in sözcüsü.” diyenin alnını karışlarım ben, alnını; sizin alnınızı karışlarım! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Hadi oradan!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Evet, yok öyle şey, söyleyemezsiniz. Siz halkın bağrından çıkmışsınız. Biz nereden çıktık?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kandil’den! Kandil’den!

EROL KAVUNCU (Çorum) – Kandil’den!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hayır! Hayır!

6,5 milyon insanın oyunu aldık, siz haddinizi bilin be! Nasıl böyle konuşursunuz! Bu halkın oyunu aldık buraya geldik, anlaşıldı mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Ee?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Bunu öğreneceksiniz, demokrasiyi öğreneceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Sizden mi öğreneceğiz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Burada yaptığınız her konuşmanın karşısında boyun eğeceğimizi

zannediyorsunuz. Asla boyun eğmeyiz, siz kendinizi ne zannediyorsunuz, haddinizi bilin! (AK PARTİ sıralarından "Hadi oradan!" sesleri) Böyle şey yok, birincisi bu.

İkincisi, Sayın Elitaş, milletvekilimiz eleştiri yaptı, "AKP'li vekiller hırsızlık yapıyor." demedi.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Nasıl demedi?

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Eleştiri yapmadı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Demedi. Getirin tutanakları bakalım. Genel olarak bu ülkeyi yönetenlere hitaben dedi ki: "Yediniz, yediniz, bitiremediniz." Öyle değil mi? Yediniz, yediniz bitiremediniz ya! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Evet, "Devletin malı deniz yemeyen domuz." lafını siz gerçekleştirdiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Yuh size!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Böyle bir durumla karşı karşıyayız. Bu ağır eleştiriye niye kabullenemiyorsunuz? Böyle bir şey var mı? Ondan sonra eleştirince lafı getiriyorsunuz Kandil'e. Böyle bir şey yok. Biz burada konuşuyoruz üç senedir ve konuşmaya devam edeceğiz. Demokrasi için, adalet için mücadelemize devam edeceğiz. Sizin bize yönelik suçlamalarınızı da asla kabullenmeyeceğiz, bunu da bilin. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Grup Başkan Vekili haddimi bildirmeye kalktı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

4.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz önce konuşmada 68'inci maddeyle ilgili bir konuyu konuşurken arkadaşımız uyardı: "Önce 'ders' dediniz, daha sonra 'Uyarma gerekir.' diye ifade ettiniz." Başkanlık Divanının veya hiç kimsenin milletvekillerine ders verme yetkisi olmadığını bilen birisiyim. İç Tüzük 68'inci madde çerçevesinde konuşuyorum.

Bakın, hiç kimse kimseye de haddini bildiremez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Siz de bize bildiremezsiniz, siz de bize bildiremezsiniz!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – O hadsizliktir. Bir milletvekiline haddini bildirmeye kalkmak hadsizliktir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet, sizin yaptığınız da odur.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Ve o hadsizliği de siz burada yaptınız. Bakın, bu millet...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Siz hadsizlik yapıyorsunuz, bu ilk defa değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Çok güzel konuştunuz Sayın Saruhan Oluç, "Bize 'Kandil'den emir alıyorsunuz.' diyemezsiniz." dediniz, doğru. Sizin Eş Genel Başkanınız ne demişti? "Biz Kandil'e sırtımızı dayadık." demişti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ya, siz teslim olmuşsunuz Kandil'e; Kandil'den emir almayı bırak, teslim olmuşsunuz, teslim; iradenizi vermişsiniz siz Kandil'e.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Bu sözlerin modası geçti, modası. Modası geçti bu sözlerin, alıcıları yok artık, boşuna söylemeyin!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Daha neyi konuşuyorsunuz? Kandil'den talimat gelmeyince bir şey yapamıyorsunuz.

Bakın, "demokrasi" diye söylenenler, burada demokrasi havariliği yapanların önce kendi iradelerini ortaya koyabilmeleri lazım yoksa silahların gölgesinde, tehditle... Ama düşünüyorum, bakıyorum, hakikaten sizin işiniz de zor yani demokrasiye uyabilmek için, millet iradesiyle görev yapabilmek için, can korkusuyla o sıralarda oturup Kandil'e itiraz edebilmek herkesin haddi değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Mafyalanmış bir iktidarın sözcülüğü daha zor, daha. Şu an siz zor bir iş yapıyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Ama bu vatanın evladını, bu milletin birliğini ve bekasını düşünen herkes, kim olursa olsun, hangi terörist olursa olsun, tıpkı FETÖ'cülerin 15 Temmuzda yaptığı gibi...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Asıl sizin işiniz zor, bizim değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - ...yıllardır PKK'nın Türk milletine, Kürtlere zulmettiği gibi zulmedenlerin haddini de dersini de Türk milleti ve güvenlik güçleri sonuna kadar verir, vermeye de devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – İçinize bakın, temizlenin ya, temizlenin de toplumun karşısına çıkın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, yerinizden, lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Efendim, ağır sataşma var, "İradenizi vermişsiniz, teslim etmişsiniz." diyor, niye yerimden cevap veriyorum?

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) - PKK terör örgütü mü diyeceksin oradan?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Kendi Eş Genel Başkanın söylüyor.

MURAT SARISAÇ (Van) – Yalan söylüyorsun, yalan!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Partinizin kurucuları yaptığınız haksızlıkları anlatıyor, hesabını verin bakalım!

BAŞKAN – Buyurun.

5.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; yani madem yersiz bir tartışmaya başladık, devam edelim.

Daha geçen gün sizin Genel Başkanınız Diyarbakır'a gitti, konuşma yaptı orada, daha geçen gün, yeni, taze, değil mi? Ve o konuşmasında uzun uzun çözüm sürecini sahiplenen cümleler etti, hatırlıyor musunuz?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Evet.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ha hatırlıyorsunuz değil mi?

O çözüm sürecini sahiplenmesi doğru bir tutum, bakın buna bir şey demiyorum ama o çözüm sürecini sizin Genel Başkanınız kimlerle beraber sürdürdü, bunu hatırlıyor musunuz? (HDP sıralarından alkışlar) O çözüm sürecini sürdürürken ve biz de o çözüm sürecinde barışa ulaşılsın, huzura ulaşılsın diye mücadele ederken bizlerle birlikte sürdürdü.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Halkla beraber sürdürdü.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – 28 Şubat'ta Dolmabahçe'de mutabakat okunurken orada devlet heyeti adına kim vardı, Hükümet adına kim vardı? Sizin şimdi Grup Başkan Vekiliniz Sayın Mahir Ünal o fotoğraftaydı, hatırlıyor musunuz; Milletvekiliniz Yalçın Akdoğan o fotoğraftaydı, hatırlıyor musunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konuyla ne alakası var?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bunları hatırlıyor musunuz? Şimdi, neden bunları söylüyorum: Bize dönmüş diyor ki: "Sırtınızı şuraya dayadınız, iradenizi teslim ettiniz, sıralarınızda otururken can korkunuz var." (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EROL KAVUNCU (Çorum) – Dayamadınız mı? "Dayamıyoruz." de.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ya, bunlar hikâye, hikâye bunlar. Siz eğer çözüm sürecini yürüttüğünüzü Genel Başkanınızın ağzından kabulleniyorsanız ve bunun doğru olduğunu söylüyorsanız sizin Genel Başkanınız, o zaman bu süreci kimle yürüttüğünüzü de bileceksiniz. O zaman bizim heyetlerimizle nasıl görüştüğünüzü, o heyetler aracılığıyla İmralı ve Kandil arasında mektup ve bilgi taşınmasını nasıl sağladığınızı hatırlayacaksınız, bunları bileceksiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Vay, vay! Lağım patladı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bunları savunuyorsanız bize buradan gelip had bildirmeyeceksiniz Sayın Elitaş. Biz bunu yemeyiz. (HDP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – "Sırtımızı dayamıyoruz." desene erkekçe.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ben erkeği gösteririm sana terbiyesiz!

EROL KAVUNCU (Çorum) – Terbiyesiz sensin!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ne demek erkekçe, ne demek erkekçe? Adam gibi konuşsanıza. (AK PARTİ sıralarından "Otur yerine! Terbiyesizlik yapma!" sesi) Terbiyesiz! (AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

6.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekilleri gerçekleri duyunca gerilim aşırı derecede arttı. Bakın, arkadaşımızın biri biraz önce bir şey söyledi, bir milletvekili diyor ki: "Bizim seçmenlerimiz PKK'yı kurmuş, aramıza nasıl mesafe koyalım?" (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yahu, adam PKK'lı olduğunu ilan ediyor, PKK'nın meşru olduğunu ilan ediyor, PKK'nın terör örgütü olduğunu tüm dünya biliyor ama siz PKK'ya terör örgütü demiyorsunuz. Bu millete, özellikle Kürtlere kırk yıldır zulmeden PKK terör örgütüdür.

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Kırk yıldır Kürtlere zulmeden, Diyarbakır zindanları...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Dinle! Dinle!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Şuradan diyoruz ki: "Gelin, PKK terör örgütünü lanetleyin." Lanetlemiyorsunuz! 2 konuşma önce, 7'nci maddede konuşan milletvekili, faşizmin her türlüşünü lanetledi, terörün her türlüşünü lanetledi. Aslında ona "PKK terör örgütünü lanetliyor musunuz?" diye sormak lazımdı. Diymiyorsunuz. Bu, cesaret ister. Bu cesaret sizde yok! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT SARISAÇ (Van) – Sen FETÖ'yü lanetliyor musun?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – İnsan olmak teröre "Durl!" demek ister ama siz bugün "Durl!" deme cesaretini gösteremiyorsunuz. Çözüm süreci...

NURAN İMİR (Şırnak) – Ayıp ya! Ayıp ya! On binlerce genç, kadın, insan yaşamını yitirdi. Ayıp size! Hâlâ neyin peşindesiniz! Sorulabilecek soru bu mudur ya?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, değerli milletvekilleri, çözüm sürecine biz inanarak başladık; bu Kürt halkı, Türkiye'de yaşayan Kürtler, PKK'nın zulmünden kurtulsun diye milletvekilleriyle, siyasilerle bir uzlaşma ortaya koyduk.

NURAN İMİR (Şırnak) – Ayıp size ya! Bu ezberden vazgeçin ya! Bu ezberden vazgeçin!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Ama 2015 yılından itibaren Kobani'de, başka yerlerde çözüm sürecini ortadan kaldırabilmek için çok uluslu devletlerin taşeronu olan PKK, çözüm sürecini baltaladı; siz de onun aleti oldunuz, siz de onun taşeronu oldunuz.

NURAN İMİR (Şırnak) – Yakışmıyor ya! Saçlarınız beyazlamış, yakışmıyor size!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ceylânpınar'ın belgeleri mahkemelerde vardır, Ceylânpınar'ı araştırın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Çözüm sürecini bitiren sizlersiniz; PKK'nın esiri olan, Kandil'in esiri olan sizlersiniz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURAN İMİR (Şırnak) – Canımız acıyor! Canımız acıyor!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ceylânpınar'ı kim yaptı, onu açığa çıkarın. Mafyanın siyasi ayağını çıkaralım.

NURAN İMİR (Şırnak) – Ayıp ya! Ayıp!

SALİH CORA (Trabzon) – Telefon nerede, telefon?

NURAN İMİR (Şırnak) – Elimden gelse 83 milyonu sizin zulmünüzden kurtarsam.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, "Çözüm sürecini baltaladınız." ve "Alet oldunuz." diyerek sataşmada bulundu; cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden Sayın Oluç, lütfen...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; bakın, bu konuları bu şekilde tartışmanın doğru olmadığını bilen bir kişi olarak bu konuşmayı yapıyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ya, biraz dinleyin, bağırmayın ya, biraz dinleyin.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Sen bağırıyordun ama!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, bunlar ciddi konular, özellikle çözüm süreci gibi konular hepimizi ilgilendiren konular, bütün toplumu ve Türkiye'yi ilgilendiren konular. Dolayısıyla, bunu böyle basit polemik konusu hâline getirmemek gerekir fakat yani Sayın Elitaş o dönemi iyi bilmediği için belli ki doğru olmayan bilgiler de veriyor, ben kayıtlara geçmesi için bir noktayı da belirterek sözlerime son vereceğim. Şimdi, bakın "Çözüm sürecini baltaladınız." "Baltalanmasına alet oldunuz." gibi laflar ediyor, böyle değil. "2015 Kobani" dedi, öyle değil; 2014 6-8 Ekimdir Kobani. Tarihi doğru öğrenin, bir.

İki: 2014 6-8 Ekim Kobani olaylarından sonra Dolmabahçe mutabakatı 28 Şubat 2015 yani ondan beş ay sonra. Bak, "Tarihi iyi bilin." diyorum tekrar. Beş ay sonra oturulmuş, Dolmabahçe'de mutabakat okunmuş birlikte, fotoğraflar var; yanımda olsa size gösterirdim. ikincisi bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Üçüncüsü: Çözüm süreci zarar görmesin diye, 2014 6-8 Ekim Kobani olayları yaşanırken bizim o dönem İdare Amirimiz Sırrı Süreyya Önder sizin o dönem İçişleri Bakanınızla İçişleri Bakanlığı makamında kırk sekiz saat boyunca Kobani'de herhangi bir provokasyon yaşanmasın diye uğraşmıştır. Kayıtlar ortadadır, bunu defalarca konuştuk. Bu gerçekler varken ortada siz bize asla "Çözüm sürecini baltaladınız, buna alet oldunuz." diyemezsiniz. Biz çözüm süreci başarıya ulaşsın, Türkiye'de barış, huzur yerine gelsin, hiçbir gencimiz; Türk'ü, Kürt'ü, Alevi'si, Sünni'si hiçbir kimse ölmesin, hiçbir eve ateş düşmesin diye elimizden gelen her türlü fedakârlığı yaptık ve o dönemde o fedakârlığı yapan arkadaşlarımız sizin yüzünüzden şimdi cezaevinde, rehinenizdir hepsi. O süreci sürdürmüş olan insanları siyasi rehine olarak tutuyorsunuz, o çalışmayı sürdürmüş olanları. (HDP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, çalışmaya devam ediyoruz.

9'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 9- 1163 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Geçici Madde 5 — Bu Kanunun ek 4 üncü maddesinde düzenlenen; üniversitelerin bu Kanunun 9 uncu maddesine göre ortak oldukları kooperatiflerin yönetim kurullarında üye tam sayısının çoğunluğunu geçmemek üzere üye bulundurabileceği, bu hakkını kullanmak isteyen üniversiteler, yönetim kurulu üyelerinin seçileceği genel kurula adaylarını önereceği, genel kurul tarafından, bu şekilde seçilecek üyeleri üniversitelerce önerilen adaylar arasından seçeceği, üniversitenin önereceği adaylarda kooperatife ortaklık şartı aranmayacağı ve bu şekilde seçilen yönetim kurulu üyelerinin, genel kurul tarafından seçilen diğer üyelerin hak, yetki ve görevlerini haiz olacağı, üniversitelerin bu üyelerin kooperatif yönetim kurulu üyesi sıfatıyla işledikleri fiillerden ve yaptıkları işlemlerden dolayı kooperatife ve onun alacaklılarıyla ortaklarına karşı sorumlu olacağı, üniversitenin rücu hakkı saklı olacağı hükmüne göre ortağı olduğu kooperatifin yönetim kurulunda üye bulundurmamak isteyen üniversitenin, kooperatife yazılı talebini izleyen iki ay içinde toplanacak şekilde genel kurul, yönetim kurulunca toplantıya çağrılır. Bu süre içinde genel kurul toplanmadığı takdirde, ilgili üniversite tarafından Bakanlığa yapılacak başvuru üzerine, genel kurulu çağrı yetkisi başvuru sahibine verilebilir. Bu toplantı gündeminde, kooperatif ana sözleşmesinin bu Kanunun ek 4 üncü madde hükmüne intibakının ve yönetim kurulu üye seçiminin bulunması zorunludur.

Mevcut yönetim kurulu üyelerinin görevi bu genel kurulun toplantı tarihinde sona erer.

Maddede belirtilen anasözleşmede;

1. Kooperatifin adı ve merkezi,
2. Kooperatifin amacı ve çalışma konuları,
3. Ortaklık sıfatını kazandıran ve kaybettiren hal ve şartlar,
4. Ortakların pay tutarı ve kooperatif sermayesinin ödenme şekli, nakdi sermayenin en az 1/4 ünün peşin ödenmesi,
5. Ortakların aynı sermaye koyup koymayacakları,
6. Kooperatiflerin yükümlerinden dolayı ortakların sorumluluk durumu ve derecesi,
7. Kooperatifin yönetici ve denetleyici organlarının görev ve yetki ve sorumlulukları ve seçim tarzları,
8. Kooperatifin temsiline ait hükümler,
9. Yıllık gelir gider farklarının, hesaplama ve kullanma şekilleri,
10. Kurucuların adı, soyadı iş ve konut adresleri hususlarına ait hükümlerin yer olması zorunludur.

Maddede düzenlenen kooperatifin tescilinde;

1. Ana sözleşme tarihi,
2. Kooperatifin amacı, konusu ve varsa süresi,
3. Kooperatifin unvanı ve merkezi,
4. Kooperatifin sermayesi ve bunun nakdi kısmına karşılık olarak ödenen en az miktar ve her ortaklık payının değeri,
5. Ortaklık payı belgelerinin ada yazılı olduğu,
6. Aynı sermaye ve devralınan akçalı kıymetlerle işletmelerin neden ibaret oldukları ve bunlara biçilen değerler,
7. Kooperatifin ne suretle temsil olunacağı ve denetleneceği,
8. Yönetim Kurulu üyeleriyle kooperatifi temsile yetkili kimselerin ad ve soyadları,
9. Kooperatifin yapacağı ilanların şekli ve anasözleşmede de bu hususta bir hüküm varsa yönetim kurulu kararlarının pay sahiplerine ne suretle bildirileceği, hususları ilan edilir.

Kooperatiflerin birinci fıkra uyarınca yapacakları genel kurul, olağan genel kurulların usul ve çoğunluğuna göre toplanır ve karar verir.

Bu madde de düzenlenmiş olunan tüm hükümleri 1/8/2021 tarihinden sonra uygulanmaz."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Ayhan Erel

Aksaray

Arslan Kabukcuoğlu

Eskişehir

Fahrettin Yokuş

Konya

Yasin Öztürk

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış buluyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlarım.

Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçmeden önce, eski Anayasa'da olağanüstü hâl ilanı Cumhurbaşkanlığı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunda alınan bir karardı. Burada, Cumhurbaşkanı tereddütsüz, devletin birliğini, bütünlüğünü temsil ederdi. Başbakan ve bakanlar yürütme ayağını temsil ediyorlardı. 2018 yılında Anayasa'da yapılan zorlama değişikliklerle birtakım düzenlemeler yapıldı. Yürütmeyi kayıtsız kimliğinde toplayan Cumhurbaşkanı, etraflı bir irdelemeye gerek bırakmadan bu tür kararları kendi uhdesinde toplamış oldu.

Bu kanun teklifiyle gözaltı süresinin on iki güne kadar uzatılmasının mantıkla hiçbir ilgisi yoktur; bu, nihayet, bir soruşturma süresidir. Hâlbuki, sağlıklı bir adalette on iki günlük süre yargılama için yeterli olabilecek bir süredir. Bu OHAL uygulaması olağan hukuk düzeninde kişisel hürriyetin kısıtlanması faaliyetidir. FETÖ'yle mücadele iddiasıyla bu kanun çıkarılmış olsa da olay, hürriyeti kısıtlama aracına dönüşmüştür. "FETÖ'yle mücadele." söyleminin altında hürriyet kısıtlaması vardır. "FETÖ'yle mücadele." adı altında demokrasimiz maskelenmeye uğraşmaktadır. 50 milyon insanın hayatına mal olan İkinci Dünya Savaşı sonrası müttefik devletlerinin Almanya'yı yargıladıkları Nürnberg mahkemesi bile bir yıl sürmüştür, sadece bir yıl. Oysa, ülkemizde FETÖ davası beş yıldır temizlenemedi, ha bire süre isteniliyor. Hükûmetin, FETÖ mücadelesinin ne zaman biteceği konusunda bir fikri var mı?

FETÖ'nün cezasını vatandaş çekti, vatandaş sokaklardan devleti toparladı, 250 kişi can verdi, onları rahmet ve minnetle anıyoruz. Devletin itibarı zedelendi, yaşlısı genci şimdiye kadar 289 darbe davası açıldı, 8.724 kişi hakkında karar verildi, sanıkların yüzde 44'ü suçsuz bulundu. FETÖ'yle mücadele süresince 294.490 kişi soruşturma geçirdi, sonrası 144 bin kişi tutuklandı, gözaltına alındı ve tahliye oldu, 26.900 kişi hakkında yakalama kararı bulunmaktadır, 23.950 kişi mahkûm olarak cezaevindedir. Hükûmet istediği her türlü icraatı FETÖ bahanesi altında yapıyor, FETÖ kılıfını da Sayın Cumhurbaşkanı hazırlamaktadır. Hükûmet hakikaten FETÖ olayını bitirmeyi düşünüyor mu?

Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırma komisyonu başlarda FETÖ soruşturması yaptı. Bu soruşturmaya Genelkurmay Başkanı ve MİT Müsteşarı katılmadılar, icabette bulunmadılar, günümüzde ise komisyon raporu kayıptır. Hükûmet bu raporu toplumun bilgisine sunma iradesini gösterecek mi? Türk milletinden saklanmaya çalışılan nedir? Vatandaşa neden bilgi verilmiyor? Günlerce süren Komisyon çalışmalarının tutanakları niye bulunamıyor?

FETÖ, Hükûmetin sorumluluklarını atmasının gerekçesi oldu. Bir vakit, bazı şehirlerdeki dershanelerde kurslar veriliyordu ve bu dershaneleri bitiren çocuklar pek çok sınavı kazanıyorlardı. Böyle bir dershaneye ben de çocuğumu gönderebilirim, siz de gönderebilirsiniz. Oradan pek çoğu okula başvuruda bulundular, bunların pek çoğu da askerî okullara girdiler. Sonra ne oldu? FETÖ belası ortaya çıktı. Bu çocukların suçları sadece bu yıllarda doğmaktır, bunların başka hiçbir suçu yoktur. 14.100 çocuğumuz askerî okullardan, kurslardan atıldı. Eğer çocuklar istismar edildiyse, FETÖ'nün çarpık ideolojisinin malzemesi olduysa buna engel olması gereken yetkililer nerede? FETÖ'nün istismarını engellemek zorunda olan, sorumluluklarını yerine getirmeyen Cumhurbaşkanı, Başbakan, bakanlar, Genelkurmay Başkanı ve alt kademe subaylar nerede? Devlet kademesinde pek çok sorumlu sorumluluğunu yerine getirmemiş, sorumluluğu gariban çocuklara yüklüyorsunuz. Böylece siz devleti failin yanına yerleştirdiniz. Bir mağdur için bundan daha kahredici bir durum yoktur. Aileler perişan, çocuklar perişan. Dilerim, o çocukların annesiyle caddede, sokakta, yolda, pazarda karşılaşmazsınız; ben birkaç defa tesadüf ettim, insanı perişan ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Âlemin çocuğunu, hiçbir günahı, vebali olmadan hayallerinden kopardınız. Güya "Sivil okuldan diploma al." dediniz, çocuklar gittiler o okullardan diploma aldılar; o diplomalara birer şerh düşüldü, o şerhi gören hiçbir işveren çocuklara iş vermiyor, onları çalıştırmıyor. Zaten onlar işe girmesin diye bu şerhi diplomaların üzerine koydunuz. Eğer ahirette bu çocukların hesabı sizden sorulmazsa dünyada sizi ceenneme götürecek hiçbir günah yoktur. Hiç olmazsa kusurunuzun bir kısmını telafi edin. Gelin, diplomalardan o şerhi kaldıralım.

Hepinize saygılarımı sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

"MADDE 9- 1163 sayılı Kanunda bulunan geçici 5. madde yürürlükten kaldırılmıştır."

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Kadri Enis Berberoğlu

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Mehmet Akif Hamzaçebi

İstanbul

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

Mustafa Sezgin Tanriokulu

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Kadri Enis Berberoğlu.

Buyurunuz Sayın Berberoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

KADRI ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kıymetli vekiller; görüşülmekte olan Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesiyle ilgili söz almış bulunuyorum.

Bu madde yamalı bohça gibi olan -zaten tabiatı gereği- torba yasanın tipik bir örneği, dolayısıyla üzerine söylenecek fazla söz yok ama üniversitelerle uzak da olsa bir alakası olduğu için bana başka bir konuda, Boğaziçi Üniversitesi konusunda ilham verdi ve yüksek izninizle, Genel Kurulun yüksek izniyle konuşmalarına Boğaziçi Üniversitesinde son dönemde yaşanan gelişmelerle ilgili görüşlerimi paylaşarak devam edeceğim.

Siyasete atılmadan önce mesleğim gazetecilikti ama diplomam Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümünden. Kırk bir yıl önce o üniversiteden mezun oldum ve mezuniyetim sırasında da Boğaziçinin özgür seçimle, talebenin oyuyla, okul tarafından tanınan ve hatta sorumluluk verilen 4 öğrenci temsilcisinden biriydim. 12 Eylül öncesi dönemdeki üniversite ortamını, patlayan bombaları, sıkılan silahları, aylarca, bazen yıllarca süren boykotları benim yaşındakiler iyi hatırlar;

yaşı yetmeyenler de tahmin ederim ki ya duymuşlardır ya okumuşlardır. İşte, o günlerde, öğrencilerinden kimsenin ölmediği, öğrencilerinin kimseyi öldürmediği, hatta daha ileri gideceğim, arada sırada siyasi kavga çıksa da kimsenin yaralanmadığı, polisin, jandarmanın karakol kurmadığı, eğitimin kesintisiz sürdüğü tek bir üniversite vardı, adı da Boğaziçi Üniversitesi'di. Bana inanmak istemeyebilirsiniz, abartıyorum diye düşünebilirsiniz. Dilerseniz o dönemin canlı tanıklarını, sizlerin tanıdığı tanıkları bir sayayım. Bakın, bu ülkenin sondan bir önceki Başbakanı Ahmet Davutoğlu, muhafazakâr dünyanın saygın iş adamı Murat Ülker, Türkiye'nin mevcut Washington Büyükelçisi Murat Mercan benimle aynı dönemde okudu. Daha devam edebilirim; çoğunuzun kitaplarından, makalelerinden tanıdığı Mustafa Özel, Merkez Bankası Başkanı olarak atanacakken ömrü vefa etmeyen merhum Adnan Büyükdenez de benim sınıf arkadaşlarımdı, dostlarımdı ama sadece sizlerin mahallesinden tanık göstermek haksızlık olur, yetersiz kalır. Vedat Türkalı olarak bilinen Abdülkadir Pirhasan'ın veya merhum Abdülkadir Hocanın evladı Barış Pirhasan benim siyasi rakibimdi. Vatan Partisi -bugün Vatan Partisi- olarak bildiğimiz İşçi Partisinin MYK üyesi Adnan Akfırat yine benim siyasi rakibimdi.

Şimdi, lütfen, özellikle iktidar blokunun milletvekillerini bir an için o günleri gözlerinin önünde canlandırmaya davet ediyorum, istirham ediyorum. Siyasi yelpazenin her kesiminden temsil edilen genç yaşta insanların birbirine şiddet uygulamadan, konuşarak, tartışarak sorunlarını çözdüğü bir üniversite ortamından söz etmek istiyorum ve biraz da pay çıkarmak gerekirse o dönemde -tıpkı bugün olduğu gibi- herkesle diyalogu olan, okul idaresiyle de kesintisiz görüşebilen CHP'li genç kadın ve erkeklerden bahsetmek istiyorum. Bu ortamın neticesinde, Boğaziçi Üniversitesi kesintisiz eğitimiyle, tercihlerle puanlarını yükselterek Türkiye'nin en prestijli eğitim kurumlarından biri oldu. Daha düne kadar öyleydi, bugün maalesef yok sizlerin sayesinde. Neden ve nasıl? Boğaziçi Üniversitesi yüz gündür niçin direniyor, kime direniyor? On dokuz yıldır iktidardasınız beyler, bayanlar, ilk defa rektör değiştirmiyorsunuz, neden şimdi? Çünkü Boğaziçi bir amaçla direniyor, direndiği amaç da şu: Kendisine bırakılan kültürel mirası korumaya çalışıyor, savunma gösteriyor; başka bir şey değil. Ne hakaret ediyor ne şiddet uyguluyor. Özgürlük ve demokrasi ortamı için -ki onsuz bilim olmaz, eğitim olmaz- Boğaziçi orantısız bir zekâyla direniyor ve söylemeden geçemeyeceğim, bu eski mezunları da çok duyulandırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Devam edebilir miyiz Sayın Başkan, bir dakika.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ama zannetmeyin ki bu ülkenin bütün iyi insanlarını, geleneklerine, teamüllerine uygun kişileri bu üniversiteden, Boğaziçi'den mezun oldu zannediyorum. Hayır, asla, öyle bir şey düşünmüyorum.

Mesela, başka bir konuya geçerken yine sizin mahalleden saygın bir ismi anmak istiyorum. Puanı tutmasına rağmen Boğaziçi'ni tercih etmeyen hatta yıllar sonra "Boğaziçi'ne girseydim yoldan çıkardım." diyen Binali Yıldırım Bey'den bahsetmek istiyorum. Çünkü Boğaziçi'nin belki de ona çok fazla serbest gelen o ortamını beğenmeme hakkına kadar saygı gösterdiği Binali Yıldırım Bey bu Meclisin çatısı altında hepimizin tanıklık ettiği başka bir teamülü uyguladı, sonuna kadar sahip çıktı. Cemil Çiçek'in uyguladığı, cezaların dönem sonuna bırakılması uygulamasını en azından benim için ve bildiğim kadarıyla bazı birtakım milletvekilleri için aylarca uygulamada tuttu. Yanlış yapmadığı da bugünkü Meclis Başkanının icraatları ve sonuçlarıyla ortadadır. Kötü mü yaptı Binali Bey geleneğe sahip çıkarak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri ve hocaları geleneğe sahip çıkarak kötü mü yapıyor? Son bir cümlem var: Hanı, diyorsunuz ya "Yaparsa AKP yapar." Lütfen, yapmayın ya, vazgeçin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Güzeldi... İyiydi....

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Genel Kurulu ve Başkanı saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "5 inci" ibaresinin "5." olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Abdullah Koç

Ağrı

Nuran İmir

Şırnak

Murat Sarısaç

Van

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İmir.

Buyurunuz Sayın İmir. (HDP sıralarından alkışlar)

NURAN İMİR (Şırnak) – Sayın Başkan, Genel Kurulu ve değerli halkımızı sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'yı torbalarınızla madde madde parçalayan bir iktidara dönüştünüz aslında. Ülkeyi bitirdiniz fakat saraya uzanan bu torba yasalarınız bilmek bilmedi. İktidarınızın bu hukuksuzlukları yetmiyor, bir de yandaşa peşkeş çektiğiniz şirketler halka her gün zulüm uyguluyor. Kendi tekelinize aldığınız yandaş şirketleriniz de sizlere benzemiş ve bir hizmet sektörü olduklarını unutmuşlar ne yazık ki, halka zulüm uyguluyorlar.

Her gün yeni bir DEDAŞ sorunuyla karşı karşıyayız. DEDAŞ artık başlı başına bir infial kriz hâline geldi. Sizler burada nasıl "terör" adı altında sizden olmayan herkese saldırıyorsanız -ki az önce de yaptınız- DEDAŞ da bir "kaçak elektrik" diye tutturmuş, istediği her türlü zorbalığı halka yapıyor. En büyük zorbalık faturalara yansıyor, âdeta haraç kesme makinasına dönüşmüş. Örneğin, Şırnak Cizre'de bir hanede aylık fatura bin yada 2 bin lira geliyor iken Ankara'da bir başka ailenin hanesine aylık fatura 150-200 lira geliyor. Buradaki farkın nedenini gerçekten merak ediyoruz ve soruyoruz. Bu durumda, kaçak kullanan taraf hangisidir? Bunu da takdirinize sunuyorum.

Her tarafını barajlara çevirdiğiniz bölgede insanlar neden elektriğe ulaşmakta bu kadar zorluk çekiyor? Cizre, İdil ve Silopi'de bütün kaldırımlar ışgal edilmiş durumda. Kurmuş oldukları elektrik ağı tehlike saçmaktadır. Yaptıkları hiçbir çalışma imara uygun değil, hukuki bir gerekçe de yok ortada ama buna rağmen polis eşliğinde bu hukuksuzluklar işlenmektedir.

İki haftadır, özellikle, Şırnak merkez ve Cizre'de okul bahçelerine yüksek gerilimli trafolar kuruluyor. Silopi, Uludere ve İdil'de de bunun ön hazırlıkları içindeler. Millî Eğitim Bakanlığının 2018 yılında yayımladığı, okul bahçesinde öğrenciler için tehlike oluşturan trafo, yüksek gerilim hatları gibi ciddi ve yakın tehlike kaynaklarının acilen kaldırılmasıyla ilgili genelgeye rağmen bunlar yapılıyor. Yani DEDAŞ genelgeyi yok sayıyor, ilgili devlet kurumları da sessiz. Bu trafolar elektromanyetik radyasyon yayıyor ve yüklemeye olduğunda çeşitli patlama seslerinin geldiği bilinen bir gerçektir. Belki şimdi değil ama on yıl sonra bu radyasyon ciddi rahatsızlıkların nedeni olacaktır; beyin tümörü gibi, alzheimer gibi bilmediğimiz bir sürü rahatsızlıklar. Çocukları böylesi tehlikeli bir

duruma sokmak akıl alır gibi değil. Bilinmeli ki çocukları radyasyona karşı korumak hepimizin birincil görevidir.

Şimdi, göz göre göre, açık bir tehdit olan trafolar okul bahçelerine kurulu ve bunu göstermek istiyorum. Öğretmen ve öğrencileri bilgilendirmeden yapılan bu çalışmalar akıllara birçok soruyu getiriyor. Şöyle arkadaşlar, sıfır mesafe ve biliyor musunuz ne yapıyorlar bunun için? Özellikle okul binalarının hemen arka köşelerine yerleştirilen bu trafolar sanılıyor ki görülmezse veya kültürel figürlerle süsleyince kimse fark etmeyecek. Evet, böyle saklıyorlar ve bunu yapıyorlar. Şimdi, bu durum halkın aklıyla alay edildiğinin bir göstergesi değil midir? Oysaki hepimiz çocuklara ve bizlere vereceği zararın farkındayken. Bu nedenle, hırsız gibi sabah saat dörtlerde getirip bu devasa tehlikeleri okulların bahçelerine yerleştiriyorlar. Birçok girişimde bulunduk, karşımızda herhangi bir muhatap bulamıyoruz fakat her şeyin herkes farkında. Bu kimin çalışması, bunu sormak istiyoruz. Genelgeye rağmen kim izin veriyor buna, bunu bilmek istiyoruz. Bu işin ilginç tarafı da okul bahçelerine kurulan bu trafolar sonradan kamulaştırılmış. Nasıl mı? Ellerinde hiçbir yetki, hiçbir protokol olmadan bu trafoları kuruyorlar. Ondan sonra, gidiyorlar başvuru yapıyorlar valiliğe ve valilikten de bu kamulaştırma belgesini alabiliyorlarmış. DEDAŞ yetkilisinin söylediği söz üzerine bunu paylaşmak istedik.

Çocukları koruma devletin asli görevi değilse nedir devletin asli görevi? Bunu ihmal eden suç işler ve şu an DEDAŞ Şirnak'ta bu suçu işliyor, işlemeye devam ediyor. Sessiz kalmak da suçun devamını doğuruyor, doğurmaya devam ediyor. Bizler bu hususun peşini geleceğimiz çocuklarımız için tabii ki bırakmayacağız. Bu, aynı zamanda bir halk sağlığı sorunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın İmir.

NURAN İMİR (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sizlere soruyorum: Türkiye'nin neresinde okul bahçesinde trafo kurulmuştur, var mı başka bir örneği? Bunun bilinmesini istiyoruz. Bu DEDAŞ kimden alıyor bu gücü? Bir elektrik şirketi olarak nasıl bir yetkiye sahip ki bunu soruyoruz ve özellikle Enerji Bakanı, Millî Eğitim Bakanı ve Sağlık Bakanı bu konuya ivedilikle derhâl el atmalı ve bu sorunu çözmelidir. DEDAŞ bu uygulamayla çocuklarımızın yaşam haklarını ihlal ediyor, tehlikeye sokuyor. Bu açıdan, DEDAŞ zulmüne son verin diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Topal...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önce, benim konuşmamda -tutanaklara bakmıştım- Sayın İsmail Tamer "Beceriksizsiniz, o kadar!" demiş. Şimdi, o cümleden önce ben şunu söylemişim: "Ben on sekiz yıllık memurum, daha bir ev yapamadım." Ayrıca, "150 bin nüfuslu Defne'de hastane yok." demişim. Eğer bu cümleyi "Ev yapamadım." cümlesi" olarak söylüyorsa, evet, biz bu konuda yeteneksiziz çünkü biz devletin malını "beytülmal" olarak sayarız. Beytülmal kutsaldır, çalmak da haramdır, çırpma da haramdır, peşkeş çekmek de haramdır. Bu yüzden, bu konuda biz yeteneksiziz. Allah bize öyle şeyleri nasip etmesin. Yok, eğer "Defne'de hastane yapamadınız, beceriksizsiniz." diyorsa bu konuda siz mahirsizsiniz. Öyle durup dururken de laf atmasınlar. Sizi Defne'de devlet hastanesi yapmaya davet ediyorum.

Ayrıca, "Kayseri'ye gelin, Kayseri'ye git, orada gör." diyerek demek ki siz ayrımcılık yapıyorsunuz o zaman. Bir kez daha sizi Defne ilçemizde, Arsuz ilçemizde devlet hastanesi yapmaya davet ediyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – 10'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Garı Paylan

Diyarbakır

Murat Sarısaç

Van

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Abdullah Koç

Ağrı

Ayşe Sürücü

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ayşe Sürücü.

Buyurunuz Sayın Sürücü. (HDP sıralarından alkışlar)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Torbalarla OHAL'i uzatmak istemenizin en temel sebebi, HDP'nin halkı savunan muhalefetinden kurtulmak istemenizdir. Hedef gösteren medyanız ve siyasetçilerinizin nefret söylemi sonucu partimize ve partimizin üyelerine karşı gerçekleşen tutuklamalar ve saldırılar cinayetlerle devam ederken şimdi de boş iddianamelerle partimiz HDP'yi kapatmaya çalışıyorsunuz. Tarih, sizin, Kürtlerin temsilîyetlerine karşı sergilediğiniz saldırılarla dolu. Şark İslahat Planı'ndan, iskân politikalarından, sürgünlerinizden, kayyumlarınızdan bugüne bu hep böyleydi. Kininiz tarihten geliyor, bizim de direnişimiz tarihî olacak.

Değerli milletvekilleri, bu madde kapsamında yurttaşlara yeni mali külfetler çıkarılmasının yolu aralanmaktadır. İmar alanında binlerce ciddi sorun ve sıkıntı dururken siz yine dönüp dolaşıp yurttaşla fatura çıkarma peşine düşmüşsünüz. Şu an Urfa'nın Karaköprü ilçesinde binaların altından yer altı suları çıkıyor, binaların temeli çürümeye başladı ve yine, şu an yapımı devam eden yeni adliye binasının da zemininden su çıkıyor. Peki, bu izinler nasıl ve neye dayanarak veriliyor? İktidarın liyakatsizlikteki ısrarı, fay hattının bulunduğu Karaköprü ilçemizde çok ciddi facialara sebep olabilecek boyuttadır.

Urfa'da kültür alanında faaliyet yürütülebilecek ne bir alan ne de bir plan var. Şehir merkezinde yeşil alan yok; her yer betonlaşmış, çarpık bir kentleşme var. Bilinçli ve bütüncül bir kentsel dönüşüm planlaması ve politikası yok Urfa'da. Birinci sınıf tarım arazileri imara açılıp yok ediliyor. Kampüs mantığıyla okullar bile halktan uzağa, şehir dışına taşınıyor.

Urfa'da sağığa erişim noktasında ciddi sıkıntılar yaşanıyor, hastaneler yetersiz, doktorlar yetersiz fakat ülkeyi torba yasa ve kararnameler ülkesine çeviren sizler yani iktidar, Urfa'da, imar noktasında facialara imza atıyorsunuz.

Sarayın bir kararnamesiyle Urfa Karaköprü'de sağık alanına tahsis edilen 2 ayrı parsel rant uğruna halktan alınmak isteniyor. Biri 101 dönümlük kadın doğum ve çocuk hastanesi, diğeriye 52 dönüm sağık tesisi alanı Batıkent Mahallesi'nde 761'inci parsel şeklindedir. Bu alanlar Danıştayın iptal kararına rağmen konutlaştırılıp yandaşa rant yapılmak isteniyor fakat biz, Urfa'daki yoksulluğun sebebinin Urfa'yı yönetenlerin -daha doğrusu- yönetememe şekli olduğunu çok iyi biliyoruz. Ne Urfa halkı ne de bizler, sizin, sağık alanlarını betonlaştırmınıza, ranta ve imara açmanıza izin vermeyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, bakın, ülkenin doğusunda son kırk yılın en kurak günleri yaşanıyor, bu sene yağışsız geçti. Sayenizde Türkiye halkları hasat döneminde de en ağır faturayı sofrada ödeyecek. Urfa, Harran, Suruç, Viranşehir, Hilvan ve Mardin Ovaları kuraklık sebebiyle kavrulmakta, 2 milyon dönümlük alanda tarımsal üretim yapılamayacak durumdadır. İktidarsa bu sorunlar karşısında kılını dahi kıpırdatmıyor. Aynı zamanda, çiftçi ve halk her geçen gün yoksullaşmakta ve geçinemeyen bir hâle gelmiş durumda. İcra, borç, kredi bataklığına batırılan toprak sahibi çiftçiler yüzünü metropollere dönüyor ve mevsimlik tarım işçisi oluyor.

Evet, Urfa'da, insanlar, tarımsal üretim için su bulamıyor. DEDAŞ, şu anda, bölgede her gün başka bir ilçenin, bir köyün trafolarını söküyor, elektriğini kesiyor ve halk perişan bir durumda. Bir gün Harran'da, öbür gün Viranşehir, diğer gün farklı farklı ilçelerde aynı sorun ve sıkıntılar yaşanıyor. 45 derecenin altında mahsuller sulanamıyor ve tarlalar kurumaya bırakılmış durumda.

Bugüne kadar DEDAŞ'la ilgili onlarca soru önergesi sunduk, defalarca kez Meclis kürsüsünden, Genel Kuruldan bu sorunu dile getirdik ancak maalesef hiçbir çözüm getirilmedi. İktidar yetkilileri gözlerini kapamış, kulaklarını kapamış ve çözüme dair dilleri dönmüyor ancak biz halkımızın bu mağduriyetlerini ve yaşadığı bu sorunları sonuna kadar dile getirip çözüm noktasında ısrarcı olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Sürücü.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Bakınız, çiftçiler öncelikli olmakla beraber herkesin kendi elektriğini üretebilmesi için güneş paneli tesisatının devlet eliyle kurulmasına ilişkin bir kanun teklifi verdik kısa bir süre önce. Gelin, hep birlikte halkımızı DEDAŞ'la muhatap olmaktan kurtaralım; halka destek verin, halk kendi güneş paneli tesisatını kursun.

Genel Kurulu ve tüm halkımızı saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi vardır.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Hamzaçebi, Sayın Güzelmansur, Sayın Hakverdi, Sayın Ünlü, Sayın Girgin, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Alban, Sayın Taşcier, Sayın Ünsal, Sayın Şener, Sayın Kaya, Sayın Özer, Sayın Bingöl, Sayın Bülbül, Sayın Göker, Sayın Özdemir, Sayın Sariaslan, Sayın Kaboğlu.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.30

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

IV.- YOKLAMA

BAŞKAN - 10'uncu madde üzerinde Ayşe Sürücü ve arkadaşlarının önergesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım önerge 500 kelimeyi geçtiğinden İç Tüzük'ün 87'nci maddesi gereği önergenin özeti okunacak, önergenin tamamı tutanağa eklenecektir. Bu açıklama, bugün 500 kelimeyi geçen tüm önergeler için geçerli olacaktır.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına^(x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 10-3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18'inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"MADDE 18- İmar hududu içinde bulunan binalı veya binasız arsa ve arazileri malikleri veya diğer hak sahiplerinin muvafakatı aranmaksızın, birbirleri ile, yol fazlaları ile, kamu kurumlarına veya belediyelere ait bulunan yerlerle birleştirmeye, bunları yeniden imar planına uygun ada veya parsellere ayırmaya, müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre hak

^(x) Önergenin tam metni tutanağa eklidir.

sahiplerine dağıtmaya ve re'sen tescil işlemlerini yaptırmaya belediyeler yetkilidir. Sözü edilen yerler belediye ve mücavir alan dışında ise yukarıda belirtilen yetkiler valilik tarafından kullanılır.

Belediyeler veya valilikler tarafından düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların dağıtımı sırasında bunların yüzölçümlerinden yeteri kadar saha, düzenleme alanındaki nüfusun kentsel faaliyetlerini sürdürebilmeleri için gerekli olan umumi hizmet alanlarının tesis edilmesi ve düzenleme dolayısıyla meydana gelen değer artışları karşılığında "düzenleme ortaklık payı" olarak düşülebilir. Ancak, bu maddeye göre alınacak düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenlemeden önceki yüzölçümlerinin yüzde kırk beşini geçemez.

Düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan yerler ile bölgenin ihtiyacı olan yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha, ibadet yeri ve karakol, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı öğretime yönelik eğitim tesis alanları, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesis alanları, pazar yeri, semt spor alanı, toplu taşıma istasyonları ve durakları, otoyol hariç erişme kontrolünün uygulandığı yol, su yolu, resmî kurum alanı, mezarlık alanı, belediye hizmet alanı, sosyal ve kültürel tesis alanı, özel tesis yapılmasına konu olmayan ağaçlandırılacak alan, rekreasyon alanı olarak ayrılan parseller ve mesire alanları gibi umumi hizmet alanlarından oluşur ve bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılamaz. Düzenlemeye tabi tutulan alan içerisinde bulunan taşkın kontrol tesisi alanlarının, bu fıkrafta belirtilen kullanımlar için düzenleme ortaklık payı düşülmesini müteakip kalan Hazine mülkiyetindeki alanlardan karşılanması esastır. Ancak taşkın kontrol tesisi için yeterli alanın ayrılamaması durumunda, düzenleme ortaklık payının ikinci fıkrafta belirtilen oranı aşmaması şartıyla, düzenlemeye tabi diğer arazi ve arsaların yüz ölçümlerinden bu fıkrafta belirtilen kullanımlar için öncelikle düzenleme ortaklık payı ayrıldıktan sonra ikinci fıkrafta belirtilen orana kadar taşkın kontrol tesisi için de ayrıca pay ayrılır. Kapanan imar ve kadastro yollarının öncelikle düzenleme ortaklık payına ayrılan toplam alandan düşülmesi esastır.

Üçüncü fıkrafta belirtilen, bölgenin ihtiyacına ayrılan alanlardan belediye hizmetleri ile ilgili olanlar bu amaçlarla kullanılmak kaydıyla ilgili belediyesi adına, diğer alanlar ise imar planındaki kullanım amacı doğrultusunda bu amacı gerçekleştirecek olan idareye tahsis edilmek üzere Hazine adına tescil edilir.

Düzenleme ortaklık paylarının toplamı, üçüncü fıkrafta sözü geçen umumi hizmetler için, yeniden ayrılması gereken yerlerin alanları toplamından az olduğu takdirde, eksik kalan miktar, tescil harici alanlardan veya muvafakat alınmak kaydıyla; kamuya ait taşınmazlardan ya da Hazine mülkiyetindeki alanlardan karşılanır. Bu yöntemlerle karşılanamaması hâlinde belediye veya valilik tarafından kamulaştırma yoluyla tamamlanır.

Herhangi bir parselden bir miktar sahanın kamulaştırılmasının gerekmesi halinde düzenleme ortaklık payı, kamulaştırmadan arta kalan saha üzerinden ayrılır.

Bu madde hükümlerine göre, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmaması esastır. Ancak, her türlü imar planı kararı ile yapılaşma koşulunda ve nüfusta artış olması hâlinde, artış olan parsellerden, uygulama sonucunda oluşan değerinin önceki değerinden az olmaması kaydıyla, daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle ilk uygulamadaki düzenleme ortaklık payı oranını % 45'e kadar tamamlamak üzere ilave düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilir.

Ayhan Erel
Aksaray
Fahrettin Yokuş
Konya

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Yasin Öztürk
Denizli
Arslan Kabukcuoğlu
Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Torba kanun" olarak bilinen uygulamanın bu teklif için de geçerli olduğu görülmektedir. AK PARTİ iktidarı yasama kalitesini düşüren bu yanlış yöntemi yerleşik bir uygulama hâline dönüştürmüştür. Farklı uzmanlık alanlarına yönelik değişiklikler içeren maddeler tek bir teklif içerisine sıkıştırılarak Plan ve Bütçe Komisyonunda görüştürülmektedir. Teklifin içeriğinde birkaç madde Plan ve Bütçe Komisyonunun, diğer maddeler ise farklı komisyonların uzmanlık alanına girmektedir. Teklifte Adalet Komisyonu; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarından da görüş alınması veya alt komisyonlara havale edilmesi gerekirken maalesef bu işlem yapılmamıştır. Plan ve Bütçe Komisyonu, bu gelişmeler sonucunda uzmanlık alanına girmeyen ve toplumun çeşitli kesimlerini etkileyen konular hakkında karar almak zorunda bırakılmıştır. Nitelikli iş yapma niyetinden ziyade mevcut durumu acele şekilde çözmeye yönelik tekliflerin kanunlaştırıldığı bu durum kanıtlamaktadır. Öyle ki üzerinde yeterince çalışılmadan, belirlenen geçerlilik sürelerinin sonu yaklaştığında yeniden uzatılmasına yönelik yeni teklifler getirilmektedir. Bir sorunla karşılaşıldığında, sebebi üzerine çalışmak yerine yarattığı sonuçlar üzerinde durulup bu şekilde çözüm üretilmeye çalışılması sorunu geçici olarak çözmekte fakat başka bir noktada yeni sorunları beraberinde getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz maddeyle bir parselden birden fazla düzenleme ortaklık payı alınmamasının istisnası hakkında düzenleme yapılmıştır. İmar planı kararıyla, yapılaşma ve nüfus artışı olması hâlinde parselin uygulama sonucu oluşan değerinden az olmayacak şekilde ve daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle belirlenmiş oranda ilave ortaklık payı kesintisi yapılabilmesi düzenlenmektedir. Mevcut maddeye eklenecek yeni fıkıyla da parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı kesintisinden az olması durumunda önceki terk ve kesintilerin oranını parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı oranına tamamlayan fark kadar ve en fazla yüzde 45 düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabileceği hükme bağlanmaktadır. Bu maddeyle 3194 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine yeni ibare eklenmekte, ayrıca yedinci fıkraftan sonra eklenen yeni fıkıyla da gecekondulara tapu verilmesine ilişkin 2981 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde geçen ve o bölgedeki umumi hizmetler için idarenin kullanacağı alanları genişletmek amacıyla düzenleme ortaklık payları kesintisi oranının 3194 sayılı İmar Kanunu'ndaki kesinti oranıyla uyumlu biçimde yüzde 45'e kadar yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Teklif, vatandaşla yeni bir kamulaştırma bedeli ödenmeksizin "düzenleme ortaklık payı" adı altında kesinti oranını artırarak idareye daha fazla alanın bedelsiz terkinin amaçlanmaktadır. Taşınmazların değeri, aynı bölgede veya belirli yerleşim yerlerindeki taşınmazların değerleri birbirinin aynısı olarak alınır, ancak her taşınmazın birbirine göre olumlu ve olumsuz taraflarının olduğu ve bu nedenle genel değerlendirme yöntemleriyle taşınmazın gerçek değerine ulaşamayacağını belirterek gerçek değerlere ulaşabilmesi için değer dağılımlarının oluşturulması gerekmektedir. Bu çerçevede, İmar Kanunu'muzdaki arazi ve arsa düzenlemesinin dayanağı olan kanuni düzenleme, imar uygulamasındaki tüm taşınmazları aynı değerde sayarak yüzde 45'lik eşit

kesinti tutarının adaletsiz dağılımına sebep olduğu görülmektedir. Gerçekten de günümüzde düzenleme ortaklık payının yüzde 45'e kadar uygulanması Anayasa'daki mülkiyet hakkını zedelemektedir. Her ne kadar yasada "% 45'e kadar" denilmekteyse de belediyeler her yerde her daim yüzde 45'i uygulamaktadır ve vatandaşın neredeyse taşınmazının yarısına ortak olmaktadır. Bu büyük bir adaletsizliği beraberinde getirmektedir. Gecekondu önleme bölgesinde zaten vatandaşların 300 metrekareye yakın yerlerinin yüzde 45'inin elinden alınması onlara hayat hakkı tanımamayı beraberinde getirecektir.

Bunun dikkate alınarak daha adil bir düzenleme yapılmasının uygun olacağını düşünüyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 10- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine "önceki değerinden az olmaması kaydıyla," ifadesinden sonra gelmek üzere "daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle" ibaresi ve maddeye yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ilave edilmiştir.

"24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında yapılan uygulamalarda; umumi hizmet alanları için yapılan her türlü terk ve kesintinin, parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı kesintisinden az olması durumunda önceki terk ve kesintilerin oranını parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı oranına tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilir. Yapılan bu kesinti tamamlayıcı mahiyette olup mükerrer uygulama olarak değerlendirilmez. Ancak toplam kesinti oranı her halükarda %45'i geçemez."

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Abdüllatif Şener
Konya

Cavit Arı
Antalya
Alpay Antmen
Mersin

Mustafa Sezgin Tanrıkulu
İstanbul

İlhami Özcan Aygün
Tekirdağ
Kamil Okyay Sındır
İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Abdüllatif Şener.

Buyurunuz Sayın Şener. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz bu madde İmar Kanunu 18'inci madde uygulamasıyla ilgili bir düzenlemedir. Nedir bu 18'inci madde uygulaması? İmar planları yapılırken düzenleme yapılan yerlerin ihtiyacı olan ilk ve ortaöğretim kurumları, yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, ibadet yerleri ve karakol yeri gibi umumi ve kamusal hizmetler için arsa ve arazi ihtiyacının karşılanmasıdır. Peki, imar yapılırken bu arsa ihtiyacı nasıl karşılanacaktır? İşte, 18'inci madde bunu düzenliyor. 18'inci madde uygulamasına göre "düzenleme ortaklık payı" adı altında vatandaşın arsa ve arazilerinden bedelsiz olarak belli bir oranda kesinti yapılıyor. Hiçbir vatandaşın arsa ve arazisinden yüzde 45'e ulaşan bu kesintilere kamu kurumları bedelsiz olarak hangi hakla ulaşıyor, hem de tek taraflı aldığı bir kararla? Deniliyor ki: "Gayrimenkullerin yanı başında yapılan okul, park, bahçe, yol, meydan gibi işlemler o kişilerin gayrimenkullerinde değer artışları sağlıyor ve bunun karşılığında madde 18 uygulanıyor ve 'düzenleme ortaklık payı' adı altında arsa ve arazilerinin bir kısmını yol, meydan gibi hizmetlere bırakıyorlar." Ama burada öteden beri bir sorun vardır: Her arsanın değeri farklı, her değer artışının da tutarı farklıdır. Yüzde 45'e kadar herkese uygulanan, ülkenin her yöresinde uygulanan bu düzenleme ortaklık payı hakkaniyete uygun sayılmaz, üstelik bu yüzde 45 oranı da çok büyüktür. Bin metrekarelik bir arsanın 450 metrekaresini ortaklık payı olarak alırsanız, el koyarsanız buna, burada hakkaniyetin olduğunu söyleyemeyiz. "Bu uygulama 1980'lerden beri var, şimdi tartışmaya gerek yok." demek bence doğru değildir. Geçmişin yanlışlığı bugünü hiçbir zaman haklı çıkarmaz, eskilerin tabiriyle "Batıl makisün aleyh olamaz." Yani batıl üzerine hüküm inşa edilemez. Madde 18 uygulaması yeniden düzenlenecekse aslında ele alınması gereken konu budur ama mevcut iktidar bu konuyu hiç ele almamıştır ve başka bir yere odaklanmıştır. Bu odaklandığı noktanın özü de şudur: Daha önce yüzde 45'ten daha az düzenleme ortaklık payı kesilmiş vatandaşların arsa ve arazilerinden tekrar nasıl ilave kesinti yapabiliriz, bunu sağlamaya yönelik bir düzenlemedir bu. Ama bunu sağlamaya yönelik düzenlemeyi ilk kez getirmiyorlar Meclise, bundan iki yıl önce, 2019'un Temmuz ayında yine bu Mecliste görüşülmüştü. Fakat, bu ilk görüşmede gerçekten çok büyük bir beceriksizlik yapılmıştır, berbat bir düzenleme yapılmıştır; o düzenleme uygulanamamıştır. Neden? O düzenlemedeki ilk cümle "Bu madde hükümlerine göre herhangi bir parselden birden fazla düzenleme ortaklık payı alınmaması esastır." dendiikten sonra maddenin ileriki cümlelerine ikinci kez, üçüncü kez bu ortaklık payını nasıl tekrar düzenleyip 45'e çıkaracaklarıyla ilgili karmaşık cümleler ilave etmişlerdir, vatandaşlar da sürekli yargıya gitmek suretiyle bu ilk cümleye istinaden hep lehlerine karar almışlardır. Şimdi bu düzenlemeyle birden fazla ortaklık payı alanını genişletmeye yönelik bu maddeyi tekrar yeniden düzenliyorlar fakat bu düzenleme de 2019'da yaptıkları düzenlemeden daha berbat ve aynı hataları taşıyan nitelikler taşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Nasıl taşıyor? Yine ilk cümledeki ifadeyi değiştirmemişler. Yani "Bir kişiden, bir parselden birden fazla düzenleme ortaklık payı alınmaması esastır." denilmiş, yine ileriki maddelere uzun uzun, bir uzun paragraf şeklinde, tekrar alınmasını gerektirecek şeyler yazmışlar. Bu düzenlemenin de sorunu çözmeyeceğini, istedikleri maksada bununla da ulaşamayacaklarını ve bir süre sonra bu Meclise bu maddeyle ilgili yeni bir düzenleme getireceklerini şimdiden haber vermek istiyorum.

Gördüğümüz tablo şudur: Maalesef bir yasa maddesini düzgün düzenleyemeyen bu iktidarın ülkeyi nasıl idare ettiğine hayret ediyorum ve hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.01

ALTINCI OTURUM
Açılma Saati: 20.33

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.
277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.
Komisyon yerinde.
Sayın Çakırözer...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, engellilerin toplu taşıma araçlarına erişilebilirliğinin sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Engelli bireylerin yaşamın tüm alanlarına katılımı için toplu taşıma araçlarının erişilebilirliği şarttır. Minibüslerde, turizm taşımacılığında, şehirler arası otobüslerde ve gemilerde erişilebilirlik düzenlemesi hakkının üç yıl daha ertelenmesi kabul edilemez. Bu erteleme Türkiye'nin tarafı olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ne aykırıdır. Evrensel bir insan hakkı olan erişim hakkını ertelemekle engelli yurttaşlarımız için kamuya açık alanların, konutların ve diğer hakların kullanılması olanaksız hâle gelmektedir. Yüz binlerce engelli yurttaşımızın hayatını yakından etkileyen bu ertelemeden derhâl vazgeçilmeli, tam tersine toplu taşıma araçlarında erişilebilirlik bir an önce sağlanmalıdır.

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – 11'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Garo Paylan
Diyarbakır

Murat Sarısaç
Van

Abdullah Koç
Ağrı
Ali Kenanoğlu
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Kamil Okyay Sındır
İzmir

İlhami Özcan Aygün
Tekirdağ
Alpay Antmen
Mersin
Tekin Bingöl
Ankara

Cavit Arı
Antalya
Mustafa Sezgin Tanrıkulu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halkımız; öncelikle, tüm halklarımızın Kurban Bayramı'nı kutluyorum.

Değerli arkadaşlar, yine bir torba kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Bu torba kanun teklifinde, bu 11'inci maddede getirilmek istenen şey, dört günlük yasal süre olan gözaltı sürelerini 4+4+4 şeklinde yani on iki gün uzatmaya dair. Peki, bu ne demek değerli arkadaşlar? Bu, şimdi, diğer torba kanunlarda olduğu gibi, yargı paketlerinde olduğu gibi, buradaki temel mesele, temel amaç... Gerçek anlamda, Kürtlere karşı, muhaliflere karşı ne kadar demokratik ilkeler varsa, kırıntıları varsa hepsini ortadan kaldırmaya dair bir kanun teklifiyle biz karşı karşıyayız. Bu, gözaltı süreleri on iki güne kadar çıkarılıyor; başlı başına işkenceye ortam hazırlamak, başlı başına kötü muameleye ortam hazırlamak için getirilen bir kanun teklifi. Sendikacılara karşı gözaltı sürelerini uzatmaya dair olan bir kanun teklifidir bu. Aynı zamanda, geçen gün din âlimleri gözaltına alındı ve -onlarca gün- günlerce gözaltında tutuldu ve bu insanlar tutuklandı. Bir "tweet" atan herhangi bir öğrenci gözaltına alınıyor ve günlerce gözaltında tutuluyor. Her gün Halkların Demokratik Partisinin yöneticilerine ve çalışanlarına yönelik gözaltılar yaşanıyor ve bu gözaltına alınanlar da bu kanuna dayalı olarak günlerce gözaltında tutuluyor. Olağanüstü hâl rejimi bitti, Anayasa'ya aykırı bir şekilde olağanüstü hâl rejiminin devamı sağlanmak isteniyor şu anda. Ama başka bir gerçek var; Deniz Poyraz'ın katili birkaç saat gözaltında tutuluyor bu sistemde ve cezaevine o şekilde götürülüyor. Buradaki temel amaç nedir? Değerli arkadaşlar, demek ki temel amaç şudur, bütün halkımız bilsin: Kürtlere karşı getirilecek olan on iki günlük bir gözaltı süresidir, bunu net bir şekilde anlayalım ve bu şekilde tanımlayalım. Çünkü ikili bir hukuk sistemi var, ikili bir rejim var; Kürtlere, muhaliflere gelince farklı bir şekilde işliyor, kendilerine gelince farklı bir şekilde işleyecek.

Değerli Başkan, başka bir konuyu ben gündeme getirmek istiyorum. Son günlerde yine havuz medyasında bir konu tartışılıyor. Bu konu nedir? Kürtlerin varlığı, kültürel hakları ve kimlik sorunlarıyla ilgili birçok tartışma yaşanıyor şu anda. Bakın, geçenlerde bir TV programında, sözüm ona bir hukuk profesörü ne diyor biliyor musunuz? Diyor ki: "Ne demek dil talebi, kimlik talebi; bu ülke böyle kurulmadı." Yanında Kürtlere daha çok düşmanlık eden ana muhalefet partisinden bir milletvekili daha da ağırlığını söylüyor değerli arkadaşlar. Bakın, milliyetçilik, ırkçılık bunların gözlerini kör etmiş durumda; milliyetçilik bunlar için bir kible olmuş durumda. Bunlar tarihten bihaberler, tarihten herhangi bir haberleri yok bunların; bu coğrafyanın gerçeğini bilmiyorlar. Bu coğrafyaya baktıkları zaman, bu coğrafyayı gözettileri zaman neyi görecekler? Bakın, bu coğrafyada Hasankeyfi'ni görecekler, bu coğrafyada Göbeklitepe'yi görecekler, bu coğrafyada Nevali Çori'yi görecekler; bunların hepsinde Kürtler var, bunların hepsinde diğer halklar var. Bunlar; bilmeyen, görmeyen, bu milliyetçiliğin kendi gözlerini kör ettiği anlayıştır değerli arkadaşlar.

Bakın, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş resmî senedi olan 1921 Anayasa'sı ne diyor? 1921 Anayasa'sı ilhamını Sivas Kongresi'nden alıyor, ilhamını Amasya Protokolü'nden alıyor. Bu ne demek? Bu, Kürtlerin, Türklerin, Lazların ve bu coğrafyadaki bütün halkların birlikte mücadele edip bu ülkeyi kurduğuna dair gerçeği ifade ediyor.

Peki, bu 1921 Anayasa'sının, 24 maddeden oluşan bu Anayasa'nın 11 maddesi neyi ifade ediyor? 11 maddesi yerel özerkliği ifade ediyor. Bakın, 11'inci madde ne diyor? "Vilayet mahallî işlerde manevi şahsiyete ve özerkliğe sahiptir." diyor. Bu, Kürt sorununu demokratik yönde, demokratik ölçülerle kabul eden, Amasya Kongresi ve Sivas Kongresi'nde kabul gören ve bütün halkların mücadele edip de bunu, bu ülkeyi bu şekilde vücuda getirdikleri anlayışın temsiliyetidir.

Peki, ben şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar: Bakın, Kürt sorunundan dünyada haberi olmayan hiçbir halk kalmadı, hiçbir kuruluş da kalmadı, hiçbir bilimsel kuruluşun da haberi olmadığından bahsetmek mümkün değildir. Haberi olmayan kim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Sağ olun Başkanım.

Biraz önce bahsettiğim kişilerin haberleri yok.

Bakın, ben size bir eleştiriyi daha bu kürsüde dile getirmek istiyorum. Ana muhalefet partisinin Doğu Masası diye bir masa kurduğunu biz gördük. Peki, bu Doğu Masasında ne var değerli arkadaşlar, Kürt sorunu var mı? Kürt sorununu sadece bu Doğu Masasında... Kürt sorununun bir fatura meselesi olmadığını size söylemek isterim; bundan daha ağır, tarihsel bir geçmişi var. Siz neden korkuyorsunuz, neden çekiniyorsunuz, neden yıllardır bu kadar can yakan bir meseleyi, iki yüz yıldır bu topraklarda yaşanan bir meseleyi siz bu şekilde görüyorsunuz, bu şekilde bir fatura meselesi olarak görüyorsunuz? Bakın, iki yüz yıllık bir meseledir tartışılan bu topraklarda, kırk yıldır can yakıyor. Gelin, oturalım, biz bu meseleyi demokratik ölçülerle bu Mecliste çözelim. Böyle kaçmakla, zamana yaymakla, bu şekilde yok saymakla hiçbir yere varamayız, bütün halklar bundan zarar görüyor bu nedenle; kaçmakla, yok saymakla bu işi çözemeyiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, asılsız iddiaların tümünü reddettiğimizi belirtmek isterim.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisinin "Doğu Masası" olarak kamuoyunda nitelendirilen komisyonu, bölgenin tüm sorunlarıyla, sosyolojik, siyasi, tarihsel, kültürel ve Kürt sorunuyla, terör sorunuyla doğrudan ilgili, son derece yetkin arkadaşlarımızdan oluşan, raporlarından istifade ettiğimiz, yetkili kurullarında görüştüğümüz bir masamızdır; meseleyi sadece DEDAŞ faturalarına indirgeme gibi de bir derdi yoktur. O "Neden sadece faturayla ilgileniyorsunuz?" kısmını kendi hatiplerinin birkaç kez üst üste sadece DEDAŞ faturalarıyla ilgili söz kullanmalarıyla ilgili kendilerine dair bir öz eleştiri olarak kabul ediyoruz efendim, sağ olsun.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Alpay Antmen.

Buyurunuz Sayın Antmen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 11'inci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi önergesi üstüne Tekin Bingöl Bey... Aynı mahiyette 2 önerge vardı.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Sayın Tekin Bingöl.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifine "olağanüstü hâl kanun teklifi" dediğimizde buna itirazlar yükseliyor, bunun bir olağanüstü hâl düzenlemesi olmadığı üzerine görüş beyan ediliyor. Aslında, torba yasa zaten başlı başına bir problem. AK PARTİ torba yasa uygulamasını artık rutin hâle getirdi ve içinde karşı çıkmayacağımız, halkın yararına olan, ülkenin menfaatlerini gözetilen maddelerle, ama araya kurnazlıklarla yerleştirilen bazı maddeler var, torba yasaya itirazı ortadan kaldırmaya çalışan bir anlayış söz konusu. Biz bu anlayışın karşısındayız. Böyle olsa dahi bu maddeleri ayırıştırarak karşı durduğumuz antidemokratik bütün düzenlemelere sonuna kadar karşı çıkmaya devam edeceğiz. Bu kanun teklifi tümüyle olağanüstü hâl düzenlemesiyle ilgilidir. İtiraz edilse de yok sayılsa da bu böyle, bu gerçek asla değişmeyecek.

Şimdi, 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrasında, 20 Temmuzda bir olağanüstü hâl düzenlemesi gerçekleştirildi. O güne dönelim, 21 Temmuzda o günün Başbakan Yardımcısı bu kürsüde bir konuşma yapıyor, uzun bir konuşma ama konuşmanın iki can alıcı noktası var. Bir tanesi şu, deniyor ki gerekçe olarak: "Fetullahçı terör örgütüyle ve bu örgütün Türk Silahlı Kuvvetleri, yargı, Emniyet ve üniversitelerimiz başta olmak üzere, kamu içindeki bütün uzantılarının temizlenmesine dönük bir olağanüstü hâl düzenlemesidir." Yani açık bir dille, tamamen Fetullahçı terör örgütüne yönelik bir düzenleme. Tamam, devamı var, çok ilginç ve yine deniyor ki: "Üç ay koyduk süreyi ama bu üç ayı tamamlamak zorunda değiliz. Amacımız, üç aydan daha kısa süre içerisinde atacağımız adımları atmak, yapacaklarımızı yapmak ve süre dolmadan da -dikkatinizi çekmek istiyorum, süre dolmadan da- olağanüstü hâli kaldırmaktır." Bu ikisi çok önemli. Bir: Fetullahçı terör örgütüne yönelik çıkarılıyor. İki: Üç ay olmasına rağmen üç aydan kısa süre içerisinde bu olağanüstü hâl kaldırılacak ama kazın ayağı öyle olmuyor.

Tekrar, o günün Başbakan Yardımcısı bu kez 11/10/2016'da kürsüye çıkıyor, diyor ki: "Ya, bu Fetullahçı terör örgütünün temizleyemediği, onun için kusura bakmayın, bir üç ay daha uzatacağız ama bu son olacak." Tutanaklarda, tutanaklarda, tutanaklar burada, buradan aldım. Yani, hadi "İkinci üç ay sonrasında da kaldıracacağız." deniyor fakat gelin görün ki aynı Başbakan Yardımcısı diyor ki: "Neylersiniz ki 4 kez uzatmamıza rağmen temizleyemedik, bir üç ay daha rica ediyoruz." Aynı Başbakan Yardımcısı üçer aylık dilimlerle hâlinde tam 5 kez bu kürsüden olağanüstü hâli uzatıyor çünkü çok hoşlarına gidiyor. "Fetullahçı terör örgütünü temizleyeceğiz." diye yola çıkanlar, bakın, o olağanüstü hâl kapsamı içinde neler yapıyorlar. Hani başta okudum ya "Sadece Fetullahçı terör örgütüne yönelik..." Neler yapmıyorlar ki, bakın, 696 sayılı Kararname'yle bir ilçenin yeri değiştiriliyor; çok ilginç. Başka? 680 sayılı Kararname'yle olağanüstü hâl kapsamında at yarışı ve şans oyunları Varlık Fonuna devrediliyor; Fetullah'la mücadele ediyorlar ya! Başka? 686 sayılı... Dikkatinizi çekiyorum, kış lastiklerinin kullanımıyla ilgili düzenleme yapıyorlar. Olağanüstü hâl düzenlemelerinin içine bakın neler var. Neler yok ki. Neler yok ki değerli arkadaşlar -zaman çok sınırlı- bine yakın düzenleme var ve 125 bin kamu görevlisi ihraç ediliyor. Fetullahçı terör örgütüne mensup oldukları iddiasıyla yaşın yanında kuru da yanyan, kimler mağdur edilmiyor ki. Fetullahçılar temizlendi, peki, yerine kimler alınıyor? Yanlı sınavlarla, sözüm ona mülakatlarla partinin yandaşları partizan bir anlayışla bu devlet kurumlarına yerleştiriliyor. Peki, nerede kaldı sizin olağanüstü hâl düzenlemeniz? Nerede kaldı sadece Fetullah terör örgütüyle mücadeleniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bingöl.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Burada, aslında şu ülkede askerî darbeler oldu, bazı sivil hükümetlerin kısa dönemli sıkıyönetim dönemleri oldu ama inanın değerli milletvekilleri, hiçbir dönemde beş yıl, altı yıl süren bir olağanüstü hâl dönemi olmadı.

Evet, yıl 20 Temmuz 2016, bugün 17 Temmuz 2021 ve beş yıldır olağanüstü hâl şartlarında, kanun hükmünde kararnameyle bu ülke, yasakçı bir anlayışla, despotik bir anlayışla, partizan bir anlayışla yönetilmeye çalışılıyor. Bunun öncesi var. Bakın, bunun öncesi ne? Nisan 2015. Nisan 2015'te 6638 sayılı bir iç güvenlik yasası düzenlemesi çıkıyor, onun Olağanüstü Hâl Kanunu'ndan hiçbir farkı yok. O tarihten itibaren yani 2015 Nisanından itibaren bu ülkede sıkıyönetim koşulları hâkim ve bu

ülkede maalesef zulüm, işkence ve her türlü baskı sürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Şimdi de antidemokratik bir şekilde yeniden bir düzenlemeye gidiliyor. İnanın, bu Hükûmet iktidarda olduğu sürece bu kürsüden daha çok bu uzatmalara şahit olacağız. Allah'tan seçim yakın; bundan bütün Türkiye kurtulacak.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bingöl.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle ilgili önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İddiaların tümünü reddediyoruz.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sen hep reddediyorsun zaten Akbaşoğlu, başka da bir işin yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda olağanüstü hâl şartları söz konusu değildir. Terörle etkin mücadele kapsamında, anayasal çerçevede, Meclis iradesiyle ortaya konan yasal düzenleme söz konusudur ve getirdiğimiz teklif de 31 Temmuz 2021'de bitecek olan süreyi, bütün terör örgütleriyle mücadele kapsamında, zira, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, olayın vuku bulmasından itibaren iki yıl içerisinde herhangi bir ceza verilmemişse disiplin yönünden zaman aşımı söz konusu olacağından, bir zorunluluk münasebetiyle ve mahrem bir yapı olduğu, örgütsel yapı olduğu, daha geçtiğimiz haftalarda yeni yeni birtakım, efendim, örgütsel yapılara ulaşıldığı da bütün kamuoyunun dikkati önünde olduğuna göre, terörle mücadele kapsamında bir yıl daha uzatma Meclis iradesiyle talep edilmiştir ve teklif gelmiştir. Sonuç itibarıyla, vatandaşlarımız için bir olağanüstü hâl falan söz konusu değildir. Ancak terörle irtibatlı olanların, terör örgütleriyle doğrudan irtibatlı olanların korkması gereken bir durum söz konusudur, bunun dışındaki bütün iddialar da hakikat dışı suçlamalardır, bunu kayıtlara geçirmek için söz aldım.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel...

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, şimdi, bu söylem çok sorunlu: "Vatandaşla ilgili bir durum yok." Ya "Vatandaşla ilgili durum yok." diyorsunuz da yargının alabileceği kararları yürütmenin emrine veriyorsunuz. Bu da şu: Yürütmenin verdiği kararı doğru kabul ediyorsunuz ve o karardan olası mağdurları da vatandaş dahi kabul etmiyorsunuz. Diyorsunuz ki: "Yürütme, elindeki yetkiyle bir kişiye 'terörle irtibatlı, iltisaklı' derse..." Normal dönemlerde, normal demokrasilerde ancak yargının alabileceği bir karara, bir ihraç kararına siz "Yürütme verdi ve doğrudur. Bunun dışındaki herkes vatandaştır, bu kişi vatandaş bile değildir, hakkını da arayamaz." diyorsunuz. Şimdi, bunun en büyük sakıncası hukuk güvencesinin ortadan kalkmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, pek çok noktada Türkiye eleştiriliyor, pek çok noktada Türkiye hak ettiği yatırımları alamıyor, Türkiye çeşitli zorluklar çekiyor ve bu, sadece iktidarı dünyada mahcup etmiyor, iktidarıyla muhalefetiyle bir bütün olarak Türkiye'yi bütün dünyanın gözü önünde sıkıntılı bir noktaya sürüklüyor. Tam da mantık, aslında günlerce müzakere etsek Sayın Akbaşoğlu'nun özetlediği noktaya gelmeyiz, "Konu vatandaşla ilgili değil, sadece terörle ilgili olanlarla ilgili." Buna kim karar verecek? Yürütme karar verecek. Buna kim karar verecek? Mahkeme karar vermeyecek; delilleri toplayan, araştıran, tartışan, şahit dinleyen ve hukuk eğitimi almış, bu konuda kararını verirken heyetine danışacak olan, kamu adına savunma makamını, kamu adına iddia makamını, suçlanan açısından savunma makamını dinleyip de vicdanıyla karar vermeyecek; böylesine siyasi bir süreçte, böylesine liyakatsiz atamaların olduğu yerde, kendisi devletten çok bir partiye sadakatle görevlendirilmiş yürütmenin bir temsilcisi karar verecek ve biz o karara aynen uyacağız; Fetullahçı terör örgütüyle mücadeleyi sulandıran budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yaratılan her mağdur, verilen her haksız karar, verilen her yandaşça karar dönüp dolaşıp bu Fetullahçı terör örgütünün gerçek mensuplarını rahatlatmakta, kendisini orada veya burada renklendirerek gizleyen bukalemunlar için avantajlı bir vasat, ortam yaratmaktadır. Oysaki hukukun karşısına çıkılır, serbest mahkemeler hiçbir baskı altında olmadan karar verir, herkes bu karara uyar. Demokratik hukuk devletlerinde bu işler böyle yürümektedir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

47.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, bir kere mevzuatımıza göre, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre hem memurlar hem kamu görevlileriyle ilgili disiplin amirleri ve disiplin kurulları yani yürütme erki ihraç kararları vermeye yetkilidir, mevzuatımız buna amirdir. İdarenin her türlü işlem ve eylemi de yargı denetimine tabidir. Dolayısıyla, bu manada, mevzuatı doğru ortaya koymak gerekir. Sistem bu yönde, terörle mücadele kapsamında, iki yılı aşan süreleri zamanaşımıyla, cezasızlıkla karşılayabilecek durumdadır. Bunun için 31 Temmuz 2021 tarihinde bitecek olan sürenin terörle mücadele kapsamında, hem idareye hem yargıya, yetkilendirmek bakımından, bir süre tanınması söz konusudur. Bunun dışındaki değerlendirmelere hukuken katılma imkânımız bulunmamaktadır.

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına^(x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 11- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun geçici 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Geçici Madde 19- Bu maddedeki hükümler 25/7/2018 tarihinden itibaren üç yıl süreyle; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar veya örgüt faaliyeti dahilinde işlenen suçlar bakımından:

a) Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren kırk sekiz saati, toplu olarak işlenen suçlarda dört günü geçemez. Delillerin toplanmasındaki güçlük veya dosyanın kapsamlı olması nedeniyle gözaltı süresi, birinci cümlede belirtilen sürelerle bağlı kalmak kaydıyla, en fazla iki defa uzatılabilir. Gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin karar, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine yakalanan kişi dinlenilmek suretiyle hâkim tarafından verilir. Yakalama emri üzerine yakalanan kişi hakkında da bu bent hükümleri uygulanır.

b) Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında bu işlem, Cumhuriyet savcısı veya Cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine kolluk tarafından yapılabilir.

c) 1. Tutukluluğa itiraz ve tahliye talepleri dosya üzerinden karara bağlanabilir.

2. Tahliye talepleri en geç otuzar günlük sürelerle tutukluluğun incelenmesi ile birlikte dosya üzerinden karara bağlanabilir.

3. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 108 inci maddesi uyarınca;

Soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç otuzar günlük süreler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından 100 üncü madde hükümleri göz önünde bulundurularak, şüpheli veya müdafii dinlenilmek suretiyle karar verilir. Tutukluluk durumunun incelenmesi, yukarıdaki fıkrada öngörülen süre içinde şüpheli tarafından da istenebilir. Hâkim veya mahkeme, tutukevinde bulunan sanığın tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceğine her oturumda veya koşullar gerektirdiğinde oturumlar arasında ya da birinci fıkrada öngörülen süre içinde de re'sen karar verir.

4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100 üncü maddesi uyarınca;

(1) Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebilir. İşin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması halinde, tutuklama kararı verilemez. (1)

(2) Aşağıdaki hallerde bir tutuklama nedeni var sayılabilir:

a) Şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olgular varsa.

b) Şüpheli veya sanığın davranışları;

1. Delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme,

2. Tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma,

Hususlarında kuvvetli şüphe oluştuyorsa.

(3) Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı halinde, tutuklama nedeni var sayılabilir: (3)(4)

a) 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan; (2)

1. Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (madde 76, 77, 78),

2. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80)

3. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),

4. Silahla işlenmiş kasten yaralama (madde 86, fıkra 3, bent e) ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama (madde 87),

5. İşkence (madde 94, 95)

6. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),

7. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),

8. (madde 141, 142) ve yağma (madde 148, 149),

9. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

Ayhan Erel

Aksaray

Arslan Kabukcuoğlu

Eskişehir

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Yasin Öztürk

Denizli

Fahrettin Yokuş

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Düzenleme her şeyden önce Anayasa'ya aykırıdır. Gözaltına alınma önleminin genel şartları Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi madde 5, Anayasa madde 19; özel şartları da CMK 91 ve 98'inci maddelerde gösterilmiş olup "Yakalanan kişinin mahkemeye götürülmesi" başlıklı CMK madde 94 gözaltına alınma önlemi kapsamında ele alınmamalıdır. Anayasa madde 19/5'e göre: "Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal ve savaş hallerinde uzatılabilir." Anayasa madde 19/5'de, gözaltı sürelerinin 1 veya 2 kişinin suçlandığı dosyalarda azami kırk sekiz saat, en az 3 kişinin katıldığı veya örgütlü suçlarda en

^(x) Önergenin tam metni tutanağa eklidir.

çok dört gün olarak uygulanacağı ve bu süreden, tutulma yerine en yakın adliyeye gönderilmesi için gerekli sürenin hariç olacağı, bu sürelerin ancak olağanüstü hâl veya savaş hâlinde uzatılabileceği, bunun dışında gözaltı sürelerinin uzatılmasının mümkün olamayacağı; "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması" başlıklı Anayasa madde 13 gereğince de Anayasa madde 19/5'le çizilen süre sınırlarının aşılamayacağı, gözaltına alma kararının ve işleminin cumhuriyet savcısı -kolluk- tarafından yapılabileceği; nitekim "Gözaltı" başlıklı CMK madde 91'de gözaltına alma önlemine karar verme yetkisinin cumhuriyet savcısına ait olduğunun belirtildiği, istisnai hâllerde kolluk amirlerinin de gözaltına alma kararı verebileceğinin düzenlendiği, bunun dışında kimsenin Anayasa'yla çerçevesi çizilen bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamayacağı, bunun yegâne istisnasının olağanüstü hâl veya savaş hâli olduğunun düzenlendiği görülmektedir.

Olağanüstü hâl 18 Temmuz 2018'de kalkmıştır. Ülkemizde şu anda olağanüstü hâl bulunmamaktadır. Dolayısıyla Anayasa madde 119'a uygun şekilde ilan edilmiş olağanüstü hâl bulunmadığı için bu düzenlemede Anayasa'nın 19'uncu maddesindeki azami sınırlarda belirtilen gözaltı sürelerinin dışına çıkılması mümkün gözükmemektedir; bu yönüyle de Anayasa'ya aykırıdır. Genel gerekçeye baktığımızda, terörle mücadelenin etkin şekilde sürdürülebilmesi amacıyla gözaltı sürelerinin bazı suçlarla ilgili olarak yeniden düzenlendiğini görmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar partisinin sözcüleri, İçişleri Bakanı, yaptıkları açıklamada terörün belini kıldıklarını, artık terörün Türkiye için tehdit olmadığını, bundan sonra da tehdit olmasının mümkün olmadığını açık ve seçik beyan etmelerine rağmen gerekçede "Terörle etkin mücadele yapacağız." denilmesi bu söylemlerle çelişmektedir.

Bu maddeyle iktidar diyor ki: "OHAL şartlarını Meclis denetimi olmadan -bir yıla düşürüyorsunuz herhâlde- bir yıl daha sürdürmek istiyoruz. İstedğim şekilde insanları gözaltına alabilirim, kamudan ihraç edebilirim, kimseye hesap vermem." Böyle, Plan ve Bütçe Komisyonundan çıkarılan torba kanuna eklenen maddeyle anayasal özgürlüklerin pervasızca kısıtlanması, OHAL rejimlerine ait bazı uygulamaların devam ettirilmesi kabul edilemez. Hükûmetin kanunları kamunun, bürokrasinin ve yargının tepesinde "Demokles'in kılıcı" gibi tehdit unsuru olarak kullanmasıyla hangi dava sağlıklı yürüyebilir, hangi bürokratik yapı sağlıklı çalışabilir?

Bugün bir yerde okudum. Ankara'da bir vatandaş bir belediye başkanına "çapsız" şeklinde bir hakarete bulunuyor ve savcı siyasilerin bu konuda hoşgörülü olması gerektiğini belirtip çeşitli nedenlerle takipsizlik kararı veriyor ama yine aynı savcı, yine bir başka vatandaşın bir belediye başkanına "çapsız" şeklindeki hakaretini hakaret sayıyor ve soruşturma açıp, kovuşturma açıp mahkemeye sevk ediyor. Bu 2 belediye başkanının arasındaki tek fark birisinin AK PARTİ'li olması, birisinin CHP'li olması. Böyle bir şey olabilir mi? Yani devletin savcısı belediye başkanının siyasi görüşüne göre karar verirse bu memlekette adaleti nasıl sağlayacağız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – Montesquieu'nun deyiimiyle "Herkes özgür olmadıkça hiç kimse özgür değildir."

2018 seçimlerinde AK PARTİ'nin billboardları süsleyen çok güzel bir afişi vardı: "OHAL kalktı, baskılar bitti, köyümde özgürce yaşıyorum; onlar konuşur, AK PARTİ yapar." Enis Bey'in dediği gibi "Lütfen yapmayın." (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Lütfen yapmayın. Yaptığınız her şey Türk devletine, Türk milletine, Türk halkına zarar veriyor diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.06

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, 11'inci madde üzerinde 4 önerge bulunmasına karşın sehven "3 önerge var." denmişti, 1 önerge daha bulunmaktadır.

Şimdi bu önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "altı yıl" ibaresinin "dört" yıl şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
Çanakkale
Muhammet Balta
Trabzon
Abdulkadir Özel
Hatay

Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya
Cihan Pektaş
Gümüşhane

Mustafa Elitaş
Kayseri
Serkan Bayram
İstanbul
Hacı Osman Akgül
Gümüşhane

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önerge ile; terörle mücadelenin etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla gözaltı sürelerinin, bazı suçlarla ilgili olarak yeniden düzenlenmesine ve ek gözaltı sürelerinin getirilmesine ilişkin hükümlerin uygulanmasının bir yıl uzatılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Türkkan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili beş yüz kelimedenden fazla olan önergelerin özeti eksik okunduğuna ve maddenin tekrar görüşülerek tekrar oylanması gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi dün görüşülürken verdiğimiz önergenin 500 kelimeyi geçmeyen özeti Divan Kâtibi tarafından okunduğunda bir paragrafın -bu paragrafı da okuyorum- “Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 45.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilir.” kısmı Divan Kâtibi tarafından okunmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İç Tüzük 87'ye göre, verilen önergeyi okumakla mükellef olan Divan Kâtibi bu paragrafı okumayarak İç Tüzük 87'ye göre bu maddeye dair verdiğimiz önerge hükmü yerine getirmemiştir.

Biz bu önergemizin eksik okunması dolayısıyla maddenin tekrar görüşülerek tekrar oylanmasını talep etmekteyiz. Bu konuda sizin tutumunuzu ve kararınızı beklemekteyiz efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Değerlendirelim efendim izninizle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaadenizle bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, verilen değişiklik önergesinin eksik okunmasının yapılan işlemi sakatlayacak nitelikte olabileceğine ve bu durumu Genel Kurulun tartışması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, Meclis tarihinde mutlaka benzer bir durum olmuş olabilir, ona Kanunla Kararlar da bakacaktır mutlaka ama on bir yıldır benim katıldığım hiçbir oturumda böyle bir sorun yaşanmamıştı. Verilen değişiklik önergesinin bir kısmının okunmamış olması gerçekten yapılan işlemi sakatlayacak nitelikte olabilir. Bu yeni bir durumdur, ilk kez gündeme geliyor, bunu Genel Kurulun tartışması gerekir ama uygun görürseniz sizin Başkanlığınızda meseleyi içeride Grup Başkan Vekilleri olarak bir değerlendirelim, nasıl bir tutum takınmamız gerektiğine karar verelim. Çünkü geleceğe yönelik örnek teşkil edebilecek nitelikte ve belki şu anda küçük bir hata ama benzer durumlar ileride telafi edilemeyecek sıkıntılar yaratabilir. Muhalefetin bu süreçte hassasiyetle bu konuya yaklaşmasına sizin de anlayış göstereceğinizi ümit ediyoruz. Bir ara verilmesini ve konunun değerlendirilmesini talep ederiz.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.21

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.51

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ
KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önergenin sehven eksik okunması nedeniyle maddenin oylanmasına dair esaslı bir hata olmadığı yönündeki Başkanın tutumunun uygun olup olmadığı hakkında ^(x)

BAŞKAN – Biraz önce, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan'ın itirazını arka tarafta Grup Başkan Vekilleriyle birlikte geniş bir değerlendirmeye tabi tuttuk ve bir usul tartışması açılmasının uygun olacağına kanaat getirdik.

Başkanlığımız, dünkü birleşimde gerçekleştirilen işlemin sehven bir eksik okuma olduğu ve bu nedenle maddenin oylanmasına dair esaslı bir hata olmadığı yönünde tutum belirleyecektir.

Şimdi, bu tutum hakkında usul tartışması açılması talebini karşılayacağım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lehte...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Lehte...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Üzerinde. Ne lehte ne aleyhte, üzerinde konuşacağız efendim.

BAŞKAN – Lehte Ramazan Can, lehte Abdullah Güler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şeklen lehte, esasen üzerinde konuşmak üzere.

BAŞKAN - Şeklen lehte, esasen üzerinde; tamam.

Sayın Özel, mecburen “aleyhte” diye kaydediyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aleyhte...

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Lütfü Türkkan.

İlk konuşmacı lehte Sayın Ramazan Can.

Buyurunuz Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, İç Tüzük 87'nci maddeye göre değişiklik önergeleri veriliyor. Değişiklik önergeleri verildiğinde Divan, çoğaltıyor ve gruplara önergeleri dağıtıyor. Gruplara dağıtıldıktan sonra aynı önergeler stenografların önünde de var, yazılı önergeler. Biz de Grup Başkan Vekilleri ya da gruba yardım eden milletvekilleri bunu takip ediyoruz. Kâtipler de okuyor, okunduktan sonra da gerekçesini açıklamak üzere söz hakkı veriliyor. Gerekçesini açıklamak üzere beş dakika önergenin lehinde konuşma yapılıyor ve Genel Kurulun oyuna, görüşüne sunuluyor. Bu aşamada, sehven, belki de art niyetli olarak da okunabilir mi? Okunabilir. Netice itibarıyla, geçmiş yıllarda bunun örneklerini yaşadık. Hatta o dönem grup başkan vekilinin birisi Kâtip Üyeye “Sen, bu bölümü atladin.” diye itiraz da etmiştir fakat o gerekçeye ilişkin idi. Gerekçeye ilişkin olduğu için, çıkan hatip burada gerekçesini açıklamak üzere beyanda bulunduğu için oradaki hata o kadar önemli değil ama Lütfü Bey'in itiraz ettiği önergeye matuf olduğu için buradaki ciddi. Şu iddia ileri sürülebilir: “Benim önergem doğru okunsaydı belki Genel Kurul kabul edebilirdi veyahut da belki reddedebilirdi.” denir. Bu da ilk defa Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündeme geldi, tartışılması da doğrudur diye düşünüyorum. Ancak, bir,

^(x) Bu işleme ilişkin önerge 16/7/2021 tarihli 104'üncü Birleşim Tutanağı'nın'ncı sayfasında yer almaktadır.

önergenin dağıtılması; iki, stenografların yazılı önergeyi takip etmeleri, bunlar da dikkate alındığında, buradaki hatanın sehven olması hâlinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu da bu manada kararını açıkladığından dolayı, geriye geldiğimiz takdirde farklı dengeleri de bozabileceğini göz ardı etmememiz lazım.

Burada benim şahsi kanaatim şudur ki İç Tüzük 89'uncu maddede tekririmüzakere olayı var. Tekririmüzakereyi de komisyonun talep etmesi lazım; eskiden hükûmetin talep etmesi şeklindeydi. Komisyon -o maddeyle ilgili- teklifin tümünün oylanmasından önce o maddeyi tekrar ele alıp önergeleri yeniden tartışabileceğinden dolayı böyle bir yol da izlenebilir diye düşünüyorum.

Netice itibarıyla, bu konunun bu şekilde tartışılıp vuzuha da eriştirilmesi gerekir. Bizim düşüncemiz, tavrımız; burada Divanın vermiş olduğu uygulama doğrudur, yerindedir.

Arz ederim, saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehte, İç Tüzük'ün ifadesiyle ancak üzerinde Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şu yüzden dedim: Tabii, usul tartışmalarında Başkanlık Divanı bir kanaat bildiriyor, lehinde ve aleyhinde ikişer tane söz kullanıyoruz. Oysa daha önce benzerleri yaşanmış ama böyle bir örnek ilk kez yaşanmış ve iyi niyetle içeride hep beraber bir çözüm aradık. Gelecekte de benzer durumlar olabilir. O yüzden de lehinde, aleyhinde değil, üzerinde konuşup bu konuda sizin vereceğiniz kararın da geleceğe ışık tutmasını ve düne dair de bir sorunu ortadan kaldırmasını ümit ettiğimiz için üzerinde ve katkı vermek üzere söz almış bulunuyorum.

Şimdi, bir kez, burada çok net bir şey çıkıyor ortaya: Yasama çok ciddi bir iş ve bunun üzerinde hem Meclisin çalışanlarının hem de bizim dikkatli davranmamız lazım. Dikkatin olabilmesi için de dinlenmiş olmak, zinde olmak ve belli bir saat çalışmak gerekiyor. Bu hatayı biz Meclisin dört saat, altı saat çalıştığı bir gün değil, bu hatayı biz günlerdir Meclisin çalışmaya zorlandığı ve bütün her şeyin bir torba içinde halledilebilmeye çalışıldığı bir günde yaşadık.

Tutanak Hizmetleri Meclisin namusu, burada Tutanak Hizmetlerinin bir sıkıntısı yok; zaten İYİ Parti de böyle bir şey iddia etmedi. Onlar 87'nci maddenin sekizinci fıkrasının sonundaki gibi önergeyi alıp eklemişler ancak Tutanak Hizmetlerinin böyle durumlarda ses kayıtlarına geri dönme ve doğruya ulaşma noktasında katkı sağlaması lazım. Tutanak Hizmetleri yönetimiyle ilgili bir sıkıntı var, yoksa tutanağı tutan arkadaşların kelime kelime bunu not etme gibi bir ödevleri yok çünkü burada "tutanağa ekleneceği" söyleniyor. Bir an için şu düşünülebilir, o yüzden hassastır: İktidarın kimin olduğundan bağımsız olarak iktidar partisi bir önerge getirir, önerge okunurken yine kendi partisinden Kâtip Üye bilerek belli bir kısmı atlar, Genel Kurul bir karar verir ve tutanağa baktığınızda bütün hepsi, tamamı okunmuş da o karar verilmiş gibi anlaşılır; bu kadar tehlikeli bir durumdur.

Bu kürsü -ben idam cezasının kalkmış olmasından çok mutluyum- adam asabileceğiniz, para basabileceğiniz bir kürsüdür. Bu kürsünün bu ciddiyetini görmek lazım. Türkiye'de birçok yerde, birçok karar verilebilir ama bu kürsü kadar kudretli, bu salon kadar kudretli, bu kürsü kadar etkili bir kürsü yoktur. Bugün katı grup disiplinlerinin sebebiyet verdiği, işte "Kabul edenler... Etmeyenler..." hep aynı şey oluyor gibi ama bazen burada ikna edebileceğiniz 1 kişi, o 1 kişinin bir kararı çok şeyi değiştirebilir.

Elbette, burada yapılan konuşma önergenin gerekçesinin açıklamaya yöneliktir. Gerekçede bir eksiklik olsaydı üzerinde konuşulmuş olmasının sorunu çözeceği tezine -ben de Sayın Ramazan Can'ın tezine- katılıyorum, içeride de aynı görüşümü ifade etmişim ama önerilen maddenin kendinde bir atlama yapıldığında, doğrudan yarı kanunun içine dercedilecek kısma önergeyle değişiklik yapıldığı için, bunun üzerinde kürsüden yapılan konuşma oradaki eksikliği çözmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bu konuda bütün gruplar içeride yapıcı katkı gösterdiler. Hepimizin önergeyi dikkatli takip etmesi lazım. Sayın Başkanın bu usul tartışmasından sonra ortaya koyacağı tutumun da ileriye dönük olarak fikir verici, ön açıcı olacağını ve dünkü hatayı telafi edecek nitelikte olacağını ümit ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehte Sayın Abdullah Güler.

Buyurunuz Sayın Güler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Başkanımızın tutumu üzerinde, lehte söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel Bey'e son derece... Yani bu ciddiyet ve buradaki ifadelerin, özellikle teklifle ilgili önergelerdeki ifadelerin çok net olarak hem Genel Kurulda okunmasının hem de kayıtlara geçmesinin ben çok önemli olduğunu düşünüyorum. İleride meydana gelebilecek -elbette- bazı sorunlara yol açacağını buradan ifade etmek isterim.

Ancak mevcut İYİ Parti Grup önerisini incelediğimizde, özellikle İç Tüzük'ün 87'nci maddesinde... 1,5-2 sayfaya yakın bir grup önerisidir, gayet uzun bir grup önerisidir. 1'inci maddenin, kanun metninin tamamı yazılmıştır ancak İç Tüzük'ün özellikle beşinci fıkrasına baktığımızda "Değişiklik önergelerinde, değiştirilmesi, kaldırılması veya eklenmesi istenen hükümler açıkça belirtilir. Açık olmayan ve şarta bağlı önergeler işleme konulmaz." Şimdi, önergeyi incelediğimizde, burada değiştirilmesi gereken... Kanun metni tamamen yazılmış ancak bu kanun metninde ne değiştirilmek isteniyor, ne kaldırılması talep ediliyor, öneriliyor veya ne eklenmesi öneriliyor; bu çok net anlaşılmıyor. Uzun olması hasebiyle... Ki ben kasten olabileceğini tahmin etmiyorum; sehven, mümkündür, olabilir. Bir de gerekçe kısmıyla beraber elbette okunması... Gerekçeye baktığımızda gerekçede de bir bütünlük arz edici şekilde, çok net, yine İç Tüzük 87'nin beşinci fıkrası kapsamı içerisinde, değiştirilmesi, kaldırılması veya eklenmesi hususunda neyin talep edildiği çok anlaşılmıyor. Mersin Milletvekilimiz Behiç Çelik Bey burada gerekçeyi izah etmiş.

Tabii, burada şu çok önemlidir: Burada önemli olan, kayıtlara önerinin tamamı geçmiş, kayıtlarda herhangi bir eksiklik yok ancak okunmayla ilgili, okunmayan kısım neyse bu manada Genel Kurulda bu açıklanması gereken, eksiklik olan husus vurgulanmak suretiyle tamamlanabilir; bu her zaman mümkündür. Ancak şöyle de bir durum var: Burada önemli olan durum da tabii, uzun bir grup önerisi okunduğunda gerek diğer Grup Başkan Vekillerinin gerekse diğer milletvekili arkadaşlarımızın tamamını izleme imkânı olmayabiliyor. Burada ilgili grup önerisini veren ve gerekçesini açıklayan arkadaşlarımızın bu manada bunu biraz daha dikkatli izlemeleri gerekirdi, uymaları gerekirdi.

Ben, bu kapsam içerisinde, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Türkkan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, gerçekten zorlamayla, iteleyerek bir kanunu geçirmenin neticesidir bu yapılan. Divan yorulmuş, Kâtipler yorgun, milletvekilleri yorgun, bir an önce bitsin şeklinde... Bir ihmal olduğunu düşünmüyorum. Yani ihmal ayrı bir şey; yorgunluktan gözleri görmeyebilir, bir cümleyi atlayabilir, bir kelimeyi yanlış telaffuz edebilir, hatta bir satırı bile görmeden atlayabilir. Bir paragraf okunmadan geçiliyorsa burada çok iyi niyet arayamam ama

onun da haklı gerekçesini söyledim. Divan da yorgun yani bir an önce bu kanun geçsin diye çalışıyor, uğraşıyor ama bu kanun milletin kabul etmediği bir kanun, zorluk da buradan geliyor. Yani, millet dışarıda “Ya, arkadaş, durup dururken ne yapıyorsunuz siz ya? Ülkeyi sıkıyönetim gibi, aynı Kenan Evren'in cunta rejimi gibi yönetiyorsunuz.” diye ağırlarken bu tip maddi hatalar yapılabiliyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Maddeyi kabul ediyor ama.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Şimdi geliyorum ben size.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Maddeyi kabul ediyor millet, siz de kabul ediyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Hayır, bizim orada gerekçemizi siz iyi okumamışsınız.

Bu maddeyle alakalı olarak, biz orada bu maddeyle ilgili değişiklik önergesini verdiğimizde ben inanıyorum ki eğer bu önerge tam olarak okunsaydı bu milletvekilleri ikna olacaktı ve bu önergeye “evet” diyecekti. Nasıl geri alacağız bunu, bana söyleyin. Ve bu hakkım elimden gasbedilmiş. Bu milletin duymak istediği, bu kanunla ilgili değişiklik önergesini oylayamamışız, doğru olarak oylayamamışız, önergem eksik okunduğu için doğru dürüst oylayamamışız. Bununla alakalı...

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Siz önergenizi takip etmemişsiniz ki, madde oylandıktan sonra farkında oluyorsunuz. Siz önergenizi takip etmemişsiniz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Gerekçe...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Eksik okunduğu için söylüyorum. Ben tam okunsam belki sen “evet” vereceksin; ben öyle inanıyorum. Nasıl yapacağız? Nasıl yapacağız?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Gerekçe...

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Siz takip etmemişsiniz. Madde oylandıktan sonra diyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Hayır efendim, takip etik. Ben o anda, aynı anda stenografa gidip dedim ki: “Eksik okuyorlar, lütfen buna dikkat edin, okunduğu şekliyle geçin.” Ve tutanağı istedim, o anda istedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben şahidim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Gerekçe...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Fakat Tutanak Hizmetleriyle ilgili olan muhaberatımız bugün öğleden sonra dörtte sonuçlandı. Zira kamera kayıtlarını daha yeni alabildik, akşamüzeri saat beşte; bir de böyle bir durum var.

Bakın arkadaşlar, ben size bir şey söyleyeyim, bir şeye çok alışmışsınız; biz yaptık, oldu. Siz yapınca olmuyor. Bu arızalar daha sonra, yarın öbür gün başka şekilde tezahür edebilir ve sizin canınızı yakabilir, haberiniz olsun. Bunlara müsaade etmemek için, bununla ilgili geleceğe ışık tutacak doğru karar almak için bu tartışmanın mutlaka yapılması gerekiyor ve bu hatanın da bir daha tekrarlanmaması gerekiyor. Bu konuda Sayın Başkandan özellikle ricam, nihai kararını, gelecek günlerde... Bakın, biz on senedir buradayız, 3 Grup Başkan Vekili de hemen hemen on senedir buradayız, aynı anda göreve başladık; ilk defa rastlıyorum ben. Yani daha önce, hatırlamıyorum, olduysa bile hatırlamıyorum; grup yöneticiliği yaptım o dönemde de, ilk defa oluyor. Böyle bir şeyin vukuu hâlinde, eğer “Öyle yaptık, geçti.” dersiniz yarın öbür gün farklı manzaralarla karşılaşabilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Öyle bir karar verebilmeli ki Meclis Başkan Vekilimiz, yarın öbür gün böyle bir şey bir daha yaşanmamalı.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum, sağ olun. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 87'nci maddesine göre “Değişiklik önergeleri ve gerekçeleri beşyüz kelimeden fazla ise, önerge sahibi önergesine beşyüz kelimeyi geçmeyen bir özet eklemek zorundadır.” Aynı durum İç Tüzük'ün 102'nci maddesindeki genel görüşme önergeleri ile 104'üncü maddesindeki Meclis araştırması önergelerinde de zikredilmiştir. Değişiklik önergelerinin Genel Kurulda işleme alınmasında gerek 87'nci madde gerekse yerleşik uygulama doğrultusunda 500 kelimeyi geçen önergelerin özetleri de önerge sahibinden istenmekte ve önergenin işleme alınmasında bu özet okunmaktadır. Tutanakta önergenin tam metni ayrıca yayımlanmaktadır. Nitekim, çünkü birleşimde bu konuda Genel Kurulu da bilgilendirmiştik. Dolayısıyla, önerge işleme alınırken Kâtip Üyelerimizin okuduğu özet metnin tutanakta yayımlanması esastır. Ancak zaman zaman uzayan birleşimlerde yorgunluk neticesinde okuma esnasında kelime telaffuzlarında hatalar yapılabilmekte veya uzun metinlerde sehven bazı kelime veya cümleler atlanabilmektedir. Bu konuda daha dikkatli olunması gerektiğinin ve önümüzdeki birleşimlerde daha fazla hassasiyet gösterilmesi gerektiğinin kabulüyle birlikte bu okumadaki maddi hataların, önergeler aynı zamanda Genel Kurula dağıtılmış olduğundan oylamalarda iradeyi sakatlamadığını ifade etmek istiyorum.

Bu bağlamda, tutumumda bir değişiklik yoktur ancak kayıtlara doğru geçebilmesi ve milletvekillerinin doğru bilgilenebilmeleri açısından dün eksik okunan önergenin özetini yeniden okutacağım ve bu okumanın sonrasında da kanunun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 74- Köy muhtarı ve ihtiyar meclisi mahsul zamanlarında çapulcular ve eşkiya türemiş ise yağmadan köy halkını korumak için köylünün eli silah tutanlarından lüzumu kadarını gönüllü güvenlik korucusu ayırarak bunların isimlerini bir kağıda yazıp kaymakama götürür. Kaymakamın müsaadesi olursa bu gönüllü güvenlik korucuları asıl korucularla beraber yağmacılara ve eşkiyaya karşı köy ve köylüyü korurlar.

Köy Korucuları için aşağıdaki hükümler uygulanacaktır;

1. Köy sınırı içinde herkesin ırzını, canını ve malını korumak için köy korucuları bulundurulur.
2. Her köyde en aşağı bir korucu bulunur. Nüfusu binden yukarı köylerde her beş yüz kişiye bir korucu daha tutulur.
3. Korucular ihtiyar meclisi tarafından tutulur ve köy muhtarının vereceği haber üzerine kaymakam buyurultusu ile işe

başlar.

4. Korucuların 22 yaşından küçük ve altmış yaşından büyük olmaması ve bir cürüm ile cezalandırılmamış ve iyi huylu tanınmış bulunması ve herkesle kavga çıkarmak, serhoşluk gibi huysuzlukları olmaması şarttır.

5. Korucular köy muhtarın emri altındadır. Resmi işlerde onun her emrini tutmağa mecburdur.

6. Kendilerine karşı gelenler jandarmaya karşı gelmiş gibi ceza görürler. Korucular silahlıdır ve vazifesini yaparken kendisine saldıran ve hayatını tehlikeye koyan kimselere karşı hayatını korumak için mecburi olursa, vazifesini yaparken ahaliden bir kimsenin can veya ırz tehlikesi altında kaldığını görür ve onu kurtarmak için başka bir çare bulamaz da bunalırsa, cürmü meşhutta (yani yapılırken veyahut yapıldıktan sonra henüz izi meydanda iken) bir cinayetin failini yahut maznun bir şahsı yakalamak istediği halde o kimse silahla karşı korsa, tutulan bir canı kaçır ve “dur” emrini dinlemez ve onu tekrar yakalamak için silah kullanmaktan başka çare bulunmazsa, eşkiya takibi sırasında yatak olan yerlerden şüpheli bir adam çıkar ve korucunun “dur” emrine itaat etmeyip kaçarsa silahlarını kullanabilirler.

Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 45.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilir.

Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır. Gerektiğinde vali veya kaymakam onayı ile güvenlik korucularının görev alanları, geçici ve süresi belli olarak köy hudutları dışına genişletilebilir ve görev yerleri değiştirilebilir. Güvenlik korucuları diğer bir ilin valisinin talebi üzerine, istihdam edildikleri ilin valisinin onayı ile geçici ve süresi belirli olarak iller arasında görevlendirilebilir. Bu durumda, güvenlik korucusunun harcırahı, görevlendirildiği valilik tarafından ödenir.

Köy Korucuları ve Güvenlik Korucularının görevden bulundukları süre içinde yaralanmaları, engelli hâle gelmeleri veya ölümleri hâlinde "2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun" hükümleri uygulanır."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aydın Adnan Sezgin

Fahrettin Yokuş

Adana

Aydın

Konya

Behiç Çelik

Ayhan Erel

Mersin

Aksaray

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

12'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 12– 7/12/1994 tarihli ve 4504 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 25- Kurul Başkan ve üyeleri, özel bir kanuna dayanmadıkça resmi veya özel hiçbir görev alamaz, ticaretle uğraşamaz, ortaklıklarda pay sahibi olamazlar.

Kurul Başkan ve üyeleri, göreve başlamadan önce maliki oldukları Hazine tarafından çıkarılan borçlanmaya ilişkin menkul kıymetler dışındaki her türlü sermaye piyasası mevzuatı anlamındaki menkul kıymetlerini üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhri hissımları dışındakilere satmak veya devretmek suretiyle elden çıkarmak zorundadır. 30 gün içinde bu hükme uygun hareket etmeyen üyeler üyelikten çekilmiş sayılır.

Amacı sosyal yardım ve eğitim işlerine yönelmiş derneklerle vakıflardaki görevler ve kâr amacı gütmeyen kooperatif ortaklığı bu hükmün dışındadır.

Kurul üyeleri ve personeli Kurumla ilgili gizlilik taşıyan bilgileri ve bu Kanunun uygulanması sırasında öğrendikleri teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin ticari sırlarını görevlerinden ayrılmış olsalar bile ifşa edemezler, kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanamazlar.

Kurul Başkan ve üyeleri, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde bu Kanun kapsamında gerçekleştirilen ön araştırma ve soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.

Görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeli ile bu süre içinde 43 üncü madde uyarınca anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanı ve ilgili başkan yardımcısı, Kurumdan ayrılmalarından itibaren iki yıl süreyle, ilgili soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.

Beşinci ve altıncı fıkralara aykırı hareket edenlere 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen ceza verilir."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Ayhan Erel

Adana

Eskişehir

Aksaray

Fahrettin Yokuş

Yasin Öztürk

Erhan Usta

Konya

Denizli

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurunuz Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde verdiğimiz önerge üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Bu maddede, Rekabet Kurumunda, Kurul üyeleri ve soruşturma yapan bir kısım personelin yaptıkları soruşturmaların konusu olan sektörlerde, kamuyu bıraktıktan sonra, orada faaliyet gösteren şirketlerde görev alamamalarına -iki yıl süreyle görev alamamalarına- ilişkin bir yasak getiriliyor. Aslında, ilk anda bakıldığında olumlu karşılanabilecek bir madde fakat bunun yetersiz olduğunu, hatta gerekli olup olmadığını da sizin takdirlerinize sunacağım.

Şimdi, 2 Ekim 1981 tarihinde çıkarılmış bir yasa var, çerçeve bir yasa bu, Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanun yani bundan kırk yıl önce çıkarılmış. Bu kanunda, o gün itibarıyla bütün kamu kuruluşları sayılmış yani bütçe türleri itibarıyla bütün kamu kuruluşları sayılmış; hatta öyle ki KİT'lerin tamamı da var, bunun içerisinde yani KİT çalışanları da bu yasak kapsamı içerisinde; hatta "Sermayesinin yüzde 50'sinden fazlası kamuya ait olan şirketler." diyerek yani

özel sermayesinde pay sahibi olduğu şirketlerde dahi çalışanların kamuya geçişlerinde iki yıl, üç yıl süreyle bir yasak getiriliyor. Dolayısıyla, kanunun ruhuna bakıldığında, aslında kanun, bütün kamu personeline kendi faaliyet alanlarıyla ilgili, çalıştığı alanlarla ilgili alanlarda özel sektöre geçişte bir yasak koyuyor; bu, emekli olduktan sonra da olabilir veya istifa nedeniyle de olabilir.

Şimdi, burada tabii şunu tartışmak gerekiyor: Böyle bir hüküm ortadayken Rekabet Kurumunda veya bir kısım işte, düzenleyici, denetleyici otoritelerde niye bu tür yasaklayıcı hükümler getiriliyor? Aslında, bakıldığında tabii, Rekabet Kurumu 1994 yılında kurulmuş; bu kanun çıkarıldığında Rekabet Kurumu da yok, daha sonra kurulan EPDK, BDDK, BTK gibi kurumlar da yok. Aslında burada, kanuna bakıldığında bütün bu kurumları kapsadığına inanıyoruz biz çünkü o gün itibarıyla var olan bütün bütçe türleri burada sayıldığına göre, daha sonra kurulmuş, salt kamusal olan, bu işlevi gören kurumların da bu kanun kapsamında olması gerekiyor. Bu anlamda sınırlayıcı; ilave sınırlama getirilmiyorsa aslında başka kanunlara gerek yoktur diye düşünmemiz gerekiyor. Burada tabii, 1981 yılında çıkan bu kanunda “Özel kanunlarla getirilmiş yasaklayıcı hükümler saklıdır.” deniliyor, dolayısıyla bir kısım ilave sınırlamalara cevaz veriliyor.

Şimdi burada Hükümetin veya AK PARTİ Grubunun şunu düşünmesi gerekir: Eğer bu 2531 sayılı Kanun düzenleyici otoriteleri kapsamıyorsa o zaman bunların mutlak surette kapsanması gerekir çünkü bunların aldığı her karar kamu menfaati açısından son derece önemli kararlardır yani en baştan bunların bu kanunun kapsamına alınması gerekir. Eğer kapandığını düşünüyorsa da o zaman “Bu tür düzenlemeleri niye yapıyoruz?” diye sormak gerekiyor. Dolayısıyla bunların çerçeve bir yasada yapılması çok daha doğru olacaktır diye düşünüyorum.

Tabii, hâl böyle olmasına rağmen aslında bakıyoruz bir kısmı... Yani somut, son dönemlerde yapılmış bir kısım atamalara dikkatinizi çekmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi, mesela, şu anda Ulaştırma Bakan Yardımcısı olan Ömer Fatih Sayan. Bu değerli bürokrat BTK Başkanlığı yapıyor, BTK Başkanlığından ayrıldıktan hemen sonra işte Ulaştırma Bakan Yardımcısı oluyor ve TÜRK TELEKOM'a önce Yönetim Kurulu Başkan Vekili, daha sonra Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanıyor. Arkadaşlar, çok net bir şekilde, bu kanunun hükümlerine aykırı bir tutumdur bu çünkü otorite olarak düzenlediği, denetlediği bir kurumun gidip yürütme organının başında yer alamaması gerekir; ancak görüyoruz ki çok net bir şekilde bu kanun hükmü burada geçerli olmamış.

Tabii, bürokratlara bu tür görevleri verip yüksek ücretli birtakım ilave görevler vermenin de nedenlerinin ne olduğunu herhâlde anlamak çok zor değil.

Onun dışında, EPDK'ye özel olarak dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu EPDK enteresan bir yer. Son bir yıl içerisinde, daha doğrusu bir yıl bile değil, bu yılın başında; ocak, şubat, mart aylarında 4 bürokrat EPDK'den tamamen denetlediği ve tarifelerini düzenlediği diğer başka özel şirketlere geçiyor. Şimdi, nasıl? Örnek olarak isimlerini de vermek istiyorum: EPDK Tarifeler Daire Başkanı Nedim Korkutata, bu bir dağıtım şirketine Regülasyon Başkanı olarak geçiyor yani burada tarifeyi düzenliyor, hemen ertesi gün öbür şirkete başlıyor. Ali Rıza Dinç, EPDK Elektrik Piyasası Dairesinde Tarifeler Grup Başkanı. Yine, bu arkadaşımız hemen EPDK'den ayrılıyor ve Akisa Elektrik Anonim Şirketine Tarife ve Regülasyon Başkanı olarak geçiyor, aynı işi öbür tarafta sürdürüyor. Şimdi, Sadık Çakı, yine, EPDK'de Enerji Uzmanı, bu da Gediz Elektrik'e geçiyor, hemen istifa ediyor. Hiçbir bekleme yok. Normalde üç yıl beklemesi gerekir ama hiç beklemeden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim.

Serkan Şen, yine, EPDK'de Tarifeler Dairesi Grup Başkanı. Bu da Aydem Enerjiye Regülasyon Direktörü olarak geçiyor. Bunlar son birkaç ay içinde olanlar. Daha önceden de yine, Başkan Yardımcısı Mehmet Ertürk ve Tarifeler Daire Başkanı Hasan Alma değişik enerji veya elektrik şirketlerine yönetici olarak geçiyorlar.

Arkadaşlar, bu insanlar bu kurumların kara kutusudur. Her türlü düzenlemeyi yapıyor, tarifeyi yapıyor, ertesi gün öbür tarafa geçiyor. Bunlar bu sırrı saklamak durumunda, bu bilgiyi korumak durumundalar. Kanunun açık hükümleri var ama buna rağmen bu kanunun maddeleri niye işletilmiyor? Hepimizin bunun takipçisi olması lazım. Bu, milletin hakkıdır. Bakın, bu, yüksek elektrik faturası olarak Türk milletine dönüyor.

Daha garibini söyleyeyim size: Şimdi, Mustafa Yılmaz, EPDK Başkanı, bütün olup bitenler gözünün önünde oluyor. Hadi savcılar atladı diyelim, niye bir kurum başkanı bunlara ses çıkarmaz? Şöyle bir iddia var: Bütün bu trafiği yönetenin de Mustafa Yılmaz olduğu iddia ediliyor. Dolayısıyla ben bunu buradan Türk milletinin takdirlerine sunmak istiyorum. Bunlar çok yanlış şeylerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Başkanım, hemen selamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Devamla) – Bu insanlar devletten aldığı paranın 5-10 katıyla bir gün sonra başka şirketlerde başlıyorlarsa bunun arkasında iyi niyet bulmak mümkün değildir, buna dikkatli olmak gerekiyor. Onların “network”üne, en son yaptığı düzenlemelerle onların... Tarife düzenliyor, fiyatı belirliyor yani efendim, düzenlediği şirketin menfaatine düzenliyor, hemen ertesi gün öbür şirkete başlıyor ve çok astronomik rakamlarla başlıyorlar. Bunu takdirlerinize sunmak istiyorum.

Normal bir hukuk devletinde olmaması gereken işlerdir bunlar fakat Türkiye hukuk devleti olmaktan çıktığı için bu tür şeyleri görüyoruz. Ancak inşallah, bunların bir gün kanunlar önünde hesabı sorulacaktır diye düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 12- 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 25 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Kurul Başkan ve üyeleri, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde bu Kanun kapsamında gerçekleştirilen soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.

Görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeli ile bu süre içinde 43'üncü madde uyarınca anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanı ve ilgili başkan yardımcısı, Kurumdan ayrılmalarından itibaren dört yıl süreyle, ilgili soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.

Beşinci ve altıncı fıkralara aykırı hareket edenlere 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların

Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen ceza verilir.”

Sibel Özdemir

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Mustafa Sezgin Tanrikulu

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, ben de kanun teklifinin 12'nci maddesi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, konuşulduğu üzere, 19 farklı kanunda ve 2 karnamede değişiklik öngören bu torba kanun teklifiyle maalesef yine karşı karşıyayız. Kanun teklifinin usulü, geliş şekli, tartışılması, ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülmemesi sorunu maalesef devam ediyor. İç Tüzük'te hiçbir engel olmamasına rağmen, kanunların ilgili komisyonlarında detaylıca görüşülmeden, sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek Genel Kurulun gündemine getirilmesinde nedense ısrar ediliyor.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte Meclisteki yasama faaliyetlerinin niteliğinden ve kalitesinden uzaklaşıldığı da ortadadır. Anayasa'ya aykırı düzenlemeler tekrar tekrar getiriliyor, Anayasa'ya aykırı Cumhurbaşkanlığı kararları yayımlanıyor, sonra kanunlarla düzeltme ihtiyacı doğuyor ve maalesef biz burada tekrar tekrar bu yanlışlıkları düzeltiyoruz.

Değerli milletvekilleri, işte görüştüğümüz bu teklif de birbirinden ilgisiz alanlarda düzenlemeler içeriyor ancak en önemlisi de -iki gündür konuştuğumuz- OHAL'in kaldırılması sonrası kabul edilen OHAL uygulamalarının süresinin uzatılmasına yönelik 3 maddede bu torba yasa içerisinde yer alıyor. Yapılan itirazlar karşısında OHAL yetkilerinin uzatılmasının üç yıldan bir yıla indirilmesi gibi... Bazı alanlarda bu gündeme geldi.

Peki, beş yılda ne yapılamadı değerli milletvekilleri ve ne gerekçeyle bir süre uzatımına gidilmek isteniyor? Üç yıl da uzatılsa, bir yıl da uzatılsa gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde ülkemiz OHAL uygulamalarını uzatan bir ülke konumunda olacak maalesef. Ulusal düzeyde adalet ve yargı sistemine bir güvensizlik, uluslararası alanda da yine bir itibar kaybı olacak. İşte son açıklanan, aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliği ve yargı reformlarında uyumlaştırmalar yaptığımız Avrupa Birliği düzeyinde son yayımlanan Türkiye raporunda bu yönde önemli tespitler ve uyarılar yapıldı. Adalet, hukuk, özgürlüklerde ciddi geriye gidişlerin yaşandığı, üyelik sürecinden de hızla uzaklaşıldığı vurgusu yapılıyor. İşte biz görüşmekte olduğumuz bu kanunla da bu durumu tescil ediyoruz maalesef. İktidarı yapması gereken kurucu üyesi veya aday ülkesi olduğumuz uluslararası kurumların bu uyarılarını dikkate alıp yasal düzenlemeler yapmak iken, işte bu torba teklifte -uzun çalışma saatleriyle yapmaya çalıştığımız- bunun tam tersi yönde mevzuat değişiklikleri yapıyoruz. Bir taraftan İnsan Hakları Eylem Planı açıklanırken, işte daha geçen hafta burada dördüncü yargı reformu paketini görüşürken, bu kanun tekliflerini getirirken şimdi OHAL uygulamalarını uzatan mevzuat değişiklikleri yapılmakta. Özetle ben şunu söylemek istiyorum: Bu düzenlemeler demokrasi ve insan haklarını olumsuz etkilemeye devam edecek ve zaten kopma noktasına gelen Avrupa Birliğine üyelik sürecimizde yeni bir tartışmaya getirecek ülkemizi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benim üzerinde söz aldığım bu madde, 12'nci madde -az evvel sayın hatibin de detaylı şekilde değerlendirdiği üzere- Rekabet Kurumunun başkan ve üyelerinin görevden ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl süreyle soruşturma yaptıkları sektörlerde görev üstlenemeyeceklerini düzenliyor; benzer şekilde, raportör olarak görevlendirilen meslek personelleri için de bu yasaklamaları getiriyor. Dün Sayın Hamzaçebi de burada detaylı olarak açıkladı, zaten 81 yılında mevcut bir kanunda bu yönde düzenlemeler var ancak Rekabet Kurumuyla ilgili eklenen bu düzenleme mevcut kanuna göre daha dar kapsamlı ve süre iki yıl ve sadece soruşturma yapan sektörlerle sınırlı kalıyor. Biz şimdi bir önerge verdik, bu sürenin iki yıl değil de dört yıllık bir süre olarak uygulanmasını istiyoruz, bunu da sizlerin takdirlerine sunuyoruz. Ama ben şuna dikkat çekmek istiyorum, az evvel Sayın Usta da bu konuya değindi: Son dönemde siyasi atamalarla bağımsızlıkları ve özerklikleri zaten tartışmalı olan bu kurumlarda daha detaylı ve daha kapsamlı bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç var. Çünkü değerli milletvekilleri, uluslararası raporlarda da ve özellikle Avrupa Birliğinin Türkiye'yle ilgili raporlarında da bu konuda çok ciddi uyarılar yapılıyor. Bakın, bu raporlarda şunu söylüyor: Bağımsız ve denetleyici kurumlarda yaşanan tahribata karşı önlem alınması çağrılarını yapılmaktayken biz bu konuda hiçbir düzenleme yapmıyoruz. Örneğin, raporda, özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte Rekabet Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, RTÜK, BDDK, Merkez Bankası gibi pek çok düzenleyici ve denetleyici kurumun doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlandığı, bağımsızlıklarının ve denetleme görevlerinin zedelendiği belirtiliyor. Bunlar arasında en belirgin ve son dönemlerde en çok şahit olduğumuz, işte, Merkez Bankası başkanlarının bir gece yarısı kararlarıyla değiştirilmesi süreci. İşte, bir taraftan OHAL mevzuatını uzatarak üyeliğimizin koşulu olan siyasi kriterlerde zaten ciddi geriye gidişler yaşanırken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

...bir taraftan da yapılan bu uygulamalar nedeniyle AB üyeliğimizin ekonomik kriterlerinden olan piyasa ekonomisinin işlevselliğinden de uzaklaşıyoruz. Ya, bunlar sadece kâğıt üzerinde raporlara yansımış değerlendirmeler değil değerli milletvekilleri. Merkez Bankası, Rekabet Kurumu gibi bağımsız ve düzenleyici, denetleyici, özerk olması gereken bu kurumların üst düzey atamalarında yaşanan bu tahribat ekonomik istikrarsızlıklara, ekonomik maliyetlere de yol açmaktadır. İşte, ülkemiz yüksek enflasyon, yüksek işsizlik, yüksek döviz kuru, yüksek faiz ve gelir adaletsizliği sarmalından çıkamamaktadır. Biz bu konuda tekrar iktidarı uyarıyoruz. Bizim, ülkemizi evrensel insan hakları ve demokratik değerlerde tartışmalı konuma sürükleyecek OHAL uygulamalarının uzatılmasını değil, vatandaşlarımızın asıl çözüm bekleyen sorunlarını konuşmamız gerekiyor. Hızla düşen millî gelirimiz, gelir adaletsizliği, işsizlik, yüksek enflasyon, hayat pahalılığıyla mücadele önlemleri bizim gündemimiz olmalıyken biz bugün, bu gece yarısı ve yarın da muhtemelen OHAL'i uzatmak için çalışıyor olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Bu değerlendirmelerimi sizlerin takdirine sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç
Van
Ali Kenanoğlu
İstanbul

Erol Katırcıoğlu
İstanbul
Abdullah Koç
Ağrı

Nuran İmir
Şırnak
Mahmut Celadet Gaydah
Bitlis

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu madde, doğrusunu isterseniz, yani çok fazla itiraz edilmesi gereken bir madde değil bir tarafıyla bakarsanız. Çünkü gerçekten de çıkar çatışması olarak literatüre girmiş olan durumlar... Yani bir personel bir işte çalışıyor, o işte çalışırken kontrol etmesi gereken bir şirketin bilgisine sahip oluyor, daha sonra işten ayrılıp başka özel bir şirkete girdiğinde kamuda elde ettiği bilgileri kullanması gerçekten bir çıkar çatışması anlamına geliyor ve dolayısıyla da bir şekilde bu konunun düzenlenmesi gerekiyor. Bu madde de zaten böyle bir düzenleme içeriyor.

Fakat konunun niçin buraya geldiğiyle ilgili olarak belki bilgisi olmayan arkadaşlar olabilir, kısa bir bilgi vereyim: Bu maddenin buraya gelmesinin sebebi –biliyorsunuz belki- Rekabet Kurumunun geçenlerde Trendyol şirketiyle ilgili bir soruşturması vardı. Bu soruşturma değerli arkadaşlar, hâkim durumu kötüye kullanmak yani Rekabet Yasası'nın 6'ncı maddesiyle bağlantılı bir konuydu çünkü Trendyol bazı malların piyasalarında yüzde 70'e varan pazar payına sahip. Dolayısıyla da Rekabet Kurumu buna soruşturma açıyor. Soruşturma başlıyor ve fakat o sırada bir şey oluyor; soruşturmayı yapan kişi, görevli istifa ediyor ve Trendyol'a bir çalışan olarak giriyor. Dolayısıyla da inceleme sırasında kamuda elde ettiği bilgileri o şirkete ilgili olan, muhtemelen ceza alma ihtimali olan o şirketle ilgili olan bilgileri Trendyol'da çalışarak bir anlamda ortadan kaldırmaya çalışan bir çaba içine giriyor. Şimdi, bu madde bunun için geliyor.

Değerli arkadaşlar, kısa bir bilgi vereyim size: Enflasyonun bu kadar yüksek olması sadece ve sadece talebin arzdan daha fazla olmasıyla ilgili değildir, fiyatlar genel düzeyinin yükselmesi dediğimiz enflasyon sadece arz talep arasındaki dengesizliklerden kaynaklanmaz. Şirketler dünyasının bazı durumlarda sahip oldukları pazar gücü, onların daha yüksek fiyatlar koymalarını mümkün kılar. Bu hangi koşullarda olur? Bu, şu koşullarda olur arkadaşlar genellikle: Eğer bir sektörde az sayıda firma varsa o firmalar kartel türü bir anlaşma yaparak fiyatlar üzerinde yükseltici etkiler yaratabilir. Rekabet Kurumu bunun için kuruldu değerli arkadaşlar. Rekabet Kurumu -bütün dünyada olduğu gibi esasında- serbest piyasa ekonomisinin çarklarının bazı durumlarda tekel üretmesi, bazı durumlarda kartel üretmesi ve dolayısıyla da fiyatların haksız yere yükselmesi ve dolayısıyla da halkın haksız yere yoksullaşması biçimindeki etkilerini bir anlamda kontrol etmek üzere kuruldu. Fakat değerli arkadaşlar, bu Kurul veya bu Kurum diyelim çok hassas bir kurumdur ve fakat, maalesef, yani iktidar bu hassasiyeti asla fark etmedi ve bir bakıma bağımsız olması gereken bu Kurum bağımsızlığını yitirdi. Bugün, efendim, Rekabet Kurumu Başkanı Ticaret Bakanının arkasında oturan bir bürokrata dönüştü.

Değerli arkadaşlar, şöyle söyleyeyim size: Bu Kurum kurulurken -bir iki dakikam var, söyleyeceğim bunları- daha doğrusu, bunun kurulmasının sebebi -demin anlatmaya çalıştığımı bir sebep olarak bir çerçevesini çizdim- biraz daha ayrıntıya baktığımız zaman, özel sektörden gelebilecek olan baskıları -ki Trendyol böyle bir baskı olarak oluştu efendim- ve aynı zamanda siyasetten gelebilecek olan baskıları da bertaraf edebilecek bir yapıda olması istendi. Bu sebeple de Rekabet Kurulunun atanması süreci tamamen bağımsızlığını sağlayacak bir biçimde, 11 kişiden oluşan ve çok çeşitli kurumlardan öneriler üzerinden giderek oluşan bir kuruldu; bu, birincisi. İkincisi, bütçesi kendine aitti, tamamen kurulan şirketlerin kuruluş sermayelerinden alınan, kesilen miktarla oluşan bir bütçesi vardı. Üçüncüsü de bu Kurumda çalışan insanların özel sektöre mahkûm olmaması için görece yüksek fiyatlar alan kişilerden oluşması varsayıldı, istendi fakat değerli arkadaşlar, bu böyle olmadı. Bakın, ne oldu ben size söyleyeyim. Demin Sayın Konuşmacı Usta bunları anlattı esasında ama ne oldu biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Şöyle bir gelişme oldu: Sektörlerdeki firmalar, özellikle piyasa gücü yüksek olan firmalar öyle bir davranış içine girdiler ki Rekabet Kurumundan gelecek herhangi bir soruşturmayı bertaraf edebilecek insan istihdam etmek zorunda kaldılar. E, bunları nereden bulacaklar? Bu konuları bilen çok sayıda insan yok. Nereden topladılar? Rekabet Kurumundan topladılar. Yani sözünü ettiğim mesele ya da bu maddenin gelmesinin sebebi olan mesele esasında kuruluşundan beri olan bir meseleydi. Anlaşılan, Sayın Ticaret Bakanı Mehmet Muş bunu, bir anlamda, Rekabet Kurumunun kaybolmuş olan kredibilitesini düzeltmek için yapıyor.

Değerli arkadaşlar, Trendyol'un, biliyorsunuz, "Türkiye'nin trend yolu" diye reklamları var. Türkiye'nin Trendyol'u değil arkadaşlar, Trendyol Çin'in Alibaba'sının Türkiye'de satın aldığı bir şirkettir, dolayısıyla da tamamen yabancı sermayeli, Çin'e aittir; bu, bir. İkincisi -galiba sürem bitiyor- Amazon, Amerikan şirketi girdi buraya ve aralarında müthiş bir rekabet var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sürem bitti. Bir dakika daha veriyor musunuz?

BAŞKAN – Veriyorum Hocam.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Büyük bir rekabet var ve dolayısıyla da bu rekabet sonucunda Rekabet Kurumunun üzerinde büyük bir baskı var yani sadece siyasetten değil, özel kesimden de gelen büyük bir baskı var. Dolayısıyla da benim anladığım kadarıyla, çaresiz bir şekilde, Rekabet Kurumunun işte bu kaybolan kredibilitesini düzeltmeye yönelik olmak üzere, bir süre çalışmış ve ayrılan personelin iki sene süresince özel sektörde benzer bir şirketin çalışanı olmaması gerektiği gibi bir teklifle geldiler. Bu teklif bir ölçüde yerindedir, sadece yazılışıyla ilgili bazı sorunlar var, ben Komisyona bunları iletmıştim ama bunun ötesinde, sanıyorum bu Kuruma özel bir ilgi göstermek lazım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 12'nci maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 25'inci maddesine eklenmesi öngörülen ikinci fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeli, bu süre içinde 43 üncü madde uyarınca anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanı ve ilgili daire başkan yardımcısı ile Başkan Yardımcısı, Kurumdan ayrılımlarından itibaren iki yıl süreyle, ilgili soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet

gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.”

Bülent Turan
Çanakkale
Muhammet Balta
Trabzon
Abdulkadir Özel
Hatay

Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya
Cihan Pektaş
Gümüşhane

Mustafa Elitaş
Kayseri
Serkan Bayram
İstanbul
Hacı Osman Akgül
Gümüşhane

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, 7246 sayılı Kanun’la düzenlenen kurum kadro cetvelinde yeni oluşturulan daire başkan yardımcılığı kadrolarının ilgili daire başkanlığındaki sorumluluğu nedeniyle yasak kapsamına alınması amaçlanmaktadır. Ayrıca madde metninde yer alan "başkan yardımcısı" ile yeni eklenen "daire başkan yardımcısı" ibarelerinin karışıklığa sebebiyet vermemesi amacıyla kanunun genelinde kullanıldığı şekilde unvanlara yönelik yazım yeniden düzenlenmektedir.

IV.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi vardır.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Göker, Sayın Ünver, Sayın Başevirgen, Sayın Girgin, Sayın Özer, Sayın Ünsal, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Antmen, Sayın Şahin, Sayın Demirtaş, Sayın Arık, Sayın Alban, Sayın Tutdere, Sayın Ceylan, Sayın Ünlü, Sayın Polat, Sayın Yüceer, Sayın Kaboğlu.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 13 - 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 211 — 1. Kanunen ödenmemeleri gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen gümrük vergileri geri iade edilir. Kanunen tahakkuk ettirilmemeleri gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergileri kaldırılır.

Ancak, kanunen ödenmemesi veya tahakkuk ettirilmemesi gereken gümrük vergileri ilgili kişinin kasten yaptığı bir tahrifat veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile artırılması sonucunda ödenmiş veya tahakkuk ettirilmişse, bu vergilerin geri verilmesine veya kaldırılmasına ilişkin talepler kabul edilmez.

2. Kanunen ödenmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliğ edilmesi ve ilgilinin üç yıl içinde gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.

Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, aynı süre içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır. Bu süre mücbir sebep veya beklenmeyen hallerde uzatılabilir.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Bedri Yaşar
Samsun

Arslan Kabukcuoğlu
Eskişehir
Fahrettin Yokuş
Konya

Ayhan Erel
Aksaray
Yasin Öztürk
Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Maddeyle dünya piyasa fiyatlarından daha düşük fiyatlardan ithal edilen eşyaların gözetim uygulaması kapsamında izlenmesine imkân sağlanmaktadır. Yani özetle, şunu söylüyoruz: Özellikle memleketimize gelen ham maddeler konusunda, fiyat dengeleri de dâhil gözetim altına alınmasını bu maddeyle takip ediyoruz. Ama şunu da söyleyeyim ki özellikle, son dönemde emtia fiyatlarına şöyle bir baktığımız zaman çok ciddi artışlar olduğunu hep beraber görebiliriz. Bunlardan birkaç örnek de vermek istiyorum size: Mesela, plastik ham maddesi fiyatı bugün dolar bazında yüzde 100 artmıştır. Yine, hazır giyimde kullanılan ham maddelerde de plastik ham maddesi de yine yüzde 50 oranında artmıştır. Pamuk elyafı, ipliği başta olmak üzere hazır giyim sektörünün kullandığı ham madde ve ara malların fiyatı da son üç ayda dolar bazında yüzde 50 oranında artmıştır. Buna paralel olarak navlun fiyatlarında yüzde 500'lere varan artışlar olmuştur.

Özellikle, bugün ihracatçılarımız konteyner konusunda çok ciddi sorunlar yaşamaktadır. Bugün, normal şartlar altında konteynerin fiyatı bin liradan 5 bin liralara çıkmıştır.

Değerli arkadaşlar, ben bunu sizin için anlatıyorum ama salonda sesimiz ne kadar ulaşıyor bilmiyorum.

Yani bugün fiyatlar açısından baktığınız zaman gerek kimya sanayisinde olsun... Mesela çimento sektörü, bugün 130

liradan başlayan çimento 2 katını geçti, 120 lirayla başlayan hazır beton fiyatları şu an 250 liralara civarında.

Zonguldak milletvekilleri aramızda, sacın fiyatı 400 dolarlardan, 420 dolardan 800 dolar civarına çıkmış vaziyette. Yuvarlak demir fiyatı -inşaat demirinden bahsediyorum- fiyatlar 3 bin küsur liradan şu an 7.200 liraya çıkmış vaziyette.

Aynı şekilde kereste fiyatları, "plywood" fiyatları, MDF fiyatları yani bir ham madde söyleyin ki fiyatı değişmemiş olsun. Bakın, özellikle inşaat sektöründe bir iyileştirme yapmadığımız takdirde bu fiyatlarla, bu şartlar altında firmaların çoğunun battığını hep beraber buradan seyredeceğiz. Dolayısıyla, devletin bu işi denetleme, organize etme, fiyatlara müdahale etme zamanı geldi geçiyor.

Ben buradan hepinizi uyarıyorum: Bakın, özellikle bu ham madde fiyatları her sektörde, aklınıza gelecek her sektörde dolar bazında arttı. Bugün sadece ham maddenin ihracatından bahsediyoruz, ihracatın artışından bahsediyorsunuz ama bu fiyatların artışından dolayı iç piyasada da ciddi sıkıntılar yaşanıyor ben buradan ifade ediyorum. Devlet regülasyon görevi görsün istiyoruz, düzenlesin diyoruz yani bugün çimentonun ham maddesinin yüzde 90'ı Türkiye'de, ne oluyor da çimento fiyatları artıyor? Toprağın fiyatı mı artıyor, taşın fiyatı mı artıyor, kullanılan madenlerin fiyatı mı artıyor? Peki, siz inşaat deyince hep 5 tane müteahhidi düşünüyorsunuz, hep böyle 21/b şartlarına göre ihale almış firmalar gibi düşünmeyin; onların tuzu kuru, çoğu da zaten dolar bazında belli garantilerle bu işi yapıyor ama bunun dışında kalanların gerçekten çok ciddi problemleri var, muhakkak size de ulaşıyordur. İnşaat dediğiniz zaman sadece konut gibi algılamayın. Bugün hangi sektörde ne yaparsanız yapın muhakkak inşaatla haşır neşir olacaksınız. Hastane de yaparsınız, fabrika da yaparsınız, tarımla da uğraşsanız, hangi sektörle uğraşırsanız uğraşın muhakkak bu ham maddelerle yüz göz olacaksınız. Yani bugün cam fiyatları, alüminyum fiyatları öyle bildiğiniz gibi değil.

Buradan uyarıyorum: Bu fiyatlara müdahale etmediğiniz sürece gerek iç piyasada gerekse dış piyasada firmalarımızın rekabet etme gücü kalmayacak. Gerektiğinde fiyatlara müdahale ediyorsunuz, bugün de mesela, demir ithalatını serbest bırakabilirsiniz, çimento ithalatını serbest bırakabilirsiniz veyahut da Rekabet Kurumu diye bir kurum var, hiç olmazsa değerli arkadaşlar bu Kurumu çalıştırın, bu Kurumun üzerinde biraz duralım. Yani bütün bu fiyat artışlarına rağmen ben, Rekabet Kurumunun herhangi bir fabrikaya veya herhangi bir müesseseye bir ceza kestiğini görmedim. Zaten özellikle bu ham maddeyle ilgili üretim yapan tesislerin önemli bir kısmı da yabancıların elinde yani bugün Türkiye'deki çimento sektörünün -tahmin ediyorum- yaklaşık yüzde 85'i zaten yabancıların elinde ama devlet bugün için var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Hep serbest piyasadan, işten, istihdamdan bahsediyoruz; eğer bununla ilgili düzenlemeleri yapmadığımız takdirde, müdahale etmediğimiz takdirde, göreceksiniz, toplu işten çıkarmalar da dâhil, her şeyle muhatap olacağımız konusunda biz muhalefet olarak buradan sizi uyarıyoruz.

Ümit ediyoruz ki önümüzdeki günlerde bir müdahale yaparsınız da piyasa normal şartlar altında cereyan etmeye başlar diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 13- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafına "kasten yaptığı bir tahrifat" ifadesinden sonra gelmek üzere "veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile artırılması" ibaresi eklenmiştir.

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Cavit Arı

Antalya

Alpay Antmen

Mersin

Mahir Polat

İzmir

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Mahir Polat.

Buyurunuz Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan torba yasanın 13'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 13'üncü maddesi 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 211'inci maddesinde bir değişiklik öngörüyor. Peki, 211'inci madde bize ne anlatıyor? Gümrük Kanunu'nun 211'inci maddesi, hiç ödenmemesi gerektiği hâlde alınan vergilerin geri ödenmesi, bir de tahakkuk ettirilmemesi gereken vergilerin tahakkukunun ortadan kaldırılması ve bununla birlikte, ne zaman, ne şekilde yapılacağının usul ve esaslarının belirlenmesi açısından yapılmış bir madde. Bu maddeyle yapılmak istenen düzenlemenin amacı ne?

Değerli arkadaşlar, ticaret politikaları önlemleri kapsamında gözetim tebliğinden kaynaklanan birtakım sorunlar var, bunları ortadan kaldırmak için bir kanun düzenlemesi yapıyorsunuz. Bir eşya eğer bu önlemler çerçevesinde gözetim tebliğine tabi ise Ticaret Bakanlığına başvurursunuz belgelerinizle birlikte, gider gözetim belgesi alırsınız. Bugün, eğer gözetim tebliğine tabi bir eşyayı ithal etmek istiyorsanız, Ticaret Bakanlığına başvurmanız dolayısıyla hiçbir şekilde belge almanız söz konusu değil, yüzde 99'un üzerinde reddedilir. Peki, ithalat yapamaz mısınız? Yaparsınız. Nasıl yaparsınız? Gözetim tebliğinde karşısında bulunan rakamı CIF kıymetine çıkarttırarak, yükselterek yani ortaya hayalî bir kıymet koyarak ithalat yapabilirsiniz.

Değerli arkadaşlar, yani "Gümrük Kanunu'nun 24'üncü maddesindeki gümrük kıymeti satışa esas kıymettir uygulamasını boş verin, siz hayalî bir şekilde gümrük kıymetini yükseltin, ben sana izin vereyim." diye bir anlayış egemen oldu bu gözetim tebliğiyle beraber. Yani, geçmişte bir hayalî ihracat vardı biliyorsunuz, olmayan maddeleri ihraç edip KDV iadesi almak gibi; şimdi, bu maddeyle birlikte olmayan bir kıymeti hayalî olarak koyup kâr etmeye çalışıyorsunuz. Ne oldu? Kanuna aykırı olarak bir yükseltme yaptınız, bir kıymet yükseltmesi ve vergi almaya başladınız. Bunun sonucunda basiretli tacirler sizi dava ettiler. Dava sonucunda bunlar iade edilmeye başlandı, mahkemeler bunların iade edilmesine karar verdiler. Sonra, siz başka bir garabete daha imza attınız, "Kardeşim, ben senin ithalatına izin vereceğim fakat sen beni dava etmeyeceğine dair bir taahhütname verersen 'Ben seni dava etmeyeceğim.' dersen sana bu malların ithalatına izin vereceğim." dediniz. Bu tür düzenlemeler Anayasa'nın 2'nci maddesinde belirtilen hukuk devletinin en önemli öğelerinden biri olan "belirlilik" ilkesini ihlal etmektedir değerli arkadaşlar.

Gümrüklerde çok çeşitli vergiler, çok çeşitli cezalar alınmaktadır. Bu vergisel ve mali yükümlülüklerden bir kısmı malın

ithali aşamasında alındığı gibi bir kısmı da ilgili idare adına diğer bankalarda açılan hesaplara yatırılıp gümrük beyanı sırasında dekontların ibraz edilmesi suretiyle yapılır. Birçok ceza, birçok vergi vardır; bunlara baktığımız zaman gümrük vergisinden başlar, Tütün Fonu'na kadar gider; hepsinin yasal dayanağı ve hangi idare adına tahsil edildiği bellidir değerli arkadaşlar. Gümrük idaresi tarafından tahsil edilen bütün vergiler Anayasa'daki "vergilerin yasallığı" ilkesine göre bir kanun lafzına dayanmaktadır yani kanunsuz bir vergi, gümrük tarafından, gümrük idareleri tarafından tahsil edilmez. Tacirin kendi özgür iradesiyle eşyanın gerçek gümrük kıymet beyanını yapmasına rağmen, daha fazla vergi almak için tacire baskı yapıp özgürlüğünün dışında bir kıymet yükseltilmesine gitmek ticaretin olağan akışına aykırıdır değerli arkadaşlar. Bu uygulamada özgür iradede bahsetmek söz konusu olmadığı gibi kamu gücünü elinde bulunduran erk, tacire karşı anayasal bir suç olan angarya suçunu işlemektedir. Hâlen uygulanmakta olan bu kanunu işlem şimdi kanun metnine konularak düzeltilmeye çalışıyor. Yani devriktidarınızda "Biz kanunlara uymuyoruz, kanunları kendimize uyduralım." mantığındasınız fakat yanlış bir mantık. Bu durum, Anayasa'ya, kamu yararı ilkesine ve hakkaniyete açıkça aykırı bir durumdur. Tacirlere de yazık ediyorsunuz, bugünlerde tacirler zaten zor günler yaşarken üstüne böyle bir garabetle karşılaşıyorsunuz. Bunlar mahkemeden tekrar dönecek diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "gelmek üzere" ibaresinin "gelecek şekilde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Sarısaç

Nuran İmir

Bitlis

Van

Şırnak

Ali Kenanoğlu

Abdullah Koç

İstanbul

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Sayın Murat Sarısaç.

Buyurunuz Sayın Sarısaç. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT SARISAÇ (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Bugün AKP Türkiye'sinde işsizlik yaygınlaşıyor, enflasyon yükseliyor, vergiler artıyor, halk günden güne yoksullaşıyor.

Bu yüzden sırça saraylarından "Ekonomimiz uçuyor." demenin bir anlamı yok. Yine AKP Türkiye'sinde görece var olan demokrasi bitirildi, adalet tüketildi, özgürlükler çalındı ama dev aynasından kendine bakanların "cihana hükmederiz" böbürlenmesinin de bir hükmü yok. Dolayısıyla siyasi ömrünü tamamlamış bir partiyle karşı karşıyayız. Tam da bu yüzden AKP, siyasi ikbali ve bekası uğruna ülkeyi OHAL koşullarına zorluyor çünkü gençlerin, kadınların, halkların yarınlarına çökmeye çalışan bir anlayış var.

Kaba kuvveti elinde toplayan bu iktidar, jakoben bir iktidardır; öyle olmasaydı ilgili maddede vergiyle ilgili bir düzenleme yaparken verginin yüksekliliğine işaret eder, temel sorunlara çözüm bulmaya çalışırdı. Bunun yerine AKP, kendi Robin Hood'unu yaratıyor. Robin Hood, zenginden aldığı fakire verirdi ama AKP Robin Hood'luğu, yüksek vergilendirmelerle, Hazine garantili ihalelerle halkın cebinden aldığı yandaş holdinglere veriyor. Hatta, AKP'nin propaganda aracına dönüşen TRT'nin yüzde 88'lik geliri de cebimizden çalışıyor. Bunun adı, halkın cebine çökmedir.

Siyasi iktidar, ülkenin barışına, demokrasisine, hukukuna da çöktü. Oysaki bütün bunlar ekmek gibi, su gibi elzem olan şeylerdi. Yani harekete geçirilen darbe dinamiğiyle ve halkın gittikçe yoksullaşan durumuyla aslında biz bunları çok iyi gördük.

Kürtlere, Kürt halkına kulak vermedikçe, Kürt sorunu çözülmedikçe iktidar da Hükümet de sürekli yerinde patinaj yapan bir durumda olacaktır. Bu yüzden, tecride bir an önce son verilmeli, diyalog ve müzakerenin yolu açılmalıdır.

Yine, aynı şekilde, Kürt sorununa yaklaşım biçimi savaş politikalarıyla değil... Burada, tamamen 1921 ruhuyla, bu Mecliste tekrar oturulup Kürt sorununun barışçıl ve demokrasi yoluyla nasıl çözüleceği üzerine de çözümler geliştirilse, öneriler geliştirilse eminim ki bugünden çok daha iyi bir duruma gelecektir Türkiye ve bu sorun da aşılabilecektir. Yoksa Kürtlerin siyaset yapma hakkına sürekli saldırarak, ülkeyi bir açık cezaevine dönüştürerek hiçbir şekilde sonuç alınamaz. Bir de Diyarbakır'da sadece Kürtçe şarkılar söyleyerek de emin olun ki hiçbir Kürt'ü kandırmanın artık bir imkânı kalmamıştır.

Yine, sayın arkadaşlar, hiçbir hukuki temeli olmadan atanan kayyumlarla Van'a da çöktüler. Halkın doğrudan katılımını sağlayan yerel yönetimler boşa çıkarıldı, Van neredeyse üç beş bürokrata teslim edildi. Bugün Van'da ciddi bir talan ve yağma anlayışı var. Bu üç beş bürokrat ve yine aynı şekilde kayyum bu yağma ve talan düzenini elinde bulundurmak için her türlü çabayı harcıyor, son beş yıldır Van'da kesintisiz eylem ve etkinlik yasaklarının olmasının da asıl sebebi budur çünkü hiç kimsenin onların tekerine çomak sokmasını istemiyorlar.

Size Van'dan sadece bu çökme hikâyesiyle ilgili bir parkomat uygulamasından bahsetmek istiyorum. Van'da önceden birkaç sokakta başlatılan bir parkomat programı oldu, bir uygulaması oldu. Bu, baktılar ki birçok yerden artık bir para getiriyor, bunu neredeyse Van'ın artık bütün sokaklarına yaydılar yani tam anlamıyla bir soygun düzeni yaratıldı bunun üzerinden. Bildiğimiz alternatif yollar üretmek yerine, park alanları üretmek yerine yani o araçların park edileceği alanlar üretmek yerine, tam tersine, Van halkının, bu işsizlikle boğuşan, yoksullukla boğuşan Van halkının sadece bir yere aracını park etmesi bile AKP kayyumlarına bir para aracına dönüştü ve bu yüzden bu uygulamayı her gün daha da genişletiyorlar. Yine, hakeza, bu parkomat uygulaması normalde Erzurum Bölge İdare Mahkemesinden dönmesine rağmen, Sayıştay raporlarına yansımaya rağmen hiçbir şekilde bir inceleme yapılmıyor bununla ilgili, hatta bunu bile Van halkına o kadar çok görüyorlar ki bu parkomat şirketi bile Vanlı olmayan şirketler tarafından Van'a getiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Neyse ki bir yurttaşımızın başvurusu üzerine Erzurum Bölge İdare Mahkemesi bu parkomat cezalarını hukuka aykırı gördü. Belki bu şekilde bu parkomat kararı emsal olur ama biz biliyoruz ki zaten kayyumun kendisi hukuksuz olduğu için çok hukuka da riayet edeceğini düşünmüyoruz açıkçası. Zaten bu parkomat uygulaması Vanlıların trafik sorununu da hiçbir şekilde gidermedi. Dediğim gibi, sadece, yolda herhangi bir Vanlı aracını park ettiğinde park cezası kesiliyor. Çünkü zaten kayyumun trafikle ilgili eğer bir derdi olmuş olsaydı Van'da daha önce, bizim belediyelerimiz döneminde çok katlı otopark yapılmıştı ama AKP'nin AVM aşkıdan dolayı bu, AVM'ye çevrildi, şu an AVM olarak da atıl bir durumda.

Yine, Van'ın en büyük sorunu, çevre yolu sorunu. Bu da her sene AKP tarafından söz verilmesine rağmen hiçbir şekilde bitirilmiyor.

Biz de şunu söylüyoruz: Biz her şekilde o tekere o çomağı sokacağız ve nasıl ki Boğaziçi'nde o kayyumlar gönderilmişse

bugün bizim belediyelerimizde olan bütün kayyumlar da o şekilde gönderilecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Kemalbay...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözeği'nün, depremle ilgili önlemlere ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğu Anadolu fay hattında çok ciddi birikim var, özellikle Karlıova-Bingöl arasında ciddi deprem bekleniyor. Ayrıca Marmara Denizi için de büyük risk var; Ege, İzmir aynı şekilde. Depremler olmadan, insanlar ölmeyen, çürük yapılar yıkılmadan önlem almayı düşünüyor musunuz?

Deprem eylem planı ve kanunu genişletmek istiyor musunuz; tabii, torba yasayla değil?

Bugüne kadar tamamlanan binaların depremedelerin ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olduğu aşikârdır. Hâlâ pandemiye konteynerlerle geçiren insanlar var. Vadedilen deprem evleri ne zaman teslim edilecek? Toplanan deprem vergilerine ne oldu, bunu sormak vatandaşların hakkı. Demokratik toplumun en önemli unsurlarından biri de aktif vatandaşların vergisine sahip çıkmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.07

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 23.26

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum. 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz. İkinci bölüm 14 ila 26'ncı maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurunuz Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kanun

Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde konuşacağım. İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Tabii, Mehmet Günel diye bir milletvekili arkadaşımız vardı, o “torba hukuku” demişti. Aslında yani ona rahmet okutacak bir kanun teklifi var önümüzde; torba hukukunu geçti bu, çorba hukuku oldu ama bu bahsi daha fazla uzatmayacağım, arkadaşlarımız bunlara ilişkin değerlendirmeleri yaptı.

Değerli arkadaşlar, bu ikinci bölümde OHAL uygulamalarıyla ilgili 2 tane kanun maddesi var, ben bu konuşmamda daha çok onların üzerinde durmak istiyorum. Alınmış bir tabii... Hain bir darbe girişimi yaşadı ülkemiz 15 Temmuzda, 2016'da, iki yıl OHAL kararları alındı, OHAL'le yönetildi; gerekliydi ama iki yıldan sonra, üç yıl boyunca da OHAL kararı olmaksızın aslında, ülkede bir OHAL uygulaması oldu.

Şimdi, tabii, burada nedir? 2 tane madde var, 20'inci madde ve 23'üncü madde -diyor ki işte- üyelik, mensubiyet, iltisak ve irtibatlı olan işte, kamu görevlilerinin ihracı, rütbelerinin sökülmesi, unvanlarının alınması, mesleklerini icradan menedilmesi, pasaportlarına el konulması gibi, mahkeme kararı olmadan, idari tasarrufla bunları üç yıl daha yapacaklarına ilişkin hükümler içeriyor.

Diğer husus da kayyum atanması meselesi. Yani özel mülkiyeti, mülkiyet hukukunu, mülkiyet hakkını hiçe sayacak bir şekilde kayyum atamalarına da imkân veren bir düzenleme getiriliyor.

Değerli arkadaşlar, OHAL uygulamalarının uzatılması talebi terörle mücadeleyle izah edilemez. Bizim mevzuatımızda, aslında, terörle mücadele konusunda hem idareye hem de yargıya çok geniş yetkiler tanınıyor, bu girmeye çalıştığımız Avrupa Birliği mevzuatının çok üzerinde yetkiler tanınıyor. Terör örgütlerinin kökünü kuruttuğunu ifade eden Hükümetin, bununla çelişecek şekilde, şimdi, üç yıl süreyle bu OHAL uygulamalarını uzatması talebini de anlamak mümkün değil.

Bir de sürekli yargı reformundan bahsediliyor. Yani bir yandan yargı reformundan bahsedeceksiniz, bir yandan da evrensel hukuk normlarına tamamen aykırı, hürriyeti kısıtlayıcı, özel mülkiyeti yok edici, iş güvenliğini yok edici uygulamaların da yolunu açacaksınız; bunları izah etmek mümkün değil. Artık Türkiye terörle mücadelesini sürdürmelidir, sonuna kadar sürdürmelidir, hiç taviz vermemelidir ancak bunu normal hukuk düzeni içerisinde yapmak durumundadır. Tabii, idare bu yetkilerini, özellikle kamu görevlilerinin ihracına ilişkin yetkilerini kullanırken hiçbir sorumluluğu da bulunmamaktadır. Biz, bunları yaşayarak gördük değerli arkadaşlar. FETÖ'yle irtibatlarından dolayı bir kısım kamu görevlilerini, kendi o komplekslerini kapatmak için milletin çocuğunu acımasızca ihraç ettiler, acımasızca kararlar verdiler. Tabii -hiçbir sorumluluk olmaması- hukuk devletinde bir yetki kullanıyorsanız onun karşısında mutlaka bir sorumluluğunun olması gerekir, bu sorumluluğun olmaması da bu tür mağduriyetleri bu anlamda artırdı. Şimdi, bunların tekrar uzatılması talebiyle gelmesini doğrusu açıklamak mümkün değil, hukuk ilkeleriyle açıklamak mümkün değil. Şimdi, tabii, burada amaç acaba terörle mücadele mi -çünkü terörle mücadeleye imkân verecek geniş yetkiler var- yoksa muhalif düşünen herkesi sindirme, korkutma, onların mülkiyetine, özgürlüğüne el koyma işi midir? Yani bu hâli almıştır, dolayısıyla, burada çok ciddi endişelerimiz vardır.

Hain darbe girişiminden beş yıl sonra temel insan hak ve hürriyetlerini sınırlamaya izin veren hiçbir yetki yasal ve meşru değildir; ülkenin huzuruna, kardeşliğine zarar verir, ülke ekonomisine verdiği zararları görüyoruz zaten. Bugün eğer yüksek enflasyonu, yüksek faizi konuşuyorsak bunların nedenlerinden bir tanesi de Türkiye'nin yönetim tarzıdır.

Bu mücadelede, özellikle FETÖ'yle mücadelede çok ciddi mağduriyetler oluşmuştur; bunu görmek gerekir. Bir AK

PARTİ milletvekilinin, "FETÖ borsası" diye burada söylediği bir kavram var biliyorsunuz; insanlar artık bunları yaşayarak görüyor. Dolayısıyla, FETÖ'cüler, gerçek FETÖ'cüler hakikaten parasını bastırıp kurtuldular; kimisi zaten yurtdışına kaçtı, kimisi de hâlen siyasetin içerisinde, hâlen bürokrasinin içerisinde. Bunların açık beyanları var -bunlara rağmen- bunlar ortadayken bunlarla ilgili hiçbir işlem yapılmadı. 17-25 Aralık sonrasında dahi FETÖ'ye övgüler düzen, bugün AK PARTİ'de siyaset yapan üst düzey siyasetçiler var; bunları görmek lazım. Bunları görmeden alt düzeydeki, hani Sayın Erdoğan'ın "ibadet" diye tarif ettiği kesimdeki yaklaşık yüz binden fazla insanın işinden aşından edilmesi de çok anlaşılabilir değil. Hâlbuki bizim yapmamız gereken şey kardeşliği, huzuru tesis edecek uygulamalardır. Evet, bu insanların belki bir kısmı gerçekten o örgülle bilmeden yani safiyane duygularla iş birliğinde olmuş olabilir ama yüz binlerce insanı mağdur etmek yerine, işinden aşından etmek yerine yani babasını işinden atıp, çocuğunun ilacının kesilmesi gibi uygulamalar yapmak yerine buralarda daha merhametli davranmak gerekirdi. Eğer bu yapılmış olsaydı, bu insanlar bugün FETÖ'den, Fetullah Gülen'den nefret edeceklerdi fakat yaptığınız yanlış uygulamalardan dolayı ben nefret eden hiç kimseyle henüz karşılaşmadım. Çünkü devletin yaptığı, devleti adına bu mücadeleyi sürdürenlerin yaptığı bir kısım uygulamalar insanları onların kucağına doğru itti. Bu da, FETÖ de, bu yapılan uygulamalar nedeniyle ellerini ovuşturdu; bunu da görmek gerekir.

Diğer taraftan, itiraf mekanizması, Türkiye'de iftira mekanizmasına dönüşmüştür; bununla ilgili de çok ciddi mağduriyetler oluşmuştur.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz bir OHAL Komisyonu var yani, bu Komisyon, yaklaşık 126 bin tane, kamu görevinden çıkarma olmak üzere 132 bin tane tedbir işlemi gerçekleştirmiş -tabii, bunların çok önemli bir kısmına zaten hep ret verdi- ama hâlen elinde 10 binin üzerinde dosya OHAL Komisyonunda beklemektedir. Bu, yargı yolunu tıkayan ya da geciktiren bir mekanizma hâline gelmiştir. Bunlarla ilgili, ellerinde bir şey olmuş olsa zaten hemen kabul kararlarını yani idarenin aldığı kararı kabul eden kararı verecekti, belli ki elinde bir şey yok, bunlar referans da bulamamışlar -çünkü son zamanda bir de referans meselesi konuşuluyor- dolayısıyla bu dosyalar burada bekliyor. İnsanlara daha fazla zulmetmenin gereği yok, varsa bunların FETÖ'cülüğüne ilişkin ellerinde bir tespit, evet, atılsın ama değilse de bu insanlar artık işlerine başlatılsın; bunun mutlaka yapılması gerekir.

Diğer bir husus, beraat kararı almış veya "Kovuşturmaya gerek yoktur." diye -özellikle ben hani FETÖ ihraçları için söylüyorum- kararları almış insanlar var. Yani artık bir mahkeme kararıyla bu insanların FETÖ'cü olmadığına ilişkin bir karar tesis edilmiş. Yani bunlar niye işine başlatılmıyor bunu anlamak mümkün değil. Burada da yine hukuku çalıştırmamız gerekiyor.

Şimdi, tabii, bir yandan bakıyorsunuz, Bank Asyaya para yatırdı diye... Yani, çağrı dönemlerinde yüksek para yatırırsa ona bir şey demiyorum, onlar gerçekten FETÖ'cüdür ancak bildiğimiz bir sürü olay var; yani, işte, belli bir havale yapmak için babası oğluna göndermiş, oğlu bilmem kime göndermiş filan; bu tür paralardan dolayı, Bank Asya işlemlerinden dolayı binlerce insan görevden atıldı. Fakat Bank Asyada, hani, kurdele kesenleri filan da demiyorum ama şu anda yani ismini vermekte de bir sıkıntı görmüyorum, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı -bakın, FETÖ'cü filan demek için bunu söylemiyorum- Ali Fuat Taşkesenlioğlu, efendim, bu arkadaş Erzurumlu, Atatürk Üniversitesi mezunu, 1996 yılında Asya Katılım Anonim Şirketinde başlıyor, oradan -basamak basamak geliyor- Genel Müdür Yardımcılığına kadar yükseliyor, 2012 yılında da oradan ayrılıyor ve Vakıflar Bankasına, Halk Bankasına geçiyor. On altı yıl burada çalışmış bu arkadaşımız. Şimdi, hani başkalarına diyorsunuz ya, üyelik, mensubiyet, iltisak, irtibat; ya, bunların hadi ilk üçü yok yani irtibat da mı yok; on altı yıl boyunca bir kurumda çalışıp en üst basamağa kadar gelmiş birisinde bir irtibat dahi yok da o yüzden mi bu insan şu anda Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı yapıyor? Sadece örnek olsun diye söylüyorum, kendisinin FETÖ'cü olduğunu iddia etmiyorum. Ama bu Bankanın önünden geçenler, bu Bankaya para yatıranlar "FETÖ'cü" diye ihraç edilirken, bu Bankada uzun süre çalışanların bugün üst düzeyde yer almaları hiçbir şekilde izah edilemez ve bu, insanları incitıyor, insanların adalet duygusunu incitıyor. O yüzden insanlar diyor ki: "Kardeşim, beni en ufak bir şeyden dolayı attınız, hiçbir irtibatım olmadığı hâlde bir yemeğe gittiğim için ben ihraç oldum ancak orada, onlarla iş birliği yapan herkes bugün çalışıyor, işinde gücünde."

Bir de siyasi ayak meselesi var yani bunun hiç siyasi ayağı yok muydu? Siyasi ayağıyla ilgili niye bir tane operasyon yapılmadı? Bakın, tekraren söylüyorum; 17-25 operasyonları sonrası -ki ondan önce olanların da bence soruşturulması gerekir- Fetullah Gülen'e övgü düzen üst düzey AK PARTİ'li siyasetçiler niye FETÖ'yle ilgili herhangi bir sıkıntı çekmiyorlar? Şimdi, tabii, AK PARTİ, FETÖ'yle etle tırnak gibi oldu; o yüzden hep burada, bu kürsülerde yani daha önce, 26'ncı Dönemde konuşurken de "Bunun çözüm noktası adil yargılamadır. Evrensel hukuk normları içerisinde ancak adil yargılamayla FETÖ'yle mücadele yapılabilir." dedik ama bu mücadele hiçbir şekilde maalesef yapılmadı. Artık bu aşamadan sonra insanları devlete daha fazla küstürmenin gereği yok. Bakın, terörle mücadele yapılsın, mutlaka yapılmalı, yapılmazsa Hükûmete hesap sorarız; o ayrı bir konu. Ancak kanunlarımız yeteri kadar yetki vermektedir emniyet birimlerine.

Dolayısıyla, artık bu aşamadan sonra Türkiye'yi normalleştirmek gerekir. Eğer biz Türkiye'yi normalleştirmeyi beceremezsek bunun bedelini hep, ağır bir fatura olarak öderiz. Burada sadece ekonomik maliyetlerini değil, Türkiye'nin itibarını değil ancak milletimizin de daha fazla devletine küstürülmemesi gerekir çünkü nihayetinde milletimizin, insanlarımızın devleti sevmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

FETÖ'yle irtibatlı olanların da devlete küsmek yerine FETÖ'den nefret etmesini sağlamak gerekir diye düşünüyorum. Kripto FETÖ'cüler bu süreci yönetmiştir -bu, çok önemli bir tespittir, bu tespit de bir siyasi partinin Genel Başkanına aittir- ve ağır hasar yapmışlardır, Hükûmet de maalesef bu yapılanlara sessiz kalmıştır.

Şimdi, bakın, sadece birkaç tane uluslararası endeks vermek istiyorum, 2016-2020 mukayesesi yapacağım yani yaptığımız bu uygulamaların nelere mal olduğunu görmek açısından. Bakın, Küresel Rekabet Endeksi'nde Türkiye 2016'dan -2020 de değil, 2020'si çıkmamış- 2019 yılına 6 basamak kötüleşmiş ve 61'inci sıraya düşmüş. Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye 2016-2020 döneminde 8 basamak kötüleşmiş ve -zaten kötüleşecek başka yer kalmadığı için daha fazla kötüleşmiyor diyor- 128 ülke içerisinde 107'nci sıraya kadar gerilemiş. Yolsuzluk Endeksi'nde 2016'dan 2020 yılına gelindiğinde Türkiye 11 basamak kötüleşiyor ve 86'ncı sıraya kadar düşüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Devamla) – Hemen bitiyorum, çok teşekkür ederim.

Arkadaşlar, Özgürlük Endeksi'nde Türkiye dört yılda 54 basamak kötüleşiyor yani 210 ülke arasında 154'üncü sıraya kadar geriliyor. Dönüşüm Endeksi'nde -buna demokrasi statüsü açısından baktığımızda- dört yılda 44 basamak kötüleşiyor. Ekonomi statüsüne baktığımızda 27 basamak kötüleşen bir Türkiye var. Yine, Yönetim Endeksi'nde Türkiye son dört yılda 66 basamak birden kötüleşiyor.

Bu ülkenin itibarıyla oynamaya kimsenin hakkı yok. Terörle mücadele edilsin; evet edilmeli, edilmezse hesap sorarız ancak bunu normal hukuk standartları içerisinde yapmak lazım, evrensel hukuk normları içerisinde yapmak lazım. Bunu bahane ederek böyle olağanüstü bir hâl oluşturup bunun üzerinden siyaseten nemalanmaya çalışan bir AK PARTİ yönetimi var; buna Türk milletinin geçit vermemesi gerekir diye düşünüyorum, Meclisin de buna alet olmaması gerekir diye düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde konuşma yapmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve bizleri izleyen yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygılarımla selamlıyorum.

Geride bıraktığımız günlerde 5'inci yılını idrak ettiğimiz, ederi 1 dolar olan FETÖ'nün gayrimeşru çocuklarının devletimize ve milletimize karşı başlattığı hunhar darbe girişiminde Hakk'a yürüyen şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyor; kahraman gazilerimize şükran ve hürmet dilekleriyle birlikte sağlıklı, huzurlu ve uzun bir ömür temenni ediyorum. Aklımızdan bir an olsun çıkarmayalım ki kahramanlar vurulunca değil unutulunca ölürlər. 15 Temmuzda o meşum saatleri, melun emelleri, hain niyetleri de unutmamak, unutmayacağız, unutturmayacağız.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz kanun teklifi genel gerekçesinde de ifade edildiği gibi kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaçları ile son dönemde vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması amacıyla çeşitli konularda kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesini amaçlamaktadır. Teklifte 76 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Türkiye İstatistik Kurumunun "özel bütçeli" kuruluş olarak sayılması sebebiyle -bu değişikliğe uyum sağlamak amacıyla- ilgili mevzuatta teknik değişiklikler yapılmaktadır. Bu değişiklik kapsamında Türkiye İstatistik Kurumu, (II) sayılı cetvelin özel bütçeli idareler kısmına eklenmiştir.

Teklifle Engelliler Hakkında Kanun'un geçici 3'üncü maddesinde düzenlenen erişilebilirliğin sağlanabilmesi için yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin Covid-19 salgını sebebiyle aksaması nedeniyle yükümlülüklerin maliyet ve niteliğine göre ilave süre verilmesine imkân tanınması amaçlanmaktadır. Böylece kanundaki "üç yılı" ibaresinde süre uzatımına gidilmiştir.

Teklifle bir başka değişiklikle özellikle pandemi döneminde küresel salgının etkisi altında zorluklarla karşılaşan işverenlerimizin iş gücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını desteklemek amacıyla 2016 ila 2020 yılı sonuna kadar uygulanan asgari ücret desteğinin 2021 yılında da uygulanmaya devam etmesi sağlanacaktır.

Teklifle karşılıksız çek keşide etmek suçundan 30 Nisan 2021 tarihi itibarıyla mahkûm olan vatandaşlarımızın ödenmemiş çek bedellerinin onda 1'ini 30 Haziran 2022 tarihine kadar, diğer taksitleri anılan tarihten itibaren ikişer ay arayla, 15 eşit taksitle ödemeleri hâlinde mahkûmiyetin bütün sonuçlarını ortadan kaldırma imkânı tanımaktadır; böylece, ödemelerine sadık kaldıkları sürece infazları durdurulacaktır. Bu hüküm 30 Nisan 2021 tarihine kadar işlenen suçlarda yargılama aşamasında olan dosyalar hakkında da uygulanacaktır.

Teklifle, bankalar dâhil muhtelif şirketlerin çözümleme, tasfiye ve yönetimi konusunda ihtisas kurumu olması ve tasfiye sürecinin hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi bakımından Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından tasfiyesine karar verilen şirketlerin tasfiye sürecinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yerine getirilmesi öngörülmektedir.

Görüşmekte olduğumuz bu teklifle, yine, Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan bütün ticareti yapanlara yönelik getirilen ceza hükmünün 1 Ocak 2022 tarihine kadar ertelenmesi amaçlanmaktadır.

Teklifle, terör örgütlerine aidiyeti, ilişkisi bulunan veya irtibatlı kişilerin sahibi yahut ortağı oldukları şirketlere yönelik yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun kayyum olarak atanmasına ilişkin hükmün 31 Temmuz 2021 tarihinden itibaren yine süre uzatımı sağlanacaktır. Terör örgütleriyle mücadele kapsamında, kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması gibi ihtiyaç duyulan birtakım tedbirlere ilişkin düzenlemelerin süresinin ihtiyaca binaen uzatılması da amaçlanmaktadır.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle, Covid-19 salgını sebebiyle gerçekleştirilemeyen kooperatif genel kurul toplantıları için kooperatiflere ilave üç ay süre verilmektedir.

Son olarak, gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevlerinde yer alan bazı personele yüksek hizmetleri ve olağanüstü yararlılık göstermeleri durumunda ödül verilmesi amaçlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, mobilyanın başkenti konumunda olan Kayseri'mizin Vekili olarak yakından takip ettiğim, pandemi döneminde sorunları artan sektörlerden biri olan mobilya sektöründeki sanayicilerimizin bazı sorunlarına değinmek istiyorum.

Ham madde tedarik zincirinin bozulmasıyla ham maddeye ulaşımında sorunlar yaşanmaktadır. Ham madde fiyatlarındaki artışlar nedeniyle vatandaşın alım gücünün düştüğünü görmekteyiz. Bir önlem alınmaz ise önümüzdeki yıllarda sektörde talep düşüşü yaşanacağı tahmin edilmektedir. Yine, ham madde fiyatlarının yüksek olması sebebiyle, özellikle KOBİ'lerin sermaye sıkıntısından dolayı zorluk yaşadığı, firma sahipleri tarafından tarafımıza iletilmektedir. Bu noktada, özellikle şahıs firmalarının desteklenmesi hususunda bir çalışma yapılmasının faydalı olacağını düşünmekteyim.

Coronavirüs salgınıyla birlikte, ihracat yapan mobilya firmalarımızın sıkıntılarının çok daha arttığı görülmektedir. Konteyner fiyatlarındaki artış, özellikle de koltuk, kanepeler gibi yüksek hacimli ürünlerin maliyetini artırmıştır. Avrupa mobilya pazarında en büyük rakibimiz konumunda bulunan Polonya'yla rekabete devam edebilmemiz için nakliye maliyetlerinde düzenlemeler yapılması, yakıt üzerindeki vergilerin düşürülmesi ve -tıpkı deniz araçlarında olduğu gibi- teşviklerle desteklenmesi faydalı olacaktır.

Son olarak, mobilya sektöründe üretim aşamasındaki malzemeler -çoğunluğunda- yüzde 18 KDV ödenerek nakit olarak alınırken mobilya satışları yüzde 8 KDV'yle yapılmaktadır. Yurt içi satışlardan alacak olarak doğan KDV'ler, devreden KDV olarak her ay artarak devam etmektedir; bu farkı üreticimiz malzeme alırken nakit olarak ödemektedir. Bu durum firmalarımızın likidite akışında zorlanmalarına sebep olmaktadır; bu konuyla ilgili de mutlaka bir çalışma yapılmasını firma sahiplerimiz, sanayicilerimiz beklemektedir. Uygulanacak teşviklerle ülke ekonomimizin başlıca katma değerlerinden olan mobilya sektörünün canlılığını yitirmesinin önüne geçileceğine inanıyor, alınacak tedbirlerle mobilya sanayicisinin güçlenerek daha da iyi yerlere geleceğine inanıyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle Milliyetçi Hareket Partisi olarak, söz konusu teklifi olumlu değerlendirdiğimizi belirtmek istiyor, önümüzdeki günlerde idrak edeceğimiz Kurban Bayramı'mızı kutluyor, vatanımıza ve milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Orhan...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van'da meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir yandan kuraklığın felakete dönüştüğü ülkemizde bir yandan da sel felaketleri yaşanmaktadır. Rant odaklı doğa talanı politikaları ekolojik dengeyi altüst etmiştir. Ekolojiyi korumazsak yaşamı da koruyamayız. Rize’de yaşanan selde 6 yurttaş yaşamını yitirdi, 2 kişiye hâlâ ulaşılmamış ve 100’e yakın köy etkilenmiştir.

Yine, önceki gün Erciş’in Akbaş, Çimen, Kumlubulak, Çetintaş Tekler, Kırkpınar, Morgedik; Başkale’nin, Atlılar, Terazın, Albayrak mahallelerinde yaşanan selde 700’e yakın koyun telef olmuş, ahırlar yıkılmış, birçok ekili alan zarar görmüştür. Tek geçim kaynaklarını yitiren köylüler zaten ekonomik krizle cebelleşiyorlardı, geçmiş olsun dilekleri yaraları sarmıyor maalesef. Borç, zam, kriz altında bir de sel mağduru olan tüm çiftçilerin zararları koşulsuz karşılanmalı. “Destek” adı altında yeni borç ve krediler değil, gerçek bir destek verilmeli. Sel mağduru çiftçilerimize zararlarının tümü hibe olarak verilerek yaraları sarılmalıdır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök.

Buyurunuz Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuz gecesi, tam beş yıl önce biz bu salondaydık. Ülkede bir şeylerin iyi gitmediği, havada jetlerin uçtuğu, televizyonlarda askerlerin köprüleri tuttuğu görüntülerinin ortaya çıktığı bir anda CHP Genel Merkezinde toplanan Cumhuriyet Halk Partililer olarak, bir darbe teşebbüsünün içinde bulunduğumuzu değerlendirdiğimiz andan itibaren Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmekte tereddüt etmedik. Jetler havada uçuşuyor, askerler her yeri tutmuş, hiçbirimizin can güvenliği yok; Türkiye Büyük Millet Meclisine, millî iradenin tecelli ettiği bu makama, bu yüce Meclise gelmekte tereddüt etmeyen Cumhuriyet Halk Partililer bu Meclis salonuna girdiğinde bazı AK PARTİ’li milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partili milletvekilleri salonda kucaklaştılar. O zaman Meclis Başkanımız Sayın İsmail Kahraman, beni -o zaman Grup Başkan Vekiliydim- kapıdan girerken gördüğünde geldi, sarıldı boynuma, yanaklarımdan öptü “İyi ki buradasınız.” dedi. Birbirimize sarıldık çünkü ülkede gergin bir gün vardı ve ne olacağı da belli değildi. Sabaha nasıl çıkacağımız belli olmayan bir salonda toplanan milletvekilleri Meclisi çalıştırma kararı aldılar. Cumhuriyet Halk Partisinden Özgür Özel Divan Kâtibi oldu, oradan konuştu “Cumhuriyet Halk Partisi olarak darbeye karşıyız.” dedi; Sayın İsmail Kahraman’ın davetiyle Cumhuriyet Halk Partisi adına ben bu kürsüye geldim -Mecliste tam beş yıl önce- ve darbeye karşı olduğumuzu, millî iradenin yanında olduğumuzu, seçilmiş Hükümetin yanında olduğumuzu buradan ifade ettim.

Muhalefet partisi milletvekillerinin, Milliyetçi Hareket Partisi milletvekillerinin, hepimizin ortak iradesinin buradan duyulması ve bu seslerin televizyonlara arkadaşlarımızın kendi cep telefonlarından verilmesiyle darbecilerin motivasyonunun bozulduğunu ve Meclisin o yüzden bombalandığını düşünüyorum çünkü darbeciler Türkiye’deki bütün muhalefet milletvekillerinin de bir darbe teşebbüsü karşısında ortak bir direnç gösterdiğini gördüler ve motivasyonları bozuldu.

O tarihî gecede, o sıcak gecede bombalar üzerimize yağmaya başladı. 1’inci bomba, 2’nci bomba derken Meclisin sarsıldığı, avizelerin neredeyse düşecek gibi olduğu bir ortamda can güvenliğimizin kalmadığını görünce hepimiz aşağıya, sığınak diye -zannettiğimiz- bodrum katına inerek sabaha kadar orada birbirimize kenetlenerek darbeye karşı bildiri hazırladık. O zamana kadar Türkiye’deki sert giden tartışmalar, siyasi partiler arasındaki ayrılıklar bir anda unutulmuş, herkes demokrasinin ne kadar nimet verici bir unsur olduğunu... Darbe karşısında birleştikten sonra bugüne kadar yaşanmış bütün olumsuzlukları unutarak bundan sonra yeni bir Türkiye kurma hayalini biz o gece o sığınaklarda yaşadık. Darbe bildirisini ortaklaşa hazırladık “Aramızdaki sorunları unutalım, beraber olalım, tek çıkış yolumuz demokrasi. Bu darbeyi biz sadece iktidara karşı yapılmış olarak görmüyoruz; Cumhuriyet Halk Partisine de, Milliyetçi Hareket Partisine de, HDP’ye de, bütün siyasi partilere, Türk demokrasisine karşı yapılmış görüyoruz.” diyerek net bir tavır sergiledik -önümüzde yeni bir sürecin beklemesi- ve onun umudunu yaşadık.

Değerli milletvekilleri, beş gün çok güzel bir iklim oluştu Türkiye’de. Maalesef beş gün sürdü, devam etmesini dilerdim. Ne yazık ki olağanüstü hâlin ilanı gündeme geldi ve dedik ki: Yapmayın, terörle ilgili elinizden ne geliyorsa yapın, biz size destek olacağız. Ama iktidar partisi olağanüstü hâli ilan etmekte kararlıydı ve FETÖ’ye karşı olduğu ifade edilen olağanüstü hâl, darbe teşebbüsünden tam beş gün sonra burada ilan edildi. O zaman Adalet Bakanı Bekir Bozdağ dedi ki: “Biz, bu olağanüstü hâli millete karşı değil, devletteki unsurları temizlemek için yapıyoruz. İnsanlarımız sakin olsun, temel hak ve özgürlüklere asla sınırlama gelmeyecek ve planlamamızı da üç aylığına yaptık.” Bu Mecliste, bu kürsüde “Yanlış yapıyorsunuz; bakın, beş gündür her türlü çabayı gösteriyoruz, iklimi yumuşatmak açısından elimizden geleni yapıyoruz.” desek de oylamayla olağanüstü hâl buradan geçti.

Değerli milletvekilleri, “üç ay” diye ilan edilen olağanüstü hâl devam etti; tam iki yıl sonra kalktığı düşünülürken tekrar yeni bir yasayla birtakım maddeleri uzatıldı. Bugün de bu görüşüğümüz kanun teklifinde buna ilişkin maddeler var; gözaltı sürelerinin uzatılması, şirketlere ve varlıklara kayyum olarak TMSF’nin atanması, kamu görevlilerinin uzaklaştırılması, ihracı gibi maddeler. Şimdi ben arkadaşlarımızı izliyorum “Ne varmış bunlarda, olağanüstü hâl bunun neresinde?” deniliyor.

Değerli arkadaşlarım, şu bilgiyi sizlerle paylaşmak isterim, başından beri yaşadığım ve Anayasa Mahkemesine götürdüğüm kanun hükmündeki kararnamelerden yola çıkarak söylüyorum: Bu kanunla olağanüstü hâlin çok yakından ilgisi var çünkü bu getirilen 11’inci madde, 20’nci madde, 23’üncü maddedeki değişiklikler, olağanüstü hâl dönemi ilan edildikten sonra, olağanüstü hâl döneminde çıkartılmış kararnamelerden kaynaklanan yasalardır. 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 685 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye dayanan maddelerdir bunlar. Ama o zaman bir farkla, o zaman Cumhurbaşkanı’nın ilanıyla Mecliste oylamayla kabul edilmiş bir OHAL vardı. Şimdi OHAL koşullarının olmadığını söyleyen iktidar partisinin, olağanüstü hâl ilan etmeden, olağan dönemde, olağanüstü hâl koşullarını uygulayacağı bir seçenek yaratılıyor; karşı olduğumuz noktalar bunlar. Anayasa’nın 119’uncu maddesi açık; Cumhurbaşkanı isterse olağanüstü hâli ilan eder, Resmî Gazete’de yayımlanır, burada da tartışılır, kabul edilir ya da edilmez. Ama değerli arkadaşlarım, bunlar yapılmaksızın, 20 Temmuz 2016’da ilan edilmiş olağanüstü hâlden sonra çıkartılmış kanun hükmündeki kararnamelere dayanarak bugün bu yasalarda uzatılmak istenen maddeler, tam da olağanüstü hâli ilgilendiren maddeler.

Burada ciddi bir hukuksuzluk var ve diyorsunuz ki: “Biz FETÖ’ye karşı kullanıyoruz.” Öyle olmadı, keşke öyle olsaydı ama olağanüstü hâl ilan edildikten sonra gördük ki FETÖ için bir kısmı olarak düşünülüldü; Türkiye’de solcular, demokratlar, aydınlar, pek çok insan, öğretim üyeleri ihraç edildi. Şimdi, “Biz, FETÖ’ye karşı olağanüstü hâli ilan ettik.” diyen iktidar partisi temsilcilerinden ben şu net açıklamayı görmek isterim: FETÖ’ye karşı ilan ettiğiniz olağanüstü hâlden aldığınız hangi yetkiyle siz Türkiye’nin en saygın hukukçusu ve partimizin Milletvekili Sayın İbrahim Kaboğlu’nu ihraç ettiniz? Bunu bize bir açıklayınız. Hangi yetkiyle? FETÖ’yle mi ilgisi vardı? Ama öyle olmadı, FETÖ’yle ilgili olan mücadele başka alanlara evrildi ve iktidar partisi kendine yeni yetki alanları yaratmaya başladı. Değerli arkadaşlarım, buna arkadan dolanarak, olağanüstü hâl ilan etmeden, olağan

dönemde olağanüstü koşullarla ülkeyi yönetmek denir. Bunun Anayasa'da yeri yoktur, uluslararası sözleşmelerde yeri yoktur, bağlı olduğumuz hiçbir uluslararası sözleşme böyle bir uygulamayı kabul etmez.

Değerli milletvekilleri, olağanüstü hâl bir an önce olağan döneme dönmek için alınan bir karardır; bu, sürekli olamaz. Olağanüstü hâl kalıcı olamaz, sürekli olamaz. Amaç bir an önce olağan döneme dönmektir ve burada çok titiz davranmak, temel hak ve hürriyetleri korumak gerekir. Bu demokratik hukuk devletinden uzaklaşıldığında karşımıza çok ciddi sorunlar çıkabilir. Efendim, şu soruyu sormak durumundayım: Hangi AKP? Olağanüstü hâli kaldırdığıyla övünen AKP mi yoksa olağanüstü hâli ilan etmeden olağan dönemde olağanüstü hâl koşullarına zorlayan AKP mi? (CHP sıralarından alkışlar) Hangi AKP?

Bakın, buna dikkat etmediğiniz zaman ne olur? Çok değil, ilk kararname, 667 sayılı Olağanüstü Hâl Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kararname çıktığı zaman Venedik Komisyonu tam dört ay sonra bir rapor yayımladı. Daha olağanüstü hâl yeni ilan edilmiş, dört ay sonra... Aynen şunları diyor Venedik Komisyonu: "Olağanüstü hâl ilan edilmesini müteakip iki ayı aşkın bir süredir Hükümet, Meclisi ve Anayasa Mahkemesini baypas ediyor; buna rıza gösteremeyiz. Gözaltı sürelerinin uzaması ve kamu personelinin ihraç edilmesi; bunlar, son derece delillere dayandırılması gereken konulardır." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LEVENT GÖK (Devamla) – Venedik Komisyonu olağanüstü hâlin ta 2016'daki ilk ilanından beş ay sonra bunları tespit etmiş ve sonuç olarak Venedik Komisyonu, olağanüstü hâlin asıl amacının demokratik yasal düzene geri dönmek olduğunu hatırlatır; olağanüstü hâl rejiminin haksız yere uzatılmasına karşı olduğunu beyan eder ve "Hükümet eğer olağanüstü hâl yetkileriyle çok uzun süre hükmederse demokratik meşruluğunu kaçınılmaz olarak yitirir." diye bir rapor düzenledi değerli arkadaşlarım.

Şimdi, biz, olağanüstü hâl ilan etmeden olağanüstü maddeleri uygulamaya çalışıyoruz olağan dönemde. Anayasa'ya uygun değil, uluslararası hukuka uygun değil, hiçbir sözleşmeye uygun değil. Hangi AK PARTİ? Olağanüstü hâli kaldırmakla övünen mi, yoksa olağanüstü hâl ilan etmeden yeni maddelerle olağanüstü hâl koşullarını yürüten AKP mi? Bu tercihi yapmak durumundasınız, bu tercih çünkü önemli, ne yaptığınızı, herkesin siyasi anlayışınızı görmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkanım, bir cümle ekleyip veda edeceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LEVENT GÖK (Devamla) – Tercihiniz nedir: Demokrasi mi, olağanüstü hâl mi? Bugün bunları tartışıyoruz. Bu tercih, kritik bir tercih, ülkemizin esenliği açısından da ülkemizin güvenliği açısından da yurttaşlarımızın hukuk güvencesi açısından da son derece önemli ve kıymetli bir tercih. İktidar partisi bir yandan "mış" gibi yaparak hem olağanüstü hâle karşı olduğunu hem de olağanüstü hâlden yana olduğunu söyleyemez. Onun için, ben, son söz olarak söylüyorum ki: Ya görüldüğünüz gibi olun ya da olduğunuz gibi görünün.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

Şahsınız adına da konuşacağınızdan süreniz on beş dakikadır Sayın Oruç.

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, iktidar partisinin ve Cumhuriyet İttifakı'nın bu yasa teklifiyle, bu torba yasa teklifiyle ilgili yaptığı değerlendirmeye baktığımızda sanırsınız ki OHAL, olağanüstü güzel bir yönetim, sanırsınız ki içinden demokrasi fıskırıyor, insan hakları fıskırıyor; öyle anlatmaya çalışıyorlar ama öyle olmadığını sanıyorum ki bu ülkede bilmeyen bir yurttaş dahi yoktur. Mübarek Kurban Bayramı'nın arifesinde Türkiye halklarına verilen bir hediye, yeniden bir OHAL uygulaması, yeniden -aslında, bunun halk deyimiyle yani en yaygın bilinen deyimiyle- sıkıyönetime devam etmek anlamı taşımaktadır. Buradan bu torba yasa teklifinin bir OHAL yasa teklifi olduğunu biz bir kere daha yineliyoruz. Cumhuriyet İttifakı istediği kadar "Bu yasa teklifi bu kadar ithamı hak etmemektedir." dese de bu yasa teklifi çok daha fazla ithamı hak ediyor çünkü insanları tek adam rejimiyle, faşist rejimle yaşamaya mahkûm etmek isteyen bir anlayışın tesis edilmesi demektir, bu ülkede faşizmi tesis etmek, tahkim etmek anlamına gelmektedir OHAL'e ihtiyaç olmadığı halde OHAL ilan ederek yönetmeye devam etmek bu ülkeyi.

Gelelim Cumhuriyet İttifakı'nın OHAL'le ilgili çarpıtmalarından birkaç örneğe. AKP diyor ki: "OHAL'i biz kaldırdık." İlk geldiğinizde bir dönem kürdistanda devam eden OHAL'i evet, siz kaldırdınız ama öyle bir OHAL'le geri geldiniz ki bütün Türkiye sathına yaymış oldunuz yani ülkenin belli başlı illerinde olan OHAL'i bütün Türkiye sathına yaymayı başarmış oldunuz. Diyarbakır'da, bölgede Kürt'ü dövdürdünüz önceki OHAL döneminde, şimdi ise iş aş isteyen, hak hukuk isteyen Türk'ü dövdürüyorsunuz bu OHAL uygulamasıyla.

Çarpıtma: "FETÖ'yle mücadele ediyoruz, OHAL'i bunun için uzatıyoruz." Kesinlikle yanlıştır. FETÖ bahanesiyle OHAL'in bütün uygulamaları muhalefeti bastırmaya dönük endeksledi. "FETÖ, PKK" diye açtığınız torba davalarla, tıpkı yasa çıkarırken kullandığınız torba yöntemi hukukta dava yöntemi olarak da kullandınız ve insanları içeri attınız. Neden mi? Size biat etmedikleri için, bu iktidarı eleştirdikleri için. İşte OHAL budur.

Bir diğer çarpıtma: "Bırakalım bankalarıyla mı büyüsünler?" FETÖ borsasını ortaya çıkaran sizdiniz. Öküz öldü, ortaklık bozuldu. TMSF aracılığıyla, kayyum yöntemiyle şimdi başka sermayelerin üzerine çökerek oradan da insanları biat ettirmeye çalışıyorsunuz. "Bırakalım da okullarda mı örgütlenirler?" diyor Cumhuriyet İttifakı. FETÖ'nün hem yurt içindeki hem yurt dışındaki okullarını kapattınız ama aynı iz düşünle, aynı mantıkla, aynı anlayışla Türkiye Cumhuriyeti devletinin parasıyla hem Türkiye'de hem yurt dışında benzer okulları açtınız. İşte, FETÖ'nün devamını bu şekilde getiriyorsunuz.

Bir gerçek şudur: Her gün asker, polis, bürokrat operasyonu yapıyorsunuz, FETÖ bitmiyor çünkü FETÖ, 1980 sürecinde, askerî cunta döneminde gelişen sol hareketi bastırmak için geliştirilmiş tarikatlarla, devletin içindeki geliştirilmiş örgütlenmelerle bugüne kadar geldi yani FETÖ devletin içine yerleşti. Diğer bir gerçek: Şimdi, devletin bu mekanizmalarında, askerinde, polisinde, MİT'inde, bürokrasisinde ve kamunun her yerinde FETÖ'den buraları temizleyerek kendi kadrolarını yerleştirmek için yeniden OHAL istiyorsunuz ama bunlarla birlikte gelişen muhalefete, kötü yönettiğinizi ifade eden yurttaşlara karşı da aynı uygulamaları devam ettirmek istiyorsunuz.

Şimdi, zalimlerin zalimliği hakikaten birbirine o kadar benzer ki bitirdik dediğiniz işkencenin âlâsını geri getirdiniz. Cezaevlerinde çıplak arama, işkence devam ediyor. İnsan hakları ihlali had safhada. Muhalefler cezaevlerinde, kadınlar her Allah'ın günü sayıları artarak katlediliyor. Gençler mutsuz, geleceksiz ama bir umudumuz var ki Boğaziçi isyanı Türkiye'nin her yerinde olacak. İşçiler aç; yoksullar, işsizler perişan; Soma işçileri sokakta. Sigara kartellerine karşı direnen bütün işçilerini de OHAL uygulamalarınız kapsamında coplayıp gaz sıkabilecek kadar gerçekten bir pervasızlık içindesiniz. Yüzbinleri aşkın kamu emekçisi ihraç edildi ve kayyum denilen aslında faşist rejimin OHAL'de zuhur etme biçiminin uygulamasına devam ediyorsunuz. HDP belediyelerine kayyum atadınız, onunla yetinmediniz, beğenmediğiniz sermaye gruplarına da kayyum atamak için yine şimdi görüştüğümüz bu yasa teklifinde bunları gündeme taşımaya kalkıştınız.

Bakın, Meclisin kapanmasına saatler kala –Meclis, biliyorsunuz, tatile girecek değerli halkımız- bu konu neden şimdi bu şekilde sıkıştırılarak getirildi? Şimdi, eskiden, Çiller döneminde zam yapılacağı zaman en heyecanlı futbol maçları seçilirdi, ya bir gün öncesi ya bir gün sonrası zamlar yapılırdı ki geniş halk kesiminde bu zamların yapıldığı az fark edilsin diye. Aynısını şimdi yapıyorsunuz; sanıyorsunuz ki yarın bayram olacak ve insanlar bugün bu yasaların görüşüldüğünü unutacak ama süreç çok değişik, unutmayacak. Çünkü insanların tenini çiziyorsunuz, insanların tenine, ruhuna acı verecek kadar zalimleşildi. O yüzden, bu OHAL yasa teklifi öyle kolay unutulmayacaktır.

Yine, burada çok dile getirildi, çok dile getirildi; bu OHAL yasa teklifiyle ne hedeflenmek isteniyor yeniden getirilerek? Az önce ifade ettim, faşist rejimin tahkimatı 2023 yani “1923’te açılan parantezi 2023’te kapatacağız.” dediniz ya, işte, 2023’te bu parantezi kapatmak için bir basamak olarak kullanacağınız aşikâr.

Bir diğer şey, suça çok bulaşılmış. Bu ifşaatlarla devlet-mafya-siyaset ilişkisi o kadar ayyuka çıktı ki burada yargılanmalar söz konusu. Uluslararası hukuka göre, bu iktidarın işlemiş olduğu suçlar var, uluslararası mahkemelerde yargılanmasını gerektiren suçlar var. İşte, bütün bunlardan kendinizi korumak için OHAL’i getiriyorsunuz. Çöktüğünüz marinalar, çöktüğünüz oteller ve sermayeler bir yana, yurttaşın evinde kaynayan tenceresine, cebindeki küçücük harçlığına, ekmeğine çökmek için OHAL’i getiriyorsunuz.

Bakın, hani, OHAL’i “çok iyi” olarak anlatıyorlar ya, ben sadece sürem yettiğince birkaç örnekle, OHAL nasıl zuhur etti 15 Temmuz askerî darbe girişiminden sonra, onları sizlerle paylaşmak istiyorum. KHK’lerle 94 belediyeye el konuldu, seçilmiş 74 belediye eş başkanı tutuklandı, 28 HDP il eş başkanı ve 89 ilçe eş başkanı tutuklandı, 780 HDP il ve ilçe yöneticisi tutuklandı. HSK kararıyla, 4.240 hâkim ve savcı ihraç edildi. Devlet tarafından el konularak kayyum atanan şirket sayısı 969. Yazılı ve görsel medyaya baskılar, tıpkı Kenan Evren döneminde olduğu gibi; gazeteler mi makas makas; dernekler mi kapılarına kilit... “Asmayalım da besleyelim mi? O zaman yaşını büyütüp asalım.” denmişti Erdal Eren için. İşte, 15 Temmuz askerî darbe girişimi bahanesiyle bu ülkede ilan edilen OHAL’in Türkiye’de yakın tarihte hepimizin yaşayarak tanıklık ettiği, zuhur eden biçimi tam da böyledir.

Evet, peki, bizler, bütün bu eleştirileri yaparken nasıl bir Türkiye istiyoruz? Bence en önemli ve üzerinde durmamız gereken konulardan birisi nasıl bir Türkiye istediğimizi iktidar partisi duysun diye söylemeli miyiz; emin değilim, duymayacaklarını biliyoruz. Zaten bu saatten sonra, bu kadar suça bulaşmış bir yerde bunları duysalar ne olur duymasalar ne olur. “Yeniden açılım” adı altında “demokratik açılım” adı altında “Kürt sorunu açılımı” adı altında ya da Alevilere şimdi gitmeye kalkışarak bu sorunları ne kadar çözecekler? Hepimizin bu konuda elbette bir bildiği var, seçime yakın olarak yapılacak bir yatırımın halkta bir karşılık görmeyeceğini biliyoruz ama bizler, elbette muhalefete burada seslenmek ve Türkiye’de yaşayan 83 milyon yurttaşın seslenmek için nasıl bir Türkiye’de yaşamak istediğimizi ifade etmek isteriz.

Bir kere, OHAL, resmen ve fiilen ortadan kalkmalıdır çünkü asgari demokrasilerde “OHAL” diye bir şey yoktur çünkü OHAL’i gerektiren bir durum yoktur, normal koşullar içinde OHAL ilan edilemez. Faşizmden bugüne kadar hiç kimse fayda görmedi ve faşizmin vebalini herkes ama herkes, sadece muhalefet değil, faşizmin ağır bedelini bir ülkenin bütün yurttaşları eşit bir şekilde çeker. Sadece küçücük bir zümre -şimdi olduğu gibi- belki kendi gemisini kısmen kurtaracağını zanneder ama hangi manada? Maddi manada. Manevi olarak, siyasi olarak tarihin çöp sepetine atılmıştır. Hitler faşizmi, İtalyan faşizmi bize bunu defaatle gösteren belgelere sahiptir.

Demokratik parlamenter sistem mutlaka ve mutlaka inşa edilmelidir. Demokratik bir anayasa yazımının yolları açılmalıdır; demokratik bir cumhuriyeti inşa etmenin yolu buradan geçer. Bir parantez içinde şunu da belirtmek isterim: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini, bu modeli ihraç etmek istiyorlar. Ben buradan Kıbrıslı kardeşlerimize seslenmek istiyorum. Seçim hilesiyle gelmiş olan bir iktidarın, Türkiye’nin iz düşümünün, daha doğrusu -düzelterek ifade edeyim- Cumhur İttifakı’nın iz düşümünün Kıbrıs’ta yaşam bulmasına müsaade etmeyin, buna karşı direnin. Bakın, Türkiye halkları ne kadar acı çekti; bakın, Türkiye’de yaşanan baskılara ve katliamlara; bir benzerinin Kıbrıs’ta yaşanmasına gönlümüz razı gelmez. Buradan Kıbrıslı kardeşlerimizi uyarmak isteriz.

OHAL’in, ucube olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin verdiği yetkilerle birlikte, KHK’lerle ihraç ettiğiniz bütün KHK’li kamu emekçileri derhâl görevlerine iade edilmelidir ve onlardan özür dilenmelidir, tazminatları ödenmelidir.

Türkiye’de yargı geçmiş dönemde de yeterince bağımsız değildi ama şu an sarayın şubesi gibi çalışıyor. Cezaevlerinde bulunan siyasetçiler, gazeteciler, yazarlar derhâl serbest bırakılmalıdır. Yargı bağımsızlığı bu ülkede inşa edilebilmelidir. Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, İdris Baluken, Sebahat Tuncel ve burada saymadığım HDP’li olan, olmayan birçok siyasetçi, aydın, yazar, gazeteci, sanatçı, hiçbirinin yeri cezaevi değildir, hepsinin yeri siyaset alanıdır, sanat alanıdır, yayın alanıdır, gazetecilik alanıdır. O alanları da çoraklaştırdınız; buna müsaade etmeyeceğiz.

Bakın, Kürt sorununun çözümünü bu kürsülerden defaatle dile getirdik. Kürt sorunu, basit “terör” kavramıyla açıklanamayacak çok ciddi sosyolojik, çok ciddi siyasi, çok ciddi tarihsel bir problemdir. Bugün Türkiye’de bu ülkeyi kim yönetmeye talipse Kürt sorununu bir siyasi hamaset gibi görerek değil, hakikaten bu ülkenin demokratikleşmesi için oturup elini taşın altına koyarak büyük bir sorumlulukla bu sorunun çözülmesi için el birliğiyle çalışma yürütmelidir.

Kayyum zihniyeti derhâl bitirilmelidir. HDP belediyelerine atanan kayyumun anlamı şudur, denmiş oluyor ki Kürt halkına ve oradaki seçmene: “Kendi kendinizi yönetemezsiniz; seçme, seçilme hakkını fiilen elinden alıyorum.” demek oluyor. O yüzden kayyum zihniyeti derhâl ortadan kaldırılmalıdır ve seçilmiş bütün belediyeler bu ülkenin meşru belediyeleridir, meşru yönetimleridir, bu şekilde kabul edilmelidir. Aynı şekilde kayyum zihniyetini Boğaziçi’nde Melih Bulu örneğinde gördük, devam ediyor her yerde. Hiçbir şekilde hiçbir kuruma kayyum atanmamalıdır, bu zihniyet ortadan kaldırılmalıdır.

Bakın, yine, bu ülkenin en temel ve kanayan yaralarından biri kadına yönelik şiddet. AKP iktidarı çok övündü İstanbul Sözleşmesi’yle, Türkiye’deki kadın hareketi de İstanbul Sözleşmesi’ni çok önemsemi ama geline nokta çekildiler. Kadına yönelik şiddetle mücadelede gerçekten etkin bir program hayata geçirilmeli, gerçekten Türkiye’deki kadın hareketi ile bu ülkeyi yönetenler el ele vererek bir çalışma ve bir mücadele yürütmelidir.

Sokaktaki yurttaş ülkenin sorunlarını şöyle sıralamaktadır: Ekonomi, pandemi krizi ve işsizlik. Temel üç sorun, yapılmış olan anketlerde çıkan sorunlar. Bunların hepsinin, bu sorunların giderilmesi zor değildir. Türkiye, fazlasıyla bu tür kaynaklara sahip olan bir ülke, doğru bir ekonomik politikayla kendi kendine yetebilecek bir ülke ama ceplerini doldurmakla meşgul olan bir iktidar tarafından yürütülürse ve hâlihazırda kapitalizmin ekonomik krizi de derinleşmişken elbette bu ülkede işsizlik, yoksulluk, açlık artarak devam eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Buna çözüm bulmak ve adil bir gelir dağılımının asgari düzeyde sağlanması için hep beraber çalışmalar yürütmeliyiz.

Çok ifade edildi -sürem yetmeyecek- su krizi ve tabii ki bizlerin şu an bu Mecliste onlarca ilimizin çektiği bu sıkıntıyı dile getirmemiz gerekirken, bu ülkede yaşanan ekolojik krizi dile getirmemiz gerekirken biz OHAL’i tartışıyoruz. Bu, gerçekten ayıptır,

tek kelimeyle ayıptır. Bu ülkeyi bu acımasız rejimden kurtarmak siz değerli yurttaşlarımızın elindedir. Yarın daha geç olmadan hep beraber elimizi taşın altına koyma zamanıdır. Demokratik bir Türkiye’de yaşamak hepimizin hakkıdır, bunun için ödenecek bedel neyse hep beraber öderiz, hep beraber mücadele ederiz, yeter ki demokratik bir ülkeyi hep beraber inşa edebilelim.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Konya Milletvekili Sayın Esin Kara.

Buyurunuz Sayın Kara. (MHP sıralarından alkışlar)

ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, büyük Türk milletinin değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifiyle kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaçları ile son dönemde vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması amacıyla çeşitli konularda kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlanmakta, 18 kanun ve 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılmaktadır.

Terör örgütleriyle mücadele kapsamında, terör suçlarıyla irtibatı olan kimselerin, terör gruplarına üyeliği bulunan kamu görevlilerinin görevlerine son verilmesi gerçekleştirilmektedir. Soruşturma sürecinin devam etmesi, bu kişilerle irtibatı olan diğer kişilerin araştırılması, delillerin düzgün bir biçimde toplanması amacıyla emniyet güçlerimiz tarafından yoğun mesai harcanmaktadır.

İhtiyaç duyulan sürelerle yönelik kısıtlamaların ortadan kalkması amacıyla tedbirlere yönelik düzenleme sürelerinin üç yıl daha uzatılması teklifle düzenlenmektedir.

Yine, kanun teklifiyle, bizlere de sıkça ulaştırılan karşılıksız çekler nedeniyle ortaya çıkan hapis cezalarına yönelik düzenleme yapılmaktadır. 30 Nisan 2021 tarihi itibarıyla karşılıksız çek düzenlemek suçundan hapis cezasına çarptırılan kişilerin ödeyemedikleri çek bedelinin onda 1’ini oluşturan ilk taksitini 30 Haziran 2022 tarihine kadar ödemeleri koşuluyla ikişer aylık sürelerde 15 eşit parçada ödemelerine imkân sağlanmaktadır.

Kanun teklifiyle, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nda yer alan Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan bütün ticareti yapan çiftçilerimize yönelik uygulanacak cezanın yürürlük tarihi 1 Ocak 2022’ye ertelenmektedir. Gümrüklü sahada kamu düzeninin sağlanmasından sorumlu gümrük muhafaza personeli terör saldırılarına ve tehlikelere açık şekilde görevlerini sürdürmektedir. Teklifte onların ödüllendirilmelerine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Yine, teklifte Türkiye İstatistik Kurumunun özel bütçeli kuruluş olarak teşkilatlandırılması sebebiyle ilgili mevzuatta teknik değişikliklerin yapılması, kooperatif yönetim kurullarında, üniversiteler dâhil her ortağın yönetime seçilme açısından eşit olması gibi düzenleme kalemleri de bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yıl 15 Temmuz hain darbe girişiminin 5’inci yıl dönümüydü. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi’nin dediği gibi: “12 Eylülde bizim çocuklar kazandı” diyorlardı çok şükür 15 Temmuzda onların gayrimeşru çocukları kaybetti, bu kez Türk milleti kazandı.” 15 Temmuz 2016’da ay yıldızlı al bayrak olmaya, ana yurdun bağrında bir avuç toprak olmaya gönüllü, düğüne gider gibi ölüme giden neferleri vardı yurdumuzun. İzmir’de ilk kurşunu sıkan Hasan Tahsin gibi 15 Temmuzda ilk kurşunu sıkan Ömer Halisdemir’de aynı ruh, aynı kan vardı. Kurtuluş Savaşı’nda düşmana karşı göğsünü siper eden, ataları gibi iman dolu göğüsleri vardı. Tankların önüne yatan, ölümle burun buruna gelen neferleri vardı çünkü o gün de bugün de fitrat değişir sanmayın, bu kan yine o kandı.

15 Temmuzda tüm dünyaya gücünü gösteren, dosta güven, düşmana korku veren, yurdunu alçaklara uğratmayan, damarlarındaki asil kanın gereğini yapan tüm şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rize’de yaşanan yağış sonrası meydana gelen sel ve heyelan felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı, selden maddi olarak etkilenen vatandaşlarımıza da geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Son olarak, salı günü idrak edeceğimiz Kurban Bayramı’nızın Türk ve İslam âlemine hayırlara vesile olmasını temenni ediyor; Genel Kurulu, ekranları başında bizi izleyen büyük Türk milletini ve onun büyük Meclisini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

İç Tüzük’ün 72’nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 72’nci maddesindeki “Tüzükte başkaca bir hüküm yoksa, her konuda, her siyasî parti grubunun grupları adına ve iki üyenin kendileri adına birer defa konuşma hakları vardır. Bu konuşmalar yapıldıktan sonra görüşmelerin devam etmesine dair önerge verilmemişse, Başkan görüşmelerin tamamlandığını bildirir. Görüşmelerin devam etmesine dair önerge verilmiş ve bu önerge de Genel Kurulun işaret oyuyla kabul edilmiş ise, birinci fıkra gereğince siyasî parti gruplarına ve milletvekillerine ikinci defa konuşma hakkı doğar.” hükmü uyarınca, görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerindeki görüşmelerin devam ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Aylin Cesur
Isparta

Yasin Öztürk
Denizli

Lütfü Türkkan
Kocaeli
Zeki Hakan Sıdalı
Mersin

IV.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Özer, Sayın Hamzaçebi, Sayın Hakverdi, Sayın Antmen, Sayın Şahin, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Sındır, Sayın Güzelmansur, Sayın Ünsal, Sayın Alban, Sayın Baltacı, Sayın Girgin, Sayın Arık, Sayın Ünver, Sayın Sarıaslan, Sayın Taşcier, Sayın Gök, Sayın Yüceer, Sayın Kaboğlu.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilen önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tütün ticaretine hapis cezasını öngören yasanın yürürlüğünü altı ay uzatmak tütün sorununu çözmeye yetecek mi?

2017 yılında yerli tütüne hapis cezasını neden getirdiniz?

Sarmalık tütün için getirdiğiniz yüzde 40 ÖTV'den kimler yararlanacak?

ÖTV indiriminden sonra kaç tane uluslararası şirket Bakanlıktan yetki belgesi aldı?

Tek başına içim özelliğine sahip tütün için neden ayrı bir yönetmelik çıkarmadınız?

Üretici kooperatiflerini neden Ticaret Bakanlığına bağladınız?

Tutuklu tütün üreticileri için vicdanınız sızlamadı mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıbrıs Türk halkını zulüm ve vahşetten kurtaran Barış Harekâtı'nın 47'nci yıl dönümünde, Kıbrıs Türk halkının 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı'nı içtenlikle tebrik ediyorum.

Barış Harekâtı, zulme karşı barışı tesis etmek için yapılmıştır; Kıbrıs'taki kardeşlerimizi yalnız bırakmayacağımızı, onların hukukunu her daim koruyacağımızı tüm dünyaya göstermiştir.

Kıbrıs Türklerinin kanını akıtarak adayı ele geçirmeye çalışanlar, bugün de siyasi ve ekonomik saldırılarla aynı amacın peşindedirler. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde buna asla izin vermeyeceğiz. Kıbrıs Türk halkının kaderi kaderimizdir.

Sözlerime son verirken bu aziz toprakları canlarını feda ederek bizlere emanet eden tüm aziz şehitlerimizi rahmetle ve minnetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pandemi nedeniyle getirilen kısa çalışma ödeneği uygulaması haziran ayında son buldu. İşçilerimizin ve sendikaların talebi, Dünya Sağlık Örgütü "Pandemi bitti." açıklaması yapıncaya kadar kısa çalışma ödeneğinin sürmesiydi. Pandeminin en yoğun olduğu dönemde, Mayıs 2020'de kısa çalışma ödeneği alan kişi sayısı 3 milyon 282 bin kişiye kadar ulaşmıştı. Haziran 2021'de ise kısa çalışma ödeneği alan kişi sayısı 871 bindir.

İşsiz sayısının 10 milyona dayandığı koşullarda kısa çalışma ödeneğinin sonlandırılması doğru değildir. Gelin, işsizlik ödeneğini hak etme koşullarını ve ödenek miktarını ülkenin koşullarına uygun olarak yeniden düzenleyelim. Pandemi süresince sıkıntıya düşen iş yerlerindeki işçilerin işini korumaları için kısa çalışma ödeneğinin süresini uzatalım. Bu konuda bir çalışma var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Edirne'mizin en önemli sorunlarından birisi de, Keşan ve Enez ilçelerimiz arasındaki "ölüm yolu" olarak tabir edilen kara yolunun yıllar önce AKP tarafından söz verilmesine rağmen, ne zaman tamamlanacağı yönünde hâlen bir çalışmanın olmamasıdır.

Kış aylarında 5 bin, yaz aylarında 100 bin olan Enez merkez ve sahil köylerinin nüfusu, özellikle, hafta sonu gelen tatilciler sayesinde âdeta İstanbul trafiğine dönmüştür. Daha önceki yıllar rahmetli Milletvekilimiz Erdin Bircan ağabeyimizin dile getirdiği ve sonrasında benim sürekli sorduğum sorulara verilen yanıtlar ise hep günü geçiştirme yanıtlarıydı. "Bu yıl tamamlanacak." denilen Keşan-Enez kara yolunun daha tamamlanmamış ve hiçbir işlem yapılmamış 50 kilometresi var.

Şimdi buradan tekrar soruyorum: Keşan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği Meclisi haziran ayına ilişkin açıkladığı İş Cinayetleri Raporu'nda, 6'sı çocuk yaşta, en az 173 işçinin hayatını kaybettiğini belirtti. Bu ölen emekçilerimizden 14'ü ise 65 yaşın üzerinde. Normal şartlarda, emekli vatandaşlarımızın maaşlarıyla huzurlu bir hayat geçirmesini beklememiz gerekirken, maalesef, emeklilik, ülkemizde tüm vatandaşlarımızın korkulu rüyası olmuştur. Pandemi ve enflasyonun etkisiyle ekonomimizdeki kötüye gidiş, maalesef, emeklimizin ve işçimizin aldığı maaşı eritmiş, artık insanlar maaşlarıyla temel ihtiyaçlarını karşılayamaz durumdadır. Bu da emekli yurttaşlarımız başta olmak üzere, ailelerini aç bırakmamak, geçindirebilmek için onları iş arayışına sevk etmektedir.

Bugün yapılması gereken, emeklilerimize sahip çıkmak, kalan ömürlerini rahat ve huzurlu bir şekilde sürdürebilmeleri için onlara bu olanağı sağlamaktır.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bayramlar dinî ve millî hislerimizi coşturan, akrabalık bağlarını kuvvetlendiren, komşuluk ilişkilerini yenileyen, toplumsal hayatı canlandıran bir gönül medeniyeti olan İslam'ın, yoksulu gözetme, yetimi sevindirme, muhtaçlarla paylaşma gibi yüce değerlerini yaşatan müstesna günlerdir. Yaratılana şefkat ve merhamet, temizlik, insana saygı, çevrenin korunması, israftan kaçınma her zaman göstermemiz gereken temel duyarlılıklardandır. Kurban kesimi esnasında bu hususlara azami ölçüde riayet etmemiz dinî ve insani sorumluluğumuzdur.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dördüncü Yasama Yılı sıkıştırılmış yasamayla bitecek. Sandviç yasalar söz konusu âdeta. 2 yasa; biri toplumsal barışla, ikincisi ise ülkesel barışla ilgili bir yasa ve bugün birincisi, toplumsal barışla ilgili olan siyasal ve iktisadi nedenlerle göçleri zorlayacak ama ülkesel barışla ilgili olan yasa ise belki 2053'te, 2071'de iklimsel göçleri beraberinde getirecek Anadolu'nun çölleşmesi nedeniyle. Bu bakımdan, 2023'e iki kala bu 2 yasa "sandviç yasa" olarak nitelendirilebilir. 2 bayram arasında, 2 tatil arasında sanki salı günü bir bayrama değil de savaşa gidecekmiş gibi bir yasama faaliyeti sürdürülüyor, çok yazık. Bu 2 yasa oylanırsa, kabul edilirse gerek toplumsal barış açısından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Eksik...

HABİP EKSİK (İğdir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Teklifin 24'üncü maddesinde gümrük muhafaza memurlarına ek ödeme ve ödül sistemi getiriliyor. Birinci sorum: Bu teklifle söz konusu değişiklikte pandemi koşullarında çok yıpranan sağlıkçılara, sağlık emekçilerine niçin getirilmemiştir? Niçin PTT memurlarına, öğretmenlere, belediye işçilerine, vergi dairesi memurlarına bu ek ödeme sistemi getirilmemiştir? Yine, ödül verilmesi hangi kriterlere bağlı olacaktır? Bu kriterler yöneticilerin insaflarına mı bırakılacaktır? Mesela, orada, gümrükte geçmemesi gereken ürünleri geçirene mi yoksa buna engel olan kişilere mi verilecektir? Bu, merak konusudur.

Ayrıca, teklifte sağlıkla ilgili olarak çok sayıda değişiklik olmasına rağmen niçin Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmiştir? Niçin Sağlık Komisyonunda bu maddelerin tartışılmasına izin verilmemiştir?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Komisyon...

Buyurunuz Sayın Başkan.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, tütünle ilgili soru sorulmuştu, müsaadenizle oradan başlamak istiyorum. Tütün düzenlemesi, sokak aralarında, paketlenmemiş ve bandrolsüz olarak kayıt dışı şekilde piyasaya arz edilmiş tütün ürünlerini kapsayan bir düzenleme. Sarmalık kıyılmış tütün, özellikle, tabii, Güneydoğu'nun bir gerçeği. Normalde, biliyorsunuz, geçmişte bununla ilgili yasaklar vardı. Ancak insanların bu tütünü kullanıyor olması, köylüye bir geçim kaynağı olması da dikkate alınarak, satışı yine yasak olmak kaydıyla bu tütünü 50 kiloya kadar bulundurmak, nakletmek ve kendi ihtiyacı için kullanmak açısından 2008 yılında bir serbestlik getirilmişti.

Diğer taraftan, kamu otoritesi, burada bazı kötüye kullanımlar, başka ülkelerden getirilip sanki yurt içinde üretilmiş gibi pazarlama gibi şeylere de rastlandığını görerek, izleyerek farklı düzenlemelere gitti. Bunu daha bir kontrol altına almak ve istisnaları önlemek için tütün üretim ve pazarlama kooperatifleri kurulması kararlaştırıldı. 2017 yılında buna ilişkin bir yasal düzenleme yapıldı. Tarım ve Orman Bakanlığının izniyle tütün iç ve dış ticaretini ve sarmalık kıyılmış tütün üretim ve ticaretini yapabilmenin imkânı getirildi. Tabii, yetki belgesi almadan bunun ticaretini yapanlara ilişkin olarak da cezai müeyyideler ortaya koyulmuş oldu, üç yıldan altı yıla kadar bir müeyyide getirildi.

Bu çerçevede, şu anda Adıyaman'da kurulmuş 16 kooperatif bulunuyor. 250 tütün üreticisi bir araya gelerek bir kooperatif oluşturabiliyorlar. Hem yaprak tütün olarak alımlarını yapıp hem de sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretim tesisi kurarak bunların kıyımını yapıp paketleyip bandrolleme işlemini yaparak yasal bir şekilde piyasaya arz etme imkânları oluyor.

Pandemi sebebiyle bu tesisleşmede bir gecikme olduğu görülüyor. Dolayısıyla, bu kooperatiflere, bir anlamda, tesisleşmeyi tamamlayabilmeleri için yıl sonuna kadar bir süre tanıyış oluyoruz. Bu süre içinde de büyük oranda bu uyumun sağlanacağını öngörüyoruz.

Diğer taraftan, tabii, bu çerçevede bazı gösteriler ve eylemler yapıldığını da biliyoruz. Bu kapsamda aslında yüzlerce üreticinin katıldığı bazı eylemler var ancak burada 10 kişiyle ilgili bir tutuklama kararı söz konusu, o da kamu düzenini bozma ve topluma birtakim etkilerde bulunmayla ilgili. Somut olarak bana iletilen bazı hususları da burada ifade etmek isterim. Bir kadının, bu eylemler nedeniyle geçemediği için Adıyaman Kahta yolunda, ambulansla doğum yaptığı ifade ediliyor. Yine, Kızılayın Çelikhan yolunda 19 ünite kanının bozulduğu, TEDAŞ işçisi bir kardeşimizin elektrik çarpması sonucu hastaneye yetiştirilmesi gerekirken güçlükle yetiştirildiği...

OYA ERSOY (İstanbul) – Yapmayın Allah aşkına ya!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – ...ve bu kamu düzenini bozan eylemde ısrar edildiği, bu ambulansların geçişi için ikna çalışmalarına dahi olumlu cevap alınmadığı ifade ediliyor. Burada, dediğim gibi, yüzlerce kişinin katıldığı bir eylem söz konusu, 10 tutuklu var. Sonuçta yargıya intikal etmiş bir konu, yargı ne karar verirse sonucunu hep birlikte göreceğiz.

OYA ERSOY (İstanbul) – Bunu, inanarak söylüyorsunuz yani!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ama burada, geçmişle mukayese ederseniz, tamamen yasaklanmış bir alandan düzenlenmiş bir alana geçiş söz konusu. Komisyon da bu tütün konusu çok geniş tartışıldı. Daha geniş anlamda, daha genel anlamda tütün sektörüne ilişkin değerlendirmeler, araştırmalar, çalışmalar elbette geleceğe dönük olarak devam ettirilebilir.

Kısa çalışma ödeneğiyle ilgili, bir arkadaşımızın değerlendirmeleri oldu. Coronavirüsün iş gücü piyasası üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik olarak hem mevcut politika araçlarını etkin bir şekilde uygulamaya çalıştık hem de birçok yeni uygulamayı hızlı bir şekilde hayata geçirmeye çalıştık. Biliyorsunuz, İşsizlik Sigortası Fonu'nun iki temel amacı var; bir tanesi işsiz kalmış insanımızı desteklemek, diğeri de istihdamı korumak ve daha kaliteli, daha nitelikli istihdam oluşumuna katkıda bulunmak. Pandemiyle mücadelede işsizlik ödeneği, nakdî ücret desteği ve kısa çalışmadan oluşan "pasif iş gücü programları" dediğimiz programlar etkin bir şekilde yürütülmüştür. Bu dönemde, kısa çalışma ödeneğinin hak kazanma koşulları esnetilmiştir. 506.620 firmada çalışan 3 milyon 772 bin 884 kişi için 36,5 milyar Türk lirası ödeme yapılmıştır Mart 2020-Haziran 2021 döneminde.

Fesih kısıtı süresince işverenleri tarafından ücretsiz izne ayrılan işçiler ile işsizlik ödeneğine hak kazanamayanlara nakdî ücret desteği verilmiştir. Bu kapsamda, 3 milyon 52 bin 618 kişi için 13,9 milyar Türk lirası ödeme yapılmıştır yine aynı dönem için.

Kendi istek ve kusuru dışında iş akdi feshedilen ve gerekli prim şartlarını sağlayan kişiler işsizlik ödeneği kapsamında desteklenmiştir. Bu kapsamda da 1 milyon 132 bin 769 kişi için 6,4 milyar TL ödeme yapılmıştır. Bunlar önemli oranda bu sosyal maliyeti, sosyal etkileri azaltma noktasında halkımıza destek sunmuşlardır. Bundan sonra da bu Fon bu amaçlara hizmet etmeye devam edecektir.

Diğer taraftan, gümrük muhafaza memurlarına ilişkin bir soru geldi. Biliyorsunuz, gümrük muhafaza da silahlı kolluk niteliğinde bir organizasyon. Poliste, jandarmada belli konularda başarı sağlandığı zaman ödüllendirici mekanizmalar var ama gümrük muhafazada bu yoktu, bu düzenlemeyle bu anlamda bir eşitlik sağlanmış oluyor. Bütün Gümrük teşkilatına öngörülen bir düzenleme değil. Son dönemde de ciddi başarılar oldu, biliyorsunuz, özellikle bu uyuşturucu konularında, başka alanlarda önemli başarılarla imza attı bu teşkilatımız. Bu ödül elbette keyfî olmayacak, burada mutlaka belli kriterler konulacak. Ticaret Bakanlığımız ve Maliye Bakanlığımızın birlikte yapacağı bir yönetmelikle, belli kriterlerle bunlar gerçekleştirilecek ve hedef kitlesi de dediğim gibi belli.

Diğer taraftan, bu maaşların erimesi meselesiyle ilgili, bir arkadaşımız emekliler veya diğer çalışanlara ilişkin yorumlar ortaya koydu. Burada da genel prensibimizi çok açık ve net ifade etmek isterim. Bütün hükümetlerimiz dönemince baktığınız zaman, hiçbir zaman enflasyona ezdirmedik biz maaşları. Eğer enflasyon öngörülenin üstünde çıkarsa bunu hesap edip geçmişe dönük telafi edici kararlar alarak maaşlara, ücretlere bunları ilave ederek mutlaka enflasyon oranında ve mümkünse tabii üstünde ücretlerin artışı için hükümetlerimiz gayret etmişlerdir ve bunu gerçekleştirmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Hiçbir zaman enflasyonun altında bir durum söz konusu olmamıştır.

BAŞKAN – Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ederim, sağ olun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Bakan, kooperatifleri söylediniz de şirketleri söylemediniz. Kaç şirket kuruldu ÖTV indiriminden sonra?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Vaktim dolduğu için size yazılı olarak daha detaylı arz edebiliriz. Bakanlıktan daha detaylı bilgiyi yazılı olarak arz edebiliriz.

HABİP EKSİK (İğdır) – Sayın Bakan, sağlıkla ilgili maddelerin niçin Plan Bütçeden geçirildiğini de sormuştum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz değerli arkadaşlar.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Vaktim dolduğu için...

BAŞKAN - Soru-cevap işlemi tamamlanmıştır.

Sayın Sürücü, 60'a göre söz talebiniz var.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'da yaşanan silahlı kavgalara ilişkin açıklaması

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Urfa'da sürekli olarak arazi anlaşmazlıkları ve kişisel anlaşmazlıklar sebebiyle silahlı kavgalar yaşanmakta ve sürekli insanlar ölmekte. Bunun sebebi kayıp silah oranındaki artış, bireysel silahlanma ve "gönüllü koruculuk sistemi" adı altında kontrolsüzce silahlanmaya gidilmesidir. Özellikle Urfa Suruç'ta kadınları bile militarizme bulaştırarak, ailenin erkekleri kadınları gönüllü korucu yaparak silahlanma yoluna gidiyor. Bu kadar kayıp kaçak silah, bu kadar bireysel silahlanma sonucunda toplumsal kaos kaçınılmazdır. Bu silahlanmanın denetlenmesi için araştırma önergesi ve kanun teklifi verdik. Bu noktada bir adım atılacak mıdır?

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

14'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 14- 10/12/2003 tarihli 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı Cetveli ve ekli (II) sayılı Cetvelin "B)ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER" bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(I) SAYILI CETVEL

GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- 2) Cumhurbaşkanlığı
- 3) Anayasa Mahkemesi
- 4) Yargıtay
- 5) Danıştay
- 6) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
- 7) Sayıştay
- 8) Adalet Bakanlığı
- 9) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- 10) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 11) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- 12) Dışişleri Bakanlığı
- 13) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 14) Gençlik ve Spor Bakanlığı
- 15) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- 16) İçişleri Bakanlığı
- 17) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 18) Milli Eğitim Bakanlığı
- 19) Milli Savunma Bakanlığı
- 20) Sağlık Bakanlığı
- 21) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- 22) Tarım ve Orman Bakanlığı
- 23) Ticaret Bakanlığı
- 24) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
- 25) Devlet Arşivleri Başkanlığı
- 26) Diyanet İşleri Başkanlığı
- 27) İletişim Başkanlığı
- 28) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- 29) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
- 30) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
- 31) Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- 32) Jandarma Genel Komutanlığı
- 33) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- 34) Emniyet Genel Müdürlüğü

- 35) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
- 36) Gelir İdaresi Başkanlığı
- 37) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- 38) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- 39) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
- 40) Avrupa Birliği Başkanlığı

(II) SAYILI CETVEL
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER

- 1) Savunma Sanayi Başkanlığı
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- 3) Atatürk Araştırma Merkezi
- 4) Atatürk Kültür Merkezi
- 5) Türk Dil Kurumu
- 6) Türk Tarih Kurumu
- 7) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- 8) Türkiye Bilimler Akademisi
- 9) Karayolları Genel Müdürlüğü
- 10) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 11) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 12) Orman Genel Müdürlüğü
- 13) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 14) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 15) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 16) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü.
- 17) Türk Akreditasyon Kurumu
- 18) Türk Standardları Enstitüsü
- 19) Türk Patent ve Marka Kurumu
- 20) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 21) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- 22) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- 23) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 24) Kamu Denetçiliği Kurumu
- 25) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu
- 26) Meslekî Yeterlilik Kurumu
- 27) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- 28) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
- 29) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 30) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 31) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 32) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 33) Türkiye Su Enstitüsü
- 34) Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu
- 35) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- 36) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
- 37) Helal Akreditasyon Kurumu
- 38) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- 39) Türkiye Uzay Ajansı
- 40) Türkiye Adalet Akademisi
- 41) Kapadokya Alan Başkanlığı
- 42) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu
- 43) Türkiye İstatistik Kurumu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Bedri Yaşar
Samsun

Ayhan Erel
Aksaray

Dursun Ataş
Kayseri
Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Türkiye İstatistik Kurumu 30 Haziran 2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilişkili bir kamu idaresi hâline getirildi. TÜİK Bakanlığına bağlı bir kuruluştur. Bağlı kurumdan ilişkili kuruma dönüşmek olumlu bir gelişme fakat yeterli değil. Temel hata ise TÜİK'in ekonomi yönetiminden sorumlu bir Bakanlıkla ilişkilendirilmesi. Ekonomik verileri toplayanlar ile ekonomiyi yönetenler ayrı ayrı konumlandırılmalı. TÜİK güven duyulan, şeffaf, hatta özerk bir kurum olmalı. AK PARTİ iktidarında TÜİK verilerinin sipariş olduğunu artık bizler kadar ülkemize yatırım yapmak isteyen yabancılar da biliyorlar.

Medyada, araştırma şirketlerinde, akademisyenler arasında, iş dünyasında TÜİK'in açıkladığı verilerin doğru olmadığı açıkça ifade ediliyor. Akademik çalışmalarda kaynak olarak kullanılan TÜİK verilerinin neden tartışılır hâle geldiği araştırılmalı, TÜİK'e eski saygınlığı kazandırılmalı.

Yeni Türkiye pek çok kuruma iyi gelmediği gibi TÜİK'i de çok yıprattı. İş dünyamız, halkımız âdeta bir yalan makinesine dönen TÜİK'i hak etmiyor. Veriler doğru ve güvenilir olduğunda, gerçek rakamlar açıklandığında çözümler de verilere uygun olacaktır. Kasıtlı hatalı verilerle yapılan yanlış hesaplar ekonomi yönetiminin sağlıklı ekonomi politikaları geliştirmesini engelliyor, iş

dünyamızı aldatıyor.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın geri kalanında ve söz alacağım 15'inci maddede OHAL konusuna değineceğim. Görüştüğümüz kanun teklifinde OHAL Yasası'nın uzatılmasına ilişkin 3 madde bulunuyor. Bugün olağanüstü hâl uygulamalarının olağanüstü keyfiyete dönüştüğü bir zamanda OHAL'in yeniden uzatılmasına endişe ve şüpheyile yaklaşıyoruz. OHAL maskesiyle keyfi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin hareket alanını daha da genişleten, az olan sorumluluğunu daha da eksiltten, olağanüstü keyfiliğe kapı açan uygulamalar yapılıyor. Bu keyfi uygulamalar içinde neler var? Vatandaşlarımızın mal güvenliği, kariyer hakları ve devletin güvencesi altındaki tapuları gasbediliyor. Pek çok yaşanan olayda bunların örneğini gördük. Anayasa'nın 104'üncü maddesinde olağanüstü hâl vardır, bu bir haktır. 2018 yılında da 27'nci Dönemin ilk kanunlarından biri olarak OHAL Kanunu'nu bizler çıkardık. 15 Temmuz FETÖ'nün hain darbesine karşı devletin önlem alabilmesi için bu yasayı çıkardık fakat OHAL Kanunu'nun devletimize, milletimize yakışır şekilde milletimizin menfaatine göre işletilmediğini üzümlere örnekleriyle müşahade ettik. Basit birkaç örnek vermem gerekirse Japonya'dan kışlık lastik alımını OHAL Kanunu'na bağlayan bir uygulamaya tanık olduk. "Varlık Fonu" denilen paralel bir bütçe kuruluşu OHAL Kanunu'yla ilişkilendirildi. İşinden edilen KHK'lilerin mahkeme kararlarına rağmen işlerine geri dönememelerine, yüz binlerce ailenin perişan olmalarına ve maalesef AK PARTİ'nin keyfi kararları, yanlış uygulamalarıyla FETÖ'nün gölgesinin hâlâ siyasetin ve belli odakların üzerinde kalmasına üzümlere, endişeye şahit olduk, oluyoruz.

2020 bütçe görüşmelerinde Sayın İçişleri Bakanının, KHK'lilerle ilgili, Plan ve Bütçe Komisyonunda tutanaklara da geçtiğinden emin olduğum konuşması ibretliktir. Kazanılan mahkemeler sonucu görevlerine dönemeyen KHK'lilerin durumu sorulduğunda "Hâkimler delil bulamamış olabilirler fakat bizim kanaatimize göre onlar suçludur." diyebilmiştir. Milletvekilleri olarak bizler o gün "Bu sözler bir hukuk devletinin işleyişi ve ciddiyetiyle nasıl bağdaşır." diye sormuş ve hayret etmiştik fakat bugün görüyoruz ki manzara daha da vahimmiş. Kendisine "gazeteci" kartviziti bastırmış bir şahıs, itiraz edilmeyen beyanına göre, yüz binlerce KHK'liye kefil olup görevlerine dönmelerini sağlamış. Yani bundan şunu mu anlamalıyız: Devletin Bakanlığı devletin mahkemesine güvenmiyor; karanlık ilişkileriyle matuf, kendine "gazeteci" diyen bir kişinin kefaletini makbul sayıyor. Maalesef, bu tarz gayriciddi uygulamalar, bizim gibi, devletin, milletini önceleyen, AK PARTİ milletvekillerinin itiraz ettiği FETÖ borsası rezilliklerine inanmak istemeyen vatanseverleri büyük üzümlere sevk ediyor. Bizim tavsiyemiz, devletin mahkemelerinin kararlarına uyulması ve KHK mağduriyetlerinin giderilmesi yönündedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bir de düşünün ki Anayasa Mahkemesine dahi götürülmeden OHAL kararları vasıtasıyla, TMSF üzerinden, hep aynı bilirkişiler eliyle şirketlere -son zamanların moda tabiriyle- anlaşıyor ki AK PARTİ yöntemi olarak çokülüyor; kaderiyle oynanan milyonlarca insanın itiraz hakları ellerinden alınıyor. OHAL yetkileri şimdiye kadar hep istismar edilmiştir. İstenen OHAL yetkilerinin bundan sonra da istismar edilmeyeceğine inanmamızı bizden kimse beklemesin.

OHAL'le ilgili konuşmamın geri kalanını 15'inci maddede tamamlamak üzere sözlerimi burada sonlandırıyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 14- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı Cetvelin 35 inci sırası bu Cetvelden çıkartılmış ve ekli (II) sayılı Cetvelin "B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER" bölümüne aşağıdaki 43 üncü sıra ilave edilmiştir.

"43) Türkiye İstatistik Kurumu"

Cavit Arı
Antalya
Alpay Antmen
Mersin

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Mehmet Akif Hamzaçebi
İstanbul
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

Kamil Okyay Sındır
İzmir
Mustafa Sezgin Tanrıkulu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurunuz Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye İstatistik Kurumunun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I) sayılı Cetvel'in 35'inci sırasından yani "genel bütçeli kamu idareleri" listesinden alınıp (II) sayılı Cetvel'in "özel bütçeli diğer idareler" bölümüne eklenmesini düzenleyen bir madde üzerinde görüşüyoruz.

Değerli milletvekilleri, tabii, gerek mikro düzeyde gerekse bölgesel veya ulusal düzeyde bir planlama veya modelleme çalışması yapıyorsanız yöntem ve kurguladığınız modelin doğruluğundan daha önemlisi, doğru, yeterli, zamanında, güncel verilere, parametrelere, istatistiklere; kısa, orta, uzun vadeli projeksiyonlara, strateji ve politika çalışmalarına çok temelde ihtiyacınız vardır ve bunlara ulaşıp ulaşamadığınız önem kazanır. Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu eski adıyla Devlet İstatistik Enstitüsü söz konusu verilerin en önemli kaynak kurumlarından biridir; devletimizin de en güzide kuruluşlarından biridir aslında. Söz konusu ekonomik, ekonometrik model çalışmalarında, projeksiyonlarınızda, planlamalarınızda, uygulama kararlarınızda ve sonuç olarak ister akademik ister siyasal ister yönetsel başarınızın temelinde işte bu verilerin varlığı en temel meseledir.

Peki, günümüzde TÜİK, veri kaynaklarında ve veri analizlerinde ne kadar güvenilir bir kurumdur? Maalesef, TÜİK, yıllardır yayımlamakta olduğu istatistiklerde siyasal iktidarın etkisi altında kalmakla eleştirilir hâle geldi, özellikle işsizlik, enflasyon, güven endeksleri, veri setleri ve istatistikleriyle ağır eleştiriler alan bir kurum hâline geldi maalesef. Örneğin, işçi sendikaları, TÜİK tarafından yapılan açıklık ve yoksulluk sınırı hesaplamalarının bilimsel olmadığını sürekli eleştirmekte. Bir diğer örnek, bir grup akademisyen tarafından kurulan Enflasyon Araştırma Grubu -ENAG kısa adıyla- enflasyon verilerini örneğin 2020 yıl sonu için yüzde 36,72 hesaplamışken TÜİK yüzde 14,60 olarak açıklamıştı ve ENAG -belki de TÜİK tarihinde- ilk defa TÜİK tarafından

mahkemeye verilmiş bir kurum olarak tarihe geçti. Sonrasında TÜİK açıkladığı enflasyon verilerinin halkın enflasyonunu yansıtmaktan uzak olduğu gerekçesiyle enflasyon sepetini yeniledi değerli arkadaşlar. Daha örnek verebiliriz; örneğin, Türkiye İstatistik Kurumu millî gelir verilerinde revizyona gitti, ulusal hesaplar sisteminde revizyon yapıldı ve 2019 yılı millî gelirden bir günde kâğıt üzerinde 40 milyar lira bir anda zenginleşiverdik.

Yine, TÜİK hesaplamalarını değiştirdi, tüketici güveni 20 puan sıçradı. Vatandaşların kendi maddi durumlarına ve genel ekonomiye dair değerlendirme ve beklentilerini ölçen Tüketici Güven Endeksi, Türkiye İstatistik Kurumunun hesaplama değişikliği sonrasında sert bir şekilde yükseldi, eski hesaplama ile Eylülde 200 üzerinden 61,8 olması gereken endeks, yeni hesapla 82 olarak açıklandı. Bu örnekleri daha da artırabiliriz. Bu konuda TÜİK'in karnesi maalesef çok zayıf. Tabii, kuruma ve çalışmalarına olan güven ya da güvensizlik duygusunun kamuoyunda yerleşmesinin nedenleri arasında ayrıca Başkanının hangi sıklıkla ve neden değiştirildiğidir. Örneğin, AK PARTİ'nin on dokuz yıllık iktidar döneminde TÜİK'e 10 kez başkan atanmış değerli arkadaşlar. En son bu yıl şubat ayında Sayın Muhammed Cahit Şirin'in yerine vekâleten atanan Sayın Ahmet Kürşad Dosdoğru ve hemen ardından 2 Mart 2021 tarihinde asaleten atanan Profesör Doktor Sait Erdal Dinçer son dört yılda atanan 5'inci başkan olmuş.

Değerli milletvekilleri, aslında Cumhurbaşkanlığının 76 sayılı Kararnamesi'yle, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 598'inci maddesi değiştirilerek özel bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilişkili başkan yardımcılarını dışındaki personel atamalarında başkanın yetkili olduğu –bakanın değil- danışma kurullarında, özel ihtisas komisyonlarında ve inceleme araştırma gruplarında görev alacaklara ödenecek huzur hakkı ödeme sıklığının ayda 2'den 4'e çıkarılması, ayrıca bölge müdürlüklerinin de düzenlenmesi, bakanın İstatistik Konseyinden çıkarılmış olması, bu düzenlemedeki özellikle ilişkili kuruluş olması, ayrı tüzel kişiliği olan ancak Bakanlıkla herhangi bir hiyerarşik ilişkisi olmayan kuruluş hâline getirilmesi olumlu bir düzenleme olarak kısmen de olsa kabul edilebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Ancak yine de ekonomik verilere yönelik bir çalışma içerisinde olan TÜİK'in Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilişkili olması bile belki eleştirilmesi gereken bir konu.

TÜİK gibi geleceğimize dair en temel ve bağımsız olması gereken bir kuruluşun daha özerk bir statüye kavuşturulması, tarafsız, doğru, zamanlı ve adil verilerin sağlanabilmesi hususunda ve kamuoyundaki güvenilirliğinin yeniden tesis edilmesinde ve inanç düşüklüğünün giderilmesinde önemli gördüğümüz yeni bir düzenlemeye gereksinim olduğunu özellikle belirtir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Nuran İmir

Van

İzmir

Şırnak

Mahmut Celadet Gaydalı

Ali Kenanoğlu

Abdullah Koç

Bitlis

İstanbul

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; bu torbanın günahı çok büyük; o yüzden öncelikle bu torba yasayla ilgili konuşmak istiyorum, sözlerime başlamak istiyorum.

Darbelere karşı çıkmak, nereden gelirse gelsin, darbelere karşı çıkmayı gerektirir. Asker ya da sivil bütün darbeler kötülüğün ta kendisidir. Darbeye karşı durmaksa demokrasiyi savunarak yapılır, OHAL'le ve KHK'lerle değil. Darbenin karşısı demokrasidir ve halkın iradesinin tanınmasıdır, katılımcılıktır, hukukun üstünlüğüdür, üstünlerin hukuku değildir. Hem 15 Temmuz darbesine karşı olup hem de tek adam darbe düzenini savunamazsınız, ikisi bir arada olmaz çünkü. Tek adam rejimi ve OHAL faşizmdir.

Bu torba kanunu alelacele çıkarma gayretinizin sebebi OHAL yönetimi için olmazsa olmaz olan bu 3 OHAL maddesini uzatmaktır. Gözaltı süresinin on iki güne kadar uzatılması zaten işkencenin uzatılmasıdır. Kayyum hukuksuzluktur, kayyum halkın iradesini tanımamaktır. Bir de kamudan ihraçlar zaten vicdansızlıktır ve zulümdür.

Sonuçta, 15 Temmuz steril bir siyaset alanı tanzim etmek için tarafınızca fırsata çevrildi, otokratik bir düzen kurdunuz. Beş yıldır ekonomide ve siyasette korkunç bir tekelleşme gerçekleştiriliyor. Sarayın yandaş sermayesini beslemek için kamusal kaynaklar peşkeş çekiliyor. Tek adamın iki dudağı arasındaki kararlarla doğal varlıklar, kıyıları, ormanlar, meralar, akarsular sermayeye transfer ediliyor. Ülkede fakirden alınıp zengine transfer ediliyor bütün kaynaklar, vergiler ve ekonomi çökmüş durumda.

Şimdi, maddeye gelecek olursak... Saray ekonomik krizden, ekonomik verilerden bunaldığı için TÜİK'e yükleniyor, beğenilmeyen her rakamdan sonra TÜİK'in yapısını değiştirmek istiyor. TÜİK'in yönetmeliğini değiştirdiniz. TÜİK'e yönetici dayanmadı, durmadan değişiyor. Gerçeği yalan yanlış zeminde bükmeniz, yeniden imal etmeniz sayesinde TÜİK'e güven kalmadı. Burada çalışan donanımlı insanları da emeklerini de heba ettiniz. Aslında işsiz sayısı Türkiye tarihinin en büyük rakamlarına yükselmişken, işsizliği azaltılabilen TÜİK'e bu Meclisten "post-truth" ödülü vermek gerekir. Yine, TÜİK'in bir rakibi var, o da saraydan sesleniyor, diyor ki: "Porsiyonları küçültün; markete, pazara gitmeden önce liste yapın." Yani mızrak çuvala dahi sığmıyor.

Sonuç olarak, bu madde için söyleyebileceğimiz şu: TÜİK, iktidarın uyduruk istatistik kurumu hâline gelmiştir, kredibilitesi kalmamıştır, güvenilirliği kalmamıştır, Türkiye ekonomisine bizzat TÜİK darbe vuruyor. TÜİK'le yapılması gereken ilk düzenleme, bu Kurumun tarafsız, doğru ve adil verileri sunabilecek duruma getirilmesi ve bunun için de kamusal ve etik düzenlemelerin bir an önce yapılmasıdır.

Şimdi, bu torbaya dair bir şeyleri de söylemeden edemiyorum: Engelsiz bir dünya ütopya değildir. Bizler yükümlülüklerimizi yerine getirsek engelsiz bir Türkiye'yi de yaratabiliriz. Fakat bu torbada engellilere büyük bir ayrımcılık yapıyor, büyük bir haksızlık yapıyor. Pandemiye sermayedarlar, yandaşlar kollarırken engellilerin hakları gasbediliyor ve Türkiye Büyük Millet Meclisi milyonlarca engelli yurttaşımıza karşı yükümlülüklerini burada erteliyor, yerine getirmiyor. Biz, yükümlülükleri ertelemek değil tam tersine, engellilere olan sorumluluk gereği bu yükümlülükleri yerine getirmeliyiz. Bu torba yasa bu açıdan da büyük bir günah işliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Sayın Başkan bir şey daha vardı vurgulamak istediğim.

Buradan Boğaziçi Üniversitesi direnişine de selam göndermek istiyorum. Özellikle, kayyum rektörü gönderdiler fakat yerine gelen vekil rektör, Sevgili Can Candan Hocamızı görevden aldı. Burada bütün akademisyenlerin yanında olduğumuzu söylemek istiyorum, Can Candan Hocamızı da yalnız değildir. Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz diyoruz.

Yine, Boğaziçi kayyumu öğrencileri fişlemişti ve bu öğrencilerin bursları kesilmişti. Arkadaşlar, siz hiç öğrenci olmadınız mı, hiç eylemlere katılmadınız mı, hiç protestolara katılmadınız mı? Öğrencilerin eğitim hakkını niye engelliyorsunuz, niye burslarını kesiyorsunuz, neden korkuyorsunuz, neden öğrencilerin önünde bir engel oluşturunuz, eğitim hakkını gasbediyorsunuz? Burada Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerini de selamlıyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç

Van

Abdullah Koç

Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Ali Fazıl Kasap

Kütahya

Nuran İmir

Şırnak

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Mustafa Sezgin Tanrıku

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Mehmet Akif Hamzaçebi

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İmir.

Buyurunuz Sayın İmir. (HDP sıralarından alkışlar)

NURAN İMİR (Şırnak) – Sayın Başkan, Değerli Genel Kurulu, değerli halkımızı ve özellikle engelli yurttaşlarımızı buradan sevgiyle selamlıyorum.

Yaklaşık iki yıldır insanlık tarihinin şahitlik ettiği çok özel bir süreçten geçiyoruz. Hangi ırktan, hangi renkten, hangi cinsten ya da dilden olursak olalım ortaklaştığımız anlar oldu. Hepimiz sağlığımız için endişelendik, hepimiz sevdiğimiz kaybetmekten korktuk, hepimiz evde kapalı kaldığımız günlerde içimize kadar işleyen yalnızlık duygusunun soğukluğuyla donduk. Bunların tamamı insan olma hasletlerinde bizi birleştiren duygulardır. Şimdi, dünya ve ülke olarak bu durumdan kurtulmak istiyoruz zira sosyal yönümüz maruz kaldığımız izolasyondan hiç tahmin edemediğimiz kadar çok yara aldı. Bu yaraları yine insan ile insan arasında kuracağımız sıcacık duygu bağında şifalandırmaya ihtiyacımız var. Elbet bu günler bitecek, normal yaşamlarımıza geri döneceğiz. Herkes mi? Hayır. Bu oturumun sonunda sizlerin vereceği kararla yaşamlarını üç yıl daha pandemi koşullarında sürdürmek zorunda kalacak milyonlarca yurttaşımız var. Kimler mi? Engelli yurttaşlar ve onların aileleri. Peki, kaç milyon? Onu da bilmiyoruz çünkü ülkemizde kaç milyon engelli yurttaşımızın yaşadığı bilinmiyor lakin resmî tahminlerde 10 milyon engelli yurttaşımızın olduğu söyleniyor. 2005 yılında alınan kararla çözülmesi gereken erişilebilirlik sorunu, önce 2012 yılına, sonra 2018 yılına kadar ertelendi. Geçici 3'üncü madde denilen bu düzenlemeyle on altı yıldır kalıcı bir biçimde erteleniyor. Şimdi bir kez daha üç yıllık bir erteleme gündeme getiriliyor. Konunun öznesi olmayan bizler için üç yıllık bir erteleme sadece. Peki, ya engelliler için? Vereceğiniz bu kararlar üç yıllık süre sizin için önemsiz olabilir. Oysaki bu erteleme milyonlarca engelli yurttaşımızın varlığının inkârıdır, onları görmezden gelmektir, yok saymaktır. Bu karar milyonlarca engelli çocuğun ve gencin eğitim hakkının önündeki en büyük engeldir. Bu karar, sağlık hizmetlerinden faydalanmak isteyen engelli yurttaşlarımızın önündeki en büyük engeldir. Bu karar, çalışma yaşamında yer almak isteyen engelli yurttaşlarımızın önündeki en büyük engeldir. Bu karar, sosyal ve kültürel yaşama katılmak isteyen engelli yurttaşlarımızın önündeki en büyük engeldir.

Yıllardır ülkemizde var olan klasik tıbbi model bakış açısıyla engelli olmak, eksiklik, patolojik, anormallik ve deformasyon olarak kabul edildi. Engelliliği sürekli olarak "tam olma" ya da "eksik olma" ikilemiyle açıklamaya çalışıyoruz. "Tam bir insan olmak." ne büyük bir kibir. Hangimiz tam olduğumuzu iddia edebiliriz ki? İnsan olmanın kendisi bir eksikliğin ifadesi değil midir? Engelliliği, başarısız sosyal organizasyonlarla biz inşa ediyoruz. Engelliliği, erişilemeyen binalar, yollar, okullar, fabrikalar, hastaneler, sinemalar, parklar, köprüler, sayamayacağım birçok ulaşım araçlarıyla biz inşa ediyoruz. Engelliliği, erişilemeyen bilgiyle inşa ediyoruz. Engelliliği, bu yurttaşlarımıza verilen her hakkı lütuf gören bizlerin bakış açısıyla biz inşa ediyoruz. Engelliliği, değerli ve iyi olanın standart bir beden ve zihin yapısında olduğunu söyleyen ezberlerimizle biz inşa ediyoruz.

Bu ertelemeye onay verdiğimiz zaman, seçilmişler olarak bir kez daha engelli bir toplumu yeniden ve yeniden inşa etmiş olacağız. Bugün burada böyle bir ertelemeden bahsediyor olmamızın kendisi bizzat engelli bir politikadır. "Yaşam" dediğimiz sadece yemek, içmek ve uyumaktan ibaret değildir, tüm kutsalların ve kadim öğretilerin de dediği gibi: Yaşam, bir arayış ve bir yolculuktan başka nedir ki? Bir arayış, bir soru: Ben kimim? İnsan bilmeye kendisini gerçekleştirir. İnsan, insanın aynasında kendisini keşfederken aradığı cevaplara ulaşır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NURAN İMİR (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İşte, bunun içindir ki birbirimize olan dayanılmaz ihtiyacımız bu ertelemenin kabulüyle eksik kalacak, sadece erişilebilirlik değil milyonlarca engelli yurttaşımızın yol hikâyeleri olacaktır.

Genel Kurulu ve tekrardan, bütün engelli yurttaşlarımızı partimiz adına sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İmir konuşmasını felsefeye ayırdı bu defa.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap.

Buyurunuz Sayın Kasap. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi ve özellikle, toplumumuzdaki engelli insanlarımızı da selamlamak isterim.

Ancak bu Meclis kürsüsü engellilere karşı bence engelli dostu değil. Şöyle izah edeyim: Şu anda benim konuşmamı, benim burada anlatacağım şeyleri ve Meclisteki daha önceki konuşmaların hiçbirini işitme engelli arkadaşlarımız, işitme engelli vatandaşlarımız anlayamadılar, duymadılar, işitemediler. Bir işitme engelli tercümanın olması gerekirdi, görme engelliler için bir işitme odası, ses odası olması gerekirdi; Meclis bunları sağlayabilir, Meclis Başkanlığına da özellikle bunu bildirmek istiyorum.

Türkiye’de, Engelli Veri Sistemi’ne kayıtlı 2,5 milyon insanımız var. Bu, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının kayıtları altında ama kendim de daha önce sağlık kurulunda çalışmış birisi olarak şöyle söyleyeyim size: Dünya ortalamasına bakarsanız, yaklaşık 10 milyona yakın kişi ve etki alanıyla, aileleriyle beraber 30 milyon kişi bu durumdan mağdur. 2005 yılında çıkan bir yasa var, 5378 sayılı Yasa. Engelliler için yirmi yıldır yapılan hiçbir şey yok, sürekli olarak halının altına süpürmüştük. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi’ne göre engelli bireyler herkesle aynı hak ve özgürlüklere sahip. Türkiye’nin de taraf olduğu ve imzaladığı... Bakın, o zaman Abdullah Gül’ün Cumhurbaşkanı olarak, Recep Tayyip Erdoğan’ın imzaladığı, 2009 yılında imzalanan sözleşme var. O sözleşmedeki akıtlardan hemen hemen hiçbir şey şu güne kadar gerçekleştirilmiş değil ve bunlar insan haklarının temel yükümlülüklerinden, bu konuda eksiklerimiz var. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, yeşil alanlar, spor alanları, tüm umuma açık hizmet veren her türlü yapılar sekiz yıl içinde başlangıçta, sonra tekrar bir üç yıl eklenmiş, sonra şimdi altı; yirmi yıldır engellilerin insanca yaşama koşullarının sağlanmasına yönelik hiçbir şey yapılmamış konuma geliyor ve sürekli olarak engelliyoruz. Engelli insanlarımızın hayatlarından bir üç yıl daha çalışıyoruz, üç yıl daha. Engelli ve engelli işsizliğini yöneterek engelleri ve engellileri sürekli olarak iktidarınızın bir malzemesi olarak kullanıyorsunuz, tıpkı görevden alınan Zehra Zümrüt Selçuk Bakan gibi. Ne yapmıştı? 420 bin, gerçek anlamda engelli olmayan, engelli raporu olmayan 420 bin insana siz engelli maaşı, evde bakım maaşı verdiniz. Bunu siyasi bir rant olarak kullandınız ve bu suçtur, suçu da kendileri kabul ettiler, “Geri tahsil ediyoruz.” demişti.

Kamuda kontenjan açığı var, kontenjan açığı, 7.164 açık var ve bakanlıktan atama yapmıyorsunuz. Bu engellileri sürekli kullanıyorsunuz, erişilebilir kentler, erişilebilir mekânlar ve rehabilitasyon merkezleri yapmıyorsunuz, koşulları en üst düzeyde sağlamiyorsunuz. Ayrımcılığa maruz kalma, bağımsız yaşama şansı, eşit haklara sahip olma, bunların hiçbirini yerine getirmiyorsunuz. Bakın, dünyada kuzey yarım kürede her 15 kişiden -15 kişi çalıştırılan yerlerde- 1 kişi istihdam ediliyor, siz bunu 50’yle sınırılıyorsunuz, bu konuda kanun teklifimiz de geldi. Kara gün kararip kalmaz, bunların hepsi düzelecek. Öncelikle tekrar şeyi söylüyorum, engelsiz bir Türkiye, engelsiz bir Meclis ve engelli dostu bir yasa gelmesi gerekiyordu burada. Ha, bu konuda tereddüdünüz olmasın, hiçbir zaman bunlar boşta kalmayacak; zamanı geldiğinde birlikte, sizleri de dinleyerek... Çünkü bunun bir siyasi malzeme, siyasetin bir malzemesi yapılmaması gerekiyor engelliliğin; siyaset dışı bir oluşum, siyasetüstü bir oluşum engellilik.

Şöyle söyleyeyim: Evrensel tasarım ilkeleri de dâhil olmak üzere derhâl, kamu kurumlarında, umuma açık mekânlarda – bu, çalıştayımızın sonucu, bunları yine sizlerle de paylaşacağız- o engeli birlikte kaldıracacağız. Ulaşım alanlarında, eğitim kurumlarında, kültür merkezlerinde gereken şeyler yapılacaktır. Siz, bir uçak, o 13 uçağın bir parası var ya, bir tek para -SMA’lı yıllık 100 çocuk var, her sene bunların 10-15’i ölüyor- bir uçak parasına SMA’lı çocuklara -ki onlar engelli adayı, her gün ölüyorlar- ona bile müsamaha göstermediniz. Üç yıl daha engellilerin hayatından çalınmasına müsaade eden bu kanun teklifi bu Meclise yakışmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Engelsiz bir Meclis, engelli dostu bir günde buluşmak ümidiyle hepinize iyi akşamlar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.24

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 01.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105’inci Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

Şırnak Milletvekili Nuran İmir ile Kütahya Milletvekili Ali Fazil Kasap ve arkadaşlarının aynı mahiyetteki önermelerinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi, oylama işlemi tekrarlayacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Aynı mahiyetteki önermeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, kabul edilmemiştir.

277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 15- 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (2), (3), (4), (5), (6) ve (7)’nci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) 7/7/2018 tarihine kadar, karayolu ile turizm taşımacılığı yapan veya şehirler arası toplu taşıma hizmeti veren gerçek ve tüzel kişiler, engelli bireyin erişilebilir toplu taşıma hizmeti sağlanmasına ilişkin talebini azami yetmiş iki saat içinde karşılamakla yükümlüdür.

(3) 7/7/2018 tarihine kadar, servis taşımacılığı yapan gerçek ve tüzel kişiler, engelli personel veya öğrenciye talep hâlinde erişilebilir taşıma hizmetini sağlamakla yükümlüdür.

(4) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra üretilen şehirler arası ve uluslararası yolcu taşımacılığı ile servis ve turizm taşımacılığı yapan araçlar dışında şehir içi yolcu taşıma hizmeti yapan araçlardan erişilebilir olmayanlara yolcu taşıma hizmeti için yetki belgesi, izin ve çalışma ruhsatı verilmez.

(5) Şehirler arası yolcu taşıma hizmeti ile şehir içi servis ve turizm taşımacılığı hizmetinin erişilebilir hâle getirilmesi için usul ve esaslar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşleri alınmak suretiyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca bu fıkranın yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(6) Bu Kanunun geçici 2 nci maddesi ile bu maddede belirtilen erişilebilirlik standartlarının ve yükümlülüklerinin

uygulanmasının izlenmesi ve denetimi her ilde Aile ve Sosyal Politikalar, Bilim, Sanayi ve Teknoloji, İçişleri, Çevre ve Şehircilik, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlıkları ile engelliler ile ilgili konfederasyonların temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından yapılır. İhtiyaç halinde birden fazla komisyon kurulabilir. Denetim sonucunda ilgili belediye ve kamu kurum ve kuruluşları ile umuma açık hizmet veren her türlü yapıların ve açık alanların malikleri ile toplu taşıma araçlarının sahiplerine eksikleri tamamlaması için birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden itibaren dört yılı geçmemek üzere ek süre verilebilir.

(7) Sürenin bitiminden itibaren öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmediği denetim komisyonlarınca tespit edilen umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ve açık alanlar ile toplu taşıma araçlarının sahibi olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ve ikinci, üçüncü fıkralar ile beşinci fıkrada kapsamında yürürlüğe konulan yönetmelikle öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmediği denetim komisyonlarınca tespit edilen gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından her bir tespit için bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır. Bu şekilde bir yıl içinde uygulanacak idari para cezasının tutarı elli bin lirayı geçemez. İkinci ve üçüncü fıkrada öngörülen yükümlülüklerini veya geçici 2 ve 3'üncü maddelerde belirtilen sürelerin bitiminden itibaren öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmediği denetim komisyonlarınca tespit edilen büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından her bir tespit için beşbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır. Bu şekilde bir yıl içinde uygulanacak idari para cezasının tutarı beşyüz bin lirayı geçemez. Bu maddeye göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir. Genel bütçeye gelir kaydedilen idari para cezası tutarları dikkate alınarak erişilebilirlik konusundaki projelerde kullanılmak üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesinde ödenek öngörülür.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Bedri Yaşar

Samsun

Ayhan Erel

Aksaray

Dursun Ataş

Kayseri

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

14'üncü maddede yarım bıraktığım OHAL'le ilgili konuşmama kaldığım yerden devam etmek istiyorum.

AK PARTİ gibi gerek FETÖ gerek PKK'yla devlet ciddiyetinden uzak, son derece lüzumsuz ilişkilere girmiş bir partinin OHAL yetkilerini millet ve devlet menfaatine kullanacağına biz artık inanmıyoruz. Öyle bir siyasi yapıdan bahsediyoruz ki yetkiyi bırakmaktan, seçim kaybetmekten korkar hâle gelmiş. Hâlbuki demokrasilerde seçim kazanmak bir onurdur, seçim kaybetmeyi bilmek de bir erdemdir. Demokrasilerde yetkiyi millet verir ve yetkiyi yine millet alır, her fani de buna saygı duyar. Aslolan, sevinçle ve şerefle oturduğu koltuktan başı dik, onurla, lekesiz ve yine şerefle ayrılabilir; milletinden tekrar o yetkiyi alabilme opsiyonunu açık tutabilmektir. Bugün, bir Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı ve son yirmi yıllık AK PARTİ dönemini bilinçle takip etmiş bir milletvekili olarak AK PARTİ'nin tekrar seçilebilme ve milletin yüzüne bakabilme opsiyonunu her geçen gün daralttığını görüyorum.

ARZU AYDIN (Bolu) – Uzman bilirkişi misin?

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Önümüze gelen bu OHAL, AK PARTİ'nin bir türlü bulamadığı seçim kazanma formülünün, baskıyla milletimize gözdağı verebilme ve sandıkları yasal kılıfla bloke edebilme operasyonudur.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle ülkemizi “demokrasi zaferi” diye kutladığımız 14 Mayıs 1950 öncesi Millî Şef benzeri döneme götüren AK PARTİ zihniyeti, anlaşılıyor ki yeni bir 1946 seçimi ayıbına göz dikmiş. Açık oy, gizli tasnif rezaletini, mahcubiyetini gizli oy, gizli tasnif formülüyle milletimize tekrar yaşatmak tarihte AK PARTİ'ye hiçbir şey kazandırmaz, yapılan bazı hizmetlerinizi de unutturur, bırakın bugününü, yarınki nesillerinize de büyük utanç yaşatır.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ortağına söyle, ortağına.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Siyasette mağlubiyetin bazen büyük kazanç olduğunu duya duya yetişmiş bir milletvekili olarak, içlerinde değerli insanların da olduğunu bildiğim ve umduğum AK PARTİ Grubunu iyi niyetle bu yanlış yoldan dönmeleri için naçizane uyarmak isterim. Bu yanlış ortak olmamalarını kendilerinden devletim ve milletim adına rica ederim. Kendilerini düşünmüyorlarsa gelecek nesillerini muhtemel tarihî utanca ortak etmemelerini dilerim.

Eğer ki “Bu OHAL kanunu FETÖ'yle mücadele için getiriliyor.” diyorsanız, FETÖ'yle mücadele ediliyor mu diye sorarım. AK PARTİ Hükûmetinin FETÖ'yle mücadele etme niyeti olsaydı, menfaatlerinin çatıştığı 17-25 Aralık 2013'e kadar beklemez, 2004 Millî Güvenlik Kurulu kararlarıyla mücadeleye başlardı. Devlet, 2004 yılı MGK kararlarıyla FETÖ'yü tarif etti, AK PARTİ Hükûmetine önlem önerdi. Zamanın bürokrat ve AK PARTİ'li siyasilerinin anılarından öğreniyoruz ki AK PARTİ yöneticileri, kol kola yürümekte beis görmedikleri FETÖ örgütüyle mücadele etmek yerine beraber yol almaya devam etmişler. Bize göre milat 17-25 Aralık 2013 değil, 2004 yılı MGK kararlarıdır. Bu gaflet, ülkemizi ve milletimizi 15 Temmuz 2016 hain darbesine sürüklemiş, 251 kardeşimizin canına, 2000'li yıllardan itibaren yapılan haksızlıklarla milyonlarca gencin kariyerine, iş adamlarının servetlerine, ülkenin huzuruna, devletin bekasına mal olmuştur. Vurulan darbenin devletimize, milletimize daha kaç seneye mal olacağı da hesap edilememektedir. Bu hainlikler gözünün önünde ve çoğu zaman ortak olduğu hâlde yaşanırken bunlara yol veren AK PARTİ, OHAL kanunlarıyla ömrünü uzatma yerine hiç olmazsa erdemli bir davranış örneği göstererek derhâl seçime gitmelidir. Bu facialara yol açan siyasiler eğer sorumluluk taşıyorlar ve vicdan sahibiyse çoktan istifa etmeliydiler. Bir klişe laf üzerine FETÖ tarif ediliyor “Memlekette elli yıldır FETÖ varmış, eski Başbakanlar da onlarla teşrikimesai yapmışlar.” diye. Bu, doğru olmayan bir kasti tezdirdir. O eski Başbakanların, Cumhurbaşkanlarının atadığı hiçbir vali, hiçbir hâkim, hiçbir general, hiçbir büyükelçi, hiçbir rektör 15 Temmuz sonrası görevlerinden alınmadılar. Görevden alınanların hepsi AK PARTİ'nin atadığı kişilerdi. Kozmik odanın kapısı onların döneminde zorlanamadı bile.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bir menfaat grubuyla zaman zaman devlet adabı ve kontrolü gereği siyaseten görüşmek ile kol kola girip birlikte yürümek, kendisinin yetersiz kaldığı pek çok alanda devleti teslim etmek, âdeta bir koalisyon kurmak aynı şey değildir. Devlet hiyerarşisinin darmadağın edildiği yirmi yıllık AK PARTİ iktidarının sonunda can havliyle çıkarılmaya çalışılan yeni OHAL Yasası'yla kalan kurumsal düzene son darbe vurulmak isteniyor.

Hukuksuzluğu kanuna uyduran bu girişime itirazımızı bugün de yarın da aziz milletimizin huzurunda dile getireceğimizi ifade eder, İYİ Parti iktidarında bütün hukuksuzlukların, çarpık ilişkilerin düzeltilileceğinin sözünü veririz.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "altı yılı" ibaresinin "dört yılı" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
Çanakkale
Atilla Ödünç
Bursa

Erkan Akçay
Manisa
Halis Dalkılıç
İstanbul
Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya

Tamer Dağlı
Adana
Mücahit Durmuşoğlu
Osmaniye

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle; Engelliler Hakkındaki Kanunun geçici 3'üncü maddesinde düzenlenen erişilebilirliğin sağlanabilmesi için gereken yükümlülüklerin yerine getirilememesi hâlinde ilgili belediye ve kamu kurum ve kuruluşlarına bir yıl ilave süre uzatım yetkisi verebilmesine imkân tanınması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bir kısa söz talebimiz var.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, engellilerin toplu taşıma araçlarına erişilebilirliğinin sağlanmasıyla ilgili tüm kurumları yükümlülüklerini yerine getirmeye davet ettiklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, biliyorsunuz, bu madde engelli derneklerinin hem sosyal medyada hem her birimize ulaşabildikleri mecralardan itiraz ettikleri bir madde. Tabii, onların temel talepleri, artık uygulama başlasın. Yani bu erişilebilirlik engellerinin ortadan kaldırılmasıyla ilgili üç yıllık bir süre verilmişti, kendi deyimleriyle, üç yılda bir arpa boyu yol alınmadı çünkü önünde üç yıl olduğunu görenler bu erişilebilirlik engellerini gidermek üzere üzerlerine düşeni yapmıyorlar. Şimdi, bir üç yıl daha uzatılacağı söylendiğinde çok ciddi rahatsız oldular. Bugün bunun üç yıl değil de teklifteki hâliyle bir yıla düşürülmüş olması bence önemli bir yaklaşım. Daha önce de benzer durumlarda hep ifade etmiştik, biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak da söylüyoruz, ümit ediyorum diğer gruplar da benzer katkıları yapacaklar bu konuda; bunun artık son uzatma olması gerekiyor. Bu taşıtlar için, mekânlar için ne yapılması gerekiyorsa gelecek sene bu zamanlarda bir uzatma daha kimse beklemesin, herkes üzerine düşeni yapsın. Biz engelli derneklerinin bu sürenin bir daha uzatılmaması talebinin tamamen arkasındaydık, ona göre önergeler verdik maddenin kanun teklifinden çıkarılması konusunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama üç yıl daha uzatılmayıp bir yıla indirilmiş olması olumlu bir yaklaşımdır. Gelecek sene bir daha bunu uzatmamak ümidiyle tüm kurumları, kuruluşları, şirketleri yükümlülüklerini yerine getirmeye davet ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – 16'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Ali Kenanoğlu
İstanbul

Murat Sarısaç
Van
Abdullah Koç
Ağrı

Nuran İmir
Şırnak
Nusrettin Maçın
Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Nusrettin Maçın.

Buyurunuz Sayın Maçın. (HDP sıralarından alkışlar)

NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İşsizlik Sigortası Fonu'nu bir kez daha sermayenin hizmetine sokmayı amaçlayan bu madde, kanun teklifinin Komisyon görüşmelerinin son vakitlerinde, kamuoyunun gözünden kaçırılırcasına teklif metnine eklenmiştir. Teklifte her bir işverene İşsizlik Fonu'ndan aktarılacak üzere 75 TL'lik kaynak tahsis edilmekte. Yasaya aykırı bir biçimde İşsizlik Fonu bir kez daha AKP iktidarı tarafından kullanılmak istenmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye'nin temel meselelerinin başında işsizlik meselesi geliyor. Milyonlarca işsiz hayatta kalabilmek için çalışmak zorunda ama iş yok. AKP iktidarının her alanda uyguladığı yandaş politikasıyla iş bulmak çok zor. İşsiz iş bulsa da aldığı ücretle evine aş götüremiyor çünkü yoksulluk sınırı 9 bin TL'nin üzerinde. Kanun hükmünde kararnameyle on binlerce işçi, emekçi ihraç edilmiş ve bir başka işte çalışması yasaklanarak ölüme terk edilmiştir.

Yüzyıllardır her alanda erkeklerle eşit haklar için mücadele eden emekçi kadınlar artık ucuz ve yedek emek gücü bile olamıyor. Küçük esnaf siftah yapmadan dükkân kapatıyor. Kürdistan illerinde mevsimlik tarım işçileri her yıl artıyor ama hiçbir sosyal hakları ve güvenceleri yoktur. Her yıl yüzlerce işçi yollarda trafik cinayetlerinde yaşamını yitiriyor. Ayrıca Türkiye'nin metropol illerinde ırkçı saldırılara uğruyor ve canlarını zorla kurtarıyorlar. Milyonlarca işsiz, yoksul yaşamsal ihtiyaçlarını

karşılayamıyor. Sosyal kanser işsizlik, yoksulluk ve enflasyon tırmanıyor. Evde aş pişiremeyenlerin oranı artıyor. Kent yoksulları nefes alamıyor. Eşitsizlik uçurumu derinleşiyor; zenginler daha zenginleşirken fakirler daha da fakirleşiyor. Bu durum, yoksullara "Yeter! Bıçak kemiğe dayandı." dedirtiyor. Bu durumun beraberinde kültürel, ahlaki değerlerin de yıkımı gün geçtikçe derinleşiyor.

Aslında dünyada ve Türkiye'de üretimi artırmanın imkânları çok fazla. Niye? Sanayide, teknolojiye, iletişimde, bilimle ilerlemeler oluyor. Bu durumun çalışan toplumsal kesimlere yansımaları ne yazık ki göremiyoruz.

Sekiz saatlik çalışma yasal hak olmasına rağmen Türkiye'de özel sektörde insanlarımız hâlen on-on iki saat çalıştırılmaktadır. Oysaki insan sadece çalışmak için dünyaya gelmemiştir; okumak, dinlenmek, eğlenmek, sosyal ve sanatsal faaliyetlerde bulunmak en doğal haktır. Gelin, insanlık emeğinin birikimi sonucunda ortaya çıkan bu teknolojik gelişimin çalışma koşullarını iyileştirmesi düzenlemesini yapalım, işsizliğe asgari düzeyde cevap bulalım. Benim başta işçi sendikaları, memur sendikaları ve bütün emek örgütlerine çağrım: Altı saatlik mesaiyi iş sözleşmelerine koyalım, gelin "Altı saat iş! Herkese iş!" diyelim.

Bakın, Avrupa'nın birçok ülkesinde haftalık çalışma süresi otuz beş saattir. Yine, İskandinavya ülkelerinden Finlandiya'nın Başbakanı Sanna Marin ücret kaybı olmaksızın günlük çalışma saatini altıya düşürme çağrısında bulundu. Yine, Marin'in önerilerini yakın zamanda memnuniyetle karşılayan Sosyal İşler ve Sağlık Bakanı Pekonen, günde altı saat mesainin yanı sıra çalışma günlerinin de dörde çekilmesi için ulusal çapta denemeler yapılması çağrısında bulundu. Türkiye'de üniversite mezunlarının uzun süren işsizlikten dolayı ülkeyi terk etme eğilimi her gün artıyor, genç nüfusta intiharlar artıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz, tamamlayınız efendim.

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Altı saat iş diyoruz, herkese iş diyoruz. İşsizliği çözelim, buna yasama olarak destek verelim, emek örgütleriyle birlikte, sosyal kanser olan bu işsizlik sorununu çözelim.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önerenin özetini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ^(x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 16- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 85- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2020 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 147 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2021 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2021 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2021 yılı Ocak ilâ Aralık ayları/dönemi için günlük 5 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 294 Türk lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2020 yılı Ocak ilâ Aralık ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2021 yılı Ocak ilâ Aralık ayları/dönemi için Kuruma bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2021 yılına ait aylık brüt asgari ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirim yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2021 yılı Ocak ilâ Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Zeki Hakan Sıdalı

Mersin

Dursun Ataş

Kayseri

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Bedri Yaşar

Samsun

Ayhan Erel

Aksaray

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

BAŞKAN – Özetini okuttuğum önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurunuz Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SİDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 16'ncı maddede yer alan ve asgari ücret desteğinin 2021 yılında da devam etmesini öngören teklifi uygun ama yetersiz buluyoruz. Pandemi süreci hâlen

(x) Önerenin tam metni tutanağa eklidir.

devam ederken, işçi ve işverenlerimiz yığılmış sorunlarla boğuşurken 75 liralık destek çok yetersiz. Uygulamanın ilk yılı 2016'da bile destek 100 liraydı ve o günkü brüt asgari ücretin yüzde 6'sına denk geliyordu, bugünkü 75 liralık destekse sadece yüzde 2'sine denk. İktidar pandemi yardımlarında da sınıfta kalmışken bu zayıf ve giderek azalan destek işverenlerin hiçbir sorununu çözemez ve istihdama da hiçbir katkı sağlayamaz. 1 Temmuz itibarıyla kısa çalışma ödeneğinin ve işten çıkarma yasağının da kaldırıldığı göz önüne alındığında bu desteğin ne işverene ne işçiye hiçbir faydasının da olmayacağı çok net. Neticede bu, gerçek bir destek değil, sadece bir teselli. Yanlış ekonomi politikalarınızla kredisiz ve teşviksiz ayakta duramayacak hâle getirdiğiniz işletmeleri komada bırakmaktan başka hiçbir işe de yaramayacak. Zira verdiğiniz 75 lira ancak 1,5 kilo peynir veya 1 kilo kıyma veya 5 litre ayçiçeği yağı eder. Eğer niyetiniz gerçekten işverene destek vermek, asgari ücretliye sahip çıkmak ise gelin hep beraber bu 75 lirayı daha olumlu ve faydalı bir şekilde güncelleyelim ve krizdeki sektörlerimize de can suyu olalım.

Maddeyle ilgili bir diğer konuysa kaynağın İşsizlik Fonu olmasının yanlışlığı. Amaç dışı kullanımlar ve pandemi dönemindeki harcamalar sebebiyle Fon'da 100 milyar liranın altında hayalî bir para kaldığını biliyoruz. Desteğin bu Fon'dan kullanılması bakiyeyi daha da aşağılara çekecek. Bu sebeple önerimiz, desteğin, ana amacı işsizlere destek olmak olan delik deşik edilmiş İşsizlik Fonu'ndan değil, israfın önüne geçilerek yaratılacak kaynakla hazine'den karşılanmasıdır. Nihayetinde, reva gördüğünüz bu desteğin maliyeti yıllık bütçe gelirinin sadece yüzde 1'idir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27'nci Dönemin ilk yasama yılını OHAL'in uzatılmasıyla açmıştık. Şimdiyse dördüncü yasama yılının son kanun teklifinde, beş senedir devam eden OHAL uygulamalarının bir sene daha devam etmesini görüşüyoruz. Anlaşıyor ki geride bıraktığımız beş yılda bir arpa boyu bile yol gidememişsiniz. Ülkede ciddi bir yönetim aczi söz konusu. İdaredeki yetersizlikler yüzünden olağan, alışlagelmiş, sıradan sorunlar bile olağanüstü hâl alıyor. Kış lastiği takma zorunluluğu içeren bir kanun hükmünde kararnameniz bile var. Olağanüstü hâl aynı Hükûmet döneminde beş yıl sürebilir mi? Bir daha uzatılması kabul edilebilir mi? Demokrasisi güçlü, sistemi benimsenmiş, hukukun üstünlüğünü esas alan, kurumları sağlam hiçbir ülkede böyle bir şey olmaz. Sizin on dokuz yıllık iktidarınızdaki başarısız yönetiminiz, aldandığınız, palyatif çözümleriniz, vizyon ve öngörü eksikliğinizi bizi tüm bu garabetin içine sürükledi. Buradan OHAL'le çıkamazdınız, nitekim çıkamadınız da. OHAL rejimi, sizin için sorunlara yönelik bir çözüm aracı değil, başta bu aziz Meclis olmak üzere tüm demokratik kurumları ve yasaları istismar vesilesidir. OHAL'de geçen beş koca yılın ardından uzatma çabanız, yalnızca başarısızlığınızın itirafı değil, aynı zamanda sınırsız yetkilerle donattığınız konfor alanınızı devam ettirmenizin de bir aracı. Beş senede çözemediğinizi bir senede nasıl çözeceksiniz? Derdiniz çözmek değil; muhalefeti, vatandaşları konuşturmadan ülkeyi yönetmek, neticesinde de olağanüstü şartlar altında seçime gitmek.

Ülkeyi karış karış geziyoruz, siz ne kadar göremesiniz de millet artık her şeyin farkında, farkında olmayan sadece sizlersiniz. Her sokakta sessiz çılgınlık duyuyor, her hanede gözleriyle konuşanlar görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Millet artık olağan hâlleri dahi OHAL şartlarında bile yönetmeyi beceremeyen yönetiminizden usandı. Hukukla, Meclisle, demokrasiyle resmen alay eden, gayriciddi ve keyfî yönetim anlayışınızdan da bıktı. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi güya muhteşem bir sistem olacaktı ama ne hikmetse ülkeyi OHAL'siz yönetemiyor. Demek ki neymiş, olağanüstü olan bu sistemmiş. OHAL'i de bu sistemi de yine bu Meclis değiştirecek. Milletimiz tüm olağanüstülüklerden iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemle kurtulacak.

Yüce Meclisi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen geçici madde 85'in son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

"Bu maddenin uygulanması sonucu İşsizlik Sigortası Fonundan yıl içinde ödenen tutarlar, Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının 2021 yılına ait Bütçesinde "00-41.32-F.01-E.09.07" tertibine konulacak yedek ödenekten karşılanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türkiye İş tarafından müştereken belirlenir."

Alpay Antmen

Mersin

Cavit Arı

Antalya

Mehmet Akif Hamzaçebi

İstanbul

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Süleyman Girgin

Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Süleyman Girgin.

Buyurunuz Sayın Girgin. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlar, iktidar iş gücü maliyetlerini düşürme ve istihdamı artırma bahanesiyle İşsizlik Fonu'na bir kez daha el atıyor. 2002'den bu yana Fon'dan işsize toplam 39 milyar lira işsizlik ödeneği verilmiş iken işverenlere sadece önceki üç yılda 45 milyar lira destek verilmiştir. İşverene destek işsizliği azaltmadığı gibi işten çıkarma yasalarına rağmen işsizlik sürekli artmıştır.

Atalarımız "Başını acemi berbere teslim eden cebinden pamuğu eksik etmesin." demiş. Halkımız pamuğu nereye bastıracağını şaşırdı. Tek adam rejimi bırakın yeni iş yaratmayı 1 milyon 113 bin yurttaşımızı işinden etti. (CHP sıralarından alkışlar) Bu düzenlemenin adı işverenlere kaynak aktarmaktır. İşçileri pandemi döneminde aylarca 39 liraya mahkûm edenler işverenlere işçinin parasından bol kepçe destekler veriyor. İktidar istihdam desteği vermek istiyorsa buna kendisi kaynak ayırsın, işçinin parasına göz dikmesin. İşsizlik Fonu'ndan hâlâ yararlanamayan yığınla işsiz varken Fon'un işverenlere işveren teşviki olarak verilmesi tek kelimeyle insafsızlıktır.

Değerli milletvekilleri, Meclisimiz halkımızın ihtiyaçlarının çözüm kürsüsü değil midir? Elbette öyledir, öyle de olması gerekir. Peki, öyle mi bir bakalım. Cumhuriyet Halk Partisi heyeti olarak Genel Başkanımızın talimatıyla Karadeniz'deydik. Trabzon Araklı'da 17 yaşındaki bir genç "Fırsatını bulsam yurt dışına giderim." diyor. Marangoz yanında çalışan boyacı bir genç "İki

üniversite bitirdim, iş bulamadım; 26 yaşındayım ama kendimi 50 yaşında hissediyorum, yoruldum.” diyor. Var mı bu torbada gençlerimize bir ışık, işsize bir çözüm? Hayır. Her yerde olduğu gibi Araklı’da hangi esnafa uğrasak “Zaten dardayız, destek göremedik, zincir market oldu her yer.” diye feryat ediyor. Var mı bu torbada esnafımıza tutunacak bir dal? Hayır. Kahvelerde emeklilerle sohbet ettik “İntibak yasası çıksın, maaşlar yükselsin, bayram ikramiyesiyle torunumuza harçlık veremiyoruz.” diyor. Var mı bu torbada emeklilerimize insanca bir yaşam için ücret? Hayır. Fındık üreticisinin derdini sorduk “En az 35 lira taban fiyatı olmazsa ilacın, gübrenin, işçinin parası çıkmayacak, karnımızı nasıl doyuracağız?” diyor. Var mı fındık üreticisini ayakta tutacak bir düzenleme bu torbada? Hayır.

Ülkemizde iş arayan on binlerce engelli işsizlikle yüz yüze, aileleriyle birlikte yaşamları zindana dönmüş durumda. Kamudaki engelli istihdamının yüzde 6’ya çıkarılması ve kamuya ilave 10 bin engelli ataması yapılması için engelliler mücadele yürütüyor. Var mı bu torbada engelli istihdamına yönelik bir çözüm? Hayır.

Devlet, vatandaşı arasında ayırım yapar mı? Yapmaz. Peki, madenci şehit aileleri ne diyor: “Bize ayırım yapılıyor.” 13 Mayıs 2014 tarihinden bir gün önce ve 28 Ekim 2014 tarihinden bir gün sonra yaşanan maden kazası sonucu yaşamını yitiren madenci yakınları maden şehitleri için yapılan düzenlemelerde kapsam dışı bırakıldı. Acı aynı, çekilen sıkıntı aynı, o zaman niye bu ayırım? Var mı maden şehitleri arasındaki ayırımı yok edecek bir düzenleme? Hayır.

888 Soma Uyar maden işçisi tazminatları için söz almışlardı, bu sözler tutulmadı. Sözleri hatırlatmak için geldikleri Ankara’ya sokulmamışlardı. 9 Temmuz günü dönüş yolundaki kazada 2 madencimizi yitirdik, ailelerine başsağlığı diliyorum. Var mı bu torbada madencilere verilen sözleri yerine getirecek bir düzenleme? Hayır.

Sosyal devlet, tütüncüsünü tekellere ezdirir mi? Ezdirmes. Peki, tütüncülerimizin ekmeği neden tarım tekellerine kurban ediliyor? Tarım tekellerini zengin et, 10 çiftçiye tutukla. Var mı tütüncülerimizi tekellere karşı koruyan bir düzenleme? Hayır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Sosyal devletin görevi çiftçiye korumak değil mi? Elbette korumak. Komisyonunda “Ziraat Bankasına olan çiftçi borçları faizsiz şekilde yapılandırılсын.” dedik, reddettiniz. Var mı bu torbada çiftçimize nefes alıracak bir düzenleme? Hayır.

Peki, ne var bu torbada? Olağanüstü hâli uzatmak var çünkü olağan koşullarda ülkeyi yönetemiyorsunuz. Kısa çalışma ödeneği bitti, onu uzatma, kalk olağanüstü hâli uzat. Yandaş şirketlere yapılan hazine garantilerini erteleme, olağanüstü hâli uzat. Ülkede zaten fiilî olarak olağanüstü hâl uygulanıyor. Emekçiler en ufak bir hak talebi için sokağa çıktığında copla, gazla karşılaşmıyor mu? İnsanlar “tweet” attı diye hapse atılmıyor mu?

İşin özeti: Saray artık sandıktan çıkamayacağını gördü, olağanüstü hâli kaçınılmaz olarak kurtuluş sayıyor ama yanılıyorsunuz, yolculuğu Abbas, bağlasan durmaz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var.

Sayın Özel, Sayın Emre, Sayın Şahin, Sayın Hamzaçebi, Sayın Taşcıer, Sayın Sümer, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Hakverdi, Sayın Arık, Sayın Sarıslan, Sayın Gırgın, Sayın Kılınç, Sayın Çakıröz, Sayın Göker, Sayın Kaboğlu, Sayın Kasap, Sayın Kuşoğlu, Sayın Sındır, Sayın Bülbül, Sayın Polat.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 17- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5- (1) 5 inci maddede tanımlanan ve 30/4/2021 tarihine kadar işlenen suçtan dolayı mahkûm olanların cezalarının infazı durdurulur. Hükümlü 30/6/2022 tarihine kadar çek bedelinin bu fıkra da değişiklik yapan Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek zorundadır. Kalan kısmını 30/6/2022 tarihinden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemesi durumunda mahkemece, ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilir. 30/6/2022 tarihine kadar çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin ödenmemesi halinde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Hükümlü taksitlerden birini süresi içinde ilk defa ödemediği takdirde ödemediği bu taksit, sürenin sonuna bir taksit olarak eklenir. Kalan taksitlerden birini daha ödemediği takdirde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Bu fıkra hükümleri, 30/4/2021 tarihine kadar işlenmiş ve yargılaması devam eden suçlar bakımından, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin 30/6/2022 tarihine kadar ve bu fıkra da belirtilen taksitlerin süreleri içinde alacaklıya ödemesi koşuluyla, infaz aşamasında uygulanabilir.

(2) Hükmün infazının durdurulması hâlinde ceza zamanaşımı işlemez.

(3) Bu madde uyarınca infazı durdurulan kişi hakkında mahkemece Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesinde belirtilen;

a) Yurt dışına çıkamamak.

b) Hâkim tarafından belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak.

c) Hâkimin belirttiği merci veya kişilerin çağrılarına ve gerektiğinde meslekî uğraşlarına ilişkin veya eğitime devam konularındaki kontrol tedbirlerine uymak.

d) Her türlü taşıtları veya bunlardan bazılarını kullanamamak ve gerektiğinde kaleme, makbuz karşılığında sürücü belgesini teslim etmek.

e) Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dahil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek.

f) Şüphelinin parasal durumu göz önünde bulundurularak, miktarı ve bir defada veya birden çok taksitlerle ödeme süreleri, Cumhuriyet savcısının isteği üzerine hâkimce belirlenecek bir güvence miktarını yatırmak.

g) Silâh bulunduramamak veya taşıyamamak, gerektiğinde sahip olunan silâhları makbuz karşılığında adlî emanete teslim etmek.

h) Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim tarafından miktarı ve ödeme süresi belirlenecek parayı suç mağdurunun haklarını güvence altına almak üzere aynı veya kişisel güvenceye bağlamak.

Yükümlülüklerinden yalnızca (a) bendinde yer alan adlî kontrol tedbirine karar verilebilir.

(4) Bu madde uyarınca verilecek kararlarda, hükmü veren icra ceza mahkemesi yetkilidir. Mahkemece bu madde uyarınca verilecek tüm kararlar alacaklıya tebliğ edilir.

(5) Bu madde uyarınca verilecek kararlara karşı itiraz kanun yoluna gidilebilir. İtirazın incelenmesinde İcra ve İflas Kanununun 353 üncü maddesine kıyasla 6 ncı fıkradaki itiraz usulü uygulanır.

(6) İcra mahkemesinin verdiği tazyik ve disiplin hapsine ilişkin kararlara karşı, tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde itiraz edilebilir. Mahkeme itirazı incelemesi için dosyayı o yerde icra mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye, son numaralı daire için birinci daireye, o yerde icra mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde asliye ceza mahkemesine, icra mahkemesi hâkimi ile asliye ceza mahkemesi hâkiminin aynı hâkim olması hâlinde ise en yakın asliye ceza mahkemesine gönderir. İtiraz incelemesi neticesinde verilen karar kesindir.

(7) Bu madde hükümleri her bir suç için ancak bir kez uygulanabilir."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Muhammet Naci Cinisli

Bedri Yaşar

Adana

Erzurum

Samsun

Ayhan Erel

Arslan Kabukcuoğlu

Aksaray

Eskişehir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Maddede yapılan bu düzenlemeyle, 30 Nisan 2021 tarihine kadar işlenen çek suçlarından dolayı mahkûm olanların cezasının infazı durdurulmakta, hükümlü için 30 Haziran 2022 tarihine kadar çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda 1'ini alacaklıya ödeme zorunluluğu getirilmektedir. Borç, ikiye ay arayla 15 eşit taksitte ödenecek, ödeme devam ettiği sürece mahkeme, ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına kadar devam edecek.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu çek cezaları daha önce 2 sefer Meclise geldi. İlk defa borçları yapılandırırken vergi, SGK borçlarını yapılandırırken demiştik ki: "Pandemi şartları, ülkenin içinde bulunduğu durum bunların ödemesini mümkün kılmıyor, bunu erteleyelim." O zaman kanun teklifine almamıştınız. Aynı şekilde, en son, vergi borçları, tüm borçların yapılandırılmasına yönelik yine bir kanun teklifi getirdiniz. Orada da dedik: "Bu yeterli değil, ekonomik suçların karşılığı ekonomik olmalı." diye söyledik; bugün de yine bir yıl daha erteliyoruz. Peki, ülkede ne değişti? Yani pandemi şartları değişti mi? Değişmedi, hatta bugünlerde tekrar tersine döndü, işler alabildiğine de iyi gitmiyor. Yani bu şartlarda bu borçların ödenmesi mümkün görünmüyor. Tabii, çek netice itibarıyla bir ödeme aracı, senet de bir ödeme aracı. Senedi ödemediğiniz takdirde böyle bir olayla muhatap olmuyorsunuz ama maalesef çekle ilgili bu gündeme geldiği zaman bununla ilgili hapis cezaları gündemde. Şunu da unutmamak lazım: 2018 yılında yaklaşık 12.564 şirket, yine 2019 yılında 13.197 şirket yani iki yılda toplam 25.761 şirket kapandı. Ayrıca, 2018 yılında 1.094 şirket, 2019 yılında da 899 şirket konkordato ilan etti. Yani bu kadar şirketin kapandığı, bu kadar konkordatonun ilan edildiği, aynı şekilde devletten olan alacakların tahsil edilemediği bir dönemde, pandemi şartlarının da sürdüğü bir dönemde bu borçların muhakkak surette tekrar bir gözden geçirilmesi lazım. Yani biz buradaki çek mağdurlarının tamamına dolandırıcı gözüyle bakamayız, tümüne hırsız gözüyle bakamayız. Bugünlerde bile, bu yasa kıksa da çıkmasa da zaten çekler yazıldığı andan itibaren bankalar bu insanları kara listeye alıyor, yeni kredi vermeleri mümkün değil. Bunlar zaten itibarlarını düzeltmek adına, borçlarını düzeltmek adına bununla ilgili mücadelesini her zaman veriyor. Bunların hapse girmesiyle, içeri girmesiyle bu borçlar sıfırlanmıyor. Bunların hem mevcut işlerini devam ettirmeleri açısından hem de mevcut borçlarını yapılandırılmaları açısından mümkün olduğunca içeride değil dışarıda faaliyetlerine devam etmeleri lazım. Kaldı ki bugün biz çıkardığımız af yasasıyla yaklaşık altı yıllık cezaları infazla hepsini dışarıya bıraktık; evsafına da bakmadık, hırsız mı, dolandırıcı mı, ne olduğuna da bakmadan dışarıya bıraktık. Ben bunlara ticaretin kader mahkûmları diyorum yani her şeyin bir kader mahkûmu var. Hiç kimse bilerek isteyerek şirketini iflas ettirmez, hiç kimse bilerek isteyerek milleti dolandırmaya kalkmaz. İstisnalar var mıdır? Vardır ama 10 kişi için 90 kişiyi de içeriye atmanın, hapse göndermenin hiç kimseye bir katkısı olduğunu düşünmüyorum.

Netice itibarıyla, ülkemiz bir sürü krizler yaşıyor, işte, 2000 krizi, 2008 krizi, 2016, 2017, 2018, neyse, pandemi süreci derken, gelişmekte olan bir ülke, kırılganlığın çok yoğun olduğu bir ülke, bazen insanlar istese de istemese de bu olayla karşılaşılıyor. Bizim önerimiz şu: Yani bu yetmez ama evet, desteklediğimiz bir madde. Diyoruz ki: Ekonomik suçun karşılığı ekonomik olmalı; dolayısıyla, devlet iki tacirin arasına girmemeli, dolandırıcılar istisna diyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Teklif'in 17'nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 17 — 14/12/2009 Tarihli ve 5941 Sayılı Çek Kanununun Geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) 5 inci maddede tanımlanan ve 30/4/2021 tarihine kadar işlenen suçtan dolayı mahkûm olanların infazı durdurulur. 13/12/2004 tarihli ve 5275 Sayılı Kanunun

a) 105/A maddesinin (4) numaralı fıkrası,

b) 106. maddesinin (9) numaralı fıkrasında yer alan "ve bunun infazında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz" hükmü,

c) 110'uncu maddesinin (9) numaralı fıkrasının (c) bendi hükümleri,

Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz süresi içinde ibrazında, Çekle ilgili olarak "karşılıksızdır" işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişilerin 30/4/2021 tarihine kadar bu şekilde işlemiş oldukları suçlarla ilgili olarak uygulanmaz."

Mehmet Akif Hamzaçebi

Alpay Antmen

Aydın Özer

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçen yıl pandemi sürecinin başlangıcında 24 Mart 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi bir yasayı kabul etti. Kabul edilen bu yasaya göre, 24 Mart 2020 tarihine kadar karşılıksız çıkmış olan çeklerden dolayı hükmedilmiş olan adli para cezasının hapis cezasına dönüşmüş olmasından kaynaklı mahkûmiyetin, o cezanın infazının ertelenmesi kabul edildi. Ancak bir şart konuldu, bu şart -o kişiler o an itibarıyla cezaevinde olabilir- tahliye tarihinden itibaren üç ay içerisinde çekin ödenmemiş olan kısmının onda 1'inin ödenmesi, kalan kısmının da üç aylık sürenin bitiminden itibaren ikişer aylık, iki ayda bir 1 taksit ödemek suretiyle 15 taksitte ödenmesi esası getirildi. Daha sonra bu düzenlemenin gerçekçi olmadığı anlaşıldı ve bu süre, üç aylık süre bir yıla uzatıldı ve bir yılı takiben -o yüzde 10'luk bedel bir yılda ödenecek- kalan kısım da bir yıllık sürenin bitiminden itibaren yine iki ayda bir 1 taksit ödemek suretiyle 15 taksitte ödenecekti. O tarihten bugüne bu erteleme her hangi bir işe yaramadığı görüldü ve şimdi görüşmekte olduğumuz bu 17'nci madde düzenlemesi getirildi. Bu maddeyle tarih biraz daha bugüne doğru yaklaştırılarak 30 Nisan 2021 tarihi itibarıyla karşılıksız çıkmış olan ve mahkûmiyete dönüşmüş olan çeklerden dolayı yine bir mahkûmiyetin, cezanın ertelenmesi yönüne gidiliyor. Buna göre, 30 Haziran 2022 tarihine kadar çekin ödenmemiş olan kısmının onda 1'i yine ödenecek, kalan kısım da yine 15 eşit taksitte ödenecek.

Değerli milletvekilleri, görüldü ki 2 kez yapılan erteleme hiçbir işe yaramadı ve yeniden bir ertelemeye gidiliyor. Ben size buradan inanarak söylüyorum: 30 Haziran 2022 tarihine kadar bu yine bir işe yaramayacak ve muhtemelen o tarih geldiğinde tekrar yeniden bir erteleme yoluna gidilecek veya başka bir şey yapılacaktır.

Değerli milletvekilleri, yanılığ şurada: Bu kişiler, çeki karşılıksız çıkanlar, bakın, karşılıksız çek düzenleyenler demiyorum. Ticari hayatta insanlar bile bile çeki karşılıksız düzenlemezler çünkü hapis cezası var. Eğer zamanında bunu ödeyemezse hapse girecek, kimse hapse girmeyi göze alarak çek düzenlemez, arada kötü niyetli kişiler olabilir ama bu çek kullanan büyük bir kitleyi ilzam etmez.

Niye insanların çekleri karşılıksız çıkıyor? Ekonomik kriz nedeniyle devletten alacağını alamıyor, belediyelerden alacağını alamıyor ya da alacaklı olduğu şirket konkordato yoluna gidiyor, bir şekilde alamıyor. Bu şekilde çok ciddi firmalar batmış durumda. Daha önceki konuşmalarımda örnekler verdim size. Paris'te Eyfel Kulesi'nin yanında çocuk parkı yapan ve Türkiye'de belki yüzlerce çocuk parkı yapmış olan bir şirket sahibi, bazı belediyelerin alacaklarını ödememesi nedeniyle çeklerini ödeyemez duruma düştü ve şimdi cezaevinde veya tekrar cezaevine girecek. Hastanelere mal teslim eden bir vatandaşımız hastanelerin ödeme zamanında ödeme yapmaması nedeniyle yine tefecinin eline düşüyor ve çeklerini ödeyemiyor, bunları çoğaltabiliriz.

Değerli milletvekilleri, şimdi arka planda şu var: "Ya, çek bir güven aracı; olur mu, ödesin yoksa bunlar dolandırıcı." Peki, geçen seneki İnfaz Yasası'yla dolandırıcıları affettiniz ama yani piyasayı 100 milyon lira dolandırmış olan bir kişi, bir gece bile cezaevine girmeden cezalardan kurtuldu. 100 milyon lira değil, 100 bin lira çekini ödeyemeyen kimse ise şimdi -âdeta devlet alacaklının yerine geçmiş durumda- "Bunu öde, ödemezsen seni hapse atacağım." gibi bir tehditle karşı karşıya, kanun zoruyla kendisi ödemeye zorlanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, erteleme çözüm değil. Bu insanlar, yükleri ağızlarında yaşıyorlar; bu insanlar, zaman zaman beni arıyorlar "Acaba bu hafta sonu polis eve gelip beni hapse götürür koyar mı? Küçük çocuğum var, ben o çocuğumu ne yaparım? Ne olur, Akif Bey, bana bir çare önerin, bir şey yapın. Orada acaba bir umut var mı? Bir şey olacak mı?" Bu insanların mahkûmiyeti var. Mahkûmiyeti olan insana kimse çek vermez, kimse iş vermez, kolay bir şey değil bu. "Git, hayatını kur, para kazan, bunu öde." diyorsunuz. Arkadaşlar, dolandırıcıyı affetmemiş olsaydınız bunun bir makûliyeti vardı ama dolandırıcıyı affettiğiniz anda, bu insanları ayrı bir kefeye koymanın hiçbir anlamı yok.

Bakın, hiçbir Avrupa Birliği ülkesinde karşılıksız çıkan çek nedeniyle hapse dönüşen bir ceza yok, hiçbir Avrupa Birliği ülkesinde yok. Bizim Anayasa'mız da 38'inci maddesinde ekonomik suçta ekonomik ceza ilkesi benimsenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bitirebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bu, tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 4 no.lu Protokol'nün 1'inci maddesi hükmünün gereğidir aynı zamanda. Hiç kimse, sözleşmeden doğan bir borcu yerine getirmemiş olmaktan dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz; kural bu.

Bakın, 2001'de Türkiye, büyük bir anayasa reformu yaptı; Meclisteki tüm siyasi partilerin katılımıyla, uzlaşmasıyla yaptı bunu ve Anayasa'nın 38'inci maddesinde de ekonomik suçta ekonomik ceza ilkesini benimsedi. 2012-2016 döneminde bu hapis cezası kaldırıldı. O zaman bütün partilerin mutabakatıyla kaldırıldı bu. Sonra rüzgârlar başka yerden esti, tekrar bu ceza geldi. En çok karşılıksız çek hangi yılda var biliyor musunuz? Cezanın olduğu, hapis cezasının olduğu 2009 yılında. Neden? Ekonomik kriz yılı. Ekonomik kriz varsa insanlar çeklerini ödeyemiyor, işler yolundaysa insanlar çeklerini ödüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bu düzenlemeyle bu vatandaşlarımıza bir çözüm yaratmak istiyoruz. Gerçek çözüm, bu cezanın tamamen yasalarımızdan çıkarılmasıdır. Bu yöndeki kanun teklifimiz de Türkiye Büyük Millet Meclisinde beklemektedir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Ayşe Sürücü

Nuran İmir

Bitlis
Ali Kenanoğlu
İstanbul

Şanlıurfa
Abdullah Koç
Ağrı

Şırnak
Necdet İpekyüz
Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her seferinde biz Mecliste, Meclisin çalışma şekliyle, torba yasalarla bir ilerleme kaydetmediğimizi söylediğimiz gibi, bir diğer konuda da katılım konusunda da tarafları, sivil toplum örgütlerini, demokratik kitle örgütlerini dinlememiz gerektiğini söylüyoruz ve bir diğeri de -Sayın Komisyon Başkanı da burada- etki analizi yapılması gerektiğini dile getiriyoruz ama ne oluyor? Her seferinde getirilen düzenleme virgülü değiştirilmeden tekrar onaylanıyor.

Şimdi, arkadaşlar, bu maddede, çeklerle ilgili düzenlemede, az önce Sayın Hamzaçebi de teker teker anlattı... Ya, 3'üncü kezdir bunu konuşuyoruz. Eğer bir Meclis bunu 3 kez değiştirmek zorunda kalıyorsa bizlerin kendimizi sorgulamamız gerekiyor. 25 Martta geldiğinde, konuştuğumuzda Halkların Demokratik Partisi olarak ve diğer muhalefet partileri olarak biz demiştik ki: "Bu süre yetmez, olmaz, bu düzenlemeyle hiçbir derde çare bulamazsınız. Gerek çek alan kişi gerek çek veren kişiler açısından bir sıkıntıya yol açacaksınız. Ne oldu? Haziran ayında tekrar geldi. Niçin böyle oldu? Yani şöyle bir cevap verildi: "Öngörü sıkıntısı yaşamışız." Öngörü sıkıntısı sadece bu madde için değil, birçok konuda öngörü sıkıntısı yaşanıyor. Nasıl ki koruculukla ilgili söylediğimizde, olağanüstü hâl ile ilgili söylediğimizde, diğer konularda söylediğimizde bunları dikkate almadığınız zaman... O zaman söylemeyin "Öngörü sıkıntısı yaşıyoruz." diye çünkü öngöremiyorsunuz ama öngördüğünüz şeyler var. Vatandaşlar elektrik parasını ödeyemiyor ama şirketlere 3 milyar para vermeyi öngörebiliyorsunuz, bunu yapabiliyorsunuz. Vatandaşlar kredi kartı borcunu ödeyemiyor, normal borcunu ödeyemiyor, kirasını ödeyemiyor, borcu borçla kapatarak geçinmeye çalışıyor ama siz 6-7 firmaya, özellikle havaalanı şirketlerine şunu yapabiliyorsunuz: "Röfinansman" adı altında faizi düşürüyorsunuz, iki yıl boyunca borcu erteliyorsunuz, öngörünüz bu veya ne yapıyorsunuz? Pandemi insanları evine yiyecek götürüyor, insanlar hastalıkla baş edemiyor, insanlar çocuklarını okutamıyor. Ne yapıyorsunuz? Diyorsunuz ki "Pandemi sürecinde havaalanları zarar etti." 1 milyar eurodan fazla paraya çizgi çekebiliyorsunuz. Demek ki öngördüğünüz şeyler sizin sermayeden yana olduğunuzu... Ama vatandaşla ilgili öngörünüz yok, daha çok öngördüğünüz de yasak, korku, baskı, kutuplaştırma.

Ama bunu yapmakla beraber ne oluyor? İşsizlik artıyor, yoksulluk artıyor ama yoksullukla beraber yolsuzluk artıyor. Bir ülkede yoksulluk artıyorsa ülkeyi yönetenler yolsuzluğa da göz yumuyorlardır ve bakıyoruz ki giderek yolsuzluk arttığı gibi, onlarla ilgili bir işlem de yapılmıyor ama başkaları bu olayı eleştirdiği için veya sorguladığı için sorgulanıyor. Bu ülkede yolsuzluğu sorgulamak sorgulanma nedeni oldu. Bu ülkede insan haklarıyla ilgili konuşmak, sorgulamak sorgulanmanın nedeni oldu. Ama bu ülkede yolsuzluk yapmak, baskı yapmak, bir nevi cezasızlık, hoş görülme ortamı oldu. Birçok kurumda -kötü muamele- baskı geliştiğinde, bu baskıyı yapanlara hiçbir şey yapılmıyor ama diğerleriyle ilgili birçok kötü uygulama geliştirilebiliyor.

Az önce Sayın İçişleri Bakan Yardımcısı buradaydı. Batman'da, Van'da "Olağanüstü olağanüstü hâl." diyoruz, darbeden bugüne kadar hiçbir zaman bir basın açıklamasına izin verilmiyor. Gerekçesi ne? Olağanüstü hâl koşulları. Valilere, kaymakamlara bunu verdimiz; kes kopyala, sayı numarası vermiyorlar, sayı numarası; kes-kopyala, uzatıyorlar. Siz, bir ülkede insanların basın açıklaması yapmasını, gösteri yapmasını, hele hele anayasal hakkı olan protestoyu engellerseniz, o zaman işte, korkudan söz edilir, o zaman yolsuzluğun arttığından söz edilir, o zaman otoritenin giderek arttığından ve otoriteyle beraber baskının geliştiğinden, arttığından söz edilir.

Peki, ne oluyor arkadaşlar bu söylediğim ile beraber? İşsizlik artıyor. Peki, nerede artıyor? Ya, Türkiye İstatistik Kurumu; az önce TÜİK'le ilgili konuştuk. Batman, Mardin, Siirt, Şırnak işsizliğin en fazla olduğu iller. Peki, istihdamın en az olduğu iller neresi? Tekrar; Batman, Siirt, Mardin, Şırnak. Ya, siz bunları konuşmadan, çeki ödeyemeyen, çeki veremeyen, ekonomik zinciri geliştiremeyen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bir güven ortamı yaratamazsanız ve her olaya güvenlikçi, baskıcı, korku ortamıyla yaklaşarsanız siz hiçbir zaman öngöremezsiniz. O zaman da "Öngörümüz böyle." dediğinizde sizin öngörünüz tekrar sermayeden yana olmuş oluyor. Gelin, bundan vazgeçin. Bir ülkede barış, huzur, demokratikleşme, sivil toplum örgütlerinin katılımı, demokratik kitle örgütlerinin katılımı olduğunda... Tercih ederken gerçekten bunları beraberinde düşünüp ve işsizliğe, yoksulluğa karşı yolsuzluğu engelleyerek demokratik gelişmeyi yaparsanız ülkede hepimiz de refaha erişiriz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.42

ON BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 03.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ
KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin On Birinci Oturumunu açıyorum. 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

18'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Abdullah Koç
Ağrı
Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Sarısaç
Van

Nuran İmir
Şırnak
Ali Kenanoğlu

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, bu torba yasa teklifiyle birden fazla Anayasa maddesinin, Anayasa hükmünün ihlal edildiğine dair birçok emare var.

Şimdi, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi uyarınca, yürürlüğe giren bir kanunun uluslararası bir anlaşmaya aykırı olması hâlinde öncelikle bu anlaşmanın iç hukukun üstünde olabileceğine ilişkin bir hüküm söz konusu. Bu torba yasada birden fazla Anayasa hükmünün ihlal edildiği, aynı zamanda Anayasa'nın 90'ıncı maddesine de aykırılık teşkil ettiği bilinen bir gerçek. Esasen, olağanüstü hâl rejimi ve bu rejimin uzatılmasına ilişkin olan mesele Terörle Mücadele Yasası'nda mevcut olan hükümler ve Terörle Mücadele Yasası'nın, aslında, uygulama alanıyla alakalı bir durumdur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye toplumu, Türkiye halkları bu Terörle Mücadele Yasası'ndan gerçek anlamda, çok ciddi şekilde zarar gören bir toplum. Sistemi eleştiren, hoşuna gitmeyen ve resmî ideolojinin eleştirisini yapan herkesin Terörle Mücadele Yasası'nın kapsamının içerisine girdiğini hepimiz bilmekteyiz. Bir siyasi düşüncenin, bir gösterinin, bir sendikal çalışmanın her zaman Terörle Mücadele Yasası'nın kapsamı içerisine girdiğini çok ciddi örneklerle yaşamış bulunmaktayız.

Ülke, siyasi mahpuslar yönünden ve siyasi operasyonlar yönünden dünya sıralamasında yer alan bir ülke hâline gelmiş durumda. Gazeteciler, yazarlar, avukatlar, siyasetçiler, sendikacılar, aktivistler ve siyasi düşüncesini belirten herkes bu Terörle Mücadele Yasası kapsamına giriyor ve maalesef, rehin alınıyorlar. Türkiye'de, siyasi düşünceleri nedeniyle, siyasi çalışmaları nedeniyle on binlerce kişinin cezaevinde yaşadığı ve maalesef, cezaevine konulduğu bir ülke gerçeği olduğunu hepimiz biliyoruz. İşte, tam da bu noktada OHAL Yasası'nın uzatılması, OHAL Yasası'nın yıllarca, üç yıllık, beş yıllık bir uygulamasının yanında bir üç yıl daha uzatılmaya çalışılması Terörle Mücadele Yasası'nın kapsamının da bu şekilde uzatılması anlamına gelecektir. Bu yönüyle, bu OHAL Yasası'nın uzatılması masum bir durum değildir; esasında, çok ciddi bir şekilde işlenmiş ve aynı zamanda bir kuyumcu mantığıyla çok ince bir işçiliği de içermektedir. Bu torba yasa aynı zamanda Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesini de ihlal etmektedir. Neden eşitlik ilkesini ihlal ediyor? Çünkü Terörle Mücadele Yasası kapsamında olan bütün insanlar bu kapsamda yer alıyor ve OHAL Yasası'nın uygulamasının kapsamına giriyor. Onun dışında kalan diğer bütün yasalar bu kapsam dışında kalıyor.

Yine, Anayasa'nın 19'uncu maddesinde düzenlenen "Kişi hürriyeti ve güvenliği" ilkesi bu maddeyle ihlal ediliyor, bu uzatma maddesiyle ihlal ediliyor. Anayasa'nın 38'inci maddesi, mülkiyet hakkının ihlalini ve çalışma hürriyetini düzenleyen maddeler de bu şekilde ihlal ediliyor. Peki, ihraçlar ne şekilde bu kapsam içerisine giriyor? Değerli arkadaşlar, çalışma hakkının ihlali de bu kapsamın içerisinde yer alıyor.

OHAL uygulamasının uzatılmasının sadece bir süreden ibaret olmadığını burada belirtmek istiyoruz. Özellikle kamuda çalışan kişilerin tazminat hakları, varlıklarına çökme meselesi... Kamudan çıkarmayla, yine bir kıyım uygulamasıyla karşı karşıya kalacağımız gerçeği var.

Beş yıldır binlerce insan mağdur edildi. Ünlü "Ağaç kabuğu yesinler." sözü hâlâ kulaklarımızdadır. OHAL yok, yasaları yürürlükte ve bu yasalar Anayasa'nın çeşitli ilkelerini çiğneyecek tarzda devam edecek ve devam etmesi çok ciddi bir olaya neden olacaktır.

Anayasa'nın önemli bir kısmını teşkil eden temel hak ve hürriyetleri de gerçek anlamda zedeleyecek olan bir kanuni düzenlemeyle karşı karşıyayız. Ülke normalleşemeyecek değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, elli yıldır maalesef ülkenin içinde bulunduğu bu olağanüstü sistem, olağanüstü rejim devam ediyor ve devam edecek bu şekildeki bu yasa uygulamasıyla birlikte. Birden fazla neslin böyle bir uygulamayla karşı karşıya kaldığını hepimiz çok iyi biliyoruz. Bakın, 15 yaşındaki bir insan, 20 yaşındaki bir genç, 30 yaşındaki bir kişi, 40 yaşındaki bir kişi yaşamında bu ülkede hiçbir şekilde normal görmedi ve sürekli OHAL yasalarının, devlet güvenlik mahkemelerinin, özel mahkemelerin ve Terörle Mücadele Yasası'nın hüküm sürdüğü bir ülkede yaşadı. Yani bu ülkede elli yıldır hiçbir zaman normal göremedik ve görmemiştir bu insanlar değerli arkadaşlar. Peki, sizce normalleşme olacak mı bu mevcut olan AKP ve MHP Hükûmetiyle? Asla olmayacak.

Dolayısıyla bu kanun maddesinin Anayasa'ya aykırı olması nedeniyle derhâl geri çekilmesi gerektiğini söylüyor, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 18 – 6361 sayılı Kanun'un 50/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

50/A – (1) Likidite düzeyinin sürdürülememesi veya sürdürülemeyeceğinin anlaşılması, likidite hesaplamasının güvenilir şekilde gerçekleştirilememesi veya kasıtlı olarak likiditenin yanlış hesaplanması veya 15 inci madde kapsamında Kurumca alınması istenen tedbirlerin verilen süre içerisinde alınmaması ya da bu tedbirler kısmen veya tamamen alınmış olmasına rağmen mali bünyenin güçlendirilmesine imkân bulunmadığının veya bu tedbirler alınmış olsa dahi mali bünyenin güçlendirilemeyeceğinin tespit edilmesi hâlinde Kurul, en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla şirketin faaliyet iznini kaldırmaya ve tasfiyesine karar vermeye yetkilidir. Bu madde kapsamında tasfiyesine karar verilen şirketlerde müşterilerin sözleşmelerde yer alan finansman kullanma hakları uygulanmaz. Tasfiye kararı Resmî Gazete'de yayımlanır. Yayımlanma tarihi, ilgililer bakımından tebliğ tarihi olarak kabul edilir.

(2) Kurul tarafından tasfiyesine karar verilen şirketler, Kurul tarafından atanacak en az üç kişilik tasfiye komisyonu tarafından genel hükümlere göre tasfiye edilir. Tasfiye komisyonu üyeleri, Kurum ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından bildirilecek üyelerden oluşur. Tasfiye komisyonu üyeleri ile bu kişiler tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenlere, atandıkları veya görev yaptıkları şirketlerin doğmuş ya da doğacak kamu borçları ile Sosyal Güvenlik Kurumu borçlarının ve her türlü işçi alacakları ile söz konusu şirketlerin tabi olduğu ilgili diğer mevzuattan kaynaklanan borçlarının ödenmemiş olması nedeniyle şahsi, cezai ve mali sorumluluk yüklenemez. Tasfiye komisyonu üyelerinin ücret dâhil diğer hak ve yükümlülükleri Kurul tarafından belirlenir.

(3) Tasfiyesine karar verilen şirketin aldığı tescile tabi tüm kararlar, tasfiye komisyonunun talebi üzerine noter onayı şartı aranmaksızın ticaret sicil müdürlüklerince harca ve hizmet bedeline tabi olmaksızın tescil ve ilan edilir. Şirketin genel kurulunun

yetkileri, 6102 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmaksızın tasfiye komisyonu tarafından kullanılır. Bu şirkette ilgili olarak tasfiye komisyonu tarafından açılan dava, istinaf, temyiz ve takip gibi yargı süreçleri harçtan muaftır. Şirketin tasfiye işlemlerini yürütmek üzere görevlendirilen tasfiye komisyonu, adli işlemler veya davalar bakımından taraf ehliyetine sahiptir.

(4) Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen şirketler hakkında 5411 sayılı Kanunun 109 uncu, 110 uncu, 133 üncü, 134 üncü, 137 nci, 138 inci, 140 ıncı, 141 inci ve 142 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır, bu maddelerde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu için öngörülen yetki ve görevler, ikinci fıkra kapsamında düzenlenen tasfiye komisyonu tarafından yerine getirilir.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Dursun Ataş
Kayseri

Ayhan Erel
Aksaray
Erhan Usta
Samsun

Bedri Yaşar
Samsun
Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurunuz Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, bu madde, 18'inci madde kanun teklifine Komisyonunda eklendi. Tasarruf finansman şirketlerinin tasfiyesine karar verilmesi durumunda normalde bir tasfiye komisyonu oluşturulması gerekiyor kanuna göre ancak burada yapılan düzenlemeyle tasfiye komisyonu yerine TMSF kayyum gibi olacak veya TMSF'ye aktarılacak ve TMSF tarafından tasfiye edilmesine ilişkin bir hüküm. Aslında böyle bakıldığında hani normal gibi görünebilir çünkü nihayetinde TMSF de bu tür işleri yapan bir kurum ancak tabii, burada 20'nci maddeyle birlikte değerlendirdiğimizde, 20'nci maddede de biliyorsunuz, OHAL uygulamasının yani TMSF'nin şirketlere kayyum olarak atanması uygulamasının üç yıl uzatılması hükmü de var, o da geliyor.

Şimdi, tabii, buna niye ihtiyaç duyulduğu konusunda aslında Komisyonunda bir açıklama yapılabilmiş değil maalesef. Bu ihtiyacın nereden kaynaklandığına veya nasıl bir faydası olacağına ilişkin herhangi bir açıklama yapılamadı. Şimdi, üç yıl daha OHAL uygulamalarının uzatılmasıyla birlikte düşündüğümüzde, şu anda bile binin üzerinde şirket TMSF bünyesinde yani TMSF tarafından yönetiliyor, kayyum olarak yönetiliyor. Şimdi, bakıyorsunuz, yani 1 kişinin 15-20 tane hatta daha fazla şirkette aynı anda yönetici olduğunu görüyorsunuz. Yani tabii, burada amacın yönetmek olmadığı apaçık ortada hatta amaç yönetmemek. Buraya yönetici olarak atanan kişilerin yani aynı anda 15 tane, 20 tane şirkette olan kişinin bu şirketlerin bilgilerine, bilançolarına, kâr zarar durumlarına hâkim olması diye bir şey olamaz. Dolayısıyla yönetici olaya hâkim olmayınca alt tarafta kötü niyetli olan birilerine ciddi bir şekilde alan açılıyor. Benim endişem odur ki böyle bir şey yapılmaya çalışılıyor yoksa başka türlü bunu akılla izah etmek mümkün değil.

Şimdi, biz Komisyonunda sorduk: TMSF bu yöneteceği şirketlere atadığı yöneticileri nasıl belirliyor? Yani kriterleriniz nelerdir, bir havuz mu var? Öyle ya, yani bunların belirlenmesi önemli bir mesele. Bunlara ilişkin herhangi bir kriter, nasıl belirlendiğine, nasıl edildiğine, hiçbir şekilde bize ona ilişkin bir bilgi verilmedi. Peki, TMSF'ye devredilen şirketlerin bugüne kadar... Üç dört yıldır TMSF tarafından yönetilen –bu, terör bağlamında el konulup TMSF tarafından yönetilen- şirketler var. “Bunların bilanço durumu nedir? Kâr zarar durumu nedir? Yani bu şirketler iyiye mi gitmiş, kötüye mi gitmiş, bunlara ilişkin herhangi bir bilgi var mı?” diye sorduk, hiçbir bilgi verilmedi Komisyonunda değerli arkadaşlar. Dolayısıyla zaten 5018 sayılı Kanun'un normal şartlarda neyi getiriyor 14'üncü maddesi? Bir kanuni düzenlemede, bir kanun teklifinin etki analizi içermesi gerekiyor. Şimdi, bu kadar önemli bir husus var önümüzde yani milyarlarca dolarlık şirketler burada, bugüne kadar –öyle ya, üç yıllık bir uygulamamız var- bu üç yıl içerisinde bu şirketlerin durumu ne olmuş, iyiye mi gitmiş kötüye mi gitmiş, bunlarla ilgili bir bilgi olmadığı gibi bundan sonra ne olacağına ilişkin de hiçbir bilgi Komisyonunda paylaşılmış değil. Tabii, bu da işi biraz daha karanlık bir noktaya doğru götürüyor. TMSF'nin performansına ilişkin olarak kimsenin bir bilgisi yok.

Şimdi, tabii, nasıl bir riskle karşı karşıyayız ülke olarak? Tamam, teröre bulaşan herkesin malına da el konulsun, hürriyetine de el konulsun ama tabii, bunların adil yargılanan mahkemeler eliyle olması gerekir. Orası ayrı bir husus; o mahkemeler ne kadar adil, ne kadar bağımsız hareket edebiliyor, ayrı bir husus. Ancak, şimdi burada siz bu şirketlere el koyup işte TMSF'ye verdiğinizde, TMSF'dekiler de bunun içini boşalttıklarında, yarın bir gün uluslararası mahkemelerde bunların hepsi Türk milletine tazminat olarak geri dönecek arkadaşlar. Yani Türkiye böyle ciddi bir riskle karşı karşıya fakat ben bugün için yöneticilerin bunun farkında olduğunu zannetmiyorum veya farkındalarsa da bunu umursamıyorlar. Bugün herkes bu TMSF üzerine, TMSF'deki şirketlerin içini boşaltmakla meşgul gibi geliyor bize çünkü hiçbir şekilde şeffaflık yok, hiçbir şekilde bilgi paylaşılmıyor. Yani kamuoyuna hiçbir aydınlatma yapılmadan bunların yapılması insanı ciddi ölçüde endişelendiriyor. Tabii, bir yandan da iş dünyası kayyum atama tehdidiyle karşı karşıya yani meselenin FETÖ'yle mücadele meselesi olmaktan çıktığı çok net bir şekilde ortada.

Diğer bir husus da şu: Şimdi, tabii, normal mahkeme kayyum atanması kararı verse ve kendisinin belirleyeceği bir kayyum atanmış olsa -Hâkimler, savcılar da risklerle karşı karşıya, şimdi- atadıkları kayyum şirketi yönetecek mi, yönetmeyecek mi? Ama şimdi iş TMSF bünyesine otomatik geçince onların da kayyum olarak atama hükmü vermesi kolaylaşıyor. Bu da işin diğer bir boyutu. Bunu bu kadar kolaylaştırmamak lazım. Teröre bulaşanlara evet ama teröre bulaşmayıp bir başka şekilde, mülkiyet hukukunu zedeleyecek şekilde, mülkiyet hakkına tecavüz içerecek şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim.

...hususlarla karşı karşıya kalmamak gerekir diye düşünüyorum. Bunun ağır bir bedelini biz zaten ödüyoruz, fakirleşme olarak Türk milleti bunu ödüyor.

Şimdi, dikkati çeken diğer bir husus şu, benim doğrusu bu maddeye çalışırken dikkatimi çekti: Biliyorsunuz, BDDK ve TMSF iki kardeş kuruluş. Bunlar arasında TMSF daha önce BDDK'nin bünyesindeydi. Bunlar birbirlerinden ayrılmaz iki parça. Şimdi, bakıyorsunuz, BDDK Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilişkili bir kuruluş ama TMSF Cumhurbaşkanlığına bağlı. Aklıma ne geldi? Aklıma TOKİ geldi. 2011 yılında “Başbakanlığa bağlı kuruluşları azaltacağız.” diye birtakım düzenlemeler yapıldı. Devlet Planlama Teşkilatı gibi Başbakanlığa doğrudan danışmanlık hizmeti veren bir kurum dahi Başbakanlık bünyesinden ayırıp bakanlık hâline getirdiler. Öteden beri, kuruluşundan itibaren Başbakanlığa bağlı kuruluşlar, hepsi ayrıldı, başka kurumlara gönderildi, TOKİ Başbakanlıkta kaldı ve TOKİ uzun süre Sayın Başbakan tarafından yönetildi. Şimdi aynı şey TMSF'de yapılıyor. Bilmiyorum, bu size bir şey çağırıştırıyor mu, aklınıza bir şey getiriyor mu? Buna bir bakmak lazım. Böyle birtakım şeylerin olduğu, böyle nemalanacak şeylerin olduğu yerlerde ya Sayın Cumhurbaşkanı kimseye güvenmiyor, kendisi bizzat tutuyor veya burada başka bir şey var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Çok affedersiniz...

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ERHAN USTA (Devamla) – Çok teşekkür ederim Başkanım. Kusura bakmayın.

Yani dolayısıyla Türkiye'nin artık normalleşmesi lazım. Normal şartlarda bizim hukuk sistemimiz, bizim kanunlarımız terörle mücadelede bir alan tanımaktadır. Kayyum atanacaksa yine mahkeme kararıyla kayyum atanabilir; Türkiye'yi artık normalleştirmek gerekir diye değerlendirmemi sizlere iletmek istiyorum.

Saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkür ederim. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım...

IV.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Şeker, Sayın Hamzaçebi, Sayın Girgin, Sayın Şahin, Sayın Polat, Sayın Tutdere, Sayın Sarıaslan, Sayın Kılınç, Sayın Arık, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Demirtaş, Sayın Emre, Sayın Hakverdi, Sayın Kasap, Sayın Sındır, Sayın Baltacı, Sayın İslam, Sayın Kaboğlu, Sayın Kuşoğlu.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 18 – 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 50/A maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "tasfiye komisyonu" ifadesi "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu" şeklinde değiştirilmiştir.

"(2) Kurul tarafından tasfiyesine karar verilen şirketler, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından atanacak en az üç kişilik tasfiye komisyonu tarafından tasfiye edilir. Tasfiye komisyonu üyeleri ile bu kişiler tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenler 5411 sayılı Kanunun 127 nci maddesine tabidir."

"(4) Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen şirketler hakkında 5411 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin ikinci, yedinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları, 108 inci, 109 uncu, 110 uncu, 132 nci, 133 üncü, 134 üncü, 137 nci, 138 inci, 140 inci, 141 inci ve 142 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır. Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen tasarruf finansman şirketlerinin varlıklarının yükümlüklerini karşılamadığının tespiti halinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu kararına istinaden tasfiye komisyonu mahkemeden, bu şirketlerin iflasını talep edebilir. Hakkında iflas kararı verilen tasarruf finansman şirketinin iflas tasfiyesinde 5411 sayılı Kanunun 106 ncı maddesi kıyasen uygulanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, bu maddede düzenlenen tasfiyeye ilişkin usul ve esasları müştereken belirlemeye yetkilidir."

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Alpay Antmen

Mersin

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Cavit Arı

Antalya

Mustafa Sezgin Tanrikulu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekili Sayın Bülent Kuşoğlu.

Buyurunuz Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saat sabahın dördüne geliyor. Bu saatte neden buradayız, onun gerekçesini tam olarak bilmiyorum -herhâlde bilen de yoktur- şimdiye kadar neden çalışmadık, neden bu konuları halletmedik, onun gerekçesini bilemiyorum ama maddeyle ilgili görüşlerimi açıklamaya çalışacağım.

Biliyorsunuz, biraz önce de Sayın Erhan Usta'nın anlattığı gibi, TMSF'yle ilgili bir düzenleme yapıyoruz. Kanuni düzenlemeler yaparken ilgili kurumları da masaya yatırırız biliyorsunuz, denetim de yaparız. Şimdi, TMSF ilginç bir kurum. Konuyu izah edebilmek için şöyle sorayım: 783 şirketin bir bünyede idare edilmesi normal midir? 783 şirketin bir bünye içerisinde idare edilmesi normal midir? Birbirinden farklı konularda faaliyet gösteren 783 şirketin bir bünye içerisinde idare edilmesi hâlinde başarılı olunabilir mi?

"Devlet bakkallık yapamaz." dendikten sonra 61 milyar dolarlık bir özelleştirme yapıyorsunuz, bütün firmaları, devletin elindeki şirketleri satıyorsunuz, ondan sonra, vatandaşın elinde bulunan şirketlerden binin üzerinde olanına el koyuyorsunuz; şu anda 783'ü bünyede, bunlarla -tırnak içerisinde söylüyorum- bakkallık yapmaya devam ediyorsunuz, bu normal midir?

Şöyle sorayım bir de: Şimdi, sizinle ilgili, bizimle ilgili, kim olursa olsun, bir ihbarda bulunulsa "Terör örgütü üyesidir." dense, içeri atılmanız, firmalarınıza da el konsa mahkeme kararı olmadan, daha sonra suçsuzluğunuzu kanıtlasanız, dışarı çıksanız, firmalarınızı hemen almaya çalışsanız bulamayacaksınız. TMSF bünyesinde 420 firma mahkeme kararıyla suçsuz bulunmuş ama el konulmuş, kayyum atanmış, faaliyetleri farklı şekillerde devam etmiş bu firmalar daha sonra normal faaliyetlerine devam edebilirler mi? Mümkün müdür? Biraz önce söylediğim gibi TMSF bünyesinde bulunan 783 firmanın ilgili bilgilerini maalesef alamadık. Ne kadar kârlılar bunlar, kârlılık oranları nedir? Ciroları artıyor, enflasyon dolayısıyla ciroda bir artış söz konusu ama kârlılıklarıyla ilgili yıllara göre bir analiz yapmak mümkün olmadı ama bildiğimiz kadarıyla 2019 ile 2020 arasında kârlılıklarında bir

düşüş var bunların. Çok önemli bir konu ancak bilemediğimiz çok konu var. Bir kişi kaç firmada kayyum, kaç tane yönetim kurulu üyesi var bunlarda, bir kişi kaç firmada yönetim kurulu üyeliği yapıyor? Bunlarla ilgili bilgiler yok. Yani, kanun çıkarıyoruz, ilgili kurumu masaya yatırıyoruz, kamu kuruluşunun bilgilerini öğrenmeye çalışıyoruz ama Plan ve Bütçe Komisyonuna -maalesef ilgili TMSF Başkanlığı İstanbul'da, Ankara'da temsilcilik gibi bir durumu söz konusu- İstanbul'dan Başkan ve Başkan Yardımcıları gelip de Komisyona bilgi dâhi vermediler; sadece buradaki temsilcilik geldi, bazı bilgiler verdi, dolayısıyla da bilmemiz gereken birçok konuyu öğrenememiş olduk. Şimdi, böyle bir durumda ne olduğunu bilmediğimiz, ne kadar başarılı olduğunu bilmediğimiz bir kurum TMSF ve biz, bununla ilgili olarak şimdiye kadar yaptığı üç yıllık faaliyetin sonuçlarını bilmiyoruz, bir daha, üç yıl veya bir yıl tekrar bu çalışmasını uzatıyoruz, ne yaptığını bilmediğimiz hâlde uzatıyoruz; doğru mudur değerli arkadaşlarım bu? Tabii ki değildir. Yetkililer Komisyon görüşmelerinde yoktu, açıklamalar yetersiz kaldı, anlamsız kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım, hemen tamamlıyorum.

Mevcut firmaların ne yaptığı, nasıl çalıştığıyla ilgili yeterli bilgiler verilemedi ancak şimdi tekrar önümüze geliyor, TMSF bünyesinde bu kayyumluk görevinin bir üç yıl daha devam etmesi isteniyor. Bu şekilde doğru değildir değerli arkadaşlar. Geçmişte TMSF faaliyetlerinin, kayyumluk faaliyetlerinin ne kadar doğru olduğunu, ne kadar başarılı olduğunu bilmeden bunu devam ettirmemiz, böyle bir izin vermemiz bana göre doğru değildir; sizlerin de aynı takdiri yapmanızı diliyorum. Ayrıca bunun Anayasa'ya da aykırı tarafları var, onu da Komisyonumuzda mümkün olduğunca anlattık, Kaboğlu Hocam da burada anlatmaya çalışmıştı.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

19'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç

Van

Abdullah Koç

Ağrı

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Nuran İmir

Şırnak

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu madde bütünle ilgili çok tartışılan bir madde. Yani bildiğiniz gibi şu anda, Adıyaman başta olmak üzere, bölge illerinde çok yoğun bir protesto var; yollar kesilmiş, yollar kapatılıyor, bütün üreticilerinin her biri protesto içerisinde, feryat figan vaziyette ve tepkilerini de "Tırşıkçı kapitalistlere hayırlı" diyerek tüm Türkiye'ye ve kamuoyuna duyurmaya çalışıyorlar.

Şimdi, ne oldu? Geçen sene bir yasa çıktı ve artık bütün üreticilerinin yetki belgesi almadan herhangi bir satış yapamayacağına, herhangi bir ticaret yapamayacağına, yaptıkları takdirde kaçakçı konumuna düşeceklerine yönelik bir yasa çıktı ve 1 Temmuz 2021'den itibaren de yürürlüğe girdi yasa. Böylelikle, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezasıyla karşı karşıya kalan bir bütün üreticisi var.

Şimdi, bu düzenleme niye yapılıyor? Baktığınız zaman, aslında, 2008'de sigara fabrikalarının kapatılmasıyla birlikte Türkiye'de bütün piyasasının yüzde 90'ı uluslararası şirketlerin eline geçmiş durumda. Genel piyasanın akışına baktığınız zaman geride kalan sarmalık bütün dediğimiz bütünün çok az sayıdaki üreticisi, az sayıda bütün üreticisi kalmış. Bu insanlar da ürettikleri bütünleri kendileri piyasaya sürerek geçimlerini sağlıyorlar. Bu sarmalık bütünün... Bu vergiler öyle bir arttı ki bütün üzerindeki ve sigara üzerindeki vergiler öyle bir arttı ki artık insanlar çoğunlukla bu sarmalık bütünü tüketmeye başladılar.

Şimdi, bu vergilere baktığımız zaman 2020 yılı itibarıyla sigara üzerinden alınan vergi oranı yüzde 81'e çıkmış durumda, yani 20 dal sigaranın 16'sı vergi, böyle bir pozisyon var. Şimdi yüzde 81 oranındaki vergi nedeniyle -hani içki ve sigaraya yoğun bir vergi artışı yapılıyor ya- buradan kaynaklı olarak da vatandaş başka türlü çözüm aramaya başlıyor ve sarmalık bütün tüketmeye başlıyor ve sarmalık bütün tüketiminde ciddi oranda bir artış sergileniyor. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre 2020 yılında sarmalık bütün satış 2.400 tona ulaşmış yani 2019'a göre 2,5 kat artış sağlıyor. Bunun sebebi de -işte anlattığımız- yani vergiyi bu kadar çok artırırsanız piyasanın dengesini bozarsınız ve buradan kaynaklı olarak da insanlar başka türlü çözüm bulmaya çalışırlar.

Şimdi, bu büyük tekellerin yani büyük sermaye şirketlerinin baskısıyla da tekrar bu alan kapatılmaya, cezalandırılmaya ya da vergi getirilmeye ya da satışını engelleyecek birtakım tedbirler alınmaya çalışılıyor. Şimdi, tüketici şunu diyor: "Biz hiçbir şekilde vergilendirilmeyelim, tamamen serbest bir şekilde bu işi yapalım." falan dediği yok. Ancak, önerildiği şekilde, kooperatifleşme üzerinden yapılabilecek bir kurumsallaşmaya ve kooperatifleşmeye zorlamak, buradaki bütün ticaretinde tekelleştirme olacak. Tıpkı çayda, fındıkta ve benzeri ürünlerde olduğu gibi tekeller ya da belli şirketler gelecek "Ben ürününüzü şu fiyattan alıyorum." diyecek. Ama o fiyata üretebiliyor mu, maliyetini karşılayabiliyor mu? Üretici bütün bunlara bakılmaksızın böyle bir zorlamayla karşı karşıya kalacak ve üretici şunu söylüyor: "Bu takdirde benim zaten kazancım ya da üretirken ki maliyetimi karşılamak şansım olmayacak." Buradan kaynaklı olarak da bu öneriyi kabul etmiyorlar ve şu anda çok ciddi bir karşı duruş söz konusu.

Şimdi, iktidar ne yapıyor, Hükümet ne yapıyor? Bu maddeyle bunun süresini altı ay daha uzatıyor. Çözüm bu mu yani altı ay daha uzattığınız zaman ne olacak? Yani tekrar zorlayacaksınız "Kooperatif kurun, bu sistemi bizim istediğimiz şekilde yürütün." olacak. Ancak çözüm bu değil, tabii ki mutlaka kontrol altına alınmalı, mutlaka bir vergi sistemi oluşturulmalı; buna yönelik zaten üreticinin de herhangi bir itirazı yok -en azından bizim görüşüğümüz, ben de gittim Adıyaman'a, oradaki üreticilerle görüştüğümüzde buna yönelik bir itirazları yok- ancak bunun yolu, yöntemi konusunda birlikte bir çözüm üretilmesi gerekiyor.

Yani biz oturup buradan bir yasa çıkarıyoruz ama bu yasa insanların hayatını ne kadar etkiliyor bunun hiç farkında olmayabiliyoruz bazen.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – İşte burada, şu anda -işte saat dörde yirmi var- birçoğumuz istiyoruz hemen patır patır yasalar geçsin, bir an önce kanunlaşsın ve biz de evimize gidelim. Ama çıkarttığımız bu kanunların insanların yaşamlarını, bütün

hayatını ve çocuğunun çocuğunun bütün geleceğini etkilediğini düşünmüyoruz, hiç onu hesap etmiyorsunuz ve buradan kaynaklı olarak da "Bu yasaları nasıl düzeltiriz" in derdine düşüyorsunuz. Böyle palyatif çözümlerle, işte erteleyerek, altı ay daha öteleyerek bu sorunları çözemezsiniz. Buna kalıcı çözüm üretmek, en azından bu altı aylık süre içerisinde kalıcı çözüm üretmek açısından bir fırsat olarak değerlendirmek gerekiyor. Bu şekilde öneriyle tütüncünün sorununu çözmeniz imkânsızdır.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 19- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 123- (1) Bu Kanunun;

a) 1 inci, 3 üncü ve 82 nci maddeleri yayımlandığı ayın son günü,

b) 7 nci, 9 uncu, 10 uncu, 16 nci, 17 nci, 18 inci, 22 nci, 23 üncü, 24 üncü, 25 inci, 26 ncı maddeleri, 42 nci maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinin birinci paragrafında yapılan değişiklik, 67 nci ve 72 nci maddeleri, 75 inci maddesi ile 4760 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yapılan değişiklik, 86 ncı, 88 inci, 89 uncu maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan "Bankalara borçları", "bankalara veya" ibarelerine yönelik değişiklik ile "söz konusu kıymetlerin satışından doğan kazançların %75'lik kısmı" ibaresine yönelik değişikliğin parantez içi hükmü, "bankaların" ibaresinden sonra eklenen hüküm ve (i) bendinde yapılan değişiklik, 98 inci maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümle ve geçici 2 nci maddesi 1/1/2018 tarihinde,

c) 11 inci, 13 üncü ve 41 inci maddeleri, 42 nci maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen (ç) bendi ve 83 üncü maddesi yayımlandığı ayı izleyen ay başında,

ç) 14 üncü maddesi 1/1/2017 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 15 inci maddesi 1/9/2017 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) (Değişik:18/6/2020-7247/17 md.) 62 nci maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen onuncu fıkrası ve 93 üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenen yirminci fıkrası, ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kağıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlar, satışa arz edenler, bulunduran ve nakledenler bakımından 1/7/2020 tarihinde, (1)(2)

f) (EK: 18/6/2020-7247/ 17 md.) 63 üncü maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (h) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin değişiklik ve 93 üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenen yirminci fıkrası, Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar bakımından 1/7/2022 tarihinde,

g) 76 ncı maddesi 1/1/2018 tarihinden itibaren tahsil edilen gelirlere uygulanmak üzere aynı tarihte,

ğ) 97 nci maddesi ve 98 inci maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine eklenen yedinci fıkrası 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilecek net satışlara uygulanmak üzere anı tarihte,

h) 106 ncı maddesi 1/1/2019 tarihinde,

ı) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Bedri Yaşar

Samsun

Ayhan Erel

Aksaray

Yasin Öztürk

Denizli

Dursun Ataş

Kayseri

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Öncelikle sabah şerifleriniz hayır olsun.

Evet, bu madde tütünle ilgili. Tütünde Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan ve bildirimde bulunmadan ticaret yapanlara cezayı öngören bir madde. Lütfetmişsiniz altı ay daha uzatmışsınız ama önümüzdeki altı ay sonra tekrar bunu getireceğinizden de hiç şüphemiz yok.

Öncelikle, sizlere -kısmen bilmeyeniniz çoktur- tütünden bahsetmek istiyorum. Kendi bölgemde de Kale, Tavas, Beyağaç, Acıpayam, Güney, Bekilli ve Çivril'de tütün üretimi yapıyor. Eskiden biliyorsunuz bir TEKEL vardı, TEKEL'i kaldırdık onun yerine şu anda 3 tane büyük firma var, dolayısıyla onlar tekel oldu. Onlar neden tekel oldu? Öncelikle firmaların kendileri perde arkasında zaten piyasayı, piyasa şartlarını belirliyorlar; dolayısıyla serbest piyasa şartları ortadan kalkıyor. Tütüne verilen fiyatı -özellikle eksperler üzerinden- yeterli görmeyip, birinci sınıftan daha düşük gösterip çiftçinin zaten satacak başka yeri de olmadığı için yine de eli mahkûm vermek zorunda olduğu bir tekelleşme söz konusu.

Geçmiş dönemlerde bizim bölgemizde tütünün başfiyatını hep bir karton uzun Samsun fiyatıyla kıyaslardı. Bugün bir karton uzun Samsun'un fiyatı belli ama tütünün fiyatı da neredeyse artık onun üçte 1 fiyatına düşmüş durumda. Belki Trakya tarafında, oralarda duyduğum kadarıyla da bir 70'lik rakıya bedel olarak her yıl hiç değişmeden standart fiyat... Bu bahsettiğim ürünler arttıkça tütünün fiyatı da ona göre belirlenirdi. Ve eskiden tütün üreticimiz bir sezonda kaldırdığı ürünle, o sezonda kaldırdığı ürünle evladının düğünü yapabilecek kadar da para kazanırdı. Bugün baktığımızda, maliyetini anca çıkarabilen, eline üç kuruş para geçebilen, şayet alternatif tütün ektiği yerde başka bir ürün ekebilecek imkânı olsa başka bir ürün ekmek ihtiyacını hisseden ama tütün ekilen bölgelerin çoğunda alternatif ürün de bulunmadığı için ne yazık ki tütün ekmeye devam etmek zorunda kalan bir çiftçimiz söz konusu.

Özellikle Ege tütününü dünyada neredeyse bütün sigara ürünlerinde kullanılmak zorunda olan bir tütün çünkü Ege tütününün harmanı olmasa o mevcut sigaranın yapılma şansı yok. Yunanistan'ın Batı Trakya Bölgesi'nde aynı tütünden çok nadir var; haricinde, bizim, Türkiye'nin tütününü olmasa emin olun dünyadaki sigaraların hiçbirinin şu andaki içilecek kalitede bulunma mümkünatı yok. Ama siz ne yaptınız? Tütüncüye hapis cezasını öngören bir maddeyle kooperatifleşmeye zorluyorsunuz ama bu insanlar bizim vatandaşımız, bu insanlarımıza bu zulmü reva görmeyin lütfen, bunu da yapmayın diyorum.

Altı ay sonra tekrar önümüze getireceğiniz bu maddeyi şimdiden geri çekerseniz iyi olur der, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 19- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan "1/7/2021" ibaresi "1/1/2024" şeklinde değiştirilmiştir.

Cavit Arı
Antalya
Kamil Okyay Sındır
İzmir

Alpay Antmen
Mersin
Abdurrahman Tutdere
Adıyaman
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Mustafa Sezgin Tanrıkulu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere.

Buyurunuz Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Adıyaman'da, Malatya'da, Diyarbakır'da, özellikle 1 Temmuzda, AK PARTİ iktidarının 2017 tarihinde çıkarmış olduğu kanunla sarmalık tütün ticaretine getirilen hapis cezasının yürürlüğe girmesiyle birlikte tütüncüler sesini duyurmak adına, demokratik haklarını kullanmak adına alanlara çıktılar, meydanlara çıktılar ve bu hapis cezasına tepki gösterdiler. Tabii, bu tepkilerden sonra ne oldu? AK PARTİ, her zamanki gibi zora başvurdu, şiddete başvurdu, tütüncülere gözaltı yaptı ve tütün üreticilerini tutuklayarak cezaevine gönderdi.

Değerli milletvekilleri, tütün üreticileri haklıydı. Adıyaman ve sarmalık tütününün yetiştirildiği bütün illere baktığımızda şu gördüğünüz sarmalık tütün insanların ekmeği, insanların ekmeği; dolayısıyla sizin bu ekmeğe getirmiş olduğunuz üç yıllık hapis tabii ki insanlarda ciddi bir infiale sebebiyet verdi ve insanlar kendi ekmeğine sahip çıkmak adına, onuruna sahip çıkmak adına alanlara çıktılar, meydanlara çıktılar. Bu insanların ekmeğine hapis getirmek vicdansızlıktır, hukuksuzluktur. (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye'de bütün siyasetini "millî ve yerli" üzerine inşa eden bir AK PARTİ iktidarı, 2017 yılında getirdiği kanunla bu toprakların, bu vatanın bir parçası olan sarmalık tütün ticaretine üç yıl hapis getirdi. Bu üç yıllık hapsi ben bir hukukçu olarak, bir Adıyamanlı olarak kabul etmiyorum ve bu üç yıl hapis cezasının yerli tütün için Türkiye'deki bir mevzuatta yer almasını anlamak mümkün değil. Bir an evvel Türkiye'deki bu millî ve yerli tütün üreticisine getirmiş olduğunuz bu hapis cezasını tamamen ortadan kaldıracak çalışmalar yapmak zorundasınız, bu ayıptan bu ülkeyi kurtarın. Bu ayıbı tütüne ve tütüncüye siz yaşattınız.

Değerli arkadaşlar, Komisyon görüşmelerinde özellikle Komisyon'daki AK PARTİ milletvekilleri şunu söyledi: "2017'de biz sarmalık tütün için kooperatifler yolunu açtık, vergide indirim yaptık, dolayısıyla artık bu saatten sonra tütün ticaretinde hapis olması normaldir." dediler ve bu üç yıllık hapsi savundular.

Değerli arkadaşlar, siz bu vergi indirimini, siz bu tesisleşmedeki yapmış olduğunuz düzenlemeleri sadece yerli tütün üreticileri için yapmadınız ki. Sarmalık tütünle ilgili şu anda Türkiye'de, değerli milletvekilleri, tamı tamına 18 tane uluslararası şirket yetki almış, Bakanlıktan bu yetkiyi alarak çalışmalarına başlamış. Bakınız, bunların arasında Philip Morris, JT, British Amerikan başta olmak üzere uluslararası şirketler bu vergi indiriminden faydalanmak için hemen harekete geçtiler, piyasayı ele geçirdiler. Zaten Türkiye'deki sarmalık tütün piyasası da sigara piyasası da -tütün piyasası- kimin elinde? Bu uluslararası tekellerin elinde. Sizin getirmiş olduğunuz, üreticiye dayattığınız çözüm, çözüm değildir. Sarmalık tütüne ilişkin çıkarmış olduğunuz kooperatifler yönetmeliği ölü doğdu.

Değerli arkadaşlar, bakınız, size bir fotoğraf göstereceğim. Bakınız, AK PARTİ'nin, sarmalık tütün için, sarmalık tütün üreticileri için getirmiş olduğu çözüm önerisi bu işte. Bir tarafta 150 kiloluk bir boksör, uluslararası tekeller, karteller; bir tarafta yerli Adıyaman tütüncüsü, 1 metre boyunda, 50 kilo ağırlığındaki bir boksör. Şimdi bunları siz aynı ringe çıkarmışsınız, Ahmet Bey, aynı ringe çıkarmışsınız ve diyorsunuz ki: "Bakınız, biz çözüm getirdik, kooperatifleri getirdik. Üretici kooperatifini kursun, yoluna devam etsin." Nasıl devam edecek arkadaşlar, bu maçın sonucu zaten belli. Kuralı kim koymuş? Karteller koymuş, uluslararası şirketler koymuş. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Komisyon Başkanı, siz bu maçtan yerli tütün üreticisinin galip çıkacağına inanıyor musunuz? Bu nasıl bir akıl, bu nasıl bir mantık?

Değerli arkadaşlar, eğer iktidar olarak gerçekten bu sorunu çözmek istiyorsanız sarmalık tütüne ilişkin yönetmeliği ayrıca düzenleyeceksiniz, sarmalık tütün üreticilerini koruyacak hukuk mekanizmalarını geliştireceksiniz ve onlara özel bir vergi sistemi getirmeniz lazım. Bu sarmalık tütün, tek başına içim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Tek başına içim özelliğine sahip şu tütün, bir dünya markası. Bakınız, dünyanın hiçbir yerinde yaprakları direkt olarak kıyılıp içilebilen başka bir tütün yok, Türkiye'de bu var. Peki, bu; Türkiye'de, Adıyaman'da, Malatya'da yetişen bu kıymetli ürünü korumak adına... Tamı tamına yirmi yıldır iktidarsınız, hep konuştunuz, masal anlattınız, "Yapacağız, edeceğiz." Gün geldi çattı, tütüncü cezaevinde, tütün yasak; ne yapıyorsunuz? "Altı ay uzatalım." Tamam altı ay uzatalım da bu altı ay sonra ne olacak? Altı ay sonra şu fotoğraftaki yerli tütün üreticisinin kuracağı kooperatif bu devlerle yarışamaz. Bunlar Türkiye'nin TEKEL'ini yuttular, TEKEL'ini. Devletin TEKEL'ini yutan sigara şirketleriyle Adıyaman tütün üreticisinin kuracağı kooperatifler nasıl yarışacak arkadaşlar? Hepimizin bu işe samimiyetle yaklaşması lazım.

İBRAHİM HALİL FIRAT (Adıyaman) – Kooperatifi siz "Kurun." dediniz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Özellikle, iktidarın bu işe samimiyetle yaklaşması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL FIRAT (Adıyaman) – Boş konuşuyorsun sen!

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Kooperatiflerle ilgili özel bir düzenleme yapılması lazım.

İBRAHİM HALİL FIRAT (Adıyaman) – Kooperatifi siz kurdunuz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Aynı başlık altında düzenleyeceksiniz, vergisini düşüreceksiniz ve tütün

üreticisine yol açacaksınız.

RECEP ÖZEL (Isparta)– Süre bitti.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Aksi takdirde...

Başkanım, bir rica edeceğim...

RECEP ÖZEL (Isparta)– Bitti efendim, süre bitti efendim, ilave de kullandı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, Adıyaman'ın hatırı için...

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Evet, çözüm için bu işe, üreticiye yol vermek zorundasınız. Siz, üreticiyi üç yıl hapisle terbiye ederek bu işi çözemezsiniz. Bakınız, siz, Adıyaman'da tütününün ahını aldınız, ahını; onların bedduasını aldınız! Şu anda o insanlar bayram arifesinde ekmeklerine sahip çıktıkları için cezaevindeler, hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Siz madem uzatacaktınız 1 Temmuzdan önce niye getirmediniz bu yasaı? (CHP sıralarından alkışlar) İnsanlar cezaevine girsin, yollara dökülsün, insanlar mağdur olsun; onun için mi beklediniz? Bu nasıl bir anlayış, bu nasıl bir vicdan?

Hepinizi, özellikle iktidar partisini bu konuda samimiyete davet ediyorum. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu sorunun çözümü için her türlü katkıyı sunmaya hazırız. Biz her zaman tütününün yanında olduk, bundan sonra da yanında olmaya devam edeceğiz, onların sesi olmaya devam edeceğiz. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında biz sizin getirmiş olduğunuz bu üç yıllık hapis cezasının kanununu yırtıp çöpe atacağız, tarihin çöplüğüne atacağız. Tütün özgülleşecek, üretici özgülleşecek.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adıyaman'ın gururusun, partimizin gururusun; seni tebrik ediyoruz Abdurrahman Tutdere! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Aydın...

VI- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesiyle ilgili önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Milletvekilimiz Abdurrahman Tutdere, tabii, samimiyete davet etti ama ben, burada bir hususu özellikle Genel Kurulun bilgisine sunmak istiyorum: 2017'de çıkarılan yasayla ilgili şimdi çok ciddi eleştiriler getirdi, o yasanın yapılış sürecinde kendisi Tütün Platformu sözcüsüydü. Biz, o yasaı çıkarmadan önce tüm paydaşlarla, ziraat odalarıyla, Tütün Platformuyla çeşitli kereler toplantılar yaptık, raporlar hazırladık; Adıyaman'da, Ankara'da ilgili bakana kendisini de götürdük ve eğer "samimiyet" diyorsa bu kooperatifçilik sisteminin, bu sistemin tütününün, tütün üreticisinin önünü açacağını bizatihi beyan eden kendisi. Kaldı ki biz, bu sistemin doğru bir sistem olduğunu söylüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hakikaten de Cumhuriyet Halk Partisi döneminde yasak olan, geçmişten beri yasak olan, yasağı koyan zihniyet şimdi kalkıp bizim bu kooperatifçilik üzerinden yasal hâle getirmeye çalıştığımız sisteme ve kendisinin de talep ettiği, önerdiği sisteme eleştiri getiriyor. Şimdi, o günkü Abdurrahman Tutdere mi doğru söylüyor, bugünkü mü doğru söylüyor, onu kamuoyunun bilgisine sunmak istiyorum; bir, bu.

İkincisi: Sayın Başkanım, burada şunu ifade etmek istiyorum: Arkadaşlar, ilk defa, şu kısılmış tütünü yasal hâle getiriyoruz; serbest bir zeminde, tabii ki çerçevesini çizmek suretiyle üreticinin rahat bir ortamda ürettiği ürünü kooperatif üzerinden satması için yasal bir imkân tanıdık. Yasa dışı hareket edenlerle ilgili ceza öneriliyor; bu ceza fazla olabilir, bununla ilgili oturup konuşabiliriz.

Yine, bu kooperatif sistemi faaliyete girdiğinde başka eksiklikler çıkabilir, bunu da ortaya koyabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, tamamlayayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ver Başkanım, ver.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bununla ilgili süreç içerisinde eğer gerçekten başka aksaklıklar çıkarsa onu da oturur konuşuruz ama arkadaşlar, haksızlık etmeyelim. Bakın, doğru konuşalım, dün neredeysek bugün de aynı yerde duralım ve tütün üreticisinin yanında duralım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tütün üreticisi hapiste, hapiste mi duralım?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bakın, arkadaşlar, biz, yapmış olduğumuz bu düzenlemelerle birlikte tütün üretiminde gerek üretici sayısı bakımından gerekse de üretilen tütün miktarı bakımından çok ciddi artışlar sağladık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapma ya!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bakın, 2011'de Adıyaman'da 2.111 üretici varken 1,5 milyon kilogram tütün üretilmiş; 2020 itibarıyla üretici sayısı 2.111'den 6.399'a çıkmış, üretilen tütün miktarı yaklaşık 12 milyon kilograma çıkmış.

Ayrıca, yapmış olduğumuz düzenlemeyle, sigaralarda kullanılan yerli tütün oranının en az yüzde 30 olması zorunluluğuyla birlikte, bu üretim her geçen sene, her geçen gün daha da artacaktır. Onun için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tamamlayayım efendim.

BAŞKAN – Anlaşıldı değil mi efendim? Üç dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, eski Meclis Başkan Vekili sıfatıyla bence hakkı vardır yani.

BAŞKAN – Peki, buyurun efendim.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Başkanım, siz kendi inisiyatifinizle verin, Özgür Bey'in inisiyatifiyle olmasın yani.

BAŞKAN – Bize katkı sundu efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir iktidar olsak ne olanaklar açacağım sizin önünüze de...

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Bu kafayla hiç iktidar olamazsınız, hiç.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Aydın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Çok teşekkür ediyorum.

Yine, değerli arkadaşlar, bu kooperatif sisteminde diğer şirketlere oranla çok avantajlar da tanıdık. Bir defa, diğer şirketlere oranla, en az 250 tütün üreticisi tarafından kurulan bu kooperatiflerin hizmet bedellerini onda 1'e düşürdük. Yine, bu

kooperatiflerin kuracağı tesislere ilişkin yeni teknoloji, yeni sanayi şartını ortadan kaldırdık. 1.000 metrekarelik kapalı alan şartı varken bunu 750 metrekareye düşürdük. Sadece OSB’de olma şartı varken OSB dışında da bunun yapılabilme imkânını getirdik. Yine, geçmişte tarım destekleri kapsamında çıkartılan bu ürünü, tütününü, tarım desteği kapsamına alarak yüzde 50’lik kırsal kalkınma desteklerinden, hibe desteklerinden faydalanma imkânı getirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yani bunu yaparken diğer şirketlere oranla da avantajlar tanıdık.

Tekrar, Sayın Başkanım, size de teşekkür ediyorum.

Özgür Bey size de teşekkür ediyorum tevecçühünüz için.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, zaman zaman kürsüden cevap hakkı kullanmak istiyoruz, bunu hep “Şahsına sataşılın...” diye kullanıyoruz ama birinci fıkrada “Şahsına sataşılın...”dan sonra “...ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüş kendisine atfolunan...” diyor, tam da o noktadayız. Abdurrahman Tutdere’nin söylemediği, hiçbir zaman kamuoyuna açıklamadığı bazı görüşler Sayın Aydın tarafından sanki söylemişçesine ifade edildi.

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç alakası yok, sataşma yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani madde 69’un birinci fıkrasının “veya”dan sonraki kısmı için tam da kullanılmak üzere bu hakkı talep ediyoruz efendim.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tamam Özgür Bey, konuşsun, Abdurrahman Bey konuşsun, uzatmanıza gerek yok.

BAŞKAN – Yani bir sataşma yok ama diyorsunuz ki...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “...ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüş kendisine atfolunan...”

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Görüşü basında yer alıyor, basında var zaten.

BAŞKAN – Peki, peki, konunun hassasiyeti hepimiz için çok önemli.

Buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere’nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, değerli arkadaşlar, tabii, Ahmet Bey söyledi; Ahmet Bey, 2017 yılında yine AK PARTİ tarafından bir tasarı getirilmişti, tütünün tohumuna bile hapis getirmişlerdi. Adıyamanlılar yine ayaklandı, sahaya çıktı ve biz heyet olarak Ankara’ya geldik. Bize aynen şunu söylediler: “Biz bunu geri çekeceğiz ve biz bunun önünü açacağız, yasal zemine çekeceğiz, vergiyi de düşüreceğiz.” Heyet Adıyaman’a döndükten sonra ne yaptılar, biliyor musunuz? Kanunu arkadan dolanarak 4733’teki bir kısım hataları düzelttiler, öbür taraftan 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’na, işte şu anda konuştuğumuz kanuna, kanunun 3’üncü maddesine (20’nci fıkrayı ekleyerek tütün ticaretine üç yıldan altı yıla kadar hapis cezasını getirdiler ve Ahmet Bey de o kanuna oy verdi. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi de gelmiş “Tutdere istedi, biz yaptık.” Evet, Tütün Üst Kurulu Adıyaman’da 2011 yılında tütünle ilgili bir çalışma yapmıştı, saha raporunda bunun yasal zemine oturtulması için kooperatifler veya küçük işletmeler eliyle bunun düzenlenmesi gerektiği ve bunun GAP ve DAP kapsamında desteklenmesi gerektiği noktasında öneri vardı.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tam da onu yaptık, tam da onu yaptık. Kooperatifler eliyle...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hapis cezası mı istedi bunlar?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Siz onu yapmadınız Ahmet Bey, siz şu anda... Bakınız, Ahmet Bey, lütfen, altı ay sonra göreceksiniz. Bakın, ben bu konuda hakikaten sizi kırmak istemem ama gerçekçi ol. Şimdi, sizin yapmış olduğunuz vergi indiriminden Philip Morris de faydalaniyor, Çelikhanlı tütüncü de faydalananacak. Burada bir adaletsizlik var, bunu görün. Bu, gerçekten haklı bir eleştiridir. Siz bu vergi oranıyla uluslararası sigara şirketleri ile Adıyaman’daki tütün kooperatifini yarıştıramazsınız ve Adıyaman tütün kooperatifi kurulmadan batacak, piyasaya nasıl bu ürünü satacak? Bunun için ayrı bir mekanizma oluşturmanız lazım. Biz uyarıyoruz sizi, altı ay sonra da yine aynı noktaya gelmeyelim. Madem samimiyseniz burada bunu ayrı bir yönetmelik altında düzenleyin ve vergiyi tek başına içim özelliğine sahip tütün için ayrı bir başlıkta düzenleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Bu, tarım ürünü, götürmüşsünüz kooperatifi Ticaret Bakanlığına bağlamışsınız ve dolayısıyla bu çelişkileri gidermek zorundasınız. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Kooperatiflerin hepsi Ticaret Bakanlığına bağlı, orada Kooperatifler Genel Müdürlüğü var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tutdere.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – 19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 04.07

ON İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 04.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105’inci Birleşiminin On İkinci Oturumunu açıyorum. 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

20’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç Van Ali Kenanoğlu İstanbul	Garı Paylan Diyarbakır Mahmut Celadet Gaydalı Bitlis	Nuran İmir Şırnak Abdullah Koç Ağrı
---	---	--

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Cavit Arı Antalya Mustafa Sezgin Tanrıkulu İstanbul	İlhami Özcan Aygun Tekirdağ Alpay Antmen Mersin	Mehmet Bekaroğlu İstanbul Kamil Okyay Sındır İzmir
--	--	---

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Sayın Garı Paylan. Buyurunuz Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

GARı PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir çökme maddesiyle daha karşı karşıyayız. AKP'nin bu son dönemi “çökme” ifadesiyle yaftalanacaktır, böyle hatırlanacaksınız değerli arkadaşlar. Bir kamera, bir tripodla bayağı bir markalaştı “çökme” ifadesi biliyorsunuz. OHAL yasalarıyla beş yıldır çok sayıda vatandaşımızın malına çöküldü. Bunlar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na aktarıldı, yetmemiş demek ki bir üç yıl daha çökme yetkisi istiyorlar değerli arkadaşlar.

Bakın, bu ülkede özgürlüklerimizin bir güvencesi yok, canımızın bir güvencesi yok ve malımızın da bir güvencesi yok değerli arkadaşlar. Eğer ki muhalifseniz, eğer ki birisi sizi hedefe koymuşsa mesela marinanıza çökebilirler. Hani, biliyorsunuz, birileri Yalıkavak Marina'ya çökebilmiş. Hatta şunu diyebiliriz: “Ben çökmesem başka mafya çökecekti.”

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Devlet yok.” diyor.

GARı PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar Paramount Otel'e çökülebildi mesela bu dönemde. Orada yargıçlar, savcılar, siyasetçiler beraber tatil yapabildiler, yağlı balı tatiller yapabildiler ama Paramaunt Otel'e çökülmüştü değerli arkadaşlar.

Bakın “FETÖ borsası” ifadesi sizin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeniz Şamil Tayyar tarafından artık ortaya döküldü, FETÖ borsası markalaştı. “FETÖ borsasının olduğu bir yerde kimse adaletle güvenir mi?” diye Şamil Tayyar bunu açıkça ortaya koydu. Şimdi, böyle bir ortamda, değerli arkadaşlar, bu iktidar hangi yüzle bu Meclisten beş yılın üzerine üç yıl daha çökme yetkisi istiyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Maddeyi okumadın.

GARı PAYLAN (Devamla) – Gelin, şu beş yılın bir muhasebesini yapalım: Kimlerin malına çöküldü?

SALİH CORA (Trabzon) – Yok öyle bir şey.

GARı PAYLAN (Devamla) – Adaletle mi çöküldü yoksa birilerinin malı gasp mı edildi değerli arkadaşlar?

SALİH CORA (Trabzon) – Maddeyi okumadın.

GARı PAYLAN (Devamla) – Bakın, 783 tane...

SALİH CORA (Trabzon) – Maddeyi okumadın.

GARı PAYLAN (Devamla) – Cora bir sus ya!

783 tane şirkete çökülmüş. 300 kayyum var, her bir şirkette 7 yönetim kurulu üyesi var değerli arkadaşlar; 5 bin yönetim kurulu üyesi yapar, 300 kayyum bu 5 bin yönetim kurulu üyeliğini dolduruyor değerli arkadaşlar. Bunlar ne maaş alıyorlar? Neler yapıyorlar? Şirketlerin içini mi boşaltıyorlar? Bunların hesabını sorabildik mi? Bakın “Araştırma komisyonu kuralım.” dedik “Araştıralım.” dedik, gelmediniz. “Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu gelsin Plan Bütçe Komisyonuna hesap versin.” dedik, gelmedi değerli arkadaşlar. Hesap vermeden bu çökme yasasına bu Meclis yol verecek mi vermeyecek mi değerli arkadaşlar? Buna bakalım.

Bakın, benim baklavacı bir tanıdığım vardı. Siz yol verdiğiniz için o kişi bu “cemaat” denen yapılanmaya Allah rızası için kendince destek verdi, parasal destek verdi “Yurt dışında okul kuruyormuş.” filan falan diye. Darbe girişiminden sonra bu adamın baklava fabrikasına çöktünüz değerli arkadaşlar. Adam baklavacı ya, baklava yapmaktan başka bir şey bilmezdi; kendince Allah rızası için de bu yapıya destek veriyordu. Adam hâlâ hapiste. Malına çöküldü, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'ndan oraya kayyum atadınız. Atanan kişiler de tanıdık; baklavayı hayatında bir tek yerken görmüş yöneticiler yani baklava üretiminden anlamıyor. Şirketleri batırdılar değerli arkadaşlar, biliyor musunuz? İçini de boşalttılar ve batırdılar. On milyonlarca dolar ihracat yapıyordu o şirket, yüzlerce insana ekme veriyordu o şirket; o şirket battı.

Ya, sırf baklavacı mı değerli arkadaşlar? Mobilyacı var, züccaciyecisi var, tekstilcisi var. 783 tane şirkete 300 kişi bakıyor ya; bunlar hem baklavacı olacak hem züccaciyeci olacak hem mobilyacı olacak hem tekstilci olacak, her işten anlayacak (!) Sizin böyle “süpermen”leriniz var herhâlde, bu şirketleri yürütebiliyor? Değerli arkadaşlar, buna siz inanıyor musunuz ya? Bunun bir millî servet olduğunu düşünmüyor musunuz? Ya, bir işin başındakileri cezalandırırsanız cezalandırın ama baklavacıdan ne istiyorsunuz, züccaciyeciden ne istiyorsunuz? Hâlâ mala çökmek için üç yıl yetki istiyor bu Meclisten İçişleri Bakanı. İçişleri Bakanının önce gelip buraya hesap vermesi lazım, o çökme olaylarıyla ilgili hesap vermesi lazım; o hesabı vermeden bu Meclis bu yetkiyi vermez, veremez. Şamil Tayyar'ın, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyenizin söylediği FETÖ borsasının hesabını vermeden bu çökme yasalarına yol veremeyiz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARı PAYLAN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Paylan.

GARı PAYLAN (Devamla) – Ya, 50 milyon dolar serveti olan adama “25 milyon doları getir, hapisten kurtul, malının da bir bölümünü al.” dendi mi? Bunları ifşa etti Şamil Tayyar, hâlâ Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeniz. Şimdi, bir ülkenin Meclisi bunun hesabını sormadan... Bu beş yıl boyunca bu mallara çöküldü, FETÖ borsası kuruldu, efendim, Paramount Otellere çöküldü, Yalıkavak Marinalara çöküldü; bütün bunları yok sayacak bu Meclis, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu üç yıl daha yetki isteyecek bunun üzerine, bu Meclis de bunu verecek. Bu ne demek biliyor musunuz? “Siz, mala çöktünüz, çökmeye devam edin.” demek. Bunu, bu Meclis yapacak mı, yapmayacak mı, az sonra yapılacak oylamada anlayacağız değerli arkadaşlar. Umarım, bu suç işleri bakanına üç yıl daha bu yetkiyi vermezsiniz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Alpay Antmen.

Buyurunuz Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, karşımızda yine bir torba yasa teklifi var. Bayram öncesi, şu an pazar günü, sabaha karşı 04.30. Parmak çoğunluğunuza güvenerek antidemokratik bir biçimde Meclisi, bu kanunu yapmaya, kabul etmeye zorluyorsunuz. Zaten yasa teklifi diye, içine ne bulmuşsanız katmışsınız. Elbette, içinde olması gereken çekler hakkında hükümler var, tütüne hapsi uzatma hakkında hükümler var, iyi hükümler var, bunlar kabul, bunlara diyecek bir şey yok fakat burada sizin esas amacınız gerekli ve iyi hükümlerin arasına yerleştirdiğiniz 11, 20 ve 23'üncü maddelerle OHAL'inizi üç yıl daha devam ettirmek; gerçi, önergelerinizle bunu bir yıla indireceksiniz. Beş yıllık OHAL size yetmemiş ki yasa teklifinizle üç yıl daha bunu uzatmak istiyordunuz. Önergelerinizle bir yıla indiriyorsunuz ama esasında bunu tamamen kaldırmamız, geri çekmeniz gerekiyor.

Teklifin 11'inci maddesiyle gözaltı süresini uzatmalarla on iki güne kadar çıkarmak istiyorsunuz; niye? İnsanları on iki gün bir mezbelelikte, bir karakolun zindanında neden tutmak istiyorsunuz? Bir yıl daha buna neden devam edeceksiniz? Üzerinde konuştuğumuz 20'nci maddeyle, el koyduğunuz şirketlere bir yıl daha çökmeye devam etmek istiyorsunuz, kayyumların buradaki arpalığının devam etmesini istiyorsunuz ve bunu yapmaya çalışıyorsunuz.

Ama en kötüsü teklifin 23'üncü maddesi. İdari bir karar ile mahkeme kararı olmadan insanları işinden, aşından etmeye devam edeceksiniz. Yazık değil mi, günah değil mi? Kaç bin kişiyi işinden ettiniz, aşından ettiniz, buna hâlâ devam etmek istiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra "Hukukun üstünlüğüne sarılacağız." dediniz beş gün sürdü; beş gün sonra 20 Temmuzda sivil darbeye OHAL ilan ettiniz. Üç ay için ilan ettiğiniz OHAL'i "Bir buçuk ayda tamamlarız, bitiririz." dediniz ama -tam 7 kere- 2018 yılına kadar, iki yıl bu OHAL devam etti. "OHAL hükümlerini ortadan kaldırıyor." dediniz yetmedi, 2018 yılında getirdiğiniz torba kanunla üç yıl daha OHAL hükümlerini uyguladınız; beş yıl etti ama şimdi, hâlâ uzatmak istiyorsunuz. Bir yıl daha uzatacaksınız; toplam altı yıl... Yahü arkadaş, 12 Eylül faşist cuntası bile üç yılda defoldu gitti ama siz hâlâ altı yıl OHAL hükümlerini uygulamakta direniyorsunuz, ısrar ediyorsunuz. Neden? Beş yılda FETÖ'yle, o alçak ve hain eski yoldaşlarınızla hesaplaşamadıysanız ya da bunların cezasını veremediyseniz, çözemediyseniz bir yılda mı çözeceksiniz? Beş yılda yapamadığınız iş... O zaman becerisizlikle itham edilirsiniz ya da başka bir niyetiniz var, OHAL hükümlerinde hileli bir seçim istiyorsunuz. Her hâlükârda getirin sandığı, bakalım el mi yaman bey mi yaman?

Değerli milletvekilleri, olağanüstü hâlde birlikte laikliği, eşitliği, insan haklarını, demokrasiyi, özgürlük ve hukukun üstünlüğünü rafa kaldırdınız. Beş yıl bunu yaptınız, bir yıl daha istiyorsunuz; beş yıldır sürüyor, altıncı yıla kadar gideceksiniz. Ben diyorum ki: Bir sene sonra, yine bugünlerde, yine bayram arifesinde getirirsiniz torba kanunu "Başaramadık, yetmedi, bitmedi, mücadeleye devam edeceğiz." diyeceksiniz. Beş yılda yapamadığınız şeyi bir yılda nasıl yapacaksınız? (CHP sıralarından alkışlar) O zaman, buna beceriksizlik derler; amacınız bu değil, amacınız halkın üzerinde yargıyı ve iş, ekmek, aş kaygısını Demokles'in kılıcı gibi tutmak, seçimlere OHAL'le girmek.

Ben size bazı hatırlatmalarda bulunayım: İki yıllık OHAL sürecinizde 129.400 kişiyi kamudan ihraç ettiniz. 12 Eylül askerî darbesinde bu rakam 3.854 idi. Aynı zamanda, 7.267 subay ve astsubayı ordudan attınız; bu, 12 Eylülde 2 bindi. 5.705 akademisyene kıydınız OHAL'de; bu, inanılmaz bir sayı. Peki, 4.500 hâkim ve savcı FETÖ'cüydü ama bunları siz yerleştirmiştiniz zaten. 12 Eylül askerî cuntasında sadece 47 hâkim ve savcı atıldı meslekten. Yani siz 12 Eylül askerî darbesinin ruhuna rahmet okuttunuz, fersah fersah geçtiniz.

Değerli milletvekilleri, bunları boş verin; FETÖ'yü bu ülkenin başına siz bela ettiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hadi canım sende!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Allah, Allah!

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Beraberdiniz, beraber yol yürüdünüz; yalan mı?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Allah, Allah!

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Anlatayım isterseniz. Boş verin... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Aynı menzile yürüyordunuz, paralel yürüyordunuz.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Siz yol yürümeye devam ediyorsunuz, siz devam ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Tamamlayayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – 2010 yılında bu ülkeye Hâkimler ve Savcılar Kurulunu FETÖ'ye peşkeş çeken iktidar kimdi? Ve 2010 yılından sonra orduya, şanlı Türk ordusuna kumpas kurulmasına kim sebep oldu? Onların hesabını tarih önünde vereceksiniz.

İnsanlar aç, insanlar işsiz, insanlar açlıktan intihar ediyor; siz ne yapıyorsunuz? "OHAL'i bir yıl daha uzatalım." diyorsunuz. Uzatın, uzatın, uzatın ki zulmünüz artsın, uzatın ki insanlar sizden daha da nefret etsin, uzatın ki artık halk sizinle helalleşmesin, hesaplaşsın. O sandık bir gün gelecek, o sandık geldiğinde göreceksiniz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Göreceğiz, göreceğiz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 20- 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atanmasına ilişkin hüküm, 25/7/2018 tarihinden itibaren en fazla üç yıl süreyle uygulanır.

(2) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal döneminde yürürlüğe konulan ve Fon ile Fonun ilişkili olduğu Bakan ve Fonun kayyımlik yetkisi kapsamında atananlar veya görevlendirilenlerin görev, hak, yetki ve sorumluluklarını ve şirket ve mal varlığı değerlerine ilişkin, kefalet ve takip dâhil tüm muafiyetleri düzenleyen kanun hükümleri, Fonun kayyım atandığı dosyalar bakımından ceza soruşturması veya kovuşturması kesinleşinceye ya da satış veya tasfiye işlemleri tamamlanıncaya kadar uygulanır.

(3) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca kayyım atanan şirketlerde ortaklık pay ve haklarına ilişkin olarak soruşturmanın başladığı tarihten Fonun kayyım olarak atandığı tarihe kadar şirket ortakları tarafından yapılmış olan devir ve temlik işlemleri muvazaalı kabul edilerek geçersiz sayılır ve ticaret sicilinden resen terkin edilir.

(4) 3 üncü fıkrada belirtilen kayım atanması durumu aşağıdaki hükümler gözetilerek uygulanır.

a- Suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olması halinde; soruşturma ve kovuşturma sürecinde, hâkim veya mahkeme, şirket işlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak kayyım atayabilir. Atama kararında, yönetim organının karar ve işlemlerinin geçerliliğinin kayyımın onayına bağlı kılındığı veya yönetim organının yetkilerinin ya da yönetim organının yetkileri ile birlikte ortaklık payları veya menkul kıymetler idare yetkilerinin tümüyle kayyımaya verildiği açıkça belirtilir. Kayyım tayinine ilişkin karar, ticaret sicili gazetesinde ve diğer uygun vasıtalarla ilan olunur.

b- Hâkim veya mahkemenin kayyım hakkında takdir etmiş bulunduğu ücret, şirket bütçesinden karşılanır. Ancak, soruşturma veya kovuşturma konusu suçları dolaylı kovuşturmayla yer olmadığı veya beraat kararının verilmesi halinde; ücret olarak şirket bütçesinden ödenen paranın tamamı, kanunî faiziyle birlikte Devlet Hazinesinden karşılanır.

c- İlgililer, atanan kayyımın işlemlerine karşı, görevli mahkemeye 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre başvurabilirler.

d- Bu kapsamda atanan kayyımların görevleriyle ilgili iş ve işlemlerinden dolayı tazminat davaları, 142 ila 144 üncü maddeler uyarınca Devlet aleyhine açılır. Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan kayyımlara bir yıl içinde rücu eder.

(5) Maddede belirtilen sürenin dolmasıyla Anayasamızın kişi hak ve özgürlüklerinin sınırlanamayacağına yönelik hükümleri ve Anayasamızın özü ve ruhunun bu düzenlemeyle çelişmesi sebebiyle yukarıda belirtilen düzenlemeler hiçbir suretle uzatılamaz.

Ayhan Erel
Aksaray
Dursun Ataş
Kayseri

Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

Bedri Yaşar
Samsun
Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesi üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

20'nci maddeyle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun kayyum olarak atanmasına ilişkin hükmün 31/7/2021 tarihinden itibaren üç yıl daha uygulanması amaçlanmaktadır. Kanunun genel gerekçesinde bu maddeye yer verilmemiştir.

Değerli arkadaşlar, öncelikle "Usul esasa mukaddemdir." şeklinde formüle edilen mecellenin en önemli kaidesini hatırlatmak istiyorum.

11'inci, 20'nci ve 23'üncü maddelerin Adalet Komisyonu yerine, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek karara bağlanmasını anlamak mümkün değildir. Usule uymayan, esasa uyar mı? Müsadere, işlenen bir suçla ilgili belirli bazı eşya veya kazançların mülkiyetinin devlete aktarılması olarak tanımlanabilir. Ceza hukukunda suç işleyen kişinin tüm mal varlığının devlete geçirilmesi anlamında da genel müsadere yasaktır. Zira, Anayasa madde 38 uyarınca, ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez. Modern hukukun sadece suç araçlarına karşı kabul ettiği müsadere, 1451 yılında Fatih Sultan Mehmet Han döneminde benimsenmiş ve ilk defa 1453'te Candarlı ailesinin tüm malları müsadere edilmiştir. 17'nci yüzyılda taşra yöneticileri, giderlerini karşılamak ve padişaha büyük hediyeler sunabilmek için yöre zenginlerine müsadere yöntemi uygulamaya başlamışlardı. Bunun için sudan bahaneler gösterilerek zenginler suçlanıp öldürülmüş ve mallarına el konulmuştur. II. Mahmut müsaderecinin ancak kamu malı olduğu mahkeme kararıyla saptanan servetlere uygulanması kuralını getirmiş, 1839 tarihli Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra bu uygulama kaldırılmıştır. Bugün geline nokta bir iş adamının her an şirketine kayyum atanması, TMSF'ye mallarının aktarılması ve genel müsadereye maruz kalması karşısında herhangi bir yasal güvence mevcut değildir, savcının veya hâkimin iki dudağı arasında sıkışmıştır.

Anayasa'nın ve kanunların yasakladığı amaçlara hükmün etrafından dolaşarak erişmeye çalışmakla adalet tesis edilemez. Deniliyor ki: "Sen şu örgüte yardım ediyorsun, şu şirkete bu yardımları yapmışsın; hepsini müsadere ettim, TMSF'ye aktardım, başına da bana yakın bir kayyum atadım." Arkadaşlar, iş adamının şirketi ve mal varlığı suç aleti ve suç sonucu kazanılan mal varlığı olabilir mi? Tabii ki istisna hâllerde kara para aklama, uyuşturucu ticareti ve benzeri konularda bu kazanımlara el konulması gerekmektedir ancak toptan bir yaklaşımla genel müsadere sonucu doğuracak uygulamalardan kaçınmak gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki adalet mülkün temelidir.

Bu maddeyle TMSF'nin özel mülklere kayyum olarak atanması üç yıl daha uzatılmak isteniyor, bunun da üç yolu var: Tam kayyumluk, kısmi kayyumluk ve şahsi mal varlığı kayyumluğu. Fon'un özel şirket veya kişilere kayyum atanması belirttiğim gibi esasen bir müsadere yöntemidir. Bu usulle devlet, vatandaşın malına mülküne hukuksuz bir şekilde çökerek mülkiyet hakkını çiğnemekte ve yok etmektedir. Terör nedeniyle bazı şirketlere TMSF tarafından kayyum atanmaktadır ancak kayyum atanması işinin OHAL hükümleri çerçevesinde yapılması yerinde değildir, artık ülkemizin normalleşmesi gerekmektedir. Ayrıca, TMSF'nin esas kuruluş amacı da bu değildir. TMSF'nin yüzlerce şirketin yönetimiyle meşgul olması gerçek odağından sapmasına yol açmaktadır. Bunun yanında, bir kişiye onlarca yönetim kurulu üyeliği verildiği görülmektedir. Bir kişinin onlarca şirkete yöneticilik yapması fiilen mümkün değildir. Bu durum, yöneticilik görevinin yerine getirilmemesine de yol açtığı gibi bir kişinin birçok göreve getirilmesi aynı zamanda toplumda infiale yol açmaktadır. Anlaşılan şudur ki: Osmanlılardaki arpalık dönemi günümüzde de kayyum ataması yöntemiyle devam etmekte, haklı haksız ayırt etmeksizin -demin arz ettiğim gibi- cumhuriyet savcısının veya hâkimin iki dudağı arasında vatandaşın mallarına el konulmaktadır. Bu duruma son vermek gerekmektedir, zira adalet olmayan yerde güven olmaz, düzen olmaz, uyku olmaz; tıpkı bizim bu yasa teklifini çıkarmak için uykusuz kaldığımız gibi.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç
Van

Oya Ersoy
İstanbul

Nuran İmir
Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten saat beşe on var oldu, tehlike çok büyük, tehdit çok büyük; o yüzden, sabahlara kadar halkın çıkarı için değil, kendi çıkarınız için, kurduğunuz saray rejiminin çıkarı için Meclisi seferber ediyorsunuz. OHAL fırsatçılığı ve onun yerini pandemi fırsatçılığı aldı. Sizin için kamu düzeni saray düzeni, kamu yararı şirketlerinizin yararı. Ve yine, bütün yaptığınız şeyler yetmedi, OHAL'i devam ettirmek üzere bu tasarımı çıkarmaya çalışıyorsunuz. Öyle bir hâle getirdiniz ki seçilmişleri görevden alma, cezaevine gönderme, seçimlerin tekrarı, kayyum atama, seçim erteleme, seçilemeyeceği yerde sandık koymama ve -Boğaziçi Üniversitesinde yaptığınız gibi- çoklu baro yasasını çıkardınız, baroları ele geçirmeye çalıştınız ama onların da pandemi gerekçesiyle bütün genel kurullarını ertelediniz. Neden? Tek bir şey nedeniyle, o Barolar Birliğine atadığınız kayyum Feyzioğlu orada kalsın diye. Daha ne kadar tutabileceksiniz? Tutamayacaksınız. Aynen Boğaziçi üniversitelerinin size direndiği gibi ve o bir gecede atadığınız kayyum rektörü nasıl geri aldıysanız bu memlekette bütün kazandığımız hakları, gasbettiğiniz hakları sizden tek tek geri alacağız.

O nedenle, buradan bir kez daha, Boğaziçi Üniversitesinde direnen, üniversite öğrencileriyle, öğretim üyeleriyle, aileleriyle, mezunlarıyla birlikte direnen bütün üniversite bileşenlerini –sabah- selamlıyorum.

Yetmedi, kayyum yerine vekâleten atadığınız Naci İnci'nin de ilk işi yine 2 değerli üniversite öğretim üyemizin görevine son vermek oldu. Ama Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri “Direnişimiz yalnızca Melih Bulu’ya karşı değil, darbe kurumları ve gece yarısı kararnameleriyle üniversite bileşenlerinin yok sayıldığı tüm atamalara ve yaptırımlara karşı direniyoruz.” diyor, Boğaziçi üniversiteleri bunu diyor. Evet, biz de bu memlekette demokrasi isteyen bütün herkesle beraber sizin bu kurmak istediğiniz rejime karşı direniyoruz ve direnmeye de devam edeceğiz.

SALİH CORA (Trabzon) – Boğaziçi mezunu musunuz?

OYA ERSOY (Devamla) – Laf atmayın sabahın köründe, tamam, laf atmayın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

OYA ERSOY (Devamla) – OHAL kararnamelerini darbeye alakası olmayan ama size muhalif olan... Çünkü kendiniz gibi düşünmeyen düşünceye asla ve kata tahammülünüz yok aynen burada yaptığınız gibi.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz de tahammül edemiyorsunuz.

OYA ERSOY (Devamla) – Hiçbir şekilde tahammülünüz yok ve siz OHAL'i FETÖ bahanesiyle getirdiniz ama KHK'lerle 135.144 kamu görevlisini ihraç ettiniz, şimdi bunu uzatmayı da bu teklifle getiriyorsunuz. Yerine ne atadınız, neden dik durmaya çalışıyorsunuz, neden bu teklifi getiriyorsunuz, ben onları anlatayım size: Millî Eğitimde boşalan kadrolara Süleymancıları atadınız. İçişleri Bakanlığına, Adalet Bakanlığına, Sağlık Bakanlığına Menzillcileri doldurdunuz. Malatyalılar cemaatini TRT ve Dışişleri Bakanlığına atadınız. İsmailağa cemaati, zaten, 15 Temmuz ardından pastadan en büyük payı alan cemaatlerden oldu. Sadece kadrolaşma değil aynı zamanda halkın demokratik örgütlenmelerini, kadın kurumlarını OHAL kararnameleriyle kapatırken kendi siyasal ve ideolojik hedefleriniz doğrultusunda bir rejim kurabilmek için gerici tarikat ve cemaatleri, vakıfları ihya ettiniz ve onları özellikle eğitime soktunuz. Şu an 2 binden fazla öğrenci yurdunda dinî eğitim veren Süleymancılarla Değerler Eğitimi Protokolü'nü imzaladınız. Bu yurtlardan biri hangisi biliyor musunuz? Aladağ'da 12 çocuğumuzun yanarak öldüğü yurt. Bir tane Süleymancılar değil, Semerkand, İlim Yayma cemaati, Birlik Vakfı, Nur cemaatiyle yakınlığı bilinen Hayrat Vakfı, TUGVA, Hamiyet ve İrfan Vakfı... Tüm bu vakıfların ülke genelinde binlerce yurdu var ve Danıştayın kararına rağmen, TUGVA'yla, yine, eğitimde iş birliği protokolleri imzalamaya devam ediyorsunuz ve siz şimdi... Ben buradan bir kez daha sormak istiyorum: Bu kurduğunuz düzen ne biliyor musunuz? FETÖ'nün siyasi ayağı ne? Evet, bu ülkede halkı koruyan, halktan yana bir laiklik olmadan -sonuç- FETÖ'yle mücadele edilemez ve sizin kurduğunuz rejim de ancak bu tür çıkar ortaklıklarıyla devam edebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OYA ERSOY (Devamla) – Eşitlik ve demokrasi olmadan, toplumsal güvenlik sağlanmadan memleket kurtulmaz. Barış olmadan kutuplaşma siyasetiyle bu ülke yönetilemez.

Son olarak, Muş'ta Kur'an kursunda asılı olarak bulunan, intihar ettiği iddia edilen 12 yaşındaki Mehmet Halil Yavuz'a ne oldu? Bugün asıl sorulması gereken soru bu: Mehmet Halil Yavuz'a ne oldu? Mehmet Halil Yavuz'a ne oldu? Mehmet Halil Yavuz'a ne oldu? (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Yirmi dokuz saniyen var!

OYA ERSOY (İstanbul) – Daha var, turizmde de konuşacağız.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 21- 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Yeni Korona virüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının a), b), c), ç), d), e), f), g) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilmiş olup 2020 yılı içinde geçerlilik süresi dolacak olan lisansların geçerlilik süresi bir yıl süre ile uzatılmıştır.

b) 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun kapsamında ticaret gemilerine düzenlenen ve 11/3/2020 tarihi ile 31/7/2020 tarihi aralığında süresi dolan veya dolacak denize elverişlilik belgelerinin süresi, 1 /8/2020 tarihine kadar uzatılır. Bu süreyi, bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

c) 4922 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yapılacak denetlemeler 1/8/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süreyi 3 aya kadar uzatmaya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

ç) 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu ve 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre dernekler tarafından verilecek bildirim ve beyânnameler ile dernek genel kurul toplantıları 31/7/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süre, üçer aylık sürelerle üç defaya kadar İçişleri Bakanınca uzatılabilir. Ertelenen genel kurul toplantıları, erteleme sona erdiği tarihten itibaren 30 gün içinde yapılır. Mevcut organların görev, yetki ve sorumlulukları erteleme süresi sonrasında yapılacak ilk genel kurula kadar devam eder. (2)

d) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamındaki genel kurul toplantıları 31/7/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süre, ilgili Bakan tarafından üçer aylık sürelerle üç defaya kadar uzatılabilir. Ertelenen genel kurul toplantıları, ertelemenin sona erdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılır. Mevcut organların görev, yetki ve sorumlulukları erteleme süresi sonrasında yapılacak ilk genel kurula kadar devam eder. (2)

e) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu kapsamındaki genel kurul toplantıları 31/7/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süre, Tarım ve Orman Bakanınca üçer aylık sürelerle üç defaya kadar uzatılabilir. Ertelenen genel kurul toplantıları, ertelemenin sona erdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılır. Mevcut organların görev, yetki ve sorumlulukları erteleme süresi sonrasında yapılacak ilk genel kurula kadar devam eder. (2)

f) 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 61 inci maddesi uyarınca 2020 yılı Mayıs ayı içinde yapılması gereken Birlik Genel Kurulu, bir sonraki yıl Genel Kurulu ile birlikte yapılır.

g) 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanununun 33 üncü maddesine göre yapılması gereken seçimler 2020 yılında yapılmaz."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Bedri Yaşar
Samsun

Ayhan Erel
Aksaray

Muhammet Naci Cinisli
Erzurum
Arslan Kabukcuoğlu
Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 21'inci maddesi, 31 Temmuz 2021 tarihinde kooperatiflerin süresi dolan genel kurullarını 31 Ekim 2021 tarihine ertelemektedir. Bu, bizim de desteklediğimiz bir madde. Tabii, içinde bulunduğumuz şartlar, pandemi şartları bunu gerektiriyor; ona hiçbir itirazımız yok. Tabii "olağanüstü" şartlar deyince... Beş yıldır bu ülke, maalesef, olağanüstü yasalarla yönetilmeye çalışılıyor. Şimdi beş yıldır yönetiliyor, ilave bir yıl daha istiyoruz. Şunu söyleyeyim; bir an önce normalleşme sürecine dönmediğimiz takdirde neler oluyor, bunu hep beraber görelim: Bakın, son dönemde özellikle yolsuzluklarla ilgili 179 ülke arasında 86'ncı sıradayız, özgürlüklerde 210 ülke arasında 154'üncü sıradayız, adalette 128 ülke arasında 107'nci sıradayız. Kaldı ki ülkemizdeki adaletle meşgul olanlar, adaletin başında olanlar "Bugün adaletle güvende yüzde 30'ların altındayız." diyor. Şimdi, şartlar böyle olunca uluslararası arenada ülkemizde yatırım yapmak isteyen insanlar otomatikman öncelikle şuna bakıyor: Bu ülkede hukuk var mı, adalet var mı, kişi hak ve hürriyetleri açısından durum nedir? Bunu nereden biliyoruz? Biz de yabancı ülkelere gittiğimiz zaman 1'inci baktığımız şartlar bunlar. Yani o ülkede iş yapıyorsak o ülkenin vatandaşları ile bizim aramızda hukuk açısından bir fark var mı, hak arama konusunda sorunlar yaşıyor muyuz veya buradaki dava süreçleri nasıl cereyan ediyor; biz de bunlara bakıyoruz. Dolayısıyla yabancı yatırımcıların da bunlara bakmasından daha doğal bir şey olmaz. Ama bu rakamlara baktıkları zaman, bu rakamlar bu ülkede yatırım yapılabilir imkânların olduğunu maalesef göstermiyor. Onun için bir an önce normal şartlara, normal şartlar altında bu ülkenin yönetilmeye ve idare edilmeye ihtiyacı var; bu olağanüstü kanunlardan bir an önce kurtulmalıyız. Tabii, bunun sonucunda ne oluyor? "Üretici Fiyat Endeksi 42,8; Tüketici Fiyat Endeksi 17,53; işsizlik oranı yüzde 13." diye açıklanıyor. Bugün Merkez Bankasının açıkladığı faiz yüzde 19, bankalardaki faiz de yaklaşık yüzde 24'ler civarında. Peki, bu şartlar altında nasıl iş alanı oluşturacağız, nasıl istihdam sağlayacağız? Tamam, Türkiye belki son rakamlarla bir miktar büyüyor ama bu büyüme obez bir büyüme, gelecekte sürdürülebilir olan bir büyüme değil; zaten ekonomi büyüyorsa işsizliğin aşağı doğru gelmesi lazım, arada bir ters orantı olması lazım ama maalesef, bizde işsizlik rakamları da sürekli artıyor. Bunu niye söylüyorum? Olağanüstü şartları artık bu ülkenin daha fazla taşıyamayacağını ifade etmek için söylüyorum çünkü biz de biliyoruz ki bizim yabancı yatırıma ihtiyacımız var, yabancı yatırımcılara ihtiyacımız var; maalesef, ülkemize gelen yabancı yatırımcılar da ya arsa almaya geliyorlar ya da borsaya kısa süreli giriyorlar ve de çıkıyorlar. Hâlbuki bundan daha önemlisi, iş alanlarına yönelik her türlü imkânları ve şartları sağlamamıza rağmen istihdama yönelik yabancı yatırım almada sorunlar yaşıyoruz. Bırakın yabancı yatırım almayı, bizim iş adamlarımız, bizim yatırımcılarımız başka ülkelere her geçen gün yatırımlarını artırıyolar, her geçen gün yabancı ülkelerle ilgili yaptığı yatırım oranları gelen rakamlarla maalesef ters orantılı. Peki, iş adamlarımız böyle düşünüyor da gençlerimiz farklı mı düşünüyor? Maalesef, bugün ülkemizdeki gençlerimizin yüzde 66'sı da kendisine "Yurt dışında bir iş imkânı sağlandığı zaman gider misin?" denildiğinde, hiç tereddüt etmeden "Giderim." diyor; asıl tehlike de burada. Onun için bizim bir an önce bu ülkeyi normal şartlara; hukukun üstün olduğu, demokrasinin üstün olduğu, hak ve hürriyetlerin daha rahat ifade edildiği şartlara döndürmemiz lazım ki bu normalleşme olsun ve ülkemize de yatırım olsun, iş olsun, istihdam olsun; yoksa lafla peynir gemisinin yürümediğini hepimiz biliyoruz, görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Ben ümit ediyorum ki bu son olur. Bundan sonraki bir yılda, bunun süresi dolduğu zaman, tekrar farklı gerekçelerle bunu uzatmak zorunda kalmayız; son olur, ülke normalleşir. İşsiz iş bulduğu, aşçı olmayanların aş bulduğu bir ülkede yaşamayı bizim gençlerimiz de fazlasıyla hak ediyor diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 21 - 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin üçüncü cümlesinde bulunan "üç ay" ibaresi "altı ay" şeklinde değiştirilmiştir.

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Kamil Okyay Sındır
İzmir
Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İlhami Özcan Aygün
Tekirdağ
Alpay Antmen
Mersin

Cavit Arı
Antalya
Mehmet Akif Hamzaçebi
İstanbul
Bekir Başevirgen

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Manisa Milletvekili Sayın Bekir Başevirgen.

Buyurunuz Sayın Başevirgen. (CHP sıralarından alkışlar)

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

13 Mayıs 2014'te tarihimizin en büyük iş cinayeti yaşandı, 301 madencimizi Soma katliamında kaybettik. Yaşanan bu faciadan sonra binlerce madencinin Soma Holding, Uyar Madencilik ve Türkiye Kömür İşletmelerine karşı sürdürdüğü tazminat mücadelesi başladı. O günden bugüne hak arama mücadelesi devam ediyor; onlar sahada, bizler Mecliste sürekli aynı talepleri dile getirdik. Yürüyüşleri kolluk güçleri tarafından engellenmeye çalışıldı, soru önergeleri, kanun teklifleri verildi, gündeme dahi alınmadı. Millet'in Meclisinde, millet'in derdine maalesef çare olunmadı, çok uzun bir süre yüzüstü bırakıldılar. Örgütlü mücadelenin gücü sayesinde Temmuz 2020'de Soma faciasında ışıklar, Atabacası ve Geventepe ocaklarında çalışan 3.325 madencinin tazminatlarının TKİ tarafından ödenmesini öngören yasa Meclisten geçti. Ancak Uyar Madencilik çalışanı işçiler redevans sistemiyle çalıştıkları ve farklı bir sözleşmeye tabi oldukları gerekçesiyle bu yasanın kapsamı dışında tutuldu. Mağduriyetin giderilmesi için madenciler defalarca Ankara'ya geldi, her seferinde sözler verildi ama bu sözlerin hiçbirisi maalesef tutulmadı. Ocak ayında işçiler, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'yla bir görüşme gerçekleştirdi. Bakan bu görüşmede 888 işçinin sorununun gerekirse kamu kaynağı kullanılarak çözüleceğine dair söz verdi ama bu söz de yerine getirilmedi. Yeniden direnişe başlayan madenciler Meclisteki siyasi partilerin Grup Başkan Vekilleriyle görüşmeye başladı. AK PARTİ Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş'la 2 kez görüşen madencilere sorunun çözümüne dair 1 Temmuzda kesin olarak bilgi verileceği söylendi. Bu görüşmeden de herhangi bir sonuç çıkmaması üzerine madenciler 4 Temmuzda Ankara'da yürüyüşlerine kaldıkları yerden devam ettiler. Madencileri temsilen oluşturulan bir heyet Bakanlıkla görüştü, bu heyete "Size ödeme yaparsak diğer redevanslı sahalar için de emsal olur." denildi. Sürecin önu maalesef yine tıkandı.

Değerli milletvekilleri, yaşananlara baktığımızda iktidarın yaptığıının oyalama taktiğinden öteye geçmediğini görüyoruz. Geçtiğimiz hafta Soma bu uğurda 2 şehit daha verdi, Bağımsız Maden İş Sendikası Genel Başkanı Tahir Çetin ile sendika üyesi Ali Faik İnter'i bir kez daha rahmetle anıyorum. Bir önceki düzenlemede Uyar Madencilik işçileri de kapsama alınmış olsaydı bu ölümler yaşanmayacaktı.

Değerli milletvekilleri, Soma'nın adını artık ölümlerle birlikte anmayalım. Ortada sekiz yılı aşkın bir mağduriyet var ve zaman aşımına uğramak üzere. Anayasa'nın 168'inci maddesine göre madenler devletindir. Bu madenleri devlet işletmeli, işletmiyorsa sözleşmeyle kiraya verdiği madenlerin sorumluluğunu da üstlenmesi gerekiyor. Maden işçisi işe girerken hangi iş hukukuna göre anlaşma yaptığını bilmiyor, redevansla işe alınmışsa bunun kabahati neden madenciye yükleniyor?

Değerli milletvekilleri, Meclis kapanmadan önce bu mağduriyetin giderilmesi ve torba yasanın çıkması gerektiğini defalarca dile getirdik. Komisyon'da grubumuz tarafından verilen önergelerde mağdur madencilerin kıdem, sakatlık, ölüm tazminatları ile her türlü alacaklarının devlet tarafından ödenmesi ve Uyar Madencilik'e rücu edilmesini teklif ettik ancak bu tekliflerimiz AKP ve MHP oylarıyla reddedildi. Yani şu anda 26 maddelik torba yasa içerisinde Uyar Madencilik mağdurları yok. Tüm grupları madencilerin mağduriyetlerini gidermeye ve gereken düzenlemeyi yapmaya davet ediyoruz. 5 büyük müteahhidin milyarlarca liralık vergi borçlarını affedecek düzenlemeler kolaylıkla yapılabilir Uyar Madencilik mağdurlarının 25 milyon lira tutan tazminatları için de bir düzenleme yapılabilir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, elimizi vicdanımıza koyalım, hazır önümüz bayram iken yıllardır verilen bu mücadeleyi olması gerektiği gibi sonuçlandıralım, 888 maden işçisinin tazminatlarının ödenmesi için gerekli düzenlemeyi yapalım; evlerinde geçim, mahkeme salonlarında adalet, yollarda hak mücadelesi veren madencilere olan borcumuzu hep birlikte ödeyelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var Sayın Özel.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Şeker, Sayın Hamzaçebi, Sayın Antmen, Sayın Hakverdi, Sayın Ünver, Sayın Şahin, Sayın Kılınç, Sayın Tutdere, Sayın Topal, Sayın Baltacı, Sayın Polat, Sayın Başevirgen, Sayın Kaboğlu, Sayın Kuşoğlu, Sayın Kasap, Sayın Sındır, Sayın Emre, Sayın İslam.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır, önergeyi okutup Komisyona soracağım, Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemiden kaldıracacağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 22 – 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359. maddesinin ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıda yer alan d) bendi eklenmiştir:

d) Bu maddede yer alan tüm suçların cezalandırılabilmesi için bilerek işlenmesi ve bu suçlarla ilgili olarak hazinenin zarara uğrayacak şekilde vergi ziyanına yol açılmış olması gerekir.

Bu maddede yer alan tüm suçlara ilişkin yargılamalardaki TCK m.43 hükümleri uygulanır. Suçun oluştuğu ve devam ettiği her mali yıl için ayrı ayrı cezaya hükmedilemez.

Hasan Subaşı

Aylin Cesur

Muhammet Naci Cinisli

BAŞKAN - Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Salt çoğunluğumuz yoktur, katılamıyoruz.

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmamış olduğundan önergeyi işlemden kaldırıyorum.

22'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri ayırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergenin özetini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ^(x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 22- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"EK MADDE 10 - Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan başkanlıklar ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı, Başbakanlık ve bakanlıklar ile bunların bağlı ve ilgili kuruluşları (Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile 2659 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesi kapsamında bulunanlar hariç), sosyal güvenlik kurumları, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu, Yüksek Seçim Kurulu, Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının;

a) Merkez teşkilatlarında Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfına ait kadrolarda bulunanlar ile 28/2/1985 tarihli ve 3160 sayılı Kanuna göre tazminat alanlar hariç olmak üzere bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı Cetvelde bulunan unvanlı kadrolarda yer alanlardan,

b) Taşra teşkilatlarına ait kadrolarda yer alıp, kadro unvanları ekli (II) sayılı Cetvelde bulunanlardan,

c) Merkez teşkilatlarında; Dışişleri Meslek Memuru ve Konsolosluk ve İhtisas Memurları, özel yarışma sınavı sonucunda mesleğe yardımcı veya stajyer olarak alınıp belirli süreli yetiştirme döneminden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda müfettiş, uzman, denetçi, kontrolör, aktüer ve stenograf unvanlı kadrolara (mevzuatı uyarınca söz konusu kadrolara atananlar dâhil) atananlar ve bunların yardımcı ve stajyerleri ile iç denetçilerden ekli (III) sayılı Cetvelde bulunan unvanlı kadrolarda yer alanlardan, aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre almakta olanlara anılan Cetvellerde kadro unvanlarına karşılık gelen gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarlarda ücret ve tazminat verilir. Bu ödemelere hak kazanılmasında ve bunların ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Ekli (II) ve (III) sayılı Cetvellerde atandıkları kadro dereceleri esas alınarak belirlenen ücret ve tazminatlar, 657 sayılı Kanunun 45 inci maddesine göre atananlar ile haklarında aynı Kanunun 67 nci maddesi uygulananlar için kazanılmış hak aylık dereceleri dikkate alınarak ödenir. Tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz.

Bu madde kapsamına giren personele; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendi, 2 nci, 28 inci, ek 1 inci, ek 4 üncü ve ek 13 üncü maddeleri hariç olmak üzere bu Kanun Hükmünde Kararnamenin diğer maddelerinde öngörülen her türlü ödemeler ile ek 9 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen mevzuat hükümlerine göre yapılan ödemeler, 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Kanunun ek 21 inci maddesinde öngörülen ödeme, 657 sayılı Kanunda ödenmesi öngörülen aylık, ek gösterge, zam ve tazminatlar ve makam tazminatı ile avukatlık vekalet ücreti ve temsil tazminatı ödenmez.

Ekli (II) sayılı Cetvel kapsamında bulunan kadrolara vekaleten atananlara vekalet görevi nedeniyle birinci fıkrada belirtilen ödemeler yapılmaz. Ekli (II) ve (III) sayılı Cetvellerde bulunan kadrolarda yer alan ve ekli (II) sayılı Cetvel kapsamındaki başka kadrolara veya diğer kadrolara vekaleten atanan personele, birinci fıkrada belirtilen ödemeler dikkate alınmaksızın, 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde ve 175 inci maddesine göre vekaleten atanılan kadrolar için belirlenmiş olan aylık göstergeleri ve ek göstergeler esas alınarak vekalet aylığı ve anılan Kanunun 152 nci maddesi uyarınca yürürlüğe konulan Cumhurbaşkanlığı kararının vekalet dair hükümleri uyarınca işgal ettikleri kadrolar ve vekaleten atandıkları kadrolar için belirlenmiş olan zam ve tazminatlarının toplam tutarı esas alınarak zam ve tazminat farkı ödenir."

Yasin Öztürk
Denizli
Bedri Yaşar
Samsun

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Dursun Ataş
Kayseri

Ayhan Erel
Aksaray
Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; OHAL'in uzatılması maksadınızı yumuşatmak adına eklediğiniz bazı kanunlar ve kanun hükmünde kararnamelerde değişikliği içeren kanun teklifinin 22'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Olağanüstü şartlarda bayrama giren milletimizin bayramını bugünden kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 22'nci maddesi, Sayın Cumhurbaşkanının aldığı bir kararın Meclis tarafından zımni olarak onaylanması üzerine. TÜİK 30 Haziran 2021 tarihinde Resmî Gazete'de Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilişkili bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlanmış. TÜİK 15 Temmuz 2018'de yine Cumhurbaşkanının kararıyla Maliye Bakanlığına bağlanmıştı; şimdi, aynı Bakanlığın ilişkili kuruluşuna dönüşüyor; genel bütçeden pay almak yerine, özel bütçeli bir kuruluş hâlini alıyor.

TÜİK iktidarın elinde oyuncak hâline gelen, inandırıcılığını yitirmiş şaka gibi bir kurum. Bir masal âleminde yaşıyorlar; ne açıkladığı enflasyon rakamları ne işsizlik verileri tutarlı ne teori var ne pratik. Esnaf zor durumda, iş yerleri kapanmış, istihdam kapasitesi azalmış, hane halkı gelirini kaybetmiş, çalışabilir ama iş bulamayan nüfus artmış; TÜİK diyor ki: "İşsizlik oranları düştü." Fiyat etiketlerinin günlük artış yönündeki değişimine, sokağın alım gücünün düşmesine rağmen TÜİK'e göre ekonomi büyüyor, enflasyon ise yükselmüyor. TÜİK'in rakam oyunları iktidarı memnun ediyor ama hiçbir kuruluş bu verileri referans almıyor. İşte, bu noktada, bazı kuruluşlar ve akademisyenler tarafından bağımsız araştırma grupları oluşturuluyor ve gerçek rakamlar ortaya çıkıyor; TÜİK ifşa oluyor. AK PARTİ'sinin son dönemlerde en fazla yönetimini değiştirdiği kurumların başında TÜİK geliyor. Neden? TÜİK'e olan güvensizlikten kendilerini kurtarmak için. Kim inanır? Şimdi yine göstermelik bir adım daha atılıyor. Yönetimin üzerindeki baskı

(x) Önergenin tam metni tutanağa eklidir.

ortadan kalkmadıkça, gece yarısı kararlarıyla görevden alınmalar devam ettikçe TÜİK pembe masallar anlatmaya devam edecektir, milletvekilleri de Genel Kurulda oyalanmaya devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu oyalama taktiği olarak getirilen bu maddeyi bir tarafa bırakıp vatandaşların üzerinde sopa gibi kullandığınız OHAL'i uzatma amaçlı 11'inci, 20'nci ve 23'üncü maddelerinizle ne yapmak istediğinize geri dönelim. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na, uluslararası hukuka doğrudan aykırı olan bu maddeler, sizin vatandaşı "hazır ol"da tutmak için, hizaya getirmeniz için elinizdeki sopanız. Siz sopanızı elinizden bırakmak istemiyorsunuz, FETÖ bu sopanın sadece bahanesi, amaç ise olağanüstü hâli olağan kılmak. Anayasa'yı askıya alan OHAL kanun hükmünde kararnameyle olağan durumda hâlâ uygulanmaya çalışılıyor ve uzatmaya gidiliyorsa bu bir sistem dayatmasıdır, getirdiğiniz modelin adı da Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi değil, OHAL hükümet sistemidir.

Bugün, iktidarın kabul etmediği her eyleme terör suçu üzerinden soruşturma açılması bir gelenek hâli almıştır. Bugün, Boğaziçi'ne atanan kayyum rektörü eleştiren öğrenci de teröristtir, pazardaki soğan fiyatını eleştiren Ayşe teyze de teröristtir. AK PARTİ'sinin OHAL'i sayesinde Ayşe teyze en fazla dört gün olan gözaltı süresini 2 defa uzatılması kaydıyla hâkim karşısına çıkmayı bekleyecektir. Terörist olduğu için mi? Hayır, iktidar tarafından "terörist" yakıştırması yapıldığı için. OHAL ve kanun hükmünde kararname sadece FETÖ ve PKK gibi örgütlerin temizlenmesine hizmet etse ve buna inansak sonuna kadar yanınızdayız ama kanun hükmünde kararname ve OHAL'in uzatılmasına ilişkin talebiniz yeni rejiminizi dizayn ederken kullandığınız sadece bir aparat. Bu uğurda yüz binlerce insanın hayatı karartıldı ve en kötüsü, bunu yaparken vicdanlarınız çok rahat. Evet, bir darbe sendromu yaşandı, devlet mecburi bir refleks geliştirdi. Olayların aydınlatılması için milletçe demokratik sabır göstermemiz gerekiyordu. Milletimiz bu sınavı, bu sabrı gösterdi hatta zamanında Fetullah Gülen'le iş birliği yapmanıza, onların kayırılmasına göz yummanıza rağmen size bu işin siyasi sorumluluğunu bile yüklemeyerek affetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – "KHK'ler bir faciadır. Çevremde o kadar çok bu felaketi yaşayan insan var ki ben onlara acıyorum, merhamet ediyorum. Aslında onlardan da özür diliyorum." Bunlar benim sözlerim değil, Sayın Bülent Arınç'ın.

Göstermelik OHAL Komisyonu, yargılamalar, imaj kurtarma odaklı tahliyeler suçsuzluğu ispat olunan kişileri kurtarmak için yeterli mi? Suçsuz yere yıllarca cezaevinde yatan, ihraç edilen, mallarına el konulan kişi bugün haklarının hangisine kavuşabiliyor? Ne ihraç olduğu işine dönebiliyor, ne de dava açıp gördüğü zararı tazmin edebiliyor. Kaybettiği itibarı geri alabilmesi zamanı geriye döndürebilmek gibi bir şey. Biz demiyoruz ki bu ülkede FETÖ'cüler yok, FETÖ de var, PKK da var, fırsatını bulduğunda kafasını çıkaracak bir sürü örgüt de var, yapı da var.

Olağanüstü hâl Sayın Başkanı mutlu etti ama çok yakında ülke olağan hâline kavuşacak. Hepimiz hep beraber mutlu olacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 22- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye İstatistik Kurumu," ibaresi ilave edilmiştir.

Mehmet Bekaroğlu

Cavit Arı

İlhami Özcan Aygun

İstanbul

Antalya

Tekirdağ

Alpay Antmen

Mehmet Akif Hamzaçebi

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

Mersin

İstanbul

İstanbul

Nazır Cihangir İslam

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Nazır Cihangir İslam.

Buyurunuz Sayın İslam. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şu OHAL uzatmasına gösterdiğiniz çabayı Türkiye'nin demokratikleşmesi için gösterseydiniz gerçekten bugün Türkiye önemli bir noktaya gelirdi. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşacağım maddeye yani bu maddeye bir itirazımız yok, itirazımız bu OHAL uzatmasına. Bu uzatmayı İçişleri Bakanı istemiş, daha doğrusu İçişleri Bakanlığı istemiş. Bakın, Bakan Yardımcısı Mehmet Ersoy ne diyor? "2018 yılında OHAL'in üç yıl uzatılmasıyla 16.385 personel kamudan ihraç edildi, üç yıllık sürenin uzatılmasını biz istedik." diyor yani sonuç, bu istem İçişleri Bakanından geliyor.

Şimdi, arkadaşlar, darbecilerin yargılanmasında bir konsensüs var, buna kimsenin herhangi bir itirazı yok ama kamudan 130 bin kişiyi attınız, çok problemli bir durum, defalarca söyledik, kamu dışından geniş tutuklamalar yaptınız. 14 bin kişi hâlâ cevap alamadı OHAL Komisyonundan, 30 bin kişi aklandı ama işlerine dönemedi, işlerine dönenlere de mobbing uyguluyorsunuz. Şimdi, bu insanlara vurduğunuz FETÖ damgasını silmek için yani insanların masumiyetinin tescili için kaynak hukuk değil, kaynak FETÖ borsası, yıllardır konuştuğumuz FETÖ borsası yani iş insanlarından milyon dolarlar alıyorsunuz, mallarını müsadere ediyorsunuz ve ortaya yeni bir durum çıkıyor. Şu makineyle pamuk toplamalar çıkmadan önce -güneyliler gayet iyi bilir, Adanalılar gayet iyi bilir- pamukta birinci ağız, ikinci ağız vardı. İş insanlarıyla siz birinci ağız tamamladınız. Ha, şimdi ikinci ağız geldi. Kim bunlar? Ücretli insanlar, küçük memurlar, para karşılığında aklanmalarına rağmen para karşılığında bunları işlerine döndürüyorlar.

Şimdi, buna rüşvet mi dersiniz, diyet mi dersiniz bilmiyorum. Bunun patenti, yani bu uygulamanın patenti sizin himayenizde gelişen bu mafyaya ait. Masum insanları bir kuyuya atıyorsunuz ve insanların o kuyudan çıkması için elinden her şeyini alıyorsunuz. Bu, artık "FETÖ borsası" kavramıyla açıklanacak bir şey değil, bu resmen köle pazarıdır arkadaşlar, köle pazarı.

Şu ana kadar size birbiriyle ilişkisiz iki konudan bahsettim. Masum insanları köleleştirmenizden ve İçişleri Bakanlığının, daha doğrusu Süleyman Soylu'nun OHAL yetkilerinin uzatılmasını istediğinden bahsettim ama bu yetkileri uzatırken bugün görüştüğümüz kanun teklifinde bu köle tacirleriyle, insan tacirleriyle uğraşmanın herhangi bir emaresini göremiyoruz, bununla ilgili herhangi bir mesaj yok.

Bu iki olaydan bağımsız bir olay daha var, şu son günlerde gündeme gelen iki kardeş gazeteci. Ne yapıyor bunlar? Bunlar bir sektör oluşturmuş, İçişleri Bakanlığı ile bu iki gazeteci el ele çalışıyorlar ve iftiharla toplum içinde diyorlar ki: "Biz binlerce kişiyi, şu kadar kişiyi işlerine döndürdük." Şimdi, soru şu değerli arkadaşlarım: Masum insanların köleleştirilmesi, İçişleri Bakanlığının OHAL yetkilerinin uzatılmasını istemesi ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun ve bu iki kardeş gazetecinin aklanan insanların işlerine dönebilmesindeki aracı rolü; şimdi, bunlar bir Meclis araştırmasını hak etmiyor mu?

Şehit yakınları ve gaziler, bunlar için 309 milyon Türk lirası toplandı ve nemalarıyla bu 338 milyona vardı ama siz bu insanlar için sadece 15 milyon lira harcadınız, gerisine ne oldu? Peki, bu iş bir Meclis araştırmasını hak etmiyor mu?

Bu darbe başarılı olsaydı -bu soru defalarca soruldu- kurulacak kabinede kim yer alacaktı? Arkadaşlar, bu iş bir araştırmayı, bir Meclis araştırmasını hak etmiyor mu? Bunun, bu sorunun cevabını hiç merak etmiyor musunuz?

Bakın, 251 şehidimiz ve 2.196 gazimiz namına soruyorum: O gece ne oldu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Hakan Fidan ile Hulusi Akar neden Komisyona gelip, lütfedip ifade vermedi? Genelkurmayın ve Akıncı Hava Üssü'nün kamera kayıtları Darbe İnceleme Komisyonuna ulaştırıldı mı veya ifşa edildi mi, neden edilmedi? Komisyon Raporu neden açıklanmadı arkadaşlar, Darbe Komisyonu Raporu? Evet, bugüne kadar hem biz CHP olarak hem diğer muhalefet partileri FETÖ'nün siyasi ayağı hakkında, yurtdışı sulh konseyi hakkında, FETÖ borsası hakkında, daha doğrusu bu köle pazarı hakkında en az 13 Meclis araştırma önergesi verdik ve bunlar sizin oylarınızla reddedildi. Neden ret oyu verdiniz? Bizim sorumuz bu.

Hepinize saygılarımızı sunuyoruz. Sağ olun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinde yer alan "gelmek üzere" ibaresinin "gelecek şekilde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Abdullah Koç

Ağrı

Nuran İmir

Şırnak

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Murat Sarısaç

Van

Şevin Coşkun

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun.

Buyurunuz Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 22'nci madde üzerine söz almış bulunuyorum. Sizleri, TÜİK'in işsiz saymadığı milyonlarca yoksulun ahiyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidarın TÜİK'le başı dertte görünüyor. Devlet İstatistik Enstitüsü olan kurumun adı 2005'te değiştirildi; yapısı, yöneticileri ve bağlı oldukları bakanlıklar değişti. Her değişiklik sonrası Kuruma duyulan güven azaldı çünkü halkların AKP'ye güveni azaldıkça bu işin resmî verilerle gizlenmesi görevi verilen TÜİK'in durumu da zorlaştı. İktidarın açıklarını kapatmak kolay bir iş değil. Kurumun doğru verdiği bir bilgi olsa dahi inandırıcılığını yitirdi. TÜİK enflasyonu açıklıyor, halk inanmıyor. Bilim insanları, iktisatçılar, sendikalar gerçek enflasyonu açıkladıkça TÜİK'in güvenilirliği ortadan kalkıyor. TÜİK bu ülkede işsiz sayısını 4-5 milyon bandında açıklarken DİSK bunun aksine 2 katı insanın işsiz olduğunu, iş aradığını söylüyor. TÜİK, şimdi "atıl iş gücü" adı altında kendini revize etmek zorunda kalıyor. TÜİK'in işi zor. Ülkede işsizlik, faiz oranları, döviz kurları ve enflasyon iki haneli olmuştur. İktidarın savaş, yandaş sermaye ve saray endeksli bütçesi halkın ekmeğini, işini ve cebini küçültmüştür. TÜİK'in, bu düzenlemeyle, ilişkili kuruma dönüştürülmesi ve özel bütçeli bir kurum olmasından ziyade başına kimin nasıl geçtiği ve ne kadar bağımsız olabileceği önemlidir. Bu ülkede yargı, Merkez Bankası Başkanı ve bağımsız olması gereken tüm kurumlar bağımlı hâle gelmiş. TÜİK'in bağımsız olduğunu iddia etmek çok güç.

Değerli milletvekilleri, iktidarın yargıya dahi müdahale ettiği günümüzde, kurum başkanlarının bizzat Cumhurbaşkanı tarafından bir kararnameyle atanabildiği veya görevden alınabildiğini biliyoruz. Hatta özerk ve demokratik bir yönetime sahip olması gereken üniversitelere bir gece yarısı kararnamesiyle kayyum rektör atanabiliyor ya da görevden alınabiliyor. Melih Bulu örneğinde olduğu gibi görevden alındığından bile haberi olmuyor. Bu nedenle, halkın değil, sarayın ihtiyaçları önceliklidir. Bu durumda, TÜİK'in özerkleşmesini beklemek beyhude bir çabadır. TÜİK'e duyulan güvensizliği ortadan kaldırmak istiyorsanız güven tesisinin şeffaflıkla, hesap verilebilirliği ve hukukun işlemeyle bir bütünlük içerisinde olabileceğini görmeniz gerekiyor. TÜİK'in açıkladığı veriler kadar açıklamadığı veya açıklayamadığı veriler de önemlidir. Bu ülkede iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçilere dair resmî bir veriye sahip değilsek, bu, TÜİK'in marifetidir. Aynı şey kadın cinayetleri, gerçek yoksul sayısı, çocuk ve mülteci işçi sayısı, engelli yurttaşlar sayısı için de geçerlidir. Kamu hizmetlerinin planlaması için çok önemli olan veriler ya bilinmemektedir ya da kamuoyuna açıklanmamaktadır. Örneğin, kaç kadının şiddet mağduru olduğu bilinmeden kaç sığınmaevine ihtiyaç duyulacağı planlanamaz. Her konuda resmî istatistik hazırlaması gereken TÜİK bazı konuları özellikle atlamaktadır. Örneğin "Bu ülkede kaç kişinin ana dili Kürtçe'dir?" sorusunu 1970'lere kadar yanıtlayan bu kurum 12 Mart darbesinden sonra bu veriyi yok etmiştir. Kürtçe'ye ilişkin tek bir veri açıklamayan TÜİK sadece Kürtçe bilen yurttaşlara Türkçe anket yapmaktadır, cevap vermeyenlere "Ankete katılım zorunlu." adı altında ceza kesmektedir. Soruyoruz, kaç anketörünüz Kürtçe biliyor? Biliyorsa bile konuşmaya cesaret edebiliyor mu? Ana dilinde hizmet her yurttaşın en doğal hakkı değil mi? TÜİK'in özerkleşmesini, kamusal hizmetlerin veriye dayalı, bilimsel bir temelde gerçekleri kamuoyuna açıklamasını savunuyoruz. Kurumun dışından niteliksiz, liyakatten uzak ve saraydan talimat bekleyen yönetici kadrosuyla bu işin olamayacağını biliyoruz. TÜİK saray siyasetine değil, halkın gerçekliğine odaklanırsa kaybettiği güveni yeniden kazanır.

Değerli milletvekilleri, faşizm gerçekleri sevmeyiz. Fiilen OHAL devam etmektedir. Ülkeyi açık cezaevine dönüştürdünüz. Sarayın savaş politikalarına karşı duran herkesi OHAL yasaklarıyla sindirmeye çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Türkiye'nin birçok ilinde yaygın yasaklar uygulandığı gibi, Van ve Muş kentlerimizde sadece muhaliflere ve partimize yönelik kesintisiz süren eylem ve etkinlik yasakları sürmektedir. Anayasa'yı askıya aldınız, hakları sistematik bir şekilde ihlal ediyorsunuz, kurumların içini boşalttınız, halklar gerçek yüzünüzü gördü. Önümüzdeki ilk seçimde Türkiye halkları saray saltanatının son verecektir.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.
Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 05.36

ON ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 05.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin On Üçüncü Oturumunu açıyorum.
277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

23'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç

Van

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Süleyman Bülbül

Aydın

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana

Abdullah Koç

Ağrı

Cavit Arı

Antalya

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

Nuran İmir

Şırnak

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Alpay Antmen

Mersin

Kamil Okyay Sındır

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAIL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurunuz Sayın Hatimoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu torba yasa teklifi içinde en fazla karşı çıktığımız maddelerden biri 23'üncü madde yani şu an konuştuğumuz kanun teklifindeki maddedir. Bu madde ne diyor? Kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılmasını, ihraç edilmesini, rütbelerinin alınmasını sağlayacak yetkiyi uzatmak istiyorlar.

OHAL'de, bu OHAL sürecinde en az 125.678 kamu görevlisi ihraç edilmiş, 270 kişinin öğrencilikle ilişkisi kesilmiş, 2.761 kurum ve kuruluş kapatılmış, 3.213 personelin rütbesi alınmış. OHAL işlemleri inceleme Komisyonunun 28 Mayıs 2021 tarihli açıklamasında şunlara yer veriliyor: OHAL işlemleri kapsamında -KHK'lilerin yapmış olduğu başvurular- 125.678 kamu görevlisinin ortada başvurusu var. Bu işlemlerden 2.761'i kurum ve kuruluş kapatma işlemini kapsıyor. Komisyona yapılan başvuru sayısını ifade etmiştim, bunlardan sadece 14.072 tanesi görüşülmüş yani başvuruların sadece yüzde 11'i görüşülüp değerlendirilmiş ve bunlar kabul edilmiş; yüzde 89'u da reddedilmiş.

Şimdi, deniliyor ki: "FETÖ'yle mücadele..." Bu kürsüde bugün defalarca ifade edildi, OHAL'in amacı FETÖ'yle mücadele filan değil. Amaçlarından biri bu olabilir ama gerçekten kuru ile yaşı beraber yaktınız, insanlara acı çektirdiniz. Bakın, bahsettiğimiz bu rakamlar basit rakam değil, ailelerden bahsediyoruz, geçinemeyen ailelerden bahsediyoruz. İnsanları açlıkla, yoksullukla biat ettirmeye çalışan bir iktidardan, bir anlayıştan daha zalim ne olabilir ki? İşte, OHAL'in zuhur etme biçimi tam budur, bu yüzden biz OHAL'e karşıyız, bu yüzden bu ihraçlara karşıyız, bu yüzden 23'üncü maddeye karşıyız.

Bakın, yine, bu torba yasa biçimde torba davalardan bahsediyoruz ya sürekli. Mesela, bu torba davalarda, yine OHAL'e dayanarak, sığınarak açılan davalarda FETÖ, PKK'yle iltisaklılık ya da üyelik vesaire. Şimdi, hep buradan ifade ettik, herkesi terörist olarak görmekten bir kere vazgeçin ama vazgeçmiyorsunuz. Mesela, geçtiğimiz günlerde Din Alimleri Derneği ve Demokratik İslam Kongresi mensubu olan insanlar, yaşları 70'lerde, 80'lerde olan insanlar sarayın istediği şekilde ibadet etmedikleri için yani Kürtçe hutbe verdikleri için tutuklandılar bunların bir bölümü, gözaltına alındılar. Ya, bir kere, İslam'ın değerlerini ağızdan düşürmeyen bir AKP nasıl bir ahlak ve anlayışla, bir iktidar nasıl bir ahlak ve anlayışla 70-80 yaşını aşmış olan din âlimlerini gözaltına alır ve tutuklar. Burada da bakın, dikkat edin, bir ayrımcılık var. Yani size biat eden sarayın İslam'ının icraatçısı olanlara hiçbir şey yok, ödül var ama size biat etmeyen İslam'ı, din âlimlerini böyle gözaltına alıp gözaltılarda sürdürme var, bir de üstüne üstlük bu yetki talebiyle de gözaltı sürelerini uzatmak istiyorsunuz, bunu asla kabul edemeyiz.

Bakın, bu, ihraç edilmelerle ilgili yaşanan, bize gelen bir başvuruyu paylaşmak istiyorum kamuoyuyla. Bir kamu emekçisi, öğretmen bir insan ihraç ediliyor, eşi yurt dışına gidip gelen işçi bir insan, onun da pasaportu iptal ediliyor. Yani denilmiş oluyor ki bu pasaport iptali ve ihracın yarattığı sonuçlarla: "Hem seni ihraç ediyorum hem senin ailenin, eşinin, çocuğunun çocuğunun hareket alanını sınırlıyorum, seni de ailenin hepsini de işsiz bırakıyorum." Bu, hangi adalette, hangi vicdanda var? Bunu nasıl kabul edebiliriz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Mesela, iktidarla yakınlığı bilinen Süleyman Özışık bu ihraçlarla ilgili birçok dosyayı İçişleri Bakanlığına götürdü ve kendisinin kefil olduğu kimi insanların göreve iadeleri konusunda adımlar atıldı yani bunlar burada da başka bir rant alanı yarattılar. İnsanları ihraç edecekler, işten atacaklar; biat ettirip bir de öte yandan paralarını pullarını, varsa birikimlerini rüşvet şeklinde alacaklar; buradan yepyeni bir kazanç kapısı açmışlar. Süleyman Özışık kimdir? Süleyman Özışık iktidara yakınlığıyla bilinen bir insandır ve bunun adına siz "yurtseverlik" diyorsunuz. Bu, yurtseverlik değil; bu, bu ülkeye yapılmış olan en büyük düşmanlıktır. Bu OHAL maddesinin bu Meclisten geçmesi tek adam rejiminin tahkimatı anlamına gelir. Tek adam rejiminden kurtulmak, faşist rejimden kurtulmak bu ülkenin tek çıkış yoludur, aksi takdirde bu ülke gittikçe muz cumhuriyetine dönüşecektir; buna da tarihte bunun öncüsü olarak bu iktidar geçecektir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hatırlar mısınız, 2002 yılında AKP yeni iktidara geldiği zaman yok Kopenhag Kriterleri, yok Avrupa Birliği müktesebatı, yok Avrupa uyum yasaları, demokrasiler, özgürlükler; nereden nereye geldik. OHAL'in 2015'te 6638 sayılı Yasa'yla uygulanmasından bugüne kadar geldik, altı sene; üç sene daha ilave ediyorsunuz, dokuz sene bu memleket OHAL'le yönetilecek. Daha sonra çıkacaksınız, geçen haftaki yargı reformu 4'te çıkacaksınız, hak arama özgürlüğünün genişletilmesinden, ifade özgürlüğünün genişletilmesinden ve ondan sonra çıkıp soruşturmadaki tutuklulukta sınırlanmadan bahsedeceksiniz. Ya, aklımızla alay etmeyin arkadaşlar.

Bakınız, 11, 20 ve 23'üncü maddede neler getiriyorsunuz? 11'inci maddede sizler gözaltı süresini yüz kırk dört saat ve on iki güne yükseltiyorsunuz. Bu ne demek? Geçen hafta getirdiğiniz yargı reformunda ne vardı? Soruşturma evresindeki tutukluluğun sınırlandırılmasını getirmiştiniz. Sonra ne getirmiştiniz? Somut delil şartlarını getirmiştiniz, özgürlükleri getireceğini söylemiştiniz. Büyük bir çelişki. Mart ayında "İnsan Hakları Eylem Planı" dediniz; geline nokta bu. Daha sonra "Yargı Reformu Stratejisi" dediniz, birçok maksat, hedef koydunuz; geline nokta bu.

Türkiye'de, bu geline noktada -ikinci getirdiğiniz 20'nci maddede açık ve net- şirketlere kayyumu yargı kararı olmadan TMSF'ye verme durumuna geldiniz.

23'üncü maddede ne getirdiniz? Dramları getirdiniz. Yıllardan beri "KHK" denilen, OHAL'le işten atılan... Anayasa'nın 38'inci maddesindeki suçun şahsiliği ilkesini ve masumiyet ilkesini bir kenara itip ailesini de cezalandıran OHAL uygulamalarını getirdiniz. Ya, arkadaşlar, yargı kararı olmadan siz nasıl bir memuru, bir kamu görevlisini işten atarsınız? Yargı kararı olmadan siz nasıl görevden uzaklaştırma kararı verirsiniz? Yargı kararı olmadan siz nasıl rütbeleri geri alırsınız? Yargı kararı olmadan siz nasıl mesleğe ilişkin unvanların kullanmasını ve tedbirlerin geçerlilik süresini üç yıl daha uzatırsınız? Böyle şey olabilir mi? Tabii, oluyor. Nerede oluyor? Demokrasi ve özgürlüklerden uzaklaşıldığı, artık baskıcı bir rejim olan tek adam rejiminin uygulamalarında oluyor.

Değerli arkadaşlar, bir de dramlar var, bu OHAL rejiminde KHK nedeniyle vatandaşların çektikleri dramlar var. Şu anda, yaklaşık 30 bine yakın kişi, hakkında bir soruşturma açılmadan beraat kararı almışlar, takipsizlik kararı almışlar, işe iade edilmemişler. Bu insanların çocukları, bu insanların aileleri cezalandırılmış. Şimdi getirdiğiniz uzatmayla beraber, bu işten çıkarmalarla işe alımda güvenlik soruşturması, işin devamındaysa ihraçlarla yine ailelerini cezalandıracaksınız, pasaportlarını elinden alacaksınız, çocuklarının ve ailelerinin telefon dinlemeleriyle haklarını gasbedeceksiniz. Dedim ya "Dramlar var." Ne dramları var birkaç örnek vermek istiyorum, Türkiye'de yaşanan dramlar bunlar: Salman Taş, öğretmendi, 2 çocuk babasıydı. 2017'de KHK'den ihraç edildikten sonra kansere yakalandı ve 2019'da vefat etti. Ölümünden iki yıl sonra -mahkemeye erişimini engellediğiniz- OHAL Komisyonu tarafından görevine iade edildi. Yazık değil mi arkadaşlar, bu vicdan nerede?

Profesör Doktor Haluk Savaş, ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanıydı. KHK'yle ihraç edildi, cezaevine düştü, daha sonra suçsuzluğu ispatlanarak beraat etti. Ancak pasaportuna el konulduğu için yurt dışına kanser tedavisine gidemedi. Daha sonra yurt dışına gitmesine izin verildi ama hayatını kaybetti. Onun söylediği bir şey vardı arkadaşlar: "Meriç'te boğulmayacağım, Türkiye'de öleceğim, bağıra bağıra öleceğim ve herkes bu zulmü kimin yaptığını bilecek." demişti.

Arkadaşlar, bir dram daha... Doçent Doktor Mustafa Çamaş, Munzur Üniversitesinde KHK'yle ihraç edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Buyurunuz efendim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – İş bulamadı, inşaatlarda çalışmaya başladı ve iş yerinde üzerine bir vinç düşmesi nedeniyle yaşamını yitirdi.

Arkadaşlar, dram bunlar, yitirilen yaşamlar, masumiyet ilkesi, hak arama özgürlüğü, Anayasa'dan doğan hak ve özgürlüklerin kullanılması... Bunlar yaşam, yaşamları gitti. Ne yapacaksınız? Siz üç yıllık, beş yıllık bu OHAL uygulamalarıyla ilgili, KHK'lerle ilgili bir veri, gerekçe ortaya koydunuz mu? Koymadınız; terörle mücadelede etkili bir yöntem olarak ortaya koyuyorsunuz. Bu yaşamlar ne olacak? Başka yaşamlara, başka dramlara mı neden olacaksınız? Yapmayın, eylemeyin. Bu baskıcı yönetimler sizin sandıkta, seçimde kazanmanızı sağlamaz. Gidiyorsunuz ve sandıkta gideceksiniz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergenin özetini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına^(x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 23- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Geçici Madde 35- A) 25/7/2018 tarihinden itibaren en fazla üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun salt çoğunluğunca; Yargıtay daire başkanı ve üyeleri hakkında Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunca; Danıştay daire başkanı ve üyeleri hakkında Danıştay Başkanlık Kurulunca; hâkim ve savcılar hakkında Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Kurulunca, askeri hâkimler hakkında Milli Savunma Bakanının başkanlığında, Milli Savunma Bakanı tarafından birinci sınıf askeri hâkimler arasından seçilecek iki askeri hâkimden oluşan komisyonca ve Sayıştay meslek mensupları hakkında Sayıştay Başkanının başkanlığında, başkan yardımcıları ile Sayıştay Başkanı tarafından belirlenecek bir daire başkanı ve bir üyeden oluşan komisyonca meslekte kalmalarının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmalarına karar verilir. Bu kararlar, Resmî Gazetede yayımlanır ve yayımı tarihinde ilgililere tebliğ edilmiş sayılır. Meslekten çıkarma kararlarına karşı ilgili kanunlarda yer alan hükümler uyarınca itiraz edilmesi veya yeniden inceleme talebinde bulunulması üzerine verilen kararlar da Resmî Gazetede yayımlanır ve yayımı tarihinde ilgililere tebliğ edilmiş sayılır. Bu kişiler hakkında alınan kararlar yedi gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Görevden uzaklaştırılanlar veya görevlerine son verilenlerin silah ruhsatları ve pasaportları iptal edilir ve bu kişiler oturdukları kamu konutlarından veya vakıf lojmanlarından yedi gün içinde tahliye edilir.

Bu fıkranın birinci paragrafı uyarınca görevine son verilenler hakkında bu maddenin (B) fıkrasının ikinci paragrafında yer alan hükümler uygulanır. Ayrıca askeri hâkimlerin askeri rütbeleri, mahkûmiyet kararı aranmaksızın alınır.

B) 25/7/2018 tarihinden itibaren en fazla üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen;

1) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi personel Milli Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

2) 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi personelden Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam

(x) Önergenin tam metni tutanağa eklidir.

edilenler Milli Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

3) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanuna tabi personelden Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler Milli Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

4) 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununa tabi personelden Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler Milli Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

5) Milli Savunma Bakanına bağlı personel Milli Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

6) Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü personeli İçişleri Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

7) 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi personel, Yükseköğretim Kurulu Başkanının teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulunun kararıyla; yükseköğretim kurumları ile yükseköğretim üst kuruluşlarındaki 657 sayılı Kanuna tabi personel ise yükseköğretim kurumları ile yükseköğretim üst kuruluşlarının en üst yöneticisinin teklifi üzerine, yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun, yükseköğretim üst kuruluşlarında ise Yükseköğretim Kurulunun kararıyla kamu görevinden çıkarılır.

8) Mahalli idareler personeli, valinin başkanlığında toplanan ve vali tarafından belirlenen kurulun teklifi üzerine İçişleri Bakanının onayıyla kamu görevinden çıkarılır.

Ayhan Erel
Aksaray
Bedri Yaşar
Samsun

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Muhammet Naci Cinisli
Erzurum
Dursun Ataş
Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Maddeyle kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihraç edilmesi gibi tedbirlere ilişkin geçici düzenlemenin süresi üç yıl uzatılmaktadır. Şimdi buradan sorayım: 13.590 personel hakkında işlem yapabilmek için üç yıl daha bu OHAL uygulamalarının uzatılması hukuken ölçülü ve yerinde midir? Bunun yerine sadece Komisyonun görevini uzatsanız belki bir mana verebiliriz. Kanunun genel gerekçesinde yer verilmeyen bu maddeye ilişkin madde gerekçesinde "Terör örgütleriyle mücadele kapsamında kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerinin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanlarının kullanılmaması gibi ihtiyaç duyulan birtakım önlemlere ilişkin düzenlemelerin süresi ihtiyaca binaen uzatılmaktadır." denilmektedir. Anayasal temel hak ve özgürlüklerin askıya alınarak yürütülecek istisnai OHAL uygulamalarına gerekçe olarak "ihtiyaca binaen" ifadesinin kullanılması AK PARTİ'li hukukçuların gerekçe bulmakta iflas ettiklerini göstermektedir. Hiçbir anayasal hak ve özgürlük ihtiyaca binaen kısıtlanamaz, zaruri hâl ve şartlar altında kısıtlanabilir. Beş bin yıllık devlet geleneği olan Türk milleti, ihtiyaca binaen gerekçelerle yönetilemez.

Adaleti gözetmek varken ekonomiyi, siyaseti, hukuku, sivil toplumu ve dinî kurumları, kamu otoritesini kontrol altına almakla devleti güçlendirmiş olmazsınız, tam aksine, bu yolla sadece Türk milletinin ortak beşer enerjisinden mahrum olur, hukuku ve demokratik meşruiyetinizi kaybetmekle kalmaz, insanımızın Türk devletine yönelik aidiyet bağlarının zayıflamasına neden olursunuz. Türk milletinin, demokratik esaslarla, gönüllü rızasını ve enerjisini sistemin mekanizmalarına yansıtmadan gerçek anlamda bir çıkış yolu bulamayacağımızı unutmayalım. Demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü ve adaleti savunmak aynı zamanda devletin bekasının savunulması demektir. Adalet duygusu, kendisi haksızlığa uğramadan da insanda var olması gereken erdemdir. Bu anlamıyla, bir insanın sahip olacağı en büyük erdem adalet duygusuna sahip olmaktır.

Sayın milletvekilleri, insanlığın yegâne erdemi olan bu duyguyu hep beraber çoktan kaybettik. Etrafımızda her gün şahit olduğumuz ağır haksızlıklar karşısında adalet telakkimiz kişinin inancına, etnik kökenine, şahsi yakınlığına ve siyasi görüşüne bakmaksızın başkalarının haksızlığa uğraması hâlinde de karşı çıkmamızı kapsamıyorsa -hiç kimse kusura bakmasın- affedilemez bir ilkesizlik ve vicdansızlık girdabı içine düşmüş bu tavrımızla geleceğimizi, millî birliğimizi, sosyal barışı ve insanlık ölçülerimizi acımasızca tahrip ediyoruz demektir. Unutmayalım ki bir toplumun geleceğinde adaletsizlik algısından daha yıkıcı, daha tehlikeli bir duygu mevcut değildir. Hâlihazırda sosyal, siyasal ve ekonomik alanda yoğun olarak yaşadığımız adaletsizlik gerçeği ve oluşan adaletsizlik algısından bir an önce kurtulmazsak millî birliğimizi ve devletimizin bekasını da tehdit altına sokmuş oluruz. Hukuksuzluk ve keyfîlik terörü bitiremez; aksine, daha da konsolide olmasına, haksız yere mağdur edilen insanların kendilerine sempati duymasına devlet eliyle zorlanması anlamına gelir.

Anadolu'da analar, babalar feryat ediyor, figan ediyor "Biz çocuklarımızı 15 yaşında, 17 yaşında devlete teslim ettik, polis olsun; askerî liselerde okusun, subay olsun diye. Eğer biz FETÖ ihanet çetesiye çocuklarımızı vermek isteseydik onların özel okullarına gönderirdik. Biz çocuklarımızı devlete verdik, devlet çocuklarımıza niye sahip çıkmadı, devlet çocuklarımızı niye bu çakallara yem etti?" diye Anadolu'nun bağrından sesleniyorlar. Gerçekten de bu analar, babalar çocuklarını devletin okullarına verdiler; devlet onları yetiştirdi, vatanına, milletine, devletine, bayrağına, dinine, diyanetine sahip çıksın diye yetiştirdiler ama maalesef devlet bu çocukları, bu gençleri bu zalimlerin kucağına itti. Burada devletin hiç suçu yok mu? 15 yaşındaki bir çocuğu devlet okuluna gönderen babanın, ananın ne suçu var? 18 yaşında çocuğunu askerî harp akademisine gönderen ananın, babanın ne suçu var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN EREL (Devamla) – Lütfen elinizi vicdanınıza koyun ve bu anaların, babaların feryadına kulak veriniz. Biz bunları söylediğimizde bize lütfen "FETÖ'yü, FETÖ terör hareketini savunuyor, onların sözcülüğünü yapıyor." diye bir gözle bakmayınız çünkü biz toplumun bir yarısı olan, toplumda Anadolu'nun her yöresinde figan feryat hâlinde anaların, babaların arşa yükselen sesini sizlere duyurmaya çalışıyoruz.

Bu duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Sayın Şeker, karar yeter sayısı istiyorsunuz.

Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 150 kişi yok.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 150 kişi yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “150 kişi var.” demez herhâlde.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 90 kişi bile yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, nasıl olabilir?

BAŞKAN – Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik cihazla oylama yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kaç kişi var efendim? Ya buna nasıl “Var.” denebilir yani Sayın Başkan?

BAŞKAN – Efendim, açısı daha geniş, belki sizi de alarak...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu olmaz ama 30 kişi varken “Var.” denmez ya...

BAŞKAN – Efendim, Nasrettin Hoca'ya sormuşlar, demişler ki: “Herkes bir şey icat ediyor, sen hiçbir şey icat etmedin mi?” Demiş ki: “Ben de karla ekmek yemeyi icat ettim, bana da soğuk geldi.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, hakikaten olmaz. Olmaz Sayın Başkanım, olmaz. O zaman burada bir ara vermek suretiyle adaleti tesis etmek icap eder efendim.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Önerge reddedilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “altı yıl” ibaresinin “dört yıl” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

Çanakkale

Serkan Bayram

İstanbul

Abdulkadir Özel

Hatay

Mustafa Elitaş

Kayseri

Cihan Pektaş

Gümüşhane

Çiğdem Erdoğan Atabek

Sakarya

Muhammet Balta

Trabzon

Hacı Osman Akgül

Gümüşhane

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekeceği okutuyorum:

Gerekeceği:

Önergeyle, terör örgütleriyle mücadele kapsamında kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerinin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması gibi ihtiyaç duyulan birtakım tedbirlere ilişkin düzenlemelerin süresinin bir yıl uzatılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

24'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 24- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevleri kapsamında, 39 uncu maddede belirtilen Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü Daire Başkanı, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürü, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdür Yardımcısı, Gümrük Müdürü, Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürü, Gümrük Müdür Yardımcısı, Gümrük Muhafaza Bölge Amiri, gümrük muhafaza hizmetlerini yürüten Gümrük ve Ticaret Denetmeni ile Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcısı, Gümrük Muhafaza Kısım Amiri ve Gümrük Muhafaza Memuru genel kolluk kuvveti personellerinden;

a) Devletin ekonomik menfaatleri, doğal ve kültürel miras, çevre ve toplum sağlığı ile kamu güvenliğinin korunmasında yüksek hizmetleri görülenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının iki katından beş katına kadar,

b) Olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösterenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının altı katından yirmi dört katına kadar,

Amacı; barışta güven ve asayişini korumak, kaçakçılığı men, takip ve tahkikle, trafik ve yol güvenliğini veya tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakillerini sağlamakla görevli olanların; Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Teşkilatında bulunan patlayıcı maddelerin incelenmesi, muhafazası, nakli, imha edilmesi ve zararsız hâle getirilmesi işlemlerinde görevlendirilenlerin bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermiş olsa bile yaptıkları hizmet nedeniyle derhal veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma veya hastalık sonucu ölmeleri veya engelli hâle gelmeleri halinde ödenecek nakdi tazminat ile birlikte bağlanacak aylığın ve bu yüzden yaralanmaları halinde ödenecek nakdi tazminatın esas ve yöntemlerinin düzenlenmesi olan, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla para verilerek ödüllendirilebilir. Bunlardan sözleşmeli olarak istihdam edilenlere verilecek ödül tutarı, aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir. Bu madde gereğince verilecek ödüllere ilişkin teklif ve değerlendirme işlemleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Bedri Yaşar

Samsun

Ayhan Erel

Aksaray

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

Dursun Ataş

Kayseri

Ayhan Altıntaş

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve özellikle, sabahın bu saatinde beni dinlemek için Genel Kurul Salonunu lebalep dolduran iktidar milletvekili arkadaşlarım; 277 sıra sayılı torba kanun teklifinin 24'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sizi seviyoruz Hocam. Yeriniz farklı Ayhan Hocam.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, sözlerime 28 Ocak 2021 tarihinde yaptığım Genel Kurul konuşmamın bir kısmını aynen alıntılarla başlamak istiyorum: “Maalesef gündemimizi ne işgal ediyor? Birinci sınıf bir üniversitemize üzerinde intihal iddiası olan bir rektör atanmasını tartışıyoruz. Her türlü atama yöntemi birileri tarafından eleştirilebilir, seçim yapmanın da başka sakıncaları vardır ama önemli olan, atamaların bir şekilde geri bildirim alınarak yapılmasıdır. Toplumun genelinde ve Boğaziçi Üniversitesi camiasında şu anda atanan rektör hakkında oluşan geri bildirim hiç olumlu değil. Bu nedenle, Sayın Cumhurbaşkanımızdan ricam ülkemizi ve Hocamızı bu sıkıntıdan bir an önce kurtarmasıdır.” Sayın Cumhurbaşkanımız beş ay kadar bir gecikmeyle de olsa bu geri bildirimleri dikkate aldı, 14 Temmuz 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi Rektörünü görevinden aldı; bu, olumlu bir gelişme. Önemli olan istişare mekanizmasının çalışması, bundan sonraki rektör atamalarında da çeşitli kesimlerden geri bildirimler alınarak değerlendirme yapılmasını, atamaların da bu istişarelere uygun olmasını dilerim. Sadece Cumhurbaşkanı kararıyla istişaresiz yapılan bu atama sisteminin de yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir ama tabii bunu sizden beklemiyoruz, inşallah, bu da bizim iktidarımıza nasip olacak.

Değerli milletvekilleri, teklifin 24'üncü maddesiyle devletin ekonomik menfaatlerinin, doğal ve kültürel mirasının, çevre ve toplum sağlığı ile kamu güvenliğinin korunmasında yüksek hizmet gören, olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyan gümrük muhafaza personeline polis ve jandarmada olduğu gibi ödül verilmesi düzenleniyor. Bu maddeyi destekliyoruz, gümrük muhafaza personelimizin fedakârlıklarının ve başarılarının ödüllendirilmesi bizce de önemli bir konu. Ayrıca, devletin değişik birimleri arasında dengeyi gözetmesi açısından da önemli. İYİ Parti olarak hak edenin ödüllendirilmesinin ve gerçekten suçlu olanların da cezalandırılmasının arkasındayız fakat cezanın da ödülün de adil olması değişmez şartımızdır. Aynı eylemi yapan kişiler - maalesef- FETÖ olaylarında olduğu gibi “Bizden.” ya da “Bizden değil.” diye sınıflandırılmamalıdır.

Bakın, iktidar partisi OHAL'i bir yıl daha uzatarak terörle etkin mücadele edebileceğini söylüyor, bunu terörle mücadele için şart olarak gösteriyor. Değerli arkadaşlar, AK PARTİ terörle başarılı bir şekilde mücadele edildiğinin algısını yaratmaya çalışıyor fakat gerçekler öyle değil. Siz iktidara gelmeden önce silah bırakan PKK, beş yıl sonra tekrar silahlandı. Sıfır terörle teslim aldığınız ülkede “çözüm süreci” dediğiniz yeni bir sürece girdiniz. Bu dönemde ne oldu değerli arkadaşlar? PKK güçlendi. Cumhurbaşkanı sözleriyle ülkeye ciddi manada bir silah girişi oldu.

FETÖ'nün de eski bir yapılanma olduğunu biliyoruz fakat sizin zamanınızda güçlendiği de aşikâr. Bunu sadece muhalefet söylemiyor; Sayın Cumhurbaşkanımız da “FETÖ'nün bizim zamanımızda büyüdüğü iddiasını reddetmem, doğrudur.” demişti, “Bizim zamanımızda böyle bir ihanet içerisinde olacaklarını düşünmedik, aldatıldık.” diye de ifade etmişti. Bakın, 2002-2003 yıllarında 2.500 olan FETÖ'ye ait dersane sayısı 2014 yılında 3.500'e, öğretmen sayısı da aynı yıllarda 24 binden 48 bin kişiye yükselmiştir. Devletin kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörün eğitim ve ticari alanlarında o dönemki adıyla “Gülen cemaati”nin faaliyet ve yapılanmalarının 2002-2014 arasında tavan yaptığı bu rakamlarda açıkça görülmektedir.

Sonuç olarak, terörün en önemli sebebi, özgürlük ve demokrasi fazlalığı değil; iktidarın, devleti iyi işletemeyip terör örgütlerinin büyümesine izin vermesidir. Bu nedenle, terörü bahane ederek antidemokratik OHAL Yasası çıkarmanın temelsiz ve gereksiz olduğunu ifade ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 24- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde ilave edilmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevleri kapsamında, 39 uncu maddede belirtilen personelden;

a) Devletin ekonomik menfaatleri, doğal ve kültürel miras, çevre ve toplum sağlığı ile kamu güvenliğinin korunmasında yüksek hizmetleri görülenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının iki katından beş katına kadar,

b) Olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösterenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının altı katından yirmi dört katına kadar,

3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla para verilerek ödüllendirilebilir. Bunlardan sözleşmeli olarak istihdam edilenlere verilecek ödül tutarı, aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir. Bu madde gereğince verilecek ödüllere ilişkin teklif ve değerlendirme işlemleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Cavit Arı

Antalya

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Mahir Polat

İzmir

Mehmet Akif Hamzaçebi

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Mahir Polat.

Buyurunuz Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR POLAT (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasanın 24'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Belki de bu torba yasanın en sempatik maddelerinden bir tanesindeyiz. Bu maddeyle 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 39'uncu maddesinde sayılan personellerle ilgili bir düzenleme yapılıyor. Bu personellere baktığımız zaman bunlar gümrük muhafaza daire başkanlarından başlayıp sıralı amirlerin tamamı ve memurları kapsadığı gibi, gümrük muhafaza kaçakçılık istihbarat amirleri ve memurlarını, gümrük başmüdürlerini, başmüdür

yardımcılarını ve müdürleri kapsıyor. Bunların üstün gayretleri sonunda bunlara ödenecek ikramiyelerin artırılması söyleniyor fakat bunda da Maliye Bakanlığıyla daha sonra belirlenecek bir yönetmeliğe atıfta bulunuyor. Gelin, bugünlerde bunu hızlıca karara bağlayıp çıkaralım diyoruz.

Değerli arkadaşlar, esasen kaçakçılık bugünlerde sıkça yaşadığımız bir sorun. Kaçakçılığın neden kaynaklandığına bakarsak caydırıcılığı ortadan kaldırmışız. 1932'de 1918 sayılı Kaçakçılık Yasası'nda kaçakçılıkla ilgili devletin iktisadi, idari, mali, siyasi ve askerî yapısını bozmak üzere yapılacak bugün yaşadığımız bu tip kaçakçılıklarda verilecek cezanın alt limiti yirmi yılken şimdi 5607'de bu alt limit düşürülerek kaçakçılara karşı caydırıcılığı ortadan kaldırmışız. Yine 1918'de memurlara ödül olarak, yakaladıklarında verilen ödüllerde bir üst limit koymamışız fakat 2007'de yapılan yasada, 5607'de bir üst limit koymuşuz, yıllık üst limit. Bu da 120 bin gösterge rakamının memur aylıklarıyla çarpımının en fazla bir yıl içerisinde alabilecekleri rakam. Bu da 2-3 maaşa tekabül ediyor, doğru bir şey değildir. Bununla ilgili, kaçakçılığın men ve takibiyle ilgili memurların motivasyonunu kıran bir şeydir.

Yine, böyle "Bunlar üstün başarı." falan deyip hamasi laflarla bu memurları kandıramıyoruz. Mesela bunların çok büyük sorunları var. Şimdi, çıkartılmış olan yeni Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde geçmiş dönemdeki yönetmeliklerin yarattığı mağduriyetler giderileceğine yeni mağduriyetler yaratılmış. Örneğin personelin aile birliğini sarsan, Anayasa'daki aile bütünlüğü ilkesine ve 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'na aykırı olarak bu maddede düzenlemeler yapılmıştır.

Yine mazeret grubu başlığı altında mevcut mazeret taşıyan memurlar dahi, önce tayinleri çıkartılıyor, bunlar dava açıp geri dönebiliyorlarsa dönebiliyorlar, dönemiyorlarsa mağduriyet devam ediyor.

Yine son Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde 3 hizmet bölgesine ayrılıyorlar; buralardaki bir personelin 1'inci bölgede ne kadar süre görev yapacağı belli değil. Düşünün, bir gümrük personelinin ilkokula başlayacak çocuğunun nerede başlayıp nerede biteceği belli değil. Bu hem aileye hem de çocuğa karşı bir mağduriyet yaratıyor.

Yine devletin en çok gelir kazandığı, vergi topladığı kurum gümrüklerdir, peşin toplanır buradakiler. Fakat gümrük memurlarına, Ticaret Bakanlığı personeline ek ödemesiz emekliliğe yansıyan maaş asgari ücret düzeyindedir. Bu ne demektir? Bu memurların almış oldukları mesai ve yolluk emekli maaşlarına yansıtılmıyor ve bunlar açlığa mahkûm bir şekilde yaşamak zorunda kalıyorlar.

Yine kaçakçılığın men ve takibinde etkin rol oynayan Ticaret Bakanlığı bünyesinde kolluk kuvveti olarak görev yapan gümrük muhafaza memurları diğer kolluk kuvvetlerinden farklı olarak yani Jandarma ve Emniyet mensuplarından farklı olarak silah tazminatı alamamaktadır. Bu mağduriyetin de giderilmesi keşke yapılsaydı.

Adli kolluk olarak görev yapan gümrük muhafaza ve kaçakçılık ve istihbarat müdürlüklerinde görevlendirilen gümrük muhafaza memurları adli kolluk eğitimi gibi çok özel eğitimler alarak bu görevi yapıyorlar. Bunlar da kaçakçılığın takibinde çok etkin rol oynarlar. Fakat bunların bu kadar üstün eğitim aldıktan sonra keyfi olarak amirleri tarafından kolluktan çıkartılıp ya da tayin oldukları yerde kolluğa alınmadıklarını görüyoruz. Bu da bu personel açısından motivasyonu kıran bir şeydir. Burada çok fazla bir şey getirmiyorsunuz bu maddeyle ilgili, memurların hayatını değiştirecek bir şey yapmıyorsunuz. Onların hayatına dokunacaksa onların silah tazminatlarını verelim, emekliliğe esas ikramiyelerine, emekliliğe esas maaşlarına almış oldukları ek ödemeleri de ekleyerek ve tayinlerindeki, tayin yönetmeliğindeki bu son olumsuz tabloyu da ortadan kaldırarak bunların hayatlarına dokunabiliriz. Çıkartacağımız ödül yönetmeliğini de bir an evvel, geciktirmeden onların hak ettiği düzeye çekerek gerçekleştirelim diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 24'üncü maddesiyle 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen ek 2'nci maddenin (1)'inci fıkrasının son cümlesinde yer alan "Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığınca müştereken" ibaresinin "Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Ticaret Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
Çanakkale
Muhammet Balta
Trabzon
Abdulkadir Özel
Hatay

Mustafa Elitaş
Kayseri
Cihan Pektaş
Gümüşhane

Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya
Serkan Bayram
İstanbul
Hacı Osman Akgül
Gümüşhane

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, maddenin uygulanmasına ilişkin düzenlenecek yönetmeliğin Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Ticaret Bakanlığınca hazırlanması amacıyla maddede değişiklik yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinde bulunan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç
Van
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Habip Eksik
İğdır
Abdullah Koç
Ağrı

Nuran İmir
Şırnak
Ali Kenanoğlu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İğdır Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurunuz Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKŞİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinde söz konusu madde değişikliğiyle ilgili olarak, gümrük muhafaza memurlarına ek ödeme ve ödül sistemi getiriliyor. Kamu personelinin mağduriyetlerinin giderilmesi ve gelirlerinin artırılması olumlu bir yaklaşım; yalnız, burada ödül

sisteminin ucu açık bir şekilde bırakılması, yönetimin insafına bırakılması ya da yürütmenin yayımlayacağı bir genelgeye bırakılması bence çok doğru olmamış çünkü biz biliyoruz ki böyle durumlarda genel olarak iktidar, daha çok kendisine yakın olan ve kendisine yakın sendikalara üye olan kişilere bu tür ayrıcalıkları tanıyor çünkü yöneticileri de atarken genel olarak böyle bir durum söz konusu ve neticesinde de çok ciddi liyakatsizlikler ortaya çıkıyor. O açıdan, bu ödül sisteminin biraz daha netleştirilmesi ve kanunen çerçevesinin belirlenmesi daha doğru olacaktı.

İkinci bir durum, kanun teklifinin yani maddenin gerekçesinde şöyle ifade ediliyor: "Pandemi koşullarında yaşamları tehlikede olduğu için, canları pahasına çalıştıkları için ödül ve ek ödeme yapılması gerekir." diyor. Oysaki birçok meslek alanı bu durumda, böyle bir durumda çalışıyor ve emek veriyor, canlarını ortaya koyuyor, hatta canlarını yitiren birçok insan var. Bunların içerisinde PTT işçilerinden tutun da belediyenin temizlik işçilerine kadar, öğretmenlere kadar birçok alanda, birçok meslek alanında gerçekten ciddi anlamda emek sarf eden ve bu süreçte de pandemi süreçlerinde de sağlıklarını yitiren, yaşamlarını yitiren -çok sayıda meslek alanında- insanlar oldu ama en önemli mesleklerden bir tanesi sağlık. Hepiniz de pandemi sürecinde onları alkışladınız, alkışladık hep beraber ama maalesef mağduriyetleri hâlâ devam ediyor; ne gelirlerinde bir değişiklik söz konusu oldu ne de çalışma koşullarıyla ilgili, özlük haklarıyla ilgili bir değişiklik söz konusu oldu.

Bakın, size şöyle bir fotoğraf göstereyim: Bu, maskeyle saatlerce çalıştığı için yüzünde morlukların geliştiği bir sağlık emekçisi. Bunlar da artık yorgunluktan oradaki torbaların üzerine uzanıp dinlenmek zorunda kalan sağlık emekçileri. Türkiye'de çekilmiş bu fotoğraflar. O açıdan, hani, bu kişilerin de bu emeklerinin görünmesi gerekiyordu, onlar için de bir düzenlemenin yapılması gerekiyordu, maalesef bu konuda bir adım atılmadı. Hatta şöyle söyleyeyim: Bu meslek alanının yani sağlık emekçilerinin hak ettiği, Dünya Sağlık Örgütü'nün de kabul ettiği, aslında hepimizin de Sağlık Komisyonunda, toplantıda hemfikir olduğumuz, mutabık kaldığımız bir konu vardı; o da ısrarla, maalesef, Çalışma Bakanlığı tarafından gerçekleştirilmedi; Covid-19 hastalığının meslek hastalığı kabul edilmesi konusunu dile getiriyorum. Maalesef bu Meclis, hâlâ Covid-19'un meslek hastalığı olduğunu kabul etmedi. Oysaki biz bütün partiler, bütün siyasi partiler Sağlık Komisyonunda toplantı gerçekleştirdik -Çalışma Bakanlığı da çünkü aynı Komisyona bağlı- orada hepimiz mutabık kalmamıza rağmen bu Covid-19'un meslek hastalığı olarak tanımlanması maalesef bu Meclis tarafından sağlanmadı.

Bakın, şöyle bir şey söyleyeyim: Yıllarca bebek sahibi olamayan bir doktor arkadaşımız tüp bebekle çocuk sahibi oluyor ama sonra Covid-19'a yakalanıp yaşamını yitiriyor. Meslek hastalığı sayılmadığı için belki çocukları mağdur kalacak. Yine, hatırlarsanız, bir doktor -hepimizin canını yakan- yaşamını yitirmeden önce "Benim kızlarım çok küçük, onlara sahip çıkar mısınız?" diye söylemişti, hepimizin yüreklerini yakmıştı. O açıdan, yani bu kişilerin, geride bıraktığı kişilerin ciddi bir şekilde mağdur edilmemesi için aslında Covid-19'un meslek hastalığı olarak kabul edilmesi gerekiyordu. Maalesef, bu konuyla ilgili, o dönem Çalışma Bakanı olan hanımefendi gelip burada bütçe görüşmeleri gerçekleştirilirken şöyle bir şey söyledi: "Bizde böyle bir sorun yok, zaten sayılıyorlar, meslek hastalığı olarak kabul ediliyorlar, başvurularsa sıkıntı olmaz, vazife malullü sayılıyorlar." dedi ve işin içinden bir nevi kendince çıkmış oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Oysaki vazife malullüğünde şöyle bir durum söz konusudur: İlliye bağı aranır ve illiye bağı da maalesef böyle bulaşıcı hastalıklarla da çoğu zaman kurulmaz, hele ki idare iyi niyetli değilse bu noktada illiye bağını kurmak çok zordur. Ki nitekim vazife malullüğü sadece devlet memurları için geçerlidir ama özelde de çalışan çok sayıda sağlık emekçisi var ve yaşamlarını yitiren, ciddi anlamda da sağlıklarını yitiren sağlık emekçileri var. Bunlar ne kadar? Bakın, 200 bin sağlık emekçisi Covid kapmış, 465 sağlık emekçisi yaşamını yitirmiş; bunların 143 tanesi doktor. O açıdan, bu noktada bu kişilerin mağduriyetinin giderilmesi için bu Meclisin elini taşın altına koyması gerekir ve sorumluluğunu yerine getirmesi lazım çünkü Dünya Sağlık Örgütü de Covid-19'un meslek hastalığı olduğunu söylüyor ve bu açıdan da derhâl bizim bu mağduriyeti gidermemiz gerekir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Az önce kabul edilen önerge doğrultusunda 24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır. Önergeyi okutup Komisyona soracağım, Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlindeyse önergeyi işlemiden kaldıracağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 25: 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE:

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu 3213 sayılı Kanun kapsamında imzalanmış rödovans sözleşmeleri kapsamında işletilen Uyar Madencilik Enerji Sağlık Turizm San. Tic. Ltd. Şti'ne ait Azyak ve Darkale ocaklarında çalışanlar ile Tilaga Madencilik ve Sınai Yatırımlar A.Ş.'ne ait Geventepe ocaklarında çalışanların 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerinden maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarı ile kanun kapsamına giren hakları ödenmemiş işçilerin, feshe bağlı haklarından kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin alacakları, ödenmeyen ücret alacakları ile ferileri ile bu işletmelerde çalışmaları sırasında iş kazası geçirip vefat eden veya malül kalan maden işçilerinin ölüm ve cismani zararlardan kaynaklanan tazminatları ile ferileri bir defaya mahsus olmak üzere bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde Kuruma müracaat etmeleri halinde müracaat tarihinden itibaren altı ay içinde Kurum tarafından ödenir. Yapılan ödeme nedeniyle Kurum, rödovans sözleşmesinin tarafı olan ilgili şirketler ile bu şirketlerden tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan tutar için tazminat ve alacağa hak kazanılan tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar görev yapmış yönetim kurulu üyelerine rücu eder.

Özgür Özel

Manisa

Ünal Demirtaş

Zonguldak

Bekir Başevirgen

Manisa

Süleyman Girgin

Muğla

İsmail Atakan Ünver

Karaman

Ali Şeker

İstanbul

Orhan Sümer

Adana

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, madencilerle ilgili verdikleri önergeye ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, uzun uzun anlatmayacağım bir daha. Bu hafta belki 4-5 kez ben anlattım, Sayın Vehbi Bakırloğlu, Sayın Bekir Başevirgen ayrı ayrı kürsüde anlatılar. Ali Faik İnter ve Tahir Çetin hayatlarını kaybetmeden on iki saat önce Sayın Naci Bostancı'yla birlikteydiler, görüştüler. En son biz görüştük, yolcu ettik. Bu uğurda sekiz yıldır geldiler, gittiler. Son bir yılda 17 kez geldiler, bütün ümitleri bu torba yasaya şu maddenin eklenmesiydi. Bu madde eklenirse 888 arkadaşın mağduriyeti ortadan kalkacak. Bunların içinde iki gözü kör olanlar, iki ayağı kopanlar var; çok ciddi bir mağduriyet var. Yıllardır verilen söz var; ilk söz Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ait, son söz Özlem Hanıma aitti, ondan sonra da "Halledeceğiz, halledeceğiz." denildi, olmadı. Bu madde eklenirse Soma'daki bu mağduriyetler bitecek. Yıllardır anlatıyorlar, yıllardır ağlıyorlar, yıllardır takip ediyorlar. En son, kendilerine ait bir sendika kurdular, ayaklarında ayakkabıları yok, bağımsız bir sendika kurdular, sarı sendika MADEN-İŞ onları sattı diye; bu uğurda da can verdiler. Hiç olmazsa Komisyon, Komisyon üyelerini davet etsin. Ben, Komisyon üyeleri Komisyon sıralarında yerlerini alırlarsa salt çoğunlukla katılacaklarına ve bu maddenin eklenmesi yönünde oy kullanacaklarına inanıyorum. Usuldendir, Komisyon Başkanı Komisyon üyelerini davet estin; gelirlere bu iş çözülür, gelmezlerse canları sağ olsun ama çok can verildi bu uğurda. Sabahın yedisinde hassaten rica ediyoruz, bütün bu madenciler için gerçekten yalvarıyoruz, artık bu sorun çözülsün efendim, başka bir çaresi kalmadı.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, önce davet etsinler. Olmayan Komisyonla nasıl olacak?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) –Başkanım, tamam, davet edelim.

Sayın Komisyon üyelerimiz, sizleri buraya davet ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geliyorlar efendim, geliyorlar. Gelen gelmeyen belli olsun, hiç olmazsa tarih önünde gelen gelmeyen belli olsun efendim. Biz tebrik ediyoruz gelenleri. (CHP sıralarından alkışlar) Geçin ağabey, geçin. Bakın, Komisyon Başkanı da geliyor. Salonda olan kim varsa... Gelen gelmeyen belli olsun efendim. Sabahın yedisine kadar...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan, Sayın Komisyon.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Salt çoğunluğumuz yoktur Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılamadığından önergeyi işlemiden kaldırıyorum.

25'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri ayrırlık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 25- Bu Kanunun;

a) 14 üncü maddesi, 19 uncu maddesi ve 22 nci maddesi 30/6/2021 tarihi itibarıyla geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 15 inci maddesi 7/7/2021 tarihi itibarıyla geçerli olacak şekilde yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer."

Ayhan Erel

Aksaray

Dursun Ataş

Kayseri

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

Bedri Yaşar

Samsun

Behiç Çelik

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

277 sıra sayılı torba Kanun Teklifi'ni şöyle elimize alıp baştan sona bir tetkik ettikten sonra şunu görüyoruz: Hukuk, idare ve ilmi siyaset bilgimize göre inceleyince devletimizin ne kadar kan kaybettiğini anlıyoruz. Böyle bir yasama faaliyeti, tercih edilen torba yöntemi hukuku katletmektir. Devlette inandırıcılık azalmakta, yürütme aygıtları keyfî yönetimi tercih etmektedir. Dahası, yargı yürütmenin kaygısında pusulasını şaşırılmış, adaleti tecelli ettirme misyonundan uzaklaşmıştır. İktidara ve AKP'ye bu ikazımız son olsun; hukuka dönün ve adaletten ayrılmayın diyoruz.

Değerli arkadaşlarım, 277 sıra sayılı torba Kanun Teklifi'nin birtakım güzelleme maddeleriyle birlikte esas OHAL koşullarının hükümlerini sürdürme amacı taşıdığı da bir gerçektir. 15 Temmuz 2016 alçak darbe girişimi AKP'nin yarattığı ve büyüttüğü iş birlikçi bir dinî cemaatin zaman içinde nasıl bir casus ve terör örgütü hâline geldiğinin açık bir kanıtıdır ama bu örgütün bir millî güvenlik sorunu hâline dönüştüğünün Millî Güvenlik Kurulunun 2004 yılı kararında kayda geçirildiği de barizdir. Milletimize, ordumuza, yargımıza, Emniyete, Jandarmaya ve iş dünyasına musallat olan bu ihanet şebekesinin arkasında kim vardı, kim himaye etmişti? Mesela, 2010 referandumuna giden sürecin önü nasıl açılmıştır? Mesela, Ergenekon, Balyoz süreçleri nasıl çalıştırılmıştır? Nasıl İstanbul özel yetkili ağır ceza mahkemeleri kurulmuş, hâkimler ve savcılar nasıl atanmıştır? Mesela, Emniyet teşkilatının kritik birimleri nasıl atamalarla örgüte teslim edilmiştir? Hatta, nasıl Başbakanlık Koruma Müdürü ve personeli FETÖ'den teşekkül ettirilmişti değerli arkadaşlar? Bu soruları uzatabiliriz ama gerek görmüyorum. Biz, FETÖ'nün nasıl bir tehdit, nasıl bir yeni Damat Ferit ya da Mustafa Sabri ya da Dürriazade olduğunu biliyorduk ama birileri ya uyudular veya bilmezden geldiler, ta ki bu hainlerin kılıcının ucu bedenlerine değinceye kadar. Bu dahi yetmemiş, nice vatan hainleri sırayla aklanmaya çalışılmış, devlet duvarından bir bir taşlar sökülüştür. İskilipli Atıf, Şeyh Sait, Seyit Rıza bunların başlıcalarıdır. Atatürk'e sövmek, hakaret etmek âdeta meşrulaştırılmıştır. Bunlar da yetmemiş PKK, KCK'yla iş tutulmuş, Türkiye sonuçta ağır bir bedel ödemiştir. Bu bedelin yankıları bugün dahi bizi etkilemektedir. Hem yöre halkı hem de güvenlik güçlerimiz AKP politikasının kirlerini kanyıla yıkamıştır. Sevindirici olan, bir kez daha teröristler mağlup olmuştur.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra Türkiye treninin makası değiştirilmeye çalışılmış, meçhule doğru bir güzergâh getirilmiştir. Cumhurbaşkanı kararnameleri yoluyla devlet teşkilatlanması tümüyle darmadağın edilerek nihayet 16 Nisan 2017 referandumuyla Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmiştir. 2016'dan itibaren artık OHAL rejimi vardır, tek adamı rejimi; AKP'li veya yandaş olmayan herkesi veya her teşkilatı dilerse FETÖ'cü, hain, düşman ilan edebiliyor, ağızdan çıkan cümleler milletimizi ayırıştırarak bir iticilik içeriyor.

Değerli arkadaşlar, ilk defa, Sayın Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi bahçesinde, 15 Temmuzda millî birlik ve beraberlikten bahsetti, dayanışmaya, hoşgörüyü vurgu yaptı. Bu sevindiricidir, umarım devamı gelir ve hayata geçirilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) - Tekrar OHAL'e dönersek, 2016'dan bugüne kadar OHAL yetkileri hep istismar edilmiştir, yetkiler OHAL kapsamı dışında kullanılmıştır. Varlık Fonunun kuruluşu sakattır. Kamu çalışanlarının ihraçları yapılmış ama birçoğu mahkemeden beraat kararı almış olmalarına rağmen işe geri döndürülmemiştir, hatta pasaport dahi verilmemiştir. Arkadaşlar, şirketlere çöküldü ve berbat bir kayyum uygulaması yapıldı idari kararlarla.

Değerli milletvekilleri, OHAL kuralları hangi ihtiyaca göre uzatılmak isteniyor? Gözaltı süreleri... Beş yıl geçmiş olmasına rağmen, FETÖ hakkında ihmalkâr davranılmış da yeni yetki uzatımına mı ihtiyaç duyulmuş? İşte, mahkeme bilirkişilerinin aynı kişilerden oluştuğu, ticari ve mali birçok yapıya çöküldüğü ve sonra da FETÖ borsasının kurulduğu bu sakat düzenin uygulamalarını hep birlikte yaşıyoruz.

Bir kez daha anlaşılmıştır ki Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi çökmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Bitiriyorum, son cümle efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) - Bu teklif Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini suni teneffüsle yaşatma çabasından ibarettir.

Hepinize saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 25- Bu Kanunda bulunan;

a) 14 üncü, 19 uncu ve 22 nci maddeler 30/6/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 15 inci madde 7/7/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeler yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

Ali Şeker

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Alpay Antmen

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker.

Buyurunuz Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Madenlerin sahibi biliyorsunuz devlettir ve redevans işletmelerinin devri suretiyle de şirketlere burayı işlettirir. Soma'da ve Ermenek'te Uyar Madencilik'in çalıştırdığı işçiler sonuçta mağdur oldular ve şirketler aradan çekildi, devletle muhatap hâle geldiler ve Ankara'nın kapılarına kadar gelip 30 kilometre mesafede burada bir direniş sergilediler ve oradan başkent Ankara'ya alınmadılar. O gün görüşmeye gelenler burada Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Grup Başkan Vekilleriyle de görüştüler, Cumhuriyet Halk Partisi ve diğer muhalefet partileri zaten hep yanlarındaydı ve bu sorun çözülsün istiyorlardı. Bu hafta çıkacak torba yasa içerisinde de bu arkadaşlarımızın sorunları çözülsün istiyorduk. Onlar bu hafta tekrar gelmek üzere geri döndüklerinde, maalesef, 20 kilometre kala hayatlarını kaybettiler. Ali Faik İnter ve Tahir Çetin gencecik yaşlarında bu mücadele uğruna hayatlarını kaybettiler. 888 maden işçisinin aileleri de bayram yapmayı bekliyor. Bizler bayrama giderken bu yasa çıksın diye biraz önce bir madde ihdasıyla ilgili önerge verdik, maalesef bu önergeyi de kabul etmediniz, reddettiniz. Daha önce defalarca söz verildi bu arkadaşlara, bu sözler yerine getirilmedi. Artık diyoruz ki bu sorun bu bayrama girmeden çözülsün, o söz verenler sözlerini yerine getirsinler, daha fazla mağdur olmasın. O iki gözü görmeyen Ali Kandemir, iki ayağı olmayan İdris Sarıkaya burada çok onurlu bir direniş sergilediler ve bunlar hâlâ görmezden geliniyor. Biliyorsunuz bu süreçte asıl derdiniz bu halkın gerçek sorunlarını çözmek değil, OHAL'i uzatma peşindesiniz. Ortaya karışık bir torba yasa teklifi getirdiniz ve temel kanun muamelesi yaptırmaya çalışıyorsunuz, temel kanunmuş gibi bunu kabul etmemizi bekliyorsunuz. Hâlbuki, daha önce de söyledim, hukuk fakültesinde buna "temel kanun" diyen hukuk fakültesinde sınıfta kalır, siz de sınıfta kaldınız kanun yapma tekniği açısından.

Muğla, turizm ili. Muğla bizim en gözde illerimizden biri ama Milas'ta, Datça'nın, Bodrum'un yanı başında, oralarda ormanlar yağmalanıyor, ormanlara kıyılıyor. Muğla'nın ormanlarının yüzde 65'i en yaşlı karaçam ağaçlarının bulunduğu ormanlar. Kartal Gölü maalesef tamamen madencilik'in hizmetine açılmış durumda. Biz buralardaki ormanları kaybettiğimizde, biz buralarda kıyıları yağmaya, talana açtığımızda artık oralarda turizm imkânı kalmayacak, oradaki halk da fakirleşmiş olacak.

Limak-İçtaş, Akbelen çam ormanlarını, İkizköy'ü yok ediyor, oradaki orman örtüsünü tamamen ortadan kaldırıyor, bir avuç kömür uğruna.

Kaz Dağları da altın madeni için talan edildi. Yirmi beş yılda, senede sadece 2 milyon dolar devlete katkı payı –o da gelirse- verilecek diye Kaz Dağları'nı yok ettiniz ama Kaz Dağları'nı 200 milyon dolar verseniz bir daha yerine koyamazsınız.

Bir yandan, Saros'a FSRU limanı yaptırıyorsunuz, platform yaptırıyorsunuz; Gediz, Ergene, Nilüfer çayları artık zehir akıyor.

Alemder II gemisi bir araştırma yaptı, İstanbul Üniversitesine bağlı, dedi ki: "Marmara Denizi'nin dibinde artık hidrojen sülfür var." Hidrojen sülfür oksijenin tükendiğini, canlılığın tükendiğini gösteriyor. Bu bir dönüm noktası; Marmara'nın derin bir ölüme sürüklendiğini gösteriyor. Artık Marmara'ya daha fazla yük vermememiz gerekiyor.

Afganlı göçmenler başkente kadar geldi ve Millî Savunma Bakanlığı da burada bunları sınırdan geçirmemek yerine, Afganlıların ne kadar iyi olduğunu, ne kadar iyi dostlarımız olduğunu anlatan broşürler bastırıyor, İletişim Başkanlığıyla birlikte ortak çalışma yürütüyor.

Tütün üreticilerinin hepsine ceza getirecek bir kanun getirdiniz 2017’de. Bunu yapmayın dedik. “Tütün üreticileri bunun sonucunda hapislere girecek.” dediniz, şimdi bir erteleme yapıyorsunuz ama yine toptan kaldırmayı düşünmüyorsunuz.

Sağlık çalışanları için Covid-19’un meslek hastalığı olarak kabul edilmesiyle ilgili teklif verdik, bu teklifleri reddettiniz. İlle de illiyet bağı aranıyor ve birçoğu mağdur oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Pandemi nedeniyle kapatılan, kapatılmak zorunda bırakılan iş yerlerinin gelir kaybıyla ilgili olarak dedik ki ne kadar ciro kaybı olduysa ciro kaybı oranında devlet hazineden bu kişilere destek versin çünkü bu işletmeler açılırken kapanacak, çünkü bu işletmeler bu kiralari ödedikleri için artık kendi işletmelerini devam ettirecek sermayeleri kalmadı.

Emeklilikte yaşa takılanlara kanun çıkartalım dedik, yok saydınız.

3600 ek göstergeyi gelin hep birlikte çıkartalım dedik, onu da yok saydınız.

Meclisin kabul ettiği İstanbul Sözleşmesi’ni bile tek imzayla kaldırdılar, siz sesinizi çıkartmadınız.

Meclis üzerine düşeni yapsın, halkın sorunlarıyla ilgilensin, sarayın OHAL’leri için burayı toplamayın.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 25’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 25- Bu Kanunun;

a) 16 ncı maddesi 1/1/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 14 üncü, 19 uncu ve 22 nci maddeleri 30/6/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 15 inci maddesi 7/7/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Bülent Turan

Çanakkale

Cihan Pektaş

Gümüşhane

Abdulkadir Özel

Hatay

Mustafa Elitaş

Kayseri

Serkan Bayram

İstanbul

Çiğdem Erdoğan Atabek

Sakarya

Muhammet Balta

Trabzon

Hacı Osman Akgül

Gümüşhane

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, istihdamı desteklemek üzere sektör ayrımı yapılmaksızın işverenlere yapılacak desteğin 1 Ocak 2021 itibariyle geçerli olması amacıyla maddeye a) bendi eklenmekte ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 25’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25’inci madde kabul edilmiştir.

26’ncı madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 26’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 26- Bu Kanun hükümleri; Cumhurbaşkanı sıfatıyla, Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağına, Anayasaya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, Atatürk ilke ve inkılaplarına ve laik Cumhuriyet ilkesine bağlı kalacağına, milletin huzur ve refahı, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerinden yararlanması ülküsünden ayrılmayacağına, Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerine aldığı görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücüyle çalışacağına Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusu ve şerefi üzerine andıçen Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür."

Ayhan Erel

Aksaray

Dursun Ataş

Kayseri

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

Bedri Yaşar

Samsun

İbrahim Halil Oral

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 26’ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşülen kanun teklifiyle AKP, OHAL uygulamalarının uzatılmasını istiyor. Buna göre OHAL’le getirilen gözaltı sürelerinin on iki güne kadar uzatılması, şirketlere yargı kararı olmaksızın kayyum atanması, mahkeme kararı olmadan kamudan ihraçlara izin verilmesi gibi normalde süresi 31 Temmuzda dolacak pek çok OHAL uygulamasını tekrar uzatmak istiyor.

Hain darbe girişiminin üzerinden tam beş yıl geçti ancak iktidar hâlen OHAL yetkilerini kullanmanın peşinde. “Beş yılda OHAL yetkililerini kullanarak sorunları çözemedik, bir yıl daha verin.” diyorsunuz, devleti yönetemiyorsunuz. Buradaki amacınız 15 Temmuz sonrası gerekli olan temizliğin yapılması değil, asıl amacınız kaybedeceğinizi bildiğiniz bir sonraki seçimlere OHAL altında gitmek ve seçim sürecinde OHAL yetkilerini kullanmaktır. Samimi değilsiniz, bir yandan Avrupa Birliği’nin gözünü boyamak için içi

boş yargı reform paketleri açıklıyor, diğer taraftan ise beş yıl önce uygulamaya konulmuş OHAL hükümlerini uzatarak kalıcı hâle getirmek istiyorsunuz. Hatırlatmakta fayda var, bir şeyin kanuna uygun olması, hukuka uygun olduğu anlamına gelmez; zulüm hiçbir zaman payidar olamaz.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, bugün tarihinin en derin ve en büyük ekonomik krizini yaşamaktadır. Dünyanın tek gündemi pandemiyle mücadeleyle Türkiye’de vatandaşın gündemi hastalık değil ekonomik darboğaz olmuştur. Bu süreçte vatandaş salgın hastalıktan değil, sefalet ve yoksulluğun pençesinde canı derdine düşmüştür.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin bugün yaşadığı ekonomik krizin temelinde partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yatmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanını, 19 Haziran 2018’de “24 Haziranda bu kardeşinize yetkiyi verin, ondan sonra faizle, şununla bununla nasıl uğraşılır göreceksiniz.” demişti. Bu konuşmanın üzerinden iki ay geçmeden ekonomik kriz patladı. Üç yılın sonunda da zaten kırılgan olan, pamuk ipliğine bağlı ekonomimiz çöktü, Türk lirası giderek değer kaybetmeye başladı, bütün ekonomik göstergeler kötüye gitti.

Değerli milletvekilleri, ekonomik göstergeler ve vatandaşın “Açım, açım.” feryatları ortadayken iktidar, kötü giden ekonomiye önlem almak yerine, belirli aralıklarla inandırıcılığını kaybeden ekonomi paketleri açıklamakta, algı yaratıp gündem değiştirmek için vatandaşa hayal satmaktadır. Bakınız 2004’te Akçakoca’da doğal gaz bulundu, 2006’da yine Akçakoca’da petrol bulundu, 2007’de Karadeniz’de petrol ağlara takıldı, 2009’da Sakarya’da doğal gaz bulundu, 2010’da Batı Karadeniz’de doğal gaz rezervi bulundu. 2011 yılında “Yerli uçağımız havada.” dendi, havalanan yerli uçak hâlâ bir türlü inemedi. 2012’de “Hakkâri’de petrol bulduk ama çıkaramıyoruz.” denildi, neden çıkaramadıkları hâlâ açıklanmadı. 2019’da tanıtımı yapılan yerli arabamız kayboldu, ortada yok. 2020’de Türkiye tarihinin en büyük doğal gaz rezervinin Karadeniz’de keşfedildiği açıklandı. 2020’de Karadeniz’de yine doğal gaz bulundu. 2020’de -peşkeş çekilen- “Tank Palet Fabrikası’nda yerli ve millî ALTAY tankı üretilecek.” dendi ancak tankın adı var, kendi yok.

Bu sene de Fatih Sondaj Gemimiz 135 milyar metreküplük yeni doğal gaz keşfetti. Yetmedi geçtiğimiz günlerde Ağrı’da 20 ton altın rezervi bulundu. Bu da yetmedi “2023’ta aya çıkacağız.” dendi. Bu haberlerle sonuç olarak havuz medyasına bol manşet, vatandaşın payınaya sürekli zam düştü. Sadece bu yıl elektriğe yüzde 22, doğal gaza ise yüzde 18,8 zam yapıldı. Olsun, sonuçta büyük doğal gaz ve petrol rezervleri bulduk.

“Yerli araba” dediler araç fiyatlarına yüzde 107 zam geldi. Köprü ve otopan geçiş ücretlerine, benzine, motorine gelen zamları söylememe bile gerek yok ama olsun, fabrikası bile olmayan yerli arabamız yollarda. Gıda fiyatları cep yakıyor, son bir yılda ayçiçek yağına yüzde 57 zam geldi, yumurta fiyatı iki katına çıktı, olsun, sonuçta aya çıkacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ataş.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Sağ olun Başkan.

Bir de, insan sormadan edemiyor, bu kadar maden rezervi bulan iktidar her ne hikmetse Merkez Bankasının kaybolan 128 milyar dolar rezervini bir türlü bulamıyor. Ne demeli? AKP çıkıyor uzaya, aya; vatandaş kaldı yine aç, susuz, yaya diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 26’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz. Saygılarımızla.

MADDE 26- Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanını tarafından yürütülür.

Cavit Arı	Mehmet Bekaroğlu	Alpay Antmen
Antalya	İstanbul	Mersin
İbrahim Özden Kaboğlu	Mustafa Sezgin Tanrikulu	Mehmet Akif Hamzaçebi
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Kamil Okyay Sındır		İlhami Özcan Aygün
İzmir		Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) –Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurunuz Sayın Hocam. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; 20’nci yüzyılın sonu, 21’inci yüzyılın başı Afrika’dayız, tren istasyonunda, saat 12.12 diye yazıyor dakikasıyla. “Sahi, saatinde mi geliyor?” diyoruz “On iki saat gecikebiliyor.” diye yanıt veriyorlar. Efendim, “Doksan ay, doksan gün.” dendi, tam sekiz yıl doksan altı ay OHAL süresi. Evet, Afrika’dan biraz daha ileriyiz. Beş ay önce görüşüldü biraz sonraki yasa, en az beş hafta haftada iki gün çalıştı Meclis ama beş ay sonra burada “sandviç yasa” niteliğinde her ikisi getirilip iki bayram arasına sıkıştırılmış bulunuyor. Bunu da herhâlde biz yaptık yani bizim Meclisimiz yapıyor ve Cumhuriyet’in yüce bir eseri olarak tarihe geçecektir.

Tabii, Anayasa’nın 2’nci maddesi, hukuk devleti, ölçülülük ilkesi, özü budur ama ne kadar ölçülü olduğumuzu böylece kanıtlamış oluyoruz. “Torba yasa” dendi, “toplama yasa” dendi, “adsız yasa” dendi ama tabii, temel yasa olmadığını bir kez daha vurgulayalım çünkü bu tutanakları okuyanlar “Ya, temel yasa, bu kadar dağınık yasa, 25 maddenin içerisinde 25 ayrı yasanın olduğu yerde temel yasa mı olur?” diye bizimle dalga geçeceklerdir. Bu bakımdan, bunu da bir kez daha vurgulayalım.

Efendim, ne oldu? 2018’de tam bugünlerde -Adalet Komisyonu Başkanı burada mı? Üye burada- orada uzun uzun görüştük, “Olağanüstü hâli üç yıl daha uzatacağız.” dediler. “Peki neden?” dedik fakat neden gösterilmedi, tatmin edici bir gerekçe gösterilmedi. Tam üç yıl geçti Pazartesi ve salı günü “Neden?” dedik; hayır, ne geçmişin hesabı verildi ne de geleceğin bilançosu yapıldı. Haftanın başında bu şekilde gerekçesiz bir biçimde bunun uzatılacağı bize bildirildi. Peki, acaba bunların sonucu ne olabilir? Tabii ki toplumsal barış açısından -biraz sonra görüşülecek olan Turizmi Teşvik Kanun Teklifi ülkesel barış açısından ama uluslararası toplumun onurlu üyesi olmak bakımından ciddi sonuçlar doğuracaktır. Peki, neden buna karşı çıktık o zaman, ne yaptık ondan sonra? Anayasa Mahkemesine götürdük, Anayasa Mahkemesinin önünde ama Anayasa Mahkemesine götürdüğümüz diğer yasalar, mesela 7151 sayılı yasa iptal edildi -bununla doğrudan ilgili yasa- ama Anayasa Mahkemesinin kararını bekleme gereği bile duyulmadı. Demek ki 2018-2021 hesabı verilmedi. Peki, acaba sorun ne? Sorun gündem sorunu. Eğer Meclisimiz gündemine hâkim olabilseydi bu sandviç 2 yasa şu anda görüşülmüyor olacaktı. Peki, neyin tanıklığını yaptık haftanın ilk iki günü Komisyonunda, son iki günü burada? Ve Lord Acton’un “İktidar bozar, mutlak iktidar mutlaka bozar.” sözünün yüz yetmiş yıl sonra bir kez daha teyit edildiğini görmüş olduk.

Peki, bana Anayasa’ya uygunluk konusunda soru soracaksınız. Hayır, bu da biraz gündem dışı çünkü Anayasa’ya uygunluk analizi, Anayasa içerisinde, normlar hiyerarşisi çerçevesinde bir şey olursa düzenleme söz konusu olur. Ama bu Anayasa

dışı bir düzenleme, anayasal düzen dışında bir düzenleme olduğu için anayasallık sorununu bu açıdan ele almak lazım.

Tabii ki Anayasa Mahkemesine bunu götüreceğiz çünkü hem anayasal düzen dışı hem de Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası antlaşmalardan bu düzenlemeyi kaçırmak için yapılan bir düzenleme. Bu bakımdan tabii, Anayasa Mahkemesinin ağır bir iş yükü var, zira CBK'ler jet hızıyla gidiyor, buradan çıkarılan sandviç yasalar uçak hızıyla gidiyor ve -"Anayasa Mahkemesini bunun için kapatalım." denmiyor ama- ağır iş yükü altında Anayasa Mahkemesinin de bunların üstesinden gelmesi kolay olmasa gerek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii ki, hukuken, bunu, geçen hafta sonunda başladığımız, muhalefet şerhiyle başvuru gerekçemizi en kısa zamanda Anayasa Mahkemesine... Eğer tabii ki onaylarsanız, yoksa kurtulacağız, Anayasa Mahkemesine başvuracağız bunları reddederseniz. Peki, sonuçları ne olabilir? Bunun siyasal sonucu demokratik siyaset üzerinde olacak, demokratik toplum üzerinde olacak, siyasal münavebe üzerinde olacak diye düşünebilirsiniz ama hukuk yoluyla demokrasi ereğinde tam ters tepkisi, etkisi olabilir İstanbul seçimlerinde olduğu gibi. Ama şu gerçek değişmeyecek sayın vekiller: 15 Temmuz bayram olarak ilan ettiniz ve biz de anıta çiçek koyduk. Öbür gün de Kurban Bayramı, dinî bayram ve bir barış bayramı. İkisi arasına bu 2 yasayı sıkıştırdınız, biri toplumsal barışı dinamitleyecek olan, şimdi oylanacak olan yasa, biraz sonra görüşeceğimiz ise ülkesel yasa, ülke barışını olumsuz etkileyecek yasa. Bununla toplumsal barış zedelenecek, öbürüyle Anadolu çölleşecek ve 2053'te, 2071'de bakacaklar gelecek kuşaklar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Özgür, bir iki dakika daha versin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, millî sporcumuz Saffet Başkan "Bir dakika daha istifade edebilir miyiz?" diye ricada bulundu.

BAŞKAN – Buyurunuz Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Ve tabii, özellikle "turizmi teşvik" adı altındaki o yasa da eğer oylanırsa Türkiye, Anadolu toprakları giderek çölleşmeye başlayacak ve 2053'te, 2071'de gelecek kuşaklar "Ne neden oldu, bunun nedeni nedir?" diye soracaklar, araştıracaklar "2023'e 2 kala iki sandviç yasayla Türkiye bu hâllere geldi." diyecekler. O bakımdan, birincisinin amacı iktidardır -bu yasanın amacı- ikincisinin amacı ise paradır.

Sayın vekiller, lütfen iktidara fazla müptela olmayalım, para da her zaman mutluluk değildir.

Teşekkür ederim dikkatiniz için. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 26'ncı madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre 2 milletvekiline lehte ve aleyhte olmak üzere söz vereceğim.

Lehte Abdullah Güler, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Güler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Umut vermek güzel bir şey.

Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; tabii, değerli hocamın bir öğrencisi olarak hemen son bıraktığı cümleden başlayayım: 2071 hedeflerinin ve 2053 hedeflerinin bizdeki yansıması şu: Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz. Türkiye, orman varlığını artıran ülkeler sıralamasında -FAO'nun 19/1/2021 tarihli raporundan okuyorum- Avrupa'da 1'inci, dünyada 6'ncı sırada. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Yani 2053'te ve 2071'de, Türkiye bu hızla gittiğinde mevcut orman varlığını tam 2 katına artıracak; aziz milletimize hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lafı uzatmayalım, diğer bir konu da: 26 maddeden oluşan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'mizde ekonomiye dair, kamu görevlilerinin özlük haklarına dair düzenlemeler var ve -hocamız biraz önce yine 31 Mart seçimlerine atıf yaptı ya- 10'uncu maddede muhalefetteki belediyelerin de yararlanacağı bir düzenleme de var; hayırlı olsun. Yani siz şimdi buna "hayır" mı vereceksiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, alkışlamadılar bunu.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Size diyorum, sonuçta alkışlayacaklar, sonuçta alkışlayacaklar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, 26 maddeden oluşan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'miz aziz milletimize ve ülkemize hayırlı olsun.

Herkese hayırlı sabahlar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Ankara Milletvekili Sayın Bülent Kuşoğlu.

Buyurunuz Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, kanunumuz hayırlı uğurlu olsun. "Kanunumuz" diyorum çünkü normal olarak şimdiye kadar -işte, biraz sonra görüşeceğiz galiba- "Turizmi Teşvik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Düzenleme Yapan Kanunlar", "Kanun Gücünde Kararnameler" diye başlıklı olurdu; bu kanunun adı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" yani maalesef, belirleyici olan herhangi bir kanun da yok ama hayırlı uğurlu olsun.

Bizimle birlikte bu saate kadar çalışan, başta stenograflarımız, kavaslarımız, memurlarımız, bürokratlarımız, çaycılarımız, restoranda bize hizmet eden değerli arkadaşlarımıza çok çok teşekkür ediyoruz, bu saate kadar onların desteğiyle getirdik.

Hayırlı uğurlu olsun diyorum. Desteklediğimiz birçok madde vardı bunların içerisinde, önemli maddeler de vardı, eksik bulduğumuz maddeler de vardı ancak özellikle OHAL'le ilgili maddeler nedeniyle maalesef bu kanun teklifine "evet" oyu veremeyeceğiz.

Adıyaman Milletvekilimiz Abdurrahman Tutdere çok uğraştı tütünle ilgili olarak daha uygun bir şekilde düzenleme yapılması için. Uyar Madencilikle ilgili olarak başta Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel olmak üzere bütün Manisa milletvekillerimiz çok uğraştılar, çok uygun bir teklifte de bulundular ama maalesef o da dâhil edilmedi, üzümlere söylüyorum. Çok daha güzel bir düzenleme olabilirdi, çok daha iyi bir kanun teklifi çıkabilirdi buradan.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifiyle ilgili olarak pazartesi günü on üç on dört saat Komisyonda çalışma yaptık, salı günü on saate yakın çalışma yaptık. Komisyondaki arkadaşlarımıza, başta teklif sahibi Orhan Yegin olmak üzere bütün imza sahibi arkadaşlara da tabii ki teşekkür edelim ama bu şekilde bir yasa yapma usulü olmaz, onu da belirtelim çünkü hem Komisyonda yeteri kadar görüşmedik hem de burada -görüyorsunuz- yeteri kadar görüşmedik, konuşmadık, çok eksik kaldı, sıkıntılı oldu. Yasa yapma usulü böyle olmaz. Kimse kusura bakmasın ama hiçbir şekilde yasa böyle görüşülmez.

Bu 26 madde içerisinde devleti, kamu kuruluşlarını ilgilendiren çok önemli konular vardı. Bunlarla ilgili olarak o kurumların masaya yatması gerekiyordu, o kurumların hesap vermesi gerekiyordu, denetlenmesi gerekiyordu, hemen hemen hiçbirini maalesef bihakkın yerine getiremedik. Çünkü siyasi olarak hesap vermesi gereken kişiler, bakanlar, siyasi iradeye sahip olan kişiler burada yoktu. Değerli Arkadaşımız Orhan Bey o hesabı verecek durumda değil, o da bir milletvekili, o da yasama erkinin bir temsilcisi tabii ki. Dolayısıyla yürütme erkinin temsilcisi olan, siyasi iradeye sahip birilerinin burada olması gerekirdi, hesap vermeleri gerekirdi. Maalesef eksik kaldı, her hâlükârda eksik kaldı.

Bir de bu 26 maddenin maalesef birçoğu, 16-17 maddesi bizim bu dönem tekrar tekrar görüştüğümüz maddeler. Hani “Tarih tekrardan ibarettir.” deniyor ya, Meclis tekerrürden ibaret oldu maalesef.

Evet, Türkiye normalleşmeli değerli arkadaşlar. Türkiye’nin normalleşebilmesi için de bu olağanüstü hâl kanunlarından kurtulması gerekiyor. Türkiye güzel bir ülke, Türkiye idare edilebilir bir ülke. Türkiye idare edilirken olağanüstü hâl yasalarına başvurulmaması gerek. Olağanüstü hâl yasaları olmazsa Türkiye idare edilemez mi, öyle bir durum mu var? Bunlara ihtiyaç yoktu. Bize göre yanlış yapıldı.

Ama hayırlı uğurlu olsun diyoruz tekrar.

Herkese saygılar sunuyoruz.

Grup olarak oyumuzun renginin de ret olacağını bildirmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler’in oyunun rengini belirtmek için lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Abdullah Güler, konuşmasında teklifin 10’uncu maddesinin muhalefet belediyelerini de kapsadığı yönünde bir değerlendirmede bulundu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bütün belediyeleri, bütün belediyeleri.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Âdeta “Muhalefet belediyelerine de bir ödül var.” dedi burada.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Oysa bu madde 2981 sayılı imar ve gecekondu mevzuatına aykırı olarak yapılmış olan yapılarla ilgili olarak bugüne kadar tapu verilmemiş olan, otuz sekiz yıldır tapu bekleyen bu vatandaşlarımızın on dokuz yıllık iktidarınız döneminde tapu alamamış olması nedeniyle mevzuattaki eksikliğin giderilmesine yöneliktir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hiç alakası yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bakın, siz 2981 sayılı Kanun’u 6306 sayılı Kanun’la yürürlükten kaldırıyordunuz, bizzat grubumuz adına benim müdahalemlle o kanun bugünlere kadar geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şimdi de eksiginizi bir maddeyle gidermeye çalışıyorsunuz. Evet, 2981 sayılı Kanun’u 6306 sayılı Kentsel Dönüşüm Kanunu görüşülürken yürürlükten kaldırıyordunuz, Sayın Erdoğan Bayraktar bakandı, Plan ve Bütçe Komisyonundaydı, ben gittim “Ne yapıyorsunuz? On binlerce insan tapu bekliyor, bunu kaldıramazsınız.” dedim. Sonra üç yıl uzatıldı. Sonra yine burada Genel Kurulda, Sayın Mahir Ünal Grup Başkan Vekiliydi, “Süre bitiyor, uzatalım.” dedim, Sayın Mahir Ünal “Evet, uzatmamız lazım.” dedi, sonra hep birlikte uzattık. Bu da sizin eksiginizi gidermeye yönelik. Otuz sekiz yıldır tapu bekliyorlar, on dokuz yıldır da bu vatandaşları beklettiniz, bunu da muhalefete bir ödül gibi anlatıyorsunuz. Olmadı bu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım, bir dakika... Sataşmaya mahal vermeyeceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Güler. (Gürültüler) Sabır, sabır, sabır...

Buyurun Sayın Güler.

57.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler’in, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İfadem aynen şöyleydi: “Bütün belediyeleri ilgilendiriyor dolayısıyla muhalefeti de ilgilendiren bir yasal düzenlemedir, hayırlı olsun.” demiştik.

İkincisi, Akif Bey’in maalesef farklı bir kanunu okuyarak herhâlde karıştırdığını düşünüyorum. Kendisinin çok dikkatli okuduğunu düşünürüm her zaman, saygı duyarım. Buradaki düzenlememiz 3194 sayılı İmar Kanunu 5.000’lik, 1.000’lik uygulamasından sonra ortaya çıkan 18’inci madde uygulamasıdır. Asla 2981 sayılı Kanun ve devamındaki kanun düzenlemeleriyle bir ilgisi yoktur.

Arz ediyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Güler, yanlış mı duydum, maddenin ikinci fıkrası 2981 sayılı Kanun’u düzenliyor.

Sayın Başkan, mikrofonumu açabilir misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

58.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Güler, herhâlde maddenin ikinci fıkrasını o yoğunlukta dikkatten kaçırdınız. Maddenin ikinci fıkrası doğrudan 2981 sayılı Kanun’la ilgili düzenleme, ortaklık payı düzenlemesini içeriyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 18 efendim. 2981’in 18’inci maddesi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, 2981 değil mi bu işte? Evet, durum budur. İkinci fıkra 2981 sayılı Kanun’la ilgilidir.

Teşekkür ediyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 18’inci madde efendim.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz oylamaya geçeceğiz efendim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı	:	327
Kabul	:	266
Ret	:	61 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Enez Kaplan
Tekirdağ”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.
Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 07.35

ON DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 08.33

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ
KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105’inci Birleşiminin On Dördüncü Oturumunu açıyorum. 2’nci sırada yer alan, Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

14/7/2021 tarihli 103’üncü Birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 255 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 17 ila 31’inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, çok değerli Komisyon Başkanım ve üyeleri, yüce Türk milleti; 255 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gündemimizde yine bir torba kanun teklifi var. AK PARTİ Grubu dahi bu teklifi getirip getirmemekte şüpheye düşmüştür. Bütün teklifleri apar topar komisyondan geçirip Genel Kurula getiren AK PARTİ Grubu, 6 Nisanda tamamlanan Komisyon toplantısından üç ay sonra bu teklifi Genel Kurula getirebilmiştir çünkü turizmin kıyısından, köşesinden geçmiş her bir vatandaş bu düzenlemeye karşıdır. Kanun teklifinin ismi “Turizmi Teşvik Yasası” olarak belirtilmiştir ancak bu torba kanun teklifinin içeriği okunduğunda, teklifin teşvik değil turizm sektörü üzerinde gezdirilen iktidar sopası olduğu anlaşılmaktadır.

Dünya Turizm Örgütü tarafından 2020 yılının turizm tarihinin en kötü yılı olarak ilan edildiği bir süreçten geçtik ve geçmekteyiz. İçerisinde bulunduğumuz 2021 yılında ise turizmde yaşanan bu sıkıntılı sürecin daha da kötüye gittiği rezervasyon durumlarından, tesislerin doluluğundan anlaşılmaktadır. İktidar böylesine bir zor süreçte başarısız ekonomi politikalarının sonucunu turizm sektörü üzerinden gösterdiği sopayla çıkarma peşindedir. Böylesine bir zamanda turizm sektörü üzerine sopayla gitmek insafsızlıktır.

Değerli milletvekilleri, yasa yapmak bir sanattır ancak bu tip torba kanunlarla bu sanat âdeta katledilmektedir. Bunun en büyük sebebi ise Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Covid-19 salgını öncesinde turizm sektöründen en çok gelir elde eden ülkeler hangileridir diye baktığımızda, ABD, İspanya, Fransa, İngiltere ve İtalya. Peki, bu ülkelerin ortak yanı nedir dersek, hukuk devleti olmaları. O hâlde, hukukun üstün olduğu yönetim anlayışıyla turizm sektörünün gelişimi doğru orantılıdır çünkü hukuk devletlerinde ekonomiye güven vardır, devlet kurumlarına inanç vardır. Bugün ülkemiz, tek adam yönetiminin keyfiliği sebebiyle hukuk devleti olmaktan her geçen gün daha da uzaklaşmaktadır. Bu durum ise ülkemizi, başta turizm sektörü olmak üzere ekonomik her alanda cazibe merkezi olmaktan uzaklaştırmaktadır. Kısacası, “Türkiye’yi şirket gibi yöneteceğiz.” diyen Cumhurbaşkanlığı yönetiminin hukuk ile turizm arasındaki bağı kurması imkânsız gibi görünmektedir.

Değerli milletvekilleri, Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisinin duvarında “Onlar işlerini istişareyle, danışarak yaparlar.” ayeti vardı. Bu kanun da tıpkı diğer kanunların yapılma sürecinde olduğu gibi, istişareden yoksun olarak hazırlanmıştır. Bu teklif, Türkiye Seyahat Acentaları Birliği, Türkiye Otelciler Birliği başta olmak üzere, sektör temsilcileri, turizm acenteleri, çevreciler, doğa sevdalıları, kısaca tüm sektör paydaşları tarafından karşı çıkılan bir yasa teklifidir.

En önemlisi de hazırlanan kanun metnine göre, yerel yönetimlerin yetkileri ve gelirleri merkeze kaydırılmaktadır. Metne göre, belediye sınırları içinde bulunan yeme içme, eğlence, günübirlik mesire alanları ile konaklama tesisleri ve plajlar dâhil, turizmle ilgili alanlar Kültür ve Turizm Bakanlığının tasarruf ve denetimine bırakılacaktır. Bu durumda yerel yönetimler turizm faaliyetlerinden dışlanmaktadır. Bunun anlamı şudur: AK PARTİ iktidarı, demokratik seçimler yoluyla Millet İttifakı’na kaybettiği

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(x) 255 S. Sayılı Basmayazı 13/07/2021 tarihli 102’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

büyükşehir belediyelerinin gelirlerine göz dikmiştir. Seçimlerden umudunu kaybeden AK PARTİ iktidarı Şark kurnazlığı peşindedir. İstanbul'da Galata Kulesi başta olmak üzere, pek çok turistik alanın Kültür ve Turizm Bakanlığı uhdesine alınması ve giriş ücretinin 30 TL'den 100 TL'ye çıkarılması bunun bir işaretidir. Bu durum, Turizmi Teşvik Kanunu'nun sektör paydaşlarıyla neden istişareden yoksun bir şekilde hazırlandığının anlaşılmasına yeter de artar bile.

Teklifle, yerel hizmetlerin yerel yönetimlerin eliyle yürütülmesi gibi evrensel bir ilke de çiğnenmektedir. Pek çok işletme yeniden ruhsat sürecine girecektir. Burada, evrak eksikliği, hatalı işler, başvuru yapmadığı gibi bahanelerle işletmelerin kapatılması durumu yaşanabilecektir. Bakanlık denetimi başlayınca Turizm Ajansına ödenecek meblağ hakkında da bir boşluk oluşacaktır. Başvuru ücreti talep edilmesi gibi yönetmelikle düzenlenebilecek durumlar meydana gelecektir. Madem böyle bir belge verilecektir, Bakanlık, belediyeden ruhsatı olan herkese bu belgeyi düzenleyip elektronik ortamdan gönderebilir veya kargoya verebilir. Bunu yapmak yerine neden kazanılmış hak için bir daha başvuru istemektesiniz? Özellikle plajlarda pek çok sıkıntı baş gösterecektir. Umarım türlü oyunlarla işletmecilerin ruhsatları iptal edilip yandaşlara bir rant alanı açılması düşünülmüyordur.

Sayın milletvekilleri, Kur'an-ı Kerim'de Yüce Yaradan'ımız "Bitkiler ve ağaçlar secde ederler." diye buyuruyor. Önümüze gelen bu kanun teklifiyle birlikte meralar, kışlaklar, sulaklar, kıyılar, plajlar ve köy tüzel kişiliğinin kullanımındaki orman alanları, Bakanlığın yetkisiyle "turizmi teşvik" kisvesi altında ranta ve yağmaya açılmaktadır. Ormanların betonlaşması demek hayvancılığın daha zora girmesi demektir. Meraların yok edilmesi demek, yem fiyatından et fiyatına kadar ekonomik açıdan birçok sorunu beraberinde getirmesi demektir.

Covid-19 salgını sürecinde tüm dünya, kendi kendine yetebilen, yerel kaynakların millî kullanımına dayalı ekonomi modelini tekrar hatırlamıştır. Öyle ki yıllardır çiftçimizin yaşadığı işler acısı durumu görmezden gelen Sayın Cumhurbaşkanı, bu sürecin sonunda "Çiftçilerimiz ekilmemiş tek karış toprak bırakmayacaktır." diyerek durumu açıklamıştır ancak ne bu gibi düzenlemeler tarıma ve hayvancılığa olumlu katkı sunacaktır ne de iktidarın tarım politikaları buna uygundur. Turizmi geliştirme adına betona boğacağınız doğamızda, siz, bitkilerin ve ağaçların secdesini engelleyeceksiniz. Maalesef, doğamız talan edilirken, biz oralarda yapılacak bazı lüks oteller üzerinden dönecek rant kavgalarını YouTube kanallarında şaibeli insanların anlatımıyla takip edeceğiz. Bu utancı da bu teklife "evet" diyecek milletvekillerimiz yaşayacaktır diye düşünüyorum.

Kıymetli milletvekilleri, dünyanın büyük ülkeleri kamu diplomasisine ve kendi tarihî ve kültürel coğrafyasına ciddi önem vermektedir. Bunun yanı sıra her ülke de ülkelerinin tanıtımının yapılması için ciddi çalışmalar yapmaktadır. Konfüçyüs Enstitüsü, Goethe Enstitüsü gibi kurumlar bunun zirve noktalarıdır. Yunus Emre Enstitüsü de bu çalışmaların Türkiye'de bir örneğidir. Bütün insanlığa sevgi ve barış mesajını veren Yunus Emre'nin adıyla dünyanın pek çok yerinde faaliyet gösteren bu kurumun çok daha iyi idare edilmesi gerekmektedir. Normal şartlarda, kamu personelinin iki yıllık sürelerle ihtiyaç hâlinde bu kuruluştaki çalışmasında bir beis yoktur; kaç personel ve kimler olacağı sadece ve sadece Sayın Cumhurbaşkanının iki dudağı arasında olunca iş olumsuzluğa bürünmektedir. Yunus Emre Enstitüsünün koordinatörü olarak atanan bazı isimlerin iktidar partisiyle yakın ilişkileri, akrabalık bağları gibi durumlar kulağımıza gelmektedir. Bu düzenleme, asla yandaşların yurt dışında tatil yaptırılması düzenlemesi hâline getirilmemelidir. Bunun yanında, özellikle Türkçe öğretimi noktasında atanamayan öğretmenlerimizin Yunus Emre Enstitüsünde istihdam edilmesi de önemli olacaktır.

Şunu belirtmek isteriz ki: Gündemi sadece turizmden nasıl vergi geliri elde ederim, nasıl işletmecilerden fazla ödeme alırım hâline gelmiş olan Kültür ve Turizm Bakanlığı bir an önce bölünmelidir. İktidarın da kabul ettiği gibi -bize göre hiçbir alanda başarılı değil ama- kendilerine göre kültür ve eğitim alanında başarısız olduklarını ifade etmektedirler. Bu başarısızlığı önleme adına Kültür ve Turizm Bakanlığı birbirinden ayrılmalıdır çünkü içindeki kurum sayısının fazlalığı göz önünde tutularak bir Kültür Bakanlığı kurulmalı, Yunus Emre Enstitüsü, Yurtdışı Türkler ve Türkler Bakanlığı gibi yapılar buraya bağlanmalıdır. Bu kurumlar bir imparatorluk bakiyesi olan Türkiye için hayati önem taşımaktadır.

Bu düşüncelerle teşekkür ediyorum. Yaklaşmakta olan Kurban Bayramı'nızı kutluyor, bu bayramın Türk İslam âlemine hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurunuz Sayın Osmanağaoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; hepinizi bir günaydınla selamlamak istiyorum.

255 sıra sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Dünya, 2019 sonlarında başlayan ve 2020 yılında zirve yapan, 2021 yılında etkileriyle hâlen savaşmakta olduğumuz Covid-19 virüsüyle eşi benzeri görülmemiş bir mücadele vermektedir. Bu süreçte sosyal hayat yeni normallerle tanışmış, iş hayatı ve günlük yaşam salgının etkilerini ciddi bir şekilde hissetmiştir. Salgının etkileri bununla da sınırlı kalmamış, ülke ekonomileri derinden sarsılmış, hükümetler sergiledikleri mücadele yöntemleriyle âdeta bir sınav vermiştir. Birçok sektörün ağır darbelerle maruz kaldığı bu süreçte, turizm sektörü de dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de ciddi bir duraksama dönemine girmiştir.

Dünya ekonomisinin âdeta küçülmeye girdiği salgın döneminde Hükümetimizin almış olduğu önlemler, turizmcilerimizin sergilediği dayanışma, işletmecilerimizin fedakârlıkları, turizm sektörüne nefes aldırarak destek paketleri, ülkemizde yaşanan bu sürecin en az hasarla atlatalmasına vesile olmuştur. Ülkemizin turizmdeki rakiplerinin ve ana pazarlarının ekonomik görünümüne ilişkin IMF'nin 2020 raporuna bakıldığında, Akdeniz havzasında rekabet ettiği ülkelere göre performansı bunun en iyi göstergesidir. Şöyle ki: Yunanistan'da ekonomik küçülme yüzde 10, İtalya'daki küçülme yüzde 9,1; İspanya'da yüzde 8, Fransa'da yüzde 7,2'dir. Bu oran "ana pazarlarımız" olarak adlandırılan Almanya'da yüzde 7, İngiltere'de yüzde 6,5; Rusya'da ise yüzde 5,5 oranında olmuştur. Covid-19'un turizm sektörüne verdiği zararın 2009 yılındaki küresel ekonomik krizin 3 katına ulaşması göz önünde bulundurulduğunda, bu mücadelenin ehemmiyeti çok daha iyi anlaşılmaktadır. Bu noktada, hem turizm sektörünün hem de Hükümetin tam bir koordinasyon içinde yeni bir döneme hazırlanması gerektiğinin bilincinde bir strateji belirlemesi büyük önem arz etmektedir. Önümüzdeki süreç sektörün yeniden yapılandırılması için bir fırsat olarak değerlendirilmeli, buna göre adımlar atılmalı; bu, hepimizin üzerinde durması gereken millî bir vazifedir.

Küresel salgın öncesinde dünya çapında en çok ziyaretçi ağırlayan 6'ncı ülke konumunda olan ülkemiz, 2019 yılında 45 milyonu yabancı olmak üzere toplamda 52 milyon turist ağırlamıştır, salgın sonrası bu rakamın çok daha yükseklerle çıkacağı da ortadadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem güzel İzmir'imiz, turizm sektöründe attığı adımlarla birçok ilke öncülük etmiş tecrübe kaynağı bir ilimizdir. Ülkemizin en önemli turizm merkezlerinden olan İzmir'imiz, salgın sonrası yeni dönemle birlikte 2019 yılında yakaladığı ziyaretçi ağırlama trendini 2021 yılında da her şeye rağmen sürdürecektir. Tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerinin yanında kültür ve sağlık turizmi alanlarında da çok önemli merkezlerle sahip olan İzmir'imizin bu konumunun dünya çapında da perçinlenmesi ertelenemez bir görev, bir sorumluluktur. Bergama, Çeşme, Ödemiş, Tire, Efes Müzeleri ile Agora, Kadifekale, Tepekule, Sığacık, Ürkmez, Urla, Foça, Değirmendere gibi tarihi alanlara, ören yerlerine sahip, kültür turizmi olanaklarını ülkemize sunan ilk il olan İzmir, bunu sonuna kadar hak etmektedir. İnanç turizmi açısından da birçok

değere ev sahipliği yapan İzmir'in turizm kapasitesinin hayal edilenin çok daha ötesinde olduğu tartışılmazdır. Diğer yandan, mavi bayraklı plaj sıralamasında dünyada 3'üncü sırada bulunan ülkemizde, mavi bayraklı 52 plaja sahip İzmir; deniz, kum ve güneş üçlüsünün göz kamaştırıcı birçok kıyı hazinesine de sahiptir.

Sağlık turizmi, termal turizmi, kruvaziyer turizmi, yat turizmi, gastronomi turizmi, kongre ve fuar turizmi konusunda gelişime açık, mevcudun çok üstünde bir kapasiteye sahip İzmir, turizm sektörünün bu kulvarlarında da iddialı bir yere sahiptir. Özellikle, Türkiye'nin en önemli kruvaziyer limanlarından birisine sahip olan İzmir'in, geçtiğimiz yıllarda 500 bin kruvaziyer ziyaretçisi ağırlaması, Ege Bölgesi'nin lokomotif olması açısından ve kapasitesi açısından çok önemli. Bu noktada, önümüzdeki elli yılın turizm merkezini oluşturmak için başlatılan Ege Turizm Merkezi-Çeşme Projesi'ni oldukça önemseyeceğimizi, yapılan çalışmalarını yakından takip ettiğimizi ifade etmek isterim. Doğal yaşama zarar vermeyecek, çevre duyarlılığı taşıyan bir anlayışın hâkim olacağı bu projenin, sadece İzmir'imiz için değil Ege Bölgesi ve ülke turizmi açısından önem arz ettiği muhakkaktır. Bu sebeple, sürecin sosyal, ekonomik ve ekolojik yapıda meydana getireceği değişimlerin iyi hesaplanarak hareket edilmesi oldukça önemlidir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; önümüzde, ortak akılla hareket edilmesi gereken ciddi bir süreç bulunmaktadır. Bu kapsamda, sadece İzmir'de değil turizm kapasitesiyle öne çıkan tüm illerimizde uygulanması gerektiğini düşündüğümüz bazı hususlara da dikkatinizi çekmek isterim. Kısa, orta ve uzun vadeli tanıtım ve pazarlama stratejilerinin oluşturulması, turizm sektörünün geleceği ve rakiplerimizle olan rekabetimiz için önem arz etmektedir. Dünyada örneklerine sıkça rastladığımız akıllı şehir uygulamasının hayata geçirilmesi ve yaygınlaştırılması hem ziyaretçiler hem turizmçilerimiz için oldukça yerinde olacaktır. Akdeniz ve Ege sahillerinin vazgeçilmez olan, turizm sektörünün geleceği olarak gördüğümüz butik otellerin salgın dolayısıyla daha da önem kazanması, butik otellere sahip merkezlerin çoğalmasını da zorunlu kılmaktadır. Sadece İzmir'imizde Çeşme'den Alaçatı'ya, Urla'dan Seferihisar'a, Foça'dan Gümüşlük'e kadar birçok bölgenin bünyesinde barındırdığı butik oteller dahi turizm sektöründeki bu gerçeğin ne kadar önemli olduğunu göstergesidir. Küresel salgın döneminde daha da belirginleşen sağlık ve güvenlik hassasiyetlerinin göz önünde bulundurulması, tanıtım stratejilerinde bu özelliğin öne çıkarılması yerinde olacaktır. Ziyaretçilerin beklenti ve eğilimlerini tespit edebilmek için anket çalışmalarına yoğunluk verilmesiyle bir diğer husustur.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; milletimizin turizm alanındaki tecrübesi, kabiliyeti tartışılmaz çok kıymetlidir. Bize düşen sorumluluk, bu tecrübelerin ziyan edilmemesi, kabiliyetin ise yerinde kullanılmasını sağlamaktır. Bu sebeple, İzmir turizmine, ülke turizmine katkı sunacağına inandığımız her türlü adımın "ama"sız, "fakat"sız yanındayız çünkü İzmir bizim, Türkiye bizim, gelecek bizindir.

Sözlerimi liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin İzmir ve İzmirli hemşehrilerimize karşı olan muhabbetini yansıtan, her zaman okumaktan büyük keyif aldığım şu cümlelerle sonlandırmak istiyorum: "Güzel İzmir, vakurlu İzmir, dik duruşlu İzmir, onurlu İzmir, maviiliklerinde Türk'ün kudretli asırlarını yüzdüren İzmir, seni hasretimle bağrıma basıyorum."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle Kurban Bayramı'nızı tebrik ediyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Turizmi Teşvik Yasası... Hazır "turizm" demişken, turizm nedir? Türk Dil Kurumunun birinci tanımı; dinlenme, eğlenme, görme, tanıma ve benzeri amaçlarla yapılan gezi. Bir diğer tanımı; bir ülkeye veya bir bölgeye turist çekmek için alınan ekonomik, kültürel, teknik önlemlerin, yapılan çalışmaların tümü.

Şimdi, bakıyoruz, biraz önce "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz." diye bir konuşma yaptı hatibimiz. Evet, gerçekten, özellikle doğanın talanı konusunda birazdan fotoğraflarını göstereceğim, ayineniz iştir. Tereddüt bile etmeden bu toprakların ve insanlığın on iki bin yıllık tarihi Hasankeyfi sular altında bıraktınız. Ne doğa bıraktınız, ne tarihî, kültürel miras dediniz, yağma talanda sınır tanımadınız.

Bakın, bu doğa... Narmanlı Han, İstiklal Caddesi'nin mimarisi ve kültürel mirasıyla önemli yapılarından biri ve iki yıllık restorasyon sürecinin ardından bu güzelim bina bir kremalı pastaya çevrildi, gördüğünüz gibi. Ve memleketim Kuş Cenneti, bir biyogaz dönüşüm şirketinin atıklarıyla kirletilen Balıkesir'in Egridere ilçesine akıtılan ağır metaller yüzünden tehlike saçtı ve Manyas Kuş Gölü'nde balık türünün 23'ten 4'e kadar düşmesine neden oldu. Ve şimdi, Manyas Kuş Gölü'nü besleyen derelerin içinde bulunan ağır metaller yüzünden gölde yaşayan 2-3 milyon kuş ağır metallerle besleniyor ve gördüğünüz gibi durum. Tek tek anlatmayacağım ama, buyurun, Uzungöl'ün hâli; eskisi ve yenisiyle. Ve Salda Gölü, maalesef bu güzelim mavilik şu hâle gelmiş durumda. "Ayakkabıyla bile girilmemeli." deniyordu Salda Gölü'ne "Millet bahçesi yapılacak." diyerek iş makinelerini soktunuz ve durum bu, kafeler etrafını kuşatmaya başladı. Ve Dipsiz Göl, artık bir camur gölü hâline geldi, bu da doğal güzelliklerimizden biri. Ve Saros, henüz dokunamadığınız ve hafta sonu Saros gönüllüleriyle birlikte mücadele ettiğimiz, miting yaptığımız yer. Saros Körfezi Ege Denizi'nde bulunan en temiz bölgelerden biri ve akıntılar sebebiyle de kendi kendini temizleme özelliğine sahip. Siz, şimdi, burada "ÇED olumlu" kararını Edirne İdare Mahkemesi iptal etmesine rağmen ve doğa savunucularının, halkın itirazlarına rağmen -FSRU Limanı'nı BOTAŞ'a seferber ettiniz- buraya bir liman inşaatı başlıyor.

Evet, turist neyi görecek bu tabloda? Hangi kültürel mirası tanıyacak? Sizin turizmden anladığınız, beş yıldızlı beton yığınlarının içinde ye-iç-at turizmi çünkü yeter ki sizin şirketleriniz kazansın. Öyle ya, zaten ülkeyi şirket gibi yönetmekten bahsettiniz ve bir turizm şirketi sahibinden de Turizm Bakanı yaptınız. Bu yasayla sizin "teşvik" dediğiniz de sermayeyi teşvik; doğayı sermayenin talanına açmak, tarihî dokuları ve kültürel mirası yağmaya açmak, ormanları talan etmek, sahilleri betona gömmek, kamunun yani halkın olan plaj ve kumsalları sermayeye peşkeş çekmek. Önümüze getirdiğiniz teklifte de turizmi teşvik etmek değil, turizm patronlarını palazlandırmak var. Peki, işçilere, özellikle mevsimlik çalıştığı için altı ay çalışıp kazandığını bir yıl boyunca harcayarak geçinmek zorunda kalan, pandemi koşullarında da hiç destek vermediğiniz ve açlığa mahkûm edilen turizm sektöründe çalışan işçilere ne var bu teklifte, bir teşvik var mı? Hayır, onlara teşvik meşvik yok ama üstelik, bu teklifle öngörülen o cezalar var ya, yine, bu sektörde çalışan emekçilerin işten atılmasına ve çok düşük ücretlerle çalıştırılmasına sebep olacak.

Peki, başka ne var bu teklifte? İktidarın, kaybettiği yerel yönetimlerin turizmle ilgili yetkilerini Bakanlığa devrederek belediyeleri saf dışı etmek ve gelirlerini ellerinden almak var. Halkın ücretsiz kullandığı sahillerin betona gömülmesi, ormanlık alanların ve meraların bir kez daha tahribatı var. Kurulacak olan o lüks çadır kamplarında ve karavan kamplarında hiçbir şey yapılmazsa bile duş gibi, kanalizasyon gibi yapılar kurulması nedeniyle ormanlık alanların talanının önü açılıyor bu teklifte. Hazır, ormanlardan bahsetmişken sadece bu teklifle tahrip edilen bir orman alanımız yok. Orman Genel Müdürlüğü Ormanlık İstatistikleri'ne göre, 2012-2020 dönemi arasında -2012 çok milat bu ülkede- 334.035 hektar orman alanı kamu yararı gerekçe gösterilerek orman vasfının dışına çıkarıldı. Hem orman hem mera hem de tarım alanları ne varsa bir torba yasada getiriliyor ve bütün bunlar vasfının dışına çıkarılıyor. Gerekçelerinizden bir tanesi enerji ihtiyacı. Her yer hidroelektrik santrali, nükleer santrali, rüzgâr enerjisi santrali. Peki, şu ana kadar yapılan tüm o santrallerde üretilen enerjinin ne kadarını kullanıyoruz, biliyor musunuz?

Sadece yüzde 47'sini kullanıyoruz.

TEMA Vakfının hazırladığı rapora göre, Temmuz 2019'dan bu yana 2.685 noktada maden ihalesine çıkmış ve iktidarın son on üç yılında 99 bin hektar orman madenlere açılmış. Şimdi, yeni gözde Ege Bölgesi. Ormanlardaki maden alanları önceki dönemlere göre bu arada 3 kat artmış. Yaklaşık 1.350 rakıma sahip Kocadağ, doğal güzelliğiyle bilinen, doğa sporları için yani turizm için tercih edilen bir bölge. Kocadağ'da ağaçlar kesilmeye başlandı iki üç gün önce ve İl Orman Müdürlüğü oradaki çevre aktivistlerinin müdahalesi üzerine, isyanı üzerine şu açıklamayı yaptı, dedi ki: "Bakım ve gençleştirme çalışması yapıyoruz." Bunun üzerine Samsun Çevre Platformu ve çevreciler orman içinde açılan geniş yolların olduğunu ve çok sayıda ağacın kesildiğini tespit etti. Nedeni şu: Biyokütle santralinin ihtiyacı için ağaçların kesildiğini söylüyor çevreciler.

Ve Muğla'da tüm ilin yüzde 59'u, ormanların yüzde 65'i, tarım alanlarının yüzde 48'i, tabiatı koruma alanı ve millî parkların yüzde 55'i, Türkiye'nin en yaşlı karaçam ormanına sahip Kartal Gölü Tabiatı Koruma Alanı'nın tümü, kültürel varlıkların yüzde 66'sı maden için ruhsatlandırıldı. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından YK Enerji AŞ'ye verilen Muğla Akbelen Ormanı da Milas'taki termik santrale kömür temin etmek için maden yapılmak isteniyor ve 740 dönümlük Akbelen Ormanı'nın kesilmemesi için yıllardır ormanda nöbet tutan İkizköylüleri selamlamak istiyorum buradan. Evet, onların direnişi hepimizin direnişidir çünkü memleket sorunudur, sadece Akbelen'le ilgili bir sorun değildir.

Artvin... Artvin'in her karışı maden şirketlerine teslim. TEMA raporuna göre orman alanlarının yüzde 56'sı, tarım alanlarının yüzde 47'si, millî parkların yüzde 84'ü maden yağması için ruhsatlandırıldı. 2012 yılından bugüne kadar incelendiğinde maden ve enerji sektörü için tahsis edilerek kaybedilen orman alanı yanan ormanlardan katbekat fazla ve ormanlar rant amaçlı mega projelerle ve kömür yakarak iklim felaketini derinleştiren enerji projeleri için talan ediliyor. Kuzey Ormanları'nı, uçakla geçerken -özellikle İstanbul'da- İstanbul Havalimanı'na inerken bir seyreidin ve üstüne bir de Kanal İstanbul eklenecek Kuzey Ormanları'nın katline.

Gelelim yangınlara. Nedeni bilinmeyen orman yangınlarının hem sayısı hem de yaktığı alanın toplama oranı 2010 yılından itibaren ciddi bir biçimde artıyor. Sayı açısından 2010 öncesine göre ortalama oran yüzde 20'den yüzde 44'e, alan açısından yüzde 14'ten yüzde 38'e çıkıyor. 2020 yılında 3.399 yangında 20.971 hektarlık alan zarar görüyor. Yalnızca 751 yangın İzmir, Aydın, Muğla ve Antalya'da. Neden turizm kentlerinde her yıl bu kadar yangın çıkıyor? Yanan ormanların yerine lüks oteller, villalar yükseliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OYA ERSOY (Devamla) – İşte size sadece bir örnek, çok iyi bilirsiniz aslında burayı: "Asla yapılaşmaya izin vermeyeceğiz." dediğiniz Muğla Güvercinlik Pina Yarımadası. Yanan bölgeye 1 tane değil, tam 3 tane lüks otel yapıldı. Sizin inşaat, beton ve madencilik üzerine kurulu siyasetiniz hem doğayı katlediyor, doğal yaşamı ortadan kaldırıyor hem de ekosistemi. Sonra Çevre Bakanınız çıkıp diyor ki: "Dünya ısındıkça ekosistemlerin ve insanların ayak uyduramayacağı kadar hızlı değişimler meydana geliyor." Türkiye'de de aşırı hava olayları nedeniyle sel, heyelan, hortum gibi şiddetli, sürekli artan afetler yaşandığını söylüyor. Hayır efendim, doğa, sermayenin birikim hızına, sizin yağma, talan hızınıza yetişemiyor ve kendini iyileştiremiyor, yenileyemiyor ve sonunda ölüyor. Peki, sizin turizm teşviklerinizden halkın payına ne düşüyor? Tabii ki bir hiç düşüyor. Orada da sosyal tesisler –tek tek sayamayacağım, zamanım kalmadı- bütün sosyal tesisler bir Cumhurbaşkanı kararnamesiyle sermayeye peşkeş çekilecek. Peki ne olacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERSOY (Devamla) – Uzatabiliyor muyuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (Devamla) – Peki.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Mürsel Alban.

Buyurunuz Sayın Alban. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Turizmi Teşvik Kanunu'yla ilgili teklifin ikinci bölümü üzerinde grubum adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan bu kanun teklifinin ana konusu, sadece Turizmi Teşvik Kanunu değildir, gerçekte yerel yönetimlerin yetkilerini tırpanlamaktır. Bu kanun teklifinin özü, muhalefetin yönetimde bulunduğu kıyı kenarlarındaki kentleri, belediyeleri turizm sektörlerinde dışlamaktır; tüm yetkileri Bakanlığın çatısı altına almak ve tüm kararları Bakanlığa bırakmaktır; tek adam rejiminin turizmde de uygulanması demektir. Yerel seçimlerde Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin turizm bölgelerinde sayısı artınca "Bu belediyelerin turizmde yetkilerini nasıl alırız ellerinden?" diye düşünülmüş, bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

Belediyeleri dışlamak, turizmi geliştirmek, aksine hizmetî küçültür. Yerel yönetimlerin süreçten dışlanması, yetkilerinin elinden alınmasıyla turizmde daha da çok döviz kazanılmaz; emek küçülür. Yerel yönetimlerin turizmle ilgili yürütülecek süreçte katılması ve karar mekanizmalarında söz sahibi olması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, yerel yönetimlere turizm faaliyetlerine daha da aktif katılmaları için kaynak aktarmak yerine, ellerindeki kaynakları almak için hazırlanan bu kanun teklifi tümünden Anayasa'ya aykırıdır. Bu teklif, parası olanın, büyük sermayenin pastadan büyük dilimi yemesi; parası olmayanın, küçük turizmcinin ise iflas etmesi demektir. Bu teklif, yerli sermayenin yok edilmesi, uluslararası sermayenin ülke turizmine çökmesi demektir. Bu teklif, turizmde emeğin değil, köle düzeninin kurulması demektir. Bu teklif, kıyıların, ormanların, yaylaların, kışlakların yağmalanması demektir. Bu teklif, doğanın yeşilinin doların yeşiline kurban edilmesi demektir. (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye, Allah vergisi bir turizm güzelliğidir. Sahibimiz sahip, bizim elimizden alın. Altın yumurtlayan bir tavuk var, AKP iktidarı on dokuz yıldır bu tavuğu kesmek için bıçak biliyor, tüylerini yola yola yok etmeye çalışıyor.

Turizm bölgelerinde jeotermal enerjilere arama ruhsatı vermek turizmin ölmesi demektir. ÇED raporlarını kaldırmak, turizm bölgelerindeki doğal ve tarihî sit alanlarının yapılaşmaya açılması, altın yumurtlayan tavuğun da kesilmesi demektir. Doğal koyuları, halkın ailesiyle ücretsiz denize girdiği sahilleri yandaşa peşkeş çekmek turizmi katletmektir. Her yaz turizm bölgelerinde çıkan yangınlarda ormanları feda etmek turizme ihanet etmek demektir. Yüz binlerce liraya tek adama yazlık saray yaptıran AKP iktidarı, orman yangınları için yangın söndürmek üzere 3 uçak alamıyor, gidip Rusya'dan dilene dilene sadece 3 uçak kiralatabiliyorsunuz. Orman yangınlarına, gece görüşü olmayan uçaklarınız olmadığı için sadece helikopterlerle gündüz müdahale edebiliyorsunuz.

AKP iktidarı son kullanma tarihinin yaklaştığını bildiği için giderayak ne varsa satıp öyle gitmek istiyor. Turizmde yöntemleri aynı, nerede doğası bozulmamış, bugünlere kadar orijinalliğini korumuş yer varsa tespit edip orayı gece yarısı ilan edilen Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla yapılaşmaya açıyor. Bodrum'da bunu yaptılar, yüzlerce dönüm yeşil alanı ticaret alanına çevirip paylaşmaya açtılar. Datça'da, Fethiye'de, Marmaris'te koyuları özelleştirme kapsamına aldılar, kıyıları, koyuları yağmaladılar; gözleri doymadı, ormanlara beş yıldızlı lüks çadırlar kuruyorlar. Akdeniz'in, Ege'nin sahillerini bitirdiler, Karadeniz'in yaylalarına göz

diktirler. Hani, suç örgütü lideri diyordu ya: “Şuraya çöktüler, buraya çöktüler.” diye. AKP dönemini de en iyi anlatan söz budur: Kravatlı çeteler turizme çöktüler.

Bakın, sizin getirdiğiniz bu kanun teklifine sektörün temsilcileri karşı, turizm acenteleri karşı, otel birlikleri karşı, yerel yönetimler karşı, çevreciler karşı, toplum karşı, halk karşı. Türkiye, turizmde pandemi nedeniyle iki yıldır yerlerde sürünüyor; sektör tükenmiş, bir can suyu beklerken bir ceza yasası getirdiniz. AKP iktidarına sesleniyorum: Turizmcinin sırtından inin artık! Yıllarca turizmi sömürdünüz, turizmcinin kanını emdiniz, turizmciler size pandemi döneminde muhtaç oldu. Onlara sırtınızı döndünüz; turizmciler “Artık yeterli” diyor “İsyani!” diyor.

Değerli arkadaşlar, şu an turizmciler inanıyor “Hangi ülkeden bize turist gelecek?” diye beklerken siz sabaha karşı sıkıştırılmış... Hatta, bakın, Mecliste milletvekilleriniz yok, belki çoğu uyuyor ama inanıyorum ki bu kanun teklifini size sunduran Turizm Bakanı iştahı kabarmış bir şekilde, şu an gözlerini açmış, kulağını Genel Kurula vermiş “Acaba bu kanun teklifi geçecek mi, geçmeyecek mi?” diye bekliyor. Turizm Bakanı, yanda oturan Komisyon Başkanı, Bakan Yardımcısı; kulaklarınızı açın, beni iyi dinleyin. İngiltere ülkeye seyahati kapatmış, Almanya kapatmış, Fransa kapatmış, sadece Ruslar kısmen açmış; turizmciler otelini açamamış, “Bize turist nereden gelecek?” diye bekliyor, siz de “Biz nereye talan ederiz?” diye bu kanun teklifini sabahın erken saatlerinde Genel Kurula sunuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sabah saat sekiz, bu kanun teklifini getirdiniz. Karadenizliler size sesleniyorum; yaylası olanlar, kışlağı olanlar, merası olanlar size sesleniyorum; bu kanun teklifine “evet” diyenler, size sesleniyorum: Artık sizin yaylalarınız yok, artık kışlaklarınız yok, meralarınız yok, ormanlarınız yok çünkü artık mülkiyeti, tasarrufu kamuya ait olan alanlar doğal karakteri korunarak turizme açılacak. Ben, soruyorum şimdi size: Ayder’in yaylaları rengarenk çiçek. Siz çiçekli çadırlar mı kuracaksınız oraya? Çiçekli binalar mı yapacaksınız Ayder’in yaylalarına? Muğla’nın kıyıları yemyeşil. Çam ağaçları, günlük ağaçları, çınar ağaçları var. Çınar ağacı görüntülerinde oteller mi kuracaksınız oralara? Ya, hiç mi vicdanınız yok? Hiç mi sızlamıyor vicdanınız? Size bakarak özellikle söylüyorum: Turizm Bakanı ülkeyi yöneten şahıs iktidarı gibi tek adam olma peşinde, turizmde tek olma peşinde. Şu an yaylaları, kışlakları, meraları, ormanları belki de kiraladı, tahsisini yaptı, sözleşmesini yaptı kendi şirketlerine, oraları bu kanun teklifi geçtikten sonra turizm alanı ilan edecek ve alıp işletecek kırk dokuz yıllık. Nasıl “evet” diyeceksiniz buna? Bu kanun teklifinin altına imza atarken... Teklif sahibi nasıl getirdiniz? Vicdanınız yok mu, sızlamıyor mu hiç sizin? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, planlama yetkisi Turizm Bakanında, bakın planlama yetkisi. Artık Çevre ve Şehircilik Bakanının da yetkisi kalmadı. Bakın, tek adam diyorum ya, planlama yetkisini eline alan Turizm Bakanı istediği yeri turizm alanı ilan edebiliyor. Mesela size bir örnek veriyorum. Burayı iyi dinleyin, siz de iyi dinleyin Sayın Bakan Yardımcısı, Komisyon Başkanı bakın, iyi dinleyin, destek veren ittifak ortağı iyi dinleyin. Torbada Turizm Bakanına ait Voyage Otel’in olduğu alanda genişliği 10 metre bir yol, uzunluğu da 50 metre olan bu alan Turizm Bakanı tarafından planlandı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca da onaylandı. Bu alandaki yolu yani aşağı yukarı bir dönümlük alanı kendi arsasına kattı, gasbetti, gasp. O alanı kendi arsasına katarken kenarlarında harita olarak, şehir planı olarak o kadar alanı terk etmesi gerekiyordu ama hiçbirini terk etmedi, yolu da arsasına kattı, gitti üzerine bina yaptı. Vicdanınız rahat mı? Yola bile bina yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Bakın, bu bir gasptir. Bunu şimdi ben tespit ettirdim, dava açacağım; o binalarını da yeni yaptı, onu bekliyordum çünkü çekme mesafelerine tecavüz olacak, yaptığı Voyage Otel yıkılacak.

BAŞKAN – Sayın Alban, tamamlayalım lütfen.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Peki. Zaman çok çabuk aktı geçti.

Değerli arkadaşlar, Turizm Bakanı Voyage Otel’de yolu arsasına kattı, üzerine bina yaptı. Ben Kars’taydım, bakın, Kars’ta Doğu Ekspresi turizme açıldı ama Kars’a baktığınız zaman Anadolu’da bir kadın şunu söyledi, dedi ki: “Aras’ı mürekkep etseniz meşeyi kalem; benim derdim yaz, yaz bitmez.” Ben şimdi söylüyorum Aras Nehri bol ve gür, sürekli akıyor; Aras’ı mürekkep etseniz meşeyi kalem, AKP iktidarının Turizm Bakanının günahlarını yaz, yaz, yaz bitmez. Bu günahınız çoktur, öbür dünyada nasıl hesap vereceksiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Kul hakkı vardır burada.

Değerli arkadaşlar, seçim bölgem olan Muğla’da İkizköy’de Akbelen Orman’ı yağmalanıyor, talan ediliyor. Yine -5’li çeteniz olan- Limak şirketine peşkeş çekilmiş olan yerde ağaçlar kesiliyor. Köylüler direniyor, ağlıyor, “Biz nefes alamıyoruz.” diyor, Akbelen Orman’ından elinizi çekin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Alban.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum Sayın Başkan, çok rica ediyorum.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Başkanım bir dakika...

MAHİR POLAT (İzmir) – Bir dakika daha verin.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Böyle bir uygulama yok Başkan ya!

BAŞKAN – İsterseniz bugün birer dakikayla çalışmalarımızı yürütelim.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Haktan, hukuktan bahsediyoruz, milletin hakkını yiyorsun. Sen de buna alet oluyorsun.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Bir dakika Başkan, bir dakika. Öbür konuşmalarından kısarsınız.

BAŞKAN – Buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Peki, teşekkür ederim.

Akbelen Orman’ında köylüler ağlıyor, neden? “Akbelen Orman’ı Limaka peşkeş çekilmiş, nefes alamıyoruz.” diyor, Akbelen Orman’ını talan eden, yağmalayan 5’li çeteye peşkeş çeken, kömür için ormanı, yeşili yok eden, doların yeşilini seçen AKP iktidarı...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Yalan! Yalan! Yalan!

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Bak, yalan değil talan, talan, talan diyelim. (CHP sıralarından alkışlar) Yine Anadolu’da bir söz var bakın, yine Kars’ta diyor ki: “Bana bak, ne hâldeyim; yâre bak, ne sallanır.” Halka bak, ne hâlde; siz neyin peşindesiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Yalanın, yağmanın, talanın peşindesiniz; ayıptır, günahtır ya!

Bu Turizmi Teşvik Kanunu Teklifi’ne “ret” oyu vereceğimizi duyuruyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Talan bizde yok! Hepsi sizde, hepsi sizde!

BAŞKAN – Şahıslar adına, Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben bu yasama dönemine maalesef Türkiye’nin en yoksul ili olan Ağrı ilinin bütün sorunlarını dile getirmekle başladım ve ne yazık ki Ağrı ilinin hiçbir sorununa çözüm getirmemiş olan bir iktidarın yine bu meselelerini dile getirmek suretiyle bu yasama yılını kapatmak durumunda kalacağız.

Değerli arkadaşlar, Ağrı ilinin şu anda Türkiye’nin en yoksul ili olarak tabloda yer almasının temel nedeni AKP iktidarıdır çünkü AKP iktidarı iş başına geldiği dönemde Ağrı en azından sondan 3’üncü ya da 4’üncü sıradaydı ve bu şekilde bugüne kadar

gelmişti. Ağrı ili on sekiz yılın sonunda bu iktidarın bu yaklaşımı nedeniyle Türkiye'nin şu anda en yoksul ili durumunda.

Biz soru önergesiyle, araştırma önergesiyle ve Meclisteki bu kürsüyü kullanmak suretiyle Ağrı'mızın bütün sorunlarını dile getirdik ama maalesef bir arpa boyu kadar yol alamadık. Bütün çabalarımıza rağmen Ağrı ilinin sağlık sorunları çözülmedi, altyapı sorunları çözülmedi, eğitim sorunu çözülmedi, millî gelirden alması gereken payı alamadı ve ne yazık ki bu şekilde, Ağrı ilinin mevcut olan durumu bugüne kadar, yine bu şekilde devam edegeldi.

Ağrı hâlâ Türkiye'nin en yoksul ili dedik, değişen hiçbir şey olmadı. Yasama yılı bitti, biz, bugün de Ağrı'nın sorunlarını dile getireceğiz ve muhakkak ki bu Ağrı üst sıralara çıkana kadar ve Ağrı'ya ayrılan millî gelirde artış yapılana kadar, dilimiz döndüğü kadar da bu sorunları dile getireceğiz ve vazgeçmeyeceğiz.

Ağrı ili 11 bin kilometrekare yüz ölçümüyle ve muhteşem doğasıyla, muhteşem doğa güzelliğiyle eşi benzeri olmayan bir il değerli arkadaşlar. Gitmeyen arkadaşlara orada ev sahipliği yapacağız, gelsinler ve Ağrı'nın ne kadar güzel bir yer olduğunu görsünler.

Bakın, Diyadin ilçesinde Diyadin Kaplıcaları var, Murat Nehri ve Murat Kanyonu var, yine Diyadin ilçemizin sınırları içerisinde dünyada eşi benzeri görülmemiş bir Tendürek Dağı'mız var. Ama bu Diyadin Kaplıcaları ve Murat Nehri, Diyadin Kanyonu maalesef bu Koza Altın şirketinin altın arama tehlikesi altında ve doğası yok edilmekle karşı karşıya değerli arkadaşlar.

Bakın, Doğubeyazıt ilçemiz, yine, dünyaca ünlü olan bir ilçe. İçinde tarihî eser olan İshak Paşa Sarayı'yla, Meteor Çukuru'yla, Ahmedî Hani Türbesi'yle ve Avrupa'nın en yüksek noktası olan Ağrı Dağı'nın varlığıyla dünyada yine eşi benzeri olmayan bir ilçemiz değerli arkadaşlar.

Orta Doğu'ya açılan sınır kapısı olan Gürbulak Sınır Kapısı, Doğubeyazıt ilçemizin içerisinde. Ne yazık ki kapı, şu anda kapalı; âdetâ bölgenin, Ağrı ilinin ve Doğubeyazıt ilçesinin yaşam nefesi kesilmiş durumda, şu anda yasak durumdadır.

Değerli arkadaşlar, Eleşkirt ilçemiz, Köseadağı'yla, muhteşem yaylalarıyla şu anda gerçek anlamda yatırım bekleyen bir ilçemiz. Taşlıçay ilçesinde dünyanın en yüksek doğal set gölüne sahip olan Balık Gölü var fakat yıllardan beri turizm teşvikinden pay alamıyor yine yatırımdan pay alamıyor ve ne yazık ki o da bu şekilde duruyor. Türkiye'nin en yoksul ili olan Ağrı, aynı zamanda ne yazık ki turizmden de nasibini alamıyor.

Değerli arkadaşlar, konuşmamızın başında da dile getirdik, biz Ağrı ilinin Türkiye'nin en son sırasına itilmiş olmasını kabul etmiyoruz. Bu AKP Hükûmetinin mevcut olan politikaları nedeniyle şu anda Türkiye'nin liginde düşebilecek olan bir Ağrı ilinden bahsediyoruz. Biz bunu kesinlikle kabul etmiyoruz ve bizim çeşitli önerilerimiz var, biz bu önerilerle bu yasama dönemini kapatmak istiyoruz ve kesinlikle bu yönde yatırım bekliyoruz.

Bakın, ulaşımda hızlı trenin mutlaka Ağrı ilinin sınırlarına kadar gitmesini biz öneriyoruz ve bu, yapılması gerekiyor. Başka bir ile aktarılmasını biz kabul etmeyeceğiz, buna karşı duracağız, bu birinci önerimiz.

İkinci önerimiz, Gürbulak Sınır Kapısı'nın derhâl açılması gerekiyor çünkü bu, bölgenin yaşam nefesidir. Bunun kapatılması kabul edilemeyecek bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Ağrı iline ilişkin olan diğer önerimiz: Ağrı Dağı'nda, yıllık 6 bin ile 10 bin arasında dağcı tırmanış yapıyor ve dağ evi yok. Ağrı Dağı çöplüğe dönüşmüş durumda. Dağcılarının hizmetine ve turizmin hizmetine açılmak üzere 2 tane dağ evinin yapılması gerektiğini biz burada belirtiyoruz.

Yayla turizminin yaygınlaştırılmasını ve bununla ilgili bir yatırım yapılmasını biz öneriyoruz.

Bakın, Diyadin Kaplıcalarının sağlık turizmine açılmasını biz öneriyoruz.

Ağrı'nın büyükşehir statüsüne derhâl kavuşturulması gerektiğini biz burada ileri sürüyoruz ve kesinlikle bu yönde özel bir kanun çıkarılmasını öneriyoruz.

Değerli arkadaşlar, sağlık altyapısının sağlanması ve muhakkak ki Ağrı'ya doktor tayininin yapılması gerekiyor.

Bölgesel kültürel varlıkların korunması açısından turistik ve orijinali olan Kürtçe isimlerinin iadesini ve bu yönde Kürtçe rehberlik sisteminin verilmesini ve bu konuda bir hizmetin verilmesini biz talep ediyoruz.

Kalkınma açısından 2002 yılının Ağrı ili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Başkanım, son bir şey; Ağrı çok önemli, bitirmek üzereyim.

BAŞKAN – Sayın Koç, lütfen selamlayalım.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Peki.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Koç.

Şahıslar adına İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem.

Buyurunuz Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Konuşmayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Konuşmalar tamamlanmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, önergemiz var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre görüşmelere devam önergesi gelmiştir, okutup işleme alacağım.

18/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Teklif'in ikinci bölüm konuşmalarına İç Tüzük 72 uyarınca devam edilmesini arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel
Manisa

Ali Haydar Hakverdi
Ankara

Tekin Bingöl
Ankara

Orhan Sümer
Adana
Okan Gaytancıoğlu
Edirne

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

IV.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Bingöl, Sayın Sümer, Sayın Hamzaçebi, Sayın Alban, Sayın Şahin, Sayın Hakverdi, Sayın Polat, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Ünver, Sayın Yıldız, Sayın Kılıncı, Sayın Göker, Sayın Özer, Sayın Güzelmansur, Sayın Sertel, Sayın

Antmen, Sayın Kaya, Sayın Topal, Sayın Tutdere.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 09.33

ON BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 09.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ
KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin On Beşinci Oturumunu açıyorum.

IV.- YOKLAMA

BAŞKAN - 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilen görüşmelere devam önergesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren sayın milletvekilleri lütfen Genel Kuruldan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın Emine Zeybek burada mı? Burada.

Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255) (Devam)

BAŞKAN – Görüşmelere devam önergesini oylarınızı sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün itibarıyla 27'nci Dönem Dördüncü Yasama Yılı'nı tamamlamış oluyoruz. Bu süre zarfında yasama faaliyetine katkı sağlamış olan milletvekillerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Bir Kurban Bayramı'na daha ulaşmanın huzur ve mutluluğu içerisindeyiz. Kurban Bayramı'nın rahmet ve bereketinin sıkıntılarımıza, kurtuluşumuza vesile olmasını, tüm İslam âlemine ve insanlığa hayırlar getirmesini Rabb'imden niyaz ediyorum. Siyasi görüşü ne olursa olsun birbirimize sımsıkı sarılmalı, ülkemiz için ortak sorunlarımızı çözme noktasında beraber hareket etmeliyiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, siz değerli milletvekillerimizin, Meclis çalışanlarımızın, Mersinli hemşehrilerimizin ve tüm İslam âleminin Kurban Bayramı'nı tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünal...

CUMHUR ÜNAL (Karabük) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizin 27'nci Dönem Dördüncü Yasama Yılı çalışmaları bugünkü oturumla birlikte nihayete erecek ve 1 Ekimde tekrar çalışmalarına başlayacaktır. Yasama yılı içinde kanun tekliflerinin kanunlaşmasında özveriyle çalışan milletvekillerimize, emeği geçen tüm taraflara ve Meclis çalışanlarımıza teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle siz Meclis Başkan Vekilimizin, milletvekillerimizin, Meclis çalışanlarımızın, Karabüklü hemşehrilerimizin ve tüm İslam âleminin Kurban Bayramı'nı kutluyorum. Bayramın dünya dostluğuna ve barışına vesile olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Son yıllarda yaşadığımız trafik kazaları bayramların huzurunu ve sevincini acı ve hüzne dönüştürüyor. Meydana gelen kazalarda nice insanlarımız, nice kardeşlerimiz can veriyor; nice aileler yok oluyor, nice ümitler, nice istikballer sönüyor; nice anneler ve babalar, evlatlar, yakınları gözü yaşlı, boynu bükük kalıyor. Bugünlerde bayram yolculuğuna çıkacak tüm vatandaşlarımızı trafik kurallarına azami dikkat ederek sabırlı ve dikkatli davranmaya, birbirimizin hak ve hukukunu korumaya davet ediyorum. Sürücülerimizin dikkatinin dağılmaması ve uykusunun gelmemesi için, sık sık mola vermeyi ve yeteri kadar dinlenmeyi lütfen ihmal etmeyin. Yola çıkacak tüm vatandaşlarımıza kazasız belasız hayırlı yolculuklar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Milletimizin ve İslam âleminin yaklaşımakta olan Kurban Bayramlarını tebrik ediyorum.

Kahramanmaraş'ımız tarih, kültür ve doğa şehridir. Oradan bütün gelip geçenlerin çok izleri var. Höyük, kale, köprü, mağaralar, tabiat parkları, şelaleler, kayak merkezi, içmeceler, ılıcalar, camiler, medrese ve türbeler, tarihî çarşılarımız... Germanicia Antik Kenti kalıntılarımızı ve Dulkadiroğulları Beyliği saray kalıntılarını gün yüzüne çıkarmak için gayret ediyoruz. Barajlar, soğuk sular, göller bir değil her yerinde var. Kahramanmaraş Müzemizde bulunan tarihî eserler, oradaki Hitit Aslanı ve beş bin yıllık mamut iskeleti görmeye değer. Ceyhan Nehri'nin bütün kollarıyla kendisinde olduğu ilimiz su kaynakları yönünden de oldukça zengindir, ormanlarımız tabiat harikasıdır.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bayramlar dargınlıkların unutulduğu, incinen gönüllerin tamir edildiği, üzüntüleri, sevinçleri hep birlikte yaşadığımız en özel zamanlardır. Millî ve manevî değerlerin coşkuyla yaşandığı, toplumsal bağlarımızın güçlendiği, barış, huzur, sevgi ve saygı atmosferinin pekiştiği müstesna günlerden olan Kurban Bayramı'mızın birlik ve beraberlik duygularımızı perçinlemesini temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, tarihî geçmişi ve tarihî eserleriyle açık hava müzesi görünümündeki şehzadeler şehrini görmediyseniz en güzelini görmediniz.

Değerli milletvekillerim, tatilinizi değerlendirmede Amasya'mıza da plan yapmanızı önerir; sağlık sıhhat içinde, huzurlu bir tatil geçirmenizi temenni ederim.

BAŞKAN – Sayın Dal...

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, tüm İslam âleminin mübarek Kurban Bayramı'nı kutluyorum. Bayramın Müslümanların birbirine adaleti ve hakkı tavsiye etmelerine vesile olmasını niyaz ediyorum. Ayetikerimde der ki: "De ki şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabb'i Allah içindir." Bu ayetikeriminin, bu sözün ahvalisiretimize ve sureticemalimize nakşolması dua ve temennisiyle, başta Kilisli hemşehrilerim olmak üzere tüm İslam âleminin bayramını tekrar kutluyorum.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, özellikle görüştüğümüz yasa teklifinde, SMA hastaları bayram müjdesi bekliyor. Ne Uyar Madencilikte hakkını alamayan işçilere bir müjde verebildik ne de çocuğunun ölümünü bekleyen ailelere bir müjde verebildik. Eğer gerçekten herkesin bayramını kutlayacaksak, gelin hep birlikte SMA hastalarının sorununa çözüm üretelim, madencilerin yaslı ailelerine buradan Adalet ve Kalkınma Partisinin vermediği müjdeyi Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak hep birlikte biz verelim diyor ve bayramınızı kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Sürücü...

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, geçen hafta Adıyaman'da tütün üreticisi halkımızı ziyaret edip sorunlarını dinledik. Yıllardır Adıyaman'da halk tütün üreticiliğiyle geçimini sağlıyor. Oradaki yaşlı amcanın dediği gibi, tütün kızının çeyizi, torununun maması, öğrencisinin harçlığı ve halkın geçim kaynağıdır.

Yerli sarmalık tütün üreticisine öngörülen üç yıllık hapis cezası kabul edilecek bir durum değildir. İnsanlar bu uygulamaya karşı sokağa çıkıp demokratik tepkilerini ortaya koydular diye gözaltına alınıp tutuklandılar. Tütün üreticisini mağdur eden ve zor durumda bırakan bu yönetmelik yeniden düzenlenmelidir. Halkın talepleri esas alınmalı; bizler de sonuna kadar Adıyaman'da ve yine Malatya'da tütün üreticiliği yapan halkımızın yanındayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın İmir...

NURAN İMİR (Şırnak) – Sayın Başkan, iki gün önce Şırnak'ın İdil ilçesinde yapılan ev baskınında, hamile olan Hatice Baykara çocuklarının gözü önünde darbedildi, yerde 2 kez sürüklenerek kafasına dipçiklerle vuruldu. Fenalık geçiren Hatice Baykara ambulansla hastaneye kaldırılıyor ve müşahede altında tutuluyor. Polis darp raporuna bile el koyup vermiyormuş. Şimdi sormak istiyorum: Hani işkenceyi bitirmiştiniz? Sekiz aylık hamile bir kadın ve karnındaki çocuk risk altında, yaşam mücadelesi veriyor. Bundan büyük bir işkence olabilir mi? Halka karşı sistematikleşen zulmü durdurun artık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan, Hatay bu yasama yılında maalesef hak ettiği hizmeti alamadı. Samandağ ilçemiz özellikle sahil bakımından Türkiye'nin en uzun ikinci sahiline sahip olmasına rağmen, çevre yolu hâlâ tamamlanamadı, duble yolu tamamlanamadı. Buradan iktidara bir kez daha sesleniyorum. Ayrıca, Defne ilçemizde hastane yok; yapılmasını bir kez daha talep ediyorum.

Az önce milletvekilimiz de söyledi, SMA hastaları bu ilaç parasını maalesef şu anda kendi kendilerine toplayamıyorlar. Bir kez daha Sağlık Bakanına buradan sesleniyorum: Hatay'da Nefes bebek var, Nefes bebek; lütfen hepimiz ona yardımcı olalım.

Ayrıca Payas'taki hastane tamamlanamadı. Buradan bir kez daha sesleniyorum değerli arkadaşlar: Lütfen bayramdan sonra hepimiz el ele verelim, Hatay'ın sorunlarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanı, buyurunuz.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Başkanım, teşekkür ediyoruz.

Biz de iki gündür çok yoğun bir çalışma içinde olan arkadaşlarımızı tebrik ediyoruz, Kurban Bayramlarını şimdiden kutluyoruz. Cenab-ı Hak nice bayramlara sağlık ve afiyetle kovuştursun.

Özellikle Komisyon üyemiz Mürsel Alban Bey, tabii, bayağı sert bir konuşma yaptı doğrusu.

MAHİR POLAT (İzmir) – Ama yerindeydi yani; Allah için, iyiydi.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Yani şöyle: Yirmi dört saat ayakta kaldıktan sonra bu coşkuyu nasıl yakaladı -Mürsel Bey'e bazen takılıyorum- merak ediyorum doğrusu.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ülke sevdamız başkadır.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Aslında Komisyonunda birlikte mesela 2 maddede düzenleme yaptık, bütün Komisyon üyelerimizle müşterek hareket ettik. Malumunuz, gerek beş yıldızlı otellerin, lüks otellerin, büyük otellerin misafirlerini taşıyacakları araçlar konusunu, TÜRSAB'ın da talebi üzerine gündemden çıkardık.

Yüzde 20 yabancı işçi çalıştırmayla ilgili maddeyi yine hep birlikte, oy birliğiyle Komisyonunda gündemden çıkardık.

Bu talan falan meselesi çok konuşuluyor ama bizim değerlerimize göre -ki hepimiz aynı olmalıyız- beytülmalden, tüyü bitmemiş yetimin hakkından bir eski hırka bile alan cennet kokusu göremez. Allah muhafaza etsin yani öyle bilerek isteyerek o tip şeyler... Yani onları, o iddiaları reddettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Tabii, konusmalarda, özellikle belediyelerin yetkileri konusunda, belediyelerin yetkilerinin alındığı konusu üzerinde çok duruldu. Mesela "Belediyeye tahsisli meraların turizm ayrılması belediyelerin imkânlarını azaltmıyor mu?" diye soruldu. 2003 yılında yapılan düzenlemeyle, 2634 sayılı Kanun'un ek 4'üncü maddesiyle zaten meralar, turizm yatırımlarını gerçekleştirmek üzere vasıf değişikliği yapılabilir alanlar. Şimdi, sadece, ot bedelinin Bakanlık tarafından değil tahsis yapılan tarafından ödenmesiyle ilgili bir düzenleme getiriliyor.

Yine, deniz kıyılarında belediyelerin yetkisi kesinlikle alınmıyor. Buralarla ilgili bir tahsis söz konusu ise, Bakanlığa talep varsa belediyeler tarafından, o zaman bu yapıyor.

Yine "Yerel yönetimlerin taşınmazlarına el mi konuluyor?" diye ifadeler kullanıldı. Yapılan düzenlemelerde belediyeler ve

özel idareler, zaman zaman, kurumlarına ait arsaların kendi adlarına ilana çıkarılmasını talep edebilirler. Bu talep varsa sözleşmenin ve gelirin ilgili belediyeye veya özel idareye verilmesi şartıyla Bakanlığın sadece sekreteryaya görevi yaptığını ifade etmek istiyorum. Düzenleme bu. Yani belediye talep ederse ya da özel idare, Bakanlık bunun gelirini kendilerine vermek üzere sekreteryaya görevini yapıyor.

Aynı zamanda "Turizm hizmetleri yönetim birlikleri belediye gelirlerini azaltır mı?" diye bir soru vardı daha önceki gündemimizde. Burada sadece Bakanlıkça toplu tahsis yapılan alanlarda, tahsisi alan firmaların katılımlarıyla birlik kurulacak. Belediyelere bir yükümlülük getirilmediği gibi belediyelerin yapması gereken altyapı yatırımlarının -burada niyet bu, biz de bunu hep birlikte takip edelim- bir bölümünün hiç olmazsa tahsis yapılan şirketler veya şahıslar tarafından üstlenilmesi sağlanılmak isteniyor.

"Planlama yetkisi belediye yönetimlerinden alınmış mı oluyor?" Böyle bir ifade var. Turizm bölgeleri ve turizm merkezlerinde her ölçekte plan yapma ve onaylama yetkisi zaten bulunmakta. Burada sadece çakışan alanlarda işlemlerin daha hızlı onaylanmasıyla ilgili bir düzenleme yapılıyor.

Yine "Yat limanı yapımı konusunda belediyelerin yetkileri alınmakta mıdır?" diye arkadaşlarımızın bazıları bize sordular. Bu konuda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca yapılması uygun görülen kruvaziyer liman ve yat limanlarını tahsis etmeye Bakanlığın yetkili kılınması öngörülmekte. Bu yetki, sadece kültür ve turizm koruma ve gelişme bölgeleri ile turizm merkezleriyle sınırlı kalmakta; bu yerlerde, belediyelerce değil, zaten hâlihazırda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca kullanılan yetkinin yine bu Bakanlığın onayıyla Kültür ve Turizm Bakanlığına geçmesi söz konusu.

Vakit kalmışsa geçen cevap veremediğimiz bir soru vardı, Ali Cumhur Taşkın Bey'in. "Dünden bugüne yani 2002'den bugüne turizm verileri ne durumda?" diye bir soru sormuştu; bunu daha önce de bazen konuşmacılar mevzu ettiler. 2001 yılı turizm geliri 9,4 milyar dolar, ziyaretçi sayısı 11,5 milyon, yıllar bazında devam ediyor. Tabii, 2020, 2021 pandemi dolayısıyla sıkıntılı geçti ama 2019 yılı turizm geliri 34,5 milyar dolar, ziyaretçi sayısı 51,7 milyon. İnşallah, bundan sonraki aylarda ve 2022, 2023 yıllarında 2019 hedeflerini daha çok geçerek ülkemizin turizm gelirlerini daha da yükseltme amaçlı bütüncül bir bakış açısıyla Bakanlığa ve kanuna yeni düzenlemeler getiriliyor.

Hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Sayın Çelebi, 60'a göre size söz veriyorum.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

59.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı'ya yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, nezaketinizden dolayı çok teşekkür ediyorum.

Biraz önce bir HDP Milletvekili arkadaş, Ağrı'ya AK PARTİ hükûmetleri döneminde bir şeyin gelmediğini söylediler de tabii, sayın milletvekillerimiz kendi illerine gelmezlerse elbette ki bir şey görmezler. Kısaca şunu arz etmek istiyorum: Bizim hükûmetlerimiz döneminde Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesine... Üniversitemiz yoktu, şu anda 15 binin üzerinde öğrencimiz var; tıp fakültemiz yoktu, inşallah bu sene önümüzdeki ay temelini atacağız. 400 yataklı Ağrı Devlet Hastanesinin temelini attık, 2018 yılında hizmete açtık. Yine, bu sene Sayın Cumhurbaşkanımızın da katkılarıyla -buradan teşekkür ediyorum- 200 yataklı kadın doğum hastanemizin temelini atıyoruz. Cumhuriyet tarihinde yapılan hastanelerin yenisini 6 ilçemizde biz ekledik; Patnos'a 150, Doğubeyazıt'a 150, Diyadin'e 50, Eleşkirt'e 50, Tutak'a 30, Taşlıçay'a bu sene 30 yataklı bir hastane yapıyoruz. Yine aynı şekilde, Ağrı merkezimize ağız ve diş kliniği açtık, Patnos'a ağız ve diş kliniği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelebi.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255) (Devam)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

17'nci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 17'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
Çanakkale
Abdullah Güler
İstanbul

Ramazan Can
Kırıkkale
Zemzem Gülender Açıanal
Şanlıurfa
Mustafa Demir
İstanbul

Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya
Yusuf Başer
Yozgat

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökhan Zeybek
İstanbul
Hasan Baltacı
Kastamonu

Orhan Sümer
Adana
Ali Şeker
İstanbul
Aziz Aydınlık
Şanlıurfa

Çetin Osman Budak
Antalya
İbrahim Özden Kaboğlu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerin gerekçelerini okutuyorum:

Bülent Turan (Çanakkale) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerge gerekçesi:

Önergeyle 2634 sayılı Kanun'a eklenen geçici maddenin yeniden değerlendirmek üzere tekliften çıkartılması

amaçlanmaktadır.

Gökan Zeybek (İstanbul) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerge gerekçesi:

Bu maddede halka ait plajlar veya yerel yönetimlerce işletilen tesislerin turizm işletme belgesiyle Bakanlıkça kontrol altına alınması gibi olumsuz bir sonuç doğuracaktır. Yerel yönetimler üzerine siyasi baskı yaratmak amacıyla oluşturulan bu maddenin kanun teklifinden bu nedenle çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda madde metinden çıkarılmıştır.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için mevcut madde numaraları üzerinden görüşmelere devam edeceğiz.

Madde numaraları kanun yazımı esnasında teselsül ettirilecektir.

Sayın milletvekilleri, 18'inci madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya

Kemal Peköz

Hasan Özgüneş

İstanbul

Adana

Şırnak

Ali Kenanoğlu

Mahmut Celadet Gaydalı

Erol Katircioğlu

İstanbul

Bitlis

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökan Zeybek

Orhan Sümer

Çetin Osman Budak

İstanbul

Adana

Antalya

Hasan Baltacı

Ali Şeker

İbrahim Özden Kaboğlu

Kastamonu

İstanbul

İstanbul

Aziz Aydınlik

Hüseyin Yıldız

Şanlıurfa

Aydın

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katircioğlu.

Buyurunuz Sayın Katircioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli vekiller, bu maddenin esas itibarıyla Bakanlığın bir düzenleme ihtiyacını karşılamak üzere önerilmiş olduğunu anlıyoruz özellikle konaklama tesisleri ve plaj tesisleriyle ilgili olarak, plaj işletmeleriyle ilgili olarak. Bakanlık bu işletmeleri belli bir belge sistemiyle kendisine bağlamak istiyor ve dolayısıyla da kendisine bağlanmış olan bu şirketlerin hem kontrolünü yapması, denetimini yapması hem de daha sonra belki teşviklerden yararlanması için daha yakından takip etme imkânını kılacak olan bir öneri.

Aslında öneride bir sıkıntı yok belki ama birkaç şey söylemek istiyorum, bir tanesi şu: Diyor ki mesela konaklama tesisleriyle ilgili olarak... Şu anda faaliyette bulunan ve bu yasa yürürlüğe girdiği zaman faaliyette bulunan konaklama tesislerinin basit konaklama turizm işletmesi belgesi almasını zorunlu kılıyor, bunu bir yıl içinde yapmasını istiyor. Plaj tesislerinin de plaj işletmelerinin de -ki bunların konaklaması olmayabilir ama sonuç olarak plaj işletmeleri- bu kanun çıktıktan sonra bir ay içinde bu belgeyi, işletme belgesini almaları öneriliyor.

Şimdi, arkadaşlar, şöyle bir şey var: Bu tesisler -sayılarını ben bilmiyorum yani Komisyondaki arkadaşlar bileceklerdir- şu anda zaten yerel belediyelerce denetleniyor esasında. Dolayısıyla da şöyle bir durum ortaya çıkıyor: Şu anda yerel belediyelerle denetlenen bu şirketlerin esasında Bakanlıkça denetlenmesi isteniyor; bu maddenin benim anladığım kadarıyla amacı bu. Fakat değerli arkadaşlar, bu, hakikaten gereksiz bir merkezleşme değil midir Allah aşkına? Yani zaten Türk ekonomisinin en önemli sorunlarından bir tanesi -sadece ekonominin değil belki, belki siyasetin de öyle aslında- karar alma noktalarının giderek merkezileşiyor olması ve emin olun, nerede merkezleşen... Yani karar alma süreçleri merkezileşiyorsa orada karar almada yanlışların olma olasılığı artıyor demektir. Dolayısıyla da ben bu maddenin bu şekilde bakıldığında problemliliğini düşünüyorum.

İkinci olarak, şimdi şöyle de bir durum arkadaşlar: Yani pandemiden çıktık -çıkmadık da daha doğrusu, içindeyiz- ama turizm de tabii ki bir anlamda ekonominin can damarı olan döviz getirisini getirecek olan bir faaliyet alanı fakat bu arada bir zamandan bu yana çalışmayan, kâr etmeyen işletmelere siz bir anlamda -özellikle plajlar bağlamında söylüyorum- bir zorunluluk getirmiş olacaksınız ki gerçekten zaten vergilerini ödemekte zorlanan bu küçük işletmelerin daha da zor bir duruma geleceğini öngörmemiz mümkün gibi geliyor bana. Dolayısıyla da tabii ki... Yani şöyle söyleyeyim: Turizm işletmelerinin diğer başka işletmeler gibi denetlenmesi, takip edilmesi, kontrol edilmesi gerekiyor. Bu bakımdan bir itirazımız olamaz bu maddeye fakat bunun bu kadar merkezî olmasıyla ilgili olarak ben yeniden düşünülmesi gerektiğini öneririm arkadaşlara çünkü demin de ifade ettiğim gibi, özellikle turizm alanındaki bu işletmelerin, biraz yerelliğin renklerinin katılmasıyla belediyeler çerçevesinde daha iyi kontrol edilmeleri mümkündür gibi geliyor. Dolayısıyla da bu madde çok rahatsız edici bir madde değil ama böyle bir problemi var gibi geliyor.

Evet, bu sabah böyle yorgun argın bir konuşma yapmak zorunda kaldım.

Hepinize saygılar sunuyorum, iyi günler diliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı, Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız.

Buyurunuz Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Evet, bu maddeyle, basit konaklama turizm işletmesi belgesi alınması için otelcilere, pansiyonculara mecburiyet getiriyorlar; bir de plaj yani "beach" dediğimiz yerlerde belgeyi zorunlu hâle getiriyorlar.

Tabii ki, biz bu maddeye karşı değiliz ama maddenin sorunları var arkadaşlar. Zaten üç yıldızlı, beş yıldızlı oteller turizm işletme belgesini alıyorlardı, hiçbir sıkıntı yoktu ama burada bir sorun var: Küçük pansiyonlar var, küçük oteller var Anadolu'da; işte, Tunceli'nin Nazımiye ilçesinde küçücük bir otel var; ne bileyim, Mardin'de, Urfa'da küçük oteller, pansiyonlar var.

Tabii, bu belge alınırken de Turizm Bakanlığının şartları vardır. Bir, belediyeden işletme ruhsatı almak zorundadır, iş yeri açma ruhsatını almak zorundadır, sonra da Turizm Bakanlığına müracaat etmek zorunluluğu var. Ama burada bu pansiyonların belge alması için bazı tadilatlar yapması lazım. Geziyoruz, işte, diğer illerde, Sayın Bakanım, yani eksiklikleri var, bu eksiklikleri tamamlamak için ciddi derecede de para harcamak zorundalar. Peki, şu an pandemi var, zaten iş yapamıyor turizmci; bir yıl bir

süre koymuşsunuz, bu bir yıllık süre gerçekten çok kısa yani siz, bir yıl içerisinde bu belgeyi yani bu kanun çıktıktan sonra bir yıl içerisinde bu belgeyi almayan pansiyoncuların, otelcilerin işletme ruhsatını iptal ediyorsunuz arkadaşlar; ağır bir yük getiriyor bu. Yani bir yıl içerisinde almadığı takdirde işletmeyi kapatmak zorunda kalıyor bu otelciler. Yüzlerce insan orada ekmek yiyor, çalışanı var, şusu var, busu var. 1) Bir yıl çok kısa bir süre Sayın Bakanım, bir yıl. 2) "Beach"ler için de bir ay süre koymuşsunuz, bir ay. Bir ayda zaten evrakları toplamak mümkün değil arkadaşlar. En azından "beach"lerde bir yıl, diğer oteller için de pansiyonlar için de en az iki yıl veya üç yıl bir süre vermemiz lazım. Yani düşünün, bu kanun teklifi yarın onaylandı, Resmî Gazete'de yayımlandı, bir sene içinde o işletmenin o belgeyi alması zorunluluğu var, aksi takdirde o otel, küçük pansiyonlar kapanacak değerli arkadaşlar. O yüzden, bu süre çok kısa, bu süreyi muhakkak uzatmamız gerekiyor.

Sayın Bakanım, Değerli Komisyon Başkanım; şunu söyleyeyim size: Özellikle, turizm kentleri ilan ediyorsunuz, oradaki yerel yönetimleri dışarı atıyorsunuz. Peki, ben size soruyorum: O yerel yönetimlerin oranının altyapısını yapmayacak mı, yollarını yapmayacak mı? Söz hakkını vermiyorsunuz, tek başınıza karar alıyorsunuz ve sizi de aşan bir konu var; ondan sonra Özelleştirme İdaresi Başkanı geliyor, o yerin üzerine çokuyor, imarını artırıyor, ciddi derecede rayiç bir fiyata satıyor, öndeki yerleri yüksek paraya satıyorsunuz, arkada kalan yerlere de yatırımcı gelip -mümkünse- yatırım yapmıyor değerli arkadaşlar.

Bir işi yaparken gerçekten -ben altı yıldır bu Komisyondayım, altı yıldır bu Meclisteyim- AKP şöyle ciddi derecede muhalefeti dinleyerek, tartışarak komisyonlarda bu kanunları çıkarmıyor. İşte bugün görüyoruz; bugün yirmi iki saattir buradayız arkadaşlar. Biz dört ay önce bu kanun teklifini Komisyondan geçirdik, çok acelesi varsa dört ay boyunca beklemeyecektiniz, getirecektiniz buraya. Son gün getiriyorsunuz buraya, yirmi iki saat, gerçekten zor şartlarda burada çalışıyoruz ve birbirimizi de üzüyoruz veya bizi anlamıyorsunuz veya biz sizi anlamıyoruz. Sorun şurada: Bizim hepimizin beraber oturup ülkenin önünü açmamız lazım. Şu an mevcut zaten -dünyaca- çok otelimiz var, pansiyonumuz var; onları iyileştirmemiz lazım. Bu yerler bir yıldan beri iş yapamıyorlar, buraları nasıl doldurabiliriz, hangi ülkelerle konuşmamız gerekiyor? Zaten bizim karnemiz düşük; her gittiğimiz yerde "Türkiye" dediğimiz zaman Suriye olarak görüyor, Irak olarak görüyor, Libya olarak görüyor; bu, bir gerçek. Şimdi, biz bunu bildiğimiz hâlde kalkıyoruz, hiç ilgisi olmayan şeyler üzerinde burada tartışıyoruz değerli arkadaşlar. Turizmin önünü açmak istiyorsak hep beraber oturup muhalefetin her sözüne dikkat etmemiz gerekiyor. Eğer biz burada bir şey diyorsak muhakkak ülkenin yararınadır arkadaşlar ama beş yıldır, altı yıldır verdiğimiz hiçbir önerge buradan geçmiyor, okumuyorsunuz bile; bu kanun neye yarıyor bilmiyorsunuz. Altı yıldır 4 sefer kanun çıkardınız -ki aynı kanunu- tekrar değiştirdiniz. Neden? Çünkü komisyonlara gelip de -tali komisyonlarda- tartışılmıyor kanunlar; torba yasayla getiriyorsunuz buraya, çorba gibi karıştırıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Bir dakika daha alabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Yıldız.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, aslında torba yasayla getirdiğiniz kanunlarda bizim de onay vermemiz gereken maddeler var ama öyle bir getiriyorsunuz ki burada sıkıntılar yaşıyoruz. Ülkenin önünü açmak istiyorsak muhalefetin her söylediği sözün dinlemek zorundasınız. İnşallah, biz iktidara geldiğimizde sizi nasıl dinleyeceğimizi göreceksiniz.

Bu vesileyle, başta Başkanım, Divan Üyeleri, bütün milletvekillerimin, Grup Başkan Vekillerimin, Komisyon Başkanlarının Kurban Bayramı'nı kutluyorum; Türkiye Cumhuriyeti'nin ve İslam âlemini bayramını kutluyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Yıldız.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 18-2634 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 12- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte ilgili idaresinden alınmış işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile faaliyette bulunan ve turizm işletmesi belgesi bulunmayan konaklama tesislerine, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Bakanlığa başvurmaları halinde basit konaklama turizm işletmesi belgesi verilir. Aynı süre içerisinde turizm işletmesi belgesi alan konaklama tesislerinin basit konaklama turizm işletmesi belgesi alması zorunlu değildir.

Basit konaklama turizm işletmesi belgeli tesisler; 13 üncü maddede yer alan "Turizm sektöründeki teşvik tedbirleri ile turizm yatırım ve işletmelerinin bu teşviklerden yararlanma usul ve esasları, Bakanlığın koordinatörlüğünde ilgili bakanlıklar ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir. Yatırımlar için öncelik sırası; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri ve Bakanlıkça tespit edilen diğer yerlerdir.", 14 üncü maddede yer alan "Turizm kredileri öncelikle kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde yapılacak yatırımlara tahsis edilir. T.C. Turizm Bankası Anonim Şirketi kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerindeki belgeli yatırımlara tahsis edilmek üzere, yabancı kaynaklardan döviz kredileri alabilir. Bu kredilerin temininde; Hazine tarafından sağlanan krediler için kabul edilen şartlar aynen uygulanır ve bu kredilerin tahsisi ve geri ödenmesi ile ilgili genel esaslar, Maliye Bakanlığı, Bakanlık ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca, müştereken düzenlenir." hariç bu Kanun hükümlerine tabidir ve bunların mevcut işyeri açma ve çalışma ruhsatı kapsamındaki hakları devam eder.

Aynı şekilde basit konaklama turizm işletmesi belgeli tesisler 18 inci, 19 uncu ve 20 nci maddeler hariç bu Kanun hükümlerine tabidir ve bunların mevcut işyeri açma ve çalışma ruhsatı kapsamındaki hakları devam eder.

Birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde basit konaklama turizm işletmesi belgesi almak için başvuruda bulunmayan konaklama tesisleri faaliyette bulunamaz. Bu tesislerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı Bakanlıkça yapılan bildirim üzerine yetkili idare tarafından bir ay içinde iptal edilir ve faaliyetlerine son verilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette bulunan konaklama içermeyen müstakil plaj işletmelerine, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde turizm işletmesi belgesi almak için Bakanlığa başvuruda bulunmaları halinde turizm işletmesi belgesi verilir. Bu süre içerisinde başvuruda bulunmayan ve Bakanlıkça yapılacak denetim sonucunda belirlenen kriterleri taşımadığı veya sonradan kaybettiği anlaşılan işletmelerin belgeleri iptal edilir. Belgesi iptal edilen işletmelerin, yetkili idare tarafından bir ay içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı iptal edilir ve faaliyetlerine son verilir.

Bu madde kapsamında belgelendirilecek konaklama tesisleri ve plaj işletmelerinin nitelikleri ve denetimlerine ilişkin konular ile belgelendirme usul ve esasları Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıktan belge almadan faaliyetine devam eden deniz turizmi tesislerinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur. Bu süre sonunda belge alamamaları durumunda, bu tesisler hakkında 33 üncü maddenin birinci fıkrasının (m) bendi ile altıncı fıkrası hükümleri uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu fıkra kapsamında belgelendirilecek deniz turizmi tesislerinin nitelikleri ve denetimlerine ilişkin konular 37 nci maddenin (A) fıkrasının (4) numaralı bendine dayanılarak yürürlüğe konulacak yönetmelikle

belirlenir.”

Zeki Hakan Sıdalı
Mersin
Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Yasin Öztürk
Denizli

Aylin Cesur
Isparta
Ayhan Erel
Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurunuz Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarın 2020 turizm gelir hedefi 45 milyar dolarken 2021 hedefi 20 milyar dolar ilan edildi. Bu hedefe ulaşabilmek bile meçhulken biz ne yapıyoruz? Hizmet sektörünü, turizm esnafını, turizmciyi değil, turizm müteahhitlerini teşvik ediyoruz; kıyıları ve ormanları yatırıma, yeni tesislere açmaya devam ediyoruz. Neden? Türkiye’de tüm oteller dolup taşı mı, yüksek taleple oda fiyatları mı patladı; küçük turizm yatırımcısı kâr etti, büyümeye mi çalışıyor; Türkiye turist başına en yüksek para harcanan ülkelerden biri mi oldu? Hayır, sebep hiçbirisi değil; oteller boş, oda fiyatları acentelerin elinde, turizmci sürünüyor ve 2014 yılında turist başına gelir 820 dolarken bu 650 dolara kadar geriledi. Kişi başına harcanan rakamda dünyanın en düşük bedellerinden biri bu. Son on yılda dünyadaki turist sayısı yüzde 48 artmış, dünyadaki turizm pazarı 1,5 kat büyümüş fakat ülkemizin pazardan aldığı pay değişmemiş. On yıl önce 1 dolar 1,5 liraydı, şimdi 8,5 lira. Türkiye’de tatil yapmak hiç bu kadar ucuz olmamıştı ancak buna rağmen pazar payımızın değişmemesi bu iktidarın turizm yönetimindeki başarısızlığıdır.

Değerli milletvekilleri, on dokuz yıldır ülkeyi yönetiyorsunuz. Bunca potansiyelimize rağmen turizm cenneti mi olduk, kültür turizminin merkezi mi olduk, kış turizminin sayılı ülkelerinden biri hâline mi geldik, kongre ve sağlık turizminin fiyat belirleyen, oyun kurucu ülkesi biz mi olduk, alternatif turizmin vazgeçilmez destinasyonu hâline mi geldik yoksa gastronomisi, mutfağı dünyanın en zengin ülkelerinden biri iken gastronomi merkezi mi olduk? Hayır, sadece turizm müteahhidinin teşvik merkezi olduk.

Sayın milletvekilleri, yatırım planlamaları tüketici eğilimleri dikkate alınarak, dünyadaki trendler takip edilerek yapılırsa başarı gelir ancak siz eğitime, sağlığa ve doğal güzelliklere beton penceresinden baktığınız gibi turizme de beton penceresinden bakıyorsunuz. Bu pencere yeni rantlar, yeni alanlar, yeni inşaatlar demek; yok olan doğal güzellikler, yitip giden ekosistemler demek; mutlu müteahhitler, üzgün turizmci ve vatandaşlar demek. Gelişmiş ekonomilerde projeler gerçekleştirilmek için yapılır, gelişmemiş ekonomilerde ise projeler gerçeklerden kaçmak için yapılır. Dün bu kürsüde Türkiye’nin fırsatlarından bahsediyordunuz; doğru, ülkemizin hem fırsatları hem imkânları hem de potansiyeli çok yüksek ancak bu, iş bilmez ellerde heba ediliyor. Avrupa’nın minicik kasabaları doğru hizmet, doğru tanıtım ve doğru pazarlama sayesinde sizden katbekat fazla gelir elde ediyorlar, marka yaratıyorlar, refah üretiyorlar ve geliri de adil paylaşıyorlar. Peki siz ne yapıyorsunuz? Cennet köşelerimizi önce betonla kaplıyor, sonra onların etrafına yüksek duvarlar örerek turistleri kent dokusundan da doğal güzelliklerden de hizmet sektöründen de koparıyorsunuz.

Turizm politikaları uzun vadeli düşünmekten, planlamadan, vizyondan uzak, anlık, alsatçı metotla, kupon arsacılık zihniyetiyle devam ederse ne olur? Turist gelir, turist gider. Gelen kazanır, getiren kazanır; turizm yatırımcılarımız işin hamallığını yapar, riskini alır; tüm ciroysa kapalı duvarlar arkasında her şey dâhilcilere kalır ama sadece ciro bakın, kâr değil. İktidar olarak göreviniz turistleri esnafla buluşturmak, işin riskini alanlara hak ettiği payı kazandırmaktır. Hizmet yan sektörlerini teşvik edin, geliştirin ki otellere tıkalıp yerel esnaflarda bir kuruş bile harcamayan turistler dışarı çıksın, yöresel üretim artsın; esnaf, lokantacı, kafe işletmecisi gibi esnaflarımız kazansın; neticesinde tüm bölge kalkınsın ama nerede? Sizin aklınız, bilginiz, anlayışınız müteahhit ve onun döktüğü betondan ibaret kaldığı sürece turizm, vizyonsuzluk sarmalına mahkûm, dünyadaki pazar payından mahrum kalmaya devam edecek.

Kıymetli milletvekilleri, İYİ Parti olarak turizmci her sene bir başka baharı beklemesin diye çalışıyoruz. Turist sayısı 80 milyona ulaşsın, kişi başına harcama 1.000 dolara çıksın, 80 milyon dolarlık gelir ülkemize nefes aldırın diye proje üretiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Sıdalı.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Turizmi bütüncül bir şekilde ele alacağız, yeni nesil 360 derece pazarlama stratejileriyle süreci destekleyip bölgesel turizm planlamalarını sürdürülebilir bir anlayışla ele alacağız; sektörü turizmciyle birlikte yerinde yönetecek, kapsamlı bir turizm dönüşümü başlatacağız. İktidarımızda turizmi on dokuz yıllık zemheriden çıkarıp güneşli bir bahar sabahına kavuşturacağız.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 18’inci maddesiyle 2634 sayılı Kanun’a eklenen geçici 12’nci maddenin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Basit konaklama turizm işletmesi belgeli tesisler; 13 üncü, 14 üncü, 18 inci, 19 uncu ve 20 nci maddeler hariç bu Kanuna, 1593 sayılı Kanunun 178 inci maddesine, 222 sayılı Kanunun 61 inci maddesine, 4250 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine tabidir. Ancak bu işletmeler için 4250 sayılı Kanunun 9’uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki mesafe şartı aranır. Bunların mevcut işyeri açma ve çalışma ruhsatı kapsamındaki hakları devam eder.”

Bülent Turan
Çanakkale
Abdullah Güler
İstanbul

Ramazan Can
Kırıkkale
Mustafa Demir
İstanbul
Zemzem Gülerden Açısal
Şanlıurfa

Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya
Yusuf Başer
Yozgat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle basit konaklama turizm işletmesi belgeli tesisler açısından 2634 sayılı Kanun’un 5’inci maddesinde yapılan

düzenlemeye paralellik sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 19'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önermeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya İstanbul	Kemal Peköz Adana	Hasan Özgüneş Şırnak
Mahmut Celadet Gaydalı Bitlis	Ali Kenanoğlu İstanbul	Nusrettin Maçın Şanlıurfa
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:		
Gökhan Zeybek İstanbul	Hasan Baltacı Kastamonu	Ali Şeker İstanbul
Orhan Sümer Adana	Çetin Osman Budak Antalya	Aziz Aydınlik Şanlıurfa
İbrahim Özden Kaboğlu İstanbul		Bedri Serter İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Şanlıurfa Milletvekili Sayın Nusrettin Maçın.

Buyurunuz Sayın Maçın. (HDP sıralarından alkışlar)

NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ormanlık alanlar ekosistemimizin en temel varlıklarının başında gelmektedir. Hem doğamızın oksijen salımında yüzde 28-30 civarında hem erozyon önleme hem de birçok hayvanın barınma ve otlanma anlamında da ormanlık alanlarımız çok önemli bir yer kaplamaktadır doğada. Türkiye biyoçeşitliliğiyle zengin olan ülkeler arasında, bu anlamda da bitkisel anlamda da çeşitlilik arz eden ve çeşitliliği fazla olan bir ülke. Aynı zamanda, Türkiye, buraya ait olmayan bitkiler için yetiştirilme imkânı olan bir iklime ve coğrafyaya sahiptir. Bunların başında biliyoruz ki mesela, Lübnan sediri, Lübnan'ın aynı zamanda bayrağıdır ama bu sedirimize, bu ibrelî ağacımıza aynı zamanda Toroslarda yetiştiği için de “Toros sediri” diyoruz. Bu anlamda hem ibrelî hem geniş yapraklı hem çalı formundaki çeşitlilik, buna bir de endemik bitkileri de eklediğimiz zaman bitki çeşitliliğimiz önemli bir yer almaktadır ama nedense biz bu ormanlarımızı koruyamıyoruz. İki cephede de Türkiye'nin batı illerinde turizme açmak, rant sağlamak anlamında her yıl ormanlar yanıyor; diğer tarafta da kürdistan illerinde de...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ne kürdistan illeri be sabah, sabah!

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – ...çatışmaları gerekçe göstererek her yıl ormanlar yanıyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Rezil adam, sabrımı taşıyorsunuz!

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Şimdi, Tarım Bakanı Pakdemirli 2018'de “Biz orman yangınlarını kırk beş dakikada söndürüyoruz ama bizim hedefimizde bunu on beş dakikaya düşürmek var.” dedi. Aradan üç yıl geçti, Türkiye'deki orman yangınları bırakın kırk beş dakika, bir gün, günlerce sürüyor, bir hafta sürüyor. Bu anlamda ciddi bir zaafıdır. Bu kuraklığı da düşündüğümüz zaman, gerçekten, bu kuraklıkla birlikte doğa ve iklim de büyük zararlar görmektedir. Şimdi, ben burada, bakın, çok rakamlarla gidiyorum, mesela, 2019'da meydana gelen orman yangınları 11.332 hektar alanı tahrip etmiştir, 2020 Ekim ayı itibarıyla toplam 16.441 hektar alan zarar görmüştür. Şimdi, bu, bizim, gerçekten, orman yangınlarına karşı ciddi bir önlem almadığımızı gösteriyor.

İkinci bir şey 2/B yasası. Şimdi, 2/B yasası nereden çıktı? Türkiye'deki ormanlık alanların tespiti 1950'lerde havadan çekilen fotoğraflarla ormanlık alan olarak tespit edilmiş. Bunu, geçen sene temmuzda Tarım Komisyonuna 33 maddelik teklif gelirken orada da Orman Genel Müdürümüz vardı, kendisine de sordum. Şimdi, bölgede 2/B yasası yürürlüğe girmede. Kendisi de bu konuda itirafıta bulundu, evet, bölgede 2.000-2.500'e yakın köyde 2/B yasasının yürürlüğe girmedeğini söyledi. Bunun da en geç bir-bir buçuk yıl içinde yürürlüğe gireceğini söyledi. Ancak bölgede yaptığım araştırmalar, hâlâ 2/B yasasının bölgede yürürlüğe girmedeğini gösteriyor.

Şimdi, burada da ayrımcı bir politika olduğunu söylemek istiyorum. İkincisi, “Orman vasfını yitirmiş alanlar.” deniliyor. Bu orman vasfını yitirdiğine dair Türkiye'de resmî olarak bir kurum, bir heyet, bilimsel olarak tespit eden bir kurum yok. Şimdi, bu kurum, gerçekten, sahaya gezerek orman vasfını yitirmiş midir yoksa birileri bu ormanlık alanları ranta açmak için bir gerekçe mi gösteriyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hava fotoğraflarından tespit ediliyor.

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Maçın.

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Biliyoruz ki 2020'de çıkan bu yasayla orman...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Daha önce çekilen hava fotoğraflarından tespit ediliyor.

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Dinleyin, lütfen dinleyin.

“Bozuk orman” diye iktidarın tarif ettiği, bizim “orman vasfını yitirme” diye tarif ettiğimiz bu alanlarda aromalı tip bitkilerin ekimi öngörülüyor ve aynı zamanda bu aromalı bitkilerle birlikte entegre tesislerinin de önü açılıyor.

Şimdi, burada gerçekten biz ormanlarımızı koruma gibi, bu, doğaya karşı, canlılara karşı, insanlığa karşı bir sorumluluğumuz varsa ve Türkiye'de bu kadar biyoçeşitliliğimiz de zenginken bu biyoçeşitliliğimizi zayıflatmak, azaltmak yerine hem çoğaltmamız lazım hem bunları korumamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Bu anlamda gerçekten denetleyici bir kuruma ihtiyaç vardır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Maçın.

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Benim buradan son çağrım bu olacak.

Başkan, yarım dakika...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Maçın, selamlayın efendim.

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Köyde, “doğu” dediğimiz Kürt illerinde bu 2/B yasasının yürürlüğe girmesini talep

ediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Türkiye'nin her tarafında yürürlüğe girdi.

NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Orman Genel Müdürü "Girmedi." dedi.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Senin hiçbir şeyden haberin yok.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Bedri Serter.

Buyurunuz Sayın Serter. (CHP sıralarından alkışlar)

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, tekrar Turizmi Teşvik Yasası'na döndük. 19'uncu maddenin içeriğinde orman alanlarının ve millî parklarımızın ele alınarak tekrar revizyonu mevcut fakat bu konuda gerçekten çok büyük tereddütler yaşamaktayım.

Hepinizin olduğu gibi, ben de az çok, imkânlarım olduğu müddetçe dünyanın değişik yerlerinde seyahatler yapmayı çok seviyorum. Bu seyahatlerde gördüğüm ülkeleri imrenerek izlemekteyim çünkü bizim Türkiye'de özellikle on dokuz yıllık iktidarınızda, nasıl söyleyeyim, el atmadığınız -"Talan" diyorum, "talan" diyoruz, üzüyorsunuz yani bu konuyu nasıl tabir edeceğimizi biz de şaşırıdık- talan etmediğiniz alan kalmadı. Gerçekten elimizi vicdanımıza koyalım, bu Türkiye, -hepimiz ortalama olarak burada 40'lı, 50'li yaşlardayız veya 55'li yaşlardayız- yarın öbür gün çocuklarımız, torunlarımız bize isyan edecek. Lütfen, çok akliselim davranmak mecburiyetindeyiz.

Türkiye çok zengin bir ülke, hem maden ocaklarıyla hem doğasıyla hem ormanlarıyla. Deminden beri çıkan konuşmacılarımız da... Ormanlarımız gerçekten cayır cayır yanmakta. Bu çıkan yangınların sebeplerini araştırmıyoruz. Bir kere, hakikaten Türkiye'de eğitim seviyemiz de çok düşük bu konuda. Alanlara gittiğimiz zaman, mangalların yakılması, izmaritlerin atılması, sigaraların içilmesi bu alanların yanmasına sebebiyet veren faktörler ama bu çıkan yangınlardan sonra, oraya hemen Hükûmetiniz veya çevrenizdeki kişiler veyahut da yandaş arkadaşlarınız el atmaya kalkıyor. Aman burası açıldı, aman orman alanı bitti, buraya bir şeyler yapalım, nemalanalım istiyorlar. Yahu, rica ediyorum sizlerden, nemalanacak alan kalmadı arkadaşlar. Bakın, göllerimizin hepsi kurudu, orman alanlarımız yok oldu, yağmurlar azaldı. Daha üç gün önce Rize'de yaşadığımız felaketin sebebi... Zaten bu alanlarımızı har vurup harman savurduğumuzdan dolayı bu noktalara vardık. HES'ler, KES'ler, bir yığın olaylar bu selleri oluşturmaya başladı.

İmar Yasası'yla ilgili, orman ile imarı birbirine karıştırdınız, Karadeniz sahillerimiz talan vaziyette. Karadenizli milletvekillerimiz var, Allah'ınızı seviyorsanız, illerinize gittiğiniz zaman o ormanların içine yapılan 10 katlı, 15 katlı, 20 katlı apartmanları seviyor musunuz ya? Var mı böyle bir şey? İsviçre'de var mı, Yunan adalarında var mı, Atina'da var mı, Adriyatik'te var mı, Avrupa'da gittiğiniz ülkelerde böyle talan olayı var mı ya?

Eğer biz bunları burada konuşmazsak, biz burada bunları değerlendirmesek hangi cephede değerlendireceğiz, nasıl tartışacağız bunları? Bak, Sayın Bakanım burada, gözümün içine bakıyor, mutlaka seviyordur konuştuğumu, anlatmaya çalıştığımı bazı noktalar da var Sayın Bakanım ama bunları beraber yapmak mecburiyetindeyiz. Bu kanun maddelerini getirerek ikide birde orman alanı, ikide birde millî parklar, ikide birde denizler... Burası Türkiye, ellemesek -yemin ediyorum- dünyanın en büyük cenneti ve en büyük turizm alanı ama bizler mahvediyoruz. Kıyılarımızı parsel parsel kiralattık, halkımıza açık değil kıyılarımız, duvarlarla örülüyor. Ya, 5 kişilik bir ailenin -ben İzmir Milletvekiliyim- denize girecek yeri yok arkadaşlar; denize girecek 5 kişilik aile hafta sonu çocuğunu alsa, arabasıyla veya otobüsle gitse size yemin ediyorum denize girecek yeri yok. Yani bunları hep bizler yaptık, hep sizin iktidarınızdaki pozisyonlar yaptı. Belki önceki iktidarlarda da problemler vardı ama bu kadar değildi.

Bizim Antalya Milletvekilimiz Sayın Çetin Osman Budak bu yasayla ilgili açıklamalarda bulunurken çok güzel bir şecere sundu, Özal hükûmetlerinden gelen ve buraya kadar yaşanan bir turizm perspektifini size sunmaya çalıştı ama artık son on dokuz yılda bu iş "top" noktaya vardı. Dün bir arkadaşımız çok güzel bir golf sahası gösterdi, bir golf sahasındaki bir topun deliği 17,5 milyon dolar. Yani böyle bir lüksümüz yok, çocuklarımıza bırakacağımız servetimiz bizim doğamız, bizim vatanımız. Umut ediyorum aranızda Adriyatik sahillerini gezenler vardır, oralara gittiğimiz zaman imrenmiyor muyuz arkadaşlar ya, "Keşke bizim ülkemiz de böyle olsa." demiyor muyuz? Adalara gittiğiniz zaman görmüyor musunuz neler yaşıyoruz? Bizim yaptığımız gibi adaları perperişan etmiyorlar, binalarla doldurmuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ SERTER (Devamla) – Toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Serter.

BEDRİ SERTER (Devamla) – Turizm yatırımları çok akliselim yapılması gereken yatırımlar. Orman içinde de belki "mocamp"lar yapılabilir, ahşap evler yapılabilir. Bunu Avrupa'da izliyoruz yani her tarafta, Amerika'da da izliyoruz, İsviçre'de de izliyoruz ama adamlar, gerekirse evinin içinden ağaç çıkarıyor, doğayı bozmadan evini etrafına yapıyor, koruyor. Bunları mutlak yapmak mecburiyetindeyiz ama böyle ikide birde turizm maddeleriyle oynamakla olmaz. Turizmci diyor ki bizlere: "Allah aşkına siz el atmayın, biz kendi yağımızla kavruluruz, çocuğumuza çocuğumuza bakarız."

Böyle bir konuşmayı yapmak istemezdim ama bu bayram sabahında hepimize iyi bayramlar diliyorum. İnşallah bundan sonraki süreçte... Bizim söylediklerimiz çok akliselim mesajlar, lütfen kulak verelim. Aranızda bize kulak verip de hak veren arkadaşlarımız da çok, ona da inanıyorum. El ele bu memleketi idare edeceğiz. En kısa zamandaki iktidarımızda da biz bunları mutlaka gerçekleştireceğiz.

Teşekkür ediyorum. İyi bayramlar diliyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 19- 2634 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 13 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mevzuatı uyarınca orman sayılan alanlar ve millî parklar üzerinde, turizm yatırımı gerçekleştirilmek amacıyla, Tarım ve Orman Bakanlığınca konaklama amaçlı yapılan kiralama sözleşmeleri ile ön izin ve kesin izin verilen, bu izne bağlı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin sözleşmeleri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren söz konusu kiralama, ön izin, kesin izin, irtifak hakkı veya kullanma iznine ilişkin olarak varsa açılan davalardan tüm yargılama giderleri üstlenilerek kayıtsız ve şartsız olarak feragat edilmesi, ödenmesi gereken herhangi bir borcunun bulunmaması ve bir yıl içinde başvurulması halinde Bakanlıkça yeniden belirlenecek bedel ve tahsis koşullarının kabul edilerek yeniden sözleşme düzenlenmek suretiyle, bu Kanunun 8 inci maddesine uyarlanır. Bu şekilde uyarlanan sözleşmeler kapsamında tespit edilen yeni bedeller ilgili idareler tarafından tahsil edilmeye devam edilir. Yapılacak kıyasen uygulamada aşağıdaki hükümleri göz önünde bulundurulur;

A. Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan, Bakanlık tarafından turizm amaçlı

değerlendirilmesinde yarar görülen ve ilgili Bakanlığa bildirilen taşınmazlardan;

Kamu hizmetlerinde kullanılanlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenler hariç, Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun görülenler iki ay içerisinde tahsis edilir, bu süre içinde tahsisin yapılmaması veya olumsuz görüş bildirilmemesi halinde tahsis yapılmış sayılır. Tapuya tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki tescil harici yerler ile kapanan yollar ve yol fazlaları ise talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde Hazine adına tescil edilir ve tescili müteakip Bakanlığa aynı usulle tahsis yapılır. Hazine mülkiyetinde yeterli alanın bulunmadığı durumlarda, 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sayılan yerlerden;

- a) Sağlık turizmine yönelik fizik tedavi tesisi veya rehabilitasyon merkezi tesislerini kapsayan konaklamalı tesisler yapılabilmesi için iklimsel ve çevresel zorunluluk bulunan,
 - b) Termal turizmine yönelik jeotermal kaynakları bulunan,
 - c) Kış turizmi kapsamında uygun yapı ve tesislerin yapılabileceği yeterli pist uzunluğunu ve gerekli rakımı sağlayan,
 - d) Eko-turizm kapsamında yer alan yayla turizmi, kırsal turizm ve benzeri turizm türlerine yönelik tesislerin yer alabileceği çevresel ve sosyal anlamda imkan sağlayan,
 - e) Golf turizmine yönelik olarak uygun iklim yapısı ve topografik özellikler dikkate alınarak uluslararası standartlara uygun tesisler gerçekleştirilmesine imkan sağlayan,
 - f) Kıyıların coğrafi ve fiziksel yapısı nedeniyle kumsallardan, doğal manzaradan, çevresel zenginlikten, biyolojik çeşitlilikten yararlanma bakımından alt yapı ve üst yapı tesisi konusunda kolaylık sağlayan,
- yerler de Tarım ve Orman Bakanlığınca, bu fıkrafta belirtilen usulle Bakanlığa tahsis edilir.

2873 sayılı Kanun gereğince tespit ve ilân edilen yerlerde, Tarım ve Orman Bakanlığınca, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce üzerinde konaklama tesisi yapılması amacıyla ihalesi yapılmış veya sözleşmeye bağlanmış yerler hakkında, sözleşme süresi boyunca ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

8 inci maddenin (A) fıkrasının (4) numaralı bendi kapsamında bulunan yerlerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen izinler ve yapılan kiralamalar uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesine gelir kaydedilen bedellerin tahsiline döner sermaye tarafından devam edilir. Gelirleri Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesine kaydedilen bu yerlerin sözleşme süresi sonunda Kültür ve Turizm Bakanlığınca yeniden tahsis edilmesi durumunda da bedeller Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesi tarafından tahsil edilir.

Yasin Öztürk

Denizli

Bedri Yaşar

Samsun

Zeki Hakan Sıdalı

Mersin

Aylin Cesur

Isparta

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Ayhan Altıntaş

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Zaten maddenin gerekçesini de kâtip üyemiz uzun uzun anlattı ama ben birkaç tane de ilave yapmak istiyorum.

Bu maddeyle, orman sayılan alanlar millî parklar üzerindeki turizm yatırımını gerçekleştirmek amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenen sözleşmelerin Kültür ve Turizm Bakanlığınca yeniden sözleşme düzenlenerek devralınmasını amaçlamaktadır. Ama hepimiz de biliyoruz ki son yıllarda özellikle orman alanlarında bir daralma var. Yani yaklaşık yüzde 4 civarında orman alanlarında bir daralma var.

Tabii, ihale yasasında yaptığımız yüz küsurdan fazla değişiklik gibi Orman Yasası'yla ilgili de şu ana kadar 40 kez değişiklik yapmışız. Sekiz yılda 334,35 hektar alan özel teşebbüslerin kullanımına açıldı yani maden, enerji ve turizm sektörüyle alakalı. Yine, bugün ormancılık dışı amaçlar için kullanılan alanlar yaklaşık 739 bin hektar, çoğu kırk dokuz yıllığına kiralanmış alanlardan ibaret.

Bugün, Türkiye'nin orman varlığı yaklaşık 22 milyon hektara tekabül etmektedir. Bunun yüzde 98'i devlete, diğer yüzde 2'si de özel sektöre ait ormanlardan oluşuyor. 80'li yıllarda biz yaklaşık 80 santim çapındaki ağaçları kesiyorduk ama bugün geldiğimiz nokta itibarıyla yaklaşık 20 santimin altındaki ağaçları da kesmeye başladık. Tabii, özellikle döviz kurunun yükselmesiyle Türkiye'deki orman emvali ürünleri de ucuz olmaya başladı. Dolayısıyla, biz süratle ve hızlıca ormanları kesmeye ve azaltmaya devam ediyoruz.

Yine, 2018 yılında 7139 sayılı Yasa'yla özel ağaçlandırma tesisleriyle ilgili bir düzenleme çıkarmışız. Bununla ilgili yaklaşık 21 bin müracaat olmuş. Tabii, enteresandır bu müracaatın yüzde 90'ı kıyı şeritleriyle alakalı yani kıyı şeridi içeren ormanlık arazileri ilgilendiriyor. Bunun anlamı belli, yani buraların tahsisiyle beraber buralara özellikle rant oluşturan yapıların yapıldığını, yapılacağını hepimiz gayet iyi biliyoruz.

Tabii, bunun yanı sıra bunun paralelinde yine son dönemlerde ormanlarda akıllı yangınlar çıkmaya başladı, hani böyle belli alanlarda, belli mesafelerde, bunları takip ediyoruz. Tabii, bu arada bir taraftan da içimizi acıtıyor bu, özellikle bugün Hatay bölgesinde, Maraş bölgesinde ciddi orman yangınları var, bunlar Türkiye'nin ciğerlerini yok ediyor. Kimi terörle alakalı veya başka sebeplerle alakalı ama bunun da bir an önce sonuçlandırılması lazım. Şu muamma da bir türlü çözülmedi, işte bununla ilgili karadan müdahalenin zor olduğu yerde helikopterle veya uçaklarla müdahale. Türk Hava Kurumunun uçakları vardı, yoktu, az vardı, çalışıyordu, çalışmıyordu derken maalesef kaybolan, yok olan bizim ormanlarımız.

Yine, buna paralel olarak yaylalarda yapılan binalar var, onlarca bina, yüzlerce bina var. Ben Samsun Milletvekiliyim, Samsun'dan Trabzon'a, Rize'ye kadar Karadeniz'in birçok yerinde bu tür binalar var. Biz şimdi buralarda yapılaşmayı önleyelim derken imar barışıyla beraber bunları bir miktar da resmileştirdik. Bunların -hep söylüyoruz ama- inanın yıkımı oldukça zor. Maalesef, imar barışıyla beraber bunları da legal hâle getirdik. Sadece Uzungöl'de Çevre ve Şehircilik Bakanlığının gayretleriyle o bölgede bir şeyler yapılmaya çalışılıyor. Yani neticede buraların da yaylaların da turizme açılması lazım. Neticede turizmden elde ettiğimiz gelir rakamı en yüksek 34 milyar, buna takıldık, burada patinaj yapıp duruyoruz. Dolayısıyla, turizmin de bir şekilde çeşitlendirilmesi lazım. Yani doğa turizmiyle, sağlık turizmiyle, kültür turizmiyle, gastronomi turizmiyle beraber bunların muhakkak çeşitlendirilmesi lazım yani bugün Türkiye'de gelirlerimizin tavan yaptığı dönemde açıklandığı rakam 34 milyar dolar yani 50 milyon kişi geldiğine göre demek ki kişi başı yaklaşık 600 dolar civarında bir harcama var. Biz bu turizm çeşitliliğiyle beraber kişi başına 1.000 dolar harcadığını varsayarsak, rakamı da 70-80 milyonlara çıkarabilirsek bu, sadece turizm sektörüyle ilgilenenleri değil, onun yan sektörleri, köylüsünden, esnafından, üreticisine kadar muhakkak herkesi dolaylı olarak ilgilendirecektir ve çok ciddi de katkı sağlayacaktır.

Yine, tabii, Meclis tatile giriyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.
BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Ben, cumhuriyet şehri, cumhuriyetin ilk adımlarının atıldığı Samsun'a hepinizi davet ediyorum. Subasar Ormanları -hani ormanı konuşuyoruz- Türkiye'de birkaç örnekten bir tanesi; yine, Samsun'da kanyonumuz var, Şahinkaya Kanyonu; Kızılırmak Deltası, 386 kuş türünün yaşadığı bir deltadan bahsediyoruz. Kendi doğal güzelliklerimizi, kendi ülkemizi tanımamız açısından, en azından başkalarına anlatmak açısından çok ciddi katkısı olacağını düşünüyorum. Bu vesileyle de bütün parlamenter arkadaşlarımızın Samsun'u bu yaz tatili boyunca ziyaret etmelerini tavsiye ediyoruz, aynı zamanda da misafir etmek istiyoruz.

Belki, benim Meclisteki bu son konuşmam. Bu vesileyle, başta Başkanlık Divanı, Komisyon üyeleri, parlamenter arkadaşlarımız, stenograflarımız, çalışanlarımız ve Samsunlu hemşehrilerimiz; yüce Türk milletinin ve İslam âleminin mübarek Ramazan Bayramı'nı tebrik ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kurban, Kurban...

TAMER DAĞLI (Adana) – Kurban Bayramı...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Kurban Bayramı'nızı tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 20'nci madde üzerinde aynı mahiyette 3 önerge vardır, bu önergeyi okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya İstanbul	Kemal Peköz Adana	Hasan Özgüneş Şırnak
Mahmut Celadet Gaydalı Bitlis	Ali Kenanoğlu İstanbul	Ayşe Sürücü Şanlıurfa
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:		
Gökhan Zeybek İstanbul	Orhan Sümer Adana	Çetin Osman Budak Antalya
Hasan Baltacı Kastamonu	Ali Şeker İstanbul	İbrahim Özden Kaboğlu İstanbul
Aziz Aydınlik Şanlıurfa		Mehmet Akif Hamzaçebi İstanbul
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:		
Yasin Öztürk Denizli	Mehmet Metanet Çulhaoğlu Adana	Ayhan Erel Aksaray
Zeki Hakan Sıdalı Mersin		Aylin Cesur Isparta

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ayşe Sürücü.

Buyurunuz Sayın Sürücü. (HDP sıralarından alkışlar)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa 169'da "Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir. Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz." deniyor fakat AKP iktidarı kurduğu rant ve talan sistemindeki en büyük savaş cephelerinden birini ekolojik değer ve dengelere karşı açmış durumdadır. Ormanlarda yapılan otel, plaj, golf sahaları ya da tesislerden ziyade doğa dostu, ağaca ve yeşile zarar vermeyen bir yapının korunması halkın verdiği yetkiden doğan en temel sorumluluktur. Fakat tesadüf odur ki Ege'nin, Akdeniz'in en güzel manzaralı ormanları yangından sonra yapılacak otelin büyüklüğü kadar yanıyor, havadan müdahale her zamanki gibi geç yapılıyor. Yetkililer çıkıp yanan bölgenin ağaçlanacağını sözünü veriyor; kısa bir süre sonra bakıyorus ki doğaya beton dökülmüş, otel projeleri yükseliyor, doğanın tüm yeşili doların yeşiline çevriliyor. İşte bu da nereden bakarsak bakalım yeşil alana dönük ekolojik katliamdır.

Evet arkadaşlar, Kuzey Ormanları, Kaz Dağları, Rize, İkizdere, Diyarbakır, Lice, Şırnak, Cudi, Dersim, Bingöl ormanları yakılıyor ve yok ediliyor. 5'li şirkete ihale ve rant kapısı hâline getiriliyor. Bir Cengiz, Kolin ve Limak için bu kadar talana değer mi? Lice'de, Dersim'de güvenlik gerekçeleriyle ormanlar yakılıyor. Yangın günlerce sürüyor, günlerce devam ediyor ve köylüler kendi imkânlarıyla söndürebiliyor. Bingöl'de orman yangınına yetkililer tarafından günlerce müdahale edilmiyor. Unutmayın, yeşili paraya çevirebilirsiniz fakat siz ormanları yok ettikçe, ormanın yeşilini doların yeşiline tercih ettikçe iklim krizi daha da derinleşiyor. Bakın, daha önce Karacadağ'dan Viranşehir ve Siverek'e kadar uzanan, içinde sayısız palamut ve alıç ağaçlarından oluşan ormanlar vardı ancak bugüne kadar gelen iktidarların yanlış politikalarından dolayı Urfa ormansız bir kente dönüştürüldü. Oysaki Karacadağ bölgesi tekrar ağaçlandırılıp ormana dönüştürülebilir. Böylece kentin yağış dengesi de kuraklığa karşı daha dayanıklı bir hâle gelir.

Değerli milletvekilleri, Urfa gibi, tarihin sıfır noktası, medeniyetin beşiği, tüm dinlere ev sahipliği yapmış, on iki bin yıllık Göbeklitepe'ye sahip kente gelen turistlerin Urfa'da bulunan tüm tarihî alanlara çok kolay erişebileceği bir ulaşım ve iletişim ağı bulunmamaktadır. Bu eksikliği düzeltecek, kentin ekonomisini de güçlendirecek ciddi bir çalışma yapılmalıdır. Ve yine, Urfa'da bulunan havalimanı hem halka hizmet sunacak hem de turizm gelirine katkı sağlayacak bir pozisyonundan son derece uzak. Antalya gibi kentlerden Urfa Havalimanı'na sefer yok. 2,5 milyon nüfusu olan, medeniyetin beşiği tarihî kentin havalimanından Ege ve Akdeniz'e uçuş yok. Yurt dışından, Kıbrıs'tan zaten hiç uçuş yok. Yine, uçak biletlerinin en pahalı olduğu illerin başında Urfa geliyor. Turizmle ilgili bu tip öncelikleri ve bu sorunları çözün.

Değerli milletvekilleri, Urfa'da 19'uncu yüzyıldan kalma Göbeklitepe'ye 10 kilometre yakınlıkta olan Germuş Kilisesi yıkılmayla karşı karşıya, defineciler tarihî kiliseyi delik deşik etmiş durumda. Peygamberler kenti Urfa'da herhangi bir inanca ait dinî mabedin böyle talan edilmesi ve yetkililerin buna göz yumması kabul edilecek bir durum değildir. Bu konuda defalarca önergeler verdik. Germuş Kilisesi harabe olmakla karşı karşıya. Turizm Bakanlığını Germuş Kilisesi'nin onarılıp restore edilmesi için bir an önce adım atmaya ve sorumluluk almaya davet ediyoruz. Urfa'da var olan genç nüfusa rağmen bir sinema kültürevi yok. Bundan otuz yedi yıl önce ilk defa Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye Ödülü'ne layık görülen yönetmen ve oyuncu Yılmaz Güney diğer namıyla "Çirkin Kral" Urfa Siverekli'dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sürücü, bir saniye efendim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Sürücü bir dakikalık konuşmaların son talihlisi olsun. Bundan sonra o bir dakikalık ek süreyi hoş görünüze sığınarak kullandırmayacağım.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Güzel olur Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sürücü.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

Urfa'da adını Yılmaz Güney'den alan ve Yılmaz Güney'in çalışmalarının da sergilenebileceği, Urfalı gençleri sinemaya, kültür ve sanat çalışmalarına yönlendiren bir sosyal kültür tesisi inşa edilmelidir.

Değerli milletvekilleri, hızla eriyen buzullarda kuraklıktan ölen her bebekten sorumlu olan iktidarlar arasında yerinizi tarihin çöp sepetinde almak istemiyorsanız doğayı sevin, yeşili koruyun ve insanlığın en büyük serveti olan ormanlarımızı sermayedarlara satmayın, peşkeş çekmeyin.

Tekrar Genel Kurulu ve tüm halkımızı saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşması İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin turizmi teşvik konusunda çok büyük bir birikimi vardır. Çok eski tarihlerden bu yana Türkiye Cumhuriyet hükümetleri turizmi teşvik etme konusunda önemli adımlar atmıştır. İlk adım, Mart 1950 tarihinde çıkarılan 5647 sayılı Turizm Müesseselerini Teşvik Kanunu'dur, Demokrat Partinin iktidara gelmesinden önce Cumhuriyet Halk Partisinin son iktidar döneminde çıkarmış olduğu bir kanundur. 1953 yılında Demokrat Parti Hükûmeti 6086 sayılı Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu çıkarmıştır ve 1982 yılında -Millî Güvenlik Konseyi Dönemi- Bülend Ulusu Hükûmetinin Başbakanlığında, o olağanüstü dönemde bugün yürürlükte olan 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu çıkarılmıştır. Turgut Özal döneminde turizmi teşvik konusunda çok ciddi uygulamalar yapılmıştır. Örneğin, Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu kullanılmak suretiyle turizm yatırımlarına karşılıksız fon desteğinde bulunulmuştur. Turizm gelirlerinin belli bir yüzdesinin kurumlar vergisinden istisna edilmesi yoluyla turizm sektörü teşvik edilmiştir. Bunların hepsi çok güzel uygulamalardır.

Sayın Başkan, saat işliyor ama...

BAŞKAN – Evet, orada bir arıza var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Herhâlde sınırsız bir konuşma sürem var, çok teşekkür ediyorum bu güzel davranışınıza.

BAŞKAN – Karşıdaki saati kullanıyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bugün geldiğimiz dönemde, görüşmekte olduğumuz bu yasa teklifi, Turizmi Teşvik Kanunu'nda bazı değişiklikler içeriyor ancak gördüğüm şudur: Doğal kaynaklarımıza gelişigüzel, plansız, âdeta çok vahşice bir saldırı yapılmaktadır. Örnek veriyorum: Teklifin 4'üncü maddesine göre, devletin hüküm ve tasarrufunda olan bütün yerler günübirlik turizm tesisi yapmak amacıyla Kültür Turizm Bakanlığınca yatırımcılara tahsis edilebilecektir. "Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki bütün yerler" deyince, bütün kıyıları -bakın, bütün kıyıları- siz turizm yatırımcılarına tahsis ettiğiniz anda herhangi bir vatandaş kıyılarından denize girme imkânına sahip olamayacaktır. Oysa kıyıları, Anayasa'mıza göre, devletin hüküm ve tasarrufu altındadır yani devlet bunu toplumun yararlanması için korumak, gözetmek zorundadır. Aynı madde yani 4'üncü madde, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler olarak tescil dışı yerleri de günübirlik turizm yatırımı için tahsis etme imkânını getirmektedir. Oysa tescil dışı yerler önce hazine adına tescil edilir. Kamu taşınmazlarının yönetimiyle ilgili, Millî Emlakla ilgili bu temel kural, maalesef, bu teklifi hazırlayanlar tarafından bilinmemektedir; daha önce bir başka maddede de bunun örneğini gördük.

Bugün turizmde yaşadığımız en önemli sorun Türkiye'nin ucuz turizm ülkesi olmasıdır. 2002 yılında Türkiye'ye gelen turistin harcamış olduğu miktar kişi başına 850 dolardır, bugün Türkiye'ye gelen turistin kişi başına harcadığı rakam 666 dolardır, 2020 yılını pandeminin turizmi olumsuz etkilediği bir yıl olması nedeniyle 2019 rakamını veriyorum. En önemli sorun budur. 2019 yılında Türkiye'ye 52 milyon turist gelmiş ve 34 milyar dolar döviz geliri elde etmişizdir. Bu 34 milyar dolarlık geliri biz 2014 yılında 41 milyon turistten elde etmiştik, bugün aynı rakamı yani 2019 yılı için aynı rakamı 52 milyon turistten elde edebiliyoruz. Türkiye'ye gelen turistin kompozisyonu değişmiştir, çok para harcayan turistten az para harcayan turiste Türkiye yönelmiştir. Avrupalı değil, az para harcayan Asyalı turist Türkiye'ye gelmeye başlamıştır. Turizmde kalitenin yükselmesi ve kişi başına daha fazla turizm geliri elde edilmesi Türkiye'nin temel hedefi olmak zorundadır. Bu madde, görüştüğümüz madde, 2007 yılında Turizmi Teşvik Kanunu'nun 8'inci maddesinin bazı hükümlerini Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olması nedeniyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlayabilir miyim efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ...ortaya çıkan boşluğu gidermek amacıyla çıkarılmış olan bir yasanın -o tarihten itibaren yani bu maddede belirtilen tarihten itibaren- o 15/5/2008 tarihinden itibaren yapılacak yatırımlarda emsal oranının, emsal katsayısının yüzde 30'a indirilmiş olması nedeniyle çıkan bir sorunu çözmek amacıyla getirilmiştir ancak bu sorun için getirilen çözüm Anayasa Mahkemesinin o kararı karşısında tartışmalıdır çünkü ondan önce, 15/5/2008 tarihinden önce bu arazilerdeki emsal oranı yüzde 40'tı. Anayasa Mahkemesi kararına uyum sağlamak için yüzde 30 emsalin getirildiği bir yerde, efendim "Eskiden yapılan tahsislerde yatırımcılar, eski inşaat oranı geçerli olmadığı için, emsal oranı geçerli olmadığı için, bu yatırımı, yenileme yatırımı yapmıyor." demek çok gerçekçi değil, Anayasa Mahkemesi kararı karşısında da tartışmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki üçüncü konuşmacı Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesi üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle, jeotermal alanlar, millî parklar, orman alanları, koruma alanları, plajların yetkisi tamamen Kültür ve Turizm Bakanlığına bırakılmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığının, sektörün önünü açması, işlemleri hızlandırması, çok başlılığa son vermesi bizlerin de istediği yetkililerdir fakat önerilen maddeler, Bakanlığın yetkilerinin sınırsız artırıldığı, Bakanlığın yapabileceği bir yanlışın denetimi ve hesap verilebilirliği olmayan bir teklif olarak Meclise getirilmiştir.

Çevrenin ve doğanın korunduğu, kaynakların etkin ve verimli kullanıldığı, koruma ve kullanma dengesi sınırları içerisinde sürdürülebilir turizm ana ilkemizdir. Olabilecek hataların telafisi mümkün olmayıp turizme ve ülkeye kalıcı zararlar verebilecektir. Turizm sektörü şu anda mevcut kredilerine yapılandırma, sicil affı, kayıt dışı faaliyetler gibi sorunlarla

boğuşmaktadır. Bu sorunlara çözüm olacak bir tane dahi öneri teklifte yer almamaktadır. Turizmin geleceğiyle ilgili eğitim, AR-GE, salgın sonrası turizm gibi konularda hiçbir öneri bulunmamaktadır. Mevcut yasada turizm öğrencilerinin turizm kurumlarında staj yapma, çalışma sorunları vardır. Bu sorunlar, bu kanun teklifinde ele alınmamıştır.

Ülkemiz doğal çeşitliliği, tarihi, kültürel değerleri ve iklim özellikleri bakımından eşsiz bir potansiyele sahiptir. Biz, İYİ Parti olarak bu potansiyelin etkin bir biçimde kullanılmasına yönelik turizm politikaları oluşturulması gerektiğini düşünüyoruz. Turizm potansiyelini sürdürülebilir kılmak çevrenin, doğal dengenin, tarihi ve kültürel varlıkların özenle korunmasına bağlıdır. Tüm bu kriterler gözetilerek turizm sektörünü en iyi şekilde değerlendirecek önlemler alınması gerekmektedir. Sektördeki potansiyeli ve canlılığı artırmak ise turizm sezonunu senenin tamamına yaymaya bağlıdır. Bu amaçla, klasik sahil turizminden başka, kongre, doğa, spor, yat ve sağlık turizmine uzanan çeşitlilikte turizm politikalarının geliştirilmesi kesinlikle karşımızdır. Turizm değerlerimizi korumak, kalitemizi artırmak, zamana ve ülke sathına yaymak, ülkemizi dünya turizminde öne çıkaracak tanıtım kampanyalarını bu ihtiyaca göre yapılandırmak turizm sektörüne yönelik temel ilkelerimizi oluşturmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 20'nci madde ise ormanlık alanlara yapılmış turizm tesisleri ve bunların tahsisleriyle ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Anayasa'nın "Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir." hükmü gereğince tüm bu alanlar doğal gençleştirme ya da ağaçlandırma çalışmalarıyla tekrar orman hâline getirilmelidir. Hepimiz görüyor ve takip ediyoruz ki orman yangınları sonrası dikilen ev ve oteller, maalesef, yangınların kasıtlı çıkarıldığına dair kafalarda şüphe bırakmaktadır. Biz, İYİ Parti olarak, yanan veya yakılan ormanlık alanlara otel yapılmasına kesinlikle karşımızdır. Yanan ormanların daha güçlü bir şekilde ağaçlandırılmasının gerektiğini düşünüyoruz. Ormanlar iktidara değil, devlete aittir; ormanlar çıkarıcı rant gruplarına ait değil, millete aittir. Ama maalesef -dediğim gibi- yanan ormanların yerine yapılan işletmeleri, otelleri, turizm tesislerini gördüğümüzde siyasi irade ormanları kendi malı zannederek ormanlık alanları ya bir turizm tesisi ya da bir maden ocağı olarak görmektedir. Bu düşüncenin sonucu, genellikle kıyı bölgelerde kasıtlı, faili meçhul çıkarılan orman yangınları sonucu ormanlık alanların yoğun bir şekilde azaldığı ve betonlaşmanın arttığını görmekteyiz. Geleceğe bırakılacak en önemli mirasımız olan ormanların kötü yönetiminden dolayı kaybolduğunu görmekteyiz.

Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak için ormanlarımızdan elimizi çekmemiz gerekir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri ayrırlık sırasına göre işleme alacağız.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökhan Zeybek

İstanbul

Hasan Baltacı

Kastamonu

Aziz Aydınlik

Şanlıurfa

Orhan Sümer

Adana

Ali Şeker

İstanbul

Çetin Osman Budak

Antalya

İbrahim Özden Kaboğlu

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurunuz Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Turizmi Teşvik Kanunu'nun 21'inci maddesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Günün hangi saatindeyiz, gece mi gündüz mü çok kavrayabilmiş değilim ama bu kanun da herhâlde bayram öncesinde yüce Meclisimizden geçmiş olacak.

Değerli arkadaşlar, turizme girmeden önce size bir fotoğraf göstermek istiyorum; bu bir hava fotoğrafı, bu bir uydu fotoğrafı. Şöyle sarı, yamuk şeklinde bir alan tanımlanmış, hemen yanı başında yerleşim yeri var. Bunun biraz daha uzaktan görüntüsünü de paylaşayım; burası İzmir Körfezi, İzmir kenti ve kent sınırında, Bornova'nın hemen üzerinde bir alan. Bu alan, maden işletme ruhsat alanı ve bu alanın içerisinde ne var biliyor musunuz? Bayraklı Şehir Hastanesi var, hani o "Türkiye'nin en büyük şehir hastanesini yaptık." dediniz; evet, güzel oldu. Bayraklı Şehir Hastanesi burada değerli arkadaşlar. Şurada, bu maden işletme alanı sınırı içerisinde -eskiden köydü şimdi mahalle oldu- Laka köyü var. Burada, bu alanla ilgili verilmiş bir de ruhsat var. Ne zaman verilmiş? 2019 yılı Şubat ayında yani şu anda bu şehir hastanesi neredeyse bitmiş durumdaydı, o zaman da belki kabası birçok yönüyle bitmişti. İçinde şehir hastanesi olan bir alana maden işletme ruhsatı verilmiş. Tabii, şu anda bu alanın bir kısmında "montmorillonit" maden ocağı ve hazır beton tesisi var. Bu alan içerisinde başka bir hazır beton tesisinin üretimi planlanıyor ve -dediğim gibi İzmir'in kuzeyinde falan değil- İzmir kentinin hemen dibinde.

Zaten İzmir'e Manisa yönünden girerseniz Batıçim vesaire çimento fabrikaları var; öbür taraftan, Buca tarafından gelerseniz başka çimento fabrikaları, taş ocakları var yani İzmir böylesi maden ve taş ocaklarıyla kuşatılmış bir şehir.

Şimdi, "İzmir'i turizmde teşvik edelim, koruyalım..." Yani İzmir'in havası bile toz duman içerisinde maalesef. Dolayısıyla, buradan şuna gelmek istiyorum: Evet, turizmi teşvik edelim. Turizm, bizim ülkemizin en önemli sektörlerinden bir tanesi, milyonlarca insanın geçim kaynağı doğrudan veya dolaylı olarak. Yani bir yere yerli veya yabancı yoğun turist geliyorsa orada esnaf da memnun oluyor, oradaki lokantası da, restoranları da ne varsa hepsi bundan tabii ki memnun oluyor çünkü ekonomi hareketleniyor. O nedenle turizmi bu anlamda her şekilde teşvik etmeliyiz ama bir şeye dikkat etmeliyiz: Bir kere kanunlar var, ne için konulmuş kanunlar? Mesela Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, toprağı koruyalım, araziye koruyalım diye. Mera Kanunu, meralarımız hayvanlarımız için; ıslah edelim, koruyalım, büyükbaş küçükbaş hayvanlarımız buralardan yararlınsın diye. Orman Kanunu, devlet ormanları daraltılamaz, koruyalım kollayalım diye. Kıyı Kanunu, kıyılarımız halkındır, koruyalım kollayalım diye. Bunları yaparken halkı, doğayı ve çevreyi yok saymadan yapalım.

Çeşme Turizm Projesi geldi, Sayın Bakan bizlere brifing verdi Komisyon üyeleri olarak o dönem, sordum: "Büyükşehir Belediye Başkanımızın haberi var mı?" diye. Kendisiyle de konuştum. Büyükşehir Belediyesinin haberi yok, kendisiyle daha hiçbir işiştare yapılmamıştı o dönem için. "İlçe belediyesinin var mı?" Bir kere telefon görüşmesi yapılmıştı. Bize hazırlanmış, bitmiş proje sunuluyor.

Değerli arkadaşlar, böylesi teşvik uygulamaları, böylesi planlamalar, böylesi proje uygulamaları yerelde kalkınmayla,

yerel dinamiklerin kararlara katılmasıyla, yerelin talepleriyle olur çünkü o kentin kültürünü, o kentin tarihini benimseyen, yaşayan yerel halkın o turizm uygulamalarında katılımcı, karar organında da katılımcı olması gerekir. Bunlar maalesef yapılmıyor. Bütün mesele de bütün sorun da burada, gerisi lafûgüzaf diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinde yer alan "sonuçlandırılır" ibaresinin "neticelendirilir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Kemal Peköz
Adana

Hüda Kaya
İstanbul

Ali Kenanoğlu
İstanbul

Muazzez Orhan Işık
Van

Hasan Özgüneş
Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurun Sayın Orhan Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sayın Başkan, değerli üyeler; yasalarla birçok şeyi düzenlemeyi düşünebilirsiniz ancak siz sadece yasalarla bu ülkenin turizmini ve imajını düzeltemezsiniz. Ülkede demokrasi askıya alınmışsa, mahkeme kararları tanınmıyorsa, OHAL hukuku hâlâ yürürlükteyse, yaşam hakkı bile tehdit altında ise, ülkenin bir yanında ormanları talan edip yandaşlara peşkeş çekerken diğer tarafındaki orman yangınlarını harlıyorsanız göstermelik düzenlemelerle siz turizmi teşvik edemezsiniz.

Bu kadar hak ihlalinin yaşandığı bir ülkeye kim gelmek ister ki? Halklarımıza işsizlik, yoksulluk, baskı ve zulüm dışında bir şey vermeyen tek adam rejimi bu ülkenin imajını da dünyaya olumsuz tanıtmıştır. Neredeyse dünyanın bütün ülkeleriyle diplomatik bir kriz yaşayan AKP-MHP iktidarı turizm için de en büyük tehdit. İŞİD, El Nusra ve ÖSO'yla yakın zihniyette olan ve ciddi temasları bulunan bu siyaset bu ülkeye refah değil kriz getirir.

2015 Haziranından bugüne dek tek adam rejimini kurmak isteyen ve bunun için birçok hukuk dışı duruma imza atan bu iktidar ülkeyi çökertmiştir. Anayasa'yı askıya, hukuku ayaklar altına aldınız; demokrasi diyerek faşizmi büyüttünüz; yasaklarla ülkeyi açık bir cezaevine çevirdiniz; cezasızlık politikalarınızla çocuk istismarını, tacizi, tecavüzü, kadın cinayetlerini meşrulaştırdınız; doğayı talan edip yandaşlarınıza peşkeş çektiniz; köylüyü, çiftçiye, üretimi bitirdiniz; esnafı iflasa, insanları intihara sürüklediniz; "ülkenin refahı" deyip kendinizi zenginleştirdiniz, halkı yoksullaştırdınız. İşsiz sayısı 5 milyondan 9,5 milyona yükselmiştir; enflasyon oranı 7'den 17'ye yükselmiştir; yoksulluk sınırı yüzde 105 artarak 9.000 bandına yükselmiştir; sözde karşı olduğunuz faiz yüzde 7'den yüzde 19'a yükselmiştir; dolar 3 lira iken 9 liraya yaklaşmıştır; net dış borç stokunun millî hasılaya oranı yüzde 40'a yükselmiştir; tüm bu veriler bir çöküşün göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, peki, bu çöküş yaşanıp halk kaybederken kimler kazanıyor? Tabii ki Bakanların çocukları, sarayın yandaş kalemler, "5'li çete" olarak bilinen AKP şirketleri ve silah tacirleri kazanıyor. Halkın porsiyon küçültmesini tavsiye ederken kendinize yazlık, kışlık, uçan saray yapmaya devam ediyorsunuz. Halk giderek daha fazla yoksullaşırken Cumhurbaşkanlığının bütçesi ve örtülü ödeneği 10 kat artmıştır. Bir yandan Merkez Bankasının 128 milyarı kayboluyor, diğer yandan, İşsizlik Fonu'nun paraları işsizlere değil, yandaşlara harcanıyor. 2023 hedefleri içinde kişi başına düşen gelirin 25 bin dolara yükseleceğini iddia ediyordunuz, son beş yıl içerisinde kişi başına düşen gelir 12 bin dolar bandından 8 bin dolar bandına düşmüştür. Sizler ve yandaşlarınız zenginleşirken toplumun yüzde 99'u yoksullaşmıştır, tabii ki bu yoksullar tatil yapamıyorlar. "Verin yetkiyi, ekonomi benim işim." diyenler, halkı günlük ekmeğe muhtaç bırakmıştır. Zaten derdiniz halk değil, iktidarınız ve saltanatınız. Derdiniz halk olsaydı torba yasalarla, OHAL referandumlarıyla, kayyum yönetimleriyle, Varlık Fonu gibi paralel bütçelerle memleketi korsanca yönetmezsiniz.

Değerli milletvekilleri, Van'da yüzden fazla otel var ve yüzde 90'ı şu an kapanma aşamasındadır. Kapıköy Sınır Kapısı açılmamış ama sınır hattından binlerce mülteci geçebilmektedir. Öte yandan, sınır kapısı kapalı olduğundan Van'a gelemeyen İranlı turistler Antalya'ya, İzmir'e, İstanbul'a uçakla gidebiliyorlar. Her şeyde olduğu gibi turizmde de bölgesel ayrımcılık yapıyorsunuz. Teşvik etmek yerine uygulamalarınızla engel yaratıyorsunuz. Amacınız iradesini teslim alamadığınız bölge halkını cezalandırmaktır. Sınır kapısı kapalı tutularak Vanlı esnaf, otel sahipleri ve çalışanlar cezalandırılıyor. Uçak fiyatları çok yüksek ve sefer sayıları yetersizdir. Turizm için tarihî, doğal ve kültürel bir destinasyon olan Van, yasaklarla, OHAL'le ve altyapı yetersizliğiyle cezalandırılıyor. Van'ın tarihî kaleleri, kiliseleri, doğal alanları, dere ve şelaleleri AKP-MHP rantçılığının tehdidi altındadır. Bu durum sadece Van için değil, özellikle bölgemizin geneli için geçerlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Orhan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yasin Öztürk
Denizli

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Behiç Çelik
Mersin

Zeki Hakan Sıdalcı
Mersin

Aylin Cesur
Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesi Kültür ve Turizm Bakanlığına tevdi edilmek istenen

imar ve planlama yetkilerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla münasebetine açıklık getirmektedir. Mevcut işlerin Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca sonuçlandırılmasını amiridir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin turizm projeksiyonları noktasında siyasi karar vericilerin ne büyük yanılgılar içinde oldukları coğrafya ve tarih okumasını bilen her bireyin farkına varabileceği bir olgudur. Bunu Mersin üzerinden ben açıklamak istiyorum.

Mersin, Türkiye'yi doyuran birkaç ilden biridir, 8 üründe Türkiye 1'incisidir. Antik çağlardan kalan onlarca harabe kent mevcuttur. Kaleler, surlar, köprüler, kiliseler, camiler, Yedi Uyurlar, doğa harikası mekânlar, piknik alanları, mesire yerleri, Cennet-Cehennem, sadece Tarsus desek bile yeter; St. Paul Kilisesi ve Kuyusu, Hazreti Danyal, Roma Kleopatra Kapısı, Nure Sofi Türbesi, Selçuklu ve Karamanoğlu eserleri, eşsiz deniz ve güneş turizmine elverişli plajları, Çukurova Havaalanı, ulaşım imkânları, yayla turizmüne uygunluk, gurme turizmüne uygunluk olarak sayabiliriz.

Değerli arkadaşlar, 1 milyon 850 bin nüfusuyla Türkiye'nin ilk 10 vilayeti arasına dâhil edilen Mersin'in bu kadar turizm potansiyeli varken bir türlü iktidarcı on dokuz yıldır desteklenmemesi de çok dikkat çekicidir. Ulaşımın dahi tamamlanmaması ayrı bir handikaptır. Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri Mersin'de nasıl ilan edilecek ve nasıl hayata geçirilecek, hep birlikte göreceğiz. Yıllarca değerlendirilemeyen, bozuk para gibi harcanan Mersin turizm potansiyelinin bundan sonra ivme kazanmasını bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, bir uçtan bir uca 320 kilometre sahile sahip olan Mersin, Türkiye'nin yeni turizm lokomotifi olabilir. Bu potansiyel iyi değerlendirildiği takdirde Akdeniz'de ikinci bir Antalya doğmuş olacaktır, böylece Türkiye'nin turizm payı daha da artacaktır. Turizm etkinliklerinin yayılması Güney Ege-Batı Akdeniz sıkışıklığının aşılmasına da yardım edecektir. Böylece Kazanlı'dan, Kaledran'dan Patara'ya, oradan Marmaris, Bodrum, Çeşme'ye kadar yayılmış bir turizm destinasyonu da oluşmuş olacaktır fakat iktidarın spesifik bir Mersin turizm projeksiyonu mevcut değildir, olsaydı Mersin turizm yatak kapasitesinde bir artış olurdu. Halkın kendi imkânlarıyla faaliyet yürüttükleri alanlarda, maalesef, tatmin edici bir netice elde edilememektedir. Çevre kirliliğinin, düzensiz yapılaşmanın, altyapı ve ulaşım yetersizliğinin kol gezdiği Mersin sahilleri derhâl sıkı bir denetime tabi tutulmalıdır. Turizmi doğrudan etkileyen estetik yani kent estetiği de önemle üzerinde durulması gereken bir husustur. Beşerî yapıysa oldukça bozulmuştur. Suriyelilerin aşırı fazlalığı da Mersin'in demografik yapısını olumsuz etkilemektedir.

Değerli arkadaşlar, Mersin Limanı'ndan başlayarak batıya doğru takriben 50 kilometrelik bir uzunlukta, kirlilik nedeniyle denize girilemiyor. O zaman, ilk yapılacak iş, bu bölgenin denizinin kirliliğinin önlenmesi için her türlü tedbirin alınmasıdır. Diyeceğim o ki: Mersin toprakları hem Batılılar hem de Türklük için eşsiz bir mirasa sahiptir. O yüzden, Ulu Önder, her zaman Mersin'e sahip çıkılmasını istemiştir. "Mersinliler, Mersine sahip çıkınız." vecizesi bizzat Atatürk'e aittir.

Değerli milletvekilleri, devletin bütün uzuvlarıyla kördüğüm yapılarak tek bir makama, tek şahsa ve onun danışmanlarına kelepçelenmesi bizim devlet geleneklerimizle de bağdaşmamaktadır. Bu kısırlıktan çıkacağımız günlerin yakın olduğunu görüyoruz çünkü gittiğimiz her yerde millet bizi çağırıyor. Yerel yönetimlerin yetkilerinin gasbedilmesi bu teklifle asla kabul edeceğimiz bir husus değildir. Daha söylenecek aslında çok husus var ama sürem dolduğu için, bunları burada sonlandırırken ben de bütün milletimizin ve sizlerin yaklaşan Kurban Bayramı'nı kutluyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Baltacı...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu Doğanyurt'un yol sorununa ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kastamonu'muzun sahil ilçesi Doğanyurtlu hemşehrilerimizin Kastamonu'yla arasındaki mesafeyi en aza, süreyi yarı yarıya düşürecek olan Doğanyurt-Maden yolunun yapımına 2010 yılında başlanmıştır. Bu yolun 2014 yılında genişletme işlemi yapılmış ancak 2016 yılında programdan çıkartılmıştır. 27 kilometre uzunluğundaki bu yolun bugün yalnızca 4 kilometrelik kısmı sıcak asfalttır. Bu yoldan kışın çamurdan, yazın tozdan gidilememektedir.

Her seçim döneminde bu yolun asfaltlanacağı sözünü veren siyasetçiler ile kendi ticaretlerini korumak için yolun yapımını engelleyen siyasetçiler aynı kişilerdir. Kimsenin çıkarı, Doğanyurtlu hemşehrilerimizin çıkarlarından daha kıymetli değildir. Doğanyurt ve Azdavay'a bağlı yaklaşık 15 köyün doğrudan kullandığı bu yolun yapımı bir an önce tamamlanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 11.36

ON ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 11.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin On Altıncı Oturumunu açıyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255) (Devam)

BAŞKAN – 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, 22'nci madde üzerinde 3 önerge vardır.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Aylin Cesur

Isparta

Yasin Öztürk

Denizli

Ayhan Erel

Aksaray

Zeki Hakan Sıdalı

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin bu maddesiyle, genel bütçe ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde görev yapan tecrübeli personelin, belirtilen gerekli şartları sağlaması üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığına kontrolör veya başkontrolör olarak naklen atanması düzenlenmektedir. Tabii ki, kamu idarelerinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle görev yapan ve belirtilen şartları sağlamak kaydıyla yine sınava tabi tutularak ataması yapılacak personelin görevde yükselmesine karşı değiliz. Keşke Kültür ve Turizm Bakanlığına naklen kontrolör ataması yaparken görüştüğümüz kanun teklifi ile bu düzenlemeyi yapanlar, kamudaki bütün görevlendirmelerde liyakati sadakatten üstün tutabilseler ama çelişkilerle dolusunuz. “Memur alacağız.” vaadiyle üniversitelerde yıllarca dirsek çürütmüş, yetmemiş KPSS sınavına hazırlanmış, bir de üstüne üstlük iyi puan almış garibanları atamazsınız ama SETA'cılar, pelikancılar, eski bakanlar, eski vekiller hatta Kartal İmam-Hatip Lisesi mezunları her yere atanabilir. Hatta artık vatandaş mavrasını yapıyor “Evladım fen lisesini kazandı, kızdım kendisine ‘Daha az çalışsaydın da Kartal İmam-Hatibi kazansaydın.’ diye.” Veya diğer imam-hatip mezunlarının suçu, günahı ne?

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'sinin çelişkileri sadece atamalarla mı sınırlı? Alın, bu görüştüğümüz kanun teklifi; kanun teklifi, yeni turizm bölgelerinin açılması adına orman vasıflı alanlar dâhil; mera, yaylak ve kırsal alanlar dâhil her alanın kullanılmasına imkân tanımaktadır hem de tarımı yok sayarak hem de hayvancılığı yok sayarak. Anlaşıldı, bir tercihte bulundunuz, tarımı yok edeceksiniz, hayvan üreticilerini yok edeceksiniz; kılıfı “Turizmi geliştirmek adına bunu yapıyorsunuz.” diyelim. Bari, burada tutarlı olun ama olamazsınız, sizin sit kaygınız yok, kültürel miras kaygınız yok, tarihî değer kaygınız yok; varsa yoksa rant kaygınız var. Bu çelişkinizi açıklamak için sadece bir örnek vereceğim çünkü bu örnek Türk turizminin başkenti sayılan Bodrum'un yakın çevresindeki turizm alanlarını nasıl yok saydığınızı göstermek için bile yeterli.

Güllük, Ege Denizi'nin Güllük Körfezi kıyılarında yer alan küçük bir yerleşmedir. Güllük'ün ekonomisinde balıkçılık ve turizm etkiliyken Güllük'te bir maden ihraç limanı kurulmuştur hem de yerleşme merkezine kurulmuştur, doğal olarak turizm olumsuz olarak etkilenecektir. Şimdi, Güllük Körfezi'ne ikinci bir maden yükleme, boşaltma limanı daha kurulmak isteniyor. Yer belirlenmiş, Kıyıkışlacık'ta, eski adıyla tarihî Antik İasos Kenti'nde, hâlâ bakir olan bir koyda. Bölge halkı tepkili ve haklılar da çünkü bakınız, burası ve çevresi birinci derece arkeolojik sit alanı, burası açık bir müze, burası üstü örtülü muhteşem mozaikler bulunan tarihî bir değer. Burada yaklaşık yirmi yıl kadar önce DLH tarafından betonlanmış bir rıhtım var. Koy ve rıhtım balıkçı barınağı olarak kullanılıyor. Rıhtım neden yapılmış biliyor musunuz? Bölgeye gelen yerli ve yabancı yatların bağlanabilmesi ve bölgenin turistik değerlerinin artırılması için ve şu an birçok yerli ve yabancı yat bu rıhtıma demir atıyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi soruyorum: Bu kanun teklifinin gerekçelerinden biri ne? Turizm alanlarını mera ve orman alanlarını da kullanmak kaydıyla genişletmek. Hâl böyleyken karada ve deniz altındaki tarihî eserleriyle bir koruma alanı niteliğinde olan, doğal güzelliğiyle eşsiz bir turizm alanı olan bu bölgede neden maden yükleme limanı yapılmasına izin veriyorsunuz? Ama maden limanı yapıldığında tahribata uğrayacak alan sadece Güllük Körfezi mi; Marmara Denizi'nin geldiği durum ortada, şimdi sırada Ege Denizi mi var? Sizden, bir kanun çıkarıyorsanız uyanmanızı ve sadece kendi içinde bari tutarlı uygulamalarda bulunmanızı bekliyoruz.

Hepinizin Kurban Bayramı'nı kutlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinde yer alan “ve/veya sözlü” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya İstanbul Mahmut Celadet Gaydalı Bitlis	Kemal Peköz Adana	Hasan Özgüneş Şırnak Ali Kenanoğlu İstanbul
Aynı mahiyetteki ikinci önergenin imza sahipleri:		
Gökhan Zeybek İstanbul Ali Şeker İstanbul İbrahim Özden Kaboğlu İstanbul	Orhan Sümer Adana Mehmet Akif Hamzaçebi İstanbul	Çetin Osman Budak Antalya Hasan Baltacı Kastamonu Aziz Aydınlik Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk konuşmacı Şırnak Milletvekili Sayın Hasan Özgüneş.

Buyurunuz Sayın Özgüneş. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Halklarımızın, sizlerin Kurban Bayramı'nı kutluyor, barışa, demokrasiye, özgürlüklere ve adalete vesile olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar, şu kanunun getirilişle de görüyoruz ki bir beceri söz konusu değil ortada. Bu kadar zaman varken yirmi iki saatte hepimiz ayakta. Nedir amaç? Bu torba kanunlarla elinize yeniden bir sopa almak, diğer eline de rant torbasını almaktır. Oysa daha rahat bir zeminde tartışılabilir.

Şırnak'ın bazı sorunlarını tekrar dile getirmek istiyorum, çokça dile getirdik. Siirt-Şırnak arasında şu an ormanlar yanıyor. 12 Temmuzda başlamış, müdahale yok; kendiliğinden sönerse söniyor, sönmüyorsa devam ediyor. Ne devlet güçleri ne de vatandaş, kimse... Vatandaş zaten müdahale edemiyor, devlet güçleri bilinçli, operasyonlarla yakıyor. O da yetmiyor, koruculara da kestiriyor.

Şimdi, Güçlükönak'ın Belkısana Kaplıcaları var bir köyde, Düğünyardı köyü. Yüzlerce insanın o kaplıcaya gitme durumu var ama altı aydır havuzları ihaleye verilmiş, yapılmıyor; devletin işlettiği bir alan, bazen birilerine veriyor. Sağlık ocağı yok, çöp

arabası yok, herhangi bir ilaçlama yapılmıyor, çevrede herhangi bir park yok, su sorunu da yaşanıyor. Hem Güçlükonak'ın hem Beytüşşebap'ın hem Uludere'nin köylerini gezdim geçen günlerde, yüzde 90 oranında köylerin yolları sorunlu.

Arkadaşlar, Fındık beldesinde dokuz günde bir saat su veriliyor; bakın, siz "Uçtuk, Ay'ı geçtik, Merih'i geçiyoruz." diyorsunuz burada. Dokuz günde bir saat! Geçen gün Fındık beldesinde açılışa gittim ben, halktan direkt öğrendim yani ben hikâye anlatmıyorum burada, dokuz günde bir saat su veriliyor, düşünün artık ama o bölgede bulunan karakol vesaire hiçbir arıza yaşamıyor su konusunda, suyu akıyor. DEDAŞ terörü arkadaşlar, artık, DEDAŞ bizim coğrafyamızda, Kürt coğrafyasında bir terör örgütüne dönüşmüştür. Bakın, bir vatandaş bana aynen şunu söyledi: "Benim komşum olan bir ninenin 2-3 lambalı bir evi varmış, benim evimde her türlü tesisat vardı, ikimize gelen fatura aynı." Şimdi, düşünülüyor musunuz? 2 aileye gelen fatura aynı, birisinde 3 lamba var, diğerinde her türlü elektronik cihaz var. Şimdi, böyle bir şey olabilir mi?

Bu da yetmiyor, bazen bir aileye ayda 2-3 tane fatura gidiyor. Okumadan yazıyorlar, okumadan yazıyorlar. Şimdi, biz bu kadar size anlatıyoruz yani niye kulaklarınız bu kadar tıkalı? En basit bir olayı bile çözme beceriniz gerçekten yok mudur, yoksa bu halk sizin için bir şey ifade mi etmiyor? Yani kaç arkadaş bu DEDAŞ meselesini dile getirdi, kılınız kıpırdamıyor ya, siz nasıl yönetiyorsunuz bu memleketi?

Aynı zamanda, bakın, Şırnak merkezdeki 4 okulun içine trafo koymuşlar -Cizre'de 5, İdil'de, Silopi'de dörder, Uludere'de 2- hem de okul yönetiminden habersiz. Sınıra yakın olma hesabıyla Ortaköy'de sürekli top atışları yapılıyor. Vatandaş yüz yüze şunu söyledi: "Bizim çocuklarımız uyuyamıyor." Çevrede karakol var, karakoldan ateş etmiyor, geliyor köyün içerisine tankı yerleştiriyor, orayı yakıyor. Buna dikkatinizi çekiyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önümüzde, teklifin 22'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını amaçlıyor. Nedeni şudur, onu açıklamak istiyorum: Değerli milletvekilleri, devlette, genel bütçeli kurumlarda, özel bütçeli kurumlarda müfettiş, uzman, kontrolör, denetçi gibi unvanlar vardır. Bu unvanlar, kariyer mesleklerin unvanlarıdır. Örneğin, Maliye Bakanlığında Maliye Teftiş Kurulu vardı, Hesap Uzmanları Kurulu vardı, kaldırıldı, bugün vergi müfettişleri var. Devlet Planlama Teşkilatı vardı, kapatıldı; planlama uzmanları vardı, şu an hazine uzmanları var. Çeşitli kurumlarda uzmanlar var. İçişleri Bakanlığında dernekler denetçisi var. Bunlar kariyer mesleklerdir, sınavla girilir, yine bütün yükselmeler de sınava tabidir. Fakat AK PARTİ iktidarında kariyer meslekler büyük bir darbe aldı; biraz önce söylediğim Maliye Teftiş Kurulu, Hesap Uzmanları Kurulu, Devlet Planlama Teşkilatı kapatıldı. Kariyer meslekte daima bilgi önemlidir. Bilen insan, çalışan insan sınavlara girer, kazanırsa yükselir, kazanamazsa yükselmez. Kariyer meslek liyakate dayanır, liyakat önemlidir. AK PARTİ'nin ilerleyen iktidar yıllarında maalesef kariyer meslekler, kariyer kurumlar büyük zarar gördü, büyük darbe aldılar. Sayın Erdoğan'ın 2'nci iktidar döneminde şöyle bir cümlesini hatırlıyorum: "Bürokratlar bizim beden dilimizi anlayacaklar." İşte bu cümle, kariyer mesleklerin sonunu getiren o sürecin başlangıcı oldu.

Şimdi, bu maddede Kültür ve Turizm Bakanı şunu yapmak istiyor: Kültür Bakanlığında Kontrolörler Kurulu var; yaklaşık kırk yıllık bir kuruldur bu, Kültür ve Turizm Bakanlığı Teftiş Kurululuyla birlikte o Bakanlığın 2 kariyer kurumundan biridir. Kontrolörler Kuruluna diğer bakanlıklardaki birtakım müfettiş, uzman, denetçi gibi unvanlardan eleman almak istiyor. Şimdi, şöyle düşünmeyin: Ya, böyle planlama uzmanı, Maliye Teftiş Kurulundandır müfettiş, Hesap Uzmanları Kurulundandır hesap uzmanı, Hazine Hazine uzmanı falan olacak değil. Bu uzmanlığa, buradaki Kontrolörler Kuruluna bu saydığım unvanlardan hiç kimse gitmez. Benzer bir düzenlemeyi iki yıl kadar önce Kültür ve Turizm Bakanı Teftiş Kurulunda yaptı. Ne yaptı? İçişleri Bakanlığında 16 dernekler denetçisi aldı, şimdi benzer uygulamayı burada yapacak. Diyor ki: "Bunları ben sınava tabi tutacağım ama sınavın şekli olarak yazılı ve/veya sözlü..." Aslında sözlü sınav yapacak, yazılı sınav yapmayacak. Yapacak olsa "yazılı ve sözlü sınav" derdi, "yazılı ve/veya sözlü" dediğine göre sözlü sınav yapacak yani mülakat yapacak yani Kültür ve Turizm Bakanı kimi istiyorsa onu alacak, kendi talimatlarını yerine getirecek kimi belirlemişse onu alacak Kontrolörler Kuruluna. Kontrolörler ne yapıyor? Bütün turizm yatırımlarını denetliyor, belge sınıflandırmalarını yapıyor, önemli görevler yapıyor. Turizm sektörünü denetleyen, işletmeleri denetleyen kurum bu kurum. Daha önce, iki yıl kadar önce Teftiş Kurulunda şunu yaptı Bakan: 16 dernek denetçisini aldı, içlerinden birisini de getirdi Teftiş Kurulu Başkanı yaptı. Dernek denetçilerini küçümsemiyorum, dernek denetimi alanında uzman olabilirler ama burası bir kariyer kurum. Bu kontrolörler üç yıl stajyer kontrolörlükten geçiyor, yeterlilik sınavına giriyor, başarırsa kontrolör oluyor; onun bir mevzuatı var, bir kurum kültürü oluşmuştur orada. Dernekler denetçisini alıyorsunuz, Teftiş Kurulu Başkanı yapıyorsunuz. Daha vahimi ne, biliyor musunuz? Teftiş Kurulu Başkanı yapılan kişi aynı zamanda Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye Merkez Müdürlüğüne vekâlet ediyor yani Döner Sermaye Merkez Müdürlüğünü teftiş etmeye yetkili bir kurumun başı, o kuruma vekâlet ediyor. O kurum teftiş edilebilir mi? Oradan yapılan milyarlarca liralık harcamayı kontrolörler artık teftiş edebilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum efendim.

Beş dakika bitti herhâlde, değil mi efendim?

BAŞKAN - Böyle bir şey başladı ama...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – İlave süre veriyordunuz, ben ona göre.. Burada saat yazmadığı için...

BAŞKAN - Onu arkadaşlarla paylaştık ilave süre için ama...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, burada süre yazmadığı için...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Karşıda yazıyor bak.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Geçen sefer de öyle bir ilave süre aldım, o nedenle Sayın Başkan, kusura bakmayın, toleransınızı kötüye kullanma amacım yok.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Kullanıyorsun kardeşim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sana yakışmadı bu.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sana yakışıyor!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim, peki!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ben teşekkür ederim!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Oturun da Kültür ve Turizm Bakanlığının yaptığı yolsuzluklara bakın siz! Bana laf atacağına Kültür ve Turizm Bakanlığının yaptığı yolsuzluklara bakın! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

2018'de Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsis Hakkında Yönetmelik'i değiştirdi. Ne yaptı biliyor musunuz? "Bankaları korumak, kurtarmak için yönetmelik değişikliği yaptım." diyor. Tahsis iptal edilmiş. Karşı taraf, turizm yatırımcısı dava açmış, kaybetmiş. Ne yapması lazım? İrtifak hakkının iptali davası açması lazım, açmıyor. Niye? Bankalar zora düşer. Senin ne

hakkin var hazineyi zarara uğratmaya!

Bana laf atacağına yolsuzluk yapan Kültür ve Turizm Bakanına git sor! (CHP sıralarından alkışlar) Bodrum'daki Voyage Otel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Mürsel Alban anlattı, Kültür ve Turizm Bakanlığı koltuğunu kendi yatırımları için kullanan bir Turizm Bakanı var, kişisel işleri için kullanan bir Turizm Bakanı var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hem Turizm Bakanlığı koltuğunda oturuyor hem de kendi yatırımları için arsa ve arazi takip ediyor. Bana laf atacağına yüreğin yetiyorsa git Kültür ve Turizm Bakanına sor!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Konuşma be!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ne demek konuşma! Sen konuşma, sus!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Kürsüden inmiyorsun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Halkın hakkını sor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Kardeşim siz, yolsuzluğun hesabını soramazsınız. Yolsuzluktan beslenenler yolsuzluğun hesabını asla soramazlar!

Bu grubu tenzih ediyorum, AK PARTİ Grubunu tenzih ediyorum. Sizin gibi yolsuzluk eleştirisine tahammül edemeyenler, yolsuzluktan beslenenlerdir! (CHP sıralarından alkışlar)

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Başkanım bir katkı yapabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – 22'nci maddeyle ilgili olarak, burada, "Bakanlığın atayacakları kişilerin denetmen, kontrolör, müfettiş, müfettiş yardımcılığı gibi sınavla girilen görevlerde en az beş yıl süreyle görev yapan kişiler arasından, yine sözlü veya yazılı sınavla alınacak başkontrolör kadrolarına atanabileceği öngörülüyor, "Sayısı 40'ı geçmez." deniliyor. Bunun nedeni, Bakanlığın denetim görevinin bu kanunla birlikte artıyor olması. Sınavla girilen bir meslekten buraya atama yapılamıyor, onu da belirtmek istedim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 23'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya
İstanbul
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:
Gökhan Zeybek
İstanbul
Ali Şeker
İstanbul
Çetin Osman Budak
Antalya

Kemal Peköz
Adana
Ali Kenanoğlu
İstanbul

Orhan Sümer
Adana
Serkan Topal
Hatay

Hasan Özgüneş
Şırnak
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

Aziz Aydınlik
Şanlıurfa
Hasan Baltacı
Kastamonu
İbrahim Özden Kaboğlu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay Pekgözegü.

Buyurunuz Sayın Pekgözegü. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; sanıyorum yirmi dört saate yaklaşıyor mesaimiz. Öncelikle, Meclis çalışanlarının bu kötü çalışma koşullarına mahkûm edilmesi, uzun çalışma sürelerine mahkûm edilmesini kabul edilemez bulduğumu söylemek istiyorum, kendilerine buradan teşekkür ediyorum.

Turizmi teşvik yasası değil, aslında bu yandaş sermayeyi ihya etme yasası; bunu hep söylüyoruz, söylemek zorunda kalıyoruz maalesef, böyle bir durum yaşandığı için. Yani şöyle: O kadar çok doğa tahrip ediliyor, o kadar çok kültürel varlıklar yok ediliyor, talan ediliyor ki aslında bu teşvikleri bu şekilde yapmasanız ve hiçbir şey yapmasanız turizm ancak o zaman teşvik edilebilir diye düşünüyorum. Siz turizmi ortadan kaldırıyorsunuz, kıyıların betonlaştırılması bunun örneğidir; Kaz Dağları'nın yok edilmesi, Saros Körfezi'nin yok edilmesi, Sur'un bir hapishane hâline dönüştürülmesi, hafızasının ve kültürünün yok edilmesi, Seferihisar'da zeytinliklerin ve oradaki doğanın JES'lere peşkeş çekilmesi, Hasankeyf'in sular altında kalması sadece birkaç örnek ve bunların hepsi aslında bir katliamdır diye düşünüyorum.

Öte taraftan, turizm sektörü dediğimiz zaman, orada emekçiler de var. Emekçilerin çalışma koşulları başta olmak üzere, hakları başta olmak üzere bu konuda herhangi bir çaba ve teşvikten bahsedemiyoruz. Oysa turizm işçisi en güvencesiz koşullarda çalışıyor ve özellikle pandemi döneminde de koşulları daha da ağırlaştı; sigortasız çalışma çok yaygın, uzun iş saatleri var, sezon sonlarında askıda çalışma yaygınlaştı, iş kazaları ve meslek hastalıklarının üzerine gidilmiyor bile. Örneğin Burak Oğraş var, stajyerdi, bundan on yıl önce Antalya Rixos Otel'de çalışıyordu; ailesi on yıldır adalet arıyor ama burada adalet sağlanmış değil hâlâ. Sigortası dahi olmadan çalışan milyonlarca turizm emekçisinin durumu ne olacak? Kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin ödeneği güvencesiz çalıştıkları için alamadılar ve şimdi, sigortalı çalışanlar da yine bu destekleri alamıyorlar ve turizm sektöründe işsizlik giderek büyüyor. Turizm emekçilerinin talepleri var, özellikle, İşsizlik Fonu'ndan paraların işsizlere verilmesi gerektiğini düşünüyorlar; işsizlere elektrik, su, doğal gaz gibi, barınma gibi desteklerin verilmesini talep ediyorlar; güvencesiz çalışma sorunlarının çözülmesi gerektiğini savunuyorlar; özellikle çalışma yasasındaki sekiz saatlik iş süresine de uyulmasını istiyorlar ki aslında günümüzde çalışma saatleri daha da düşürülmesi gerekirken, çok geri bir talep olmasına rağmen, on bir on iki saat, belki çok daha uzun süre çalıştıkları için turizm çalışanlarının bu taleplerini bu yasa teklifleri karşılamıyor. O yüzden de diyoruz ki: Turizm sektörüne yönelik olarak bu alanı düşünmeliyiz ve buraya yönelik yasalar çıkarmalıyız.

Şimdi temmuz ayındayız ve temmuz ayında anmak istediğim iki tane durum var: Bir tanesi, 20 temmuz 2015'te 33 sosyalist genç, SGDF'li öğrenci Kobani'ye yardım götürmek için gittikleri Suruç'ta IŞİD'in canlı bombasıyla katledilmişlerdi. Suruç için adalet hâlâ sağlanamadı. 33 düş yolcusunu burada saygıyla anıyorum ve yaralanan öğrencileri selamlıyorum. Suruç için adalet, herkes için adalet olacaktır.

Yine, 25 Temmuz tarihi, 12 Eylül faşist cuntası tarafından katledilen devrimci işçi önderi, DİSK İLERİCİ DERİ-İŞ Sendikası Başkanı ve Sosyalist Vatan Partisi MYK üyesi Kenan Budak'ın ölümünün 40'ıncı yıl dönümüdür. Kırk yıl önce 25 Temmuz 1981'de İstanbul Yedikule'de polis kurşunuyla katledilen Kenan Budak, 25 Temmuzda Silivrikapı'da dostları, arkadaşları tarafından anılacaktır. Ben de buradan saygıyla anıyor ve Kenan Budak'ı selamlıyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Hatay Milletvekili Sayın Serkan Topal.

Buyurunuz Sayın Topal. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Az önce, Sayın Komisyon Başkanı bir cümle kullanmıştı, “Beytülmalde bir hırka çalan cennete girmez.” demişti. Evet, gerçekten de çok doğru, biz de katılıyoruz. Zaten bir doğru cümle kullandılar. Biz de diyoruz ki: Beytülmalde çalan kim olursa olsun zehir zıkkım olsun! Peşkeş çekene de zehir zıkkım olsun! Bunun da hesabını günü geldiğinde soracağız.

Sayın Hamzaçebi Kontrolörler Kuruluyula ilgili konuştuğunda mülakatın olmaması gerektiğini söyledi, hatta sadece bununla ilgili değil...

Değerli arkadaşlar, birçok mülakat sınavında absürt soruların olduğunu, konuyla ilgili olmayan soruların sorulduğunu ve bu yüzden 60 puan alanın 95 puan alanın önüne geçtiğini biz hepimiz çok iyi biliyoruz, bütün Türkiye biliyor. Hem sizlere hem sınava girenlere ant olsun ki, ant olsun ki –bakın, altını çizerek söylüyorum- komisyonda görev alan memurlara da söylüyorum, Millet İttifakı iktidarında bu soruları sorarlara, bu hakkı yiyelele, buradan sesleniyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bolu Belediyesinde...

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bizim iktidarımızda, hele ki Serkan Topal'ın bakanlığında, Allah'ın izniyle, ant olsun ki hesabını soracağız! Hesabını soracağız, ant olsun ki! (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bolu Belediyesinde, İstanbul Belediyesinde... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bakın, arkadaşlar, şimdi, bir grup Z kuşağı Doğu Ekspresi'ne -trene- bindi ve Kars'a gitti. Arkadaşlar, Kars'ta ne var? Tabii ki doğa var, gizemli alanlar var, kültür var, coğrafya var. Peki, bu Teşvik Yasası'nda Kars için ne var? Hiçbir şey. Mesela, kültürüyle, sosyolojisiyle, demografik özelliğiyle, tarihsel dokuyla, gastronomisiyle Hatay dünyaya açılabiliriz, özelliklerimizi en iyi şekilde yansıtabileceğimiz bir kentimiz. Peki, şimdi soruyorum: Hatay için ne var? Hiçbir şey. Mesela, Amanosları tanıttık mıyız; mesela, Amik Ovası'nda turistik tarım köyleri kuracak mıyız? Maalesef yok.

Bakın, az önce Sayın Kaşıkçı da söyledi, daha önce de dile getirmişti; 186 kilometre sahili olan Hatay'da Mavi Bayrak plajı yok, bundan iktidar utanmalı. Erzin insanına, Dörtöl insanına, Payas insanına, Samandağ insanına, Yayladağı insanına, Arsuz insanına şikâyet ediyorum, sizi de havale ediyorum.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Büyükşehir Belediye Başkanı çalışmıyor demek ki Vekilim.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bakın, arkadaşlar, iktidar bu kadar torba yasa getirdi. Şimdi sizlere öneriyorum: Gelin, bayramdan önce son torba yasanızı da bir daha getirin. “Bu torbada, gençlerimizin yurt sorununu çözümü olsun, atanamayan öğretmenlerimizin ataması olsun; polise, hemşireye, öğretmene, memura söz verdiğiniz 3600 ek gösterge olsun; EYT'liler emekli olsun, KYK'liler icradan kurtulsun. Bu torbada, mağdur ettiğiniz, beraat etmiş KHK'lilerin hakları olsun, üniversiteden kovduğunuz akademisyenler geri gelsin. Bu torbada kayyumlar olmasın, bu torbada gazeteciler özgür olsun, bu torbada çifte maaş olmasın, bu torbada mülakatla işe yerleştirme olmasın, liyakat olsun desek de siz yine sizin düşüncenizi uygulayacaksınız ama biz de diyoruz ki Allah büyük. Bu torbada adalet olsun, hak olsun, hukuk olsun diyoruz. Bakın, arkadaşlar, bayramda halkımızın içine çıkın, inanın, bu talepleri göreceksiniz.

Halkımızın gündeminde un torbası, şeker torbası, gübre torbası, buğday torbası var; bunların artan fiyatları var, icralar var, vergiler var, krediler var, yoksulluk var, işsizlik var ama sizin torba yasalarınız yok.

Biz muhalefet olarak burada sizlere her ne kadar eksiklikleri söylesek de birileri laf atıyor, birileri laf atıyor. Lütfen, biraz da halkımızın taleplerine kulak verin.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Topal.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yasin Öztürk

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Denizli

Adana

Aksaray

Zeki Hakan Sıdali

Aylin Cesur

Dursun Ataş

Mersin

Isparta

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz 2018 yılından itibaren gittikçe derinleşen bir ekonomik kriz içerisinde. Coronavirüs salgını da eklenince, vatandaş için işler çok daha kötüye gitmiştir. Turizm sektörü de ekonomik kriz ve pandemiden en çok etkilenen sektörlerin başında gelmektedir, iktidar buna rağmen “konaklama vergisi” “tanıtım ajansı vergisi” “katkı payı” diye ek vergiler, ödemeler çıkarıyor.

Biliyoruz, size para lazım. Doyurmayı başaramadığınız müteahhitleriniz için, yeni yaptıracağınız saraylar için, yandaşlarınıza vereceğiniz üç beş maaş için vatandaşın olmayan parasına göz dikiyorsunuz. Milletimiz canının derdine

düşmüşken, turizmciler kan ağlarken, Türkiye her geçen gün fakirleşiyorken Cumhurbaşkanlığında görev yapan bazı bürokratlar, AKP'li eski vekiller ve bakanlar kamu kurumlarından üç beş maaş almaktadır. İşsizlik almış başını gitmiş, iflaslar başlamışken, gençlerimizin umutları, hayalleri yok olmuşken, emeklilerimiz ay sonunu getiremiyorlar farklı farklı yerlerden maaş alanlar var. Allah için soruyorum: Hak bunun neresinde, vicdan bunun neresinde, adalet bunun neresinde?

Sayın milletvekilleri, örneğin Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanının üç farklı yerden aldığı maaş 84.702 liradır yani asgari ücretin tam 30 katıdır. Üstelik, asgari ücretten yüzde 15 vergi alınırken AKP'nin yandaşlarının aldıkları ikinci maaşlardan vergi alınmamaktadır; bu ayıptır, günahıdır.

Bu kürsüden defalarca kez EYT'lilerin sorunlarını dile getirdik. Sayın Cumhurbaşkanı da "Erken emekli olacak, gidecek başka bir işte çalışmaya devam edecek yani çift dikiş; böyle bir şey olmaz." ifadelerini kullanmıştı. EYT'lilerin alın teriyle çalışarak alacağı üç kuruşa çift dikiş muamelesi yapıp, saraya yerleştirdikleri bürokratlara üç beş maaş verenler milletimizin vicdanında affedilmeyecektir. Elinizi vicdanınıza koyun, soruyorum size: 2 bin lira maaş alan bir işçinin emekli olup da alacağı bin lirayla geçinemediği için çalışmak zorunda kalması mı çift dikiş yoksa iktidarın seçtiği isimlerin kamu kurumlarından çalışmadan aldıkları asgari ücretin 20-30 katı maaş mı çift dikiş?

Sayın milletvekilleri, devletin kurumları AKP'nin arpalığı hâline getirilmiştir. Eski milletvekilinden bakanına, bürokratından danışmanına binlerce kişi devletten üç beş maaş almaktadır. Üstelik, vatandaş açlık çekerken utanmadan bu durumu savunmaktalar. RTÜK Başkanı çıkıp RTÜK Başkanlığı dışında Halk Bankası Yönetim Kurulu Üyeliği nedeniyle de maaş almasının yasal ve etik olduğunu söylemektedir. Vatandaşa "Kuru eklemek yiyorsa aç değildir." diyenler yüzleri kızarmadan aldıkları kimi 3 kimi 5 farklı maaşa "Bu, yasal ve ahlakidir." diyor.

Sayın milletvekilleri, geçtiğimiz aylarda, çiftçilikle geçimini sağlayan 3 çocuk babası, tarlalarını satmasına rağmen borçlarını kapatamadığı için canına kıydı. İzmir'de yaşayan 2 çocuk babası bir müzisyen pandemi başladığından beri 102 müzisyen meslektaşı gibi geçim sıkıntısı nedeniyle yaşamına son verdi. Eline "iş, aş" yazarak kendini asan, "Çocuklarım aç." diyerek Valilik önünde kendini yakan kamyonuna kendini asarak hayatına son veren, çocuğuna okul kıyafeti alamadığı için intihar edenler daha dün gibi aklımızdadır. Sadece son günlerde yaşanan; hayat pahalılığı, işsizlik ve geçim sıkıntısı nedeniyle intiharlar bile saymakla bitmez. "Yoksullukla, yolsuzlukla mücadele edeceğiz." diye gelen AKP iktidarının on dokuz yılının sonunda, bir yanda açlıktan yaşamına son verenler, diğer yanda üç beş maaş alarak sefa sürenler var. Ne diyelim artık?

Yiyin efendiler, yiyin; doyuncaya, tıksıncaya, çatlayıncaya kadar yiyin ancak unutmayın, evine eklemek götüremediği için yoksulluktan intihar edenlerin vebalı evine üç beş maaş giren vicdansızların üzerinedir diyor, Genel Kurul saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

24'üncü madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 24'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
Çanakkale
Yusuf Başer
Yozgat

Ramazan Can
Kırıkkale
Mustafa Demir
İstanbul
Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya

Abdullah Güler
İstanbul
Zemzem Gülerler Açıkan
Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Orhan Sümer
Adana
Ali Şeker
İstanbul

Çetin Osman Budak
Antalya
Hasan Baltacı
Kastamonu
Aziz Aydınlik
Şanlıurfa

İbrahim Özden Kaboğlu
İstanbul
Gökhan Zeybek
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerin gerekçelerini okutuyorum:

Bülent Turan (Çanakkale) ve arkadaşlarının gerekçesi:

Önergeyle 20/5/2021 tarihli ve 7319 sayılı Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7'nci maddesiyle kanunlaştığından aynı konuyu düzenleyen bu maddenin tekliften çıkarılması amaçlanmaktadır.

Gökhan Zeybek (İstanbul) ve arkadaşlarının gerekçesi:

Dünya genelinde hâlâ etkisini sürdüren Covid-19 salgını ülkemizde de etkisini azaltmamış aksine vaka ve ölüm sayılarında günden güne artış olduğu kaydedilmektedir. Bu nedenle verilen tarih süresinin uzatılması turizm sektörünün desteklenmesi açısından önemli olacaktır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Madde düştü, düştü.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Maddeyi oylamıyoruz efendim, çıktı ya zaten. Madde düştü ya.

BAŞKAN – Onu okuyacaktım efendim.

Kabul edilen önerge doğrultusunda madde metninden çıkarılmıştır. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için mevcut madde numaraları üzerinden görüşmelere devam edeceğiz. Madde numaraları kanun yazımı esnasında teselsül ettirilecektir. Bu birleşimde başka maddelerin metninden çıkarılması hâlinde de aynı durum geçerli olacaktır.

25'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin "5686 sayılı kanunun 17. Maddesinin 3. Fıkrasından sonra gelmek üzere eklenecek olan fıkranın tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek
İstanbul
Hasan Baltacı
Kastamonu

Orhan Sümer
Adana
Ali Şeker
İstanbul
Aziz Aydınlik
Şanlıurfa

Çetin Osman Budak
Antalya
İbrahim Özden Kaboğlu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer.

Buyurunuz Sayın Sümer. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde olduğu gibi AKP iktidarlarının turizm sektörüne bakış açısı maalesef hep sorunlu olmuştur. Bu kanun teklifi turizmin ağırlıklı ilçelerde muhalif belediyelerin gelirlerini elinden almak, onları turizm sürecinde dışlamak, saf dışı etmek için yapılmaktadır. Getirilen bu teklif yerel seçimlerde turizm beldelerini kaybeden AKP iktidarının maalesef intikam yasası olmaktadır. Bu amaçla da kendi denetimine almaya çalışmaktadır.

Değerli milletvekilleri, turizm konusunda yapılan yanlışlıklardan bir tanesi de tanıtım ve yatırım eksikliğidir. Adana'nın bir turizm kenti olacakken nasıl geri kaldığıyla ilgili birkaç örnek vermek istiyorum: Çukurova'nın verimli toprakları, Akdeniz'in en büyük kenti olan Adana'nın bir tarafı kuzeyde Toroslara yaslanırken diğer tarafta güney ilçeleriyle Akdeniz'le buluşuyor. Hem doğa hem deniz turizmine elverişli ama maalesef öyle mi? Ne yazık ki hayır. Adana turizmden mahrum kalmış bir ilimiz çünkü iktidar Adana'yı her alanda unuttuğu gibi turizm konusunda da maalesef desteklemiyor.

Seyhan'da nehrin üzerine kurulmuş, Adana'nın simgesi olarak kabul edilen Taşköprü bulunuyor. Köprü aynı zamanda Roma dönemine ait tarihî eser niteliğinde. İktidar bin altı yüz yıllık tarihî köprüyü ancak 2007 yılında Karayollarına restore ettirebildi. Dünyada hâlâ kullanılan en eski köprülerden biridir.

Kozan, Pozantı, Aladağ, Feke ilçelerimiz yayla turizmine çok elverişli. Birçok da yaylası var; bunlardan birkaçı Armutoğlu Yaylası, Tekir Yaylası, Meydan Yaylası, İnderesi Yaylası, Kürebeli Yaylası ve birçoğu göz kamaştırıcı doğal güzelliklere sahip ancak bir tane turizm tesisi yok, kalıcı konaklama alanları yok, sadece çadırla konaklanabiliyor.

Karaisalı ilçemizde Kapıkaya, Dokuzoluk Kanyonları bulunuyor. Doğal güzelliği, billur akan Çakıt Çayı da görülmeye değer. Ne yazık ki değeri bilinmiyor, gerekli yatırımları alamıyoruz.

Tufanbeyli ilçemizde tarihî Şar Harabeleri, Saimbeyli ilçemizde dünyaca ünlü mavi kelebekler izleme alanı var. Alman kelebek bilimcilerine göre dünyadaki 10 önemli kelebek izleme alanlarından en nadir bulunanı, fotoğraf sanatçıların ve endemik çalışmalar yapanların gözlem yapabileceği bir alana iktidar maalesef şu güne kadar yatırım yapmadı. Pozantı'da Beledimedik Vadisi bulunuyor. Dağ ve akarsu birleşiminin meydana getirdiği doğal yapısı bozulmamış, zengin bitki örtüsü, sarı ve yeşilin tüm renklerini barındıran asırlık çınar ağaçları bulunuyor. Bu kadar güzel bir vadinin İl Turizm Müdürlüğüne tanıtımı yapılmış mı? Maalesef şu güne kadar ciddi bir tanıtım yapılmamış.

Yumurtalık ve Karataş Plajları belki de Akdeniz'in en temiz denizine sahip. Haylazlı Sahili'nde uçurtma sörfü yapılabilir. Tertemiz denizi ve kumuyla birçok turizm beldesinden daha önce deniz mevsimini açan Yumurtalık ve Karataş Sahillerinin Adana'da olduğunu Adanalılardan başkası maalesef bilmiyor. Türkiye'nin en güzel ve en temiz sahilleri Adana'da ancak iktidarın bundan da haberi yok. Kamu arazisi konu olunca nasıl özelleştirip satacağını bilen iktidar, iç turizme gelince Adana'da maalesef yatırımda farklı davranıyor. Bu durumda Adana'nın turizmi nasıl gelişecek, bacasız sanayi nasıl duman tüttürecek?

Değerli milletvekilleri, Yumurtalık ve Karataş Sahilleri 2006 yılında AK PARTİ iktidarı tarafından Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi kapsamına alınmış, on beş yıl boyunca yatırım yapılmasını bekliyoruz ama tek bir çivi dahi çakılmıyor. 2020 yılında da -geçen sene yani- Cumhurbaşkanlığı kararıyla teşvik bölgesi olmaktan çıkarılıyor. Yani önce ilan ediliyor, sonra teşvik alanından çıkarılıyor; ardından da maalesef Karataş Plajı ve Karataş Plajı'nda bulunan Maliye lojmanları özelleştirme kapsamına alınıyor. İktidar turizmi geliştirmediğini anladı özelleştirmeyle ilgili maalesef.

Değerli milletvekilleri, yine deniz turizmine elverişli kaleler yöresinde olan Çukurova'daki kalelerin başlangıcı kabul edilen Yumurtalık ilçemizde bölge halkı tarafından da "Kızkalesi" olarak adlandırılan Akdeniz'in Anadolu'ya açılan ilk kale şehri bizim şehrimizde bulunmakta. Ziyaret edilmesi ve turist çekmesi beklenen bir diğer yapı ise tarihi 1200'lü yıllara dayanan Marko Polo İskelesi. Maalesef hiçbir beklenen turist sayısına ulaşamıyor. Yani Adana'da deniz var, turistik ve tarihî yapı var, yeşili ve doğası güzel, peki niye turizm gelişmiyor? Çünkü iktidar yatırımı yok, tesis yok, altyapı yok, teşvik edici reklam yok, turizm kültürü yok, sahile giden yolları maalesef çok kötü. Büyük Türk denizcisi Pîrî Reis'in 1517 yılında yazdığı eserlerinde bile kendisine yer bulan Adana denizleri, ne yazık ki on dokuz yıllık AKP iktidarında kendisine yer bulamıyor. Ülkenin gerçeklerini bilmek, bölgesel yatırımları analiz etmek, şehirleri ayağa kaldıracak sektörleri tespit etmek iktidarların işidir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Devamla) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinde yer alan "eklenmiş" ibaresinin "ilave edilmiş" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya
İstanbul
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Kemal Peköz
Adana
Ali Kenanoğlu
İstanbul

Hasan Özgüneş
Şırnak
Sait Dede
Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurunuz Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 25'inci maddesinde

orman alanlarına ilişkin bir düzenleme mevcut. Bakanlığa bağlı orman alanlarında turistik tesis yapılmayacağı, buraların kiralanamayacağı, kullanıma izin verilmeyeceği yönünde kısıtlamalar getiriliyor. Keşke, doğaya, ekosisteme, ormanlara ve bütün canlılara karşı siciliniz pirüpak olmuş olsaydı ama ne yazık ki bu idealden fersah fersah uzaksınız. Doğaya karşı bir savaş hâlindesiniz. Banknotlar dışında hiçbir yerde görmek istemiyormuşçasına yeşile karşı bir öfkeye sahip bir iktidarla karşı karşıyayız. Şimdi, ormanları korumaya yönelik bir çalışma içinde olacağınıza nasıl inanalım. Sizler değil miydiniz, "Söylenenlere itibar edilmesin, yakın zamanda yanan yerleri temizleyeceğiz, ekim ayında ilk yağmurlarla birlikte tohumlama ve fidan dikimi yaparak yeşillendireceğiz." deyip Bodrum ilçesine bağlı Güvercinlik Mahallesi'nde gerçekleşen orman yangınlarından sonra açıklamalar yapan. "Dosya önüne gelse de doldurulan alan eski hâline getirilmeden ve yanan arazi ağaçlandırılmadan bakmayacağım." diyen bu iktidar partisinin bakanı değil miydi? Ne oldu o yanan ormanlık alana? Beynelmilel bol yıldızlı bir otel yapıldı. Ege ve Akdeniz kıyılarındaki ormanlara karşı ultra her şey dâhil politikaları büyük bir keyifle ve pervasızlıkla uygulayan iktidar partisi Kürt bölgelerinde ise ormanlık alanları savaşa ve güvenlik eksensiz uygulamalara feda etmiştir.

Seçim bölgem olan Hakkâri'de özel güvenlik alanları içinde kalan bölgelerde askerî operasyonlardan kaynaklı sürekli olarak yangınlar gerçekleşmekte, hiçbir şekilde yangınlara resmî makamlar tarafından müdahale edilmemekte ve halkın da yangın söndürme girişimleri yasak bölge bahanesiyle engellenmektedir. Nasıl batıda orman yangınlarının yoğunlaştığı bölgelerde oteller yapıldıysa Kürt bölgelerinde orman yangınlarının yoğunlaştığı alanlarda son yirmi yılda inanılmaz sayıda karakollar ve güvenlik yolları yapıldı. Tepelerde, yüksek bölgelerde inşa edilen karakolların üst bölgelerinin çevresindeki ormanlık alanlar görüş alanı engellenmesin diye birer birer yok edildi. Bu artık rutin bir uygulama hâline getirildi. Örneğin, Şemdinli ilçemizde –ki Hakkâri'nin en geniş ormanlık alanına sahip ilçesidir- askerî üst bölgelerinde atılan top atışlarından kaynaklı çıkan yangınlardan dolayı ormanlar yok olmak üzeredir. Yine Hakkâri'ye bağlı Oğul köyü neredeyse hep çatışma ve orman yangınlarıyla gündeme gelmektedir. Dersim'de, Şırnak'ta, Bingöl'de de durum Hakkâri'den farklı değildir. Bu yangınları söndürmeye, bunların önüne geçmeye yönelik en ufak bir çaba sergilenmemektedir, buna gerek dahi duyulmuyor. Birkaç yıl önceye kadar bölgeye en yakın yangın söndürme helikopterinin Adana'da olması bunun örneğidir.

Türkiye'deki orman yangınları politiktir. Eğer bunu kabul etmiyorsanız buyurun HDP olarak daha geçen ay verdiğimiz sürekli hâle gelen bu orman yangınlarının nedenlerinin tespit edilmesi ve önlemlerin alınması için verdiğimiz araştırma önergesini işleme koyalım, bir komisyon oluşturalım.

Orman yangınları biyolojik çeşitliliği, ağaçları azaltmakla kalmıyor, coğrafyadaki tüm yaban yaşamı ortadan kaldırıyor; flora ve faunayı etkiliyor, canlı türleri yok oluyor, yok ediyor, ekosistemler parçalanıyor. 1990'lı yıllarda yaşanan çatışmalı süreçte binlerce köy boşaltıldı, milyonlarca insan yerlerinden edilerek göç etmek zorunda kaldı. Bölgeye insansızlaştırma stratejisi amaçlandı. Şimdi de yangınlarla yaşam alanları yok edilerek bu politika devam ettirilmek isteniyor. Ormanları yaktığınızda sadece yanan ormanları değildir, o ormana bağlı binlerce yaşam yok oluyor. Gelir kaynağı hayvancılık ve tarım olan yurttaşlar yanmış, çorak olmuş arazilerde nasıl yaşam mücadelesi verecekler? Yine, güvenlik bölgesi, askerî yasak bölge ilan edilen alanlarda tarlalarına, bahçelerine nasıl gidip ekim yapabilecekler ya da hayvanlarını otlatabilecekler? Bunun acı sonuçlarını çok gördük, Mecliste de birçok defa dile getirdik. Hayvanlarını otlatırken vurulan çoban Sertip Şen, ot biçen çocuklarına yemek götürürken vurulan Sürmi İnce ve daha niceleri gibi.

Nerede ve hangi nedenle olursa olsun; ister otel, turistik tesis yapmak için isterse de karakol ve güvenlik gerekçeleriyle olsun, doğayı tahrip etmeye yönelik her türlü saldırı insanlığı ve tüm canlılara karşı işlenmiş bir suçtur. Buna yangınlar ve doğal hayatı yok eden barajlar da dâhildir. Tüm bu sorunların temelinde Kürt meselesinde çözümsüzlükte ısrar ve buna dayalı güvenlik eksensiz politikalar yatmaktadır. Bütün kirli hesaplar, kirli oyunlar perdelenmeye çalışılarak çözümsüzlükten rant elde ediliyor ve işte, bu yüzden Hakkâri'de vurulan siviller, Pembelik Barajı'nda boğulan canlılar veya Bodrum Güvercinlik'te çıkan yangın bu çözümsüzlüğün sonucudur. Savaşta, imhada ısrar kimseye bir şey kazandırmaz, tarihte bunun örneği yoktur ve olmayacaktır da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAİT DEDE (Devamlı) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiş" ibaresinin "yeniden düzenlenmiş" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Yasin Öztürk

Muhammet Naci Cinisli

Adana

Denizli

Erzurum

Zeki Hakan Sıdali

Ayhan Altıntaş

Aylin Cesur

Mersin

Ankara

Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Yunus Emre Vakfı, Türk kültürünü tanıtmak, ülkemizin diğer ülkelerle dostluğunu geliştirmek amacıyla 2007 senesinde kanunla kurulmuş bir kamu vakfı. Vakıf 46 ülkede 58 kültür merkeziyle faaliyet gösteriyor, ülkemizi temsil ediyor. Vakfın kuruluşunda belirtilen Türk dilini, tarihini, sanatını tanıtmak, bununla ilgili bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak; Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek, Türkiye'nin diğer ülkelerle kültürel alışverişini artırıp dostluğunu geliştirmek gibi hususlardan günümüze kadar geçen zamanda ne kadarının gerçekleştirilebildiği denetlenmeli, kuruluş amaçlarının ne kadarının hayata geçirildiği araştırılmalı. Yunus Emre Vakfı bir ak arpalık olarak görülmemeli.

Ak arpalıklar hâline getirilen devlet kurumlarına atamaları yapılacak personelin sayısına, her zaman olduğu gibi, yine Sayın Cumhurbaşkanını karar veriyor. İş bulma umidiyle günlerini beyhude çabalarla geçiren gençlerimiz istihdam edilmeleri yerine, AK PARTİ, kendi sistemine müsait, kullanışlı bürokratlarını kayırmaya devam ediyor. Esnafımızın siftah yapamadığı, işlerini kaybettiği; gençlerimizin hayata küstüğü, ayrımcılığa uğradığı, yuva kuramaz hâle geldiği; çiftçimizin sektörden çıktığı, sanayicimizin yeni yatırımlar yapamadığı, ayakta kalmakta zorlandığı bir dönemde çok maaşlı atamaların yapılması, AK PARTİ nepotizminin nispet yaparcasına hepimizin gözüne sokulması aziz milletimizin fedakârlığına ve vatandaşlık duygularına vurulmuş bir hançerdir; ayrımcılığın, bölücülüğün bir başka türüdür.

Daha önce Sayın Cumhurbaşkanınca, başta kamu bankaları olmak üzere, diğer kamu kurumlarının yönetim kurullarına yapılan atamalar kamuoyunda oldukça tartışılmıştı. Atanılan kadroların ön şartı olan bilgiye, mesleki birikime, deneyime, liyakate

sahip olunmadan yapılan, 11 maaşa kadar çıkan görevlendirmeler milletimizin devletine olan güvenini zedeliyor. Devletimiz ile milletimizi ayırmaya, aralarındaki güveni zedelemeye hiç kimsenin ve kurumun hakkı yoktur.

Diğer yandan, vakfın, yuvalanma ihtimali yüksek, devlet millet düşmanı yeni oluşumların hücreleri olma ihtimali engellenmeli; bu tür endişelerin giderilmesine yönelik sıkı tedbirler alınmalı. Böyle endişelere göz yumulmasının nasıl bir felaketle sonuçlandığı hepimize 15 Temmuz acı tecrübesiyle gösterildi ve öğrendik. AK PARTİ eliyle devletimizin, milletimizin yeni felaketler yaşamasına izin veremeyiz. Bizler, İYİ Parti olarak ülkemizin, devletimizin, milletimizin tekrar bu durumlarla karşı karşıya kalmaması için şimdilik muhalefetleyen uyarılarda bulunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, dünyanın en eski medeniyetlerine ev sahipliği yapan zengin tarihi, kültürü ve eşsiz doğal güzellikleriyle önemli bir turizm ülkesi olmalı. Ülkemizin sağlık, kongre, gastronomi, yaz, kış, kültür, spor gibi değişik turizm türlerine sahip olduğu potansiyeli kullanıp dünyadaki diğer rakip ülkelerin önünde yer alması hiç de zor değil. Yalnızca memleketim Erzurum'dan bahsedersem, Palandöken Dağı, Tortum Şelalesi, Narman Peri Bacaları, muazzam gölleri, Oltu'nun, Aşkale'nin yaylaları ve âdeta bir açık hava müzesi olan şehrimiz Cenevizliler, Saltuklular, Selçuklulardan kalma tarihî yapılarla tam bir turizm merkezidir. Ancak, hayalî turist sayıları zikrederek kendi kendimizi ve halkımızı kandırmak bizi bir yere ulaştırmaz. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün yayınladığı verilere göre ülkemiz turizm gelirlerini artıramıyor. Turizm, esas itibarıyla, barış, güven, istikrar ve dolayısıyla demokrasi ortamında yaşayabilen bir sektördür. Turizmin ülke ekonomisine katkısı yanında farklı milletlerin birbirleriyle kaynaşmasında sosyal ve kültür alanlarında etkileşim kurulmasında imkân sağladığı da aşîkâr. Bu çerçevede, ülkemizin iç ve dış politikasının güven ve istikrar temelinde yönlendirilmesi aslında turizme de yapılacak en büyük katkıdır. Turizmcilerin destek beklediğini, turizmcinin olmayan parasına göz dikilmemesi gerektiğini ifade ederim.

Sözlerimin sonunda aziz milletimizin, değerli milletvekillerimizin, kıymetli Meclis personelimizin, kıymetli stenograflarımızın, Sayın Bakan Yardımcımızın ve bürokratlarımızın Kurban Bayramı'nı kutlar; aziz milletimize ve sizlere saygılarımı sunarım. (İYİ Parti ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Açıanal...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, Kurban Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, bayramlar, insanlar arasındaki karşılıklı sevgi ve saygının perçinlendiği günlerdir. Bayramlar, insanların birbirleriyle olan dargınlıklarını unuttukları, barıştıkları, kardeşçe kucaklaştıkları, millî ve dinî duyguların, inançların, örf ve âdetlerin uygulanıp sergilendiği ve bir toplumda millet olma şuurunun şekillendiği, kuvvetlendiği günlerdir.

Geçtiğimiz Ramazan Bayramı'nda sokağa çıkma yasağı yaşarken bu bayramda sevdiklerimizle bir araya gelme fırsatımız var. Bu fırsatı krize çevirmemek için büyüklerimizi, sevdiklerimizi ziyaret ederken sosyal mesafe, maske ve hijyen üçlüsüne çok dikkat edelim.

Bu vesileyle, başta Şanlıurfalı hemşehrilerimin ve aziz milletimizin bayramını kutluyor, Dördüncü Yasama Yılı'nın bitişleriyle çıkan yasaların ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyor, yoğun mesai ve emek harcayan milletvekillerini tebrik ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Koç...

62.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'nın yol sorununa ilişkin açıklaması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sürekli gündeme getirmiş olmamıza rağmen hâlâ yapılmı bitmeyen Ağrı-Hamur-Tutak-Patnos kara yolunun Tutak-Patnos kısmında, Milan köyü yakınındaki alanda yol işaretlerinin olmaması ve iddiaya göre, düzensiz göçmenleri engellemek amacıyla dökülen mucur nedeniyle iki gün içinde iki kaza meydana gelmiş; çok sayıda ölü ve yaralı var. Öncelikle, yaralı yurttaşlarımıza geçmiş olsun ve ölenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Kazaların önüne geçmek adına yetkilileri derhâl göreve çağırıyor ve bir türlü bitmeyen bu yolun yapılmasını derhâl talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 26'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Girgin

Gökhan Zeybek

Orhan Sümer

Muğla

İstanbul

Adana

Çetin Osman Budak

İbrahim Özden Kaboğlu

Ali Şeker

Antalya

İstanbul

İstanbul

Aziz Aydınlık

Hasan Baltacı

Şanlıurfa

Kastamonu

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Süleyman Girgin.

Buyurunuz Sayın Girgin. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Komisyon görüşmelerinde de söyledim, bir bütün olarak elimizdeki teklif, turizmi teşvik değil, âdeta turizmi cezalandırma teklifidir. İçinde ne sektörü ne de turizm emekçilerini koruyacak bir düzenleme yoktur. Aynı zamanda yağmacılığın da önünü açan bir düzenlemedir. Yerel yönetimlerin bütün yetkileri bu teklifle görmezden geliniyor. İktidar yerel seçimlerde kaybettiği belediyelerin tüm yetkilerini ellerinden almak amacıyla hukuksuzca hareket ediyor. “Belediyeler ruhsat bile vermesin, ruhsatları da ben vereyim.” diyor. İktidar artık sadece kendi istediği kişilere, hiçbir kurumun kararını umursamadan ruhsat

verebilecektir.

Değerli milletvekilleri, yeşiliyle, mavisıyla göz bebeğimiz Muğla'da iktidarın başlattığı talan ve rant düzeni Muğla'ya büyük zararlar veriyor. Okluk Koyu'nda yapılan yazlık saray faciası, Gökova imar planı fiyaskosu, Bodrum'da 1,1 milyon metrekare alanın kamu arazisinden çıkarılıp yapılaşmaya açılması, Fethiye Yassıca Adası ve Kabataş Plajı'nın özel şirketlere devri, Marmaris Kumlubük Koyu'nun imara açılması gibi sayamayacağımız kadar yüzlerce kararla Muğla kıyılarına âdeta çökülüyor. Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından imar ve çevre konularında 100'ün üzerinde dava açıldı. Çevre platformları da Hükümetin bu talan politikasına karşı hukuki mücadele sürdürüyor, yani bir şehrin belediyesi, çevrecisi, milletvekili, halkı, gazetecisi şehrinin yağmalanmaması için âdeta mücadele ediyor. Niye? Çünkü, yeşile düşman, beton sevdalısı iktidardan yaşadığı yeri kurtarmak için. Ne alıp veremediğiniz var Muğla'dan? Ancak şunu kimse unutmasin: Kimileri doğayı rant için talan eder, yıkar, yakar; kimileri de doğayı korumak için göğsünü siper eder ve alevler içinde can verir. Marmaris İçmeler'deki yangında hayatını kaybeden orman işçisi Gökrem Hasdemir'e sözümüz var. Muğla'ya ve ülkemizin doğal zenginliklerine rant ve talan için çöken anlayışa asla geçit veremeyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, MUÇEV Limited Şirketi Muğla bölgesinde bulunan dünyaca ünlü 14 plaj, iskele, koy ve tesisin işletme ve ihale verme hakkını aldı. Kıyılarda kamu yararının sağlanması için esas olan kıyı şeritlerinin yerel yönetimlere tahsis edilmesidir.

Sorum şu: Sayın Bakan Yardımcısı, söz konusu alanların MUÇEV Limited Şirketine devrinin hukuki dayanakları nelerdir? Kamu gücünü arkasına almış bir sermaye şirketinin denetimine yönelik mevzuat nedir? MUÇEV Limited Şirketi kamusal varlığımız olan kıyılarımızı kamunun gücüyle Sayıştay denetimine tabi olmadan yönetmek için mi kurulmuştur? Bu kürsüden sesleniyoruz: "MUÇEV" denilen şirketin attığı her adımın takipçisiyiz, bunu da aklınızdan çıkarmayın.

Sayın Bakan Yardımcısı, yerleşik nüfus üzerinden hesaplanan pay oranlarındaki adaletsizlik giderilmelidir. Turizm sektörünün ağırlıklı olduğu il ve ilçelerde altyapı yatırımlarının daha hızlı bir şekilde çözülebilmesi amacıyla turizm gelirlerinden veya turizm sektöründeki şirketlerden elde edilen vergi gelirleri üzerinden ayrılacak payın Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde oluşturulacak altyapı destek hesabına aktarılması sağlanmalıdır. Yatırımlarda yazlık nüfus esas alınmalıdır. Turizm alanları ilan ediliyor, oysa yetki yerelde olmalı, yerelde yerel aktörlerle konuşulup istatistiğe dayanan bir planlama yapılmalıdır. İktidarın 2023 Eylem Planı'nda Muğla turizmi için Kültür ve Turizm Bakanlığının sayfalarında sadece Datça ekoturizmi öngörülüyor, oysa Muğla'da Muğla turizmi master planı mutlaka yapılmalıdır. Hangi yerde ne gibi yatırımlar yapılacak, yatak kapasitesi ne olacak, hangi tür tesisler olacak, hangi çeşit turizm bu işin içine katılacak; yat turizmi geliştirme yolları gibi örgütsel modeller öngören strateji geliştirilip yenilikçi adımlar atılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Turizm Bakanının görevi kendi otelleri için imar planları açmak değildir; Turizm Bakanının görevi, turizmi, on iki aya yaymak, sektörü ve çalışanları mağdur etmeden çözüm üretmektir. İstihdam deposu turizm sektörü çalışanları pandemi sürecinde yoksulluk ve işsizlikle boğuştu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Askiya çıkarılan işçiler ödeneklerden yararlanmadı, hak kaybına uğradı; haberiniz var mı Sayın Turizm Bakanı?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 26'ncı maddesiyle 5686 sayılı Kanun'a eklenen geçici 7'nci maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve diğer fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(3) 1/7/2021 tarihinden önce kabulü yapılmış ve/veya faaliyete geçmiş jeotermal kaynağa dayalı tesisler, bu madde kapsamı dışındadır."

Bülent Turan
Çanakale
Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya

Ramazan Can
Kırkkale
Zemzem Gülender Açıkanal
Şanlıurfa
Yusuf Başer
Yozgat

Abdullah Güler
İstanbul
Mustafa Demir
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Jeotermal kaynağa dayalı olarak enerji üretimi, sera ısıtması-soğutması, çeşitli minerallerin üretimi, termal turizmde kaplıca olarak kullanımı, konut ısıtması ve benzeri faaliyette bulunan tesislerden 1/7/2021 tarihinden önce kabulü yapılmış ve/veya faaliyete geçmiş olanların madde kapsamı dışında tutulması öngörülmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya
İstanbul
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:
Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Zeki Hakan Sıdallı
Mersin

Kemal Peköz
Adana
Ali Kenanoğlu
İstanbul
Ayhan Altıntaş
Ankara

Hasan Özgüneş
Şırnak
Şevin Coşkun
Muş
Yasin Öztürk
Denizli
Aylin Cesur
Isparta

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun.

Buyurunuz Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 26'ncı madde üzerinde söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin on dokuz yıllık döneminde yapılan yolsuzlukları incelediğinizde akla hayale gelmeyen yöntemleri görüyoruz. En insani denilen başlıklarda bile bir bakıyorsunuz birileri hak etmediği şekilde zengin olmuş. Her şeye rant ve çıkar için bakan bir siyaset ülkeyi istila etmiş durumda. Kaz Dağları'ndan Hasankeyf'e, Zilan'dan Dersim'e kadar doğa, ekoloji ve çevre talanı rant amacıyla devam etmektedir. Madde bağlamında getirilen ruhsat iptali ve kamulaştırma işleminde şunu açıkça görüyoruz: Hem ruhsatlandırma aşamasında hem de ruhsat iptali aşamasında, halka ait olan kamu kaynakları birilerine aktarılmaktadır. Kültür ve turizm alanlarıyla ilgili yerlerde zaten bu ruhsatların baştan verilmemesi gerekmektedir. Bu ruhsatlar usulsüz bir şekilde verildiyse bu zarar kamuya mal edilmemeli ve sorumlu kişilerden rücu edilmelidir. Önce bu alanları talana aç, yandaşlara ruhsat dağıt, sonra da kamuya ait olan yerleri kamunun vergileriyle yandaştan yeniden kamulaştır. Bu çarka itiraz ediyorum.

Türkiye'nin ormanları, ırmakları, dereleri, meraları, sahilleri ve tarım alanları bu talan yaklaşımının tehdidi altındadır. Adıyamanlı çiftçilerin tarihî tespitiyle, her yer "tırsıkçı kapitalistler"ın kullanımına açılmıştır. Resmî Gazete'de neredeyse her hafta acele kamulaştırma kararlarıyla bir yerler yandaş bir şirketin kullanımına sunuluyor. Eskiden kamulaştırma süreçlerinde idare mahkemeleri kamunun yararını esas alarak kararlar verirdi. Şimdi, hem kamulaştırma süreçlerinde hem de yargı süreçlerinde halkın itirazlarını dikkate almayan, şirketlerin rantını esas alan bir yapı gittikçe kurumsallaşıyor. İmar Kanunu'nun 18'inci maddesi kapsamında halkın arazilerine bedelsiz çökülmektedir. Eskiden devlet, kamu işletmelerinin, belediye ve üniversitelerin yol, su, elektrik işleri için gerçek bedeli üzerinden kamulaştırma yapardı ancak şimdi kamu yararına değil, şirket yararına kamulaştırma yapıyor. Halk yargı yoluna başvurduğunda mahkeme görevini ya geç yapıyor ya da bu konudaki içtihatlar, Anayasa Mahkemesi kararları dikkate alınmıyor. Bu özelleştirme sürecinde kaybeden halk, kazanan ise yandaş şirketlerdir.

AKP döneminde bu iş ayyuka çıkmıştır. "5'li çete" olarak ifade edilen yandaş şirketlerin çıkarı için havalimanları, otoyollar, şehir hastaneleri, TELEKOM altyapısı piyasanın insafına terk edilmiştir. Halkın, sivil toplumun, muhalefetin tüm karşı çıkışlarına rağmen maden alanlarını belirli şirketlere açan iktidarın tutumu hep şirketlerden yana olmuştur. Soma katliamı gibi bir katliamda bile AKP, yaşamını yitiren 301 işçiden yana değil şirketten yana tutum almıştır. Danıştayın kararına rağmen Ankara'nın göbeğine kaçak saray yapan, Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen Ahlat'a, Marmaris'e saray yapan anlayışın hukuktan, ekolojiden ve doğadan söz etmesi mümkün değildir.

İktidar, batırdığı ekonomiye ilişkin çözümler arayacağına yeni bir rant devşirme arayışındadır. Burada olduğu gibi, şimdi ruhsatlara el değiştirme amacıyla bir çalışma yürütülmektedir. Bu, hem hak hem de yetki gasbidir yani kayyumdur.

Bizim yaklaşımımızda madenler kamusal işletmeler olmalıdır, taşeron veya başka bir yöntemle bu alanların işletilmesi hak kayıplarına ve doğa talanına yol açmaktadır. Tarihi, doğal ve sit alanlarında herhangi bir rantsal girişime izin verilmemelidir. Kamu yararı içermeyen ve yandaş şirket rantı odaklı her türlü girişim terk edilmelidir.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 255 sıra sayılı Turizmi Teşvik Kanunu Teklifi'nin 26'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

26'ncı maddeyle 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nda değişiklik yapılmak isteniyor. Bu değişiklikte daha önce turizm öngörüsüyle kurgulanmamış turizm merkezleri ve Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri içinde yer alan arama ve işletme ruhsatlarının iptal edilerek bu alanların turizm potansiyelinin sonradan değerlendirilmesi amaçlanıyor. Buna dayalı olarak, Bakanlığın talebi üzerine, mevcut ruhsatların iptal edilmesi ve kamulaştırılması sağlanıyor. Ruhsat ve yatırım giderlerinin iptal tarihinde gerçek karşılığı üzerinden hesaplanarak Bakanlık bütçesinden ödenmesi, böylece hak sahiplerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanıyor. Burada bazı durumlar karşımıza çıkıyor: Öncelikle, CHP'nin şerhinde de belirtildiği gibi, ruhsat işlemleri sürecine Çevre ve Şehircilik Bakanlığını ve ilgili alanın yerel yönetimini de dâhil etmek gerekir çünkü Kültür ve Turizm Bakanlığında jeotermal kaynaklar hususunda uzmanlaşmış yeterli eleman bulunamayacaktır. Yer altı zenginlikleri ve jeotermal kaynakların ülke ekonomisi açısından önemi de dikkate alınmalıdır. Bir diğer dikkat edilmesi gereken nokta da gerekçede belirtilen turizm bakımından özel öneme sahip bazı yerlerde ruhsatların çok geniş bir alanı kapsayacak şekilde düzenlenmiş olmasıdır. Bu yüzden de bu alanlardaki turizm yatırımları talebine cevap verilemediği belirtiliyor. Bu gerekçeyle ilgili alanlardaki ruhsatların iptal edilmesi ve ruhsat sahiplerinin kayıplarının Bakanlık tarafından sulh usulüyle ödenmesi devletin zararına yol açacaktır. Bu uygulama turizm talanına da yol açabileceğinden biz bu maddenin kanundan çıkarılmasını, çıkarılmazsa da devletin zarara uğramasını tazmin edecek biçimde uygulanmasını talep ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, 2 Temmuz 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla TEİAŞ özelleştirme kapsamına alındı. Bildiğiniz gibi, İngiltere'de Margaret Thatcher'la başlayan kamu tekellerinin kaldırılması furcasından kısa adı "TEK" olan Türkiye Elektrik Kurumu da nasibini aldı; 1994 yılında oldu bu. Önce, elektrik dağıtım işi TEDAŞ olarak ayrıldı; daha sonra da elektrik üretim ve elektrik ticaret faaliyetleri özelleştirildi. Elektrik üretim, ticaret ve dağıtımı bir ölçüde serbest piyasada rekabete açılabilir nitelikteydi ancak elektrik iletimiyle ilgili olan TEİAŞ'ın özelleştirilmesi hiç gündeme gelmedi. Bunun birçok nedeni vardı. TEİAŞ doğal bir tekeldir. Ülke genelinde yüksek gerilim hatları trafo merkezleriyle bağlanan tek bir enterkonnekte sistemi içermektedir. TEİAŞ'ın iletim hatlarının toplam uzunluğu yaklaşık 50 bin kilometredir. Avrupa'nın en büyük iletim hattıdır. Kurulu güç olarak Avrupa'da da 4'üncü en büyüktür. İletim hatları boyunca sahip olduğu arazi ülke arazisinin binde 2'sidir. 22 bölge müdürlüğü ve 10 yük tevzi müdürlüğünde 526 trafo merkezi vardır. TEİAŞ stratejik bir kurumdur. TEİAŞ'ta oluşabilecek anlık hatalar ülkenin karanlıkta kalmasına neden olabilecektir. TEİAŞ aynı zamanda Türkiye elektrik sisteminin operatörüdür ve ülkede her noktaya elektriğin sürekli, kesintisiz, güvenilir, sabit frekans ve gerilime sahip olacak şekilde tedarikini sağlamaktadır.

Bir örnek vermek gerekirse, TEİAŞ ülkenin hayati atardamarlarını temsil eder. İçerideki kanı belli bir basınçla organlara iletmekle yükümlüdür. Kâr elde etmek için daha düşük ya da daha yüksek basınçla iletmek hayati risktir. TEİAŞ'ın özelleştirilmesi, vücudun atardamarlarının işlevsiz kalması demektir. Atardamarınız işlevsizse hayatta değilsiniz demektir. TEİAŞ üretim ve dağıtım tarafında özel şirketlere eşit mesafede durmak ve onlara hizmet vermek durumunda olduğundan kâr amacı gütmeyen bir şirkettir. TEİAŞ düzenlemeye tabi bir kuruluştur. Tarifesi, yatırım ve işletme giderlerini karşılayacak şekilde EPDK tarafından düzenlenir. TEİAŞ'ın kâr amaçlı olması EPDK'nin düzenlemelerini de anlamsız hâle getirecektir. Kâr amacı gütmeyen, stratejik öneme sahip bir kuruma yatırımcı neden borsada yatırım yapsın? "Burada başka niyetler mi var?" sorusu akla geliyor. TEİAŞ'ın pek çok yerdeki

varlıklarına mı göz dikiliyor, onlar mı satışa çıkarılacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bütün bu kuşkuların yok edilmesi için TEİAŞ'ın kamuda kalması ve ülkenin elektrik ihtiyacının koordinatörü ve işletmecisi rolünü kaybetmemesi gerekmektedir.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Az önce kabul edilen önerge doğrultusunda 26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 26'ncı madde kabul edilmiştir.

27'nci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 27'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

Çanakkale

Abdullah Güler

İstanbul

Ramazan Can

Kırıkkale

Zemzem Gülender Açıanal

Şanlıurfa

Mustafa Demir

İstanbul

Çiğdem Erdoğan Atabek

Sakarya

Yusuf Başer

Yozgat

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökhan Zeybek

İstanbul

Hasan Baltacı

Kastamonu

Orhan Sümer

Adana

Ali Şeker

İstanbul

Aziz Aydınlik

Şanlıurfa

Çetin Osman Budak

Antalya

İbrahim Özden Kaboğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerin gerekçelerini okutuyorum:

Bülent Turan (Çanakkale) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerge gerekçesi:

Önergeyle, 5653 sayılı Kanun'da yapılan düzenlemelerin yeniden değerlendirilmek üzere tekliften çıkartılması amaçlanmaktadır.

Gökhan Zeybek (İstanbul) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerge gerekçesi:

Türkiye'yi, kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin diğer ülkelerle dostluğunu geliştirmek, kültürel alışverişini artırmak, bununla ilgili yurt içi ve yurt dışındaki bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak, Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek üzere kurulan Yunus Emre Vakfı amacı dışına çıkarılmıştır, bu nedenle ilgili maddenin tekliften çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda madde metninden çıkarılmıştır.

28'inci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 28'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

Çanakkale

Zemzem Gülender Açıanal

Şanlıurfa

Ramazan Can

Kırıkkale

Mustafa Demir

İstanbul

Yusuf Başer

Yozgat

Abdullah Güler

İstanbul

Çiğdem Erdoğan Atabek

Sakarya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökhan Zeybek

İstanbul

Ali Şeker

İstanbul

Orhan Sümer

Adana

İbrahim Özden Kaboğlu

İstanbul

Aziz Aydınlik

Şanlıurfa

Çetin Osman Budak

Antalya

Hasan Baltacı

Kastamonu

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerin gerekçelerini okutuyorum:

Bülent Turan (Çanakkale) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerge gerekçesi:

Önergeyle, 5653 sayılı Kanun'da yapılan düzenlemelerin yeniden değerlendirmek üzere tekliften çıkartılması amaçlanmaktadır.

Gökhan Zeybek (İstanbul) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerge gerekçesi:

"Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uyum" olarak açıklanan amaçla vakıf yeni bir istihdam alanı yaratmakta, bu kapsamda görevlendirilecek personelin en fazla iki yıl vakıfta çalışabileceği, bu süre içerisinde asıl görevlerinden aylıklı izinli sayılacağı düzenlenmektedir. Bu madde çerçevesinde yurt dışına gönderilen personelin görev yerine gidiş ve geliş harcırahı ile yurt dışında görev yaptığı sürece alacağı ücretin vakıf bütçesinden karşılanması tarih boyunca çeşitli amaçlarla kurulmuş olan vakıf geleneğimize aykırı düzenlemeler içermektedir.

Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı tarafından görevlendirilecek personelin net olarak sayısı ve oranı belirtilmediği için meşruiyet

zeminini kaybedeceğinden, yapılan düzenlemenin kamuoyunda adil kamu personel düzenine aykırı kuşku uyandıracığından düzenleme tekliften çıkarılmalıdır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önermeler doğrultusunda madde metinden çıkarılmıştır.

29'uncu madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerme vardır, bu önermeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 29'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
Çanakkale
Mustafa Demir
İstanbul

Ramazan Can
Kırıkkale
Abdullah Güler
İstanbul

Yusuf Başer
Yozgat
Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya

Zemzem Gülender Açıanal
Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önermenin imza sahipleri:

Gökkan Zeybek
İstanbul
Orhan Sümer
Ankara

Hasan Baltacı
Kastamonu
Ali Şeker
İstanbul
İbrahim Özden Kaboğlu
İstanbul

Aziz Aydınlik
Şanlıurfa
Çetin Osman Budak
Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önermelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermelerin gerekçelerini okutuyorum:

Bülent Turan (Çanakkale) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerme gerekçesi:

Önergeyle, 5653 sayılı Kanun'da yapılan düzenlemelerin yeniden değerlendirmek üzere tekliften çıkartılması amaçlanmaktadır.

Gökkan Zeybek (İstanbul) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerme gerekçesi:

Vakfın kuruluş amacına aykırı olarak düzenleme yapan diğer maddelerin gerekçelerinde belirttiğimiz üzere, bu maddeyle bağlantılı olan bu düzenlemenin de kanun teklifinden çıkartılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önermeler doğrultusunda madde metinden çıkarılmıştır.

Sayın milletvekilleri, 30'uncu madde üzerinde 3 önerme vardır, ilk okutacağım 2 önerme aynı mahiyettedir, bu önermeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy
İstanbul
Ayşe Sürücü
Şanlıurfa

Ali Kenanoğlu
İstanbul

Nusrettin Maçın
Şanlıurfa
Muazzez Orhan Işık
Van

Aynı mahiyetteki diğer önermenin imza sahipleri:

Gökkan Zeybek
İstanbul
Erkan Aydın
Bursa

Orhan Sümer
Adana
Bedri Serter
İzmir
Mehmet Güzelmansur
Hatay

Müzeyyen Şevkin
Adana
Aziz Aydınlik
Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önermelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yirmi dört saati tamamlamak üzereyiz; o yüzden, böyle ağır siyaset yapmadan, biraz daha güncel birtakım meselelere değinmek istiyorum, belki de daha da iyi şeyler olacak.

Urfa'yı ziyaret etmiştim, anlatmıştım, Göbeklitepe'den birkaç bir şey, bir anekdot anlatmak istiyorum. Tabii, "Göbeklitepe" diye biz biliyoruz, yerel halk orada Kürtçe ismiyle "Gire Miraza" diyor, yanlış telaffuz etmediysen, "murat tepesi" anlamına geliyor. Şimdi, buraya niye murat tepesi diyorlar? Çünkü orada on iki bin yıl öncesiyle günümüz arasında da bir bağlantı var. Aslında oradaki inanç, oradaki gelenek, kültür devam ediyor, on iki bin yıldır devam ediyor. Bir tane ağaç var, dilek ağacı, insanlar oraya - işte çocukları olmayan kadınlar genelde- dilekte bulunuyorlar, muratta bulunuyorlar, istekte bulunuyorlar ve bez, çaput bağlıyorlar, adakta bulunuyorlar filan. İnşallah Diyanet İşleri Başkanlığı oraya bir tabela asmaz çünkü benzer örneklerini başka yerlerde gördüm, Küçükkuşu'da Zeus Altarı'nda görmüştüm "Bez bağlanmaz, adak adanmaz." filan diye, sanki İslam'ın bir ibadethanesi. Sana ne Zeus Altarı'ndan yani?

Şimdi, bu Göbeklitepe'de de şöyle bir bağlantı var: Buradaki o dilek ağacına yakın noktada yapılan kazıda on iki bin yıl önceki bir kadın doğum figürü ortaya çıkıyor. Aslında on iki bin yıldır insanlar aynı şeylere farklı inançlar altında inanmaya devam ediyorlar. Fakat özel olarak ilgilenmediysen bunu orada göremezsin; bunu anlatan bir tabela, bir tanıtım ve benzeri şey yok.

Şimdi, orada şöyle bir şey de var: Arsa sahibi Mahmut Yıldız var. Bu arsa sahibi son derece önemli, niye? Burayı ilk keşfeden kişi yani sabanına bir tane heykel takılıyor, alıyor bunu, iş ediniyor, müzeye götürüyor; müze müdürü "Kaldırıp at sen bunu." filan diyor ama Klaus Schmidt görene kadar aslında ilk keşfi yapan kişi Mahmut Yıldız. Şimdi, Cumhurbaşkanı söz veriyor Mahmut Yıldız'a yani diyor ki: "Sizi koruyacağız, kollayacağız, öncelik sizin." Mahmut Yıldız çalışıyor ama onun dışında aileden kimseyi işe almıyorlar. Şimdi, başka tuhaf bir şey var: Mahmut Yıldız'la insanlar fotoğraf çekiyor diye Mahmut Yıldız'ı gececi

yapmışlar. Ya böyle bir mantık nasıl bir bakış açısidir? Yani ben de Mahmut Yıldız'la fotoğraf çekirmek isterim çünkü orayı ilk keşfeden insan ve önemli bir insan yani, ama adamı gececi yapmışlar ki sırf insanlar fotoğraf çektiyor diye yani; şimdi, böyle bir bakış açısı.

Şimdi, bir taraftan da ilk insan heykeli var, ona da "Balıklıgöl İnsanı" diyorlar, onun hikâyesi apayrı. Çünkü o, Balıklıgöl etrafındaki bir kazıda çıkmış ama anlatılanlara göre, tabii, çok emin değilim bundan, anlatılanlara göre, heykel bulunuyor, müzeye götürülüyor fakat oradaki inşaat durmasın diye, iş bittikten sonra, inşaat bittikten sonra "Aa, bu heykel bu döneme aittir." filan diyerek on iki bin yıllık heykel ortaya çıkartılıyor ama o heykelin bulunduğu yerde başka bir kazı çalışması yapılamıyor dolayısıyla. Bu da turizm, arkeolojiye, kültüre, tarihe bakış açımızı da anlatan önemli bir göstere anlamındadır.

Şimdi, bunları söyleyerek coğrafyamızın bu tür tarihsel ve kültürel değerlerine gereken önemi vermemiz gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Diğer taraftan, ben İstanbul Milletvekiliyim. İstanbul'un tanıtımından çok kültürel, tarihî yerlerinin korunmaya, kollanmaya ihtiyacı var çünkü tanıtım açısından belki de en çok tanıtılan ilimiz. Ama ben Tokatlıyım, o yüzden sizlere Tokat'la ilgili bir iki şey söylemek isterim. Tokat 900 adımda dokuz yüz yılı gezebileceğiniz bir yer, son derece önemli bir tarihe sahiptir, o nedenle önemli bir yerdir Tokat. Dolayısıyla, herkesin Tokat'ı görmesi gerekir. Hele bir de kebabı var, Tokat kebabı; dünyanın en güzel kebabı olduğunu söyleyebilirim size yani Tokat kebabını yemeyen "Biz kebab yedik." demesin, bunu da ifade edeyim. Ama bununla birlikte, sözlerimi tamamlarken de memleketimin komşu şehri Amasya'yla ilgili şunu söyleyeyim: Ben Avrupa'da da birçok şehir gördüm, inanın, gördüğüm en güzel şehir Amasya. Amasya'da mutlaka bir gece geçirmeniz gerekir.

Hepinize teşekkür ediyorum ve iyi bayramlar diliyorum bütün herkese. (HDP, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Davet ettiğini söylemedin, Tokat'a davet ettiğini de söyle.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tokat Vekilim de söylüyor, ben de bir Tokatlı olarak söylüyorum: Bütün vekil arkadaşlarımızı Tokat'a davet ediyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur.

Buyurunuz Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından arkadaşlar)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle Kurban Bayramı'nızı kutluyorum, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekili arkadaşlarım, Hatay'ın ana vatana katılışının 82'nci yıl dönümünü beş gün sonra yani 23 Temmuz 2021'de kutlayacağız. Hatay, Atatürk'ün barışçıl politikasıyla, diplomasi dehasıyla, savaştan, tek kurşun atılmadan ana vatana katılan en son ilimizdir. Hatay Ulu Önder Atatürk'ün "Hatay benim şahsi meselemdir." dediği yegâne şehrimizdir ama Hatay ne yazık ki iktidarın ihmal ettiği bir şehirdir. İktidarın Suriye konusunda Ulu Önderimiz Atatürk'ün bu başarısını örnek alarak yaklaşmasını diliyor ve iktidarın Hatay'a üvey evlat muamelesi yapmaktan artık vazgeçmesini diliyorum. Ulu Önder Atatürk'ü buradan da minnetle ve şükranla anıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Hatay, kültür, turizm merkezi olmak için, deniz turizmi merkezi olmak için, inanç turizmi merkezi olmak için, gastronomi turizmi merkezi olmak için her türlü zenginliğe sahiptir ve bunları yaşamamız için ben sizi Hatay'a davet ediyorum. Ama ne yazık ki Hatay, sadece ihmal edilen bir şehirdir. Türkiye'nin değil, dünyanın en değerli turizm değerlerinden birine sahip olabilir ama iktidarın bu ihmalinden dolayı ne yazık ki Hatay bu özelliklerini yavaş yavaş kaybediyor.

Hatay, ilklerin ve enlerin şehridir. Dünyanın ilk ışıklandırılan caddesi Hatay'dadır. Dünyanın ilk kilisesi "Hristiyan" kelimesinin ortaya atıldığı ilk kilise, Saint Pierre Kilisesi Hatay'dadır. Anadolu'nun ilk camisi, Habibi Neccar Camisi Hatay'dadır. 14 kilometre uzunluğuyla dünyanın en uzun 2'nci sahili, Samandağ Sahili yine Hatay'dadır. Türkiye'nin tek Ermeni köyü, Vakırlı köyü Hatay'dadır. Mimar Sinan'ın inşa ettiği Payas Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi Hatay'dadır. Ünlü Harbiye Şelalesi Hatay'dadır. Antakya'nın simgesi olan Uzun Çarşı'mız Hatay'dadır. Antakya, New York Times'ın 2020'de Dünyada Görülmesi Gereken 52 Yer Listesi'nde 34'üncü sıralamada. Hatay, bu kadar öneme sahip bir ilimiz ama ne yazık ki...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Su yok Hatay'da, su. Su yok, su yok; Mehmet Bey, Hatay'da su yok.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Ona da geleceğim Sayın Bakanım. İlk önce siz gerekeni yapın, Hatay'ı öyle ihmal etmekten vazgeçin, ondan sonra gerekenleri konuşayım. (CHP sıralarından alkışlar) Bu kadar potansiyele rağmen Hatay'a gelen turist sayısı 117 bin, sadece 117 bin. Hatay'da yatırım yok; beş yıldızlı bir tek otelimiz var, o da şimdi satılık.

On bir yıldır Hatay'da 500-600 bin Suriyeliyi ağırlıyoruz, herkes Hatay'a potansiyel riskli bölge gözüyle bakıyor. Hatay'da sadece ve sadece -Sayın Bakanım burada söylüyorum- Büyükşehirin yatırımları var.

Bugün EXPO 2021...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Aladağ'da su yok, su; içme suyu yok ya!

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Sayın Bakanım, lütfen bir dinleyin.

Siz, 2016'da, EXPO 2016'da Antalya'ya oluk oluk para akıttınız, Hatay 2021'de EXPO olacak ama iktidarın bir kuruş bile yatırımı yok, bir kuruş.

Hatay, gastronomi kenti ilan edildi, dünyada 26'ncı sırada ve 600 bin çeşit mezesiyle gastronomi kenti ilan edildi; yine bu da Hatay Büyükşehir Belediyesinin girişimiyle oldu, kusura bakmayın bu konuda.

HADO, Hatay Otobüsleri -bu konuda Sayın Valimize gerçekten teşekkür ediyorum- hem Kıbrıs'a hem Beyrut'a açılan bir kapı olacak ama yine bu da Hatay Büyükşehir girişimiyle. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ben bitireyim de ondan sonra konuşursunuz.

Hatayspor, elli beş yıldır ilk kez şampiyon oluyoruz, ilk kez ve bu da Hatay'da, Sayın Hatay Büyükşehir Belediyesinin yaptığı girişimler sonucu. Ben buradan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Bir dakika istiyorum Sayın Başkanım; bir dakika lütfen, son bir dakika.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Ben, buradan tüm milletvekili arkadaşlarımı Hatay'a davet ediyorum. Bu kadar zenginliğe sahip bir ilimizi, bu kadar tarihe sahip bir ilimizi gelin, görün lütfen, nasıl içler acısı. Ben bu konu için de -lütfen ama lütfen- Hatay'a artık gereken ehemmiyetin verilmesini istiyorum.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"MADDE 30 – Bu Kanun yayımı tarihinden sonra yürürlüğe girer."

Yasin Öztürk

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) - Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Temmuz karne ayı biliyorsunuz. Ben aralık sonunda bir konuşma yapmıştım -karne konuşması- ve “Çaktınız.” demiştim. Şimdi Dördüncü Yasama Yılıni kapatırken de bir karne konuşması yapmasak olmaz, hafızaları tazeleyelim ki unutulmasın.

Türkiye yılbaşından bu yana neler gördü: Sadece 2020’de 471 kadınıımız öldürülmüşken bir gece yarısı İstanbul Sözleşmesi’nden çıkıldığını gördü ve üç hafta geçmeden 14 kadınıımızın daha cinayete kurban gittiğini gördü. “Türkiye’de aile içi şiddet sayıları tolere edilebilir sayılarla arttı.” diyen ve aslında şiddetin sebebinin pandemiyle açıklamaya çalışan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı gördü. Aynı Bakanın 23 Nisanda devlet koruması altındaki bir çocuğu kameralar önünde ifşa ettiğini ve ona çikolata vermemesini de övünçle anlattığını gördü. İstanbul Sözleşmesi’nden çıkar gibi Montrö’den de çıkılabileceğinin söylendiğini gördü. Bir tek, Merkez Bankası rezervimiz 128 milyar doların nereye gittiğini göremedi çünkü farklı farklı açıklamalar yapıldı ama çelişen açıklamalar bir türlü ortak bir yerde buluşamadı. Ve Merkez Bankası Başkanının bir gecede görevden alındığını ve ülkemize 531 milyar liraya mal olduğunu gördü.

(Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, coşkunuzu anlıyorum ama sabrınızı da istirham ediyorum efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Merkez Bankası eski Başkanının görevden alındığı için dönerek teşekkür ettiğini gördü ve akabinde doların 8,76; euronun 10,56’yla tarihî rekor kırdığını gördü. “Neden Merkez Bankası Başkanı değişti?” denilirken para politikalarında hiçbir değişiklik yapılmadığını, faizin aylarca yüzde 19’larda seyrettiğini gördü.

TÜİK’e göre her ay işsiz sayısının ve işsizlik oranının azaldığını ama gerçek işsizliğin yüzde 27,2’lerle 9,7 milyon kişiye vardığını gördü ve bazı AK PARTİ’li ilçe belediyelerinin devletin verdiği gri pasaportla yüzlerce kişinin yurt dışına kaçmasına aracılık ettiğini gördü.

Ticaret Bakanının eşinin Sanayi Bakanlığına 9 milyonluk deterjan ve dezenfektan satışına “Ne olacak canım? En ucuzunu biz verdik.” dediğini ve yargının bunu izlediğini gördü.

Millet “Salgın var.” diye evlere kapatılırken lebalep kongreleri ve bu kongrelerde davullu zurnalı eğlenceleri gördü. Esnaf kan ağlarken yandaş basının “Japonya’da esnaf zor durumda.” diye haber yaptığını gördü. Kendisine sorulunca “Bu konuyu gündemde tutmanın kimseye faydası yok.” diyen Sağlık Bakanı gördü.

Vaka sayısında en fazla ve esnafa en az yardım yapmada 1’inci olduğumuzu gördü. Turizm Bakanının turistler için yaptırdığı “Aşılandım, keyfini çıkarın.” reklam filmini gördü ve bunu anlayamasak da Dışişleri Bakanının “Turistlerin göreceği herkesi aşılayacağız.” dediğini gördü.

Pudra şekeri sevenlerin siyasete merakını ve yaratılmak istenen dindar nesil projesinin nasıl güme gittiğini gördü.

Kendisiyle görüşmek isteyen çiftçilere konuşmayan, çiftçilerden güvenlikle gerekçesiyle kaçan bir Tarım Bakanı gördü.

Milleti 2 milyar dolar dolandırıp yurt dışına giden ve bulunamayan yeni tosuncuk Thodex Faruk’u gördü. Eski Tosuncuk ise her nedense kendisinin teslim olmak istediğini ancak yine her nedense “Biz gittik getirdik.” filan gibi değişik açıklamaları gördü.

Marmara Denizi’ne bırakılan suların arıtılması için 93’teki master planının 2010’a kadar tamamlanmadığını ve AK PARTİ’li belediyelerin 2019’a kadar bunu rafa kaldırdığını ve bugün müsila tehlikesiyle bu sebepten dolayı karşılaştığımızı gördü.

“Kanal İstanbul’u ille de yapacağız, temelini attık.” diyerek kanalla alakası olmayan sadece bir ara yol açılışı yapıldığını aslında gördü.

İngiliz mahkemelerinin yetkili kılındığı şehir hastanelerinin apar topar Danimarkalılara verildiğini gördü.

Yeni yıla girer girmez Boğaziçi Üniversitesine akademik liyakati olmayan bir partilinin rektör atandığını ama demokrasinin, demokrasi mücadelesinin ve direnmenin sonucuyla geri alındığını gördü. Konya Selçuk Üniversitesine atanan bir başka taze rektörün, kurucusu olan Süleyman Demirel’in ismini sildiğini ama aslında bunu yaparken bundan sonra Cumhurbaşkanlarının isimlerinin böyle silinebilmesine yol açtığını gördü.

4 milyon çocuğumuzun EBA’ya bir kez bile erişememesinin bir başarı hikâyesi gibi sunulduğunu gördü ve 138 bin öğretmen açığı olmasına rağmen “Açık yok, fazlası var.” dendiğini gördü.

Yerli araba, yerli uçak falan hâlâ hayalken, fiber altyapımız tamam değilken bir uzay hikâyesinin vizyona nasıl taşındığını gördü.

Devlet nişanlarından Atatürk resminin kaldırıldığını; Türk müziği korolarından “Türk” adının çıkarıldığını; Andımız’ın, Danıştay kararına rağmen okutulmadığını; bir ilçe millî eğitim müdürünün okullarda Nutuk kitabının dağıtılmasını yasakladığını gördü.

Gazetecilere ve siyasetçilere saldırıları, faillerin hâlâ serbest olduğunu, hatta Genel Başkanımıza karşı Rize’de bir girişimde bulunulduğunu gördü.

Hain Sisi’nin darbeci Sisi’den bir dosta nasıl transformasyon geçirdiğini gördü.

Suriyelilerin ardından akın akın Afganların geldiğini ve bu konuda da bir plan var mı, yok mu, bunun bile bilinmediğini gördü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Bağlayabilir miyim?

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – Bir cümle...

BAŞKAN – Sayın Cesur, teşekkür ediyoruz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Özür diliyorum, bir cümle söyleyeceğim: Şimdi, Türkiye bütün bunları gördü ve bu, daha çok...

BAŞKAN – Buyurun.

AYLİN CESUR (Devamla) – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, süreyi planlamak bir başarıdır.

AYLİN CESUR (Devamla) – Bir mafya liderinin Hükûmetle beraber çalışırken ki anılarının reyting rekoru kırdığını ve soruşturulması gereken iddialara karşı savcıların üç maymunu oynadıklarını gördü.

Bu liste daha çok uzar gider. Vakit kalmadı, Sayın Başkan teveccüh ettiler. Ben bunu bağlayacağım: Ben bütün bunlarla,

bu Dördüncü Yasama Yılı'nı kapatırken hepinizin bayramını kutluyorum.

Bayrama giderken bir tek sorum var sizlere: Bu dönem geçer, biz bunların hepsini düzeltiriz de siz nasıl bu bayramda sokaklarda dolaşırsınız? Sizler için gerçekten üzülüyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30'uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.37

ON YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.39

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin On Yedinci Oturumunu açıyorum. Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 2'nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sıralamasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

18/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 18/7/2021 Pazar günü (bugün) yaptığı toplantıda, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın ikinci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sıralamasının buna göre teselsül etmesi önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Bülent Turan
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili
Hakkı Saruhan Oluç
Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili

Özgür Özel
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili
Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Lütfü Türkkan
İYİ Parti

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255) (Devam)

BAŞKAN – 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, 31'inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 255 sıra sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesindeki “Kanun hükümlerini” ibaresinin “Kanunu” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gökhan Zeybek
İstanbul
Bedri Serter
İzmir

Orhan Sümer
Adana
Erkan Aydın
Bursa
Aziz Aydınlık
Şanlıurfa

Müzeyyen Şevkin
Adana
İbrahim Özden Kaboğlu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurunuz Sayın Hocam. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; 21'inci yüzyıl toplu zorunlu göç yüzyılı olacak, çevresel göç yüzyılı olacak. Anayasa Mahkemesi sadece 27'nci Dönemde çıkardığımız yasalar içerisinde Boğaziçi İmar Affı Yasası'nı, Ahlat saray yasasını ve Maden Kanunu torba yasasının bazı hükümlerini iptal etti. Bu konu, görüştüğümüz yasa üç kavramda odaklanıyordu: Kamu yararı, Anayasa ve usul bakımından asgari ciddiyet ve özen eksikliği. Zaman bakımından dört aylık bir zamana yapılmakta idi, 38'e göre Anayasa'ya aykırılık incelemesi yapılmamıştı, etki analizi yoktu, çevresel etki değerlendirmesi yoktu. Dört ay sonra Meclise getirildiği hâlde, tam dört ayda 5 perşembe günü Meclis hiç çalışmamıştı ve böylece tatil gününe denk getirilerek âdeta bir sandviç yasa niteliğinde bir düzenleme yapılmaktadır.

Yasanın düzenleme alanı, Anayasa madde 43. Kıyılar, toprak mülkiyeti, çayır ve meraların amaç dışı kullanım yasağı; tarih, kültür ve tabiat varlıklarına zarar verilmemesi; ormanların korunması, geliştirilmesi; doğal servet ve kaynaklar ve merkez-yerel yönetim ilişkisi olmak üzere Anayasa'nın 7 ayrı hükmüne aykırılık teşkil eden bir yasa önerisi söz konusudur.

Sayın vekiller, bu yasa önerisinde esasen ihmal edilen, kırsal, kentsel ve kültürel çevre bütünlüğü ile doğal, kültürel ve tarihsel çevre bütünlüğü olmuştur. Bu bakımdan, daha çok, merkezî yönetim güçlendirilmiştir, yerel yönetim ihmal edilmiştir, merkezî yönetimde de tek kişi yönetimine yetkiler devredilmiştir, tabii ki özerk ve uzman kuruluşlar da bu işin doğası gereği olduğu hâlde ihmal edilmiştir.

Anayasa ve çevre ilişkisi bakımından bu önerinin özelliği... Bilindiği gibi, 2017 Anayasa değişikliğinde tek kişi yönetimi oluşturulmuştur, haklar Anayasa'da muhafaza edilmekle birlikte sürekli ihlal edilmektedir ama ülkesel anayasa hükümlerinin ihlal edilmemesi gerektiğini biliyoruz, en azından ona inanmak isterdik fakat ülkesel anayasa hükümlerinin de ihlal edildiğini görmekteyiz.

Söylemeye gerek yok, anayasa, su, ekmek ve hava kadar önemlidir. İşte, anayasanın çevresel hükümlerine saygı aslında bunun gerçek anlamda ortaya çıkmasıdır, kanıtlanmasıdır. Ekosistemi koruyucu anayasa hükümleri bizde vardır. Kuşkusuz, yeni yapılıncaya öne çıkarmak lazım ülkesel anayasa hükümlerini ama bugünkü Anayasa'da bile bunlar vardır. Sorun, bunların saygı görmesidir.

Şimdi, bu yasa önerisi, bir tür, Türkiye'yi örtme yasa önerisidir. Bu, yapılaş tarzından da belli oluyor çünkü saydam olmayan bir biçimde bunu gördük, tatile sıkıştırıldı. Sıkıştırılmış bir sandviç yasa söz konusudur, halkın yasama faaliyetinden bilgilendirme hakkının engellenmesi söz konusudur, halkın çevresel bilgilendirme hakkının engellenmesi söz konusudur ve gelecek kuşaklara yönelik nasıl bir Türkiye bırakacağımıza dair olup bitenin halktan saklanması anlamına gelmektedir. Gerçekten bu sıkıştırılmış ve saklanmış sandviç ikizi... Birincisi, sabahleyin oyladığımız, toplumu ilgilendiren, iktidarı sürekli kılmak amacıyla, bu ise çevreyi ilgilendirmek, ülke ile para karşılaştırılmasında paraya öncelik vermek amacıyla... Ama tabii ki gelecek kuşakları şu bakımdan düşünmemiz gerekir: Hukuk azaldıkça, iktidar tek kişide toplandıkça nitelikli turist de ülkeye gelmez. Nitelikli ülkemiz olursa nitelikli turist gelir, hukuk güvenliği olursa Türkiye'ye daha çok turist gelir, Türkiye'nin çevresi ve doğası daha çok korunur.

Evet, bu vesileyle, bütün bunları belirttikten sonra, tabii, bu yasa da Anayasa Mahkemesine götürülmesi gereken ve götürülecek olan bir yasadır.

"Flora, fauna ve homo sapiens" birlikteliğinin hiçbir zaman göz ardı edilmediği, Anadolu ve Rumeli bütünlüğünün muhafaza edildiği ve kanallarla parçalanmadığı ve Türkiye'nin çölleşmediği nice bayramlar diliyorum.

Hoşça kalın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hocam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"MADDE 31 – Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür."

Yasin Öztürk

Denizli

Aylin Cesur

Isparta

Arslan Kabukcuoğlu

Eskişehir

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Ayhan Erel

Aksaray

Zeki Hakan Sıdalı

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Turizm için "bacasız fabrika" tabiri de kullanılır. Turizm, yararlanmasını bilen milletler için hem bir kazanç hem de dünyayı tanıma, kendini tanıma aracıdır. Ülkeler, şehirler sosyal olarak, ekonomik olarak geliştikçe cazibeleri de artar. Eskişehir bunu başarmış bir şehirdir.

Eskişehir'in tarihi milattan önce 14'üncü yüzyıla kadar uzanmaktadır. Hâliyle pek çok ören yeri günümüze kadar gelmekle birlikte, bunların 8 tanesi çok meşhurdur.

Şehrin bu tarih itibarıyla 31 adet müzesi vardır. 7 adet tiyatro sahnesi vardır. Kentte sahne alan tüm oyunlar kapalı gişe oynar. Türkiye'de ortalama 100 bin kişiye düşen tiyatro koltuk sayısı 383 iken bu sayı Eskişehir'de 621'dir. Yine, ülkemizde 100 bin kişiye düşen sinema koltuğu sayısı 418 iken Eskişehir'de bu sayı 452'dir.

Ülkemizde bulunan 13 opera ve bale salonundan 3 tanesi Eskişehir'de bulunmaktadır. Ancak Eskişehir'de taleplere rağmen Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü açılmamıştır. Bununla ilgili Kültür Bakanlığına 2 defa soru önergesi verdim, 2'sine de maalesef cevap vermediler. Oysa, opera sanatı tarihle mit arasında insanları buluşturan bir sembol inşasıdır, bir medeniyet meselesidir. Eskişehir bu tarihî, kültürel buluşmanın altyapısına sahiptir.

Yer altı sularının Eskişehir'de önemli bir tarihî geçmişi vardır. Antik Dorylaion Kenti sıcak suların olduğu bölgede kurulmuştur. Günümüzde Eskişehir de bu bölgede inkişaf etmiştir. Sahip olduğu sıcak su kaynakları Romalılar zamanında da tercih nedeni olmuştur. Merkezden başka ilin muhtelif yerlerinde, 5 merkezde yine bu termal su imkânları vardır.

Uluslararası Çocuk Tiyatroları Festivali, Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu, Uluslararası Ahşap Heykel Festivali şimdilik rutin festivallerdir. Eskişehir'in kültürel altyapısı çok daha fazla sayıda festivale açıktır. Mesele siyasetin istikrar kazanmasıdır.

Büyük Önder Atatürk 15 Ocak 1923 tarihinde "Eskişehir'i ve Eskişehirliileri çok iyi tanırım, Millî Mücadele yıllarında büyük vatanseverlik ve üstün bir cesaretle mücadelemizin daima yanında olmuş, bu mücadeleye çok geniş yardımlarda bulunmuşlardır. Gördüğüme göre halk aydın ve faaldir; toprak verimlidir. Az zamanda zayıfatı telafi ve fedakârlıklarıyla iftihar edeceklerdir." demiştir.

Eskişehir Osmanlıların yıkılış döneminde 1828-1829 yıllarından itibaren göç almaktadır. Eskişehir taşra değil, kent duygusunu baştan beri var eden kozmopolit bir yapıya sahip eski bir metropoldür.

Eskişehir Osmanlı İmparatorluğu'ndan beri bir demir yolu şehridir, bu kimliğini devam ettirmeye uğraşmaktadır. Son yıllarda havacılık ve uzay sanayisi alanında da büyük atılımlar gerçekleştirmiştir.

Eskişehir bir eğitim şehridir, 3 adet üniversitesi bulunmaktadır. Okullaşma oranı her kademedeki Türkiye ortalamasının çok çok üzerindedir. İş adamları her alanda, üretimde, pazarlamada, ulusal ve uluslararası ilişkilerde çaba göstermektedirler. Ticaret Odası Başkanı, Sanayi Odası Başkanı, Organize Sanayi Odası Başkanı kendi faaliyet alanlarındaki başarılarından başka şehrin tüm sorunlarıyla ilgilidirler; aydın düşünceli tüm hemşehrilerim gibi Eskişehir'i gelişmiş bir şehir hâline getirmekte son derece başarılıdır, mahirdirler.

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Profesör Doktor Yılmaz Büyükerşen bilgi ve kültürel birikimini şehrin büyümesinde ve gelişmesinde başarıyla kullanmaktadır. Belediye Başkanlığı süresince Eskişehir dünya çapında gelişmeler kaydetmiştir. Erol Ayyıldız devlet imkânlarını halkın hizmetine sunmada başarılı bir validir. Toplumun her kesimiyle kolaylıkla irtibat kurabilmiştir, Eskişehirliyle kaynaşmada yetkindir, devlet ve milleti ustalıkla buluşturmuştur. Eskişehir'in devletinden beklediği, şehrin demir yolu şehri olduğunun teyit edilmesi, havacılık ve uzay sanayisinin desteklenmesi ve yollarının yapılmasıdır. Seyitgazi-Afyon, Sarıcakaya-Mihalgazi, Alpu-Mihaliççık yolları halk arasında "ölüm yolu" olarak tabir edilir. Yıllardır bu yollar yapılmamıştır, standartların altındadır ve Eskişehirli bu hâliyle bu yolları kullanmaya uğraşmaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bu sıcak, hoşgörölü, Yunus Emre'nin, Nasrettin Hoca'nın şehrine tüm vekillerimizi davet ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Sayın Komisyon üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kıymetli çalışanları, aziz Türk milleti; Eskişehirli ve kendi adıma yaklaşan Kurban Bayramı'nızı kutlar, Kurban Bayramı'nın ülkemize ve kainata iyilikler getirmesini dilerim.

Saygılar sunarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 31'inci madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünün oylamasından önce İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi uyarınca oyunun rengini belirtmek üzere lehte ve aleyhte birer milletvekiline söz vereceğim.

Lehte, İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Demir.

Buyurunuz Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Grubumuz adına Turizmi Teşvik Kanunu Teklifi'yle ilgili lehte görüşlerimi bildireceğim ve son konuşmacı olmam hasebiyle de konuşmanın sonunda bir kazaya uğramaması açısından teşekkürle başlamak istiyorum.

Sayın Grup Başkanımız ve Grup Başkan Vekillerimizin de arzusu doğrultusunda başta Başkanlık Divanı olmak üzere bu süreçte bize hizmet eden, koştururan kavaslarımıza, stenograflarımıza, bu bina dışında bize hizmet eden tüm çalışanlarımıza huzurunuzda teşekkür ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ayrıca, bu yasama döneminin sonunda yirmi dört saatir olağanüstü gayret gösteren -mualefet eğer müsaade ederse- başta AK PARTİ Grubuna mensup sayın milletvekillerimize ve MHP Grubuna mensup sayın milletvekillerimize ve tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bütün mualefet milletvekillerimizin Turizmi Teşvik Yasası Teklifi'ndeki konuşmalarında üzerinde hassasiyetle durdukları bir konu vardı, ben o konuya değinip kapatacağım. Konu şuydu: "Bu yasa teklifiyle yerel yönetimlerin yetkilerinin kısıtlanması amaçlanmakta." diye, böyle bir iddiada bulundular; hatta, CHP'nin aldığı, yerel yönetimlerde kazandığı belediyelerden dolayı bu yetkinin, bu kanun teklifinin geldiği iddiasındaydılar. Ben sizlerle bir anımı paylaşmayı arzu ederim. Şimdi, Tarihî Yarımada'da Fatih'te Belediye Başkanlığı yaptığım dönemde... Bu rezervasyon siteleriyle yer ayırtıp Fatih'e gelen turistler var. Biz bu turistleri yakın takibe aldık kendi dönemimizde çünkü bu turistler rezervasyon siteleri üzerinden -ki yüzde 90-95 oranında- yerlerini ayırtıyorlar ve oradaki web sayfalarındaki reklamlara göre yer ayırtıyorlar. Fakat o kadar ciddi sıkıntılarla karşılaştık ki. Mesela, büyük bir hayalle İstanbul'a gelenlerin aslında hiç de böyle reklamlarda gösterildiği gibi bir şeyle karşılaşmadıklarını gördük. Bu sıkıntıları bertaraf etmek için ne yapabiliydik? Bir defa, bu Booking, TripAdvisor, Airbnb gibi rezervasyon siteleri asla hizmetin kalitesine bakmazlar, onlar sadece kârlarına bakarlar. Biz şöyle bir şey yaptık: Bir yazılım gerçekleştirdik ve bu siteler aracılığıyla gelip İstanbul'da Fatih'te kalanların şikâyetlerini anlık aldık ve bu şikâyetler üzerine turizm zabıtarlarımızı ertesi gün görevlendirdik. Karşılaştığımız manzara gerçekten vahim bir manzaraydı. Şimdi ne demeye çalışıyorum biliyor musunuz? Aslında belediyeler ruhsat verirken imar planlarına göre çalışma ruhsatı verirler yani konaklama alanında ona bakarlar, yapılan projelerin 1/1.000'liklere uygun olup olmadığına bakarlar ama turizmle ilgili kalitenin nasıl uygulandığı, turistlere -ki bunlar misafirlerimiz- nasıl hizmet edildiği konusunda belediyelerin hem yetkileri yok hem de zaten böyle kalifiye elemanları da yok. Biz o dönemde zaten böyle bir şeyin olmasını arzu ediyorduk ve Bakan Yardımcımıza... Sizi unuttum, size de çok teşekkür ederim Sayın Bakan Yardımcımız ve Komisyon üyelerimiz. Aslında ülkenin ihtiyacı olan bir şeyi gideriyoruz. Şimdi, düşünün, belediyelerde yabancı dil bilen yok, bunları takip edecek kimse yok. Ruhsatı veriyoruz, alınmış bütün haklar mahfuz, bunun yanında da kaliteyi ve bütün hizmetlerin kontrolünü de tabii ki Kültür Bakanlığının takip etmesinden daha güzel bir şey olabilir mi? Tıpkı, hastanenin işletme ruhsatlarını belediyelerin vermesi ama kontrolünü Sağlık Bakanlığının yapması gibi. Amacımız, bizim ülkemize gelen bütün turistlerin hayallerinin gerçekleştirilebileceği ve hak ettikleri hizmetin alınabileceği bir Türkiye gerçekleştirmektir.

Bu konuda emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz, sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte, İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tam yirmi dört saatir bir yasama faaliyeti yürütüyoruz. Her şeyden önce, kabul edilmiş olan bu Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin, şu an itibarıyla kanunun hayırlı olmasını diliyorum, sektöre yararlar getirmesini diliyorum.

Ancak teklifle ilgili olarak katılmadığımız hususlar var yani oyumun rengini belli etmek üzere kürsüye çıktım, katılmadığım ağırlıklı unsurlar nedeniyle teklife "hayır" oyu vereceğimi peşinen ifade ediyorum. Bunlar nelerdir? Teklifin görüşmeleri sırasında çok kısaca ifade etmiştim, tekrar özetliyorum: Turizm payının uygulanmasındaki ceza hükmü açıkça çok adaletsiz, bunu ifade ettim. Turizm payını ödediği hâlde, makbuzunu ibraz etmediği gerekçesiyle turizm işletmecisine 13.500 lira ceza uygulamak vergi kanunlarının ruhuna aykırıdır, Anayasa'ya aykırıdır, eşitlik ilkesine aykırıdır, adalet ilkesine aykırıdır. Kişi turizm payını ödemiş, makbuzunu bulamıyor; örneğin "Benim muhasebecim bütün belgeleri aldı, gitti, bulamıyorum." diyor. On beş gün süre veriliyor, tekrar bir on beş gün daha, bulamadı, ceza uygulanıyor; sonra buldu, bir ay sonra, iki ay sonra getiriyor, "O an ibraz etmediğin için sen bunu ödeyeceksin, bunu sana geri iade etmiyoruz." Bu olmaz arkadaşlar. Sadece bu örnek değil, bu ceza uygulamasında çok daha farklı alternatifler, uygulamalar da söz konusu olacak. Birincisi, turizm payı beyannamesi vergi dairesine beyan edilip ödendikten sonra, onun ödeme kaydı vergi dairesinde zaten vardır; devlet bunu biliyor.

İkincisi, bir vergi veya pay beyan edilip ödenmediği zaman, buna gecikme zammı uygulanır. Vergi Usul Kanunu'nun amir hükmü budur, buna ceza uygulanmaz. Bu bir örnek, buna katılmıyoruz.

Teklifin 22'nci maddesiyle, Kültür ve Turizm Bakanlığında bir kariyer kurumu olan Kontrolörler Kurulunun dejenere edilmesine, kariyer yapısının liyakatten uzaklaştırılıp keyfî atamalara yol açmak suretiyle özelliğini kaybetmesine yol açan o

düzenlemeye karşıyız. Kesinlikle yanlıştır. İki yıl kadar önce Kültür ve Turizm Bakanlığı Teftiş Kurulu düzenlemesinde bu yapıldı, bu da yanlış. Bunlar kariyer mesleklerdir, sınavla girilir, insanlar sınavla orada yükselir. Ben de o mesleklerden geldim. Sınav dışında, liyakat dışında tek bir ölçü yoktur; buradan uzaklaşıyor.

Üçüncüsü, aşırı merkeziyetçi bir yapı oluşuyor. Evet, belki konaklama tesislerinde turizm belgesinin Bakanlık tarafından verilmesi bu tesislere bir kaliteyi getirebilir ama Kültür ve Turizm Bakanlığının bütün Türkiye’de bunu gerçekleştirecek bir teşkilatı yoktur. Burada belediyeleri tamamen dışlamayı, sistemin dışına atmayı doğru bulmuyorum, Kültür ve Turizm Bakanlığı bir şekilde bu görevi belediyelerle yapabilmeliydi; belediyeler de bu sistemin içinde olmalıydı, dışlanmamalıydı. Ormanlara, millî parklara, bunlara münhasıran turizm yatırımı gözüyle bakmamak lazım; teklif biraz bu anlayışa sahip.

Bir Kültür ve Turizm Bakanımız vardı, Sayın Atilla Koç, Plan ve Bütçe Komisyonunda şunu söylemişti, çok hoşuma gitmişti: “Kültürün hakkını turizmden alacağım.” Evet, turizm Türkiye için çok önemli, ödemeler dengesine çok olumlu etki eden bir unsur; Türkiye, burada 100 milyar dolarlık bir büyüklüğe ulaşabilir ama işin kültür tarafını ve doğal güzellik tarafını ihmal etmemeli.

Olumlu düzenlemeler yok mu? Var. “Uyarma cezasını”n “uyarma”ya dönüştürülmesi olumlu, İstanbul’da yolcu taşımacılığıyla yetkilendirilmiş deniz araçlarının turistik gezi amacıyla kullanılabilmesi düzenlemesi olumlu; bunları olumlu buluyoruz.

Mera, yaylak ve kışlaklarla ilgili belki esasa ilişkin bir düzenleme yok ama daha önce bunların turizm yatırımlarına tahsis edilmesine yönelik Anayasa’ya aykırı düzenlemenin uzantısı bir maddenin burada olmasını da doğru bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Son cümlelerim şunlar: Esasında, Sayın Başkandan mikrofonu açmasını beklemiyordum yani öyle bir talebim yoktu çünkü biraz önce bir anlaşmazlık oldu, ben karşıdaki saati buradan takip edemedim; o nedenle özür dilerim, Sayın Başkana karşı ısrarlı gibi oldum. “Onun ek süre vermeyeceğim.” şeklindeki uyarısını da ben duymamıştım, yoksa Sayın Başkan Genel Kurulu gayet güzel yönetiyor; toleranslı, adaletli, yönetiyor. Şimdi yine teşekkür ediyorum Sayın Başkana, çok teşekkür ediyorum.

Evet, söyleyeceklerim bunlar.

Yirmi dört saat süreyle yasama faaliyetinde bulunan bütün siyasi parti gruplarına, bütün milletvekillerine, Bakanlık temsilcilerine, stenograf arkadaşlara, kavas arkadaşlara ben de teşekkür ediyorum. Sizlere ailelerinize birlikte sağlıklı, mutlu, güzel bir Kurban Bayramı diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanı Tahir Akyürek’in, yasama çalışmasına katkı yapan Başkanlık Divanı ve milletvekillerine teşekkür ettiğine ve hayırlı bayramlar dilediğine ilişkin açıklaması

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) - Sayın Başkanım, ben de Komisyonumuz adına bu yasama çalışmasına katkı yapan, başta zatıalınız, Başkanlık Divanımız, milletvekili arkadaşlarımız olmak üzere, bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum, hayırlı bayramlar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkkan... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, grupların mutabakatıyla olduğunu söylerseniz tepki göstermesinler boşu boşuna.

BAŞKAN - Arkadaşların gösterdiği tepki değil efendim, coşkudur.

Buyurunuz Sayın Türkkan.

64.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Kurban Bayramı’nı kutladığına ve babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir’e başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, yorucu bir yasama döneminden sonra idrak edeceğimiz Kurban Bayramı mübarek olsun, hepimize hayırlar getsin.

Bugün, biz çalışırken bir de telefon mesajı gelmişti. Adalet ve Kalkınma Partisi Erzurum Milletvekili Sayın İbrahim Aydemir’in muhterem babası vefat etmiş. Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum, arkadaşımıza da sabır niyaz ediyorum. Hepinizin bayramı mübarek olsun tekrar.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay...

65.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir’e başsağlığı dilediğine, 255 ve 277 sıra sayılı Kanun Tekliflerine MHP Grubu olarak tam destek verdiklerine ve Kurban Bayramı’nı kutladığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, biraz evvel aldığımız habere göre, Adalet ve Kalkınma Partisi Erzurum Milletvekili kıymetli arkadaşımız İbrahim Aydemir Bey’in babasının vefatını da teessürle öğrendik. Ailesine başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz, merhum babasına da Allah rahmet eylesin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hafta önemli konuları da içeren 255, 277 sıra sayılı Kanun Tekliflerini görüşüp kabul ettik. Yoğun çalışma saatleri geçirdik. Zaman zaman gerilimli otumlara tanık olsak da neticede, zannediyorum, bayram arifesi tatlıya bağladık diye düşünüyorum, öyle düşünmek istiyorum. Bu kanunların ülkemize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak her iki kanun teklifine de tam destek verdik.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak ve Grup Başkan Vekili olarak, bütün milletvekillerimizin ve ailelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi personelimizin, aziz milletimizin ve İslam âleminin mübarek Kurban Bayramı’nı tebrik ediyoruz, kutluyoruz. Bayramın bütün milletimizin huzur ve esenliğine vesile olmasını niyaz ediyoruz ve ekim ayına kadar da çalışmalarımıza ara veriyoruz. Bu süreyi de biraz dinlenerek, biraz seçim bölgemizde vatandaşlarımızla daha fazla hemhâl olarak ve ekim ayına iyi bir hazırlık içerisinde geçirmeyi de temenni ediyorum. Her ne kadar gündüz vakti olsa da iyi günler, iyi günler, ayrılık tatlı bir keder, 1 Ekime kadar iyi günler diliyor ve bütün Genel Kurulu sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Oluç...

66.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir’e başsağlığı dilediğine ve Kurban Bayramı’nı kutladığına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan, sayın vekiller.

Öncelikle, İbrahim Aydemir'in babasına Allah'tan rahmet, kendisine başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Evet, biraz zorlu bir son etap yaşadık hep birlikte ama sonunda tamamladık. Tabii, öncelikle bu coğrafyaya hak ettiği ve özlemini duyduğu barışın, adaletin, eşitliğin gelmesi inancıyla, halklarımızın ve tüm İslam âleminin Kurban Bayramı'nı en içten duygularımızla kutluyoruz. Düşmanlıkların, intikam duygularının, nefret söylemlerinin yerini dostluk, dayanışma ve kucaklaşmanın almasını diliyoruz. Kurban Bayramı'nın gelecek umutlarımızı büyütmesini arzu ediyoruz. Kurban Bayramı vesilesiyle coğrafyamızda ve dünyanın dört bir yanında barış ve huzur için edilen duaların kabul olmasını diliyor ve bu özlemi duyan bütün insanlara eşit kardeşlik mesajlarımızı iletiyoruz. Elbette ki milletvekillerinin ve tüm Meclis çalışanlarının hayırlı bir bayram geçirmesini de diliyoruz.

Hepimiz bu zorlu çalışmadan sonra belki biraz dinlenme ve tefekkür etme imkânı verecek birkaç ay geçireceğiz.

Hepimize kolay gelsin.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özel...

67.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediğine, görev yapan herkese iyi bir yaz dönemi çalışması dilediğine ve Kurban Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İbrahim Aydemir'i gözümüz arıyordu, meğerse büyük bir üzüntü yüzünden burada değilmiş; acısını paylaşıyoruz, rahmet diliyoruz, acılı aileye ve AK PARTİ Grubuna başsağlığı diliyoruz.

Yirmi dört saattir buradayız, kaliteli bir yasama süreci değil, insanca bir çalışma ortamı değil ama bir gerçek var, hep birlikte bir şeyi paylaşmış durumdayız: 2007 yılı bütçesinin görüşüldüğü, 24 Aralık 2006 tarihinde başlayan ve ertesi gün 17.49'da biten oturumdan sonra, Meclis tarihinin yaşanmış en uzun birleşimini hep birlikte paylaştık. Bizim itirazlarımız vardı, Adalet ve Kalkınma Partisinin, Milliyetçi Hareket Partisinin de istediği yasalar vardı. Onlar kendi görevlerini yapmaya çalıştılar, biz kendi görevlerimizi yapmaya çalıştık. İtirazlarımızın bazıları düzeldi, çoğu hiç değişmeden geçti ama herkes, burada, millettan aldığı, halktan aldığı yetkiyle görevini yapmaya çalışıyor. Bu süreçte tansiyonun yükseldiği zamanlar olmuştur, birbirimize karşı hatalarımız, kusurlarımız olmuş olabilir ama bunların hiçbirisi şahsi değildir, herkes aldığı görevin, yetkinin gereğini yapmaya çalışmaktadır.

Şimdi, biz, tabii, daha kısa bir tatil ve sorunların çok olduğu bir ülkede daha uzun yasama dönemleri istiyoruz, her hafta Meclis üç gün çalışsın istiyoruz; öyle iki günde çalışıp çalışıp gitmeyelim, sonlara böyle birikmesin istiyoruz ama sonuçta salı günü alınan grup kararıyla 1 Ekim'e kadar tatile gittiğimiz görülüyor. Milletvekillerinin tatili olmaz, yaz dönemi çalışmaları olur; o çalışmaların içinde ailelerine ayırabilecekleri birkaç huzurlu gün de yanlarına kâr kalır. Tüm ailelere selamlarımızı, hürmetlerimizi iletiyoruz.

Bu dönem, sizin yönettiğiniz bir oturumdaki bir tatsızlıktan sonra bugüne kadar burada hiç fiziki temas yaşanmadı, belki de o sizin Genel Kurula yaptığınız etkili telkinlerin de bir sonucudur Sayın Başkan.

Size, Meclis Başkanımıza, Meclis Başkan Vekillerimize, bütün Başkanlık Divanına, ayrımsız bütün personele, görev yapan herkese ve bütün siyasi parti gruplarını ayırmadan tüm milletvekillerimize iyi bir yaz dönemi çalışması diliyoruz ve aileleriyle geçirecekleri Kurban Bayramlarını kutluyoruz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak hepsini saygıyla selamlıyoruz. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan...

68.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediğine, tüm vekillere ve çalışanlara teşekkür ettiğine, tek derterinin ülkenin ekonomisini ve turizmini büyütme olduğunu ve Kurban Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Erzurum Milletvekilimiz İbrahim Aydemir'in Hakk'ın rahmetine kavuşan babasına Allah'tan rahmet diliyorum; kendisine, ailesine, sevenlerine başsağlığı diliyorum, Allah rahmet etsin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir kanunun daha görüşmelerini nihayete erdirdik ancak kanundan öte bugün bir dönemi, bir yasama yılını kapatıyoruz. Toplam 55 uluslararası sözleşmeyle beraber 81 kanun teklifini yasalaştırma imkânı bulduk bu dönem içerisinde. 105 birleşimde yedi yüz saat çalışıldı, 31 bin sayfa tutanak tutuldu. Emek veren tüm partilerimize, tüm vekillerimize; kavasından stenografına, çaycısından güvenliğine çalışan bütün arkadaşlarımıza teşekkürü bir borç biliyorum.

Tabii, özellikle, aralıksız yirmi beş saati bulan bugünkü çalışma takviminde büyük bir sabırla, öz güvenle görevini yapan siz Kıymetli Başkanımıza ve Divana hassaten teşekkür etmek istiyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizm kanunu görüşmeleri çok alışık olmadığımız bir takvimde nihayete erdi. Anlayışınız ve sabrınız için, ben, tüm partilere, Divana teşekkür etmek istiyorum. Muhalefet görevini yaptı, tabii ki yapacak, demokrasilerin iktidar kadar kıymetli sacayağı muhalefettir. Uzun önergeler, çok sık yoklamalar, bazen yüreğimizi inciten ithamlar, hakaretler oldu. Ben tüm bunlara rağmen teşekkür etmeyi bir görev biliyorum. Tabii, teşekkürün en özeli de dünden bugüne kadar aralıksız, hem Milliyetçi Hareket Partisinin hem AK PARTİ'nin milletvekillerinin süreci yönetmesine, sabrına ayrıca teşekkür etmek istiyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Görüşmeler sırasında Sayın Bakana büyük haksızlıklar yapıldı, teknik tartışmalar yapılması gerekirken meseleyi şahsileştiren ağır ithamlar oldu. Kanunu, çok uzun bir emekle beraber çok yoğun bir vekil grubumuz, grup yönetimimiz ve Bakanlığımız beraber çalıştılar. Her sürecin eksiği, fazlası vardır, her metnin, her kanunun eksiği, fazlası vardır ama meseleyi şahsileştirmeyi... Yok, "Sayın Bakanın kanunu" yok, "Bakanın özel işi" yok, "Bakanın kötü niyeti" gibi yaklaşımları üzümlere dinledik. Ben bunun doğru olmadığını ifade etmek istiyorum Sayın Başkan. Baştan aşağı bir derdimiz var, ülkemiz ekonomisini, turizmini büyütme istiyoruz Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aynı şekilde, yarın arife, yarın vakfeye durulan en özel günlerden bir tanesi, ardından Kurban Bayramı. "Bayram, uzun süre yavaş yavaş ilerleyen gönlün, ruhun belli bir merhaleye gelişinin kutlanmasıdır." diyor üstat Sezai Karakoç. Bu duygularla tüm milletvekillerimizin, tüm milletimizin, tüm İslam âleminin bayramını yürekten kutluyorum. Aynı şekilde, büyük bir sabırla süreci götüren Komisyon Başkanımıza ve ekibine, yönetimine, tüm bürokratlarımıza, Bakan Yardımcımıza teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

X.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Başkanlık Divanı olarak, babasının vefatı nedeniyle Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e başsağlığı dilediklerine, Kurban Bayramı'nı kutladıklarına ve Dördüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Divan olarak, öncelikle, Erzurum Milletvekilimiz Sayın İbrahim Aydemir'in rahmet eden babasına mağfiret, kendilerine ve ailelerine sabırcemil, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve hassaten de Adalet ve Kalkınma Partisi camiasına başsağlığı diliyoruz.

İkinci olarak, önümüzde Kurban Bayramı var. Yine, Divan olarak, Kurban Bayramı'nın ön yargıları arındıran bir bayram olması temennisiyle, başta siz yüce zevat ve hazırunun, şahsınızda ailenizin, bölgenizin ve Meclis emektarlarımızın bayramını tebrik ediyoruz.

Bu yüce Meclisin paha biçilmez hazineleri var, o hazineler içerisinde eşsiz cevherler var. Onlardan, en parlaklarından, ışığını kaybetmeyen ve sürekli zıyasını arttıran mücevherattan bir tanesi de dayanışma ruhudur. O dayanışma ruhunu canlı tuttukça inanıyorum ki örnek olacak daha nice çalışmalara imza atmış olacaksınız.

Biz de bu duygu ve düşüncelerle Dördüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını ve önümüzdeki süreçte de ahengi ruhani içerisinde, dayanışma ruhuyla yeniden buluşmamızı temenni ediyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:	336
Kabul	:	286
Ret	:	50 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Enez Kaplan
Tekirdağ”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimizde bulunan işler tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince gündemde bulunan işleri sırasıyla görüşmek için, Anayasa ve İç Tüzük gereğince 1 Ekim 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 14.26